

MILENIJUM
3

Stig Larsson
Kula od Karata

EVROPSKI BESTSELER # 1

Stieg Larsson

Kula Od Karata

Sadržaj

PRVI DIO

8. – 12. TRAVNJA

I.

Petak, 8. Travnja

II.

Petak, 8. Travnja

III.

Petak, 8. travnja – subota, 9. Travnja

IV.

Subota, 9. travnja – nedjelja, 10. Travnja

V.

Nedjelja, 10. Travnja

VI.

Ponedjeljak, 11. travnja

VII.

Ponedjeljak, 11. travnja – utorak, 12. Travnja

DRUGI DIO

1. – 22. Svibnja

VIII.

Nedjelja, 1. svibnja – ponedjeljak, 2. svibnja

IX.

Srijeda, 4. svibnja

X.

Subota, 7. svibnja – četvrtak, 12. svibnja

XI.

Petak, 13. svibnja – subota, 14. svibnja

XII.

Nedjelja, 15. svibnja – ponedjeljak, 16. svibnja

XIII.

Utorak, 17. svibnja

XIV.

Srijeda, 18. svibnja

XV.

Četvrtak, 19. svibnja – nedjelja, 22. svibnja

TREĆI DIO

27. svibnja – 6. lipnja

XVI.

Petak, 27. svibnja – utorak, 31. svibnja

XVII.

Srijeda, 1. lipnja

XVIII.

Četvrtak, 2. Lipnja

XIX.

Petak, 3. lipnja – subota, 4. lipnja

XX.

Subota, 4. lipnja

XXI.

Subota, 4. lipnja – ponedjeljak, 6. lipnja

XXII.

Ponedjeljak, 6. lipnja

ČETVRTI DIO

1. srpnja – 7. listopada

XXIII.

Petak, 1. srpnja – nedjelja, 10. srpnja

XXIV.

Ponedjeljak, 11. srpnja

XXV.

Srijeda, 13. srpnja – četvrtak, 14. srpnja

XXVI.

Petak, 15. srpnja

XXVII.

Petak, 15. Srpnja

XXVIII.

Petak, 15. srpnja – subota, 16. srpnja

XXIX.

Subota, 16. srpnja – petak, 7. Listopada

EPILOG

Petak, 2. prosinca – nedjelja, 18. prosinca

PRVI DIO

INTERMECO U HODNIKU

8. – 12. TRAVNJA

Prema procjenama, šest stotina žena sudjelovalo je u Američkom građanskom ratu. Priključile su se vojsci prurušene u muškarce. Tu je Hollywoodu promaknuo djelić kulturne povijesti – ili je možda taj dio povijesti ideološki previše nezgodan? Knjige o povijesti uvijek bi se suočavale s teškoćama kad se trebalo postaviti prema ženama koje ne poštuju granice svog spola, a nigdje ta granica nije toliko jasna kao kad su posrijedi rat i uporaba oružja.

No povijest od antičkih vremena do danas puna je priča o ženama ratnicama – amazonkama. Najpoznatije od njih dobivaju mjesto u knjigama o povijesti zato što su „kraljice“, dakle predstavnice vladajuće klase. Političke izmjenjene vlasti na tronu u pravilnim razmacima postave na tron pokoju ženu, koliko god to nezgodno zvučalo. S obzirom na to da ratove ne možemo promatrati sa stajališta spola, već do njih dolazi čak i ako u to doba zemljom slučajno vlada žena, posljedica toga jest da je povijest prisiljena zabilježiti i dio kraljica ratnica, koje su dakle prisiljene na isti status kao bilo koji Churchill, Staljin ili Roosevelt. Primjeri su Semiramida iz Ninive, koja je osnovala asirsko carstvo, i Boadicea, koja je vodila jednu od najkrvavijih engleskih pobuna protiv Rimskog Carstva. Inače, kip ove druge stoji uz most na Temzi, prekoputa Big Bena. Bacite pogled na nju ako vas put nanese tamo.

Ali knjige o povijesti ništa ne govore o ženama ratnicama koje su bile obične vojnkinje i nosile oružje, bile dio vojnih postrojbi i sudjelovale u bitkama s protivnicima pod istim uvjetima kao muškarci. No one su oduvijek postojale. Teško da je ijedan rat prošao bez sudjelovanja žena.

I.

Petak, 8. Travnja

Doktora Andersa Jonassona probudila je medicinska sestra Hanna Nicander. Bilo je nešto prije pola dva ujutro.

„Što je?“ upitao je bunovno.

„Stiže helikopter. Dvoje pacijenata. Stariji muškarac i mlada žena. Ona ima prostrijelne rane.“

„Aha“, rekao je Anders Jonasson umorno.

Potpuno se razbudio, iako je odspavao samo nekih pola sata. Bio je dežuran u hitnoj službi bolnice Sahlgrenska u Goteborgu. Bila je to sumorna i naporna večer. Otkad je počeo raditi u 18 sati, bolnica je primila četiri osobe ozlijeđene u frontalnom sudaru kod Lindomea. Jedna od tih osoba bila je u kritičnom stanju i ubrzo po dolasku u bolnicu proglašena mrtvom. Pobrинуo se i za jednu konobaricu s opeklinama nogu koje je zadobila u nezgodi u kuhinji u jednom restoranu u Ulici Avenyn te spasio život četverogodišnjaku koji je stigao u bolnicu gušeći se nakon što je progutao kotač autića kojim se igrao.

Uza sve to stigao je i staviti gips tinejdžerici koja je biciklom pala u jamu. Poduzeće Ceste prikladno je odabralo napraviti jamu na samom kraju biciklističke staze, a netko je još i unutra srušio zaštitne pregrade. Završila je s četrnaest šavova na licu i trebat će joj dva nova prednja zuba. Jonasson je sašio i komadić palca koji je jedan entuzijastični samsvojmajstor uspio odrezati blanjalicom.

Oko jedanaest sati popustio je pritisak kritičnih pacijenata. Obavio je vizitu i prekontrolirao stanje pacijenata koji su stigli, a nakon toga se povukao u sobu za osoblje kako bi se malo odmorio. Bio je dežuran sve do šest ujutro i rijetko bi uspio odspavati, čak i ako nije bilo kritičnih slučajeva, ali upravo te večeri gotovo je odmah zaspao. Sestra Hanna Nicander pružila mu je šalicu s čajem. Nije dobila nikakve druge podatke o pacijentima koji su stizali.

Anders Jonasson bacio je pogled kroz prozor i vidio munje iz smjera mora. Helikopter stvarno stiže u zadnji čas. Odjednom je počelo lijevati kao iz kabla. Nevrijeme je pogodilo Goteborg.

Dok je stajao ispred prozora, začuo je zvuk motora i ugledao helikopter kako se bori s olujnim vjetrom pokušavajući se približiti poligonu za slijetanje. Zadržao je dah dok je gledao kako pilot s naporom pokušava držati helikopter pod kontrolom. A onda mu je nestao s vidika i čuo je kako je brujenje motora usporilo. Otpio je gutljaj čaja i odložio šalicu.

Anders Jonasson dočekao je medicinske tehničare s nosilima na ulazu u hitnu. Njegova kolegica koja je isto bila dežurna, Katarina Holm, preuzela je prvog pacijenta kojeg su uvezli – bio je to stariji muškarac s velikom ozljedom lica. I tako je doktora Jonassona zapao drugi pacijent, ranjena žena. Na brzinu ju je pregledao i konstatirao da je, izgleda, riječ o tinejdžerici s teškim ozljedama, umrljanoj prljavštinom i krvlju. Podigao je deku koju su joj bolničari iz hitne omotali oko tijela i primijetio da je netko zatvorio prostrijelnu ranu na boku i ramenu širokom srebrnom ljepljivom vrpcom, što je, po njemu, bila neuobičajeno pametna ideja. Vrpca je držala bakterije vani, a krv unutra. Jedan je metak pogodio vanjski dio boka i prošao ravno kroz mišić. Podigao joj je rame i na leđima pronašao ulaznu ranu od metka. Nije bilo nikakve izlazne rane, što je značilo da je metak još uvijek negdje u ramenu.

Nadao se da plućno krilo nije prostrijeljeno, a kako nije mogao vidjeti krv u djevojčinih ustima, zaključio je da vjerojatno nije.

„Rendgen“, rekao je sestri koja mu je asistirala. Nije trebalo puno objašnjavati. Na kraju je razrezao povoj koji joj je osoblje hitne zavezalo oko glave. Smrznuo se kad je prstima napipao ulaznu ranu i shvatio da je djevojka ustrijeljena u glavu. Ni tu nije mogao pronaći izlaznu ranu.

Anders Jonasson na sekundu se zaustavio i promotrio djevojku. Odjednom ga je preplavilo sumorno raspoloženje. Često je znao opisivati svoj posao kao golmanski. Na njegovo su radno mjesto svakoga dana stizali ljudi u različitim stanjima, ali s jednim jedinim ciljem – da dobiju pomoć. Bile su tu 74-godišnje bakice koje su se srušile u trgovačkom centru nakon infarkta, 14-godišnjaci kojima je netko probio lijevo plućno krilo odvijaćem i šesnaestogodišnjakinje koje su se nakljukale ekstazyjem i plesale osamnaest sati, a onda kolabirale plave u licu. Bile su tu žrtve nesreća na radu i žrtve zlostavljanja. Bila su tu mala djeca koju su napale doge na Vasaplatsenu i vješti muškarci koji su samo namjeravali prepiliti

par dasaka Black & Deckerom, a onda su slučajno prepilili svoju šaku sve do koštane srži.

Anders Jonasson bio je golman koji je stajao između pacijenata i pogrebnog društva. Njegov je posao bio da bude osoba koja odlučuje što treba poduzeti. Ako donese krivu odluku, pacijent će umrijeti ili se možda probuditi kao doživotni invalid. Najčešće je donosio ispravnu odluku, zahvaljujući tome što je velika većina ozlijeđenih imala očit i specifičan problem. Plućno krilo rasparano nožem ili kosti slomljene u prometnoj nesreći bile su shvatljive i jasne ozljede. Hoće li pacijent preživjeti, ovisi o vrsti ozljede i njegovoj vještini.

Dvije su vrste ozljeda koje je Anders Jonasson mrzio iz dna duše. Prve su ozbiljne opekline, koje uvijek, što god da učini, rezultiraju doživotnom patnjom. Druge su ozljede glave.

Djevojka koja je ležala pred njim može živjeti s metkom u boku i metkom u ramenu. Ali metak negdje u mozgu problem je sasvim drugih razmjera. Odjednom je čuo da je sestra Hanna nešto rekla.

„Molim?“

„To je ona.“

„Koja ona?“

„Lisbeth Salander. Ona cura koju već nekoliko tjedana love za trostruko ubojstvo u Stockholmu.“ Anders Jonasson pogledao je pacijentičino lice. Sestra Hanna bila je u pravu. Njezinu fotografiju iz putovnice i on i svi drugi Šveđani gledali su na naslovnicama ispred svakog kioska još od Uskrsa. A sada je ubojica ustrijeljena, što je valjda nekakva pravda.

Ali to se njega ne tiče. Njegov je posao spasiti život svog pacijenta bez obzira na to je li taj trostruki ubojica ili nobelovac. Ili oboje istovremeno.

A onda je izbio standardni učinkoviti kaos kakav uvijek vlada hitnom službom. Osoblje iz Jonassonove smjene rutinirano se prihvatilo posla. Razrezan je ostatak odjeće Lisbeth Salander. Jedna joj je sestra izmjerila krvni tlak – 100/70 – dok joj je on prislonio stetoskop na prsa i slušao otkucaje srca, koji su se činili prilično ujednačenima s obzirom na okolnosti, te disanje, koje nije bilo toliko ujednačeno.

Doktor Jonasson nije oklijevao i odmah je proglasio stanje Lisbeth

Salander kritičnim. Ozljede ramena i boka mogu još neko vrijeme pričekati i izdržati s nekoliko kompresa ili čak i s tom ljepljivom vrpcom koju je netko stavio u trenutku nadahnuća. Ali glava je važna. Doktor Jonasson naručio je kompjutorsku tomografiju, u koju je bolnica uložila sredstva poreznih obveznika.

Anders Jonasson imao je plavu kosu i plave oči, porijeklom je bio iz Umea. Radio je u Sahlgrenskoj i u bolnici Oštra u laboratoriju te kao patolog i liječnik hitne službe. Posjedovao je osobinu koja je zbunjivala kolege, a zbog koje je osoblje bilo ponosno što radi s njim; bio je uvjeren da nijedan pacijent neće umrijeti u njegovoj smjeni i na neki mu je čudesan način i uspijevalo održati taj broj na nuli. Naravno, nekoliko je njegovih pacijenata umrlo, ali to se dogodilo nakon obrade ili iz sasvim drugih razloga, a ne zbog njegova izbora tretmana.

Jonasson je također povremeno imao prilično neortodoksan stav prema liječničkim tretmanima. Smatrao je da su liječnici ponekad skloni donositi zaključke bez pravih osnova i tako prebrzo odustaju ili da pak potrate previše vremena pokušavajući saznati što je točno pacijentu kako bi mogli odabrati pravu metodu liječenja. Jasno, upute liječnicima nalagale su da se to tako radi, problem je jedino u tome što postoji rizik da pacijent premine dok liječnici razmišljaju što mu je. U najgorem slučaju, liječnik može zaključiti da se radi o beznadnom slučaju i prekinuti liječenje.

No Anders Jonasson nikada prije nije imao pacijenta s metkom u glavi. Vjerojatno će trebati neurokirurga. Imao je osjećaj da njegovo znanje nije dovoljno za ovaj slučaj, ali onda je odjednom shvatio da ustvari vjerojatno ima više sreće nego što zaslužuje. Prije nego što se oprao i odjenuo za operaciju, pozvao je Hannu Nicander.

„Američki profesor Frank Ellis koji radi u bolnici Karolinška u Stockholmu sada se nalazi u Goteborgu.

On je poznati stručnjak za mozak i moj dobar prijatelj. Odsjeo je u hotelu Radisson u Ulici Avenyn.

Možeš li saznati njegov telefonski broj.“

Dok je Anders Jonasson još uvijek čekao na rendgenske snimke, Hanna Nicander vratila se s telefonskim brojem hotela Radisson. Anders Jonasson bacio je pogled na sat – 01.42 – i podigao slušalicu. Noćni je

portir odbijao uznemirivati gosta u to doba noći, tako da je doktor Jonasson morao upotrijebiti neke poprilično oštre riječi kako bi ga nagovorio da ga prespoji.

„Dobro jutro, Frank“, rekao je Anders Jonasson kada se netko konačno javio.

„Anders je na telefonu. Čuo sam da si u Goteborgu. Imaš li volje doći do Sahlgrenske da mi asistiraš na operaciji mozga?“

„Are you bullshitting me?“ čuo je glas pun nevjerice s druge strane. Iako je Frank Ellis živio već toliko dugo u Švedskoj da je tečno govorio švedski – naravno, s američkim akcentom – njegov je glavni jezik bio i ostao engleski. Anders Jonasson govorio je švedski, a Ellis mu je odgovarao na engleskom.

„Frank, žao mi je što sam propustio tvoje predavanje, ali mislio sam da bi mi možda mogao dati privatne instrukcije. Imam tu jednu mladu ženu koja je ustrijeljena u glavu. Ulazna rana točno iznad lijevog uha. Ne bih te nazvao da mi ne treba stručno mišljenje. A teško da postoji pogodnija osoba od tebe koju bih mogao pitati.“

„Je li ozbiljno?“ upitao je Frank Ellis.

„Radi se o djevojci koja ima dvadeset pet godina.“

„I ustrijeljena je u glavu?“

„Ulazna rana, nema izlazne.“

„I živa je?“

„Slab, ali ravnomjieran puls, nešto manje ravnomjerno disanje, krvni tlak sto kroz sedamdeset. I još ima metak u ramenu i prostrijelnu ranu na boku. Ta dva problema mogu i sam riješiti.“

„Zvuči obećavajuće“, rekao je profesor Ellis.

„Obećavajuće?“

„Ako osoba ima metak u glavi i još je živa, onda treba smatrati da tu ima nade.“

„Možeš li mi asistirati?“

„Moram ti priznati da sam proveo večer u društvu dobrih prijatelja. Zaspao sam u jedan sat i vjerojatno imam impresivan broj promila u krvi...“

„Ja ću donositi odluke i operirati. Ali trebam nekoga da mi asistira i

kaže mi ako napravim nešto ludo. A, iskreno rečeno, i mrtav pijan profesor Ellis vjerojatno je nekoliko klasa bolji od mene kad se radi o procjeni ozljede mozga.“

„OK. Stižem. Ali dužan si mi uslugu.“

„Taksi te čeka ispred hotela.“

Profesor Frank Ellis podigao je naočale na čelo i počeo se po vratu. Usmjereo je pogled na kompjutorski monitor, koji je pokazivao mozak Lisbeth Salander iz svih mogućih kutova. Ellis je imao 53 godine, crnu kosu prošaranu sjedinama i tamnu kratku bradu te je izgledao kao netko tko igra sporednu ulogu u Hitno j s lužbi. Na tijelu mu se moglo vidjeti da svakoga tjedna provodi određeni broj sati u teretani.

Frank Ellis uživao je u životu u Švedskoj. Došao je ovamo prvi put krajem sedamdesetih godina kao student na raznjeni i ostao dvije godine. Nakon toga se redovito vraćao sve dok nije dobio ponudu za profesuru u Karolinškoj. Tada je već bio svjetski poznati stručnjak.

Anders Jonasson poznao je Franka Ellisa već četrnaest godina. Upoznali su se na jednom seminaru u Stockholmu i otkrili da su obojica strastveni ribolovci, pa ga je Anders pozvao da mu se pridruži na ribolovnoj turi po Norveškoj. Tijekom godina ostali su u kontaktu i otišli na još nekoliko robolovnih tura. Ali nikada nisu radili zajedno.

„Mozak je misterij“, rekao je profesor Ellis.

„Već dvadeset godina bavim se istraživanjem mozga. Ustvari, još duže.“

„Znam. Oprosti što sam te istjerao iz kreveta, ali...“

„Nije važno.“ Profesor Ellis odmahnuo je rukom.

„To će te koštati jednu bocu Cragganmorea sljedeći put kad odemo na pecanje.“

„OK. Jeftino.“

„Imao sam jednu pacijenticu prije nekoliko godina kad sam radio u Bostonu – pisao sam o tom slučaju u časopisu New England Journal of Medicine. Bila je istih godina kao tvoja pacijentica. Išla je na fakultet kad ju je netko pogodio strijelom. Strijela je ušla na kraju obrve s lijeve strane i ravno kroz glavu, te van praktički na sredini vrata.“

„I preživjela je?“ upitao je Jonasson zbunjen.

„Možeš misliti kako je izgledala kad je stigla na hitnu. Odrezali smo strijelu i snimili joj glavu kompjutorskim tomografom. Strijela joj je prošla ravno kroz mozak. Po svim razumskim procjenama, trebala je biti mrtva ili barem imati toliko veliku ozljedu da bi morala biti u komi.“

„Kakvo joj je bilo stanje?“

„Cijelo je vrijeme bila pri svijesti. I ne samo to; naravno, bila je užasno uplašena, ali posve prisebna. Jedini je problem bio taj što je imala strijelu u glavi.“

„I što si učinio?“

„Ha, uzeo sam kliješta, izvukao strijelu i stavio flaster na ranu. Otprilike.“

„Je li preživjela?“

„Stanje joj je, naravno, dugo bilo kritično prije nego što smo je otpustili iz bolnice, ali iskreno rečeno mogli smo je pustiti kući i istoga dana kad smo je primili. Nikad nisam imao zdravijeg pacijenta.“

Anders Jonasson počeo se pitati šali li se profesor Ellis s njim.

„S druge strane“, nastavio je Ellis, „imao sam jednog četrdesetdvogodišnjeg pacijenta u Stockholmu prije nekoliko godina koji je udario glavom o okvir prozora i dobio lagani potres mozga. Pozlilo mu je i stanje mu se tako naglo pogoršalo da je hitnom dovezen u bolnicu. Kad sam ga dobio, nije bio pri svijesti. Imao je malu kvrgu na glavi i jako malo krvarenje. Ali nikada se nije probudio i umro je nakon devet dana na intenzivnoj. Ni dandanas ne znam zašto je umro. U obdukcijском izvještaju napisali smo ‘krvarenje u mozgu kao posljedica nesretnog slučaja’, ali nitko od nas nije bio zadovoljan tom analizom. Krvarenje je bilo toliko neznatno i na takvom mjestu da nije trebalo imati nikakvog učinka. Svejedno su mu otkazali jetra, bubrezi, srce i pluća. Što sam stariji, to mi se više čini da je to kao rulet. Osobno mislim da nikada nećemo saznati kako točno mozak funkcionira. Što namjeravaš učiniti?“

Pokucao je kemijskom po slici na monitoru.

„Nadao sam se da ćeš mi ti reći.“

„Da čujem tvoju procjenu.“

„Pa, kao prvo, čini se da se radi o metku malog kalibra. Ušao je kod sljepoočnice i stao otprilike četiri centimetra u mozgu. Zaustavio se kod

lateralnog ventrikula i tu je krvarenje.“

„Što ćeš poduzeti?“

„Da se poslužim tvojom terminologijom – uzeti kliješta i izvući metak istim putem kojim je i ušao.“

„Odličan prijedlog. Ali ja bih ipak radije upotrijebio najtanju pincetu koju imaš.“

„Samo tako?“

„Što drugo u ovom slučaju možemo učiniti? Možemo ostaviti metak unutra i možda će doživjeti sto godina, ali to je riskantno. Mogla bi dobiti epilepsiju, migrenu, sve moguće tegobe. A nikako ne bi želio da joj moraš probušiti glavu i operirati godinu dana nakon što je rana zarasla. Metak je malo udaljen od velikih krvnih žila. U ovom bih slučaju preporučio da ga izvadiš, ali...“

„Ali što?“

„Ma nije metak to što me zabrinjava. To je to fascinantno s ozljedama mozga – ako je preživjela kad je dobila metak u glavu, onda je to znak da će preživjeti i kad ga izvadimo. Ovo je pravi problem.“ Pokazao je na monitor.

„Oko ulazne rane imaš gomilu sitnih rasprsnutih kostiju. Vidim barem desetak komadića koji su dugački nekoliko milimetara. Neki od njih su utonuli u moždano tkivo. To je ono što će je ubiti ako ne budeš oprezan.“

„Taj dio mozga odgovoran je za govor i numeričku sposobnost.“ Ellis je slegnuo ramenima.

„Ma to su sve gluposti. Nemam ja pojma čemu služe baš te sive stanice. Daj sve od sebe. Ti si taj koji operira. Ja ću te nadgledati. Gdje se mogu oprati i dobiti kiruršku odjeću?“

Mikael Blomkvist bacio je pogled na sat i vidio da je prošlo tri ujutro. Ruke su mu bile u lisičinama. Na sekundu je zatvorio oči. Bio je mrtav umoran, ali adrenalin ga je održavao budnim. Otvorio je oči i ljutito pogledao inspektora Thomasa Paulssona, koji mu je zaprepašten uzvratilo pogled. Sjedili su za kuhinjskim stolom u bijeloj seoskoj kući na imanju Gosseberga u blizini Nossebroa, za koje je Mikael prvi put u životu čuo prije manje od dvanaest sati.

Bilo je očito da će doći do katastrofe.

„Idiot“, rekao je Mikael.

„Čuj, ti...“

„Idiot“, ponovio je Mikael.

„Pa jesam vam rekao da je opasan. Rekao sam vam da se ponašate prema njemu kao da je neosigurana granata. Ubio je barem tri osobe, a građen je kao tenk i može ubiti čovjeka golim rukama. A ti pošalješ dva seoska policajca kao da se radi o nekom subotnjem pijancu.“

Mikael je ponovno zažmirio. Razmišljao je što će još noćas poći krivo. Pronašao je Lisbeth Salander malo nakon ponoći, bila je teško ozlijeđena. Obavijestio je policiju i uspio uvjeriti hitnu da pošalje helikopter kako bi evakuirali Lisbeth i prebacili je u Sahlgrensku u Goteborgu. U detalje je opisao njene ozljede i rupu od metka koju je imala na glavi te dobio podršku neke pametne i razumne osobe koja je shvatila da joj je potrebna hitna pomoć.

Svejedno je prošlo pola sata prije nego što je helikopter sletio. Mikael je izveo dva auta iz sjenika koji je služio kao garaža i upalio svjetla tako da helikopter vidi mjesto kamo može sletjeti na polju ispred kuće. Osoblje iz helikoptera i dvojica medicinskih tehničara radili su uvježbano i profesionalno. Jedan od njih pružio je prvu pomoć Lisbeth Salander, dok se drugi pozabavio Alexanderom Zalachenkom, poznatijim po imenu Karl Axel Bodin. Zalachenko je otac Lisbeth Salander i njen najveći neprijatelj. Pokušao ju je ubiti, ali mu nije uspjelo. Mikael ga je pronашao teško ozlijeđenog u drvarnici na izoliranom imanju s gadnom ranom od sjekire preko lica i slomljenom nogom.

Dok je Mikael čekao na helikopter, učinio je sve što je mogao za Lisbeth. Uzeo je čistu platu iz ormara s posteljinom, rasparao je i povezao joj glavu. Vidio je da se krv skorila i stvorila čep na ulaznoj rani na glavi i nije točno znao usuđuje li se zamotati joj glavu ili ne. Na kraju joj je vrlo labavo zamotao zavoje oko glave, ponajprije zato da ozljeda ne bi bila izložena bakterijama i prljavštini. Krvarenja iz rane na boku i ramenu zaustavio je na najjednostavniji mogući način. U jednom je ormaru pronашao široku ljepljivu vrpcu i jednostavno njome prekrrio ranu. Oprao joj je lice vlažnim ručnikom i pokušao obrisati većinu prljavštine.

Nije otišao do drvarnice kako bi pomogao Zalachenku. Ustvari,

konstatirao je da ga uopće nije briga za Zalachenka.

Dok je čekao hitnu pomoć, nazvao je i Eriku Berger te joj objasnio situaciju. "Ti nisi ozlijeđen?" upitala je Erika.

„Ja sam dobro“, odgovorio je Mikael.

„Lisbeth je ta koja je ozlijeđena.“

„Jadna djevojka“, rekla je Erika Berger.

„Pročitala sam Bjorckovu istragu večeras. Što ćeš učiniti s tim?“

„Nemam snage sada misliti o tome“, rekao je Mikael.

Dok je razgovarao s Erikom, sjedio je na podu pokraj sofe i nije skidao pogled s Lisbeth Salander. Skinuo joj je cipele i hlače kako bi mogao staviti vrpču preko rane na boku i slučajno stavio ruku na hlače koje je bacio na pod pokraj sofe. Napipao je nešto u džepu na nogavici i izvukao Palm Tungsten T3.

Namrštio se i zamišljeno promatrao ručno računalo. Kada je začuo zvuk helikoptera, strpao je računalo u unutrašnji džep jakne. A onda se, dok je još uvijek bio sam, nagnuo nad Lisbeth Salander i pretražio joj sve džepove. Pronašao je i bunt ključeva njezina stana na Mosebackeu i putovnicu na ime Irene Nesser. Brzo je strpao te stvari u džep svoje torbe za laptop.

Prvo policijsko vozilo s Fredrikom Torstenssonom i Gunnarom Anderssonom iz policije iz Trollhattana stiglo je samo nekoliko minuta nakon što je sletio helikopter spasilačke službe. Slijedio ih je dežurni inspektor Thomas Paulsson, koji je odmah preuzeo kontrolu nad situacijom. Mikael mu je prišao i počeo mu objašnjavati što se dogodilo. Stekao je dojam da je Paulsson uštogljeni i tupi seljačina. Čim je Paulsson stigao, sve je krenulo krivo.

Paulsson nije pokazivao nikakvih znakova da razumije što mu Mikael govori. Bio je neobično uzbuđen i jedino što je shvatio bilo je da je ta izmrcvarena djevojka na podu ispred kuhinjske sofe trostruka ubojica koju posvuda traže, Lisbeth Salander, što je stvarno dobar ulov. Paulsson je tri puta pitao vrlo zaposlenog medicinskog tehničara iz spasilačke službe bi li mogao odmah uhiti djevojku. Na kraju je ovaj ustao i zaurao na Paulssona neka se makne od njega.

Nakon toga se Paulsson fokusirao na ranjenog Alexandra Zalachenka

u drvarnici i Mikael ga je čuo kako je preko policijskog radija izvijestio da je Salander, izgleda, pokušala ubiti još jednu osobu.

Tu je Mikaela Paulsson već toliko izivcirao, jer očito nije čuo ni riječ od onoga što mu je pokušavao reći, da je povikao na njega neka odmah nazove glavnog policijskog inspektora Jana Bublanskog iz Stockholma. Izvadio je svoj mobitel i ponudio se da ga sam nazove. Paulssona to uopće nije zanimalo. Nakon toga Mikael je učinio dvije pogreške.

Odlučno je stao objašnjavati da je pravi trostruki ubojica muškarac po imenu Ronald Niedermann, koji je građen kao oklopni robot, boluje od kongenitalne analgezije i sada se nalazi zavezan u jednom jarku na putu prema Nossebrou. Mikael je opisao gdje mogu pronaći Niedermanna i preporučio da po njega ode cijela jedinica pojačano naoružanih policajaca. Paulsson je upitao kako je Niedermann završio u jarku i Mikael mu je otvoreno priznao da ga je on tamo natjerao pod prijetnjom oružjem.

„Prijetnjom oružjem?“ upitao je inspektor Paulsson.

Tu je Mikael trebao shvatiti da je Paulsson totalni tupan. Trebao je uzeti mobitel, sam nazvati Jana Bublanskog i zamoliti ga da se umiješa kako bi raščistio zbrku, koja je, izgleda, potpuno zbunila Paulssona. Umjesto toga Mikael je učinio drugu pogrešku time što je htio predati oružje koje je imao u džepu jakne – Colt 1911 Government koji je ranije tog dana pronašao u stanu Lisbeth Salander u Stockholmu i uz pomoć kojega je uspio savladati Ronalda Niedermanna.

To je dovelo do toga da je Paulsson odmah uhitio Mikaela Blomkvista zbog nezakonitog posjedovanja oružja. Nakon toga Paulsson je naredio policajcima Torstenssonu i Anderssonu da odu do tog mjesta nacisti prema Nossebrou koje je Mikael opisao i vide ima li kakve istine u njegovoj priči da tamo u jarku sjedi muškarac zavezan za prometni stup koji upozorava da u tom kraju ima losova. Ako se to pokaže istinitim, neka mu stave lisičine i odvedu do imanja Gosseberga.

Mikael je odmah počeo protestirati i objašnjavati da Ronald Niedermann nije osoba koju je tako lako uhvatiti i staviti joj lisičine posrijedi je po život opasni ubojica. Kada je Paulsson ignorirao njegove proteste, Mikaela je shrvao umor. Nazvao je Paulssona nesposobnim idiotom i urlao neka ne šalje Torstenssona i Anderssona po Ronalda

Niedermanna bez pojačanja.

Rezultat tog ispada bio je taj da su Mikaelu stavili lisičine i strpali ga na stražnje sjedalo Paulssonova službenog automobila, odakle je psujući promatrao kako Torstensson i Andersson odlaze u svom policijskom autu. Jedina svijetla točka bila je ta što je Lisbeth Salander prebačena do helikoptera, koji je nestao preko krošnji drveća u smjeru bolnice Sahlgrenska. Mikael se osjećao potpuno bespomoćno i napušteno i jedino čemu se mogao nadati bilo je da će Lisbeth dobiti kompetentnu medicinsku skrb.

Doktor Anders Jonasson napravio je dva duboka reza sve do lubanjske kosti i razmaknuo kožu oko ulazne rane. Pričvrstio ju je kako bi fiksirao otvor. Jedna sestra koja je asistirala na operaciji oprezno je stavila pumpicu koja će uklanjati krv. A tada je bio na redu onaj neugodni dio kada je doktor Jonasson morao upotrijebiti bušilicu kako bi proširio otvor u lubanjskoj kosti. Postupak je bio iritantno spor.

Na kraju je imao rupu koja je bila dovoljno velika da dobije pristup mozgu Lisbeth Salander. Opresno je unio sondu u mozak i proširio kanal rane za nekoliko milimetara. A onda je uveo unutra jednu tanju sondu i lokalizirao metak. Na rendgenskoj snimci lubanje mogao je vidjeti da se metak zarotirao i ležao pod kutom od četrdeset pet stupnjeva od kanala. Sondom je opresno pipao po rubu metka i nakon serije neuspješnih pokušaja uspio ga mrvicu podići tako da ga može okrenuti u pravom smjeru.

Na kraju je ušao unutra vrlo tankom pincetom nazubljenih krajeva. Čvrsto je uhvatio kraj metka pa izvukao pincetu ravno prema gore. Metak je izašao bez problema. Na sekundu ga je podigao prema svjetlu; izgledao mu je netaknut. Potom ga je ispustio u posudicu.

„Obrišite“, rekao je i naredba je odmah izvršena. Bacio je pogled na EKG, koji je pokazivao da pacijentičino srce i dalje normalno radi.

„Pincetu.“

Spustio je jako povećalo i fokusirao se na otvoreno područje.

„Opresno“, rekao je profesor Frank Ellis.

U sljedećih četrdeset pet minuta Anders Jonasson izvadio je čak trideset dvije sitne krhotine kosti oko ulazne rane. Najmanji od tih

komadića jedva da je bio vidljiv golim okom.

Dok je Mikael Blomkvist frustrirano pokušavao izvući mobitel iz džepa na prsima sakoa – što se pokazalo kao nemoguća misija s rukama u lisičinama – u Gossebergu je stiglo još automobila s policajcima i tehničarima. Inspektor Paulsson naredio im je da osiguraju mjesto zločina u drvarnici za materijalne dokaze i do temelja pretraže kuću gdje je pronađeno nekoliko komada oružja. Mikael je rezignirano promatrao što čine sa svog vidikovca, stražnjeg sjedala Paulssonova auta.

Prošlo je gotovo sat vremena kad je Paulsson postao svjestan da se policajci Torstensson i Andersson, koji su otišli privesti RONALDA NIEDERMANN, još uvijek nisu vratili. Odjednom je izgledao zabrinuto i odveo Mikaela Blomkvista u kuhinju, gdje mu je naređeno da ponovno opiše put do tog mjesta.

Mikael je zažmirio. Još uvijek je sjedio u kuhinji s Paulssonom kada se javila patrolna jedinica koja je poslana da pomogne Torstenssonu i Anderssonu. Policajac Gunnar Andersson pronađen je mrtav, slomljena vrata. Njegov kolega Fredrik Torstensson još je živ, ali gadno pretučen. Obojica su pronađena pokraj prometnog znaka u jarku. Njihova službenog oružja i automobila nije bilo.

Iz donekle pregledne situacije inspektor Thomas Paulsson sada je odjednom za vratom imao i ubojstvo policajca te naoružanoga gangstera u bijegu.

„Idiot“, ponovio je Mikael Blomkvist.

„Vrijeđanje policije neće ti pomoći.“

„Tu se slažemo. Jedva čekam da te optužim za krivo postupanje na dužnosti. Kad završim s tobom, bit ćeš proglašen za najglupljeg policajca u Švedskoj na naslovnice svih novina u zemlji.“

Prijetnja da će ga razotkriti tako da mu se svi mogu rugati bila je očito jedino na što je Thomas Paulsson reagirao. Izgledao je zabrinuto.

„Što predlažeš?“

„Zahtijevam da nazoveš inspektora Jana Bublanskog u Stockholm. Odmah.“

Inspektorica Sonja Modig trgnula se i probudila kada joj je zazvonio mobitel koji je bio na punjaču na drugom kraju spavaće sobe. Pogledala je

na sat na noćnom ormariću i očajno konstatirala da je tek prošlo četiri ujutro. A onda je pogledala muža, koji je mirno nastavio hrcati. On se ne bi probudio ni da napadne artiljerija. Izvukla se iz kreveta, oteturala do mobitela i napipala gumb za javljanje.

Jan Bubla ns ki, pomislila je, tko dr ugi.

„Sve je otišlo k vragu tamo kod Trollhattana“, rekao je njen šef umjesto pozdrava.

„Ekspresni vlak za Goteborg ide u pet ideset.“

„Što se dogodilo?“

„Blomkvist je pronašao Salandericu, Niedermanna i Zalachenka. Blomkvist je uhićen zbog vrijeđanja policajca, pružanja otpora i nezakonitog posjedovanja oružja. Salander je prevezena u Sahlgrensku s metkom u glavi. Zalachenko je u Sahlgrenskoj sa sjekirom u glavi. Niedermann je pobjegao. Noćas je ubio jednog policajca.“

Sonja Modig dvaput je trepnula i osjetila kako je umorna. Najradije bi se uvukla natrag u krevet i uzela mjesec dana godišnjeg.

„Vlak u pet i deset. OK. Što da učinim?“

„Uzmi taksi do kolodvora. Pridružiti će ti se Jerker Holmberg. Naći ćete se s inspektorom Thomasom Paulssonom iz trollhattanske policije, koji je, izgleda, odgovoran za veliki dio noćasnje zbrke i koji je, po Blomkvistu, citiram, idiot velikog kalibra. Kraj citata.“

„Razgovarao si s Blomkvistom?“

„On je, izgleda, uhićen i u lisičinama. Uspio sam nagovoriti Paulssona da mi ga nakratko da na telefon. Ja sam upravo na putu u policiju, gdje ću pokušati saznati što se ustvari dogodilo. Čujemo se mobitelom.“ Sonja Modig još je jednom pogledala na sat. Zatim je nazvala taksi i na minutu otišla pod tuš. Oprala je zube, provukla češalj kroz kosu te odjenula crne hlače, crnu majicu i sivi sako. Stavila je službeno oružje u torbu te uzela tamnocrvenu kožnatu jaknu. Prodrmla je muža, probudila ga i rekla mu kamo ide te da se on ujutro mora pobrinuti za djecu. Izašla je kroz vrata zgrade točno u trenutku kad je taksi stao na ulici. Nije trebala tražiti kolegu inspektora Jerkera Holmberga. Pretpostavila je da će biti u vagonrestoranu, gdje ga je i pronašla. Već joj je bio kupio sendvič i kavu. Pet minuta sjedili su u tišini i doručkovali. A onda je Holmberg odgurnuo šalicu s kavom u

stranu.

„Možda bismo se trebali prekvalificirati za neko drugo zanimanje“, rekao je.

U četiri sata ujutro u Gossebergu je konačno stigao inspektor Marcus Erlander iz odjela za zločine u Goteborgu i preuzeo vodstvo istrage od Thomasa Paulssona, koji je imao pune ruke posla. Erlander je bio okrugli sjedokosi muškarac u pedesetima. Najprije je oslobodio Mikaela Blomkvista lisičina te ga ponudio pecivom i kavom iz termosice. Sjeli su u dnevnu sobu kako bi nasamo popričali.

„Razgovarao sam s Bublanskim iz Stockholma“, rekao je Erlander.

„Već se dugo poznajemo. I on i ja se ispričavamo za Paulssonovo ponašanje.“

„Noćas je uspio ubiti policajca“, rekao je Mikael.

Erlander je kimnuo.

„Osobno sam poznao policajca Gunnara Anderssona. Radio je u Goteborgu prije nego što se preselio u Trollhattan. Ima trogodišnju kćer.“

„Moja sućut. Pokušao sam ga upozoriti...“

Erlander je kimnuo.

„Shvatio sam. Bio si glasan i zato si završio u lisičinama. Ti si onaj koji je pritegnuo Wennerstroma.

Bublanski je rekao da si neovisni novinar koji ne preza ni pred čim i ludi privatni istražitelj, ali da vjerojatno znaš o čemu pričaš. Možeš li mi sve ukratko objasniti tako da shvatim što se događa?“

„Dakle ovo je rasplet ubojstva mojih prijatelja Daga Svenssona i Mije Bergman u Enskedeu te ubojstva jedne osobe koja mi nije bila prijatelj... odvjetnika Nilsa Bjurmana, koji je bio skrbnik Lisbeth Salander.“ Erlander je kimnuo. „Kao što znaš, policija traži Lisbeth Salander još od Uskrsa. Bila je osumnjčena za trostruko ubojstvo. Za početak, samo da znaš da Salander nije počinila nijedno od tih ubojstava. Ona je ustvari žrtva u svemu tome.“

„Nisam imao nikakve veze s istragom oko Salander, ali nakon svega što je pisalo u medijima, teško mi je povjerovati da je posve nedužna.“

„Svejedno, to je istina. Nedužna je. I točka. Pravi je ubojica Ronald Niedermann, koji je noćas ubio tvog kolegu Gunnara Anderssona. On radi

za Karla Axela Bodina.“

„Onog Bodina koji sada leži u Sahlgrenskoj sa sjekirom u glavi.“

„Da budemo precizni, sjekira mu više nije u glavi. Pretpostavljam da ga je to Lisbeth sredila. Njegovo pravo ime je Alexander Zalachenko. On je Lisbethin otac i bivši plaćeni ubojica iz ruske vojne tajne službe. Napustio ih je sedamdesetih godina i odonda radio za Sigurnosnoobavještajnu agenciju sve do raspada Sovjetskog Saveza. A nakon toga je postao kriminalac.“

Erlander je zamišljeno promatrao osobu koja je sjedila na sofi ispred njega. Mikael Blomkvist bio je sav sjajan od znoja dok je istovremeno izgledao mrtav umoran i kao da se smrzava. Do sada je sve argumente iznosio racionalno i logično, ali inspektor Thomas Paulsson – u čije se riječi Erlander uopće nije uzdao – upozorio ga je da Blomkvist nešto blebeće o ruskim agentima i njemačkim plaćenim ubojicama, što teško da spada u rutinski rad u švedskim kriminalističkim istragama. Blomkvist je očito došao do one točke u priči u koju Paulsson nije vjerovao. No na putu za Nossebro u jarku je ležao jedan mrtav i jedan teško ranjen policajac, i Erlander ga je bio spreman saslušati. Ali se nije uspio kontrolirati i u glasu mu se čuo ton nevjerice.

„OK. Ruski agent.“

Blomkvist se blijedo nasmiješio, očito svjestan koliko ludo njegova priča zvuči. „Bivši ruski agent. Imam dokaze za sve svoje tvrdnje.“

„Nastavi.“

„Zalachenko je bio vrhunski špijun u sedamdesetima. A onda ih je napustio i dobio zaštitu Sigurnosne. Što je, koliko sam uspio shvatiti, bila prilično uobičajena praksa u mutnim vodama nakon raspada Sovjetskog Saveza.“

„OK.“

„Kao što sam rekao, ne znam točno što se noćas dogodilo, ali Lisbeth je pronašla oca, kojeg nije vidjela petnaest godina. On je toliko zlostavljao njenu majku da je od posljedica zlostavljanja i umrla. Pokušao je ubiti Lisbeth preko Ronalda Niedermanna, koji stoji iza ubojstva Daga Svenssona i Mije Bergman. Osim toga je odgovoran za otmicu Lisbethine prijateljice Miriam Wu – znaš za onaj slavni meč Paola Roberta u Nykvarnu.“

„Ako je Lisbeth Salander zabila sjekiru ocu u glavu, onda nije sasvim nedužna.“

„Lisbeth Salander ima tri metka u tijelu. Mislim da bi se tu moglo raditi o samoobrani. Pitam se samo...“

„Da?“

„Lisbeth je bila strašno prljava od zemlje i blata, kosa joj je bila skorena blatna masa. Imala je puno pijeska ispod odjeće. Izgleda da je bila zakopana. A Niedermann očito voli zakopavati ljude. Policija u Sodertaljeu pronašla je dva groba kod onog skladišta Motokluba Svavelsjo pokraj Nykvarna.“

„Ustvari, tri. Pronašli su još jedan grob kasno sinoć. Ali ako je Lisbeth Salander bila ustrijeljena i zakopana – kako je onda hodala okolo sa sjekirom u ruci?“

„Kažem, ne znam što se dogodilo, ali Lisbeth je vrlo žilava. Pokušao sam nagovoriti Paulssona da dovedu ovamo psa tragača...“

„Stiže.“

„Dobro.“

„Paulsson te uhitio zbog vrijeđanja.“

„To poričem. Nazvao sam ga budalom, nesposobnim idiotom i tupanom. Nijedan od tih epiteta za njega nije uvreda.“

„Hmm. Ali uhićen si i zbog nezakonitog posjedovanja oružja.“

„Krivo sam učinio kad sam mu pokušao dati oružje. Tako da ne želim ništa o tome reći prije nego što se posavjetujem sa svojim odvjetnikom.“

„OK. Onda ćemo o tome kasnije. Imamo ozbiljnijih stvari za raspraviti. Što znaš o tom Niedermannu?“

„On je ubojica. Nešto nije u redu s njim; viši je od dva metra i građen kao oklopni robot. Pitaj Paola Roberta, koji je boksaio s njim. Ima kongenitalnu analgeziju. To je bolest kad transmitori u živčanim vlaknima ne funkcioniraju, pa ne osjeća bol. Nijemac je, rođen u Hamburgu, kao tinejdžer bio je skinhead. Jako je opasan i sada na slobodi.“

„Imaš li kakvih ideja kamo bi mogao otići?“

„Ne. Znam samo da sam ga zavezao za stup i da je bio spreman za uhićenje prije nego što je tupan iz Trollhattana uzeo stvar u svoje ruke.“

Nešto prije pet sati ujutro Anders Jonasson skinuo je prljave rukavice

od lateksa i bacio ih u kantu za smeće. Jedna od sestara koja je asistirala stavila je komprese preko rane na boku. Operacija je trajala tri sata. Gledao je obrijanu i teško ozlijeđenu glavu Lisbeth Salander, koja je već bila zamotana u zavoje. Odjednom je osjetio nalet nježnosti, što je često osjećao prema pacijentima koje je operirao. Ako je vjerovati novinama, Salander je psihopatkinja i serijski ubojica, ali njemu se sada samo činila kao ozlijeđeni vrapčić. Odmahnuo je glavom pa pogledao doktora Franka Ellisa, koji ga je promatrao smiješeći se.

„Ti si odličan kirurg“, rekao je Ellis.

„Častim te doručkom?“

„Mogu li se tu negdje dobiti palačinke s pekmezom?“

„Vafle“, rekao je Anders Jonasson.

„Kod mene doma. Samo da nazovem ženu da joj kažem da stižemo, a onda možemo uzeti taksi.“ Zastao je i pogledao na sat.

„Kad bolje razmislim, možda je bolje da je ne nazovem.“

Odvjetnica Annika Giannini naglo se trgnula iz sna. Okrenula je glavu udesno; dvije minute do šest sati.

Imala je prvi sastanak s klijentom u osam. Okrenula je glavu ulijevo i pogledala svog muža Enrica Gianninija, koji je spavao snom pravednika i koji će se vjerojatno probuditi tek oko osam. Nekoliko je puta jako zatreptala, ustala i uključila aparat za kavu prije nego što je otišla pod tuš. Dugo je bila u kupaonici, a onda odjenula crne hlače, bijeli pulover i crveni sako. Prepržila je dvije kriške kruha, jednu namazala marmeladom od naranče, a na drugu stavila sir, narezala avokado i odnijela doručak u dnevnu sobu taman na vijesti u pola sedam. Otpila je gutljaj kave i upravo otvorila usta da odgrize komad kruha kad je čula najavu vijesti.

Jedan policajac ubijen, drugi teško ranjen. Dramatični noćasnji događaji kada je uhvaćena Lisbeth Salander, osumnjičena za trostruko ubojstvo.

Isprva joj je bilo teško shvatiti što se dogodilo jer je zvučalo kao da je Lisbeth Salander ta koja je ubila policajca. Izvještaj je bio kratak, ali onda je shvatila da za to ubojstvo ustvari traže nekog muškarca.

Izdana je tjeratica za još uvijek neimenovanim 37godišnjakom. Lisbeth Salander, izgleda, leži u bolnici Sahlgrenska u Goteborgu s teškim ozljedama.

Annika je prebacila na drugi program, ali nije uspjela puno bolje shvatiti što se dogodilo. Uzela je mobitel i nazvala svog brata Mikaela Blomkvista. Dobila je poruku da pretplatnik nije dostupan. Odjednom je osjetila strah. Mikael ju je nazvao sinoć kad je bio na putu za Göteborg. Bio je na tragu Lisbeth Salander. I ubojici po imenu Ronald Niedermann.

Kad je svanulo, jedan je savjestan policajac pronašao tragove krvi na terenu iza drvarnice. Policijski je pas slijedio trag sve do jame na jednoj čistini u šumi nekih četiristo metara sjeveroistočno od imanja u Gossebergi.

Mikael je krenuo tamo s inspektorom Erlanderom. Zamišljeno su proučavali teren. Bez problema se moglo vidjeti da oko jame ima jako puno krvi.

Pronašli su čak i veoma ulubljenu tabakeru koja je očito upotrijebljena kao lopata. Erlander je stavio tabakeru u vrećicu za dokaze i označio mjesto. Skupio je i uzorke gruda zemlje natopljenih krvlju. Jedan policajac u uniformi pokazao mu je opušak cigarete marke Pall Mall bez filtra nekoliko metara dalje od jame. I on je stavljen u vrećicu za dokaze i označen. Mikael se sjetio da je vidio kutiju Pall Malla na sudoperu u Zalachenkovej kući.

Erlander je pogledao u nebo i vidio da se skupljaju teški kišni oblaci. Oluja koja je noćas divljala Göteborgom očito je krenula prema jugu i okrugu Nossebro, pa je bilo samo pitanje vremena kada će pasti kiša. Okrenuo se prema jednom policajcu i rekao mu da ode po ceradu kojom bi mogli prekriti jamu.

„Mislim da si u pravu“, rekao je Erlander Mikaelu.

„Analiza krvi će sigurno dokazati da je ovdje ležala Lisbeth Salander i pretpostavljam da ćemo pronaći njene otiske prstiju na tabakeri. Bila je ustrijeljena i zakopana, ali mora da je na neki način preživjela, uspjela se iskopati i...“ vratiti do imanja i opaliti Zalachenka sjekirama po glavi“ završio je Mikael.

„Ona je jako žilava i tvrdoglava. „Ah kako se, kvragu, uspjela nositi s Niedermannom?“ Mikael je slegnuo ramenima. Što se toga tiče, bio je jednako zbunjen kao i Erlander.

II.

Petak, 8. Travnja

Sonja Modig i Jerker Holmberg stigli su na željeznički kolodvor u Goteborgu malo nakon osam ujutro. Bublanski ih je nazvao i dao im nove upute; ne trebaju otići do Gosseberge, nego neka se taksijem upute ravno do zgrade policije na Trgu Ernst Fontells pokraj Nya Ullevija, gdje je središnjica kriminalne policije okruga Vastra Gotaland. Čekali su gotovo sat vremena prije nego što se inspektor Erlander vratio iz Gosseberge s Mikaelom Blomkvistom. Mikael je pozdravio Sonju Modig, koju je poznavao otprije, i rukovao se s Jerkerom Holmbergom. Tada im se pridružio jedan Erlanderov kolega s informacijama o potrazi za Ronaldom Niedermannom. Izvještaj je bio kratak.

„Imamo grupu koju vodi okružna krim policija. Naravno, izdana je državna tjeralica. Pronašli smo automobil u Alingsasu u šest ujutro. I tu mu se gubi trag. Pretpostavljamo da je promijenio vozilo, ali zasada nismo dobili nikakve dojave o kradi automobila.“

„Mediji?“ upitala je Modig i bacila pokajnički pogled na Mikaela Blomkvista.

„Istraga ubojstva policajca u punom je jeku. Održat ćemo tiskovnu konferenciju u deset.“

„Ima li netko ikakvih podataka o stanju Lisbeth Salander?“ upitao je Mikael. Neobično, ali nije ga uopće zanimala potraga za Niedermannom.

„Noćas je operirana. Izvadili su joj metak iz glave. Nije se još probudila.“

„Kakve su prognoze?“

„Koliko sam shvatio, ne znamo ništa prije nego što se probudi. Ali liječnik koji ju je operirao kaže da sve izgleda dobro i da će preživjeti ako ne dođe ni do kakvih komplikacija.“

„A Zalachenko?“ upitao je Mikael.

„Tko?“ upitao je Erlanderov kolega jer još uvijek nije bio upućen u zapetljane detalje cijele te priče.

„Karl Axel Bodin.“

„Aha, da, i on je noćas operiran. Dobio je gadnu posjeklinu preko lica i

još jednu ispod koljena. U lošem je stanju, ali ozljede nisu opasne po život.“

Mikael je kimnuo.

„Izgledaš umorno“, rekla je Sonja Modig.

„I jesam. Ovo mi je treći dan bez puno sna.“

„Ustvari, zaspao je u autu kad smo se vraćali iz Nossebroa“, rekao je Erlander.

„Imaš li snage ponovno ispričati sve ispočetka?“ upitao je Holmberg.

„Izgleda da privatni istražitelji vode nad policijom tri prema nula.“ Mikael se slabašno nasmiješio.

„To bih volio čuti od Bublanskog“, rekao je.

Sjeli su doručkovati u kafeteriji u policijskoj zgradi. Mikael je pola sata korak po korak objašnjavao kako je uspio povezati cijelu priču o Zalachenku. Kada je završio, policajci su zamišljeni ostali sjediti bez riječi.

„Tvoja priča ima nekoliko rupa“, rekao je konačno Jerker Holmberg.

„Vjerojatno ima“, rekao je Mikael. „Nisi objasnio kako si došao do tog tajnog izvještaja Sigurnosnoobavještajne agencije o Zalachenku.“ Mikael je kimnuo.

„Pronašao sam ga sinoć u stanu Lisbeth Salander kad sam konačno saznao gdje se skriva. Pretpostavljam da ga je ona pronašla u vikendici odvjetnika Nilsa Bjurmana.“

„Dakle pronašao si Salanderino skrovište“, rekla je Sonja Modig. Mikael je kimnuo.

„I?“

„Tu adresu ćete morati sami saznati. Lisbeth je uložila puno truda da ima tajnu adresu i ja ne namjeravam biti taj koji će je izdati.“

Modig i Holmberg malo su se namrštili.

„Mikaele... ovo je istraga o ubojstvu“, rekla je Sonja Modig.

„A ti još uvijek nisi shvatila da je Lisbeth Salander nedužna i da je policija narušila njen integritet na način bez presedana. Lezbijska sotonistička banda, otkud vam te gluposti? Ako vam želi reći gdje živi, uvjeren sam da će to i učiniti.“

„Ali postoji još nešto što baš nisam shvatio“, inzistirao je Holmberg.

„Kako se uopće u cijelu tu priču uklapa Bjurman? Rekao si da je on taj

koji je sve pokrenuo kontaktiravši Zalachenka i naručivši Salanderičino ubojstvo... ali zašto bi to učinio?“

Mikael je dugo oklijevao.

„Moja je pretpostavka da je on unajmio Zalachenka da se riješi Lisbeth Salander. Trebala je završiti u onom skladištu u Nykvarnu.“

„On joj je bio skrbnik. Koji bi motiv on mogao imati da je se želi riješiti?“

„Komplicirano je to.“

„Objasni nam.“

„Imao je proketo dobar motiv. Učinio je nešto za što je Lisbeth znala. Predstavljala je prijetnju za njegovu budućnost.“

„Što je učinio?“

„Mislim da je najbolje da Lisbeth sama objasni razlog.“ Pogledao je Holmberga u oči.

„Da pogodim“, rekla je Sonja Modig.

„Bjurman je učinio nešto svojoj štićenici.“ Mikael je kimnuo.

„Možda je izložio nekoj vrsti seksualnog iskorištavanja?“ Mikael je slegnuo ramenima i nije htio komentirati.

„Ti ne znaš za tetovažu na Bjurmanovom trbuhu?“

„Tetovažu?“

„Amaterski napravljenu tetovažu s porukom preko cijelog trbuha... Ja sam sadistička svinja, gad i silovatelj. Dugo smo mozgali o čemu bi se tu moglo raditi.“

Mikael je odjednom prasnuo u smijeh.

„Što?“

„Razmišljao sam što je Lisbeth učinila da mu se osveti. No... o ovome ne želim razgovarati s vama iz istog razloga kao i za prošlo pitanje. Radi se o njenom integritetu. Lisbeth je ta nad kojom je počinjen zločin.“

Ona je ta koja je žrtva. Ona je ta koja će odlučiti što vam želi reći. Žao mi je.“ Izgledao je gotovo pokajnički.

„Silovanja treba prijaviti policiji“, rekla je Sonja Modig.

„Slažem se. Ali ovo se silovanje dogodilo prije dvije godine, a Lisbeth to još uvijek nije prijavila policiji. Što navodi na zaključak da to i ne namjerava učiniti. Mogu se ne slagati s njom koliko god hoću, ali ona je ta

koja odlučuje. Osim toga...“

„Da?“

„Ona nema nekih većih razloga zašto bi se povjerila policiji. Zadnji put kad je pokušala objasniti kakva je Zalachenko svinja, zatvorili su je na psihijatriju.“

Voditelj preliminarnе istrage Richard Ekstrom bio je vrlo uznemiren kada je u petak nešto prije devet ujutro zamolio vodu istrage Jana Bublanskog da sjedne s druge strane njegova pisaćeg stola. Ekstrom je popravio naočale i prešao rukom preko uredno podiššane brade. Situacija mu se činila kaotičnom i prijetećom. Mjesec dana bio je voditelj preliminarnе istrage u potrazi za Lisbeth Salander. Nadugo i naširoko opisivao ju je kao poremećenu i opasnu psihopatkinju. Davao je informacije u javnost koje su mu trebale biti od pomoći u predstojećem suđenju. Sve se odlično razvijalo.

Ni na trenutak nije posumnjao da Lisbeth Salander nije kriva za trostruko ubojstvo i vjerovao je da će suđenje proći bez ikakvih problema, bit će to samo reklama za njega, a on će biti u glavnoj ulozi. A onda je sve pošlo krivo i sada je odjednom imao sasvim drugog ubojicu i kaos, kojem, izgleda, nije bilo kraja. Prokleta Salander.

„Dakle ovo je prava zbrka“, rekao je.

„Što si saznao jutros?“

„Raspisana je tjeratica za Ronaldom Niedermannom, ali još uvijek nije uhvaćen. Zasad je optužen samo za ubojstvo policajca Gunnara Anderssona, ali pretpostavljam da bismo ga trebali tražiti i za ona tri ubojstva ovdje u Stockholmu. Možda bi trebao sazvati konferenciju za tisak.“

Bublanski je predložio konferenciju za tisak samo da ga izivcira. Ekstrom je mrzio konferencije za tisak.

„Mislim da ćemo zasad pričekati s time“, rekao je Ekstrom brzo. Bublanski se suzdržao da se ne nasmiješi.

„Ovo je ipak slučaj za policiju u Goteborgu“, objasnio je Ekstrom.

„Pa, tamo su nam Sonja Modig i Jerker Holmberg i počeli smo surađivati s njima...“

„Pričekat ćemo s konferencijom za tisak dok ne saznamo još

podataka“, odlučio je Ekstrom oštrim glasom.

„Ono što ja želim znati jest koliko si siguran da je Niedermann stvarno umiješan u ubojstva ovdje u Stockholmu.“

„Kao policajac potpuno sam uvjeren u to. Ali nemamo baš puno dokaza. Nemam svjedoka ubojstava i nemam nijedan dobar materijalni dokaz. Magge Lundin i Sonny Nieminen iz Motokluba Svavelsjo odbijaju dati izjavu i glume da nikada nisu čuli za Niedermanna. Ali možemo ga privesti za ubojstvo policajca Gunnara Anderssona.“

„Tako je“, rekao je Ekstrom.

„Ubojstvo policajca, to je ono što je sada aktualno. Ali reci mi... postoji li nešto što upućuje na to da je Salander ipak na neki način umiješana u ta ubojstva? Je li moguće da su ona i Niedermann zajedno ubijali?“

„Sumnjam. I nikako ne bih javno iznio tu teoriju.“

„Ali kako je onda ona umiješana?“

„Ovo je ekstremno komplicirana priča. Baš kao što je Mikael Blomkvist otpočeka tvrdio, radi se o tom Zali... Alexander u Zalachenku.“

Pri spomenu imena Mikaela Blomkvista tužitelj Ekstrom vidljivo se trgnuo.

„Zala je bivši ruski plaćeni ubojica iz Hladnog rata koji, izgleda, nema savjesti“, nastavio je Bublanski.

„Došao je ovamo u sedamdesetima i postao otac Lisbeth Salander. Unutar Sigurnosnoobavještajne agencije podržavala ga je jedna frakcija, koja je uklanjala tragove kad bi počinio zločin. Jedan policajac koji je radio za njih pobrinuo se da Lisbeth Salander zatvori u dječju psihijatrijsku kliniku kad joj je bilo trinaest godina i kad je predstavljala prijetnju da će razotkriti tajnu o Zalachenku.“

„Jasno ti je da je to malo teže probaviti. To teško da je priča s kojom možemo izaći u javnost. Ako sam dobro shvatio, svi podaci o Zalachenku klasificirani su kao tajni.“

„Ali to je svejedno istina. Imam dokumente koji to dokazuju.“

„Mogu li ih vidjeti?“

Bublanski je prema njemu gurnuo fascikl s policijskom istragom iz 1991. Ekstrom je zamišljeno promatrao pečat na kojem je pisalo da je

dokument klasificiran kao tajan i broj za koji je odmah znao da pripada Sigurnosnoobavještajnoj agenciji. Brzo je listao po hrpi papira od gotovo stotinu stranica i nasumce tu i tamo pročitao koji odlomak. Na kraju je odložio izvještaj sa strane.

„Moramo ovo malo ublažiti, da nam situacija potpuno ne izmakne kontroli. Salander je dakle zatvorena u ludnicu zato što je pokušala ubiti oca... tog Zalachenka. A sada ga je napala sjekirom u glavu. To se svakako mora okarakterizirati kao pokušaj ubojstva. I ona mora biti uhićena zato što je ustrijelila Maggea Lundina u Stallarholmenu.“

„Možeš uhititi koga god želiš, ali ja bih bio oprezan da sam na tvom mjestu.“

„Izbit će golemi skandal ako ovo sa Sigurnosnom izađe u javnost.“

Bublanski je slegnuo ramenima. U njegovu je opisu posla stajalo da mora istražiti zločine, a ne baviti se skandalima.

„Taj tip iz Sigurnosne, Gunnar Bjorck. Što znamo o njegovoj ulozi?“

„On je jedan od glavnih likova u svemu tome. Na bolovanju je zbog kralježnice i trenutno živi u arhipelagu, na Smadalarou.“

„OK... onda zasad ni riječi o Sigurnosnoj. Sada se samo radi o ubojstvu policajca i ni o čemu drugome. Naš je zadatak da ne stvaramo zbrku.“

„To će biti teško zataškati.“

„Kako to misliš?“

„Poslao sam Curta Svenssona da dovede Bjorcka na ispitivanje.“
Bublanski je pogledao na ručni sat.

„Trebao bi se vratiti otprilike sada.“

„Što?“

„Ustvari sam planirao kako ću s užtkom sam otići po njega na Smadalaro, ali dogodilo se ovo ubojstvo, pa nisam mogao.“

„Nisam dao nikakvo dopuštenje da se Bjorcka uhititi.“

„Točno. Ali nećemo ga uhititi. Samo ga privodimo na informativni razgovor.“

„Ne sviđa mi se to.“

Bublanski se nagnuo naprijed, izgledajući kao da će mu nešto reći u povjerenju.

„Richard... ovako stoje stvari. Lisbeth Salander je bila izložena nizu nepravdi još od malih nogu. Ne namjeravam dopustiti da se to zataška. Možeš me skinuti s istrage, ali u tom ću slučaju biti prisiljen napisati glavnima oštru primjedbu na to.“

Richard Ekstrom izgledao je kao da je progutao nešto kiselo.

Gunnar Bjorck, na bolovanju i odsutan sa svog položaja u odjelu za strance u Sigurnosnoobavještajnoj agenciji, otvorio je vrata svoje vikendice na Smadalarou i ugledao jakog plavokosog muškarca kratke kose u crnoj kožnatoj jakni.

„Tražim Gunnara Bjorcka.“

„To sam ja.“

„Curt Svensson, okružna krimpolicija.“ Muškarac je podigao identifikacijsku ispravu.

„Da?“

„Molim vas da pođete sa mnom do Kungsholmena kako biste pomogli policiji u istrazi o Lisbeth Salander.“

„Mmm... mora da se radi o nekakvoj greški.“

„Nije nikakva greška“, rekao je Curt Svensson.

„Ne razumijete. I ja sam policajac. Mislim da biste trebali provjeriti stvari sa svojim šefom.“

„Moj je šef taj koji želi razgovarati s vama.“

„Moram nekoga nazvati i...“

„Možete nazvati i iz policije.“ I tu je Gunnar Bjorck odustao.

Gotovo je. Bit ću uvučen u sve to. Prokleti jebeni Blomkvist. Jebena Salander.

„Jesam li uhićen?“ upitao je.

„Još ne. Ali možemo to srediti ako želite.“

„Ne... ne, naravno, idem s vama. Naravno da želim pomoći kolegama u otvorenoj istrazi.“

„Dobro“, rekao je Curt Svensson i slijedio ga u kuću. Nije skidao pogleda s Gunnara Bjorcka dok je ovaj išao po jaknu i isključiti aparat za kavu.

U jedanaest prijepodne Mikael Blomkvist utvrdio je da auto koji je unajmio još uvijek stoji parkiran iza sjenika na cesti koja vodi u

Gossebergu, ali bio je toliko umoran da nije imao snage otići po njega, a još manje duže ga voziti, a da ne ugrozi druge sudionike u prometu. Upitao je inspektora Marcusa Erlandera što da radi i ovaj je velikodušno sredio da jedan od krimtehničara doveze auto u Goteborg kad se bude vraćao.

„Smatraj to kompenzacijom za to kako su te tretirali noćas.“ Mikael je kimnuo i taksijem se odvezao do hotela City u Lorensbergsgatanu pokraj glavne ulice Avenyn. Rezervirao je jednokrevetnu sobu za jednu noć za osamsto krana, otišao ravno u sobu i svukao se. Sjeo je gol na prekrivač na krevetu, izvadio I isbethin Palm Tungsten T3 iz unutrašnjeg džepa jakne i odvagnuo ga u ruci. Još uvijek je bio iznenađen što ručno računalo nije zaplijenjeno kada ga je inspektor Thomas Paulsson pretražio, ali Paulsson je vjerojatno pretpostavio da je to Mikaelovo računalo, a i u praksi ustvari nikada nije odveden u zatvor i pretražen. Nakratko je razmišljao pa ga stavio u pretinac torbe za laptop u kojem je držao i Lisbethin CD pod nazivom „Bjurman“ i koji je Paulssonu također promaknuo. Bio je svjestan da je, čisto tehnički gledano, to sakrivanje dokaznog materijala, ali bio je to predmet koji Lisbeth zasigurno ne želi u krivim rukama.

Uključio je mobitel, vidio da je baterija pri kraju i uključio ga u punjač. Nazvao je svoju sestru odvjetnicu Anniku Giannini.

„Bok, sister.“

„Kakve veze imaš s noćasnjim ubojstvom policajca?“ odmah ga je upitala. Ukratko joj je ispričao što se dogodilo.

„OK. Dakle Salander je na intenzivnoj.“

„Točno. Znat ćemo koliko je stanje ozbiljno tek kad se probudi, ali trebat će joj odvjetnik.“ Annika Giannini neko je vrijeme razmišljala.

„I ti misliš da će htjeti da joj ja budem odvjetnica?“

„Vjerojatno neće htjeti nikakvog odvjetnika. Ona nije tip koji moli za pomoć.“

„To mi zvuči kao da bi trebala odvjetnika za kazneno pravo. Daj mi tu dokumentaciju koju imaš da je pogledam.“

„Razgovaraj s Erikom Berger i traži je da ti da kopiju.“

Čim je Mikael završio razgovor s Annikom Giannini, nazvao je Eriku Berger. Nije se javljala na mobitel, pa je nazvao njen telefon u redakciji Millennium a. Javio se Henry Cortez.

„Erika je negdje vani“, rekao je.

Mikael mu je ukratko ispričao što se dogodilo i zamolio ga da prenese te informacije glavnoj urednici Millenniuma.

„OK. Što da učinimo?“ upitao je Henry.

„Danas ništa“, rekao je Mikael.

„Moram se naspavati. Ako se ništa nepredviđeno ne dogodi, sutra se vraćam u Stockholm. Millennium će objaviti svoju verziju u sljedećem broju, a do tada ima gotovo mjesec dana vremena.“

Završio je razgovor, uvukao se u krevet i u roku od trideset sekundi zaspao.

Zamjenica načelnika okružne policije Monica Spangberg kucnula je kemijskom olovkom po svojoj čaši mineralne vode i zamolila okupljene da se stišaju. Deset se ljudi okupilo oko stola za sastanke u njezinu uredu u policijskoj zgradi. Bile su tu tri žene i sedam muškaraca. Grupa se sastojala od voditelja odjela za zločine, njegova zamjenika iz odjela za zločine, tri inspektora uključujući Marcusa Erlandera te predstavnika za odnose s javnošću goteborške policije. Na sastanak su još pozvani voditeljica preliminarne istrage Agneta Jervas iz državnog tužiteljstva te inspektori Sonja Modig i Jerker Holmberg iz stockholmske policije. Ovi posljednji uključeni su kako bi se pokazala dobra volja za suradnjom s kolegama iz glavnoga grada, a vjerojatno i da bi im pokazali kako se ispravno provodi policijska istraga. Spangberg, koja je često bila jedina žena u muškom društvu, bila je poznata po tome da ne gubi vrijeme na formalnosti i pristojne fraze. Objasnila je da se načelnik okružne policije nalazi na službenom putu u Madridu na konferenciji EuroPola, da je prekinuo boravak kada je čuo da je policajac ubijen, ali da će se vratiti kući tek kasno navečer. Zato se odmah okrenula prema šefu odjela za zločine Andersu Pehrzonu i zamolila ga da ukratko opiše trenutačnu situaciju.

„Prošlo je desetak sati otkada je kolega Gunnar Andersson ubijen na cesti Nossebrovagen. Znamo ime ubojice, Ronald Niedermann, ali još uvijek nemamo njegovu fotografiju.“

„Mi u Stockholmu imamo jednu njegovu fotografiju, ali je stara dvadeset godina. Dobili smo je od Paola Roberta, ali praktički nije iskoristiva“, rekao je Jerker Holmberg.

„OK. Policijsko vozilo koje je ukrao pronađeno je, kao što je poznato, jutros u Alingsasu. Bilo je parkirano u sporednoj ulici nekih tristo pedeset metara od željezničkog kolodvora. Ujutro nismo dobili nikakvo izvješće o krađi auta u tom području.“

„Potraga?“

„Nadziremo vlakove koji stižu u Stockholm i Malmo. Raspisali smo državnu tjeralicu i obavijestili policiju u Norveškoj i Danskoj. Sada imamo tridesetak policajaca koji rade samo na toj istrazi, ali, naravno, cijela policija je na oprezu.“

„I nema nikakvih tragova?“

„Ne. Još nema. Ali osobu koja izgleda tako neobično kao Niedermann ne bi trebalo biti teško primijetiti.“

„Zna li netko kakvo je stanje Fredrika Torstenssona?“ upitao je jedan od inspektora iz odjela za zločine.

„U Sahlgrenskoj je. Ima teške ozljede, otprilike kao nakon prometne nesreće. Teško je povjerovati da čovjek može nanijeti takve ozljede golim rukama. Osim slomljenih kostiju i napukle prsne kosti ima ozljede vratne kralježnice i postoji rizik da će ostati invalid.“Svi su nekoliko sekundi razmišljali o stanju svog kolege, a onda je Spangberg ponovno preuzela riječ.

Okrenula se prema Erlanderu.

„Što se ustvari dogodilo u Gossebergi?“

„Thomas Paulsson se dogodio u Gossebergi.“

Nekoliko sudionika sastanka istovremeno je zastenjalo.

„Zar ga ne možete poslati u mirovinu. Kvragu, pa on je hodajuća katastrofa.“

„Dobro mi je poznato kakav je Paulsson“, rekla je Monica Spangberg oštro.

„Ali nisam čula nikakve pritužbe na njega već... pa, već skoro dvije godine.“

„Šef policije je Paulssonov stari prijatelj i valjda mu je pokušao pomoći time što ga je držao pod svojom zaštitom. Sve u dobroj namjeri, naravno, i to nije nikakva kritika prema njemu. Ali noćas se Paulsson toliko zabrinjavajuće ponašao da ga je nekoliko kolega prijavilo.“

„Kako se ponašao?“

Marcus Erlander bacio je pogled na Sonju Modig i Jerkera Holmberga. Bilo je očito da mu je neugodno što mora pokazati nedostatke svoje organizacije pred kolegama iz Stockholma.

„Najčudnije je bilo to što je poslao jednog kolegu iz tehničkoforenzične istrage da napravi inventuru svega što se nalazi u drvarnici gdje smo pronašli tog Zalachenka.“

„Inventuru drvarnice?“ upitala je Spangberg.

„Ma...da... htio je znati koliko točno tamo ima cjepanica. Kako bi izvještaj bio točan.“ Oko stola za sastanke nastupila je značajna tišina. Erlander je brzo nastavio.

„Jutros smo saznali da Paulsson pije barem dvije vrste psihofarmaka, zovu se Xanor i Efexor. Ustvari bi trebao biti na bolovanju, ali nikome od kolega nije ništa rekao o svom zdravstvenom stanju.“

„Kakvom zdravstvenom stanju?“ upitala je Spangberg oštro.

„Naravno, ne znam točno od čega boluje – jer liječnik, naravno, ne smije ništa reći – ali pola tih lijekova koje uzima su jaki antidepressivi, a druga polovica su lijekovi za podizanje raspoloženja. Jednostavno rečeno, noćas je bio sav nadrogiran.“

„Isuse Bože“, rekla je Spangberg. Izgledala je kao oluja koja se nadvila nad Goteborg u jutarnjim satima.

„Želim razgovarati s Paulssonom. Odmah.“

„To će biti malo teže. Jutros je kolabirao i prevezen je u bolnicu zbog iscrpljenosti. Jednostavno rečeno, nismo imali sreće što je baš tada on bio na dužnosti.“

„Mogu li nešto pitati“, rekao je šef odjela za zločine.

„Dakle Paulsson je noćas uhitio Mikaela Blomkvista?“

„Ostavio je izvješće i prijavio ga za vrijeđanje, grubo pružanje otpora službenoj osobi i nezakonito posjedovanje oružja.“

„Što kaže Blomkvist?“

„Priznaje vrijeđanje, ali tvrdi da je to morao reći. Misli da se pružanje otpora odnosi na oštar verbalni pokušaj da spriječi Torstenssona i Anderssona da sami, bez pojačanja, odu uhititi Niedermanna.“

„Svjedoci?“

„To bi bili policajci Torstensson i Andersson. Želim samo reći da ne vjerujem ni riječi Paulssonovoj prijavi za grubo pružanje otpora. To je tipična prijava kako bi se osigurao ako ga Blomkvist odluči prijaviti.“

„Ali Blomkvist je dakle sam savladao Niedermanna?“ upitala je tužiteljica Agneta Jervas.

„Prijeteci oružjem.“

„Dakle Blomkvist je imao oružje. Onda uhićenje Blomkvista ipak ima neke osnove. Odakle mu oružje?“

„Blomkvist to ne želi reći prije nego što se posavjetuje sa svojim odvjetnikom. Ali Paulsson je uhitio Blomkvista kad je ovaj pokušao pr e dati oružje policiji.“

„Smijem li nešto predložiti?“ upitala je Sonja Modig oprezno. Svi su je pogledali.

„Ja sam se nekoliko puta susrela s Mikaelom Blomkvistom tijekom istrage i moja je procjena da je on vrlo razumna osoba, usprkos tome što je novinar. Pretpostavljam da ćete vi donijeti odluku o tužbi...“ Pogledala je Agnetu Jervas, koja je kimmnula.

„U tom slučaju – ovo s vrijeđanjem i pružanjem otpora su gluposti, pa pretpostavljam da ćete to odmah otpisati.“

„Vjerojatno. Ali posjedovanje oružja je malo ozbiljnije.“

„Predložila bih da budete malo popustljivi. Blomkvist je sam uspio sve ovo shvatiti i povezati i puno je ispred naše policijske istrage. Imat ćemo veće koristi od suradnje s njim nego da ga pustimo da ocrni cijelu policiju u medijima.“

Utihnula je. Nakon nekoliko sekundi nakašljao se Marcus Erlander. Ako Sonja Modig može tako hrabro govoriti, onda ni on nije htio zaostati.

„Ja se slažem. I meni se Blomkvist činio kao razumna osoba.“

Čak sam ga zamolio i za oprost za noćasnje događaje. Čini se da je spreman prijeći preko toga. A osim toga je moralan. Pronašao je stan Lisbeth Salander, ali nam odbija reći gdje se nalazi. Ne boji se upustiti u otvorenu diskusiju s policijom... a i nalazi se u takvoj poziciji da će njegov glas u medijima imati težinu kao bilo koja Paulssonova prijava.“

„Ali odbija predati informacije o Salander policiji?“

„Kaže da to trebamo pitati nju.“

„O kakvom se oružju radi?“ upitala je Jervas.

„Colt 1911 Government. Nepoznat serijski broj. Poslao sam oružje na vještačenje, još uvijek ne znamo je li upotrijebljeno u nekom zločinu u Švedskoj. Ako se ispostavi da je, situacija se, naravno, mijenja.“ Monica Spangberg podigla je kemijsku olovku.

„Agneta, ti sama odlučuješ hoćeš li pokrenuti istragu protiv Blomkvista. Ja ti predlažem da pričekaš izvještaj vještačenja. Idemo dalje. Taj Zalachenko... što mi vi iz Stockholma možete reći o njemu?“

„Činjenica je da sve do jučer poslijepodne ni mi nismo nikada čuli ni za Zalachenka ni za Niedermanna“, odgovorila je Sonja Modig.

„Ja sam mislio da ste tražili neku lezbijsku sotonističku bandu u Stockholmu“, rekao je jedan od inspektora. Nekoliko se ljudi nacerilo. Jerker Holmberg proučavao je svoje note. Sonja Modig bila je ta koja je morala odgovoriti na pitanje.

„U povjerenju, imamo i mi svoga ‘Thomasa Paulssona’ u odjelu za zločine i ta je lezbijska sotonistička banda sporedni trag koji je on izmislio.“

Sonja Modig i Jerker Holmberg nakon toga su pola sata pričali što su saznali u istrazi. Kad su završili, oko stola je dugo vladala tišina.

„Ako je to s Gunnarom Bjorckom istina, onda će Sigurnosna biti u gadnim problemima“, rekao je konačno zamjenik šefa odjela za zločine.

Svi su kimnuli. Agneta Jervas dignula je ruku.

„Ako sam dobro shvatila, vaše se sumnje velikom većinom temelje na pretpostavkama i indicijama. Kao tužiteljicu malo me brine nedostatak konkretnih dokaza.“

„Svjesni smo toga“, rekao je Jerker Holmberg.

„Mislimo da znamo što se okvirno dogodilo, ali postoji još dosta pitanja na koja treba odgovoriti.“

„Koliko sam shvatio, vi iskopavate i tamo kod Nykvarna blizu Sodertaljea“, rekla je Spangberg.

„O koliko se ubojstva na kraju radi u cijeloj toj priči?“

Jerker Holmberg umorno je zatreptao.

„Počeli smo s tri ubojstva u Stockholmu – to su ona ubojstva zbog kojih smo tražili Lisbeth Salander, dakle odvjetnik Bjurman, novinar Dag Svensson i doktorandica Mia Bergman. Kod skladišta u Nykvarnu do sada

smo pronašli tri groba. Identificirali smo jednog poznatog preprodavača i sitnog lopova izrezanog na komade u jednom od grobova. U drugom smo grobu pronašli jednu zasad neidentificiranu ženu. A treći grob još nismo stigli otkopati. Čini se da je starijeg datuma. Osim toga Blomkvist je otkrio da oni imaju veze s ubojstvom jedne prostitutke u Sodertaljeu prije nekoliko mjeseci.“

„Znači, uključujući policajca Gunnara Anderssona u Gossebergi, radi se o najmanje osam ubojstava... pa to je strašno. Sumnjamo li tog Niedermanna za sva ubojstva? On bi onda bio pravi ludi serijski ubojica.“

Sonja Modig i Jerker Holmberg pogledali su se. Sada je trebalo odlučiti do koje će mjere stati iza te tvrdnje. Na kraju je Sonja Modig progovorila.

„Iako materijalnih dokaza nemamo, ja i moj šef inspektor Jan Bublanski naginjemo mišljenju da je Blomkvist sasvim u pravu kad tvrdi da je ona tri ubojstva počinio Niedermann. To bi značilo da Salander nije kriva. Što se tiče grobova u Nykvarnu, Niedermann je povezan s tim mjestom time što je oteo njenu prijateljicu Miriam Wu. Nema nikakve sumnje da je četvrti grob bio namijenjen njoj. Ali to skladište je u vlasništvu rođaka jednog od vođa Motokluba Svavelsjo i trebali bismo pričekati sa zaključcima sve dok ne identificiramo posmrtnu ostatku.“

„Taj lopov kojeg ste identificirali...“

„Kenneth Gustafsson, četrdeset četiri godine, poznati preprodavač i problematičan još od puberteta. Ovako napamet čini mi se da se tu radilo o nekom internom obračunu. Motoklub Svavelsjo je umiješan u svakojake ilegalne poslove, među ostalim i distribuciju metamfetamina. Dakle možda je tamo bilo groblje za ljude koji su se zakačili s dečkima iz tog motokluba. Ali...“

„Da?“

„Ona prostitutka koja je ubijena u Sodertaljeu... zvala se Irina Petrova, imala je dvadeset dvije godine.“

„Da?“

„Obdukcija je pokazala da je bila grubo zlostavljana i imala je ozljede kao kod ljudi koji budu premlaćeni bejzbolskom palicom ili tako nečim. Ali ozljede su bile čudne i patolog nije mogao procijeniti što je točno upotrijebljeno. Blomkvist je tu primijetio nešto zapravo prilično inteligentno.“

Irina Petrova imala je ozljede koje su mogle biti nanesene i golim rukama...“

„Niedermann?“

„To je sasvim moguće. Dokaze još uvijek nemamo.“

„Što ćemo sada?“ upitala je Spangberg.

„Moram razgovarati s Bublanskim, ali sljedeći logičan korak bio bi ispitati Zalachenka. Zanima nas što on ima reći o ubojstvima u Stockholmu, a s vaše strane radi se, naravno, o tome da morate uhvatiti Niedermanna.“

Jedan od inspektora iz odjela za zločine podigao je prst.

„Imam pitanje... Što smo pronašli na tom imanju u Gossebergi?“

„Vrlo malo. Pronašli smo četiri pištolja. Jedan Sig Sauer koji je bio rastavljen na kuhinjskom stolu, netko ga je upravo podmazivao. Jedan poljski P83 Wanad na podu pokraj sofe. Jedan Colt 1911 Government to je pištolj koji je Blomkvist pokušao predati Paulssonu. I konačno Browning kalibra dvadeset dva, koji je praktički igračka u toj zbirci. Pretpostavljamo da je to oružje iz kojeg je Salander ustrijeljena, s obzirom na to da je još uvijek živa s metkom u mozgu.“

„Još nešto?“

„Zaplijenili smo torbu s nekih dvjesto tisuća kruna. Torba je bila u sobi na katu u kojoj je Niedermann boravio.“

„I sigurni ste da je to njegova soba?“

„Pa, on nosi odjeću veličine XXL. A Zalachenko možda M.“

„Postoji li išta što povezuje Zalachenka sa zločinačkom djelatnošću?“ upitao je Jerker Holmberg. Erlander je odmahnuo glavom.

„To, naravno, ovisi o tome kako ćemo protumačiti zapljenu oružja. Ali osim oružja i toga da je Zalachenko imao vrlo sofisticirani sustav videonadzora preko cijelog imanja, nismo pronašli ništa po čemu se imanje u Gossebergi razlikuje od bilo kojeg imanja. To je vrlo spartanski namještena kuća.“ Nešto prije dvanaest uniformirani policajac pokušao je na vrata i predao papir zamjenici načelnika okružne policije Monici Spangberg. Podigla je prst u zrak.

„Dobili smo dojavu o nestaloj osobi u Alingsasu. Dvadesetsedmogodišnja zubna tehničarka po imenu Anita Kaspersson napustila je svoj stan u sedam i trideset ujutro. Ostavila je dijete u vrtiću, a

zatim je trebala stići na svoje radno mjesto prije osam sati. Nije se pojavila. Radi kod jednog privatnog zubara koji ima ordinaciju nekih sto pedeset metara od mjesta gdje je pronađeno ukradeno policijsko vozilo.“ Erlander i Sonja Modig istovremeno su pogledali na svoje ručne satove.

„Znači da ima četiri sata prednosti. O kakvom se automobilu radi?“

„Tamnoplavi renault iz 1991. Ovo je registarski broj.“

„Odmah svima dojavite o autu. Trenutno može biti bilo gdje između Osla, Malmoa i Stockholma.“ Nakon kraćeg razgovora zaključili su sastanak odlukom da će Sonja Modig i Marcus Erlander zajedno ispitati Zalachenka.

Henry Cortez namršti se i slijedio Eriku Berger pogledom dok je izlazila iz svog ureda pa nestala u čajnoj kuhinji. Izašla je nekoliko sekundi poslije sa šalicom kave i vratila se u svoj ured. Zatvorila je vrata.

Henry Cortez nije mogao točno reći što nije u redu. Millen nium je malo radno mjesto i zaposlenici su međusobno bliski. Radio je na pola radnog vremena u novinama već četiri godine i za to je vrijeme doživio neke nevjerojatne oluje, što se prije svega odnosi na ono razdoblje kada je Mikael Blomkvist odslužio tri mjeseca u zatvoru zbog krivokletstva, a novine su gotovo propale. Doživio je i ubojstvo kolege Daga Svenssona i njegove djevojke Mije Bergman.

Za vrijeme svih tih oluja Erika Berger bila je poput stijene, ništa joj nije moglo poljuljati ravnotežu. Nije se iznenadio kad ga je Erika nazvala rano ujutro, probudila i rekla njemu i Lottie Karim da dođu na posao. Došlo je do raspleta afere Salander, a Mikael Blomkvist bio je umiješan u ubojstvo policajca u Goteborgu. Dakle sve jasno. Lottie Karim utaborila se u policijskoj zgradi i pokušavala nešto saznati. Henry je cijelo jutro zvao uokolo pokušavajući skupiti informacije u donekle cjelovitu sliku onoga što se događalo protekle noći. Blomkvist se nije javljao na mobitel, ali zahvaljujući dojavama nekoliko doušnika Henry je imao prilično dobru predodžbu onoga što se događalo te noći.

Ali Erika Berger cijelo je prijepodne bila odsutna duhom. Vrlo se rijetko događalo da zatvori vrata svog ureda. Ustvari, to se događalo gotovo samo onda kada bi imala posjet ili intenzivno radila na nekom problemu. Ovoga jutra nije imala posjete i nije radila. Kada je Henry u

nekoliko navrata pokucao navrata da je obavijesti što je novo saznao, zatjecao ju je u stolcu pokraj prozora, gdje je sjedila utonula u misli i naizgled bezvoljno buljila u rijeku ljudi na ulici. Rastreseno bi saslušala njegova izvješća.

Nešto se događalo.

Zvono na vratima prekinulo ga je u razmišljanju. Otišao je otvoriti vrata i tamo je stajala Annika Giannini. Henry Cortez već ne nekoliko puta susreo s Mikaelovom sestrom, ali nije ju osobito dobro poznao.

„Bok, Annika“, rekao je.

„Mikael danas nije ovdje.“

„Znam. Došla sam razgovarati s Erikom.“

Erika Berger podigla je pogled sa svojeg mjesta uz prozor i brzo se sabrala kada je Henry uveo Anniku u ured.

„Bok“, rekla je.

„Mikael danas nije ovdje.“ Annika se nasmiješila.

„Znam. Došla sam po Bjorckov izvještaj. Micke mi je rekao da ga pogledam jer ću možda zastupati Salander.“

Erika je kimmula. Ustala je i otišla do pisaćeg stola po fascikl.

Annika je kratko oklijevala, već je bila na putu da napusti ured. A onda se predomislila i sjela prekoputa Erike.

„OK, što nije u redu?“

„Napuštam Millennium. A nisam imala snage reći to Mikaelu. Bio je toliko zauzet svime ovime sa Salander da nije bilo prilike, a ne mogu reći drugima prije nego što njemu kažem i osjećam se užasno.“ Annika Giannini ugrizla je donju usnicu.

„I to sad meni kažeš. Što ćeš raditi?“

„Bit ću glavna urednica Svenska Morgon Postena.“

„Opa. U tom slučaju vrijeme je za Čestitke, a ne za suze i očaj.“

„Ali nisam htjela na ovaj način napustiti Millennium. Usred tog cijelog prokletog kaosa. Ponuda je došla kao grom iz vedra neba i nisam je mogla odbiti. Hoću reći, to je ipak šansa koja mi se više neće pružiti. Ali dobila sam ponudu točno prije nego što su Dag i Mia ubijeni, a odonda je ovdje takva zbrka da nikome nisam rekla. A sad me užasno muči savjest.“

„Razumijem. I sad te strah reći Mickeu.“

„Nisam još nikome rekla. Trebala sam početi raditi u novinama tek poslije ljeta, a u tom bi slučaju još bilo vremena da se kaže svima. Ali oni sada žele da počnem raditi što je prije moguće.“ Utihnula je i na rubu plača promatrala Anniku.

„Ovo je, u biti, moj zadnji tjedan u Millenniumu. Sljedećeg tjedna me nema, a onda... treba mi odmor od nekoliko tjedana da napunim baterije. A prvog svibnja počinjem raditi u SMP u.“

„A što bi se dogodilo da te pogazio auto? Onda bi ostali bez glavne urednice bez ikakvog upozorenja.“

Erika je podigla pogled.

„Ali nije me pogazio auto, nego sam im svjesno lagala nekoliko tjedana.“

„Shvaćam da je situacija komplicirana, ali imam osjećaj da će Micke, Christer i drugi već nekako srediti stvari. No mislim da im moraš odmah reći.“

„I mislila sam, ali tvoj vražji brat je danas u Goteborgu. Spava i ne javlja se na telefon.“

„Znam. Nema puno ljudi koji tako uspješno izbjegavaju javljanje na telefon kao Mikael. Ali ovdje se ne radi o tebi i Mickeu. Znam da ste radili zajedno dvadeset godina ili koliko već i da je bilo uspona i padova, ali moraš misliti na Christera i druge iz redakcije.“

„Ali Mikael će...“

„Micke će poludjeti. Jasno. Ali ako ne može prihvatiti situaciju da si nakon dvadeset godina pronašla nešto drugo, onda nije ni vrijedan vremena koje si uložila u njega.“

Erika je uzdahnula.

„Saberu se. Pozovi Christera i ostale u redakciju. Odmah.“

Christer Malm nekoliko je sekundi sjedio sav zbunjen kada je Erika Berger okkupila suradnike u malu sobu za sastanke Millennium a. Sastanak redakcije sazvan je nekoliko minuta prije nego što je htio sve srediti i tog petka otići kući ranije. Bacio je pogled na Henryja Corteza i Lottie Karim, koji su bili iznenađeni kao i on. Ni tajnica redakcije Malin Eriksson nije ništa znala, kao ni novinarka Monica Nilsson ni direktor marketinga Sonny Magnusson. Jedini koji je nedostajao bio je Mikael Blomkvist, koji je bio u

Goteborgu.

Isuse Bože . Mikael nešto ne zna, pomislio je Christer Malm. Kako li će reagirati.

A onda je shvatio da je Erika Berger prestala govoriti i da je u prostoriji nastupila grobna tišina. Protresao je glavom, ustao, zagrlio Eriku i poljubio je u obraz.

„Čestitam, Ricky“, rekao je.

„Glavna urednica SMPa. To stvarno nije loš napredak nakon ovog poslića.“ Henry Cortez također se trgnuo i spontano zapljeskao. Erika je podigla ruke.

„Prestanite“, rekla je.

„Danas ne zaslužujem nikakav pljesak.“ Nakratko je utihnula i pogledala suradnike te male redakcije.

„Htjela sam reći... užasno mi je žao što je ovako ispalo. Htjela sam vam reći još prije nekoliko tjedana, ali nije bilo prilike u cijeloj onoj zbrci nakon ubojstava. Mikael i Malin su radili kao ljudi i ovo jednostavno nije bilo važno. I tako smo završili u ovoj situaciji.“ Malin Eriksson odjednom je užasnuta shvatila koliko malo ljudi redakcija ustvari ima i kako će nastupiti golema praznina kad Erika ode.

Što god da se događalo ili kakav god da je kaos izbio, ona je uvijek bila podrška na koju se Malin mogla osloniti, uvijek nepoljuljana u olujama. Da... nije ni čudo da su je te velike novine htjele. Ali što će sada biti? Erika je oduvijek bila ključna osoba u Millennium u.

„Postoji nekoliko stvari koje moramo raščistiti. Jasno mi je da će ovo izazvati zabrinutost u redakciji. To mi stvarno nije bila namjera, ali sada je tako kako je. Kao prvo, neću potpuno napustiti Millennium . I dalje ću biti suvlasnica i sudjelovati na sastancima upravnog odbora. Ali, naravno, neću imati nikakvog utjecaja na rad redakcije – to bi moglo dovesti do sukoba interesa.“

Christer Malm zamišljeno je kimnuo.

„Kao drugo, službeno prestajem raditi zadnjeg dana travnja. Ali u praksi ovo je moj posljednji radni dan. Sljedećeg sam tjedna na putu, kao što znate, to je već dugo planirano. I odlučila sam da se poslije toga neću vratiti i biti urednica samo nekoliko dana.“

Nakratko je utihnula.

„Sljedeći broj je gotov, u kompjutoru je. Samo treba prepraviti neke sitnice. To će biti moj posljednji broj. Nakon toga netko drugi mora preuzeti ulogu glavnog urednika. Ja ću večeras očistiti svoj pisali stol.“

Vladala je potpuna tišina.

„Tko će biti novi glavni urednik, odluka je koju mora donijeti upravno vijeće. Ali to morate raspraviti i vi u redakciji.“

„Mikael“, rekao je Christer Malm.

„Ne. Nikako Mikael. On je vjerojatno najgori glavni urednik kojeg biste mogli izabrati. Savršen je kao izdavač i stvarno dobar kad treba raščetvoriti i ponovo sastaviti nemoguće tekstove prije objavljivanja. On vam je stoper. Glavni urednik mora biti netko tko igra napadački. Osim toga Mikael naginje tome da se zakopa u vlastite poslove i nekada ga nema tjednima. Najbolji je kad zagusti, ali je neopisivo loš za svakodnevni rad. To svi znate.“

Christer Malm je kimnuo.

„Millennium funkcionira zato što ti i Mikael držite sve u ravnoteži.“

„Ali ne samo zato. Dobro se sjećate kada je Mikael sjedio gore u Hedestadu i inatio se skoro cijelu prokletu godinu. Tada je Millennium funkcionirao i bez njega, baš kao što novine sada moraju funkcionirati bez mene.“

„OK. Što planiraš?“

„Moj bi izbor bio da ti, Christer, preuzmeš ulogu glavnog urednika...“

„Nema teorije.“ Christer Malm podigao je obje ruke.

„... ali budući da znam da ćeš reći ne, imam drugo rješenje. Malin. Ti si od danas glavna urednica.“

„Ja!?“ rekla je Malin.

„Baš ti. Bila si odlična kao tajnica redakcije.“

„Ali ja...“

„Pokušaj. Ja ću večeras očistiti stol. Možeš se preseliti u ured u ponedjeljak ujutro. Svibanjski broj je praktički gotov – to smo već odradili. Za lipanj planiramo dvobroj, a onda smo slobodni mjesec dana. Ako to ne bude funkcioniralo, odbor može u kolovozu pronaći nekog drugog. Henry, ti možeš prijeći na puno radno vrijeme i zamijeniti Malin kao tajnik

redakcije. A onda moramo uzeti i jednog novog suradnika. Ali to je odluka vas i upravnog odbora.“

Nakratko je utihnula i zamišljeno promotrila okupljene. „Još nešto. Ja ću početi raditi za druge novine. SMP i Millennium nisu nikakva izravna konkurencija, ali to ipak znači da ne želim znati ništa što planirate za sadržaj sljedećeg broja. Odsad sve te stvari raščistite s Malin.“

„A što ćemo napraviti s ovom pričom o Salander?“ upitao je Henry Cortez.

„O tome razgovarajte s Mikaelom. Ja znam štošta o Salander, ali o tome neću ništa reći SMPu.“ Erika je odjednom osjetila golemo olakšanje.

„To je sve“, rekla je, zaključila sastanak, ustala i vratila se u svoj ured bez dodatnih komentara. Uredništvo Millennium s ostalo je sjediti bez riječi. Tek sat vremena poslije Malin Eriksson pokucala je na vrata Erikina ureda.

„Hej.“

„Da?“ upitala je Erika.

„Htjeli bismo ti nešto reći.“

„Što?“

„Vani.“

Erika je ustala i otišla do vrata. Na postavljenom stolu bile su torta i kava.

„Uskoro ćemo imati pravu zabavu i dostojno te ispratiti“, rekao je Christer Malm.

„Ali zasad bi kava i torta trebale biti dovoljne.“

Erika Berger nasmiješila se prvi put toga dana.

III.

Petak, 8. travnja – subota, 9. Travnja

Alexander Zalachenko bio je budan već osam sati kad su ga oko sedam navečer posjetili Sonja Modig i Marcus Erlander. Na njemu je provedena prilično opsežna operacija tijekom koje mu je dio jagodične kosti pričvršćen titanskim vijcima. Glava mu je bila toliko zamotana da mu se vidjelo samo lijevo oko. Jedan im je liječnik objasnio da mu je sjekira slomila jagodičnu kost, ozlijedila čeonu kost, odrezala velik dio mesa s desne strane lica i zaderala očnu duplju. Zbog ozljeda je osjećao jaki bol. Dobio je velike količine sredstva protiv bolova, no bio je donekle priseban i mogao razgovarati. Ali policajcima je rečeno da ga ne smiju zamarati.

„Dobra večer, gospodine Zalachenko“, pozdravila ga je Sonja Modig. Predstavila je i svog kolegu Erlandera.

„Ja sam Karl Axel Bodin“, rekao je Zalachenko s naporom kroza stisnute zube. Glas mu je bio miran.

„Znam ja tko ste vi. Pročitala sam vaš životopis u Sigurnosnoobavještajnoj agenciji.“

Što nije bila potpuna istina s obzirom na to da Sigurnosnoobavještajna agencija još uvijek nije dostavila ni jedan jedini papir o Zalachenku.

„To je bilo davno“, rekao je Zalachenko.

„Sada sam Karl Axel Bodin.“

„Kako se osjećate?“ nastavila je Modig.

„Jeste li sposobni razgovarati?“

„Želim prijaviti zločin. Moja me kći pokušala ubiti.“

„Znamo. To će biti istraženo u dogledno vrijeme“, rekao je Erlander.

„Ali sada imamo hitnijih stvari o kojima moramo porazgovarati s vama.“

„Što može biti hitnije od pokušaja ubojstva?“

„Želimo vas ispitati u vezi s trostrukim ubojstvom u Stockholmu, najmanje tri ubojstva u Nykvarnu i otmicom.“

„Ne znam o čemu pričate. Tko je ubijen?“

„Gospodine Bodin, imamo osnove vjerovati da je vaš kompanjon tridesetpetogodišnji Ronald Niedermann kriv za ta ubojstva“, rekao je Erlander.

„Osim toga Niedermann je noćas ubio jednog policajca iz Trollhattana.“

Sonja Modig malo se iznenadila što je Erlander izašao u susret Zalachenku i upotrijebio ime Bodin.

Zalachenko je malo okrenuo glavu da može vidjeti Erlandera. Glas mu se malo ublažio.

„Žao mi je što se to dogodilo. Ne znam ništa o tome čime se Niedermann bavi. Ja nisam ubio nijednog policajca. Mene su noćas pokušali ubiti.“

„Ronalda Niedermanna još uvijek tražimo. Imate li kakve ideje kamo bi se mogao sakriti?“

„Ne znam ja u kojim se on krugovima kreće. Ja...“ Zalachenko je nekoliko sekundi oklijevao. Glas mu je sada zvučao kao da mu govori nešto u povjerenju.

„Moram priznati... među nama... da sam se ponekad znao stvarno zabrinuti za Niedermanna.“ Erlander se malo nagnuo prema njemu.

„Kako to mislite?“

„Otkrio sam da on zna biti nasilna osoba. Ustvari, ja ga se bojim.“

„Hoćete reći da je Niedermann i vama prijetio?“ upitao je Erlander.

„Upravo tako. Ja sam star. Ne mogu se braniti.“

„Možete li objasniti svoju vezu s Niedermannom?“

„Ja sam invalid.“ Zalachenko je pokazao na svoje stopalo.

„Ovo je drugi put da me moja kći pokušala ubiti. Unajmio sam Niedermanna kao pomagača prije mnogo godina. Mislio sam da bi me mogao štiti... ali on je ustvari preuzeo moj život. Dolazi i odlazi kad hoće, ja mu ne mogu ništa reći.“

„A u čemu vam pomaže?“ umiješala se Sonja Modig.

„Radi li ono što vi ne možete?“

Zalachenko je uputio Sonji Modig dug pogled svojim jednim, vidljivim okom.

„Koliko sam shvatila, bacila je Molotovljev koktel u vaš auto prije više od deset godina“, rekla je Sonja Modig.

„Možete li mi objasniti zašto je to učinila?“

„To morate pitati moju kćer. Ona je neuračunljiva.“ Glas mu je ponovno zvučao neprijateljski.

„Hoćete reći da vam ne pada na pamet nikakav razlog zašto vas je Lisbeth Salander napala 1991. godine?“

„Moja kći je neuračunljiva. Postoji i dokumentacija o tome.“

Sonja Modig nakrivila je glavu. Primijetila je da Zalachenko odgovara puno agresivnije i mrzovoljnije kada ona postavlja pitanja. Bila je svjesna da je Erlander primijetio isto. OK... Good cop, bad cop. Sonja Modig podigla je glas.

„Ne mislite da njen postupak ima nekakve veze s tim što ste toliko zlostavljali njenu majku da je zadobila trajne ozljede mozga?“

Zalachenko je promatrao Sonju Modig mirna izraza lica.

„To su čiste gluposti. Njena je majka bila kurva. Vjerojatno ju je prebio neki od njenih klijenata. Ja sam samo slučajno došao tamo u tom trenutku.“

Sonja Modig podigla je obrve.

„Dakle potpuno ste nedužni?“

„Naravno.“

„Zalachenko... da vidim jesam li vas točno razumjela. Dakle poričete da ste zlostavljali svoju tadašnju djevojku Agnetu Sofiju Salander, majku Lisbeth Salander, iako je to bio povod duge i vrlo tajne istrage koju je proveo vaš tadašnji mentor iz Sigurnosnoobavještajne agencije Gunnar Bjorck.“

„Nikada nisam bio osuđen ni za što. Nisam bio ni optužen. Nemam ja kontrolu nad tim što neka budala iz Sigurnosne izmišlja u svojim izvještajima. Ako sam bio osumnjičen, onda su me trebali barem ispitati.“

Sonja Modig ostala je bez teksta. Zalachenko je sada izgledao kao da se smiješi ispod svih tih zavoja.

„Dakle htio bih podnijeti prijavu protiv svoje kćeri. Pokušala me ubiti.“ Sonja Modig je uzdahnula.

„Odjednom počinjem shvaćati zašto je Lisbeth Salander osjetila potrebu da vas opali sjekirom po glavi.“

Erlander se nakašljao.

„Oprostite, gospodine Bodin... možda da se vratimo na to što znate o Ronaldu Niedermannu.“ Sonja Modig nazvala je inspektora Jana Bublanskog iz hodnika ispred Zalachenkove sobe.

„Ništa“, rekla je.

„Ništa?“ ponovio je Bublanski.

„Podnio je prijavu protiv Lisbeth Salander za grubo zlostavljanje i pokušaj ubojstva. Tvrdi da nema nikakve veze s ubojstvima u Stockholmu.“

„A kako objašnjava to da je Lisbeth Salander bila zakopana na njegovom imanju u Gossebergi?“

„Kaže da je bio prehladen i da je praktički cijeli dan spavao. Ako je Salander ustrijeljena u Gossebergi, onda to sigurno ima nekakve veze s Ronaldom Niedermannom.“

„OK. Što znamo?“

„Ustrijeljena je Browningom kalibra dvadeset dva. Zato je još uvijek živa. Pronašli smo oružje. Zalachenko priznaje da je njegovo.“

„Aha. Drugim riječima, zna da ćemo pronaći njegove otiske prstiju na pištolju.“

„Točno tako. Ali kaže da kad je zadnji put vidio taj pištolj, bio je u ladicu pisaćeg stola.“

„Znači, vjerojatno je Ronald Niedermann uzeo oružje dok je Zalachenko spavao i upucao Salander. Možemo li dokazati da to nije istina?“ Sonja Modig razmišljala je nekoliko sekundi prije nego što je odgovorila.

„On poznaje švedske zakone i policijske metode. Ništa nije priznao, a Niedermanna koristi kao žrtveno janje. Ne znam točno što možemo dokazati. Rekla sam Erlanderu da pošalje njegovu odjeću na vještačenje da vide ima li tragova baruta, ali onda će vjerojatno tvrditi da je prije dva dana pucao iz tog oružja iz hobija.“

Lisbeth Salander osjetila je miris badema i etanola. Imala je osjećaj da ima alkohola u ustima i pokušavala progutati, ali uvidjela je da joj je jezik utrnuo i paraliziran. Pokušala je otvoriti oči, ali nije išlo. Čula je glas u daljini koji joj se, izgleda, obraćao, ali nije razumjela riječi. A onda je začula riječi jasno i glasno.

„Mislim da se budi.“

Osjetila je kako joj je netko dodirnuo čelo i pokušala maknuti tu narsrtljivu ruku. U tom je trenutku osjetila intenzivni bol u lijevom ramenu. Opustila se.

„Čuješ li me?“

Daj se makni.

„Možeš li otvoriti oči?“

Ma koji me to idiot gnjavi. Konačno je otvorila oči. Prvo je vidjela samo neobične točke svjetlosti, a onda joj se jedna prilika izoštrila usred vidnog polja. Pokušala je fokusirati pogled, ali prilika je cijelo vrijeme izmicala. Osjećaj je bio kao da je mamurna i kao da se krevet sve vrijeme naginje unatrag.

„Stmm.“

„Što si rekla?“

„Diot“, rekla je.

„Dobro zvuči. Možeš li ponovno otvoriti oči.“ Otvorila je oči tako da su bile samo dva uska procjepa.

Ugledala je nepoznato lice i memorirala svaki detalj. Plavokosi muškarac intenzivno plavih očiju i nakrivljena, ugлата lica samo decimetar udaljenog od njezina.

„Bok. Ja sam Anders Jonasson. Liječnik sam. Nalaziš se u bolnici. Ozlijeđena si i upravo se budiš nakon operacije. Znaš li kako se zove?“

„Pšalandr“, rekla je Lisbeth Salander.

„OK. Možeš li nešto učiniti za mene. Možeš li brojiti do deset.“

„Jen dva četiri... ne tri četiri pet šest...“ I tu je ponovno zaspala.

No doktor Anders Jonasson bio je zadovoljan odgovorom koji je dobio. Rekla je kako se zove i počela brojiti. To je značilo da joj je sposobnost razumijevanja ostala donekle netaknuta i da joj mozak funkcionira. Zabilježio je vrijeme kad se probudila, 21.06, šesnaest sati nakon što je završio operaciju. Spavao je veći dio dana i vratio se u Sahlgrensku oko sedam navečer. Ustvari, ovo mu je bio slobodni dan, ali imao je dosta papirologije koju još nije stigao srediti.

I nije mogao da ne ode na intenzivnu pogledati pacijenticu po čijem je mozgu kopao rano tog jutra. „Pustite je da još odspava, ali jako pazite na njen EEG. Bojim se da bi moglo doći do nateknuća ili krvarenja u mozgu. Činilo se da osjeća jake bolove u ramenu kada je pokušala pomaknuti ruku. Ako se probudi, možete joj dati dva miligrama morfija na sat.“

Osjećao je neobičan ushit dok je izlazio kroz glavni bolnički ulaz.

Bilo je nešto prije dva sata ujutro kada se Lisbeth Salander ponovno probudila. Polako je otvorila oči i ugledala prizmu svjetla na stropu. Nakon nekoliko minuta okrenula je glavu i postala svjesna da oko vrata ima Schantzov ovratnik. Osjetila je tupi bol u glavi i oštri bol u ramenu kada se pokušala pomaknuti. Zažmirila je.

Bolnica, odmah je pomislila. Što radim ovdje ? Osjećala se potpuno izmoždeno.

Isprva joj je bilo teško koncentrirati se. A onda su joj se u izlomljenim slikama počela vraćati sjećanja. Nekoliko je sekundi osjećala potpunu paniku kad se sjetila kako se iskopala iz jame u kojoj je bila prekrivena zemljom. Tada je čvrsto stisnula zube i koncentrirala se na disanje.

Shvatila je da je živa. Nije bila sigurna je li to dobro ili loše.

Lisbeth Salander nije se točno sjećala što se dogodilo, ali vraćao joj se zamagljeni mozaik slika iz drvarnice i kako je ludo zamahnula sjekirom i pogodila svog tatu u lice. Zalachenko. Nije znala je li živ ili mrtav.

Nije se mogla točno sjetiti što se dogodilo s Niedermannom. Imala je nekakav osjećaj da je bila zbunjena što je pobjegao i nije shvaćala zašto. Odjednom se sjetila da je vidjela prokletog Kallea Blomkvista. Nije bila sigurna da to sve nije sanjala, ali sjećala se kuhinje – to mora da je bila kuhinja u Gossebergi – i da joj se činilo da joj je prišao. Mora da sam halucinirala.

Činilo joj se da se sve to u Gossebergi dogodilo vrlo davno ili bilo samo neki ludi san. Koncentrirala se na sadašnjost.

Ozlijeđena je. To joj nitko ne treba reći. Podigla je desnu ruku i popipala glavu. Sva zamotana. A onda se odjednom sjetila. Niedermann. Zalachenko. Stari je gad isto imao pištolj. Browning, kalibar 22. Što se u usporedbi sa svim ostalim oružjem može smatrati prilično bezopasnim. Zato je još živa.

Pucao mi je u glavu. Mogla sam staviti prst u rupu i do dirnuti mozak.

Izenadilo ju je što je još živa. Ali osjećala se nekako neobično ravnodušnom prema toj činjenici, to joj zapravo nije bilo važno. Ako je smrt crna praznina iz koje se upravo probudila, onda smrt nije ništa čega se treba bojati. Ne bi ni primijetila razliku.

Uz ta ezoterična razmišljanja sklopila je oči i ponovno zaspala.

Spavala je samo nekoliko minuta kada je čula kretanje i sasvim malo podigla kapke. Ugledala je medicinsku sestru u bijeloj uniformi kako se naginje nad nju. Zatvorila je oči i pravila se da spava.

„Mislim da si budna“, rekla je sestra.

„Mmm“, rekla je Lisbeth Salander.

„Bok, ja sam Marianne. Razumiješ li što ti govorim?“

Lisbeth je pokušala kimnuti, ali uvidjela je da joj je glava nepomična zbog Schantzova ovratnika.

„Ne, nemoj se pokušati micati. Ne moraš se bojati. Ozlijeđena si i operirali smo te.“

„Mogu dobiti vode.“ Marianne joj je dala vode na slamku. Dok je pila, primijetila je da joj se još jedna osoba pojavila s lijeve strane.

„Bok, Lisbeth. Čuješ li me?“

„Mmm“, odgovorila je Lisbeth.

„Ja sam doktorica Helena Endrin. Znaš li gdje se nalaziš?“

„U bolnici.“

„Nalaziš se u bolnici Sahlgrenska u Goteborgu. Operirana si i sad si na odjelu intenzivne njege.“

„Mm.“

„Ne moraš se bojati.“

„Pucao mi je u glavu.“

Doktorica Endrin oklijevala je na sekundu.

„Točno. Sjećaš li se što se dogodilo?“

„Stari je imao pištolj.“

„Hm... da.“

„Kalibar dvadeset dva.“

„A tako. To nisam znala.“

„Koliko sam ozbiljno ranjena?“

„Prognoze su dobre. Došla si u lošem stanju, ali mislimo da imaš dobre šanse za potpuni oporavak.“ Lisbeth je razmišljala o tome što je čula. Pogledala je doktoricu Endrin. Primijetila je da joj je malo mutna.

„Što se dogodilo sa Zalachenkom?“

„S kim?“

„Starim. Je li živ?“

„Misliš na Karla Axela Bodina.“

„Ne. Mislim na Alexandera Zalachenka. To je njegovo pravo ime.“

„Ne znam ništa o tome. Ali jedan je stariji muškarac primljen u bolnicu istovremeno kad i ti, s velikim ozljedama, ali izvan životne opasnosti.“

Lisbeth se odmah snuždila. Odvagnula je doktoričine riječi.

„Gdje je?“

„U sobi do tvoje. Ali nemoj sada razmišljati o njemu. Samo se koncentriraj na to da brzo ozdraviš.“

Lisbeth je zatvorila oči. Na trenutak se zapitala bi li mogla ustati iz kreveta, pronaći upotrebljivo oružje i završiti ono što je počela. A onda je odustala od toga. Jedva da je uspijevala držati oči otvorene. Drugim riječima, nije joj uspjelo ubiti Zalachenka. Ponovno će se izvući.

„Htjela bih te malo pregledati. Nakon toga možeš spavati“, rekla je doktorica Endrin.

Mikael Blomkvist probudio se naglo i bez objašnjenja. Nekoliko sekundi nije znao gdje se nalazi, a onda se sjetio da je rezervirao sobu u hotelu City. U sobi je vladao potpuni mrak. Uključio je svjetiljku pokraj kreveta i pogledao na sat. Pola tri ujutro. Spavao je petnaest sati u komadu.

Ustao je, otišao u zahod i pomokrio se. Potom je malo razmišljao. Znao je da neće moći ponovno zaspati, pa se otišao istuširati. Nakon toga je obukao traperice i bordo majicu kojoj bi stvarno trebala perilica. Bio je strašno gladan, pa je nazvao recepciju i upitao je li moguće u ovo doba noći dobiti kavu i sendvič. Bilo je moguće.

Navukao je mokasine i sako, sišao do recepcije, kupio kavu i sendvič s raženim kruhom, sirom i jetrenom paštetom te ih odnio gore u svoju sobu. Dok je jeo, upalio je svoj iBook i uključio ga u utičnicu za *broadband*. Pogledao je stranicu novina *Aftonbladet*.

Očekivano, pronađena Lisbeth Salander bila je najveća vijest. Izvještaj je bio vrlo zbrkan, ali su barem osnovne stvari bile točne. Tridesetsedmogodišnjeg Ronalda Niedermanna traže zbog ubojstva policajca, apolicija ga želi ispitati i u vezi s ubojstvima u Stockholmu. Policija još ništa nije rekla o Lisbethinu statusu, a ni Zalachenko nije spomenut imenom. Spomenuli su ga samo kao 66godišnjeg vlasnika imanja

iz Gosseberge i bilo je očito da mediji još uvijek misle da je on možda žrtva.

Kada je sve pročitao, Mikael je otklopio mobitel i vidio da ima dvadeset nepročitanih poruka. Tri od njih glasile su neka nazove Eriku Berger. Dvije su bile od Annike Giannini. Četrnaest ih je stiglo od novinara iz raznih novina. Jedna je bila od Christera Malma, koji je napisao samo: „Bilo bi najbolje da se prvim vlakom vratiš kući.“

Mikael se namrštio. Bila je to neobična poruka za Christera Malma. SMS je poslan sinoć u sedam sati.

Suzdržao se da ga ne nazove i probudi u tri ujutro. Umjesto toga je pregledao vozni red vlakova na internetu i vidio da prvi vlak za Stockholm ide u pet i dvadeset.

Otvorio je novi Wordov dokument. Pripalio je cigaretu i tri minute nepomično sjedio buljeći u prazni monitor. A onda je podigao prste i počeo pisati.

Ona se zove Lisbeth Salander. Švedska ju je upoznala preko policijske konferencije za tisak i novinskih naslovnica. Dvadeset sedam joj je godina i visoka je 150 centimetara. Opisivana je kao psihopatkinja, ubojica i lezbijka sotonistica. Nije bilo kraja gadostima koje su izmislili o njoj. U ovom broju *Millenniuma* možete čitati kako su se ljudi iz državne službe urotili protiv Lisbeth Salander kako bi zaštitili patološkog ubojicu... Pisao je polagano i tek tu i tamo prepravljao prvu verziju teksta. Radio je koncentrirano pedeset minuta i napisao oko dvije stranice formata A4, koje su prije svega bile rekapitulacija one noći kada je pronašao Daga Svenssona i Miju Bergman i o razlozima zbog kojih je policija sumnjčila Lisbeth Salander za ubojstva. Citirao je naslove raznih tabloida o lezbijskoj sotonističkoj bandi i nadama da bi ubojstva mogla biti povezana sa S&Mseksom.

Na kraju je bacio pogled na sat i brzo zatvorio iBook. Spakirao je torbu, sišao do recepcije te se odjavio iz hotela. Platilo je kreditnom karticom i taksijem se odvezao do kolodvora.

Mikael Blomkvist odmah je otišao u vagonrestoran pa naručio kavu i sendvič. Nakon toga je ponovno otvorio iBook i pročitao tekst koji je napisao tog jutra. Bio je usred rečenice u kojoj je objašnjavao tko je

Zalachenko, tako da nije ni primijetio inspektorice Sonju Modig prije nego što se nakašljala i upitala može li mu praviti društvo. Podigao je pogled i isključio kompjutor.

„Ideš kući?“ upitala je Modig. Kimmuo je.

„I ti?“ Kimmula je.

„Moj kolega će ostati još jedan dan.“

„Jesi li išta čula o stanju Lisbeth Salander? Spavao sam cijelo vrijeme otkad smo se rastali.“

„Probudila se tek sinoć. Ali liječnici misle da će se izvući i oporaviti. Imala je nevjerovatnu sreću.“ Mikael je kimmuo. Odjednom je shvatio da se uopće nije brinuo za nju. Bio je siguran da će preživjeti. Sve drugo bilo je nezamislivo.

„Je li se još nešto zanimljivo dogodilo?“ upitao je. Sonja Modig pogledala ga je oklijevajući. Pitala se koliko toga može reći u povjerenju novinaru koji u stvari o cijeloj toj priči zna više od nje. S druge strane, ona je ta koja je sjela za njegov stol, a stotinu drugih novinara vjerojatno je već shvatilo što se događa u policijskoj zgradi.

„Neću da me citiraš“, rekla je.

„Pitam samo zato što me privatno zanima.“

Kimmula je i rekla da policija lovi Ronalda Niedermanna po cijeloj zemlji, pogotovo u području Malmoa.

„A Zalachenko? Jeste ga ispitali?“

„Da, ispitali smo ga.“

„I?“

„Ne mogu ti reći.“

„Ma daj, Sonja. Znat ću o čemu ste pričali otprilike sat vremena nakon što dođem u svoju redakciju u Stockholmu. Neću napisati ni riječi od toga što mi kažeš.“ Dugo je oklijevala pa ga pogledala u oči.

„Prijavio je Lisbeth Salander za pokušaj ubojstva. Ona će možda završiti u zatvoru zbog grubog zlostavljanja ili pokušaja ubojstva.“

„I najvjerojatnije će se pozvati na to da se radilo o samoobrani.“

„Nadam se“, rekla je Sonja Modig. Mikael ju je oštro pogledao.

„To nije baš zvučalo policijski“, rekao je čekajući da mu kaže ostatak.

„Bodin... Zalachenko je sklizak ko jegulja i ima odgovor na sva

pitanja. Sasvim sam uvjerena da se sve odvijalo više-manje onako kako si nam ti ispričao jučer. Što znači da je Salander od svoje dvanaeste godine žrtva strašne nepravde.“

Mikael je kimnuo. „To je priča koju ću objaviti“, rekao je.

„Ta priča neće biti popularna u nekim krugovima.“ Ponovno je oklijevala. Mikael je čekao.

„Prije pola sata sam razgovarala s Bublanskim. Nije mi puno toga rekao, ali je istraga protiv Salander zbog ubojstva tvojih prijatelja prekinuta. Sada je fokus na Niedermannu.“

„Što znači...“

Pustio je da pitanje lebdi između njih. Sonja Modig slegnula je ramenima.

„Tko će voditi istragu o Salander?“

„To ne znam. Ovi u Goteborgu se bave istragom događaja u Gossebergi. Ali pretpostavljam da će netko u Stockholmu dobiti zadatak da prikupi sav materijal prije dizanja optužnice.“

„Shvaćam. Da se kladimo da će Sigurnosnoobavještajna agencija preuzeti istragu.“ Odmahnula je glavom.

Nešto prije Alingsasa Mikael se nagnuo prema njoj.

„Sonja... mislim da ti je jasno kamo to vodi. Ako istina o Zalachenku izađe u javnost, bit će to skandal golemih razmjera. Aktivisti iz Sigurnosne surađivali su s jednim psihijatrom kako bi zatvorili Salander u ludnicu. Jedino što oni mogu jest uporno tvrditi da je Lisbeth Salander stvarno umobolna i da je 1991. bilo potrebno nasilu je strpati u bolnicu.“

Sonja Modig je kinnula.

„Učinit ću sve što mogu da onemogućim takve planove. Smatram da je Lisbeth Salander jednako pametna kao ti ili ja. Čudna, da, ali s njenim je razumom sve u redu.“

Sonja Modig je kinnula. Mikael je napravio stanku kako bi joj se slegnulo ono što je upravo rekao. „Trebala bi mi pomoć nekoga iznutra kome mogu vjerovati“, rekao je.

Pogledala ga je.

„Ja nisam kompetentna da procijenim je li Lisbeth Salander psihički bolesna“, odgovorila je.

„Ne, ali kompetentna si da procijeniš jesu li prekršena njena ustavna prava.“

„Što predlažeš?“

„Ne kažem da trebaš cinkati kolege, ali htio bih da mi javiš ako otkriješ da ponovno krše Lisbethina prava.“ Sonja Modig nije ništa rekla.

„Ne moraš mi reći ništa o detaljima forenzične istrage ili tako nešto. Na tebi je da procijeniš. Ali moram znati što se događa s tužbom protiv Lisbeth Salander.“

„To zvuči kao dobar razlog za dobivanje otkaza.“

„Ti si izvor. Nikada te neću razotkriti ili uvaliti u nevolje.“ Izvadio je blok i napisao emailadresu.

„Ovo je anonimna adresa na hotmailu. Ako mi želiš nešto reći, možeš se poslužiti tom adresom. Ne bi se trebala koristiti svojom običnom javnom adresom. Napravi si privremenu na hotmailu.“

Uzela je adresu i stavila je u unutarnji džep sakoa. Nije ništa obećala.

U subotu je inspektora Marcusa Erlandera telefon probudio u sedam ujutro. Čuo je glasove s televizora i osjetio miris kave iz kuhinje, gdje je njegova žena već počela pripremati doručak. Vratio se kući u Molndal u jedan sat noću i spavao jedva pet sati. A prije toga je na nogama proveo gotovo dvadeset dva sata. Dakle teško da je bio odmoran kada je podigao telefonsku slušalicu.

„Martensson, istraga, noćna smjena. Jesi budan?“

„Ne“, odgovorio je Erlander.

„Tek sam zaspao. Što se dogodilo?“

„Vijesti. Pronađena je Anita Kaspersson.“

„Gdje?“

„Kod Seglore, južno od Borasa.“ Erlander je u glavi zamislio kartu.

„Prema jugu“, rekao je.

„Ide sporednim cestama. Mora da je vozio autocestom sto osamdeset preko Borasa, a onda skrenuo prema jugu. Jesmo upozorili Malmo?“

„I Helsingborg, Landskronu i Trelleborg. I Karlskonu. Mislim da bi mogao trajektom prema istoku.“

Erlander se uspravio i protrljao vrat.

„Sada ima gotovo dan prednosti. Možda je već napustio zemlju. Kako

ste pronašli Kaspersson?“

„Pokucala je na vrata jedne kuće na ulazu u Segloru.“

„Molim?“

„Pokucala je...“

„Čuo sam te. Hoćeš reći da je živa?“

„Oprosti. Umoran sam i nisam sve po redu ispričao. Anita Kaspersson je došla u Segloru u tri i deset ujutro, pokucala na vrata jedne kuće i prestrašila obitelj s djecom. Bila je bosa, promrzla, ruke su joj bile vezane na leđima. Sada se nalazi u bolnici u Borisu, muž je došao po nju.“

„Vrag me odnio. Mislim da smo svi pretpostavili da više nije živa.“

„Ponekad se čovjek iznenadi.“

„Pozitivno iznenadi.“

„A sada je vrijeme za loše vijesti. Zamjenica načelnika policije Spangberg ovdje je od pet sati ujutro. Naređuje ti da se hitno probудиš i odeš u Boris ispitati Kaspersson.“

S obzirom na to da je bila subota ujutro, Mikael je pretpostavio da će redakcija Millennium s biti prazna. Dok je vlak prelazio most Arsta, nazvao je Christera Malma i upitao što je povod njegovu SMSu.

„Jesi doručkovao?“ upitao je Christer Malm.

„U vlaku.“

„OK. Dođi do mene da ti napravim pošteniji doručak.“

„O čemu se radi?“

„Reći ću ti kad dođeš.“ Mikael je podzemnom otišao do Medborgarplatsena, a onda pješice do Allhelgonagatana. Christerov dečko Arnold Magnusson otvorio je vrata. Koliko god pokušavao, Mikael se nikada kad bi ga vidio nije mogao osloboditi osjećaja da gleda neki reklamni plakat. Arnold Magnusson započeo je karijeru kao kazališni glumac i bio jedan od najtraženijih glumaca u Švedskoj. Uvijek bi se sav zbunio kad bi ga sreo. Mikaela obično nisu impresionirali slavni, ali Arnold Magnusson izgledao je tako karakteristično i bio toliko povezan s određenim ulogama u filmovima i na televiziji, pogotovo s ulogom koleričnog ali pravednog policijskog inspektora Gunnara Friška u beskrajno popularnoj televizijskoj seriji, da bi Mikael nekako uvijek očekivao da će se i ponašati kao Gunnar Frisk.

„Ej, bok, Micke“, rekao je Arnold.

„Bok“, rekao je Mikael.

„U kuhinji je“, rekao je Arnold i pustio ga u stan.

Christer Malm ponudio ga je još vrućim vaflima s pekmezom i vrućom kavom. Mikaelu je slina krenula na usta i prije nego što je stigao sjesti i baciti se na hranu. Christer ga je upitao što se dogodilo u Gossebergi. Mikael mu je ukratko ispričao. Upravo je jeo treći vafl kad se sjetio pitati što se događa.

„Došlo je do malog problema u Millennium u dok si ti bio u Goteborgu“, rekao je. Mikael je podigao obrve.

„Kakvog?“

„Ništa ozbiljno. Erika je postala glavna urednica Svenska Morgon Postena. Jučer joj je bio zadnji radni dan u Millenniumu. Mikael je ostao sjediti s vafлом na pola puta do usta. Trebalo mu je nekoliko sekundi da do kraja shvati što je čuo.“ „Zašto to nije rekla ranije?“ upitao je naposljetku.

„Zato što je to htjela prvo tebi reći, a ti već nekoliko tjedana juriš okolo i nisi dostupan. Vjerojatno je shvatila da imaš dovoljno problema sa svim ovim oko Salander. Budući da je tebi htjela prvom reći, nikome od nas nije ništa rekla i dani su prolazili... I tako. Odjednom je bila u situaciji u kojoj se užasno osjećala jer ju je strašno mučila savjest i bilo joj je zlo od svega. A mi nismo ništa primijetili.“

Mikael je zažmirio.

„Kvrugu“, rekao je.

„Znam. I tako si ti postao zadnji u redakciji koji je saznao. Htio sam ti to reći, tako da shvatiš što se dogodilo i ne misliš da ti se nešto radilo iza leđa.“

„Ne mislim to. Ali, Isuse Bože. Mislim, super da je dobila posao i da želi raditi za SMP... ali što ćemo mi sada?“

„Postavili smo Malin za glavnu urednicu od sljedećeg broja.“

„Malin?“

„Ili ti želiš biti glavni urednik...“

„Ne. Ni u ludilu.“

„Tako sam i mislio. Dakle Malin je glavna urednica.“

„A tko će biti tajnik redakcije?“

„Henry Cortez. Kod nas je već četiri godine i nije više neki neiskusni praktikant.“ Mikael je odvagao taj prijedlog.

„Imam li ja pravo glasa u tome?“ upitao je.

„Ne baš“, rekao je Christer Malm. Mikael se suho nasmijao.

„OK. Onda će biti kako ste odlučili. Malin je jaka, ali nesigurna. A Henry malo prečesto igra na instinkt.

Morat ćemo pripaziti na njih.“

„Hoćemo.“ Mikael je utihnuo. Razmišljao je kako će redakcija biti prokleta pusta bez Erike i kako više nije siguran što će biti s novinama.

„Moram nazvati Eriku i...“

„Ne, mislim da to nije potrebno.“

„Zašto?“

„Ona spava u redakciji. Odi tamo i probudi je.“

Mikael je pronašao Eriku kako spava dubokim snom na sofi u svom uredu u redakciji. Tijekom noći ispraznila je police za knjige i složila svoje stvari i papire koje je htjela sačuvati. Napunila je pet kartonskih kutija. Mikael ju je dugo promatrao s vrata, a onda ušao u ured, sjeo na rub sofe i probudio je.

„Zašto, zaboga, nisi otišla u moj stan na spavanje, pa ne moraš spavati na poslu“, rekao je.

„Bok, Mikaele“, rekla je.

„Christer mi je sve rekao.“

Počela je objašnjavati kad se Mikael nagnuo i poljubio je u obraz.

„Jesi ljut?“

„Izvan sebe“, rekao je suho.

„Žao mi je. Jednostavno nisam mogla odbiti ponudu. Ali grozno se osjećam, kao da ostavljam Millennium u govnama u jako teškom trenutku.“

„Ja vjerojatno nisam prava osoba da te kritiziram što napuštaš brod. Prije dvije godine i ja sam otišao i ostavio tebe u govnama u situaciji koja je bila puno gdnija od ove danas.“

„Ali to nema veze jedno s drugim. Ti si uzeo odmor. Ja napuštam novine zauvijek i to sam ti zatajila. Stvarno mi je žao.“

Mikael neko vrijeme nije ništa rekao. A onda se blijedo nasmiješio.

„Kad je vrijeme, vrijeme je. A woman's gotta do whatawoman's gotta

do i sva ta sranja.“

Erika se nasmiješila. To su bile njene riječi kad se preselio u Hedeby. Ispružio je ruku i prijateljski joj promrsio kosu.

„Da želiš prestati raditi u ovoj ludnici, to mi je sasvim jasno, ali da želiš biti šefica najuštogljenijih muških dnevnih novina u Švedskoj, za to će mi još trebati vremena da mi se slegne.“

„Tamo radi dosta žena.“

„Daj, molim te. Pogledaj uvodnik. Tamo je još uvijek srednji vijek. Mora da si totalni mazohist. Jesi za kavu?“ Erika se uspravila.

„Moram znati što se noćas dogodilo u Goteborgu.“

„Upravo pišem priču“, rekao je Mikael.

„Ali kad je objavimo, izbit će rat.“

„Ne mi. Vi.“

„Znam. Objavit ćemo je kad počne suđenje. Pretpostavljam da ti ne namjeravaš uzeti priču sa sobom u SMP. Ali htio bih da napišeš nešto o Zalachenku prije nego što prestaneš raditi u Millenniumu.“

„Micke, ja...“

„Posljednji uvodnik. Možeš ga napisati kad budeš imala volje. Ionako vjerojatno neće biti objavljen prije suđenja, kad god da ono bude.“

„Možda to nije dobra ideja. O čemu bih trebala pisati?“

„O moralu“, rekao je Mikael Blomkvist.

„I o tome da je jedan od naših suradnika ubijen zato što država prije petnaest godina nije radila svoj posao.“

Više nije trebao objašnjavati. Erika Berger točno je znala kakav uvodnik želi. Malo je razmislila. Pa i vodila je ovaj brod kad je Dag Svensson ubijen. Odjednom se puno bolje osjećala.

„OK“, rekla je.

„Posljednji uvodnik.“

IV.

Subota, 9. travnja – nedjelja, 10. Travnja

U subotu u trinaest sati tužiteljica Martina Fransson iz Sodertaljea sve je smislila. Groblje u šumarku u Nykvarnu pretvorilo se u pravu zbrku i policajci iz odjela za zločine skupili su nebrojeno mnogo prekovremenih sati od srijede, kada je Paolo Roberto tamo u skladištu imao svoj boksački meč s Ronaldom Niedermannom. Radilo se o najmanje tri ubojstva osoba koje su pronađene tamo zakopane, otmici i teškom zlostavljanju prijateljice Lisbeth Salander Miriam Wu te na kraju podmetanju požara. S Nykvarnom je povezan i incident iz Stallarholmena, koji se ustvari nalazio pod jurisdikcijom policije iz Strangnasa u pokrajini Sodermanland. Tu je ključna osoba bio CarlMagnus Lundin iz Motokluba Svavelsjo. Lundin se trenutačno nalazio u bolnici u Sodertaljeu s nogom u gipsu i propucanom čeljusti. Kako god bilo, svi ti zločini spadaju pod okružnu policiju, što je značilo da će Stockholm imati posljednju riječ.

U petak su raspravljali o zadržavanju osumnjičenih u zatvoru. Lundin je, dokazano je, bio povezan s Nykvarnom. Poslije je razjašnjeno da je vlasnik skladišta poduzeće Medimport, čija je vlasnica 52godišnja Anneli Karlsson, s prebivalištem u Puerto Banusu u Španjolskoj. Ona je rođakinja Maggea Lundina, nema dosje u policijskoj evidenciji i čini se da je imala ulogu golmana u cijeloj toj priči. Martina Fransson zatvorila je fascikl s dokumentima preliminarne istrage. Bili su još uvijek na samom početku, bit će tu još stotinjak stranica prije nego što dođe vrijeme za suđenje. Ali Martina Fransson već je sada bila prisiljena donijeti nekoliko odluka. Pogledala je svoje kolege iz policije. "Imamo dovoljno dokaza da možemo podići optužbu protiv Lundina za sudjelovanje u otmici Miriam Wu. Paolo Roberto ga je identificirao kao osobu koja je vozila kombi. Zatvorit ću ga i na temelju opravdane sumnje da je sudjelovao u podmetanju požara radi prikrivanja dokaza. Pričekat ćemo s optužbom o sudjelovanju u ubojstvima onih triju osoba koje smo iskopali na imanju, barem dok ih sve ne identificiramo."

Policajci su kimnuli. Očekivali su da će to reći.

„Što ćemo sa Sonnyjem Nieminenom?“

Martina Fransson listala je po svom fasciklu sve dok nije došla do Nieminenovih papira.

„To je gospodin impresivnog životopisa. Pljačka, nezakonito posjedovanje oružja, zlostavljanje, grubo zlostavljanje, ubojstvo iz nehaja i preprodaja droge. Uhićen je zajedno s Lundinom u Stallarholmenu. Potpuno sam uvjerena da je i on umiješan – šanse da nije minimalne su. Ali problem je što mu nemamo što prišiti.“

„On kaže da nikada nije bio u skladištu u Nykvarnu i da se samo išao provozati na motorima s Lundinom“, rekao je inspektor koji se bavio Stallarholmenom za policiju Sodertaljea.

„Tvrdi da nije imao pojma što je Lundin namjeravao raditi u Stallarholmenu.“

Martina Fransson razmišljala je na koji bi način mogla prebaciti cijeli slučaj tužitelju Richardu Ekstromu u Stockholm.

„Nieminen odbija reći što se dogodilo, ali odlučno niječe da je sudjelovao u zločinu“, nastavio je inspektor.

„Da, jer se ustvari čini da su on i Lundin bili žrtve u Stallarholmenu“, rekla je Martina Fransson i živčano zabubnjala prstima. „Lisbeth Salander“, dodala je s očitom nesigurnošću u glasu.

„Dakle govorimo o djevojci koja izgleda kao da je tek izašla iz puberteta, visoka je samo sto pedeset centimetara i teško da je dovoljno snažna da je mogla savladati Nieminena i Lundina.“

„Ako nije bila naoružana. Pištoljem može dobro nadoknaditi to što je krhke grade.“

„Ali to se ne slaže s rekonstrukcijom događaja.“

„Istina. Upotrijebila je suzavac i šutnula Lundina u međunožje i lice tako snažno da mu je smrskala jedan testis, a onda i čeljust. Vjerojatno mu je tek nakon toga pucala u stopalo. Ali teško mi je povjerovati da je ona ta koja je bila naoružana.“

„Centar za kriminalistička vještačenja identificirao je oružje kojim je Lundin ustrijeljen. Radi se o poljskom pištolju P83 Wanad s municijom Makarov. Pronađen je u Gossebergi kod Goteborga, ima njen otisak prsta. Možemo pretpostaviti da je ponijela pištolj sa sobom do Gosseberge.“

„Da. Ali serijski broj pokazuje da je pištolj ukraden prije četiri godine,

kad je provaljeno u jednu trgovinu oružjem u Orebrou. Lopov je brzo uhvaćen, ali već se bio riješio oružja. Bio je to jedan lokalni talent koji je imao problema s ovisnošću i kretao se u krugovima oko Motokluba Svavelsjo. Ja bih prije pretpostavio da su Lundin ili Nieminen imali taj pištolj.“

„Možda se sve može jednostavno objasniti, možda ga je Salander razoružala i pištolj je slučajno opalio i pogodio ga u stopalo. Mislim, očito ga nije namjeravala ubiti, jer je živ.“

„Ili mu je pucala u stopalo iz sadističkih razloga. Otkud znam. Ali što je učinila Nieminenu? On nema nikakvih vidljivih ozljeda.“

„Ustvari ima. Dvije male opekline na prsnom košu.“

„I?“

„Moja je pretpostavka elektrošoker.“

„Znači, Salander je bila naoružana elektrošokerom, suzavcem i pištoljem. Koliko je sve to teško... Ne, prilično sam siguran da su Lundin ili Nieminen imali pištolj i da ga je ona uzela. Ne možemo točno znati kako se sve odvijalo kad je Lundin ustrijeljen sve dok netko od umiješanih ne ispriča što se dogodilo.“

„OK.“

„Dakle situacija je trenutno ovakva – Lundin je u pritvoru zbog 75 i razloga koje sam već navela. Ali nemamo ništa protiv Niemina. Stoga ga danas poslijepodne namjeravam osloboditi.“

Sonny Nieminen bio je loše volje kada je napustio policijski pritvor u Sodertaljeu. Usta su mu bila toliko suha da mu je prva stanica bio kiosk, gdje je kupio pepsi, koju je popio s nogu. Kupio je i kutiju cigareta Lucky Strike i duhana Goteborgs Rape. Otvorio je mobitel, provjerio bateriju pa nazvao 33godišnjeg HansAkea Waltarija, koji je bio brat po oružju u Motoklubu Svavelsjo i treći po rangu u internoj hijerarhiji. Četiri je puta zazvonilo prije nego što se Waltari javio.

„Nieminen. Vani sam.“

„Čestitam.“

„Gdje si ti?“

„U Nykopingu.“

„Koji kurac radiš u Nykopingu?“

„Dogovorili smo se da se tu pritajimo kad ste ti i Magge uhvaćeni sve dok ne vidimo koja je situacija.“

„Sad znaš koja je situacija. Gdje su svi?“

HansAke Waltari rekao mu je gdje je preostalih pet članova Motokluba Svavelsjo. Što Sonnyja Nieminen nije ni umirilo ni zadovoljilo. „A tko se brine za biznis dok se vi skrivate ko babe?“

„Nisi fer. Ti i Magge otperjate zbog nekog jebenog posla o kojem nitko nema pojma i odjednom ste umiješani u oružanu borbu s onom kujom koju traži policija, Magge je upucan, a tebe su uhitili. A onda drotovi iskopaju leševe u našoj središnjici u Nykvarnu.“

„Da, i?“

„I onda smo se počeli pitati jeste ti i Magge nešto skrivali od nas.“

„A kog bi vraga skrivali? Mi smo ti koji donose poslove u firmu.“

„Ali ja nisam čuo ni riječi o tome da su tamo zakopavani i leševi. Tko su ti?“

Sonny Nieminen bio je spreman oštro mu odbrusiti, ali se suzdržao. HansAke Waltari pravi je tupan, ali ovo nije najbolje vrijeme da se počne svađa. Sada je trebalo brzo konsolidirati snage. Nakon što je na pet policijskih ispitivanja negirao da išta zna o tome, možda nije najpametnije da sada izvali neko priznanje preko mobitela dvjesto metara od policijske zgrade.

„Ma jebeš mrtvace“, rekao je.

„Nemam ja pojma o tome. Ali Magge je u govornima. Ostat će neko vrijeme u pritvoru. Dok njega nema, ja sam glavni.“

„OK. I što ćemo sad?“ upitao je Waltari.

„Tko čuva posjed kad ste se vi svi sakrili?“

„Benny Karlsson je ostao tamo na poziciji u klubu. Policija je obavila premetačinu onog dana kad su vas uhvatili. Nisu ništa našli.“

„Benny K“, prasnuo je Nieminen.

„Pa, jebemu mater, Benny K je klinjo koji nema pojma ni o čemu.“

„Smiri se. S njim je onaj plavi grmalj s kojim se ti i Magge družite.“ Sonny Nieminen odjednom se sledio. Brzo se osvrnuo oko sebe i odmaknuo nekoliko metara od vrata kioska.

„Što si rekao?“ upitao je tiho.

„Onaj plavi tip s kojim se ti i Magge družite pojavio se i rekao da mu treba sklonište.“

„A u kurac, Waltari, pa njega traže po cijeloj Švedskoj zbog ubojstva policajca.“

„Da... zato mu je i trebalo sklonište. Što smo trebali učiniti? Pa on je tvoj i Maggeov kompić.“

Sonny Nieminen žmirio je deset sekundi. Ronald Niedermann godinama je davao dobre poslove i zaradu Motoklubu Svavelsjo. Ali nikako nije bio prijatelj. On je opasan psihopat, a uz to i psihopat kojeg policija traži povećalom. Sonny Nieminen nije ni na sekundu vjerovao Ronaldu Niedermannu. Najbolje bi bilo kad bi bio pronađen s metkom u glavi. Tada bi barem policijska potraga malo popustila.

„I što ste onda s njim?“

„Benny K se brine za njega. Odveo ga je Viktoru.“

Viktor Goransson bio je blagajnik kluba i financijski stručnjak. Stanovao je kod Jarne. Goransson je završio srednju ekonomsku i započeo karijeru kao financijski savjetnik jednog jugoslavenskog birtijaškog mafioza, što je trajalo dok banda nije završila u zatvoru zbog gospodarskoga kriminala. Upoznao je Maggea Lundina u zatvoru Kumla početkom devedesetih. Bio je jedini član Motokluba Svavelsjo koji je hodao okolo u kravati i sakou.

„Waltari, sjedni u auto i dođi u Sodertalje po mene. Čekam te ispred kolodvora za četrdeset pet minuta.“

„Aha. Čemu takva žurba?“

„Zato što moramo preuzeti kontrolu nad situacijom što je prije moguće.“

HansAke Waltari bacao je potištene poglede prema Sonnyju Nieminenu, koji je sjedio bez riječi dok su se vozili prema Svavelsjou. Za razliku od Maggea Lundina, s Nieminenom nikada nije bilo lako raditi. Bio je lijep kao slika i izgledao kao slabić, ali imao je kratak fitilj i bio prokletu opasan, pogotovo kad bi pio. Sada je bio trijezan, ali Waltari je bio zabrinut za to kakva će budućnost biti s Nieminenom kao vodom. Magge je uvijek na neki način uspio dobiti Nieminena da popusti. Razmišljao je kako će im biti s Nieminenom kao predsjednikom kluba.

Benny K nije bio u klubu. Nieminen ga je dvaput pokušao dobiti na mobitel, ali bez uspjeha. Odvezli su se do Nieminenova imanja, koje se nalazilo manje od kilometra od stožera kluba.

Policija je obavila pretres, ali nije našla ništa što bi im moglo poslužiti za istragu oko Nykvarna. Nisu uspjeli pronaći ništa zbog čega bi ga mogli kazneno goniti i zato je Nieminen sada i bio na slobodi.

Istuširao se i presvukao dok je Waltari strpljivo čekao u kuhinji. Nakon toga su odšetali nekih 150 metara u šumu iza Nieminenova imanja i skinuli gornji sloj zemlje koji je prekrivao plitko zakopan sanduk u kojem se nalazilo šest komada oružja, od kojih jedna jurišna puška AK 5, veće količine municije i oko dva kilograma eksploziva. Bilo je to Nieminenovo malo skladište oružja. Dva pištolja u sanduku bili su poljski revolveri marke P83 Wanad. Bih su iz iste zalihe oružja iz koje je bio i pištolj koji mu je Lisbeth Salander uzela u Stallarholmenu.

Nieminen nije htio misliti na Lisbeth Salander. To mu je bila neugodna tema. U policijskom pritvoru u Sodertaljeu neprestano je u glavi vrtio film kako je to bilo kada su on i Magge Lundin stigli do vikendice Nilsa Bjurmana i pronašli Salander u dvorištu.

Ono što se dogodilo bilo je posve nemoguće predvidjeti. Krenuo je s Maggeom Lundinom kako bi zapalili tu usranu vikendicu odvjetnika Nilsa Bjurmana. Tako im je naredio onaj prokleti plavokosi gad.

A tamo su naletjeli na tu jebenu Salander – sama, 150 centimetara visoka i mršava ko štapić. Nieminen sepitao koliko uopće ima kila. A onda je sve pošlo krivo i pretvorilo se u divljanje, na koje nijedan od njih dvojice nije bio pripravan.

Činjenično je mogao objasniti što se dogodilo. Salander je imala suzavac, koji je ispraznila Maggeu Lundinu u lice. Magge je trebao biti pripravan na to, ali nije bio. Dvaput ga je udarila nogom, nije potrebno jako puno snage da nekom odvališ čeljust. Iznenadila ga je. To je jedino objašnjenje.

Ali onda je sredila i njega, Sonnyja Nieminena, muškarca s kojim i odrasli i vrlo jaki muškarci oklijevaju početi tučnjavu. Tako se brzo kretala. Jedva je stigao izvaditi oružje. Puknula je s istom onakvom ponižavajućom lakoćom kao da je zamahnula da otjera komarca. Imala je elektrošoker.

Imala je...

Kad se osvijestio, nije se gotovo ničega sjećao, Magge Lundin bio je upucan u stopalo i stigla je policija. Nakon nekog nesporazuma između Strangnasa i Sodertaljea, završio je u buksi u Sodertaljeu. A ona je ukrala Maggeov HarleyDavidson. Odrezala je logo motokluba s njegove kožnate jakne – taj simbol zbog kojeg su mu se ljudi micali s puta dok bi čekali u redu za šankom i koji mu je davao status koji običan Švedanin ne može ni zamisliti. Ponizila ga je.

Sonny Nieminen kipio je od bijesa. Šutio je dok ga je policija ispitivala. Nikada ne bi mogao ispričati što se dogodilo u Stallarholmenu. Do tog mu trenutka Lisbeth Salander nije značila ništa. Bila je neki usputni poslić Maggea Lundina – još jedan zadatak koji mu je dao taj prokleti Niedermann. Ali sada ju je mrzio tako strastveno da je to i njega iznenadilo. Obično je bio hladne glave i sve analizirao, ali bio je svjestan da će jednom u budućnosti morati dobiti šansu da spere tu ljagu sa svog imena. Ali prvo mora srediti kaos koji su Salander i Niedermann uspjeli prouzročiti u Motoklubu Svavelsjo.

Nieminen je uzeo oba poljska pištolja koja su preostala i dao jedan Waltariju.

„Imamo li kakav plan?“

„Idemo popričati s Niedermannom. On nije jedan od nas i nikada nije bio uhićen. Ne znam kako će reagirati kad ga uhvate, ali ako progovori, mogao bi nas sve izdati. A onda ćemo svi po hitnom postupku završiti u zatvoru.“

„Hoćeš reći da ćemo...“

Nieminen je već odlučio da se trebaju riješiti Niedermanna, ali je shvatio da ne bi trebao uplašiti Waltarija prije nego što stignu tamo.

„Ne znam. Ali moramo ispipati koje su mu namjere. Ako ima plan i može brzo pobjeći iz zemlje, onda mu možemo pomoći. Ali sve dok postoji rizik da ga uhvati policija, on predstavlja prijetnju za nas.“

Na imanju Viktora Goranssona blizu Jarne vladao je mrak kada su Nieminen i Waltari u sumrak parkirali auto u dvorištu. Već je to zlokobno izgledalo. Ostali su sjediti u autu i neko vrijeme čekali.

„Možda su vani“, rekao je Waltari.

„Naravno. Otišli su nešto popiti s Niedermannom“, rekao je Nieminen i otvorio vrata auta. Ulazna su vrata bila otključana. Nieminen je uključio stropnu svjetiljku. Hodali su od sobe do sobe. Sve je bilo pospremljeno i uredno, što je vjerojatno bila zasluga one žene, kako se već zove, one s kojom je Goransson živio.

Viktora Goranssona i njegovu curu pronašli su u podrumu, bačene u prostoriju za sušenje rublja. Nieminen se sagnuo i promotrio leševe. Ispružio je prst i pipnuo ženu čijeg se imena nije mogao sjetiti.

Bila je ledena i potpuno ukočena. što je značilo da su mrtvi već možda dvadeset četiri sata. Nieminenu nije trebao nikakav izvještaj patologa da utvrdi uzrok smrti. Njoj je vrat bio slomljen tako što joj je glava bila okrenuta za 180 stupnjeva. Bila je odjevena u majicu kratkih rukava i traperice i Nieminen nije mogao vidjeti nikakvih drugih ozljeda. No Viktor Goransson bio je samo u gaćama. Bio je gadno pretučen i imao modrice i podljeve po cijelom tijelu. Obje su mu ruke bile slomljene i izokrenute u neprirodnim smjerovima kao prelomljene grane drveća. Dugo je mučen, što se inače definira kao tortura. Koliko je Nieminen mogao procijeniti, na kraju je ubijen jakim udarcem u vrat. Adamova jabučica bila mu je utisnuta duboko u grlo.

Sonny Nieminen ustao je, uspeo se podrumskim stubama i izašao kroz ulazna vrata. Waltari ga je slijedio. Nieminen je dijagonalno prešao dvorište i otišao do sjenika, koji se nalazio pedeset metara dalje. Odmaknuo je zasun i otvorio vrata.

Pronašao je tamnoplavi renault iz 1991.

„Koji auto ima Goransson?“ upitao je Nieminen.

„Saab.“

Nieminen je kimnuo. Izvadio je ključeve iz džepa jakne i otvorio jedna vrata u stražnjem dijelu sjenika. Bio je dovoljan samo jedan pogled da vidi da je zakasnio. Teški ormar za oružje bio je širom otvoren. Nieminenovo se lice složilo u grimasu.

„Oko osamsto tisuća kruna“, rekao je.

„Što?“ upitao je Waltari.

„Oko osamsto tisuća kruna Motoklub Svavelsjo imao je u tom sefu. Naša lova.“

Tri su osobe znale da Motoklub Svavelsjo čuva novac u blagajni dok čekaju investicije ili mogućnost da ga operu. Viktor Goransson, Magge Lundin i Sonny Nieminen. Niedermann je bio u bijegu. Trebao mu je keš. Znao je da je Goransson taj koji se brine za novac.

Nieminen je zatvorio vrata i polako izašao iz sjenika. Napeto je razmišljao pokušavajući sagledati opseg cijele katastrofe. Dio bogatstva Motokluba Svavelsjo nalazio se u obliku vrijednosnica, do kojih i on može doći, a dio njih moguće je rekonstruirati uz pomoć Maggea Lundina. Ali veliki dio investicija bio je samo u Goranssonovoj glavi, osim ako nije dao jasne upute Mageu Lundinu. U što je Nieminen sumnjao – Magge nikada nije bio nešto posebno nadaren za ekonomiju. Nieminen je ugrubo procijenio da je Motoklub Svavelsjo Goranssonovom smrću izgubio oko šezdeset posto svoje imovine. Bio je to strašan udarac. Gotovina im je potrebna za obavljanje svakodnevnih zadataka.

„Što ćemo sada?“ upitao je Waltari.

„Sad idemo reći policiji što se ovdje dogodilo.“

„Reći policiji?“

„Nego. Moji su otisci prstiju u kući. Hoću da Goranssona i njegovu pičku pronađu što brže, tako da patolog može utvrditi da su ubijeni dok sam ja sjedio u pritvoru.“

„Razumijem.“

„Dobro. Pronađi Bennyja K. Hoću razgovarati s njim. Naravno, ako je još živ. A onda ćemo potražiti Ronalda Niedermanna. Svi ljudi koje imamo u klubovima po cijelom sjeveru bit će u pripravnosti. Hoću glavu tog gada na tanjuru. Vjerojatno se vozi u Goranssonovom saabu. Saznaj registraciju.“

Kad se Lisbeth Salander probudila, bila je subota, dva sata poslijepodne, i jedan ju je liječnik upravo počeo prepipavati.

„Dobro jutro“, rekao je.

„Ja sam Benny Svantesson, liječnik sam. Boli li te?“

„Da“, rekla je Lisbeth Salander.

„Uskoro ćeš dobiti sredstvo protiv bolova. Ali prvo bih te htio pregledati.“

Stiskao je i opipavao njeno izmučeno tijelo. Lisbeth se pošteno

iznervirala dok nije završio, ali shvatila je da je toliko premorena da je bolje da šuti nego da svoj boravak u Sahlgrenskoj počne svađom. "Kako mi je?" upitala je.

„Sve će biti u redu“, rekao je liječnik, nešto zapisao pa ustao. v Što nije bila neka korisna informacija.

Kada je otišao, došla je sestra i pomogla Lisbeth s noćnom posudom. Ponovno je smjela spavati.

Alexander Zalachenko, alias Karl Axel Bodin, upravo je ručao v tekući obrok. Čak i mali pokreti mišića lica izazivali su nesnosne bolove u čeljusti i jagodičnoj kosti, a o žvakanju nije bilo ni govora. Za vrijeme noćasnjeg operacije u čeljust su mu ugradili dva titanska vijka. Ali bolovi nisu bili toliko da ih ne bi mogao podnijeti. Zalachenko je bio naviknut na bol. Ništa nije bilo kao bol koji ga je razdirao onih tjedana i mjeseci prije petnaest godina nakon što je poput lomače gorio u automobilu u Luntmakargatanu. Liječenje je bilo mučenje bez kraja i konca.

Liječnici su zaključili da se najvjerojatnije nalazi izvan životne opasnosti, ali da je ozbiljno ozlijeđen i s obzirom na svoje godine treba provesti nekoliko dana na intenzivnoj.

U subotu je imao četiri posjeta.

Oko deset sati ponovno je došao inspektor Erlander. Ovoga je puta Erlander ostavio ono zabadalo Sonju Modig kod kuće i sa sobom poveo puno simpatičnijeg inspektora Jerkera Holmberga. Postavljali su mu otprilike ista pitanja o Ronaldu Niedermannu kao i večer prije. Ponovno je ispričao svoju priču i nijedanput nije pogriješio. Kad su ga napali pitanjima o njegovoj mogućoj umiješanosti u trgovinu ljudima i druge zločine, ponovno je zaniijekao da išta zna o tome. U invalidskoj je mirovini i ne zna očemu oni govore. Za sve je okrivio Ronalda Niedermanna i ponudio se da na sve moguće načine pomogne policiji da pronađe tog ubojicu policajca.

Na žalost, u praksi ne može puno pomoći. Ne zna ništa o tome u kojim se krugovima Niedermann kreće i kod koga bi mogao potražiti zaštitu.

Oko jedanaest u kratak mu je posjet došao službenik iz ureda okružnog tužitelja te mu i službeno prenio da je osumnjičen za sudjelovanje u teškom zlostavljanju i pokušaju ubojstva Lisbeth Salander. Zalachenko je strpljivo objasnio da je on taj koji je žrtva zločina i da je ustvari Lisbeth

Salander pokušala njega ubiti. Službenik mu je ponudio pravnu pomoć u obliku javnog branitelja. Zalachenko je rekao da će razmisliti o tome.

Što nije namjeravao učiniti. Već je imao odvjetnika i prvo što je učinio tog jutra bilo je da ga nazove i kaže mu neka se odmah nacrta u bolnici. I tako je treći njegov gost uz bolesnički krevet toga dana bio Martin Thomasson. Ušetao je u sobu potpuno nezabrinuta izraza lica, prošao rukom kroz gustu plavu kosu, popravio naočale i rukovao se sa svojim klijentom. Bio je pomalo debeljuškast i vrlo šarmantan.

Isto je tako bio i osumnjičen da je obavljao poslice za jugomafiju, što je još uvijek bio predmet istrage, no bio je poznat po tome da postiže sve što zamisli.

Zalachenku je Thomassona preporučio poznanik preko jednog poslića prije pet godina kada je imao potrebu restrukturirati neke fondove koji su bili povezani s jednom malom brokerskom kućom u Lihtenštajnu koju je posjedovao. Nisu to bile nikakve basnoslovne svote, no Thomasson je odlično obavio posao i Zalachenko je poprilično uštedio. Nakon toga je povjerio Thomassonu još nekoliko poslova. Thomasson je znao da novac potječe iz kriminalnih djelatnosti, ali ga to, izgleda, nije brinulo. Na kraju je Zalachenko odlučio da cijelo poduzeće treba restrukturirati tako da to bude nova kompanijačiji su vlasnici on i Niedermann. Otišao je Thomassonu s prijedlogom da bi on mogao biti treći tihi partner i obavljati poslove oko financija. Thomasson je odmah prihvatio.

„Aaa, gospodine Bodin, ne izgledate baš dobro.“

„Bio sam grubo zlostavljan i gotovo ubijen“, rekao je Zalachenko.

„Vidim. Neka Lisbeth Salander, ako sam dobro shvatio.“ Zalachenko je spustio glas.

„Naš partner Niedermann, kao što znate, stvarno je zeznuo stvari.“

„Shvatio sam.“

„Policija misli da sam ja umiješan u sve to...“

„Sto, naravno, niste. Vi ste žrtva i važno je da se odmah pobrinemo da ta priča završi u medijima. Gospođica Salander već ima poprilično negativnog publiciteta... Pobrinit ću se za to.“

„Hvala.“

„Ali, samo da vam još jednom kažem, ja nisam odvjetnik za ovakve

slučajeve. Ovdje će vam biti potrebna stručna pomoć. Pronaći ću vam odvjetnika kojemu možete vjerovati.“

Četvrti posjetitelj tog dana stigao je u jedanaest sati navečer. Bila je subota, no uspio je proći pored medicinskih sestara tako što im je pokazao iskaznicu i rekao da se radi o hitnom poslu. Odveli su ga do Zalachenkove sobe. Pacijent je još uvijek bio budan i ležao zamišljen.

„Ja sam Jonas Sandberg“, predstavio se i ispružio ruku, koju je Zalachenko ignorirao.

Bio je to muškarac od kojih 35 godina. Imao je kosu boje pijeska i bio ležerno odjeven u traperice, kariranu košulju i kožnatu jaknu. Zalachenko ga je petnaest sekundi promatrao bez riječi.

„Pitao sam se kada će se pojaviti jedan od vas.“

„Radim za SOAu“, rekao je Jonas Sandberg i pokazao mu svoju iskaznicu. „Teško“, rekao je Zalachenko.

„Molim?“

„Možda si zaposlen u SOAi, ali teško da radiš za njih.“ Jonas Sandberg malo je šutio pa se osvrnuo oko sebe po sobi. Zatim je stolac za posjetitelje privukao krevetu.

„Došao sam ovako kasno da ne privučem pažnju. Raspravljali smo o tome kako bismo vam mogli pomoći i moramo na neki način razjasniti što će se dogoditi. Jednostavno rečeno, ja sam ovdje kako bih čuo vašu verziju i shvatio vaše namjere, tako da možemo smisliti zajedničku strategiju.“

„I kakvu ste strategiju smislili?“

Jonas Sandberg zamišljeno je promatrao muškarca u bolničkom krevetu. Na kraju je raširio ruke.

„Gospodine Zalachenko... bojim se da je proces već pokrenut i teško je vidjeti koje će sve štete nanijeti. Raspravljali smo o trenutnoj situaciji. Grobovi u Gossebergi i činjenica da je Salander ustrijeljena tri puta stvari su iz kojih se teško samo tako izvući. Ali situacija nije beznadna. Sukob između vas i vaše kćeri može objasniti vaš strah od nje i zašto ste poduzeli tako drastične korake. Ali bojim se da biste mogli na neko vrijeme završiti u zatvoru.“

Zalachenko je odjednom osjetio oduševljenje i sigurno bi prasnuo u smijeh da je to bilo uopće moguće s obzirom na stanje u kojem se nalazio.

Stoga su mu se usnice samo slabašno izvile. Sve drugo prouzrokovalo bi prejake bolove.

„Znači, to je naša zajednička strategija?“

„Gospodine Zalachenko. Znete i sami za pojam kontrole štete. Neophodno je da zajednički nešto smislimo. Učinit ćemo sve što je u našoj moći da vam pronađemo odvjetnika i sve to, ali u tu svrhu je potrebno da surađujete s nama i trebamo određene garancije.“

„Dobit ćeš jednu garanciju od mene. Pobrinut ćete se da ovo nestane.“ Zamahnuo je rukom.

„Niedermann je žrtveno janje, a ja vam garantiran da njega neće pronaći.“

„Postoje materijalni dokazi...“

„Ma jebeš materijalne dokaze. To je pitanje toga kako je obavljena istraga i kako su činjenice predstavljene. Moja garancija je ova... ako ne učinite da ovo nestane, pozvat ću medije na konferenciju za tisak. Znam imena, datume, događaje. Valjda te ne moram podsjećati tko sam ja.“

„Ne razumijete...“

„Vrlo dobro ja razumijem. Ti si samo potrkao. Prenesi svom šefu ovo što sam rekao. On će shvatiti.“

Poruči mu da imam kopije... svega. Mogu vas pokopati.“

„Moramo se pokušati dogovoriti.“

„Ovaj razgovor je gotov. Gubi se. I reci im da sljedeći put pošalju nekog odraslog s kim mogu razgovarati.“

Zalachenko je okrenuo glavu tako da više ne gleda svog posjetitelja. Jonas Sandberg još je kratko promatrao Zalachenka, slegnuo ramenima i ustao. Već je gotovo stigao do vrata kada je ponovno začuo Zalachenkov glas.

„I još nešto.“ Sandberg se okrenuo.

„Salander.“

„Što s njom?“

„Ona mora nestati.“

„Kako to mislite?“ Sandberg je na sekundu izgledao tako zabrinuto da se Zalachenko morao nasmiješiti usprkos bolovima u čeljusti.

„Shvaćam ja da ste vi, cvjetići, preosjetljivi da je ubijete, a nemate ni

resursa za to. Tko bi to mogao učiniti... ti? Ali ona mora nestati. Njeno svjedočenje ne smije biti valjano. Nju treba zauvijek zatvoriti u ludnicu.“

Lisbeth Salander čula je korake u hodniku ispred svoje sobe. Nije uspjela čuti ime Jonasa Sandberga i nije prepoznala njegov način hoda.

Ali vrata njene sobe bila su otvorena cijele večeri jer su je sestre posjećivale otprilike svakih deset minuta. Čula ga je kad je stigao i stojeći ispred njenih vrata objasnio jednoj sestri da mora posjetiti Karla Axela Bodina po hitnom poslu. Čula je da se legitimirao, ali nisu ništa rekli što bi joj dalo trag o tome kako se zove ili kojoj službi iskaznica pripada.

Sestra ga je zamolila da pričeka dok ode provjeriti je li gospodin Karl Axel Bodin budan. Lisbeth Salander zaključila je da ju je iskaznica zacijelo impresionirala.

Shvatila je da je sestra krenula lijevo u hodniku, da joj je trebalo sedamnaest koraka da stigne do cilja i da je muškom posjetitelju nakon toga trebalo četrnaest koraka kako bi došao do tog istog cilja. Znači, prosjek bi bio 15,5 koraka. Procijenila je duljinu koraka na 60 centimetara, što je pomnoženo sa 15,5 značilo da se Zalachenko nalazi u sobi koja je 930 centimetara udaljena od njene. OK, recimo deset metara. Procijenila je širinu vlastite sobe na otprilike pet metara, što bi trebalo značiti da se Zalachenko nalazi dvoja vrata dalje od nje.

Po zelenim brojkama digitalnog sata na noćnom ormariću, posjet je trajao točno devet minuta. Nakon što je Jonas Sandberg otišao, Zalachenko je dugo ležao budan. Pretpostavio je da mu to nije pravo ime jer se, iz njegova iskustva, švedski špijuni amateri jako vole koristiti pseudonimima, čak i kad to uopće nije potrebno. Bilo kako bilo, Jonas (ili kako god da se zove) prvi je znak da je Sigurnosna primijetila njegov položaj. S obzirom na medijsku halabuku teško bi bilo ne primijetiti to. Posjet je također bio potvrda da je situacija prouzročila određenu zabrinutost. Što bi i trebala.

Odvagnuo je prednosti i nedostatke, razmislio o mogućnostima i profućkanim prilikama. Bilo mu je potpuno jasno da je sve pošlo krivo. U idealnom slučaju on bi se sada nalazio u svom domu u Gossebergi, Ronald Niedermann bio bi na sigurnom u inozemstvu, a Lisbeth Salander zakopana u svojoj rupi u zemlji. Iako je razumski mogao shvatiti što se dogodilo, nikako mu nije bilo jasno kako se uspjela iskopati iz groba, doći do

njegova imanja i uništiti mu život s dva udarca sjekirom. Luđački je žilava.

Za razliku od toga bilo mu je potpuno jasno što se dogodilo s Ronaldom Niedermannom i zašto je pobjegao glavom bez obzira umjesto da po kratkom postupku sredi Salander. Znao je da s Niedermannovom glavom nije baš sve u redu, da on vidi svašta – prikaze. Više se puta dogodilo da se morao umiješati kada se Niedermann iracionalno ponašao i ležao skvrčen od straha.

To je brinulo Zalachenka. Bio je uvjeren da je Ronald Niedermann dan nakon bijega iz Gosseberge djelovao racionalno, s obzirom na to da ga još nisu uhvatili. Vjerojatno će probati pobjeći u Tallinn, tamo bi mogao potražiti zaštitu među ljudima iz Zalachenkova kriminalnog carstva. Ono što ga je brinulo bilo je to što nikada nije mogao predvidjeti kad će se Niedermann zablokirati. Ako se to dogodi tijekom bijega, mogao bi napraviti pogreške, a ako pogriješi, uhvatit će ga. Neće se dobrovoljno predati, što znači da će biti mrtvih policajaca i da će najvjerojatnije i on sam poginuti. Ta je misao brinula Zalachenka. Nije htio da Niedermann umre. Niedermann je njegov sin. S druge strane, on, na žalost, ne smije biti uhvaćen živ. Niedermann nikada nije bio u zatvoru i Zalachenko nije mogao predvidjeti kako bi reagirao na ispitivanju. Činilo mu se da Niedermann, na žalost, ne bi uspio čuvati tajne. Što znači da je prednost ako ga policija ubije. Žalit će za sinom, ali druga bi opcija bila još gora. Ona bi značila da bi Zalachenko morao provesti ostatak života u zatvoru.

Ali sada je prošlo već 48 sati otkako je Niedermann u bijegu i još uvijek nije uhvaćen. To je dobro. To je znak da funkcionira, a kad Niedermann funkcionira, nepobjediv je.

No u dubini ga je brinulo još nešto. Pitao se kako bi se Niedermann snašao sam, da nema oca da ga vodi u životu. Tijekom godina primijetio je da kad bi mu prestao davati upute ili mu dao previše odriješene ruke da sam odluči, Niedermann bi zapao u nekakvu mlitavu pasivnost i neodlučnost.

Zalachenko je utvrdio – nije više znao po koji put – da je šteta i sramota što njegov sin ima takve osobine. Ronald Niedermann bez daljnjea je vrlo nadarena osoba koja posjeduje tjelesne osobine koje od njega čine cijenjenu osobu koja usađuje strah u ljude. Osim toga bio je i

odličan i hladnokrvan organizator. Njegov je problem bio što uopće nije znao kako biti voda. Treba mu netko tko će mu stalno govoriti što treba organizirati.

Ali sve je to trenutačno izvan njegove kontrole. Sada se radilo o njemu, Zalachenku. Situacija je bila teška, možda teža nego ikada.

Posjet odvjetnika Thomassona ranije tog dana nije ga puno smirio. Thomasson je ipak samo odvjetnik koji radi za kompanije i koliko god da je učinkovit u tom poslu, u ovoj situaciji ne može mu biti neki oslonac. Druga je stvar bila posjet Jonasa Sandberga. Sandberg je predstavljao puno jače uže koje bi ga moglo izvući na suho. Ali to bi uže moglo biti i omča. Mora dobro odigrati partiju i preuzeti kontrolu nad situacijom. Kontrola je ono najvažnije.

A, konačno, ima i on svoje resurse kojima može vjerovati. Trenutačno mu treba liječnička pomoć. Ali za nekoliko dana, možda za tjedan, oporavit će se. Ako sve ode k vragu, može se osloniti na samog sebe. Što znači da će morati nestati pred nosom policiji koja kruži oko njega. Trebat će sklonište, putovnicu i keš.

Sve mu to Thomasson može nabaviti. Ali prvo se mora dovoljno oporaviti kako bi mogao pobjeći.

U jedan sat došla je sestra da provjeri kakvo mu je stanje. Pravio se da spava. Kada je ponovno zatvorila vrata, s naporom se uspravio i prebacio noge preko ruba kreveta. Dugo je tako ostao sjediti testirajući ravnotežu. Zatim je oprezno spustio lijevo stopalo na pod. Sjekira ga je, srećom, pogodila u već ozlijeđenu desnu nogu. Dohvatio je protezu, koja se nalazila u ormariću uz krevet, i pričvrstio je na batrljak. A onda je ustao. Oslanjao se na lijevu, neozlijeđenu nogu i pokušao vidjeti koliko može izdržati desna. Kada je prebacio težinu na nju, intenzivni je bol sijevnuo nogom.

Stisnuo je zube i napravio korak. Trebale bi mu štake, no bio je uvjeren da će mu ih bolnica uskoro ponuditi. Pridržavao se za zid i polako primicao vratima. Trebalo mu je nekoliko minuta jer je nakon svakog koraka bio prisiljen stati da stiša bolove.

Odmarajući se na jednoj nozi, malo je odgurnuo vrata i kroz uski procjep pogledao na hodnik. Nije nikoga vidio i zato je još malo izvirio van. Čuo je tihe glasove s lijeve strane i okrenuo glavu. Soba u kojoj su bile

dežurne medicinske sestre nalazila se oko dvadeset metara dalje, na drugom kraju hodnika. Okrenuo je glavu udesno i vidio izlaz na kraju hodnika. Ranije tog dana pitao je kakvo je stanje Lisbeth Salander. Ipak je on njen otac. Sestrama je očito bilo naređeno da ne govore o stanju drugih pacijenata. Jedna je sestra neutralno rekla da joj je stanje stabilno. Ali je nesvjesno bacila pogled ulijevo kad je to rekla.

U jednoj od soba između njegove i sobe dežurnih sestara nalazi se Lisbeth Salander.

Oprezno je ponovno zatvorio vrata, odšepao natrag do kreveta i skinuo protezu. Kad se ponovno uvukao u krevet, bio je sav mokar od znoja.

Inspektor Jerker Holmberg vratio se u Stockholm u nedjelju oko podneva. Bio je umoran, gladan i osjećao se potpuno iscrpljeno. Odvezao se podzemnom do Gradske vijećnice, pješice se popeo do policijske zgrade u Bergsgatanu pa do ureda inspektora Jana Bublanskog. Sonja Modig i Curt Svensson već su bili stigli. Bublanski je sazvaio sastanak baš u nedjelju zato što je znao da je voditelj preliminarne istrage Richard Ekstrom zauzet drugim poslovima.

„Hvala vam svima što ste se odazvali pozivu“, rekao je Bublanski.

„Mislim da je vrijeme da u miru porazgovaramo i pokušamo vidjeti što je istina u cijeloj ovoj zbrci. Jerker, imaš li kakvih novih vijesti?“

„Ništa osim onoga što sam ti već rekao preko telefona. Zalachenko ne popušta ni milimetra. Nevin je po svim točkama i nema što reći. Samo...“

„Da?“

„Sonja, bila si u pravu. On je jedan od najodvratnijih ljudi koje sam ikada sreo. Zvuči glupo kad to kažem. Policija ne bi trebala tako razmišljati, ali ima nečeg zastrašujućeg ispod te njegove proračunate površine.“

„OK“, nakašljao se Bublanski.

„Što znamo? Sonja?“

Slabašno se nasmiješila.

„Privatni su istražitelji dobili ovu rundu. Ne mogu pronaći Zalachenka ni u jednoj javnoj evidenciji, ali postoji neki Karl Axel Bodin koji je rođen 1942. u Uddevalli. Roditelji su mu Marianne i Georg Bodin. Oni su stvarno postojali, poginuli su u nesreći 1946. Karl Axel Bodin odrastao je kod svog ujaka u Norveškoj. I tako ne postoje nikakvi podaci o njemu prije

sedamdesetih godina, kada se vratio u Švedsku. Izgleda da je nemoguće potvrditi priču Mikaela Blomkvista da je on odbjegli agent GRUa iz Rusije, ali nekako mi se čini da bi ona mogla biti točna.“

„A što to znači?“

„Očito je da su mu dali lažan identitet. To mora da se dogodilo s blagoslovom državnih službi.“

„Dakle Sigurnosnoobavještajna agencija?“

„Blomkvist tako tvrdi. Ali kako se to točno dogodilo, ne znam. To bi značilo da su falsificirani rodni list i niz drugih dokumenata stavljeni u švedske javne evidencije. Ne usuđujem se izjaviti koliko je to legalno. To vjerojatno ovisi o osobi koja je donijela takvu odluku. Ali da bi tako nešto bilo proglašeno legalnim, odluka mora biti donesena najmanje na razini vlade.“

Posebna je tišina zavladała uredom Bublanskoga dok su četiri inspektora razmišljala o implikacijama toga.

„OK“, rekao je Bublanski.

„Mi smo četiri luda policajca. Ako je Vlada umiješana, ja ih ne namjeravam zvati na ispitivanje.“

„Hmm“, rekao je Curt Svensson.

„To bi moglo dovesti do krize vlasti. U SADu je dopušteno pozvati članove vlade na ispitivanje na običnom sudu. U Švedskoj to mora ići preko parlamentarnog odbora.“

„Ali ono što bismo mogli učiniti jest pitati šefa“, rekao je Jerker Holmberg. „Pitati šefa?“ ponovio je Bublanski.

„Thorbjorna Falldina. On je bio premijer.“

„OK. Dođemo bivšem premijeru doma, gdje god da već živi, i pitamo ga je li falsificirao osobne dokumente za bivšeg ruskog špijuna. Mislim da to neće ići.“

„Falldin živi u Asu u pokrajini Harnosand. Ja sam podrijetlom nekoliko kilometara odande. Moj tata je u Stranci centra i dobro poznaje Falldina. Nekoliko sam se puta sreo s njim, kao dijete, a i poslije. On je vrlo neposredna osoba.“

Tri inspektora zabezegnuto su buljila u Jerkera Holmberga.

„Ti poznaješ Falldina“, Bublanski je zvučao sumnjičavo. Holmberg je

kimnuo. Bublanski je napuóio usnice.

„Iskreno reóeno...“ rekao je Holmberg.

„To bi moglo riješiti brojne probleme, kad bismo mogli dobiti bivšeg premijera da nam isprióha što zna, tako da znamo gdje smo. Mogu otióci porazgovarati s njim. Ako ništa ne kaže, onda ništa. A ako kaže, onda bismo si možda mogli uštedjeti puno vremena.“

Bublanski je odvagivao taj prijedlog. Zatim je odmahnuo glavom. Krajiókom oka vidio je da i Sonja Modig i Curt Svensson zamišljeno kimaju.

„Holmberg... lijepo je da si se ponudio, ali mislim da óemo zasad odustati od te ideje. Natrag na sluóaj.“

Sonja.“

„Po Blomkvistovoj prióhi, Zalachenko je stigao ovamo 1976. Koliko sam shvatila, postoji samo jedna osoba od koje je mogao dobiti te informacije.“

„Gunnar Bjorck“, rekao je Curt Svensson.

„A što je Bjorck nama rekao?“ upitao je Jerker Holmberg. „Ne puno. Pozvao se na tajnost podataka i kaže da ne smije ništa reóti bez dopuštenja svojih nadreóenih.“

„A tko su njegovi nadreóeni?“

„To odbija reóti.“

„što óe onda biti s njim?“

„Uhitio sam ga za ilegalno kupovanje usluga prostitutki. Imamo odličnu dokumentaciju Daga Svenssona koja to potkrepljuje. Ekstrom se, naravno, uznemirio jer to što sam ga prijavio za njega predstavlja veliki rizik, moglo bi naštetiti preliminarnoj istrazi“, rekao je Curt Svensson.

„Aha. Kupovao usluge prostitutki. Pretpostavljam da bi za to mogao platiti globu.“

„Vjerojatno. Ali imamo ga u evidenciji i možemo ga ponovno pozvati na informativni razgovor.“

„Ali sad već tapkamo po području koje pokriva SOA. Mogli bi se pobuniti.“

„Problem je što se ništa od ovoga što se sada dogodilo ne bi moglo dogoditi da SOA nije na neki naóin bila umiješana. Moguóe je da je

Zalachenko stvarno ruski špijun koji je prestao raditi za Ruse i dobio politički azil. Isto je tako moguće da je radio za SOAu kao informant ili izvor podataka, ili kako ga se već može nazvati, i da je postojao razlog što su mu dali lažni identitet i anonimnost. Ali postoje tri problema. Prvi je istraga koja je provedena 1991. i koja je dovela do toga da je Lisbeth Salander nezakonito zatvorena u psihijatrijsku ustanovu. Drugi je to što Zalachenkov rad od tada do danas nema apsolutno nikakve veze s državnim sigurnošću. Zalachenko je najobičniji kriminalac koji je vrlo vjerojatno sudjelovao u nekoliko ubojstava i drugim zločinima. A kao treće, nema nikakve sumnje da je Lisbeth Salander ustrijeljena i zakopana na njegovom imanju u Gossebergi.“

„Što se toga tiče, vrlo bih rado pročitao tu famoznu istragu“, rekao je Jerker Holmberg.

Bublanski se namrgodio.“Ekstrom ju je uzeo u petak i kad sam ga tražio da mi je vrati, rekao je da će napraviti kopiju, ali to nije učinio. Umjesto toga me nazvao, rekao da je razgovarao s državnim tužiteljem i da se pojavio jedan problem. Rekao je da istraga ima pečat ‘strogo povjerljivo’ i da je zato ne smije kopirati i davati dalje. Državni tužitelj zahtijeva da ima sve kopije sve dok istraga ne bude završena. Što znači da im je Sonja morala poslati onu kopiju koju je imala.“

„Znači, više nemamo tu istragu?“

„Ne.“

„Kvragu“, rekao je Holmberg.

„Nemam dobar osjećaj u vezi sa svim ovim.“

„Ni ja“, rekao je Bublanski.

„Jer to prije svega znači da netko radi protiv nas, i to vrlo brzo i učinkovito. Jer istraga je bila ta koja nas je konačno navela na pravi trag.“

„Onda moramo vidjeti tko to radi protiv nas“, rekao je Holmberg.

„Samo malo“, rekla je Sonja Modig.

„Imamo i Petera Teleboriana. On je pridonio našoj istrazi time što nam je dao psihološki profil Lisbeth Salander.“

„Točno“, rekao je Bublanski još mračnijim glasom.

„I što je on rekao?“

„Bio je jako zabrinut za njenu sigurnost i htio samo najbolje za nju. Ali

kad smo završili razgovor, rekao je da je vrlo opasna i da bi mogla pružiti otpor pri uhićenju. Puno smo svojih pretpostavki temeljili na onome što je on rekao.“

„Nakon njegove se izjave Hans Faste sav zapalio“, rekao je Holmberg.

„I da, što je s njim, je li se javio?“

„Uzeo je godišnji“, odgovorio je Bublanski kratko.

„Pitanje je sada kako ćemo nastaviti.“

Sljedeća su dva sata raspravljali o raznim opcijama. Jedini konkretni zaključak koji su donijeli bio je da će se Sonja Modig sutradan vratiti u Goteborg kako bi vidjela ima li Lisbeth Salander što reći. Kad su se konačno rastali, Sonja Modig i Curt Svensson zajedno su otišli do garaže. „Nešto sam razmišljao...“ rekao je Svensson pa ušutio.

„Da?“ upitala je Modig.

„Ono kad smo pričali s Teleborianom, ti si bila jedina u grupi koja je postavljala pitanja i mislila drugačije od svih nas.“

„Aha.“

„Da... Imaš dobar instinkt“, rekao je.

Curt Svensson nije bio poznat po tome da hvali ljude i ovo je bio prvi put da je rekao nešto pozitivno ili pohvalno Šonji Modig. Ostavio ju je zaprepaštenu pokraj njezina auta.

V.

Nedjelja, 10. Travnja

Mikael Blomkvist proveo je subotnju noć u krevetu s Erikom Berger.

Nisu vodili ljubav, samo su ležali i razgovarali. Veći dio razgovora odnosio se na razjašnjavanje detalja o Zalachenku. Mikael i Erika imali su toliko povjerenja jedno u drugo da on ni na sekundu nije oklijevao da joj to ispriča iako će ona prijeći u konkurentske novine. A Erika nije imala nikakvu namjeru ukrasti priču. To će Millennium objaviti kao ekskluzivu i možda je samo osjećala malu frustraciju što ne može biti urednica tog broja. Bilo bi zadovoljavajuće na taj način završiti dugogodišnju karijeru u Millenniumu.

Razgovarali su i o budućnosti i što bi nova situacija mogla značiti. Erika je čvrsto odlučila zadržati svoje suvlasništvo u Millenniumu i ostati u upravnom odboru. Ali oboje je shvaćalo da ona ne smije imati nikakav uvid u svakodnevni rad redakcije.

„Daj mi nekoliko godina u tim velikim novinama i tko zna. Možda se nakon umirovljenja vratim u Millennium” rekla je.

A razgovarali su i o svojoj kompliciranoj vezi. Složili su se da se u praksi ništa neće promijeniti, osim što se, naravno, više neće tako čestovidati. Bit će to kao u osamdesetima, prije nego što su osnovali Millennium i još uvijek radili na različitim radnim mjestima.

„Jednostavno ćemo morati početi rezervirati vrijeme jedno za drugo“, utvrdila je Erika slabašno se smiješeći.

U nedjelju ujutro na brzinu su se oprostili i Erika se vratila kući svome mužu Gregeru Backmanu.

„Ne znam što da kažem“, rekla je Erika.

„Ali vidim sve znakove, sav si zaokupljen pričom i sve drugo je manje važno. Valjda i sam znaš da se ponašaš kao psihopat kad radiš.“

Mikael se nasmiješio i zagrlio je.

Kada je otišla, nazvao je bolnicu Sahlgrenska i pokušao saznati kakvo je stanje Lisbeth Salander. Nitko mu ništa nije htio reći, pa je na kraju nazvao inspektora Marcusa Erlandera, koji mu se smilovao i rekao da je s obzirom na sve okolnosti Lisbethino stanje dobro i da su liječnici čak

oprezno optimistični.

Upitao je smije li je posjetiti. Erlander je odgovorio da je Lisbeth Salander u pritvoru po odluci tužitelja i da ne smije primati posjete, ali da je sve to ipak samo teoretski. Njeno je stanje takvo da još nije obavljeno ni ispitivanje. Mikael je od Erlandera izvukao obećanje da će ga nazvati ako joj se stanje pogorša. Kada je Mikael provjerio popis razgovora na mobitelu, vidio je da ima četrdeset dva neodgovorena poziva i SMSporuke od raznih novinara koji su očajnički pokušavali doći do njega. Vijest da je on bio taj koji je pronašao Lisbeth Salander i pozvao Službu za spašavanje te tako bio blisko povezan s razvojem događaja, bila je vijest koja je proteklog dana bila predmetom mnogih nagađanja u medijima. Mikael je izbrisao sve poruke od novinara. Zatim je nazvao svoju sestru Anniku Giannini i dogovorio s njom ručak.

Nakon toga je nazvao Dragana Armanskija, glavnog direktora i šefa operative zaštitarske tvrtke Milton Security. Dobio ga je na mobitel, bio je kod kuće u Lidingou.

„Ti stvarno znaš kako dospjeti na naslovnice“, rekao je Armanskij suho.

„Oprosti što te nisam nazvao ranije ovaj tjedan. Dobio sam poruku da si me tražio, ali nisam imao vremena...“

„Mi u Miltonu vodili smo svoju istragu. A od Holgera Palmgrena sam saznao da si i ti dobio informacije.

Ali izgleda da si bio koji kilometar ispred nas.“

Mikael je neko vrijeme oklijevao, nije znao kako da se izrazi.

„Mogu li ti vjerovati?“ upitao je. o 97 Armanskija je pitanje, izgleda, zaprepastilo.

„Kako to misliš?“

„Jesi li na Lisbethinoj strani ili nisi? Mogu li ti vjerovati da želiš najbolje za nju?“

„Ja sam joj prijatelj. Kao što znaš, to ne mora značiti da je i ona moja prijateljica.“

„Znam. Ali ono što pitam jest jesi li spreman stati u njenu obranu i početi borbu s njenim protivnicima.

Jer ovaj će meč imati puno rundi.“ Armanskij je razmislio.

„Na njenoj sam strani“, odgovorio je.

„Mogu li ti dati informacije i raspraviti stvari s tobom bez opasnosti da će to završiti kod policije ili nekog drugog?“

„Ne mogu biti umiješan ni u što ilegalno“, rekao je Armanskij.

„Nisam to pitao.“

„Apsolutno mi možeš vjerovati sve dok mi ne kažeš da radiš nešto ilegalno ili tako nešto.“

„To mi je dovoljno. Moramo se sastati.“

„Večeras dolazim u grad. Večera?“

„Ne, nemam vremena. Ali bio bih ti zahvalan kada bismo se mogli naći sutra navečer. Ti i ja i možda još nekoliko osoba s kojima bismo se trebali sastati i porazgovarati.“

„Možeš doći do Miliona. Može oko šest?“

„Još nešto... za dva sata se sastajem sa svojom sestrom Annikom Giannini. Ona razmišlja da preuzme ulogu Lisbethine odvjetnice, ali naravno, ne može raditi besplatno. Mogu platiti dio njenog honorara iz vlastitog džepa. Može li Milton tu pomoći?“

„Lisbeth će trebati iznimno dobrog odvjetnika za kazneno pravo. Oprosti, ali tvoja sestra nije dobar izbor. Već sam razgovarao s glavnim pravnikom Miliona i on će potražiti prikladnog odvjetnika. Mislio sam na Petera Althina ili nekog takvog.“

„Krivo. Lisbeth treba odvjetnika posve druge vrste. Shvatit ćeš nakon što porazgovaramo. No možeš li uložiti novac u njenu obranu ako to bude potrebno?“

„Već sam mislio da bi Milton mogao angažirati odvjetnika...“

„Je li odgovor da ili ne? Ja znam što se dogodilo Lisbeth. Znam i otprilike tko stoji iza svega toga. Znam i zašto. I imam plan napada.“

Armanskij se nasmijao.

„OK. Saslušat ću tvoj prijedlog. Ali ako mi se ne bude sviđao, povlačim se.“

„Jesi li razmislila o mom prijedlogu da braniš Lisbeth Salander?“ upitao je Mikael čim je poljubio sestru u obraz i nakon što su dobili sendviče i kavu.

„Da. I moram odbiti. Ti znaš da ja nisam odvjetnica za kazneno pravo.“

Čak i ako je oslobode optužbi za ubojstvo, još uvijek je terete za cijeli niz prijestupa. Trebat će odvjetnika sasvim druge vrste i s drugačijim iskustvom od mene.“

„Nisi u pravu. Ti si odvjetnica i poznata si po svom znanju o pitanjima ženskih prava. Ja tvrdim da si ti točno onakva odvjetnica kakvu ona treba.“

„Mikaele... mislim da nisi točno shvatio što to znači. Ovo je komplicirani zločin, a ne neki jednostavan slučaj maltretiranja žene ili seksualnog iskorištavanja. Ako prihvatim da je branim, to bi moglo dovesti do katastrofe.“

Mikael se nasmiješio.

„Mislim da si ti krivo shvatila. Da je Lisbeth na primjer optužena za ubojstvo Daga i Mije, onda bih zaposlio odvjetnika za kazneno pravo poput Silberskog ili nekoga tog kalibra. Ali ovo će biti suđenje o sasvim drugim stvarima. A ti si najsavršenija odvjetnica koju mogu zamisliti.“ Annika Giannini je uzdahnula.

„Najbolje bi bilo da mi objasniš.“

Razgovarali su gotovo dva sata. Nakon što joj je Mikael sve objasnio, Annika je pristala. Mikael je uzeo mobitel i ponovno nazvao Marcusa Erlandera u Goteborg.

„Bok. Opet Blomkvist.“

„Nemam nikakvih vijesti o Salander“, rekao je Erlander živčano.

„Što su u ovom slučaju, pretpostavljam, dobre vijesti. Ovoga puta ja imam vijesti o njoj.“

„Da?“

„Da. Njena odvjetnica zove se Annika Giannini. Ona sada sjedi prekoputa mene i dat ću joj mobitel.“

Mikael je pružio mobitel preko stola Anniki.

„Dobar dan. Ja sam Annika Giannini, zamoljena sam da zastupam Lisbeth Salander. Trebala bih stupiti u kontakt sa svojom klijenticom kako bih čula pristaje li da je zastupam kao hraniteljica. I trebao bi mi telefonski broj tužitelja.“

„Razumijem“, rekao je Erlander.

„Ali, koliko sam shvatio, javni branitelj je već kontaktiran.“

„Dobro. Je li netko pitao Lisbeth Salander što ona želi?“ Erlander je

oklijevao.

„Iskreno rečeno, nismo uopće imali prilike popričati s njom. Nadamo se da bismo to mogli učiniti sutra, ako to njeno stanje bude dopustilo.“

„Dobro. Onda recimo ovako, dok gospođica Salander ne kaže drugačije, smatrajte me njenom odvjetnicom. Ne možete je ispitivati bez moje prisutnosti. Možete je posjetiti i pitati prihvaća li da joj budem odvjetnica ili ne. Jeste li razumjeli?“

„Jesam“, rekao je Erlander uzdahnuvši. Nije bio siguran kako te čisto pravne stvari ustvari idu. Neko je vrijeme razmišljao.

„Najprije bismo htjeli pitati Salander ima li kakvu informaciju gdje bi se mogao nalaziti Ronald Niedermann, tražimo ga jer je ubio policajca. Je li u redu da je to pitamo čak i ako vi niste prisutni?“ Annika Giannini je oklijevala.

„OK... smijete je informativno pitati može li vam pomoći da pronađete Niedermanna. Ali ne smijete joj postavljati nikakva pitanja koja se tiču njene tužbe ili optužbi protiv nje. Jesmo li se dogovorili?“

„Mislim da jesmo.“ Marcus Erlander zaobišao je svoj radni stol, otišao ravno kat više i pokucao na vrata voditeljice preliminarne istrage Agnete Jervas. Prepričao joj je razgovor s Annikom Giannini.

„Nisam znala da Salander ima odvjetnika.“

„Ni ja. Mikael Blomkvist je angažirao Anniku Giannini. Nije sigurno da Salander zna išta o tome.“

„Ali Giannini nije odvjetnica za kazneno pravo. Ona radi na pravima žena. Jednom sam slušala jedno njeno predavanje, oštroumna je, ali uopće nije pogodna za ovaj slučaj.“

„To je na Salander da odluči.“

„Moguće je da ću u tom slučaju to morati pobiti na sudu. Salander mora dobiti pravog branitelja, a ne nekog slavnog tko bi samo htio naslovnicu u novinama. Hmm. A osim toga Salander je proglašena nesposobnom. Ne znam koji je postupak u takvom slučaju.“

„Što da učinimo?“

Agnete Jervas neko je vrijeme razmišljala.

„Ma ovo je prava zbrka. Nisam sigurna tko bi ionako preuzeo taj slučaj, možda ga prebace Ekstromu u Stockholm. Ali ona mora imati

odvjetnika. OK... pitaj je prihvaća li Giannini.“

Kad se Mikael vratio kući oko pet poslijepodne, otvorio je iBook i nastavio pisati onaj tekst koji je započeo u hotelu u Goteborgu. Radio je sedam sati, sve dok nije otkrio najveću rupu u priči. Preostalo mu je još puno istrage. Pitanje na koje nije mogao dobiti odgovor iz postojeće dokumentacije bilo je koji su se točno ljudi iz SOAe, osim Gunnara Bjorcka, urotili da zatvore Lisbeth Salander u ludnicu. A nije ni naćeo pitanje u kakvim su toćno odnosima Bjorck i psihijatar Peter Teleborian. Oko ponoći je isključio kompjutor i otišao u krevet. Prvi put u nekoliko tjedana osjetio je da se može opustiti i mirno spavati. Imao je priću pod kontrolom. Koliko god da mu je još upitnika preostalo, svejedno je već imao dovoljno materijala da izazove lavinu novinskih naslova.

Poželio je nazvati Eriku Berger i reći joj kako sada stvari stoje, no sjetio se da ona više ne radi u Millennium u. Odjednom mu je bilo teško zaspati.

Muškarac sa smeđom aktovkom oprezno je sišao s vlaka koji je u 19.30 stigao iz Goteborga u Stockholm. Malo je zastao u moru ljudi kako bi se orijentirao. Poćeo je putovanje u Laholmu malo nakon osam ujutro time što je otputovao u Goteborg, tamo je napravio stanku za rućak sa starim prijateljem pa nastavio putovanje prema Stockholm. Već dvije godine nije bio u Stockholm i ustvari nije više uopće namjeravao posjetiti glavni grad. Iako je tamo proveo veći dio radnog vijeka, u Stockholm se uvijek osjećao kao stranac, a taj je osjećaj rastao svaki put kad se nakon mirovine vratio tamo.

Polako je hodao glavnim kolodvorom, kupio večernje novine i dvije banane u Pressbyranu te zamišljeno promotrio dvije muslimanke s velovima koje su žurno prošle pored njega. Nije imao ništa protiv žena s velom. Nije njegov problem ako se ljudi žele tako zamaskirati. Ali mu je smetalo što se moraju baš tako zamaskirati usred Stockholma.

Odšetao je tih tristo metara do hotela Freys pokraj stare pošte Boberg u Vasagatanu. Uvijek je odsjedao u tom hotelu u svojim, sada rijetkim, posjetima Stockholm. Bio je to pošten hotel i nalazio se u centru. Osim toga bio je i jeftin, što je prednost ako sam mora platiti putovanje. Rezervirao je sobu prethodnog dana i predstavio se kao Evert

Gullberg. Čim se popeo u sobu, otišao je u zahod. Sada je u toj dobi kada je prisiljen na česte odlaske u zahod. Prošlo je nekoliko godina otkada je prespavao cijelu noć u komadu, a da se nije morao probuditi i otići pišati.

Nakon zahoda skinuo je šešir, bio je to tamnozeleni engleski šešir od filca uska oboda, te olabavio kravatu. Bio je 184 centimetra visok i težio 68 kilograma, što je značilo da je mršav i žilave građe. Bio je odjeven u pepitasako i tamnosive hlače. Otvorio je smeđu aktovku, izvadio dvije košulje, rezervnu kravatu i donje rublje te sve stavio u ladicu komode u sobi. Nakon toga je objesio kaput i sako na vješalice u ormaru iza sobnih vrata.

Bilo je prerano da ode u krevet. No bilo je prekasno da se prisili da ode u večernju šetnju, u čemu ionako nije uživao. Sjeo je na stolac kakav ima svaka hotelska soba i ogledao se oko sebe. Uključio je televizor, ali ga je sasvim stišao da ne mora slušati. Razmišljao je da li da nazove recepciju i naruči kavu, ali je zaključio da je ipak prekasno za to. Umjesto toga je otvorio minibar, natočio viski Johnny Walker iz minijaturne bočice i razvodnio ga s nekoliko kapi vode. Otvorio je večernje novine i pažljivo pročitao sve što je tijekom dana napisano o potrazi za Ronaldom Niedermannom i slučaju Lisbeth Salander. Nakon nekog vremena izvadio je malu bilježnicu kožnatih korica i napravio nekoliko bilježaka kao podsjetnik.

Bivši direktor ureda Sigurnosnoobavještajne agencije Evert Gullberg imao je 78 godina i već je četrnaest godina službeno bio u mirovini. Ali tako je to sa starim špijunima. Oni nikada ne umiru, samo se povuku u sjenu.

Odmah nakon završetka rata, kada je Gullbergu bilo devetnaest godina, htio je karijeru u mornarici.

Obavio je svoju vojnu obvezu i nakon toga bio primljen u školu za časnike. Ali umjesto uobičajenog premještaja na more kao što je očekivao, poslali su ga u Karlskronu da bude vezist u obavještajnoj službi flote. Nije mu bilo teško shvatiti potrebu za praćenjem signala, bio je zadužen da protumači što se događa s druge strane Baltičkog mora, ali zadatak mu se činio užasno dosadnim i nezanimljivim. No u mornaričkoj školi za tumače naučio je ruski i poljski. To znanje jezika bilo je razlog da je 1950. regrutiran u tajnu policiju. Tada je tim trećim odjelom državne policije

vladao nepogrešivo korektni Georg Thulin. Kada je on počeo raditi za njih, ukupni je budžet tajne policije porastao na 2,7 milijuna kruna i cijeli odjel brojio je točno devedeset šest osoba.

Kada je Evert Gullberg otišao u mirovinu 1992., budžet Sigurnosnoobavještajne agencije iznosio je nešto više od 350 milijuna kruna i nije znao koliko je zaposlenih bilo u Firmi.

Gullberg je proveo svoj radni vijek u tajnoj službi Njegova Veličanstva ili možda u tajnoj službi socijaldemokratske države. Što je bila ironija s obzirom na to da je vjerno, na svakim izborima, glasao za konzervativnu stranku, osim 1991., kada je namjerno glasao protiv nje jer je smatrao dao je Carl Bildt realpolitička katastrofa. Te je godine bezvoljno glasovao za Ingvara Carlssona. U godini s najboljom švedskom vladom obistinili su se i njegovi najgori strahovi. Konzervativci su stupili na vlast kad se Sovjetski Savez raspao, a, po njegovu mišljenju, nikada prije nije bilo vlade koja je bila tako loše opremljena da uhvati i iskoristi nove političke mogućnosti u špijunaži koje su se pojavile na Istoku. Bildtova je vlada iz financijskih razloga srezala ured za Sovjetski Savez i umjesto toga ulagala novac u bezvezne sukobe u Bosni i Srbiji – kao da bi Srbija ikada mogla predstavljati prijetnju Švedskoj. Rezultat toga bio je da su se mogućnosti da dugoročno postavi špijune u Moskvi potpuno rasplinule i nestale, a onoga dana kada u politici ponovno dođe do zahlađenja odnosa – što je Gullberg smatrao neizbježnim tada će pred SOAu i tajnu vojnu službu ponovno postavljati nerazumne političke zahtjeve, kao da oni mogu samo tako izvući tajne agente iz šešira kad god zatreba.

Gullberg je počeo svoju karijeru u uredu za Rusiju u trećem odjelu državne policije i nakon dvije godine u uredu napravio svoje prve nesigurne korake na terenu kao ataše avijacije sa satničkim činom u švedskoj ambasadi u Moskvi od 1952. do 1953. Začudo, pratio je jednog drugog poznatog špijuna. Nekoliko godina prije tu je poziciju obnašao ne tako nepoznat časnik – brigadir Stig Wennerstrom.

Po povratku u Švedsku Gullberg je radio za kontrašpijunažu i deset godina poslije bio je jedan od mladih policajaca u službi koji su pod operativnim šefom Ottom Danielssonom uhvatili Wennerströma i odveli ga na služenje doživotne kazne na Langholmen.

Kada je tajna policija reorganizirana za vrijeme Pera Gunnara Vingea 1964. i postala Sigurnosna policija, počeli su povećavati broj zaposlenika. Tada je Gullberg već četrnaest godina radio za njih i bio jedan od veterana od povjerenja.

Gullberg nikada nije upotrebljavao naziv SOA za Sigurnosnu policiju. Zvao ju je tako ili samo Sigurnosna u neslužbenim prilikama. Među kolegama ju je zvao Kompanija ili Firma ili jednostavno Odjel – ali nikada SOA. Razlog je bio jednostavan. Najvažniji zadatak Firme godinama je bio takozvana kontrola osoba, što znači istrage i evidentiranje švedskih građana za koje se sumnjalo da zagovaraju komunističke stavove i da su izdajnici svoje zemlje. U Firmi su riječi komunist i izdajnik zemlje upotrebljavane kao sinonimi. Taj poslije prihvaćeni izraz SOA bio je ustvari nešto što su izmislile potencijalno izdajničke i komunističke novine Clar te kao ružan izraz za policiju koja lovi komuniste. I zato ni Gullberg ni bilo koji drugi veteran nisu upotrebljavali izraz SOA. Nikako mu nije bilo jasno kako je njegov bivši šef P. G. Vinge mogao nazvati svoje memoare Še fS OA e 1962.

1970.Reorganizacija iz 1964. bila je ta koja je odlučila Gullbergovu buduću karijeru.

Sigurnosna policija značila je da se tajna državna policija pretvorila u ono što je u memorandumima iz Ministarstva pravosuđa opisano kao moderna policijska organizacija. To je značilo zapošljavanje novih ljudi. Ta neprestana potreba za novim osobljem stvarala je beskrajne probleme, zato što u organizaciji koja se toliko širi Neprijatelj ima puno više mogućnosti da postavi svoje agente unutar odjela. Što je opet značilo da je trebalo pooštriti unutrašnju sigurnosnu kontrolu – tajna policija više nije mogla biti interni klub sastavljen od bivših časnika koji su se svi međusobno poznavali i gdje je najuobičajeniji način regrutacije bio taj da ti je otac bio časnik.

Godine 1963. Gullberg je prebačen s kontrašpijunaže na kontrolu zaposlenika, koja je zadobila veće značenje u muljažama nakon razotkrivanja Stiga Wennerstroma. U to su vrijeme postavljeni temelji za evidenciju stavova, popis koji je do kraja šezdesetih obuhvaćao oko 300.000 švedskih građana s nepoželjnim političkim stremljenjima. Opća kontrola švedskih građana bila je dio toga, no pitanje je bilo kako će

Sigurnosna policija uopće provoditi tu kontrolu.

Wennerstrom je prouzročio lavinu internih problema u tajnoj policiji. Ako brigadir iz stožera obrane može raditi za Ruse – a on je još i bio vladin savjetnik za atomsko oružje i sigurnosnu politiku – kako da čovjek bude siguran da Rusi nisu postavili svog agenta na isto tako centralnu poziciju unutar Sigurnosne policije? Tko može garantirati da najveći i srednji šefovi u Firmi ustvari ne rade za Ruse? Ukratko – tko će špijunirati špijune?

U kolovozu 1964. Gullberg je pozvan na poslijepodnevni sastanak kod zamjenika glavnog direktora Sigurnosne policije, direktora ureda Hansa Wilhelma Franckea. Na sastanku su sudjelovale još dvije osobe iz vrha Firme, zamjenik voditelja ureda i direktor financija. Prije nego što je taj dan završio, Gullbergov je život dobio novo značenje. Bio je odabran. Postao je šef novoosnovanog odjela po imenu Specijalna sekcija, skraćeno SS. Njegov je prvi zadatak bio da je prekrsti u Specijalna analiza. To je držalo vodu samo nekoliko minuta dok direktor financija nije primijetio da SA nije puno bolje od SSA. I tako je konačni naziv organizacije postao Sekcija za specijalnu analizu, SSA, u svakodnevnom govoru zvana samo Sekcija, za razliku od Odjela ili Firme, što su nazivi koji su se odnosili na cijelu Sigurnosnu policiju.

Sekcija je bila Franckeova zamisao. Zvao ju je posljednja linija obrane. Krajnje tajna grupa koja je pozicionirana na strateškim položajima unutar Firme, ali koja je istovremeno nevidljiva i ne pojavljuje se u memorandumima ili prijedlozima budžeta, pa je tako nije moguće infiltrirati. Njihov zadatak bio je da bdiju nad sigurnosti nacije. On je imao moć da to omogući. Trebao je direktora financija i voditelja ureda kako bi napravili tajnu strukturu, ali svi su oni bili vojnici staroga kova i prijatelji nakon desetak sukoba s Neprijateljem.

Prve se godine cijela organizacija sastojala od Gullberga i tri pomno odabrana suradnika. U sljedećih deset godina Sekcija je narasla na jedanaest osoba, od kojih su dvojica bila administrativni tajnici staroga kova, a ostatak profesionalci koji su lovili špijune. Bila je to plošna organizacija. Gullberg je bio šef. Svi drugi bili su suradnici koji su se sastajali sa šefom gotovo svakodnevno. Učinkovitost je imala prednost pred prestižom i birokratskim formalnostima.

Gullberg je u teoriji bio podređen čitavom nizu osoba u hijerarhiji ispod šefa ureda Sigurnosne policije, kojemu je morao predavati mjesečne izvještaje, ali u praksi je njegova pozicija bila jedinstvena i imao je nevjerojatnu autonomiju i moć. On i jedino on mogao je odlučiti staviti i sam vrh Sigurnosne pod povećalo. Mogao je, da je htio, pretresti i život samog Pera Gunnara Vingea. (Što je i učinio.) Mogao je pokretati vlastite istrage ili prislušivati telefone, a da nije morao objasniti zašto to čini, nije čak moraoni podnijeti izvještaj o tome svom nadređenom. Njegov je uzor postao američka špijunska legenda James Jesus Angleton, koji je bio na sličnom položaju u CIAi i kojeg je čak i osobno upoznao.

Sekcija je bila tako uklopljena da je funkcionirala kao mikroorganizam unutar Odjela, izvan, iznad i po strani od cijelog ostatka Sigurnosne policije. To je imalo i geografskih posljedica. Sekcija je imala ured na Kungsholmenu u policijskoj zgradi, ali se iz sigurnosnih razloga preselila u privatni jedanaestorobni stan na Ostermalmu. Stan je u tajnosti preuređen da bude zaštićeni ured, koji nikada nije ostajao prazan zato što su vjernu suradnicu i tajnicu Eleanor Badenbrink stavili da živi u dvije sobe koje su se nalazile uz sam ulaz. Badenbrink je bila od neprocjenjive vrijednosti i Gullberg joj je potpuno vjerovao.

I tako su organizacijski Gullberg i njegovi suradnici posve nestali iz javnosti – bili su financirani putem „posebnog fonda“, ali nisu postojali nigdje u službenoj sigurnosnopolitičkoj birokraciji koja je slala izvještaje upravnom odboru državne policije ili Ministarstvu pravosuđa. Čak ni ravnatelj Sigurnosne policije nije znao za te najtajnije od svih tajnih čiji je zadatak bio baviti se najosjetljivijima od osjetljivih zadataka.

Gullberg je tako s četrdeset godina bio u situaciji da ne mora objašnjavati svoje postupke nikome na svijetu i da može pokretati istrage o čemu god poželi.

Otpočetak mu je bilo jasno da bi Sekcija za specijalnu analizu mogla postati politički osjetljiva grupa.

Opis radnog mjesta bio je, blago rečeno, nejasan, a pisane dokumentacije jedva da je i bilo. U rujnu 1964. premijer Tage Erlander potpisao je direktivu koja je zacrtala budžet dodijeljen Sekciji za specijalnu analizu, čiji je zadatak baviti se posebno osjetljivim istragama od važnosti za

državnu sigurnost. Bio je to jedan od dvanaest sličnih zadataka, o čemu je na jednom poslijepodnevnom sastanku govorio zamjenik ravnatelja Sigurnosne policije Hans Wilhelm Francke. Dokument je odmah dobio pečat tajnog spisa te je stavljen u isto tako tajan posebni dnevnik u Sigurnosnoj policiji.

Premijerov potpis značio je da je Sekcija pravno odobrena institucija. Prvi godišnji budžet Sekcije iznosio je 52.000 kruna. Gullberg je smatrao da je staviti ih na tako mali budžet genijalan potez. To je značilo da je stvaranje Sekcije izgledalo kao neki rutinski i ni po čemu poseban zadatak.

U širem smislu premijerov je potpis značio da je odobrio postojanje grupe koja bi bila odgovorna za „internu kontrolu zaposlenih“. No isti bi se taj potpis mogao tumačiti i tako da je premijer odobrio stvaranje grupe koja može biti odgovorna i za kontrolu „posebno osjetljivih osoba“ izvan Sigurnosne, na primjer samog premijera. To posljednje stvorilo je potencijalno ozbiljne političke probleme.

Evert Gullberg vidio je da je popio cijeli viski iz čaše. Nije bio neki naročiti ljubitelj alkohola, ali ovo je bio dug dan i dugo putovanje te je smatrao da se sada nalazi na onoj točki u životu gdje nije važno popije li jedan ili dva viskija i da, ako baš želi, može slobodno natočiti još. Ispraznio je jednu bočicu Glenfiddicha.

Najosjetljiviji od svih zadataka bio je, naravno, Olof Palme. Gullberg se sjećao svakog detalja tog izbornog dana 1976. Prvi put u modernoj povijesti Švedska je dobila vladu na čijem čelu nije bio socijaldemokrat. Na žalost, premijer je postao Thorbjorn Falldin, a ne Gosta Bohman, koji je bio muškarac staroga kova i neusporedivo prikladniji. Ali barem je Palme bio poražen, pa je Evert Gullberg mogao odahnuti.

Palmeova prikladnost za ulogu premijera bila je predmet mnogobrojnih radnih ručkova u najtajnijim hodnicima Sigurnosne policije. Godine 1969. Per Gunnar Vinge dobio je otkaz zato što je rekao ono što su mnogi iz Odjela mislili – naime izrazio je uvjerenje da je Palme možda ubačeni agent ruske špijunske organizacije KGB. Vingeov stav nije bio kontroverzan u klimi koja je vladala unutar Firme. Na žalost, otvoreno je progovorio o tim stvarima s okružnim poglavarom Ragnarom Lassinanttijem prilikom jednog posjeta Norrbottenu. Lassinantti je dva puta podigao obrve pa obavijestio

Vladin ured, što je rezultiralo time da je Vinge pozvan neka smjesta dode na razgovor u četiri oka.

Everta Gullberga iritiralo je što pitanja o Palmeovim mogućim ruskim kontaktima nikada nisu dobila odgovor. Usprkos upornim pokušajima da sazna istinu i pronađe nepobitne dokaze – pušku iz koje se još puši – Sekcija nikada nije pronašla ni najmanji dokaz da je to istina. Za Gullberga to nije značilo da Palme možda nije kriv, nego da je toliko lukav i inteligentan špijun da nije došao u napast da učini pogreške koje su počinili drugi špijuni. Palme im je godinama poslije bio trn u oku. Godine 1982., kada je postao premijer, pitanje o Palmeu ponovno je postalo aktualno. A onda je ustrijeljen na Sveavagenu i pitanje je zauvijek ostalo neodgovoreno.

Godina 1976. bila je problematična za Sekciju. Unutar Sigurnosne policije – među onih nekoliko osoba koje su znale za postojanje Sekcije – pojavila se kritika. U proteklih je deset godina sve skupa šezdeset pet zaposlenika Sigurnosne policije dobilo otkaz iz organizacije zbog navodne političke nepodobnosti. No u velikom je broju slučajeva dokumentacija bila takva da se ništa nije moglo dokazati, što je rezultiralo time da su neki viši šefovi počeli rogoboriti kako su zaposleni u Sekciji paranoidni zagovornici teorije zavjere.

Gullberg bi se i sada sav zapalio kad bi se sjetio jednog od tih poslova kojim se Sekcija bavila. Radilo se o jednoj osobi koja je bila zaposlena u Sigurnosnoj 1968. i koju je Gullberg osobno smatrao gotovo sigurno nepodobnom. Bio je to inspektor Stig Bergling, natporučnik švedske vojske, za kojeg se uskoro pokazalo da je poručnik u ruskoj tajnoj službi GRU. U četiri je navrata sljedećih godina Gullberg pokušavao postići da Bergling dobije otkaz, ali njegovi su napori svaki put ignorirani. Situacija se promijenila tek 1977., kada je Bergling postao sumnjiv čak i ljudima izvan Sekcije. Bilo je i vrijeme. Bergling je postao najveći skandal u povijesti švedske obavještajne službe.

Kritike usmjerene protiv Sekcije popustile su u prvoj polovini sedamdesetih, a oko sredine sedamdesetih Gullberg je načuo više prijedloga da im treba smanjiti budžet, pa čak i mišljenja da je takva sekcija nepotrebna.

Sve su te kritike značile da je budućnost Sekcije dovedena u pitanje.

Tih su godina za Sigurnosnu prioritet imale terorističke prijetnje, što je sa špijunskog stajališta, kako god pogledaš, uvijek samo tužna priča u kojoj se uglavnom radilo o grupi zbuđenih tinejdžera koji su surađivali s arapskim ili propalestinskim grupama. Veliko pitanje unutar Sigurnosne policije bilo je bi li kontrola osoba mogla dobiti posebne dotacije da nadgleda strane državljane koji žive u Švedskoj ili bi se time ubuduće mogao baviti samo odjel za strance.

Iz te pomalo ezoterične birokratske diskusije iskristalizirala se potreba da Sekcija uzme jednog suradnika od povjerenja koji bi mogao pojačati njenu kontrolu, ustvari špijunažu, zaposlenih u odjelu za strance. Odabir je pao na mladog zaposlenika koji je radio u Sigurnosnoj od 1970. i čiji su podrijetlo i politička podobnost bili te vrste da se smatralo kako bi ga se moglo uvrstiti među zaposlenike Sekcije. U slobodno je vrijeme bio član organizacije koja se zvala Demokratska alijansa i koju su socijaldemokratski mediji opisivali kao ekstremno desničarsku. U Sekciji to nije bilo ništa negativno. Tri druga člana bila su također članovi Demokratske alijanse, ustvari Sekcija je imala velike zasluge što je Demokratska alijansa uopće osnovana. Čak su manjim dijelom pridonijeli i njezinu financiranju. Putem te organizacije izdvojen je i regrutiran taj novi član Sekcije. Ime mu je bilo Gunnar Bjorck. Za Everta Gullberga bila je to nevjerojatno sretna slučajnost da ga je baš tog dana kad su se održavali izbori 1976. i kada je Alexander Zalachenko došao u Švedsku, odšetao do policijske postaje na Norrmalmu te zatražio azil prihvatio junior Gunnar Bjorck, koji je tamo bio službenik u odjelu za strance. Agent koji je već bio povezan s najtajnijima od najtajnijih.

Bjorck je promptno reagirao. Odmah je shvatio koliko je Zalachenko važan, prekinuo ispitivanje i sakrio ga u jednoj sobi hotela Continental. Nakon toga Gunnar Bjorck nije nazvao svog šefa iz odjela za strance, nego je obavijestio Everta Gullberga. Razgovor je stigao u trenutku kad su izborna mjesta bila zatvorena i sva su predviđanja upućivala na to da će Palme izgubiti. Gullberg se upravo vratio kući i uključio televizor kako bi pratio rezultate izbora. Isprva nije povjеровao u ono što mu je uzbuđeni junior rekao. Zatim se odvezao do Continentala, manje od 250 metara udaljen od hotelske sobe u kojoj se sada nalazi, kako bi preuzeo

zapovjedništvo nad slučajem Zalachenko.

U tom se trenutku život Everta Gullberga radikalno promijenio. Riječ tajna dobila je sasvim novo značenje i težinu. Shvatio je potrebu za stvaranjem nove strukture oko odbjeglog špijuna.

Automatski je odlučio da će uključiti Gunnara Bjorcka u grupu oko Zalachenka. Bila je to pametna i očekivana odluka s obzirom na to da je Bjorck već znao da Zalachenko postoji. Bolje je bilo imati ga kao dio te grupe nego da predstavlja vanjski rizik za sigurnost. To je značilo da je Bjorck premješten sa svog službenog položaja u odjelu za strance za pisači stol u stanu na Ostermalmu.

U cijeloj toj dramatičnoj situaciji koja je nastala Gullberg je otpočetka odabrao da će obavijestiti samo jednu osobu iz Sigurnosne policije, i to voditelja ureda, koji je već bio upoznat s djelatnošću Sekcije. Voditelj ureda nekoliko je dana razmišljao o toj informaciji, a onda objasnio Gullbergu da je odbjegli ruski špijun ipak prevelika vijest i da ravnatelj Sigurnosne policije mora biti obaviješten, te čak i Vlada. Novi ravnatelj Sigurnosne policije, koji je tada tek stupio na dužnost, znao je za Sekciju za specijalnu analizu, ali je imao vrlo mutnu predodžbu čime se ona zapravo bavi. Došao je na svoju poziciju kako bi počistio kaos nakon afere IB i već je bio na putu za još višu poziciju u policijskoj hijerarhiji. Ravnatelj je u povjerljivom razgovoru s voditeljem ureda saznao da je Sekcija tajna grupa koju podržava Vlada i koja nije dio policije, pa se o njoj ne smiju postavljati pitanja. S obzirom na to da je šef u to vrijeme bio čovjek koji nikada nije postavljao pitanja na koja bi mogao dobiti neugodne odgovore, kimnuo je s razumijevanjem i prihvatio da postoji nešto što se zove SSA te da on nema nikakve veze s tim. Gullberg nije bio oduševljen idejom da informira šefa o Zalachenku, ali se pomirio s tim da mora. Naglasio je izričitu potrebu potpune tajnosti, dobio podršku i dao takve upute da čak ni ravnatelj Sigurnosne nije smio raspravljati o tome u svom uredu, a da ne poduzme određene korake kako bi provjerio osiguranje. Odlučeno je da će se Zalachenkom baviti Sekcija za specijalnu analizu.

Informirati premijera na odlasku, nije dolazilo u obzir. Zbog promjena koje su nastupile smjenom vlasti novi je premijer imao pune ruke posla s imenovanjem ministara i pregovorima s ostalim strankama. Tek mjesec

dana nakon ustoličenja nove vlade šef Sigurnosne policije otišao je s Gullbergom u Rosenbad i obavijestio novopostavljenog premijera. Gullberg je sve do kraja protestirao i nije htio da Vlada uopće bude obaviještena, ali je ravnatelj Sigurnosne policije inzistirao – zakonom je zabranjeno ne obavijestiti premijera. Tijekom sastanka Gullberg se svim silama trudio uvjeriti na lijep način premijera o važnosti da se informacija o Zalachenku ne proširi izvan ureda premijera – i da čak ni ministar vanjskih poslova ni ministar obrane, a ni bilo koji drugi član Vlade ne smiju biti obaviješteni o tome. Falldina je potresla vijest da je vrhunski ruski tajni agent zatražio azil u Švedskoj. Premijer je počeo govoriti kako bi ustvari, iz čisto pravnih razloga, morao razgovarati o tome barem s vodama drugih dviju stranaka u Vladi. Gullberg je bio spreman na to i odigrao najjaču kartu koju je imao na raspolaganju. Mirno mu je objasnio da ako se to dogodi, on će biti prisiljen odmah dati ostavku. Bila je to prijetnja koja se Falldina dojmila. To bi značilo da je premijer implicitno osobno odgovoran ako ta cijela priča iscuri u javnost, a Rusi pošalju ubojice da likvidiraju Zalachenka. A ako je osoba koja je odgovorna za Zalachenkovu sigurnost bila prisiljena dati ostavku, onda bi takvo što bilo politička i medijska katastrofa za premijera.

Još uvijek zelen i nesiguran u svojoj premijerskoj ulozi, Falldin je popustio. Odobrio je direktivu, koja je odmah unesena u tajni zapisnik i koja je značila da je Sekcija odgovorna za Zalachenkovu sigurnost i prikupljanje podataka, te također za to da informacije o Zalachenku ne izađu iz premijerova ureda. Falldin je time potpisao direktivu koja je u praksi dokazivala da je on informiran, ali je isto tako značila da nema pravo razgovarati o tom slučaju. Drugim riječima, treba zaboraviti na Zalachenka.

Ipak, Falldin je inzistirao da još jedna osoba iz njegova ureda, odabrani državni tajnik, bude informirana i da bude kontaktosoba u poslovima koji se tiču bivšeg ruskog špijuna. Gullberg je pristao. Može se bez problema nositi s državnim tajnikom.

Ravnatelj Sigurnosne policije bio je zadovoljan. Slučaj Zalachenko bio je sada ustavno osiguran, što je u ovom slučaju značilo da je i on osiguran. I Gullberg je bio zadovoljan. Uspio je stvoriti karantenu koja je značila da on kontrolira protok informacija. On, i samo on, kontrolira Zalachenka. Kad se Gullberg vratio u svoj ured na Ostermalmu, sjeo je za stol i sastavio

popis osoba koje znaju za Zalachenka. Na popisu su bili on, Gunnar Bjorck, operativni šef Sekcije Hans von Rottinger, zamjenik šefa Fredrik Clinton, tajnica Sekcije Eleanor Badenbrink te dvojica suradnika koja su imala zadatak sastaviti i kontinuirano analizirati tajne informacije koje će im Zalachenko dati. Sve skupa sedmero ljudi koji će sljedećih godina činiti posebnu sekciju unutar Sekcije. U sebi ju je zvao Interna grupa.

Izvan Sekcije za Zalachenka je znao ravnatelj Sigurnosne policije, njegov zamjenik i voditelj ureda. Osim njih obaviješteni su i premijer te državni tajnik. Sve skupa dvanaest osoba. Nikada prije tajna tog kalibra nije bila poznata tako malo, probranoj grupi ljudi.

A tu se Gullberg smrknuo. Za tajnu je znala i trinaesta osoba. Bjorck je bio u društvu pravika Nilsa Bjurmana. Postaviti Bjurmana kao suradnika Sekcije bilo je isključeno. Bjurman nije ni bio pravi suradnik Sigurnosne policije – prije bi se moglo reći da je bio na praksi u Sigurnosnoj – i nije posjedovao potrebna znanja i vještine. Gullberg je odvagao razne opcije pa odabrao da se oprezno riješi Bjurmana. Zaprijetio mu je doživotnim zatvorom za izdaju zemlje ako kaže i slova o Zalachenku, podmićivao ga je obećanjima o budućim poslovima i konačno laskanjem, što je pojačalo Bjurmanov osjećaj važnosti. Pobrinuo se da Bjurman dobije posao u uglednom odvjetničkom uredu i nakon toga gomilu zadataka koji će mu oduzimati puno vremena. Jedini je problem bio što je Bjurman bio takav mediokritet da se ustvari nije usuđivao iskoristiti svoje mogućnosti. Nakon deset godina napustio je odvjetnički ured i otvorio vlastiti, što je ubrzo postao odvjetnički ured na Odenplanu s jednim zaposlenim.

Sljedećih je godina Gullberg držao Bjurmana pod diskretnom ali konstantnom prismotrom. Tek ga je krajem osamdesetih prestao nadgledati, kada je Sovjetski Savez bio pred raspadom i Zalachenko više nije bio prioritet. Zalachenko je Sekciji isprva predstavljao obećanje da bi se mogli približiti rješenju zagonetke o Palmeu, temi koja je neprestano zaokupljala Gullberga. I tako je Palme bio jedna od prvih tema o kojoj je Gullberg govorio na tom dugom ispitivanju.

No nade su brzo uvenule zato što Zalachenko nikada nije radio u Švedskoj i nije znao puno toga o zemlji. Ali čuo je glasine o „potrčku za crvene“, visokopozicioniranom švedskom ih možda skandinavskom

političaru koji radi za KGB.

Gullberg je sastavio popis imena koja su pridružena Palmeu. Bili su tu Carl Lidbom, Pierre Schori, Sten Andersson, Marita Ulvskog i još nekoliko osoba. Do kraja života Gullberg će se uvijek iznova vraćati tom popisu i nikada neće dobiti odgovor.

Gullberg je odjednom bio igrač među velikim dečkima. Pozdravljali su ga s poštovanjem u ekskluzivnom klubu odabranih ratnika koji su se svi međusobno poznavali i gdje su kontakti išli preko prijateljstva i povjerenja – a ne službenim kanalima i putem birokratskih pravila. Upoznao je čak i Jamesa Jesusa Angletona te pio viski u jednom tajnom klubu u Londonu sa šefom MI6. Postao je jedan od velikih. Druga strana posla bila je ta što nikada nije smio nikome govoriti o svojim uspjesima, čak ni u svojim posmrtno objavljenim memoarima. A bio je tu i uvijek prisutan strah da bi Neprijatelj mogao primijetiti njegova putovanja i da bi mogao privući pozornost - i da bi on sam, nesvjesno, mogao dovesti Ruse do Zalachenka. U tom je pogledu Zalachenko bio sam sebi najgori neprijatelj.

Prve je godine Zalachenko stanovao u najobičnijem stanu čiji je vlasnik bila Sekcija. Nije ga bilo ni na jednom popisu ili u javnoj evidenciji, a unutar grupe zadužene za njega smatrali su da imaju dovoljno vremena prije nego što će morati početi planirati njegovu budućnost. Tek u proljeće 1978. dobio je jeputovnicu na ime Karl Axel Bodin i u detalje smišljenu biografiju – fiktivno podrijetlo u švedskim evidencijama koje je bilo moguće potvrditi.

Ali tada je već bilo prekasno. Zalachenko se poševio s onom prokletom kurvom Agnetom Sofijom Salander, rođenom Sjolander, i bez ustezanja se predstavio svojim pravim imenom – Zalachenko. Gullberg je shvatio da Zalachenko nije baš sasvim normalan. Posumnjao je da taj bivši ruski špijun ustvari želi biti otkriven. Kao da mu je trebala pozornica. Bilo je teško objasniti zašto se inače tako proketo ludo ponašao.

Bilo je tu kurvi, bilo je razdoblja pretjeranog opijanja, a bilo je i incidenata koji su završavali u nasilju i svađi sa zaštitarima u birtijama i raznim drugim ljudima. Policija ga je tri puta uhitila zbog opijanja i dva puta zbog tučnjave u kafiću. Svaki se put Sekcija morala diskretno umiješati, izvući ga, pobrinuti se da nestane sva dokumentacija i da zapisnici budu promijenjeni. Gullberg je postavio Gunnara Bjorcka kao prvog

nadglednika. Bjorckov se posao sastojao u tome da praktički cijelo vrijeme pazi na bivšeg špijuna. Bilo je to teško, ali nije bilo drugog izbora.

Sve je moglo tako dobro ispasti. Početkom osamdesetih Zalachenko se malo smirio i počeo se prilagođavati. Ali nikada nije odustao od te kurve Salander – štoviše, postao je otac Camille i Lisbeth Salander.

Lisbeth Salander.

Gullberg je izgovarao to ime s osjećajem nelagode.

Već kad su djevojčice imale devet, deset godina, Gullberg je imao neki gadan osjećaj u vezi s Lisbeth Salander. Nisu mu trebali nikakvi psihijatri da shvati da nije normalna. Gunnar Bjorck izvijestio ga je da je drska, da se svemu protivi, da je divlja i agresivna prema Zalachenku te, što je najbolje, da ga se, izgleda, uopće ne boji. Rijetko je govorila, ali je na tisuću drugih načina izražavala nezadovoljstvo stanjem stvari. Bila je problem u nastajanju, ali Gullberg nije ni u najlučim maštanjima mogao zamisliti u kakav će se golemi problem pretvoriti. Ono čega se najviše bojao bilo je da bi situacija u obitelji Salander mogla dovesti do istrage službe socijalne skrbi, koja bi se onda fokusirala na Zalachenka. Neprestano je preklinjao Zalachenka da prekine s obitelji i da se makne od njih. Zalachenko mu je obećavao, ali bi uvijek prekršio obećanje. Imao je druge kurve. Imao je mnogo kurvi. Ali nakon nekoliko mjeseci uvijek bi se vratio Agneti Sofiji Salander.

Vražji Zalachenko. Špijun koji pusti da mu pimpek odlučuje o životu nije nikakav špijun. Ali činilo se kao da je Zalachenko stajao iznad svih uobičajenih pravila, ili je barem tako mislio. Da je barem mogao poševiti tu kurvu, a da je ne izmlati svaki put kad su bili zajedno, to bi već bio napredak, ali kako su se stvari tada razvijale, Zalachenko je kontinuirano grubo zlostavljao svoju curu. Čak se činilo da je to shvatio kao neki zabavan izazov za svoje nadglednike iz grupe oko njega, da je istuče samo da bi ih podrugljivo gledao kako se muče da to zataškaju.

Gullberg nije ni na trenutak sumnjao da je Zalachenko pravi bolesnik, ali nije bio u situaciji da može birati među agentima odbjeglih iz GRUa. Imao je samo jednog od njih, a taj je bio itekako svjestan koliko znači Gullbergu.

Gullberg je uzdahnuo. Grupa koja se brinula za Zalachenka

funkcionirala je kao čistači. To se nije moglo poreći. Zalachenko je znao da može učiniti što god poželi i da će oni lijepo sve počistiti za njim. A u slučaju Agnete Sofije Salander iskoristavao je tu mogućnost do krajnjih granica.

Bilo je puno upozoravajućih znakova. Kada je Lisbeth Salander tek navršila dvanaest godina, napala ga je nožem. Ozljede nisu bile ozbiljne, ali je svejedno prevezen u bolnicu St. Goran i Zalachenkova grupamoralala je obaviti opsežan posao čišćenja. Taj je put Gullberg sa Zalachenkom obavio Vrlo Ozbiljan Razgovor. Jasno je dao Zalachenku do znanja da nikada više ne smije imati nikakvih kontakata s obitelji Salander i Zalachenko mu je to obećao. Držao je obećanje više od pola godine, a onda je otišao do Agnete Sofije Salander i tako je grubo istukao da je doživotno završila u sanatoriju.

Ali to da je Lisbeth Salander psihopatkinja željna ubijanja koja će izraditi Molotovljev koktel, to Gullberg ipak nije mogao zamisliti. Taj je dan bio pravi kaos. Došlo je do pravog labirinta istraga i cijela je operacija Zalachenko – ustvari cijela Sekcija visjela na vrlo tankoj niti. Ako Lisbeth Salander progovori, Zalachenko će biti razotkriven. Ako Zalachenko bude otkriven, mogao bi propasti čitav niz operacija koje su poduzeli u Europi u posljednjih petnaest godina, a i Sekcija bi mogla biti podvrgnuta javnom ispitivanju. Što je pod svaku cijenu trebalo spriječiti.

Gullberg je bio zabrinut. U usporedbi sa Sekcijom nakon javne istrage, afera IB ispala bi sapunica. Kad bi bili otvoreni arhivi Sekcije, u javnost bi izašao niz okolnosti koje nisu sasvim u skladu s Ustavom, a da i ne govorimo o njihovu dugogodišnjem nadgledanju Palmea i drugih poznatih socijaldemokrata. Bila je to osjetljiva tema, pogotovo nakon ubojstva Palmea. To bi rezultiralo kriminalističkom istragom Gullberga i drugih zaposlenih u Sekciji. A što je još gore – ljudi bi novinari sasvim sigurno lansirali teoriju da Sekcija stoji iza ubojstva Palmea, što bi ih odvelo u još veći labirint razotkrivanja i optužbi. Najgore je bilo što se vodstvo Sigurnosne toliko promijenilo da čak ni sam ravnatelj Sigurnosnoobavještajne agencije nije znao da Sekcija postoji. Svi kontakti sa Sigurnosnom stali su one godine za stolom novog zamjenika voditelja ureda, a taj je već deset godina član Sekcije.

Medu suradnicima u grupi zaduženoj za Zalachenka vladali su panika i očaj. Na kraju je Gunnar Bjorck bio taj koji je predložio rješenje u obliku psihijatra Petera Teleboriana. Teleborian je bio povezan s odjelom za kontrašpijunažu Sigurnosnoobavještajne agencije po sasvim drugom poslu, naime trebao je obavljati ulogu konzultanta kada je kontrašpijunaža nadgledala osumnjičenog industrijskog špijuna. Bilo je razloga da u osjetljivom dijelu istrage pokušaju otkriti kako bi ta osoba reagirala u slučaju da je izložena stresu. Teleborian je bio mladi psihijatar koji je puno obećavao i koji se nije koristio nerazumljivim žargonom, nego je davao konkretne i upotrebljive savjete.

Ti su savjeti doveli do toga da je Sigurnosna uspjela spriječiti samoubojstvo i da se tog špijuna moglo nagovoriti da bude dvostruki agent koji je svom poslodavcu širio dezinformacije.

Nakon Lisbethina napada na Zalachenka Bjorck je oprezno doveo Teleboriana u Sekciju kao vanjskog savjetnika. Sada je bio potreban više nego ikada prije.

A rješenje problema bilo je tako jednostavno. Karl Axel Bodin otići će u centar za rehabilitaciju i nestati.

Agneta Sofia Salander otpravljen je u sanatorij s neizlječivim ozljedama mozga. Sve policijske istrage skupila je Sigurnosna i predala ih Sekciji putem zamjenika voditelja ureda.

Peter Teleborian nedavno je bio postavljen na mjesto zamjenika glavnog liječnika u dječjoj psihijatrijskoj klinici St. Stefan u Uppsali. Sve što je bilo potrebno bila je psihijatrijska procjena, koju su Bjorck i Teleborian sami napisali, a nakon toga kratka i nimalo kontroverzna sudska odluka. Sve je samo ovisilo o tome kako su stvari prezentirane. Ustav nije imao nikakve veze s tim. Ipak se radilo o državnoj sigurnosti. To narod mora shvatiti.

A i bilo je očito da je Lisbeth Salander luda. Nekoliko godina u psihijatrijskoj klinici zatvorenog tipa samo će joj dobro doći. Gullberg je kimnuo i odobrio cijelu operaciju. Sve su se kockice složile, a to se sve događalo u vrijeme kada je grupa koja se brinula za Zalachenka ionako bila na rubu raspada. Sovjetski Savez više nije postojao i Zalachenkovi dani slave definitivno su bili stvar prošlosti. Rok trajanja praktički mu je već

istekao.

No grupa koja se brinula za njega ponudila mu je velikodušnu novčanu pomoć iz fondova Sigurnosnoobavještajne agencije. Omogućili su mu najbolju zamislivu bolničku njegu, uz uzdah olakšanja pola godine poslije odvezli Karla Axela Bodina do zračne luke Arlanda i uručili mu jednosmjernu kartu za Španjolsku. Objasnili su mu da se u tom trenutku Zalachenko i Sekcija zauvijek rastaju. Bio je to jedan od posljednjih Gullbergovih zadataka. Tjedan dana poslije otišao je u mirovinu, koja mu je i pripadala po godinama, te prepustio svoje mjesto nasljedniku Fredriku Clintonu. Gullberga su nakon toga samo angažirali kao konzultanta i savjetnika u osjetljivim pitanjima. Ostao je u Stockholmu još tri godine i gotovo svakodnevno radio u Sekciji, ali zadataka je bilo sve manje i polako je sam ukinuo svoj posao. Vratio se u rodni grad Laholm i obavljao dio poslova odande. Prvih je godina još redovito putovao u Stockholm, ali onda su i ta putovanja postajala sve rjeđa.

Nije više razmišljao o Zalachenku. Sve do onog jutra kad se probudio i pronašao Zalachenkovu kćer na naslovnici svih novina, optuženu za trostruko ubojstvo.

Gullberg je pratio izvještaje u medijima prilično zburjen. Bilo mu je jasno da teško da je slučajnost da je Bjurman bio njen skrbnik, ali nije vidio nikakvu direktnu opasnost da bi cijela istina o Zalachenku mogla isplivati na površinu. Salander je poremećena. To što je inscenirala sva ta ubojstva uopće ga nije iznenadilo. Nije ni razmišljao o tome da bi Zalachenko mogao biti povezan sa svim tim sve dok nije uključio jutarnje vijesti i saznao za događaje u Gossebergi. Tada je nazvao nekoliko ljudi i na kraju kupio kartu za vlak za Stockholm. Sekcija je bila na pragu svoje najgore krize od osnutka. Postojala je prijetnja da će se sve urušiti. Zalachenko se odvuкао do zahoda i pomokrio. Otkad mu je bolnica dala štake, mogao se kretati. Cijelu je nedjelju i ponedjeljak u nekoliko kratkih navrata vježbao. Još uvijek je osjećao divljački bol u čeljusti i mogao uzimati samo tekućinu, ali sada je mogao ustati i hodati na kraće razdaljine.

Bio je navikao na štake, jer živio je s protezom gotovo petnaest godina. Vježbao je nečujno kretanje sa štakama i hodao goredolje po sobi. Svaki put kad bi mu desno stopalo dodirnulo tlo, užasni bi mu bol sijevnuo kroz

nogu.

Stisnuo je zube. Mislio je na to kako se Lisbeth Salander nalazi u sobi vrlo blizu njegove. Trebao mu je cijeli dan da shvati da se nalazi dvojna vrata desno od njegove sobe.

Okolo dva sata noću, deset minuta nakon posljednjeg posjeta dežurne sestre, sve je bilo tiho i mirno.

Zalachenko je s naporom ustao i pipao da pronađe štake. Otišao je do vrata i osluškiavao ima li koga u hodniku. Otvorio je vrata i izašao. Čuo je tihu glazbu iz sestrinskih prostorija. Otišao je sve do izlaza na kraju hodnika, otvorio vrata i zavirio na stubište. Tu su bili liftovi. Vratio se hodnikom. Kada je prošao pokraj sobe Lisbeth Salander, zastao je i pola se minute odmarao oslonjen na štake.

Sestra je te noći zatvorila vrata njene sobe. Lisbeth Salander otvorila je oči kad je čula tiho grebanje s hodnika. Taj joj zvuk nije bio poznat. Zvučalo je kao da netko nešto oprezno vuče hodnikom. Neko je vrijeme vladala potpuna tišina i već je pomislila da joj se učinilo. Ali nakon pola minute ponovno ga je začula. Udaljavao se. Osjetila je još veću nelagodu.

Zalachenko se nalazi negdje tamo vani. Osjećala se zavezanom za krevet. Ispod ovratnika ju je svrbjelo. Osjetila je veliku želju da ustane. Nakon nekog vremena uspjela se uspraviti u krevetu. I to je bilo otprilike sve za što je imala snage. Spustila se natrag i položila glavu na jastuk.

Nakon nekog vremena počela je pipati po ovratniku i pronašla gumbice koji su ga držali. Otkopčala ih je i ispustila ovratnik na pod. Odmah je lakše disala.

Poželjela je da ima neko oružje nadohvat ruke ili da ima snage ustati i riješiti ga se jednom zauvijek. Na kraju se podigla na lakat. Uključila je noćnu lampu i osvrnula se po sobi. Nije vidjela ništa što bi mogla upotrijebiti kao oružje. A onda joj je pogled pao na stol kojim su se koristile sestre, nalazio se uza zid, nekih tri metra udaljen od njezina kreveta. Vidjela je da je netko ostavio olovku na stolu.

Pričekala je dok noćna sestra nije obavila vizitu, što se noćas, izgleda, odvijalo svakih pola sata.

Pretpostavljala je da smanjena učestalost nadgledanja znači da su zaključili da joj se stanje popravilo u usporedbi sa stanjem ranije tog tjedna,

kad su je posjećivali svakih petnaest minuta ili čak češće. Ona nije osjećala nikakvu značajniju razliku.

Kada je ostala sama, skupila je snagu, uspravila se i prebacila noge preko ruba kreveta. Pričvrstili su joj elektrode koje su joj registrirale puis i disanje, ali žice su vodile u smjeru olovke. Oprezno se osovala na noge i odjednom zaljuljala, potpuno izgubivši ravnotežu. Na sekundu joj se učinilo da će se onesvijestiti, ali onda se uhvatila za krevet i koncentrirala na stol ispred sebe. Napravila je tri teturava koraka, ispružila ruku i uzela olovku.

Vratila se natraške prema krevetu. Bila je iscrpljena. Nakon nekog vremena skupila je snagu da navuče prekrivač preko sebe. Podigla je olovku i pipnula vrh. Bila je to najobičnija drvena olovka, našiljena i oštra poput šila. Mogla bi poslužiti kao oružje ako ga ubode u lice ili oči.

Stavila je olovku uz bok tako da joj je nadohvat ruke i zaspala.

VI.

Ponedjeljak, 11. travnja

U ponedjeljak ujutro Mikael Blomkvist ustao je malo nakon devet i nazvao Malin Eriksson, koja je upravo stigla u redakciju Millennium.

„Bok, glavna urednice“, rekao je.

„U totalnom sam šoku što Erike nema i što hoćete mene kao glavnu urednicu.“

„Da?“

„Nema je. Njen stol je prazan.“

„Onda bi bila dobra ideja da se danas preseliš u njen ured.“

„Ne znam kako da se postavim. Osjećam se vrlo neugodno.“

„Nemoj. Svi se slažu da si ti najbolji izbor u ovoj situaciji. A i uvijek možeš razgovarati sa mnom i Christerom.“

„Hvala na povjerenju.“

„Ma nema na čemu“, rekao je Mikael.

„Samo radi kao i obično. A s problemima ćemo se nositi kad ih bude.“

„OK. Što trebaš?“

Objasnio joj je da namjerava ostati kod kuće i cijeli dan pisati. Malin je odjednom postala svjesna da je izvještava na isti način kao što je – pretpostavljala je – izvještavao Eriku Berger o tome što radi. Trebala bi imati neki komentar. Ili možda ne?

„Imaš li kakve upute za nas?“

„Ne. Baš obrnuto, ako ti imaš kakvih uputa za mene, nazovi me. Ja i dalje radim na slučaju Salander i odlučujem što ćemo tu poduzeti, ali u svemu drugome u novinama ti si glavna. Donosi odluke. Ja ću te podržati.“

„A ako donesem loše odluke?“

„Ako tako nešto vidim ili čujem, razgovarat ću s tobom. Ali samo u slučaju da je nešto posebno. U normalnim slučajevima nema nijedne odluke koja je sto posto ispravna ili kriva. Donosit ćeš svoje odluke, koje možda neće biti identične onima koje bi Erika Berger donijela. A ako bih ih ja donosio, onda bi to bila treća varijanta. Ali sada su tvoje odluke one koje se broje.“

„OK.“

„Ako budeš dobra šefica, onda ćeš pitanja raspraviti s drugima. U prvom redu s Henrvjem i Christerom, a onda sa mnom, a za kraj ćemo zaguljena pitanja raspraviti na sastanku redakcije.“

„Potrudit ću se najbolje što mogu.“

„Dobro.“

Sjeo je na sof u dnevnoj sobi s iBookom na koljenima i radio bez prekida cijeli ponedjeljak. Kada je završio, imao je prvu, grubu verziju dvaju tekstova od ukupno dvadeset jedne stranice. Bio je to onaj dio priče koji se fokusirao na ubojstvo njihova suradnika Daga Svenssona i njegove partnerice Mije Bergman – na čemu su radili, zašto su ubijeni i tko je bio ubojica. Odoka je procijenio da će trebati napisati još oko četrdeset stranica teksta za ljetni tematski broj novina. I mora odlučiti kako da u tekstu opiše Lisbeth Salander, a da ne naruši njen integritet. Znao je stvari o njoj koje ne bi nikome rekao ni da ga muče. Evert Gullberg doručkovao je u kafeteriji Freys, jednu jedinu krišku kruha i šalicu crne kave. Nakon toga se odvezao taksijem do Artillerigatana na Ostermalmu. U devet i petnaest pozvonio je na portafon, predstavio se i odmah bio pušten unutra. Odvezao se do šestoga kata, gdje ga je kod lifta čekao 54godišnji Birger Wadensjoo. Novi šef Sekcije.

Wadensjoo je bio jedan od najmlađih ljudi regrutiranih u Sekciju kad je Gullberg odlazio u mirovinu.

Nije bio siguran što da misli o njemu.

Poželio je da je odlučni Fredrik Clinton još uvijek tamo. Clinton je naslijedio Gullberga i bio šef Sekcije sve do 2002., kad su ga dijabetes i bolesti krvnih žila višemanje natjerali u mirovinu. Gullberg nije točno znao kakva je Wadensjoo osoba.

„Bok, Evert“, rekao je Wadensjoo i rukovao se sa svojim bivšim šefom.

„Drago mi je što si našao vremena da dođeš.“

„Vrijeme je jedino što mi je preostalo“, rekao je Gullberg.

„Znaš kako je. Loši smo u održavanju kontakata sa starom gardom.“

Evert Gullberg ignorirao je tu primjedbu. Skrenuo je lijevo prema svom bivšem uredu i sjeo za okrugli stol za sastanke pokraj prozora. Wadensjoo je (pretpostavio je) objesio reprodukcije Chagalla i Mondriana na zidove.

U njegovo je doba Gullberg na zidovima imao nacрте povijesnih brodova kao što su Kronan i Wasa. Uvijek je sanjao o moru i osjećao se kao pomorski časnik na kopnu, iako nije proveo više od nekoliko kratkih mjeseci na moru kad je bio u vojsci. Stigli su kompjutori. Po svemu drugome ured je izgledao isto kao kad ga je ostavio. Wadensjoo ga je ponudio kavom.

„Drugi će odmah doći“, rekao je.

„Mislio sam da bismo prvo mogli popričati.“

„Koliko je ljudi iz mog vremena ostalo u Sekciji?“

„Osim mene – samo Otto Hallberg i Georg Nystrom ovdje u uredu. Hallberg ide ove godine u mirovinu, a Nystrom ima šezdeset godina. Drugo su sve novi ljudi. Mislim da si neke od njih već upoznao.“

„Koliko ljudi sada radi u Sekciji?“

„Malo smo se reorganizirali.“

„A da?“

„Danas nas ima sedmero koji radimo u Sekciji na puno radno vrijeme. Dakle broj suradnika je srezan. Ali sve skupa, unutar Sigurnosne, Sekcija ima trideset jednog suradnika. Većina njih nikada ne dolazi ovamo, nego rade svoj obični posao, dok za nas rade samo usput i u tajnosti.“

„Trideset jedan suradnik.“

„Plus sedam. Ustvari, ti si taj koji je stvorio taj sistem. Samo smo ga usavršili i danas možemo govoriti o internoj i eksternoj organizaciji. Kad nekoga regrutiramo, on prvo uzme slobodno na svom poslu i dođe k nama na obuku. Hallberg je taj koji ih osposobljava. Osnovna obuka traje šest tjedana. Odvija se u školi Orlog. Nakon toga se vrata na svoja standardna radna mjesta u Sigurnosnoj, ali rade za nas.“

„A tako.“

„To je, ustvari, odličan sistem. Većina suradnika ne zna za postojanje drugih suradnika. A ovdje u Sekciji mi uglavnom imamo ulogu centra kojem podnose izvještaje. Ista pravila kao i iz tvog vremena. Plošna organizacija.“

„Operativna jedinica?“

Wadensjoo je nabrao obrve. U Gullbergovo je vrijeme Sekcija imala malu operativnu jedinicu koja se sastojala od četvero ljudi pod zapovjedništvom iskusnoga Hansa von Rottingera.

„Ne, ustvari je nemamo. Rottinger je umro prije pet godina. Imamo jednog mladog suradnika koji dosta radi na terenu, ali inače po potrebi koristimo nekoga iz eksterne organizacije. Osim toga postalo je tehnički puno kompliciranije srediti na primjer prislušivanje telefona ili upad u stan. Sada svi imaju protuprovalne sustave i takve stvari.“

Gullberg je kimnuo.

„Budžet?“ upitao je.

„Imamo oko jedanaest milijuna godišnje. Trećina ide na plaće, trećina na održavanje, a trećina na organizaciju.“

„Dakle budžet se smanjio.“

„Mrvicu. Ali imamo manje ljudi, što znači da se budžet za organizaciju ustvari povećao.“

„Razumijem. Reci mi kakav nam je odnos sa Sigurnosnom.“ Wadensjoo je odmahnuo glavom.

„Voditelj ureda i glavni za budžet su naši. Službeno jedino voditelj ureda ima uvid u naš rad.“

Toliko smo tajni da ne postojimo. Ali u stvarnosti i nekoliko zamjenika šefova zna za nas. Oni čine sve što mogu da se ne govori o nama.“

„Razumijem. Što znači da ako dođe do problema, sadašnje će se vodstvo SOAe gadno iznenaditi. A kakva je situacija s Ministarstvom obrane i Vladom?“

„Ministra obrane smo isključili prije desetak godina. A vlade se mijenjaju.“

„Znači, ako bude problema, sami smo?“

Wadensjoo je kimnuo.

„To je nedostatak ovakve organizacije. A prednost je očita. Ali i naši su se zadaci promijenili. U Europi vlada drugačije realpolitičko stanje nakon raspada Sovjetskog Saveza. Naš se posao sve manje sastoji od identificiranja špijuna. Sada se bavimo terorizmom te prvenstveno time da procijenimo je li neka osoba politički podobna u osjetljivim pitanjima.“

„Uvijek se i radilo o tome.“

Začulo se kucanje na vratima. Gullberg je ugledao uredno odjevenog muškarca u šezdesetima i jednog mlađeg u trapericama i sakou.“Bok, dečki. Ovo je Jonas Sandberg. Radi za nas već četiri godine na operativnim

zadacima. O njemu sam ti pričao. A ovo je Georg Nystrom. Vi se već znate.“

„Bok, Georg“, rekao je Gullberg.

Rukovali su se. A onda se Gullberg okrenuo prema Jonasu Sandbergu.

„A otkuda si ti?“ upitao je promatrajući Sandberga.

„Došao? Iz Goteborga“, rekao je Sandberg šaleći se.

„Išao sam ga posjetiti.“

„Zalachenka...“ rekao je Gullberg. Sandberg je kimnuo.

„Sjednite, moja gospodo“, rekao je Wadensjoo.

„Bjorck“, rekao je Gullberg i namrštio se dok je Wadensjoo palio cigarilo. Skinuo je sako i uvalio se u stolac za stolom za sastanke. Wadensjoo je bacio pogled na Gullberga i iznenadio se koliko je tari smršavio.

„Dakle u petak je uhićen zbog nezakonitog kupovanja seksualnih usluga“, rekao je Georg Nystrom.

„Slučaj još nije došao do optužbe, ali u principu je priznao i povukao se doma spuštenog repa. Sad dok je na bolovanju živi dolje na otoku Smadalaro. Mediji još nisu saznali.“

„Bjorck je nekada bio apsolutno najbolji čovjek kojeg smo imali u Sekciji“, rekao je Gullberg.

„Bio je ključna osoba u slučaju Zalachenko. Što se dogodilo s njim otkako sam otišao u mirovinu?“

„On je jedan iz one vrlo male grupe internih suradnika koji su se iz Sekcije vratili u eksternu djelatnost.

Pa čak je i u tvoje vrijeme radio vani.“

„Ma da, trebao mu je odmor i htio je malo proširiti vidike. Dvije godine nije radio za Sekciju, bilo je to osamdesetih, kad je radio kao ataše za obavještajnu službu. A poslije je radio kao luđak sa Zalachenkom, praktički po cijele dane od 1976. pa sve dok nisam procijenio da mu je stvarno potreban odmor. Nije ga bilo od 1985. do 1987., a onda se vratio.“

„Mogli bismo reći da je prestao raditi za Sekciju 1994., kad je prešao u eksternu organizaciju. Devedeset šeste postao je zamjenik direktora u odjelu za strance i bilo mu je teško jer je stvarno imao jako puno posla sa svakodnevnim zadacima. Naravno, cijelo je vrijeme bio u kontaktu sa

Sekcijom i mogu reći da smo sve donedavno redovito razgovarali otprilike jednom mjesečno.“

„Dakle bolestan je.“

„Ništa ozbiljno, ali vrlo bolno. Ima oštećenje diska u kralježnici. Posljednjih je godina stalno imao problema. Prije dvije godine bio je četiri mjeseca na bolovanju. A onda mu se lani u kolovozu stanje ponovno pogoršalo. Trebao je ponovno početi raditi tek prvog siječnja, ali bolovanje mu je produženo i sada ustvari samo čeka operaciju.“

„A bolovanje je iskoristio za posjete kurvama“, rekao je Gullberg.

„Pa, on nije oženjen i ide kurvama redovito već godinama, ako sam dobro shvatio“, rekao je Jonas Sandberg, koji je već gotovo pola sata samo šutio.

„Pročitao sam materijale Daga Svenssona.“

„A tako. Ali može li mi netko objasniti što se zapravo dogodilo?“

„Koliko smo uspjeli shvatiti, Bjorck mora da je taj koji je pokrenuo cijeli taj cirkus. To je jedino objašnjenje za to kako je istraga iz 1991. došla u ruke odvjetnika Bjurmana.“

„Koji isto ide kurvama?“ upitao je Gullberg.

„To ne znamo. U svakom slučaju, on se ne pojavljuje u materijalima Daga Svenssona. Ali on je bio skrbnik Lisbeth Salander.“ Wadensjoo je uzdahnuo. „To je, moram reći, moja krivnja. Ti i Bjorck ste strpali Salander 1991. na psihijatriju. Računali smo na to da je neće biti puno duže, ali dobila je dobročinitelja, odvjetnika Holgera Palmgrena, koji ju je uspio izvući odande. Smještena je u udomiteljsku obitelj. Ti si tada već bio u mirovini.“

„A što je onda bilo?“

„Pratili smo što se događa s njom. Njena sestra Camilla za to je vrijeme smještena u dom za napuštenu djecu u Uppsalli. Kad im je bilo sedamnaest godina, Lisbeth Salander odjednom je počela kopati po svojoj prošlosti. Tražila je Zalachenka i pretraživala sve javne evidencije do kojih je mogla doći. Na neki način, nismo sigurni kako, dobila je informaciju da njena sestra zna gdje je Zalachenko.“

„Je li to istina?“

Wadensjoo je slegnuo ramenima.

„Iskreno, nemam pojma. One se nisu vidjele godinama, a onda je Lisbeth Salander pronašla sestru i pokušala od nje izvući da joj kaže što zna. Sve je završilo svađom i tučnjavom među sestrama.“

„Aha?“

„Tih smo mjeseci pažljivo pratili Lisbeth. I obavijestili smo Camillu Salander da joj je sestra agresivna i umobolna. Ona je bila ta koja se javila nama nakon Lisbethinog iznenadnog posjeta i zato smo i pojačali nadgledanje.“

„Dakle sestra je bila tvoj informant?“

„Camilla Salander se užasno bojala svoje sestre. Tada je Lisbeth Salander skrenula na sebe pozornost i s druge strane. Nekoliko se puta posvađala s ljudima iz socijalne skrbi, pa smo procijenili da ona još uvijek predstavlja prijatnu Zalachenkovoju anonimnost. A onda se dogodio onaj incident u podzemnoj.“

„Napala je nekog pedofila...“

„Tako je. Bila je očito agresivna i psihički poremećena. Mislili smo da bi za sve umiješane bilo najbolje da opet nestane u nekom sanatoriju, pa smo počeli raditi na tome. Fredrik Clinton i Von Rottinger su to vodili. Ponovno su dali zadatak Peteru Teleborianu i preko zastupnika na sudu pokrenuli borbu da je se ponovno zatvori. Holger Palmgren je bio njen zastupnik i, ne znam kako, ali sud je pristao na njegov prijedlog – da joj se dodijeli skrbnik.“

„Ali kako je Bjurman umiješan?“

„Palmgren je pretrpio moždani udar ujesen 2002. Kad se njeno ime pojavi u nekoj evidenciji, još uvijek to označimo kao nešto što treba pratiti, dakle ja sam se pobrinuo da Bjurman postane njen novi skrbnik.“

No on nije imao pojma da je ona Zalachenkova kći. Namjera je samo bila da ako ona počne tražiti Zalachenka, on reagira i upozori nas.“

„Bjurman je idiot. On nikada nije trebao imati nikakvog posla sa Zalachenkom, a još manje s njegovom kćeri.“ Gullberg je pogledao Wadensjooa.

„To je bila ozbiljna pogreška.“

„Znam“, rekao je Wadensjoo.

„Ali tada sam mislio da je to dobro rješenje i nisam mogao ni sanjati...“

„Gdje joj je sada sestra? Camilla Salander?“

„Ne znamo. Kad je navršila devetnaestu, spakirala je torbu i napustila udomiteljsku obitelj. I odonda nismo čuli ništa o njoj. Nestala je.“

„OK, nastavi...“

„Imam izvor u policiji koji je razgovarao s tužiteljem Richardom Ekstromom“, rekao je Sandberg.

„Onaj koji vodi istragu, inspektor Bublanski, misli da je Bjurman silovao Salander.“ Gullberg je pogledao Sandberga, iskreno zaprepašten, pa se zamišljeno pogladio po bradi.

„Silovao?“ rekao je. „Bjurman je imao tetovažu preko cijelog trbuha na kojoj je pisalo ‘Ja sam sadistička svinja, gad i silovatelj’.“

Sandberg je stavio fotografiju s obdukcije na stol. Gullberg je razrogačenih očiju promatrao Bjurmanov trbuh.

„I dakle to mu je Zalachenkova kći napravila?“

„Pa inače bi bilo teško objasniti situaciju. Ali očito nije bezopasna. Istukla je ona dva huligana iz Motokluba Svavelsjo.“

„Zalachenkova kći“, ponovio je Gullberg. Okrenuo se prema Wadensjoo.

„Znaš što, mislim da bi je trebao zaposliti.“

Wadensjoo je izgledao toliko zaprepašteno da je Gullberg bio prisiljen reći da se samo šalio.

„OK. Pretpostavimo onda da ju je Bjurman silovao i da mu se osvetila. Što još?“

„Jedini koji može reći što se stvarno dogodilo jest, naravno, Bjurman, a to će ići malo teže budući da je mrtav. Ali činjenica je da on ustvari nije trebao imati pojma da je ona Zalachenkova kći, jer to ne piše ni u jednom javnom dokumentu. Ali Bjurman je to nekako povezao.“

„Pa jebemu, Wadensjoo, ona je znala tko joj je tata, mogla je to u bilo kojem trenutku reći Bjurmanu.“

„Znam. Jednostavno smo... sve krivo pretpostavili u ovom slučaju.“

„To je neoprostivo diletantski“, rekao je Gullberg.

„Znam. I bezbroj sam se puta prekorio zbog toga. Ali Bjurman je bio jedan iz one male grupe ljudi koja je znala za Zalachenka, pa sam mislio da je bolje ako on otkrije da je ona Zalachenkova kći nego da to isto otkrije

neki potpuno nepoznat skrbnik. Jer, u praksi, mogla je to reći bilo kome.“

Gullberg se povukao za usnu resicu.“Ajde dobro... nastavi.“

„Sve su samo hipoteze“, rekao je Georg Nystrom blago.

„Ali naša je pretpostavka da je Bjurman iskoristio Salander i da mu se ona usprotivila i sredila ovo...“ Pokazao je na tetovažu na fotografiji s obdukcije.

„Prava kći svog oca“, rekao je Gullberg. U glasu mu se osjećalo divljenje.

„Što je rezultiralo time da se Bjurman povezao sa Zalachenkom kako bi sredio kćer. Kao što je poznato, Zalachenko ima razloga mrziti Lisbeth Salander više od bilo koga drugoga. A Zalachenko je onda povjerio posao Motoklubu Svavelsjo i tom Niedermannu s kojim se družio.“

„Ali kako je Bjurman došao do...“ Gullberg je utihnuo. Odgovor je bio očit.

„Bjorck“, rekao je Wadensjoo.

„Jedino moguće objašnjenje kako je Bjurman mogao pronaći Zalachenka jest da mu je Bjorck dao tu informaciju.“

„Sranje“, rekao je Gullberg.

Lisbeth Salander osjećala je sve veću nelagodu u kombinaciji s velikom razdraženošću. Ujutro su došle dvije sestre i namjestile joj krevet. Odmah su pronašle olovku.

„Opa. Kako je to tu dospjelo“, rekla je jedna od sestara i stavila olovku u džep dok ju je Lisbeth promatrala ubitačnim pogledom.

Lisbeth je opet bila nenaoružana i još uvijek toliko slaba da nije imala snage ni protestirati. Cijeli joj je vikend bilo loše. Strašno ju je boljela glava, pa je dobila jaka sredstva protiv bolova. Osjećala je tupi bol u ramenu koji bi odjednom sijevnuo i zarezao je poput noža kad bi se neoprezno pomaknula ili oslonila na drugu stranu tijela. Ležala je na leđima sa Schantzovim ovratnikom oko vrata. Trebala je nositi ovratnik još nekoliko dana dok joj rana na glavi ne počne zarastati. U nedjelju je imala temperaturu koja se popela do 38,7 stupnjeva. Doktorica Helena Endrin utvrdila je da ima infekciju.

Drugim riječima, nije bila zdrava. Lisbeth nije trebao toplomjer da to i sama zaključi.

Vidjela je da je ponovno privezana za državni krevet, iako ovoga puta nije bilo remenja koje bi je zadržalo tamo. Remenje je zapravo bilo potpuno nepotrebno. Nije imala snage ni da se uspravi, a kamoli da otiđe.

U ponedjeljak oko podneva posjetio ju je doktor Anders Jonasson. Izgledao joj je nekako poznato.

„Bok. Sjećaš se mene?“ Odmahnula je glavom.

„Bila si prilično omamljena, ali ja sam te probudio nakon operacije. I ja sam te operirao. Samo sam htio čuti kako si i je li sve u redu.“

Lisbeth Salander promatrala ga je širom otvorenih očiju. Nije sve u redu, pa to bi mu trebalo biti jasno.

„Čuo sam da si noćas skinula ovratnik.“ Kimnula je.

„Nismo ti ga stavili za zabavu, nego zato da možeš držati glavu na miru i u istom položaju kako bi se brže oporavila.“ Promatrao je tu tihu djevojku.

„OK“, rekao je na kraju.

„Samo sam htio vidjeti kako si.“ Bio je već kod vrata kada je čuo njen glas.

„Jonasson, jel?“

Okrenuo se i zbunjeno joj se nasmiješio.

„Točno. Ako se sjećaš mog imena, onda mora da si bila prisebnija nego što sam mislio.“

„Ti si mi izvadio metak?“

„Točno.“

„Možeš li mi reći kako mi je? Nitko mi ne želi pošteno odgovoriti na to pitanje.“

Vratio se do njezina kreveta i pogledao je u oči. „Imala si sreće. Ustrijeljena si u glavu, ali metak, izgleda, nije ozlijedio nijedno važno područje. Sada postoji rizik da dođe do krvarenja u mozgu. Zato i želimo da mirno ležiš. Imaš infekciju. U ovom slučaju mislimo da je rana na ramenu uzročnik cijele drame. Ako ne uspijemo antibioticima suzbiti infekciju, moguće je da ćemo te morati ponovno operirati. Dok ti rane ne zacijele, osjećat ćeš jake bolove. Ali kako stvari sada stoje, uvjeren sam da ćeš se potpuno oporaviti.“

„Može li ovo dovesti do ozljeda mozga?“

Isprva je oklijevao, a onda kimnuo.

„Da, taj rizik postoji. Ali svi znakovi upućuju na to da si se izvukla. Postoji mogućnost pojavljivanja ožiljka na mozgu koji bi mogao stvoriti probleme, mogao bi na primjer dovesti do epilepsije ili neke takve bolesti. Ali, iskreno rečeno, sve su to samo nagađanja. Zasad sve dobro izgleda. Na putu si ozdravljenja. A ako dođe do kakvih problema, riješit ćemo ih. Je li ti to dovoljno jasan odgovor?“ Kimmula je.

„Koliko dugo moram ovako ležati?“

„Misliš, u bolnici. Proći će još par tjedana prije nego što te pustimo kući.“

„Ne, mislim koliko još dugo moram ležati, prije nego što budem mogla ustati i hodati?“

„To ne znam. To ovisi o tome koliko ti brzo rane zacijele. Ali računaj na najmanje dva tjedna prije nego što možemo započeti bilo kakvu fizikalnu terapiju.“

Dugo ga je ozbiljno promatrala.

„Imaš možda cigaretu?“ upitala je.

Anders Jonasson spontano je prasnuo u smijeh i odmahnuo glavom. „Žao mi je. Ovdje je zabranjeno pušenje. Ali mogu se pobrinuti da dobiješ nikotinski flaster ili nikotinsku žvakaću gumu.“

Malo je razmislila pa kimmula. Tada ga je ponovno pogledala.

„Kako je stari gad?“

„Tko? Misliš...“

„Onaj koji je primljen istovremeno kad i ja.“

„Pretpostavljam da ti nije prijatelj. Preživjet će, ustvari, već hoda sa štakama. Tjelesno je u gorem stanju od tebe i ima vrlo bolnu ozljedu lica. Ako sam dobro shvatio, ti si mu zabila sjekiru u glavu.“

„Pokušao me ubiti“, rekla je Lisbeth tiho.

„To ne zvuči dobro. Moram ići. Hoćeš da te ponovno posjetim?“

Lisbeth Salander malo je razmišljala pa kratko kimmula. Kada je zatvorio vrata, zamišljena se zabaljila u strop. Zalachenko je dobio štake. To je taj zvuk koji je noćas čula.

Jonas Sandberg, koji je bio najmlađi u grupi, morao je otići po ručak. Vratio se sa sušijem i bezalkoholnim pivom te poslužio hranu svima za stolom. Evert Gullberg osjetio je nostalgiju. Upravo je tako bilo i u njegovo

vrijeme kada bi operacija zašla u kritičnu fazu i radilo se dan i noć.

Razlika je jedino u tome, ustvrdio je, što u njegovo vrijeme nitko ne bi došao na tako glupu ideju da za ručak naruči sirovu ribu. Poželio je da je Sandberg donio mesne okruglice s pirekrumpirom i džemom od brusnica. No nije bio gladan, tako da je bez puno razmišljanja odgurnuo suši u stranu. Pojeo je komadić kruha i pio mineralnu vodu.

Nastavili su raspravu za vrijeme jela. Došli su do točke kada je trebalo donijeti zaključak cijele situacije i odlučiti što učiniti. I to hitno.

„Ja nikada nisam upoznao Zalachenka“, rekao je Wadensjoo.

„Kakav je bio?“

„Isti kao i danas, pretpostavljam“, odgovorio je Gullberg.

„Ekstremno inteligentan s praktički fotografskim pamćenjem za detalje. Ali, po mome mišljenju, prava svinja. I malo poremećen, rekao bih.“

„Jonas, ti si ga jučer upoznao. Koji je tvoj zaključak?“ upitao je Wadensjoo. Jonas Sandberg spustio je pribor za jelo.

„On kontrolira situaciju. Već sam vam rekao njegov ultimatum. Ili ćemo nekako riješiti da sve ovo nestane, ili će on uništiti Sekciju.“

„Ma kvragu, kako misli da možemo učiniti da sve ovo nestane kad se razvlači po svim medijima?“ upitao je Georg Nystrom.

„Ne radi se o tome što možemo ili ne možemo učiniti. Radi se o njegovoj potrebi da nas drži pod kontrolom“, rekao je Gullberg.

„Koja je tvoja procjena? Hoće li to učiniti? Razgovarati s medijima?“ upitao je Wadensjoo. Gullberg je odgovorio polagano izgovarajući riječi.

„Na to je gotovo nemoguće odgovoriti. Zalachenko se obično ne razbacuje praznim prijetnjama i učinit će ono što je najbolje za njega. Po tome je predvidljiv. Ako mu bude odgovaralo da razgovara s medijima... ako može dobiti amnestiju ili smanjenu kaznu, onda će to i učiniti. Ili će to učiniti ako se bude osjećao iznevjerenim i želio se osvetiti.“

„Kakve god da su posljedice?“

„Ma kakve god da su posljedice. On želi pokazati da je jači i opasniji od svih nas.“

„Ali čak i ako Zalachenko progovori, nije sigurno da će mu netko vjerovati. Kako bi imali ikakve dokaze, morali bi doći do naših arhiva. A on ne zna za ovu adresu.“

„Želiš li riskirati? Recimo da Zalachenko progovori. Tko će sljedeći progovoriti? Što ćemo ako Bjorck izbrblja svoju priču? I Clinton, koji je na aparatima za dijalizu... što ćemo ako je postao religiozan i ogorčen na sve? Što ako poželi priznati sve grijehе? Vjeruj mi, ako netko progovori, to je kraj Sekcije.“

„Što ćemo onda?“

Za stolom je zavladała tišina. Gullberg je prvi ponovno progovorio.

„Taj problem ima nekoliko dijelova. Kao prvo, možemo se složiti da nam je svima jasno koje bi posljedice bile da Zalachenko progovori. Cijela ustavna Švedska skočila bi na nas. Bili bismo uništeni. Pretpostavljam da bi određeni članovi Sekcije čak završili u zatvoru.“

„Sekcija je pravno legalna, pa mi radimo po uputama Vlade.“

„Daj ne seri“, rekao je Gullberg.

„Znaš dobro kao i ja da neki tamo mutno formulirani papir iz sredine šezdesetih danas ne vrijedi ni pišljivog boba.“

„Pretpostavljam da nitko od nas ne želi saznati što bi se dogodilo da Zalachenko progovori“, dodao je.

Ponovno je nastupila tišina.

„Dakle ono što prvo moramo učiniti jest utišati Zalachenka“, rekao je Georg Nystrom naposljetku. Gullberg je kimnuo.

„A kako bismo ga nagovorili da ništa ne kaže, moramo mu ponuditi nešto konkretno. Jedini je problem što je on neuračunljiv. Mogao bi nas uništiti iz čiste zlobe. Moramo smisliti način da ga držimo u šaci.“

„A zahtjevi...“ rekao je Jonas Sandberg.

„Da učinimo da ovo nestane i da Salander završi na psihijatriji.“

„Salander možemo srediti. Zalachenko je taj koji je problem. Dakle na drugi dio – kako se izvući bez posljedica. Teleborianova istraga iz 1991. dospjela je u javnost i ona je sada potencijalno jednako velika prijetnja kao i Zalachenko.“ Georg Nystrom se nakašljao.

„Čim smo saznali da je istraga vani i da je dospjela u ruke policije, poduzeo sam mjere. Preko pravnika Foreliusa iz Sigurnosne kontaktirao sam državnog tužitelja. On je naredio da dokument bude oduzet policiji – tako da se ne kopira i širi dalje.“

„Koliko zna državni tužitelj?“ upitao je Gullberg.

„Ništa ne zna. On samo radi prema službenom zahtjevu iz Sigurnosne, tu se radi o klasificirano tajnom materijalu, tako da nema nikakvog izbora. Ne može ništa učiniti.“

„OK. Tko je iz policije pročitao izvještaj?“

„Postoje dvije kopije koje su pročitali Bublanski, njegova kolegica Sonja Modig i na kraju voditelj preliminarne istrage Richard Ekstrom. No mogli bismo pretpostaviti da još dva policajca...“ Nystrom je listao po svojim bilješkama.

„Neki Curt Svensson i Jerker Holmberg, vjerojatno znaju za sadržaj izvještaja.“

„Dakle četiri policajca i jedan tužitelj. Što znamo o njima?“

„Tužitelj Ekstrom, četrdeset dvije godine. Smatraju ga zvijezdom u sponu. Bio je istražitelj u Ministarstvu pravosuđa i dobio mnogo važnih slučajeva. Pedantan. Svjestan važnosti javnosti i medija. Karijerist.“

„Socijaldemokrat?“ upitao je Gullberg.

„Vjerojatno. Ali nije aktivan.“

„Bublanski vodi istragu. Vidio sam ga na presici na televiziji. Nije izgledao kao da uživa biti pred kamerama.“

„Ima pedeset dvije godine i odličan životopis, ali o njemu kruže glasine da se zna protiviti. On je Židov, i to prilično religiozan.“

„A ta žena... tko je ona?“

„Sonja Modig, trideset devet, majka dvoje djece. Brzo je napravila karijeru. Razgovarao sam s Peterom Teleborianom, koji ju je opisao kao emotivnu. Cijelo vrijeme je sve preispitivala.“

„OK.“

„Curt Svensson je opasan tip. Trideset osam godina. Radio je u odjelu za bande na Soderu i ostao zapamćen po tome što je upucao jednog člana bande prije par godina. Nakon istrage oslobođen je svih optužbi. Inače, njega je Bublanski poslao da uhiti Gunnara Bjorcka.“

„Shvaćam. Zapamtite to da je nekoga ubio. Ako postoji ikakav razlog da bacimo sumnju na grupu Bublanskoga, uvijek ga možemo prikazati kao neprimjerenog policajca. Pretpostavljam da i dalje imamo važnih kontakata u medijima... A taj zadnji tip?“

„Jerker Holmberg. Pedeset pet. Iz Norrlanda i ustvari je specijalist za

istrage mjesta zločina. Imao je ponudu za doškolovanje za inspektora, ali je odbio. Izgleda da voli svoj posao.“

„Je li itko od njih politički aktivan?“

„Nije. Holmbergov otac je bio općinski savjetnik za Stranku centra sedamdesetih godina.“

„Hmmm. Zvuče kao neopasna grupa. Da pretpostavimo da se drže čvrsto zajedno. Možemo li ih nekako izolirati?“

„Postoji i peti policajac, koji je također umiješan“, rekao je Nystrom.

„Hans Faste, četrdeset sedam. Saznao sam da su se on i Bublanski jako posvađali. Tako ozbiljno da je Faste otišao na bolovanje.“

„Što znamo o njemu?“

„Dobio sam različite reakcije kad sam se raspitivao o njemu. Dugo već radi i nema nikakvih službenih pritužbi na njega. Profesionalac. Ali je s njim teško raditi. Izgleda da je razlog svađe između njega i Bublanskog bila Lisbeth Salander.“

„Zašto?“

„Faste je, čini se, zagrizao za onu priču o lezbijskoj sotonističkoj bandi o kojoj su novine pisale. Stvarno mrzi Salander i čini se da je samo njeno postojanje uzeo kao svoje osobno poniženje. Vjerojatno je pola tih glasina poteklo od njega. Od jednog bivšeg kolege čuo sam da on inače teško surađuje sa ženama.“

„Zanimljivo“, rekao je Gullberg. Neko je vrijeme razmišljao.

„S obzirom na to da su novine već pisale o lezbijskoj bandi, mogli bismo to dalje razviti. Jer to baš ne jača povjerenje u Salander.“

„Dakle to što su ti policajci pročitali Bjorckovu istragu predstavlja problem. Možemo li ih nekako izolirati?“ upitao je Sandberg.

Wadensjoo je pripalio novi cigarilo.

„Pa, Ekstrom je voditelj preliminarne istrage...“

„Ali Bublanski sve vodi“, rekao je Nystrom.

„Da, ali on ne može ići protiv službenih odluka.“ Wadensjoo je izgledao zamišljeno. Pogledao je Gullberga.

„Ti si iskusniji od mene, ali ta priča ima toliko različitih tragova i slijepih ulica... Meni se čini da bi bilo mudro da maknemo Bublanskog i Modig sa slučaja Salander.“

„Dobra ideja, Wadensjoo“, rekao je Gullberg.

„Točno to ćemo učiniti. Bublanski vodi istragu o ubojstvu Bjurmana i onog para iz Enskedeaa. Tu se više ne radi o Salander. Sada je aktualan taj Nijemac Niedermann. Dakle Bublanski i njegov tim trebaju se fokusirati na hvatanje Niedermanna.“

„OK.“

„Salander više nije njihova briga. A onda imamo istragu u Nykvarnu... tri ubojstva. Tu postoji veza s Niedermannom. Istragu sada vode oni dolje iz Sodertaljea, ali to bi trebalo spojiti u jednu istragu. I tako bi Bublanski neko vrijeme imao pune ruke posla. Tko zna... možda i uhvati tog Niedermanna.“

„Hmm.“

„A taj Faste... bi li ga se moglo privući natrag na posao? Zvuči mi kao pogodna osoba za istragu Salander.“

„Shvaćam kako misliš“, rekao je Wadensjoo.

„Radi se o tome da navedemo Ekstroma da razdvoji te dvije istrage. Ali to možemo učiniti jedino ako kontroliramo Ekstroma.“

„To ne bi trebao biti tako veliki problem“, rekao je Gullberg. Bacio je pogled na Nystroma, koji je kimnuo.

„Ja se mogu pobrinuti za Ekstroma“, rekao je Nystrom.

„Pretpostavljam da on sada samo želi da nikada nije ni čuo za Zalachenka. Predao je Bjorckov izvještaj čim ga je Sigurnosna zatražila i odmah je rekao da će, naravno, poštovati sve aspekte koji imaju ikakvu važnost za državnu sigurnost.“

„Što namjeravaš učiniti?“ upitao je Wadensjoo sumnjičavo.

„Ovako nešto“, rekao je Nystrom.

„Da mu jednostavno na lijep način objasnimo što mora učiniti ako ne želi da mu karijera naglo završi.“

„Ali imamo i treći ozbiljan problem“, rekao je Gullberg.

„Policija nije sama pronašla Bjorckovu istragu... dobila ju je od jednog novinara. A jasno vam je da su mediji u ovom kontekstu problem. Millennium. Nystrom je otvorio svoj blok.

„Mikael Blomkvist“, rekao je.

Svi za stolom čuli su za aferu Wennerstrom i ime Mikaela

Blomkvista. "Dag Svensson, ubijeni novinar, radio je za Millennium. Pisao je reportažu o traffic king u. Tako je i pronašao Zalachenka. Mikael Blomkvist je bio taj koji ga je pronašao mrtvog. Osim toga on poznaje Lisbeth Salander i cijelo je vrijeme uvjeren u njenu nedužnost."

„Kako je moguće da on poznaje Zalachenkovu kćer... to mi se čini kao malo prevelika slučajnost.“

„Ne mislimo da je slučajnost“, rekao je Wadensjoo.

„Mislimo da je Salander na neki način poveznica među svima njima. Ne znamo točno kako, ali to je jedino logično objašnjenje.“

Gullberg je sjedio bez riječi i crtao koncentrične krugove u svoj blok. A onda je podigao glavu.

„Moram malo razmisliti o ovome. Idem prošetati. Sastanak ovdje za sat vremena.“

Gullbergova je šetnja trajala četiri sata, a ne sat vremena kako im je rekao. Hodao je samo deset minuta prije nego što je pronašao kafić u kojem su nudili svakojake čudne vrste kave. Naručio je najobičniju crnu i sjeo za stol u kutu pokraj ulaza. Intenzivno je razmišljao pokušavajući sagledati sve različite aspekte tog problema. U pravilnim bi razmacima nešto zapisao u rokovnik.

Nakon kojih pola sata počeo je stvarati plan.

Nije to bio dobar plan, ali nakon što je razmislio o svim opcijama, shvatio je da problem zahtijeva drastične mjere.

Srećom da su imali dostupne ljudske resurse. Plan je bilo moguće provesti. Ustao je, pronašao telefonsku govornicu i nazvao Wadensjooa.

„Morat ćemo malo odgoditi sastanak“, rekao je.

„Moram nešto obaviti. Možemo li se ponovno sastati u četrnaest sati?“ Nakon toga Gullberg se spustio do Stureplana i pozvao taksi. Ustvari, nije imao novca za takav luksuz sa svojom malom državnom mirovinom, no bio je u godinama kada više nema smisla štedjeti. Dao je vozaču adresu u Bromi.

Kada je izašao iz auta na toj adresi, otišao je jednu ulicu južnije i pozvonio na vrata jedne manje privatne kuće. Otvorila mu je žena u četrdesetima.

„Dobar dan. Tražim Fredrika Clintona.“

„A tko ste vi?“

„Bivši kolega.“

Žena je kimnula i uvela ga u dnevnu sobu, gdje je Fredrik Clinton polako ustajao s kauča. Bilo mu je samo 68 godina, ali je izgledao puno starije. Dijabetes i tegobe sa srčanim žilama ostavili su vidljive tragove.

„Gullberg“, iznenadio se Clinton.

Dugo su promatrali jedan drugoga. A onda su se dva stara špijuna zagrlila.

„Nisam mislio da ću te ikada više vidjeti“, rekao je Clinton.

„Pretpostavljam da te ovo dovelo ovamo.“ Pokazao je na naslovnicu večernjih novina na kojoj su bili fotografija Ronalda Niedermanna i naslov „Ubojicu policajaca traže u Danskoj“.

„Kako si?“ upitao je Gullberg.

„Bolestan sam“, rekao je Clinton.

„Vidim.“

„Ako ne dobijem novi bubreg, uskoro ću umrijeti. A šanse da ću dobiti novi bubreg poprilično su male.“

Gullberg je kimnuo. Žena je prišla vratima dnevne sobe i upitala Gullberga može li ga čime ponuditi.

„Kavu, hvala“, rekao je. Kad je otišla, okrenuo se prema Clintonu.

„Tko je to?“

„Moja kći.“

Gullberg je kimnuo. Fascinantno je to da se usprkos bliskom zajedničkom radu tijekom svih tih godina u Sekciji, gotovo nitko od suradnika nije družio u slobodno vrijeme. Gullberg je znao sve osobine, sve prednosti i mane svakog suradnika, ali imao je samo mutnu predodžbu o njihovim obiteljima. Clinton je dvadeset godina bio Gullbergov možda najbliži kolega. Znao je da je Clinton oženjen i da ima djecu. Ali nije znao kćerino ime, ime njegove bivše žene ili gdje Clinton obično provodi godišnji. Bilo je to kao da je sve izvan Sekcije sveto i o tome se ne smije razgovarati.

„Što hoćeš?“ upitao je Clinton.

„Mogu li te pitati što misliš o Wadensjoou?“

Clinton je odmahnuo glavom.

„Ne miješam se u to.“

„Nisam te to pitao. Ti ga poznaješ. Deset je godina radio s tobom.“
Clinton je ponovno odmahnuo glavom.

„On danas vodi Sekciju. Moje mišljenje nije važno.“

„Je li dobar voda?“

„Nije idiot.“

„Ali...?“

„Analitičar. Dobar sa zagonetkama. Ima instinkt. Odličan birokrat, čarobnjak u raspolaganju budžetom.“

Gullberg je kimnuo. Važna je bila ona osobina koju Clinton nije spomenuo.

„Jesi li se spreman vratiti na posao?“ Clinton je pogledao Gullberga. Dugo je oklijevao.

„Evert... ja svaki drugi dan provodim devet sati u bolnici na aparatu za dijalizu. Jedva da se mogu popeti uza stube, a da mi ne nestane daha. Nemam snage. Uopće nemam snage.“

„Trebam te. Posljednja operacija.“

„Ne mogu.“

„Možeš. Ako možeš provoditi devet sati svaki drugi dan na dijalizi. Možeš ići liftom, ne moraš hodati stubama. Mogu srediti da te netko nosi na nosilima od jednog do drugog mjesta ako je potrebno. Treba mi tvoj mozak.“

Clinton je uzdahnio.

„Reci o čemu se radi“, rekao je.

„Imamo jednu iznimno kompliciranu situaciju koja zahtijeva operativno djelovanje. Wadensjoo ima nekog balavca, Jonasa Sandberga, koji predstavlja cijeli operativni odjel, a ja mislim da Wadensjoo nema muda da učini ono što treba učiniti. Možda je čarobnjak u upravljanju budžetom, ali se boji donijeti operativne odluke i boji se umiješati Sekciju u terenski rad koji je potreban.“

Clinton je kimnuo. Blijedo se nasmiješio.

„Operacija se mora odvijati na dva odvojena fronta. Jedan dio je o Zalachenku. Moram ga dobiti da se opameti i mislim da znam kako to postići. Drugi dio treba obaviti odavde, iz Stockholma. Problem je samo

što u Sekciji ne postoji nitko tko bi to mogao nadgledati. Trebam te da preuzmeš komandu. Posljednji put. Imam plan. Jonas Sandberg i Georg Nystrom obaviti će poslove na terenu. Ti vodiš operaciju.“

„Ne znaš što tražiš od mene.“

„Da... znam ja što tražim. Ali ti sam moraš odlučiti hoćeš li to učiniti ili ne. Ali ako se mi starci ne umiješamo i ne obavimo svoj posao, za par tjedana Sekcija više neće postojati.“

Clinton se nalaktio na naslon sofe i naslonio glavu na ruku. Razmišljao je dvije minute.

„Ispričaj mi plan“, rekao je naposljetku.

Evert Gullberg i Fredrik Clinton razgovarali su dva sata.

Wadensjoo je razrogačio oči kad se Gullberg vratio u tri minute do dva u pratnji Fredrika Clintona. Clinton je izgledao kao kostur. Činilo se da s naporom hoda i diše te se odmarao oslonivši se na Gullbergovo rame.

„Ma što...“ rekao je Wadensjoo.

„Nastavljamo sastanak“, rekao je Gullberg kratko.

Ponovno su se okupili oko stola u Wadensjooovu uredu. Clinton se bez riječi spustio u stolac koji su mu ponudili.

„Svi poznajete Fredrika Clintona“, rekao je Gullberg.

„Da“, odgovorio je Wadensjoo.

„Ali pitanje je što on radi ovdje.“

„Clinton se odlučio vratiti na posao. On će voditi operativu Sekcije dok ne završi ova kriza.“ Gullberg je podigao ruku i prekinuo Wadensjooove proteste prije nego što ih je stigao i izreći.

„Clinton je umoran. Trebat će pomoć. Mora redovito u bolnicu na dijalizu. Wadensjoo, zaposli dvojicu osobnih asistenata koji mu mogu pomoći sa svim praktičnim stvarima. Ali ovo neka bude jasno. Što se tiče ove afere, Clinton je taj koji donosi sve operativne odluke.“

Utihnulo je i čekao. Nitko nije protestirao. „Imam plan. Mislim da će nas on izvući na suho, ali moramo brzo djelovati, da ne propustimo priliku“, rekao je.

„Pitanje je dakle koliko ste vi iz današnje Sekcije odlučni.“

Wadensjoo je to što je Gullberg rekao zvučalo kao izazov.

„Pričaj.“

„Kao prvo, policiju smo već sredili. Učinit ćemo točno ono što smo rekli. Pokušat ćemo ih izolirati u nastavku istrage u jednu sporednu istragu u lovu na Niedermanna. To je posao Georga Nystroma. Što god da se dogodi, Niedermann nije važan. Moramo se pobrinuti da Faste dobije u zadatak istragu Salander.“

„To vjerojatno nije tako teško“, rekao je Nystrom.

„Jednostavno ću obaviti diskretan razgovor s tužiteljem Ekstromom.“

„Ako se usprotivi...“

„Mislim da neće. On je karijerist i dobro zna što mu odgovara. Ali vjerojatno mogu pronaći neku polugu ako zapne. Mrzio bi da bude uvučen u skandal.“

„Dobro. Drugi korak je Millennium i Mikael Blomkvist. Zato se Clinton vratio na dužnost. To zahtijeva posebnu taktiku.“

„Ovo mi se vjerojatno neće sviđati“, rekao je Wadensjoo.

„Vjerojatno neće, ali Millennium o m ne možemo tako jednostavno manipulirati. No prijetnja se s njihove strane temelji na samo jednoj stvari, a to je Bjorckova policijska istraga iz 1991. Kakva je sada situacija, pretpostavljam da se istraga nalazi na dva mjesta, možda i tri. Lisbeth Salander je pronašla izvještaj, ali Mikael Blomkvist je na neki način došao do njega. To znači da je postojala nekakva veza između Blomkvista i Salander dok je ona bila u bijegu.“ Clinton je podigao jedan prst i progovorio prvi put otkako je stigao.

„A to nešto i govori o karakteru naših protivnika. Blomkvist se ne boji riskirati. Sjetite se afere Wennerstrom.“ Gullberg je kimnuo.

„Blomkvist je dao izvještaj svojoj glavnoj urednici Eriki Berger, koja ga je onda predala Bublanskom. To znači da ga je i ona pročitala. Možemo pretpostaviti da su napravili i kopiju, za svaki slučaj. Pretpostavljam da Blomkvist ima kopiju i da se jedna nalazi u redakciji.“

„Zvuči logično“, rekao je Wadensjoo.

„Millennium je mjesečnik, što znači da ništa neće objaviti sutra. Dakle imamo vremena. Ali moramo pronaći oboje novinara. A tu ne možemo ići preko državnog tužitelja.“

„Razumijem.“

„Dakle treba krenuti u operaciju i provaliti kod Blomkvista i u redakciju

Millennium u. Jesi li sposoban to organizirati, Jonas?“

Jonas Sandberg bacio je pogled na Wadensjooa.

„Evert... možda bi morao shvatiti da mi više ne radimo takve stvari“, rekao je Wadensjoo.

„Sad su nova vremena i većinom se radi o provaljivanju u baze podataka, prisluškivanju telefona i takvim stvarima.

Nemamo resurse za takve operacije.“ Gullberg se nagnuo preko stola.

„Wadensjoo. Onda bi ti bilo bolje da što je brže moguće nabaviš resurse za ovu operaciju. Unajmi ljude izvana. Unajmi bandu huligana iz jugomafije koji će opaliti Blomkvista po glavi ako bude potrebno. Ali moramo doći u posjed tih dviju kopija. A ako ih nemaju, onda znači da nemaju nikakvu dokumentaciju ine mogu ništa dokazati. Ako to ne možete napraviti, onda ti tu samo nastavi sjediti s prstom u guzici dok ti parlamentarni odbor ne pokuca na vrata.“

Gullberg i Wadensjoo dugo su se promatrali.

„Mogu to preuzeti“, rekao je iznenada Jonas Sandberg. Gullberg je bacio pogled na juniora.

„Jesi li siguran da si sposoban organizirati tako nešto?“ Sandberg je kimnuo.

„Veliki dio toga bit će nadgledanje. Odjel operative treba pojačati“, rekao je Nystrom.

„Mogu predložiti nekoliko ljudi. Imamo jednog dečka u eksternoj organizaciji – radi na zaštiti osoba u Sigurnosnoj, zove se Martensson. Neustrašiv je i puno obećava. Već dugo razmišljam da li da ga uzmem ovamo u internu organizaciju. Čak sam i razmišljao o tome da bi me on mogao naslijediti.“

„Zvuči dobro“, rekao je Gullberg.

„Clinton će odlučiti.“

„Imam još jednu vijest“, rekao je Georg Nystrom.

„Bojim se da postoji i treća kopija.“

„Gdje?“

„Danas poslijepodne saznao sam da je Lisbeth Salander dobila odvjeticu. Zove se Annika Giannini. Ona je sestra Mikaela Blomkvista.“ Gullberg je kimnuo.

„U pravu si. Blomkvist je dao kopiju svojoj sestri. Sve drugo ne bi imalo smisla. Drugim riječima, moramo sve troje – Bergericu, Blomkvista i Giannini – od sada staviti pod povećalo.“

„Mislim da se ne moramo brinuti za Berger. Danas je izašlo priopćenje za tisak da je postala nova glavna urednica Svenska Morgon Postena. Ona više nema nikakve veze s Millenniumom.“

„OK. Ali svejedno je provjeri. Što se tiče Millennium u, moramo im prislušivati telefon, možda čak i stanove te, naravno, redakciju. Moramo im kontrolirati email. Moramo znati s kim se sastaju i s kim razgovaraju. I jako bismo rado znali njihove planove i što namjeravaju razotkriti. Ali, prije svega, moramo se dokopati izvještaja. Drugim riječima, puno je tu detalja.“

Wadensjoo nije bio siguran.

„Evert, tražiš od nas da pokrenemo operaciju protiv redakcije jednih novina. To je najopasnija stvar koju možemo učiniti.“

„Nemaš izbora. Ili ćeš zasukati rukave, ili je vrijeme da netko drugi ovdje postane šef.“

Izazov je visio iznad stola poput oblaka.

„Ja mislim da se mogu nositi s Millennium o m „, rekao je Jonas Sandberg naposljetku.

„Ali sve to ne rješava osnovni problem. Što ćemo sa Zalachenkom? Ako on progovori, svi su naši napori uzaludni.“ Gullberg je polagano kimnuo.

„Znam. To je moj dio operacije. Mislim da imam argument koji će uvjeriti Zalachenka da šuti. Ali to zahtijeva puno priprema. Već poslijepodne se vraćam u Goteborg.“ Utihnuo je i pogledao prisutne. A onda se zabuljio u Wadensjooa.

„Clinton preuzima operativne odluke dok mene nema“, rekao Nakon nekog vremena Wadensjoo je kimnuo.

Tek u ponedjeljak navečer doktorica Helena Endrin, posavjetovavši se s kolegom Andersom Jonassonom, procijenila je da je stanje Lisbeth Salander toliko stabilno da može primati posjete. Njeni prvi posjetitelji bili su dvoje inspektora, koji su dobili petnaest minuta da joj postave pitanja. Bez riječi je promatrala to dvoje policajaca koji su ušli u njenu sobu i privukli stolce njezinu krevetu.“Bok. Ja sam inspektor Marcus Erlander.

Radim u odjelu za zločine ovdje u Goteborgu. Ovo je moja kolegica Sonja Modig iz policije u Stockholmu.“

Lisbeth Salander nije ih pozdravila. Lice joj je ostalo hladno. Prepoznala je Modig kao jednu iz grupe policajaca Bublanskoga. Erlander joj se bljedilo nasmiješio.

„Koliko sam shvatio, ne razgovarate baš s državnim službama. Zato vas želim informirati da nam ne morate ništa reći. Ali bio bih vam zahvalan kad biste nas saslušali. Imamo mnogo stvari za obaviti, a danas nam nije ostalo još puno vremena. Bit će još prilika.“

Lisbeth Salander nije ništa rekla.

„Zato bih vas prvo htio izvijestiti da nam je vaš prijatelj Mikael Blomkvist dojavio da vas jedna odvjetnica po imenu Annika Giannini želi zastupati i da je obaviještena o cijelom slučaju. Rekao je da vam ju je već spomenuo. Moram dobiti potvrdu od vas je li to istina i htio bih znati želite li da odvjetnica Giannini dode u Goteborg kako bi vas zastupala.“

Lisbeth Salander nije ništa rekla.

Annika Giannini. Sestra Mikaela Blomkvista. Spomenuo ju je u jednoj poruci. Lisbeth nije razmišljala o tome da će joj trebati odvjetnik.

„Žao mi je, ali moram vas zamoliti da odgovorite na pitanje. Da ili ne je dovoljno. Ako pristajete, tužitelj će odavde stupiti u kontakt s odvjetnicom Giannini. Ako odbijete, sud će vam dodijeliti javnog branitelja. Koga želite?“

Lisbeth Salander odvagivala je prijedlog. Shvatila je da će joj stvarno trebati odvjetnik, ali joj se gadila ideja da joj odvjetnica bude sestra prokletog Kallea Blomkvista. To bi on volio. A opet, s druge strane, neki nepoznati javni branitelj teško da je bolja opcija. Na kraju je otvorila usta i hrapavim glasom izgovorila jednu jedinu riječ.

„Giannini.“

„U redu. Hvala. A sada imam jedno pitanje za vas. Ne morate reći ni riječi dok vaša odvjetnica ne dode, ali ovo se pitanje ne tiče vas ili vašeg života, koliko se meni čini. Policija sada traži tridesetsedmogodišnjeg njemačkog građanina RONALDA NIEDERMANNNA zbog ubojstva policajca.“

Lisbeth se namrštila. To nije znala. Nije imala pojma što se sve događalo nakon što je Zalachenka opalila sjekirom po glavi.

„Mi iz Goteborga htjeli bismo ga uhvatiti što je prije moguće. A moja kolegica iz Stockholma htjela bi ga ispitati u vezi s tri ubojstva za koje ste prije vi bili osumnjičeni. Zato vas molimo za pomoć. Htjeli bismo vas pitati imate li ikakve ideje... ako biste nam mogli na bilo koji način pomoći da ga pronađemo.“ Lisbeth je sumnjičavo pogledala Erlandera, pa Modig, pa ponovno Erlandera.

Ne znaju da mi je on brat.

Zatim je razmislila želi li da Niedermanna uhite ili ne. Najradije bi ga odvela do jame u Gossebergi i zakopala. A onda je slegnula ramenima. Što nije trebala učiniti, jer joj je jaki bol odmah sijevnuo lijevim ramenom.

„Koji je danas dan?“ upitala je.

„Ponedjeljak.“

Razmišljala je. „Prvi put sam čula za Ronalda Niedermanna u četvrtak prošli tjedan. Pronašla sam ga u Gossebergi. Nemam pojma gdje se nalazi i kamo namjerava pobjeći. Moja je pretpostavka da će se što brže pokušati prebaciti na sigurno u inozemstvo.“

„Zašto mislite da namjerava pobjeći u inozemstvo?“ Lisbeth je razmišljala.

„Zato što dok je Niedermann bio vani i kopao grob za mene, Zalachenko je rekao da su već privukli malo previše pažnje na sebe i da je već planirano da će Niedermann na neko vrijeme otići u inozemstvo.“ Lisbeth Salander nije izmijenila toliko riječi s policijom od svoje dvanaeste godine.

„Zalachenko... on je dakle vaš otac.“

Barem su to saznali. Vjerojatno od prokletog Kallea Blomkvista.

„Onda vas moram obavijestiti da je vaš otac podnio prijavu protiv vas da ste ga pokušali ubiti. Slučaj je sada kod tužitelja, koji će odlučiti hoće li slučaj ići na sud. Ali ono što je već sigurno jest da ste optuženi za grubo zlostavljanje. Udarili ste Zalachenka sjekirom u glavu.“

Lisbeth nije ništa rekla. Nastupila je duga tišina. A onda se Sonja Modig nagnula naprijed i tiho joj rekla.

„Htjela bih samo reći da mi u policiji ne vjerujemo puno u tu Zalachenkovu priču. Ozbiljno porazgovarajte sa svojom odvjetnicom, a mi ćemo se vratiti kasnije.“

Erlander je kimnuo. Policajci su ustali.

„Hvala vam za pomoć u vezi s Niedermannom“, rekao je Erlander.

Lisbeth je bila iznenađena što se policija može tako korektno, gotovo prijateljski ponašati. Razmišljala je o onome što joj je rekla Sonja Modig. Mora da se nešto krije iza toga, zaključila je.

VII.

Ponedjeljak, 11. travnja – utorak, 12. Travnja

U petnaest do šest u ponedjeljak poslijepodne Mikael Blomkvist zatvorio je iBook i ustao od kuhinjskog stola u svom stanu u Bellmansgatanu. Obukao je jaknu i otišao do ureda Milton Securityja na Slussenu. Liftom je otišao do recepcije na trećem katu i odmah su ga odveli u sobu za sastanke. Došao je točno u šest sati i bio posljednji koji je stigao.

„Bok, Dragane“, rekao je i rukovao se s njim.

„Hvala ti što si pristao biti domaćin ovom neslužbenom sastanku.“

Osvrnuo se po sobi. Grupa se osim njega i Dragana Armanskija sastojala od Annike Giannini, Holgera Palmgrena i Malin Eriksson. S Miltonove strane bio je tu i bivši policijski inspektor Sonny Bohman, koji je po Armanskijevim uputama od prvog dana pratio istragu o Salander.

Holger Palmgren prvi je put izašao van u više od dvije godine. Njegov liječnik dr. A. Sivarnandan nije bio oduševljen idejom da ga pusti iz Centra za rehabilitaciju Ersta, ali Palmgren je inzistirao. Došao je uslugom prijevoza za nepokretne osobe i sa svojom privatnom njegovateljicom 39godišnjom Johannom Karolinom Oskarsson, čija je plaća bila isplaćivana iz zaklade koja je misteriozno iznenada osnovana kako bi Palmgren dobio najbolju moguću skrb. Karolina Oskarsson čekala ga je izvan prostorije za malim stolom. Ponijela je knjigu sa sobom. Mikael je zatvorio vrata.

„Za vas koji je ne poznajete – Malin Eriksson je nova glavna urednica *Millenniuma*. Zamolio sam je da prisustvuje ovom sastanku s obzirom na to da ćemo razgovarati o temama koji se tiču i njezina posla.“

„OK“, rekao je Armanskij.

„Ovdje smo. Pretvorio sam se u uho.“

Mikael je stao uz Armanskijevu ploču i uzeo marker. Ogleđao se oko sebe.

„Ovo mora da je najluđa stvar kojoj sam ikada prisustvovao“, rekao je.

„Kad sve ovo bude gotovo, osnovat ću neprofitnu udrugu. Nazvat ću je Vitezovi tupog stola i zadatak će joj biti da organiziramo godišnju večeru na

kojoj ćemo ogovarati Lisbeth Salander. Svi ste članovi.“

Napravio je stanku.

„Situacija je ovakva“, rekao je i počeo pisati bilješke po Armanskijevoj ploči. Govorio je tridesetak minuta. Rasprava je potrajala skoro tri sata.

Evert Gullberg sjeo je s Fredrikom Clintonom nakon što je sastanak službeno završio. Nekoliko su minuta tiho razgovarali pa je Gullberg ustao. Stara su se braća po oružju rukovala.

Gullberg se taksijem odvezao natrag do hotela Frevs, uzeo svoje stvari, odjavio se te se poslijepodnevnim vlakom vratio u Goteborg. Kupio je kartu za prvi razred i imao cijeli kupe za sebe. Kad su prešli most Arsta, uzeo je kemijsku olovku i blok s papirom za pisma. Nakon što je neko vrijeme razmišljao, počeo je pisati. Ispunio je otprilike pola papira kad se zaustavio i istrgnuo papir iz bloka.

Falsificiranje dokumenata nije mu bila jača strana, ali u ovom je slučaju zadatak bio olakšan time što je pismo koje je upravo pisao, on trebao i potpisati. Problem je samo bio što nijedna riječ u njemu ne smije biti istinita.

Kad su prošli Nyköping, imao je već gomilu započetih pisama i postalo mu je jasnije kako bi pismo trebalo zvučati. Kada je stigao u Goteborg, imao je dvanaest pisama kojima je bio zadovoljan. Dobro se pobrinuo da njegovi otisci prstiju budu na papiru. Na glavnom kolodvoru u Goteborgu uspio je pronaći fotokopirni aparat i napravio kopije pisama. Zatim je kupio omotnice i marke pa bacio pisma u sandučić koji se prazni u 21 sat.

Gullberg se taksijem odvezao do hotela City u Lorensbergsgatanu, gdje mu je Clinton već rezervirao sobu. I tako je završio u istom hotelu u kojem je samo nekoliko dana prije prenoćio Mikael Blomkvist. Odmah je otišao u svoju sobu i sjeo na krevet. Bio je beskrajno umoran i shvatio da je cijeli dan pojeo samo dvije kriške kruha. Ali svejedno nije bio gladan. Svukao se, ispružio na krevetu i gotovo odmah zaspao.

Lisbeth Salander trgnula se iz sna kad je čula kako se vrata otvaraju. Odmah je znala da to nije nijedna od noćnih sestara. Otvorila je oči samo mrvicu i ugledala siluetu sa štakama na vratima. Zalachenko je mirno stajao i promatrao je na svjetlosti koja je dopirala od osvijetljenja u hodniku.

Bez pomicanja glave pogledala je na digitalni sat i vidjela da je tri i deset.

Pomaknula je pogled za još nekoliko milimetara i ugledala čašu N vodom na rubu noćnog ormarića.

Zurila je u čašu i računala udaljenost. Taman bi je mogla doseći bez pomicanja tijela.

Treba joj samo djelić sekunde da ispruži ruku i odlučnim pokretom razbije vrh čaše o tvrdi rub noćnog ormarića. I treba joj pola sekunde da je zarije Zalachenku u vrat ako se nagne nad nju. Kalkulirala je koje su joj druge mogućnosti, ali je shvatila da joj je to jedino moguće oružje.

Opustila se i čekala.

Zalachenko je mirno stajao na vratima dvije minute.

A onda je oprezno zatvorio vrata. Čula je slabašan zvuk grebanja štaka dok se polako udaljavao od njene sobe. Nakon pet minuta podigla se na lakat, uzela čašu i otpila veliki gutljaj vode. Prebacila je noge preko ruba kreveta pa skinula elektrode s ruku i prsnoga koša. Teturavo se uspravila i zanjihala. Trebalo joj je nekoliko minuta da zadobije kontrolu nad vlastitim tijelom. Odšepala je do vrata i naslonila se na zid pokušavajući doći do daha. Bila je oblivena hladnim znojem. A onda je odjednom pobješnjela.

Jebi se, Zalachenko. Ajmo završiti sve ovo. Trebalo joj je oružje.

U sljedećem je trenutku čula brze korake u hodniku. Kvragu. Elektrode.

„Zaboga, zašto niste u krevetu?“ uskliknula je noćna sestra.

„Morala sam... u zahod“, rekla je Lisbeth Salander zadihano.

„Odmah legnite.“

Uhvatila je Lisbeth za ruku, pomogla joj da se vrati u krevet te donijela noćnu posudu.

„Kada trebate na zahod, samo pozvonite. Zato i služi ovaj gumb“, rekla je sestra. Lisbeth nije ništa rekla. Koncentrirala se na pokušaj da iscijedi koju kap.

Mikael Blomkvist u utorak se probudio u pola jedanaest, istuširao se, pristavio kavu pa sjeo za iBook.

Nakon sastanka u Milton Securityju večer prije vratio se ravno kući i radio do pet ujutro. Imao je osjećaj da priča konačno počinje dobivati oblik. Zalachenkova je biografija još uvijek bila mutna – sve što je imao bile su informacije koje je ucjenom dobio od Bjorcka i detalji koje mu je dao

Holger Palmgren. Priča o Lisbeth Salander bila je takoreći gotova. Opisao je korak po korak kako joj je smjestila banda iz Sigurnosne u doba Hladnog rata i zatvorila je u dječju psihijatrijsku bolnicu kako ne bi otkrila tajnu o Zalachenku.

Bio je zadovoljan tekstom. Imao je fantastičnu priču koja će se prodavati kao luda i usto stvoriti probleme u samom vrhu državnog aparata.

Zapalio je cigaretu dok je razmišljao.

Vidio je dvije velike rupe koje je trebalo popuniti. Jednu je mogao riješiti. Mora se suočiti s Peterom Teleborianom i unaprijed se veselio tom zadatku. Kada završi s Teleborianom, taj će poznati dječji psihijatar biti jedna od najomraženijih osoba u Švedskoj. To je bila prva stvar.

Drugi je problem bio puno kompliciraniji.

Urota protiv Lisbeth Salander – u sebi ih je zvao Zalachenkov klub – postojala je unutar SOAe. Znao je jedno ime, Gunnar Bjorck, ali nije moguće da je Gunnar Bjorck jedini odgovoran. Mora da postoji cijela grupa ili nekakav odjel. Mora da postoje šefovi, odgovorni i budžet. Problem je bio u tome što nije imao pojma što da radi kako bi identificirao te osobe. Nije znao odakle da krene.

Imao je samo rudimentarna znanja o tome kako je SOA organizirana.

U ponedjeljak je počeo istragu poslavši Henryja Corteza u niz antikvarijata na Sodermalmu sa zadatkom da kupi sve knjige koje se na neki način bave Sigurnosnoobavještajnom agencijom. Cortez je došao do Mikaela Blomkvista oko četiri poslijepodne sa šest knjiga. Mikael je promatrao hrpu na stolu.

Špijunaža u Švedskoj Mikaela Rosquista (Tempus, 1988.), Šef SOAe 1962. 1970. Pera Gunnara Vingea (W&W, 1988.), Tajne *sile* Jana Ottossona i Larsa Magnussona (Tiden, 1991.), Borba za *vlast* oko SOA Erika Magnussona (Corona, 1989.), Zada tak Carla Lidboma (W&W, 1990.) te – pomalo iznenađujuće – Agent *na* mjestu Thomasa Whitesidea (Ballantine, 1966.), u kojoj se radilo o aferi Wennerstrom. Onoj iz šezdesetih godina, ne njegovoj aferi Wennerstrom s početka ovog stoljeća.

Veći dio noći na utorak proveo je čitajući ili barem listajući knjige koje je Henry Cortez pronašao. Kada je završio, mogao je ustvrditi nekoliko stvari. Kao prvo, izgleda da je više knjiga nego ikada napisano o SOAi

krajem osamdesetih godina. Pretraga po Internetu pokazala je da o toj temi nema puno nove literature.

Kao drugo, izgleda da ne postoji neki shvatljivi pregled rada Švedske tajne policije tijekom godina. Što je možda razumljivo s obzirom na to da su mnogi zadaci bili tajni te se zato o njima nije moglo pisati, ali izgleda da ne postoje nijedna institucija ni medij koji su kritički istražili SOAu.

Primijetio je također neobičnu stvar da ni u jednoj od knjiga koje je Henry Cortez pronašao nema popisa literature. Fusnote su često upućivale na članke u večernjim novinama ili privatne intervjuue s nekim od umirovljenih suradnika SOAe.

Knjiga Taj ne s ile bila je fascinantna, ali većim se dijelom bavila vremenom prije i tijekom Drugog svjetskog rata. Memoari P. G. Vingea Mikaelu su se činili kao čista propaganda koju je napisao šef SOAe u pokušaju da se zaštiti nakon oštrih kritika i otkaza. Agent na mjes tu sadržavao je toliko čudnih podataka o Švedskoj već u prvom poglavlju da je odmah bacio knjigu u smeće. Jedine knjige koje su imale neku ambiciju da opišu rad SOAe bile su Borba za vlast oko SOAe i Špijunaža u Švedskoj .

Tu su postojali podaci, imena i pregled birokracijskog aparata. Knjiga Erika Magnussona činila mu se posebno vrijednom čitanja. Iako nije ponudila odgovore na neka od njegovih pitanja, dala mu je dobar pregled kako je SOA izgledala i čime se organizacija bavila proteklih desetljeća.No najveće je iznenađenje bila knjiga Zad ata k Carla Lidboma, koja je opisivala probleme s kojima se borio bivši veleposlanik u Parizu kada je po naredbi Vlade morao istražiti SOAu u kaosu nakon ubojstva Palmea i afere s Ebbeom Carlssonom. Mikael dotad nije pročitao ništa od Carla Lidboma i iznenadio ga je ironičan ton knjige u kombinaciji s oštroumnim primjedbama. Ali čak ni knjiga Carla Lidboma nije Mikaela dovela bliže odgovoru na njegova pitanja, iako je počeo naslućivati u koju se borbu upušta.

Nakon što je neko vrijeme razmišljao, uzeo je mobitel i nazvao Henryja Corteza.

„Bok, Henry. Hvala za jučerašnji terenski rad.“

„Hmm. Što trebaš?“

„Još malo terenskog rada.“

„Micke, imam posla. Ja sam sada tajnik redakcije.“

„Odličan potez u karijeri.“

„Što hoćeš?“

„Tijekom godina SOA je nekoliko puta bila predmet javne istrage. Carl Lidbom je proveo jednu. Mora da ima još takvih istraga.“

„Aha.“

„Donesi sve što možeš pronaći u Parlamentu – budžete, javne državne istrage, interpelacije, takve stvari.

I naruči godišnje izvještaje SOAe iz proteklih godina, sve koje možeš dobiti.“

„OK, znači sve živo.“

„Da. I, Henry...“

„Da?“

„...to mi treba tek sutra.“

Lisbeth Salander cijeli je dan razmišljala o Zalachenku. Znala je da se nalazi dvije sobe udaljen od njezine, da noću šteta hodnicima i da je došao u njenu sobu u tri i deset noćas. Slijedila je trag, pronašla ga u Gossebergi i otišla tamo s namjerom da ga ubije. Nije joj uspelo i zato je Zalachenko sada živ i nalazi se manje od deset metara od nje. U govovima je. U kolikim govovima, to još nije mogla točno procijeniti, ali pretpostavila je da bi trebala pobjeći i diskretno nestati u inozemstvu ako ne želi riskirati da je opet zatvore u neku ludnicu koju nadgleda Peter Teleborian.

Problem je, naravno, bio u tome što jedva da je imala snage uspraviti se u krevetu. Primjećivala je poboljšanja. I dalje je imala glavobolje, ali sada su dolazile u valovima, nisu bile konstantne. Bol u ramenu jenjao je i pojavljivao se samo kad bi se pokušala micati.

Čula je korake ispred vrata te vidjela jednu sestru kako otvara vrata i pušta unutra ženu u crnim hlačama, bijeloj bluzi i tamnom sakou. Bila je to zgodna vitka žena tamne kose i kratke dječeačke frizure. Zračila je zadovoljnom samouvjerenošću. U ruci je nosila crnu aktovku. Lisbeth je odmah primijetila da ima iste oči kao Mikael Blomkvist.

„Bok, Lisbeth. Ja sam Annika Giannini“, rekla je.

„Mogu li ući?“

Lisbeth ju je bezizražajno promatrala. Odjednom nije nimalo željela upoznati Mikaelovu sestru i požalila je što je prihvatila prijedlog da joj ona bude odvjetnica.

Annika je ušla, zatvorila vrata za sobom i privukla stolac krevetu. Nekoliko sekundi sjedila je bez riječi i promatrala svoju klijenticu.

Lisbeth Salander izgledala je užasno. Glava joj je bila zamotana kao kutija. Imala je goleme ljubičaste modrice oko oba oka i zakrvavljene bjeloočnice.

„Prije nego što počnemo razgovarati o bilo čemu, moram znati želiš li stvarno da ti ja budem odvjetnica.

Ja obično radim samo na slučajevima u kojima zastupam žrtve silovanja ili zlostavljanja. Nisam odvjetnica za kazneno pravo. No u detalje sam proučila tvoj slučaj i vrlo bih te rado zastupala ako to želiš. Isto tako želim reći da je Mikael Blomkvist moj brat – mislim da to već znaš – i da on i Dragan Armanskij plaćaju moj honorar.“

Malo je pričekala, ali nakon što nije dobila nikakvu reakciju od svoje klijentice, nastavila je.

„Ako želiš da te zastupam, radit ću za tebe. Dakle ne za svog brata ili Armanskija. U dijelu u kojem se radi o zločinima dobit ću pomoć tvog bivšeg skrbnika Holgera Palmgrena. On se ne da, ustao je iz bolničkog kreveta kako bi ti pomogao.“

„Palmgren?“ rekla je Lisbeth Salander.

„Da.“

„Upoznala si ga?“

„Da. On će mi biti savjetnik.“

„Kako je on?“

„Strašno je ljut, ali se, začudo, uopće ne brine za tebe.“ Lisbeth Salander nasmiješila se kutom usana. Bio je to prvi osmijeh otkako je stigla u bolnicu Sahlgrenska.

„Kako si ti?“ upitala je Annika.

„Usrano“, rekla je Lisbeth.

„OK. Želiš li da te zastupam. Armanskij i Mikael plaćaju moj honorar i...“

„Ne.“

„Na što misliš?“

„Sama plaćam. Neću ni novčića od Armanskija ili Kallea Blomkvista. Ali mogu ti platiti tek kad dobijem pristup internetu.“

„Razumijem. To ćemo onda riješiti kasnije, ionako veći dio mog honorara plaća država. Dakle hoćeš da te zastupam?“

Lisbeth Salander kratko je kimnula. „Dobro. Onda ti za početak moram prenijeti poruku od Mikaela. Nije se jasno izrazio, ali je rekao da ćeš razumjeti na što misli.“

„Aha?“

„Rekao je da mi je ispričao skoro sve, osim nekoliko stvari. Prva se tiče vještina koje je otkrio u Hedestadu.“

Mikael zna da imam fotografsko pamćenje ... i da sam bakerica. Nije ništa re kao o tome.

„OK.“

„Druga je CD. Ne znam na što misli, ali rekao je da ti moraš odlučiti želiš li mi to reći ili ne.“

Znaš li na što misli?“ CD s filmom kojim po kazuje kako me Bjurman silovao.

„Da.“

„OK...“

Annika Giannini odjednom više nije bila sigurna.

„Brat me malo izivcirao. Iako me angažirao, rekao mi je samo ono što je htio. Namjeravaš li mi i ti svašta tajiti?“ Lisbeth je razmislila.

„Ne znam.“

„Morat ćemo puno razgovarati. Sada nemam vremena za to zato što za četrdeset pet minuta ima sastanak s tužiteljicom Agnelom Jervas. Samo sam bila prisiljena dobiti potvrdu da me stvarno želiš za odvjetnicu. I htjela sam ti dati jedan savjet...“

„Aha.“

„A to je ovo. Kad ja nisam prisutna, nemoj reći ni riječi policiji, što god da te pitaju. Čak i ako te isprovociraju ili optužuju za razne stvari. Možeš li mi to obećati?“

„Bez ikakvih problema“, rekla je Lisbeth Salander.

Evert Gullberg bio je mrtav umoran nakon napornog proteklog dana i

probudio se tek u devet, što je bilo gotovo četiri sata kasnije nego obično. Otišao je u kupaonicu, oprao se i oprao zube. Dugo je stajao ipromatrao lice u ogledalu. Zatim je ugasio svjetlo i obukao se. Odabrao je jedinu čistu košulju koja mu je preostala i stavio smeđu kravatu s uzorkom.

Šišao je do hotelskog restorana na doručak, popio šalicu crne kave te pojeo krišku tosta sa sirom i malo marmelade od naranče. Popio je veliku čašu mineralne vode.

Zatim je otišao u hotelsko predvorje i iz govornice nazvao Fredrika Clintona na mobitel.

„Ja sam. Kakvo je stanje?“

„Prilično nemirno.“

„Fredrik, imaš li snage za ovo?“

„Da, ovo je baš kao i prije. Šteta što Hans von Rottinger nije živ. On je bio bolji u planiranju operacija od mene.“

„Ti i on ste bili jednako dobri. Mogli ste uvijek zamijeniti jedan drugoga. Što ste ustvari često i činili.“

„Radi se o osjećaju. On je uvijek bio za mrvicu oštrije.“

„Što se događa?“

„Sandberg je pametniji nego što smo mislili. Martenssona smo uzeli kao pomoć izvana. On je potrčko, ali može ga se iskoristiti. Prislušujemo Blomkvistov fiksni telefon i mobitel. Danas ćemo srediti i telefone Annike Giannini i Mille nniu m s . Proučavamo i nacрте ureda i stanova. Uskoro ulazimo.“

„Moraš prvo pronaći gdje se nalaze sve kopije...“

„Već jesam. Imali smo nevjerovatnu sreću. Annika Giannini je nazvala Blomkvista u deset ujutro. Pitala je koliko se točno kopija nalazi u optičaru i iz razgovora je ispalo da Mikael Blomkvist ima jedinu kopiju.

Berger je napravila kopiju izvještaja, ali ju je poslala Bublanskom.“

„Dobro. Nemamo vremena za gubljenje.“

„Znam. Ali sve se mora dogoditi u jednom naletu. Ako ne uzmemo sve kopije Bjorckovog izvještaja odjednom, nećemo uspjeti.“

„Znam.“

„Malo je komplicirano zato što je Giannini jutros otišla u Goteborg. Poslao sam tim vanjskih suradnika za njom. Upravo slijecu.

„Dobro.“

Gullberg nije znao što još da kaže. Dugo je šutio.

„Hvala, Fredrik“, rekao je na kraju.

„Hvala ti. Ovo je puno zabavnije nego sjediti i uzalud čekati na bubreg.“

Oprostili su se. Gullberg je platio hotelski račun i izašao na ulicu. Akcija je počela. Sada je samo trebalo postići da koreografija bude savršena.

Za početak je pješice otišao do hotela Park Avenue i tamo upitao može li poslati faks. Nije to htio učiniti u hotelu u kojem je odsjeo. Poslao je pisma koja je prethodnog dana napisao u vlaku. Nakon toga je izašao na Ulicu Avenyn i potražio taksu. Zastao je kod jednog koša za smeće i potrgao kopije svojih pisama.

Annika Giannini razgovarala je s tužiteljicom Agnetom Jervas petnaest minuta. Htjela je znati za što će optužiti Lisbeth Salander, ali ubrzo je shvatila da Jervas nije sigurna što će se dogoditi.

„Zasad mi je dovoljno da je zatvorim po točkama optužnice za teško zlostavljanje ili pokušaj ubojstva. Tu mislim na to da je Lisbeth Salander svog oca udarila sjekirom. Pretpostavljam da ćete igrati na kartu samoobrane.“

„Možda.“

„Iskreno govoreći, trenutno je moj prioritet Niedermann, ubio je policajca.“

„Razumijem.“

„U kontaktu sam s državnim tužiteljem. Sada traju rasprave o tome da li da sve optužbe protiv vaše klijentice uzme jedan tužitelj u Stockholmu i poveže to s onim što se dogodilo tamo.“

„Pretpostavljam da će se sve prebaciti u Stockholm.“

„Dobro. U tom slučaju moram dobiti priliku da ispitam Lisbeth Salander. Kada će to biti moguće?“

„Imam izjavu njenog liječnika Andersa Jonassona. Kaže da Lisbeth Salander neće biti sposobna za ispitivanje još nekoliko dana. Osim što ima tjelesne ozljede, pod jakim je sredstvima protiv bolova.“

„I ja sam dobila sličnu poruku. Vjerojatno razumijete da me to stvarno frustrira. Ali, kao što sam rekla, moj je prioritet sada Ronald Niedermann.“

Vaša klijentica kaže da ne zna gdje se on skriva.“

„Što je istina. Ona ne poznaje Niedermanna. Samo gaje uspjela identificirati i pronaći.“

„OK“, rekla je Agneta Jervas.

Evert Gullberg imao je buket cvijeća u ruci kada je ušao u lift Sahlgrenske zajedno s kratkokosom ženom u tamnom sakou. Pristojno je pridržao vrata lifta i pustio je da prva ode do recepcije odjela.

„Ja sam Annika Giannini, odvjetnica, došla sam ponovno posjetiti svoju klijenticu Lisbeth Salander.“

Evert Gullberg okrenuo je glavu i iznenađen pogledao ženu koju je pustio iz lifta. Spustio je pogled na njenu aktovku dok je sestra pregledavala njenu iskaznicu i provjerila neki popis.

„Soba broj dvanaest“, rekla je sestra.

„Hvala. Već sam bila ovdje, znam gdje je.“ Uzela je aktovku i nestala Gullbergu iz vida.

„Mogu li vam pomoći?“ upitala je sestra.

„Da, molim vas, htio bih ostaviti ovo cvijeće za Karla Axela Bodina.“

„On ne smije primati posjete.“

„Znam, samo sam htio donijeti cvijeće.“

„Mi mu to možemo predati.“

Gullberg je ponio cvijeće kako bi imao razlog za dolazak. Htio je vidjeti kako izgleda odjel. Zahvalio je i krenuo prema izlazu.

Na putu onamo prošao je pokraj Zalachenkovih vrata, soba 14, kako je rekao Jonas Sandberg.

Pričekao je na stubištu. Kroz staklena vrata vidio je kako sestra nosi buket koji je upravo ostavio i ulazi u Zalachenkovu sobu. Dok se vraćala na svoje mjesto, Gullberg je otvorio vrata, brzo otišao do sobe broj 14 i ušao.

„Bok, Alexander“, rekao je.

Zalachenko je iznenađen pogledao nenajavljenoga gosta.

„Mislio sam da si već mrtav“, rekao je.

„Još nisam.“

„Što hoćeš?“ upitao je Zalachenko.

„A što misliš?“

Gullberg je privukao stolac za posjetitelje i sjeo.

„Vjerojatno vidjeti me mrtvog.“

„Da, to bi bilo praktično. Kako si mogao biti tako prokleta glup. Dali smo ti novi život, a ti završiš ovdje.“ Da se Zalachenko mogao nasmiješiti, vjerojatno bi to učinio. Po njegovu se mišljenju švedska Sigurnosna policija sastojala od samih amatera. U njih je ubrajao Everta Gullberga i Svena Janssona, zvanog Gunnar Bjorck. Da ne govorimo o onom totalnom idiotu odvjetniku Nilsu Bjurmanu.

„A sad te ponovno moramo izvlačiti iz vatre.“

Izraz se nije posebno svidio teško opečenom Zalachenku.

„Nemoj mi tu moralizirati. Samo me izvuci odavde.“

„O tome sam i došao razgovarati s tobom.“ Podigao je aktovku na koljena, izvadio novi blok i otvorio praznu stranicu. Upitno je pogledao Zalachenka.

„Samo me nešto zanima – zar bi nas stvarno izdao nakon svega što smo učinili za tebe?“

„Što misliš?“

„To ovisi o tome koliko si lud.“

„Ne zovi me ludim. Ja se uvijek izvučem. Činim ono što moram kako bih preživio.“ Gullberg je odmahnuo glavom.

„Ne, Alexandere, ti činiš to što činiš zato što si zla i pokvarena osoba. Htio si poruku Sekcije. Ja sam tu da ti je prenesem. Ovoga puta nećemo ni prstom mrdnuti da ti pomognemo.“

Zalachenko je prvi put izgledao nesigurno.

„Nemaš izbora“, rekao je.

„Uvijek postoji izbor“, odgovorio je Gullberg.

„Ja ću...“

„Nećeš ti ništa.“

Gullberg je duboko uzdahnuo, stavio ruku u vanjski džep smeđe aktovke i izvadio Smith & Wesson od 9 milimetara sa zlatom optočenom drškom. Bio je to poklon koji je dobio od engleske tajne službe prije dvadeset pet godina – rezultat jedne neprocjenjive informacije koju je izvukao od Zalachenka i pretvorio u valutu u obliku imena stenografa u engleskom MI5 koji je, kao i Kim Philby, radio za Ruse.

Zalachenko se iznenadio. A onda se nasmijao.

„I što ćeš sad? Ubiti me? Onda ćeš provesti ostatak svog jadnog života u zatvoru.“

„Mislim da neću“, rekao je Gullberg. Zalachenko odjednom nije bio siguran blefira li Gullberg ili ne.

„To bi bio veliki skandal.“

„Ni u to ne vjerujem. Možda nekoliko naslovnica. Ali za tjedan dana nitko se ne bi ni sjećao imena Zalachenko.“ Zalachenkove su se oči suzile.

„Jebena svinjo“, rekao je Gullberg tako hladnim glasom da se Zalachenko smrznuo.

Stavio je prst na okidač i ustrijelio ga posred čela upravo kad je Zalachenko zamahnuo svojom protezom preko ruba kreveta. Zalachenko je bio odbačen natrag na jastuke. Nekoliko se puta trznuo pa ostao mirno ležati. Gullberg je vidio kako se crvena mrlja stvara na zidu iza uzglavlja kreveta. U ušima mu je odzvanjalo nakon pucnja, pa je automatski pročačkao uho slobodnim kažiprstom.

A onda je ustao, prišao Zalachenku, prisionio mu cijev na sljepoočnicu i još dva puta pritisnuo okidač. Htio je biti siguran da je gad mrtav.

Lisbeth Salander trgnula se i uspravila u krevetu kad je odjeknuo prvi pucanj. Užasan joj je bol prošao ramenom. Kad su odjeknula još dva pucnja, pokušala je prebaciti noge preko ruba kreveta.

Annika Giannini razgovarala je s Lisbeth tek nekoliko minuta kad su začule pucanj. Prvo je sjedila paralizirana pokušavajući shvatiti odakle je došao taj oštri zvuk. Tek kad je vidjela Lisbethinu reakciju, shvatila je da se nešto događa.

„Lezi mirno“, povikala je Annika Giannini. Automatski je stavila ruku na Lisbethin prsni koš i gurnula je natrag u krevet tako snažno da je ostala bez zraka.

Potom je brzo prešla sobu i otvorila vrata. Ugledala je dvije sestre kako trče prema sobi dvoja vrata dalje u hodniku. Prva je sestra zastala na vratima. Annika ju je čula kad je završala „Ne, nemoj“, a onda je vidjela kako uzmiče i sudara se s drugom sestrom. „Naoružan je. Bježi.“

Annika je vidjela kako su dvije sestre otvorile vrata i potražile zaštitu u sobi do Lisbethine.

U sljedećem je trenutku sjedokosi mršavi muškarac u pepitasakou

izašao na hodnik. U ruci je imao pištolj. Annika je prepoznala muškarca s kojim je prije nekoliko minuta bila u liftu. Pogledali su se. Izgledao je zbunjeno. Tada je vidjela kako upire pištolj u nju i kreće naprijed. Uvukla je glavu u sobu, zalupila vratima i očajnički se osvrnula oko sebe. Odmah uz nju stajao je visoki stol za sestre, koji je jednim pokretom privukla do vrata i zaglavila ploču stola ispod kvake.

Čula je kretanje, okrenula glavu i vidjela da se Lisbeth Salander ponovno počela izvlačiti iz kreveta. Preletjela je sobu u nekoliko brzih koraka, zagrlila svoju klijenticu i podigla je. Otrgnula je elektrode i infuziju, odnijela je u zahod i posjela na školjku. Okrenula se i zaključala vrata zahoda. Zatim je izvukla mobilni telefon iz džepa sakoa i nazvala policiju.

Evert Gullberg prišao je Lisbethinoj sobi i pokušao stisnuti kvaku. Bila je zaglavljena. Nije ju mogao pomaknuti ni milimetra.

Na sekundu je neodlučno stajao pred vratima. Znao je da je Annika Giannini u sobi i pitao se ima li kopiju Björkova izvještaja u torbi. Nije mogao ući u sobu i nije imao snage provaliti vrata. Ali to i nije bio dio plana. Clinton će se pobrinuti za Giannini. Njegov je posao bio samo Zalachenko.

Gullberg se osvrnuo oko sebe u hodniku i shvatio da ga promatra desetak sestara, pacijenata i posjetitelja koji su virili kroz razna vrata. Podigao je pištolj i ispalio hitac u sliku koja je visjela na kraju hodnika. Njegova je publika nestala kao zamahom čarobnog štapića. Bacio je posljednji pogled na zatvorena vrata, odlučno se vratio u Zalachenkovu sobu i zatvorio vrata. Sjeo je na stolac za posjetitelje i promatrao bivšeg ruskog špijuna, koji je toliko dugo bio velik dio njegova života.

Mirno je sjedio gotovo deset minuta. Tada je začuo kretanje u hodniku i shvatio da je stigla policija. Nije razmišljao ni o čemu.

A zatim je posljednji put podigao pištolj, prislonio ga na sljepoočnicu i pritisnuo okidač.

Kako se situacija razvijala, vidjelo se da postoji opasnost da u bolnici Sahlgrenska dođe do samoubojstva. Evert Gullberg hitno je prebačen na traumu, gdje ga je prihvatio doktor Anders Jonasson i odmah poduzeo niz postupaka za spašavanje života.

Već drugi put u manje od tjedan dana Jonasson je morao izvesti hitnu operaciju vađenja metka iz ljudskog mozga. Nakon petosatne operacije

Gullbergovo je stanje bilo kritično. Ali još je uvijek bio živ.

No ozljeda Everta Gullberga bila je puno ozbiljnija od Lisbethine. Nekoliko je dana lebdio između života i smrti.

Mikael Blomkvist nalazio se u Kaffèbaru u Hornsgatanu kada je na radijskim vijestima čuo da je još neimenovani 66godišnji muškarac osumnjičen za pokušaj ubojstva Lisbeth Salander ubijen u bolnici Sahlgrenska u Goteborgu. Spustio je šalicu s kavom, uzeo torbu s laptopom i pohitao prema redakciji u Gotgatan. Prešao je preko Mariatorgeta i skrenuo u St. Paulsgatan kad mu je zapištalo mobitel. Javio se u hodu.

„Blomkvist.“

„Hej, Malin je.“

„Čuo sam na vijestima. Znamo li tko je pucao?“

„Još ne. Henry Cortez pokušava saznati.“

„Stižem za pet minuta.“

Na vratima *Millenniums* Mikael se sudario s Henryjem Cortezom, koji je upravo izlazio.

„Ekstrom ima presicu u petnaest sati“, rekao je Henry.

„Idem dolje do Kungsholmena.“

„Što znamo?“ povikao je Mikael za njim.

„Malin“, rekao je Henry i nestao.

Mikael je ušao u ured Erike Berger... krivo, ured Malin Eriksson. Telefonirala je i grozničavo zapisivala nešto na žuti samoljepivi papirić. Mahnula mu je neka se makne. Mikael je otišao u čajnu kuhinju i natočio kavu s mlijekom u dvije šalice koje su imale oznake Stranke mladih demokršćana i Stranke mladih socijaldemokrata. Kad se vratio u ured, Malin je završila razgovor. Pružio joj je Mlade socijaldemokrate.

„OK“, rekla je Malin.

„Zalachenko je ubijen u trinaest i petnaest.“ Pogledala je Mikaela.

„Upravo sam razgovarala s jednom medicinskom sestrom iz Sahlgrenske. Kaže da je ubojica stariji muškarac, oko sedamdeset godina, koji je došao ostaviti cvijeće za Zalachenka nekoliko minuta prije ubojstva. Ustrijelio je Zalachenka u glavu s nekoliko hitaca, a onda uperio pištolj u sebe. Zalachenko je mrtav. Ubojica je još uvijek živ, upravo su ga

operirali.“

Mikael je odahnuo. Još otkad je čuo vijesti u kafiću, srce mu je bilo u grlu i bio je sav uspaničen da je Lisbeth Salander ta koja je ubila Zalachenka. To bi stvarno zakompliciralo njegov plan.

„Znamo li ime toga koji je pucao?“ upitao je. Malin je odmahнула glavom upravo kad je telefon ponovno zazvonio. Javila se i Mikael je iz razgovora shvatio da se radi o jednom honorarnom suradniku iz Goteborga kojeg je Malin poslala u Sahlgrensku. Mahnuo joj je, otišao u svoj ured i sjeo.

Imao je osjećaj da već nekoliko tjedana nije bio na svom radnom mjestu. Na stolu ga je čekala gomila neotvorene pošte, koju je odlučno odgurnuo u stranu. Nazvao je sestru.

„Giannini.“

„Bok. Mikael je. Jesi čula što se dogodilo u Sahlgrenskoj?“

„Moglo bi se reći.“

„Gdje si?“

„U Sahlgrenskoj. Taj gad je uperio pištolj u mene.“ Mikael je šokiran ostao sjediti nekoliko sekundi prije nego što je shvatio što mu je sestra upravo rekla.

„Koji... zar si bila tamo?“

„Da. To je bilo nešto najgore što sam doživjela.“

„Jesi ozlijeđena?“

„Ne. Ali pokušao je ući u Lisbethinu sobu. Blokerala sam vrata i zaključala nas u zahod.“ Mikaelu se odjednom cijeli svijet zaljuljao. Njegova sestra je skoro...

„Kako je Lisbeth?“ upitao je.

„Nije ozlijeđena. Hoću reći, nije ozlijeđena u današnjim događajima.“ Malo je odahnuo.

„Annika, znaš li nešto o ubojici?“

„Ništa. Bio je to stariji čovjek, lijepo odjeven. Izgledao mi je nekako zbunjeno. Nikada ga prije nisam vidjela, ali bila sam s njim u liftu par minuta prije ubojstva.“

„A Zalachenko je sigurno mrtav?“

„Da. Čula sam tri hica i, koliko sam shvatila iz razgovora, sva tri puta

ustrijeljen je u glavu. Ali ovdje ti je pravi kaos, tisuće policajaca i evakuirali su odjel gdje su teško ozlijeđeni i bolesni ljudikoje je teško evakuirati. Kad je došla policija, netko je htio ispitati Salander prije nego što su shvatili u koliko je lošem stanju. Morala sam graknuti na njih.“

Inspektor Marcus Erlander ugledao je Anniku Giannini kroz odškrinuta vrata Lisbethine sobe. Odvjetnica je imala mobitel na uhu, pa je pričekaio da završi razgovor.

I sada, dva sata nakon ubojstva, u hodniku je vladao organizirani kaos. Zalachenkova je soba bila ograđena. Liječnici su mu pokušali pružiti prvu pomoć odmah nakon pucnjeva, ali su ubrzo odustali. Zalachenku nije bilo pomoći. Njegovi su posmrtni ostaci poslani patologu i počela je istraga mjesta zločina.

Erlanderu je zazvonio mobitel. Bio je to Fredrik Malmberg iz istrage.

„Identificirali smo ubojicu“, rekao mu je Malmberg.

„Zove se Evert Gullberg i ima sedamdeset osam godina.“ Sedamdeset osam godina. Postariji ubojica.

„I tko je taj vražji Evert Gullberg?“

„Umirovljenik. Živi u Laholmu. Po profesiji pravnik. Dobio sam dojavu iz Sigurnosne da su nedavno pokrenuli istragu protiv njega.“

„Kada i zašto?“

„Ne znam kada. A zašto – zbog toga što je imao lošu naviku da šalje luda i prijeteća pisma javnim osobama.“

„Kao na primjer?“

„Ministru pravosuđa.“

Marcus Erlander je uzdahnuo. Dakle luđak. Osvetnik.

„SOAu su ujutro zvale brojne novine koje su dobile Gullbergovo pismo. I pravosuđe se oglasilo, zato što je taj Gullberg, izgleda, prijetio da će ubiti Karla Axela Bodina.“

„Hoću kopije tih pisama.“

„Od SOAe?“

„Da, kvragu. Odi u Stockholm i osobno ih uzmi ako je potrebno. Hoću da budu na mom pisaćem stolu kad se vratim u policiju. Što će biti za nekoliko sati.“

Na sekundu je razmišljao, a onda upitao.

„Je l' te to SOA nazvala?“

„Pa rekao sam ti.“

„Hoću reći, oni su nazvali tebe, a ne ti njih?“

„Da. Tako je.“

„OK“, rekao je Marcus Erlander i prekinuo vezu.

Pitao se što je to SOAi da odjednom sama kontaktira javnu policiju. Inače je praktički nemoguće dobiti bilo kakvu izjavu od njih.

Wadensjoo je bučno otvorio vrata sobe u Sekciji kojom se Fredrik Clinton koristio kao sobom za odmor. Clinton je s naporom sjeo.

„Koji se vrug događa?“ povikao je Wadensjoo.

„Gullberg je ubio Zalachenka, a onda si pucao u glavu.“

„Znam“, rekao je Clinton.

„Znaš?“ prasnuo je Wadensjoo.

Wadensjoo je bio sav zažaren u licu i izgledao kao da mu prijeti moždani udar.

„Pa jebemu, on je digao ruku na sebe. Pokušao se ubiti? Je l' poremećen?“

„Znači, još je živ?“

„Trenutno da, ali ima velike ozljede mozga.“ Clinton je uzdahnuo.

„Šteta“, rekao je tužnim glasom.

„Šteta!?“ povikao je Wadensjoo.

„Gullberg je lud. Zar ne razumiješ što...“ Clinton ga je prekinuo.

„Gullberg ima rak želuca, debelog crijeva i mokraćnog mjehura. Na umoru je već neko vrijeme, u najboljem slučaju preostalo mu je par mjeseci.“

„Rak?“

„Već nekoliko mjeseci nosi to oružje sa sobom, čvrsto je odlučio da će ga upotrijebiti kad bol postane nepodnošljiv i prije nego što bude osuđen na ponižavajući život u bolnici. Sada je napravio zadnju stvar za Sekciju. Otišao je u velikom stilu.“

Wadensjoo je ostao bez teksta.

„Ti si znao da namjerava ubiti Zalachenka.“

„Naravno. Njegov je zadatak bio da se pobrine da Zalachenko nikada ne progovori. A kao što znaš, njemu se ne može prijetiti, a ni dogovoriti se

s njim.“

„Ali zar ne razumiješ koji bi skandal ovo moglo izazvati? Jesi i ti lud kao i Gullberg?“ Clinton je s naporom ustao. Pogledao je Wadensjooa ravno u oči i pružio mu gomilu faksova.

„To je bila operativna odluka. Žalim za prijateljem, ali vjerojatno ću i ja ubrzo za njim. A što se tiče skandala... Jedan bivši porezni savjetnik pisao je očito luda i paranoidna pisma novinama, policiji i pravosuđu. Evo ti jedan primjerak tih pisama. Gullberg optužuje Zalachenka za sve od ubojstva Palmea do toga da pokušava građane Švedske otrovati klorom. Pisma je očito napisao ludak i napisana su povremeno nečitljivim rukopisom tiskanim slovima, s puno podvlačenja i uskliknika. Sviđa mi se kako je pisao po marginama.“

Wadensjoo je čitao pisma i bivao sve više iznenađen. Nije mogao vjerovati. Clinton ga je promatrao.

„Što god da se dogodi, Zalachenkova smrt neće biti povezana sa Sekcijom. Ubio ga je jedan smušeni i dementni umirovljenik.“ Napravio je stanku.

„Najvažnije je da se ti sad moraš prilagoditi situaciji. Nemoj izvoditi.“ Napeto je buljio u Wadensjooa. Bolesnikov pogled odjednom je postao hladan i odlučan.

„Moraš shvatiti da je Sekcija sam vrh švedske obrane. Mi smo zadnja linija obrane. Naš je posao da bdijemo nad sigurnosti zemlje. Sve drugo nije važno.“

Wadensjoo je gledao u Clintona, nesigurnost mu se vidjela u očima.

„Mi smo oni koji ne postoje. Mi smo oni kojima nitko ne zahvaljuje. Mi smo oni koji moraju donijeti odluke koje nitko drugi ne može donijeti... a najmanje političari.“

U glasu mu se čuo prezir kad je izgovorio tu posljednju riječ.

„Učini kako ja kažem i Sekcija će možda preživjeti. Ali kako bi do toga došlo, moramo biti odlučni i oštri.“ Wadensjoo je osjetio kako ga obuzima panika.

Henry Cortez grozničavo je zapisivao sve što je rečeno s podija tiskovne konferencije u policijskoj zgradi na Kungsholmenu. Konferenciju je počeo tužitelj Richard Ekstrom. Objasnio je da je jutros odlučeno kako

će istraga oko ubojstva policajca u Gossebergi, zbog kojeg traže Ronalda Niedermanna, biti pod jurisdikcijom tužitelja u Goteborgu, ali da će opću istragu koja se tiče Niedermanna voditi on sam. Dakle Niedermann je osumnjičen za ubojstva Daga Svenssona i Mije Bergman. Odvjetnika Bjurmana nije spominjao. Ekstrom je također zadužen za podizanje optužnice protiv Lisbeth Salander zbog sumnji na dugi niz zločina.

Objasnio je da je odlučio izaći s tim informacijama u javnost zbog onoga što se dogodilo u Goteborgu tijekom dana, zbog ubojstva Karla Axela Bodina, oca Lisbeth Salander. Direktni povod presice bio je taj što je htio demantirati podatke koji su već izašli u medijima i zbog kojih je već dobio mnogo novinarskih upita.

„Iz podataka koji su trenutno dostupni mogu reći da kći Karla Axela Bodina, koja je dakle u pritvoru zbog pokušaja ubojstva oca, nema nikakve veze s jutrošnjim događajima.“

„Tko je ubojica?“ povikao je novinar radijske emisije *Dagens Eko*.

„Muškarac koji je u trinaest i petnaest ispalio te smrtonosne hlice u Karla Axela Bodina i nakon toga se pokušao ubiti identificiran je. Radi se o sedamdesetomogodišnjem umirovljeniku koji se već duže liječio od smrtonosne bolesti i koji zbog toga ima psihičkih tegoba.“

„Ima li on kakve veze s Lisbeth Salander?“

„Ne. To možemo odlučno demantirati. Njih dvoje se nikada nisu upoznali i ne znaju jedno za drugo. Sedamdesetomogodišnjak je tragična osoba koja je sve to samovoljno poduzela iz osobnih, paranoidnih pobuda. Sigurnosnoobavještajna agencija nedavno je pokrenula istragu protiv njega jer je napisao gomilu konfuznih pisama poznatim političarima i medijima. Čak je jutros novinama i državnim službama došlo pismo tog sedamdesetomogodišnjaka u kojem prijeti Karlu Axelu Bodinu.“

„Zašto policija nije pružila zaštitu Bodinu?“

„Pisma o kojima govorim poslana su sinoć i stigla su dakle u naše ruke u isto vrijeme kad je ubojstvo počinjeno. Nije bilo vremena da se reagira.“

„Kako se zove taj sedamdesetomogodišnjak?“

„Ne želimo otkriti tu informaciju prije nego što njegova obitelj ne bude obaviještena.“

„Čime se bavio?“

„Koliko sam shvatio iz ovoga što mi je jutros rečeno, radio je kao revizor i porezni savjetnik. Već je petnaest godina u mirovini. Istraga još uvijek traje, ali kao što možete zaključiti iz pisama koje je slao, ovo je tragedija koja je možda mogla biti spriječena da je društvo bilo pripravnije.“

„Je li prijeto i drugim osobama?“

„Da, dobio sam takve informacije, ali ne znam ništa detaljnije.“

„Što to sve znači za slučaj Lisbeth Salander?“

„Trenutno ništa, naimo imamo svjedočenje Karla Axela Bodina koje je dao policiji koja ga je ispitala te mnoštvo materijalnih dokaza protiv nje.“

„A što je s informacijama da je Bodin pokušao ubiti kćer?“

„To je predmet istrage, ali postoje osnovane sumnje da to nije točno. Kako se sada čini, radi se o dubokim nesuglasticama i tragičnom raskolu u obitelji.“

Henry Cortez se zamislio. Počeo se po uhu. Vidio je da njegovi kolege novinari isto tako grozničavo zapisuju kao i on.

Gunnar Bjorck histerično se uspaničio kada je čuo vijesti o pucnjavi u Sahlgrenskoj. Osjetio je strašne bolove u leđima.

Prvo je neodlučan sjedio dulje od sat vremena. Tada je podigao slušalicu i pokušao nazvati svog starog zaštitnika Everta Gullberga u Laholm. Nitko se nije javljao.

Slušao je vijesti i tako dobio skraćeni izvještaj onoga što je rečeno na tiskovnoj konferenciji u policiji. Zalachenka je ubio sedamdesetomogodišnji osvetnik.

Bože dragi. Sedamdesetomogodišnjak.

Ponovno je, bez uspjeha, pokušao nazvati Everta Gullberga.

Zabrinuo se, a onda ga je potpuno obuzela panika. Nije više mogao ostati u svojoj unajmljenoj vikendici u Smadalarou. Osjećao se ranjivo i kao da se krug steže oko njega. Treba mu vremena da razmisli. Napunio je jednu torbu odjećom, lijekovima protiv bolova i higijenskim potrepštinama. Nije htio upotrijebiti svoj telefon, nego je odšepao do telefonske govornice uz lokalni dućan živežnim namirnicama, nazvao Landsort i rezervirao sobu u starom svjetioniku. On se nalazi na kraju svijeta i teško da će ga tamo itko naći. Rezervirao je sobu na dva tjedna. Bacio je pogled na ručni sat. Morat

će požuriti ako želi stići na posljednji trajekt, pa se vratio kući onoliko brzo koliko su ga bolna leđa nosila. Otišao je ravno u kuhinju i provjerio je li isključen aparat za kavu. Zatim je izašao u hodnik po torbu. Slučajno je bacio pogled u dnevnu sobu i zastao od šoka.

Prvo nije shvaćao što vidi.

Stropna je svjetiljka na misteriozan način bila skinuta i stavljena na stolić. Na njezinu je mjestu visjelo uže na kuki za svjetiljku, a ispod je bila kanta koja je obično stajala u kuhinji.

Bjorcku ništa nije bilo jasno, buljio je u omću.

A onda je začuo kretanje iza sebe i osjetio kako mu koljena popuštaju. Polako se okrenuo.

Bila su to dva muškarca od oko 35 godina. Izgledali su kao da su podrijetlom odnekud s juga Europe. Nije stigao ni reagirati kad su ga zgrabili svaki ispod jednog pazuha, podigli i odnijeli unatraske do kante. Kad se pokušao oduprijeti, bol mu se zarezao u leđa poput noža. Bio je gotovo paraliziran kada je osjetio kako ga podižu na kantu.

Jonas Sandberg bio je u društvu 49-godišnjeg muškarca koji je bio poznat pod nadimkom Falun i u mladosti bio profesionalni provalnik, a onda se prekvalificirao za bravara. Hans von Rottinger iz Sekcije angažirao je Faluna 1986. u operaciji u kojoj je trebalo provaliti vrata vode jedne anarhističke organizacije. Falun je nakon toga redovito bio angažiran sve do sredine devedesetih, kad su prestali provoditi operacije te vrste. Fredrik Clinton bio je taj koji je rano ujutro ponovno oživio tu vezu i ponudio Falunu novi zadatak. Falun je dobio 10.000 kruna na ruke za deset minuta posla. U zamjenu je morao obećati da neće ništa ukrasti iz stana koji je bio cilj operacije; Sekcija ipak nije kriminalna organizacija. Falun nije znao koga točno Clinton zastupa, ali je pretpostavio da to ima neke veze s vojskom. Čitao je on Guilloua. Nije postavljao pitanja. A i dobro se osjećao kada je nakon mnogo godina zatišja ponovno dobio zadatak od starog poslodavca.

Njegov je zadatak bio otvoriti vrata. Bio je stručnjak za provaljivanje i imao otpirač. Svejedno mu je trebalo pet minuta da provali bravu stana Mikaela Blomkvista. Nakon toga je Falun čekao vani na stubištu, dok je Jonas Sandberg zakoračio preko praga.

„Unutra sam“, rekao je Sandberg na mikrofön.

„Dobro“, odgovorio je Fredrik Clinton u slušalici u njegovu uhu.

„Mirno i oprezno. Opiši mi što vidiš.“

„U hodniku sam, tu su jedan ormar, polica za šešire s desne strane i kupaonica s lijeve. Stan se inače sastoji od samo jedne velike prostorije od pedesetak kvadrata. Desno iza šanka je mala kuhinja.“

„Ima li kakav radni stol ili...“

„Čini se da radi za kuhinjskim stolom ili na sofi u dnevnoj sobi... čekaj.“ Clinton je čekao.

„Da. Na kuhinjskom stolu je fascikl s Bjorckovim izvještajem. Izgleda da je to original.“

„Dobro. Ima li još čega zanimljivog na stolu?“

„Knjige. Memoari P .G. Vingea *Borba za vlast oko SOAe* Erika Magnussona. Još pet, šest takvih knjiga.“

„Kompjutor?“

„Ne.“

„Neki sef?“

„Ne... ne vidim ništa takvo.“

„OK. Imaš vremena. Prođi kroz stan metar po metar. Martensson nam je javio da je Blomkvist još uvijek u redakciji. Naravno, nosiš rukavice?“

„Naravno.“

Marcus Erlander popričao je s Annikom Giannini kad je oboje završilo svoje telefonske razgovore. Otišao je u sobu Lisbeth Salander, pružio ruku Anniki i predstavio se. Nakon toga je pozdravio Lisbeth i upitao je kako se osjeća. Nije odgovorila. Okrenuo se prema Anniki Giannini.

„Moram vas zamoliti da mi odgovorite na par pitanja.“

„Da?“

„Možete li mi ispričati što se dogodilo?“

Annika Giannini ispričala je što je čula i učinila sve dok se nije zabarikadirala u zahod s Lisbeth Salander. Erlander je izgledao zamišljeno. Bacio je pogled na Lisbeth, a onda ponovno na njenu odvjeticu.

„Dakle vi mislite da je došao i do ove sobe.“

„Čula sam ga kako pokušava otvoriti vrata.“

„I sigurni ste u to? Čovjek lako može svašta umisliti kad je uplašen ili uzbuđen.“

„Čula sam ga. Vidio me. Uperio je pištolj u mene.“

„Mislite li da je i vas htio ubiti?“

„To ne znam. Uvukla sam glavu natrag u sobu i blokirala vrata.“

„Pametnan potez. A još je pametnije što se odnijeli svoju klijenticu u zahod. Ova su vrata toliko tanka da bi meci vjerojatno samo prošli kroz njih da je pokušao pucati. Ono što pokušavam shvatiti jest je li krenuo u napad protiv vas osobno ili je samo reagirao kad ste ga pogledali. Bili ste mu najbliži u hodniku.“

„Točno.“

„Je li vam se činilo da vas poznaje ili da vas je prepoznao?“

„Ne, ne baš.“

„Je li moguće da vas je prepoznao iz novina? Citirali su vas u vezi s mnogim poznatim slučajevima.“

„Moguće je. Na to ne mogu odgovoriti.“

„I nikada ga prije niste vidjeli?“

„Vidjela sam ga u liftu kad sam dolazila ovamo.“

„To nisam znao. Jeste li razgovarali?“

„Ne. Bacila sam pogled na njega na možda pola sekunde. Nosio je buket cvijeća u jednoj ruci i aktovku u drugoj.“

„Je li i on pogledao vas?“

„Ne. Gledao je ravno pred sebe.“

„Je li ušao u lift prvi ili iza vas?“ Annika je razmišljala.

„Ušli smo višemanje istovremeno.“

„Je li izgledao zbunjen ili...?“

„Ne. Samo je mirno stajao s cvijećem.“

„I što se onda dogodilo?“

„Izašla sam iz lifta. I on je tada izašao. Otišla sam posjetiti svoju klijenticu.“

„Otišli ste direktno ovamo?“

„Da... ne. Hoću reći, otišla sam do recepcije i predstavila se. Jer tužitelj je zabranio posjete mojoj klijentici.“

„Gdje se tada nalazio taj muškarac?“ Annika Giannini je oklijevala.

„Nisam sigurna. Mislim da je došao iza mene. Da, čekajte... Prvi je izašao iz lifta, a onda je zastao i pridržao mi vrata. Ne mogu se zakleti, ali

mislim da je i on krenuo prema recepciji. Ja sam samo bila brža od njega.“

Pristojan umirovljenik ubojica, pomislio je Erlander.

„Da, otišao je do recepcije“, rekao je.

„Razgovarao je sa sestrom i predao joj buket. Ali to dakle niste vidjeli?“

„Ne. Ne sjećam se toga.“ Marcus Erlander neko je vrijeme razmišljao, ali nije mu padalo na pamet što bi još mogao pitati. Osjećao se frustrirano. I prije je znao imati taj osjećaj, koji je tumačio kao poruku svog instinkta. Ubojica je identificiran kao 78godišnji Evert Gullberg, bivši revizor i možda konzultant za poduzeća i porezni savjetnik. Čovjek poodmakle dobi. Čovjek protiv kojeg je SOA nedavno pokrenula istragu zbog toga što je bio luđak i pisao prijeteća pisma slavnima. Iz policijskog je iskustva znao da ima puno luđaka, bolesno opsjednutih ljudi koji su slijedili slavne i tražili ljubav time što bi se utaborili u šumarku ispred njihove kuće. A kad ljubav ostane neuzvrćena, njihovi bi se osjećaji brzo pretvorili u neuništivu mržnju. Postojali su opsjednuti fanovi koji su doputovali iz Njemačke ili Italije kako bi pratili 21godišnju pjevačicu poznate popgrupe, a onda bi ih izivciralo ako ona ne bi odmah poželjela biti s njima. Postojali su osvretnici koji su stalno tupili o stvarnim ili umišljenim nepravdama i koji su se isto tako znali prijeteće ponašati. Postojali su pravi psihopati opsjednuti teorijama zavjere koji su svuda vidjeli skrivene poruke koje su promakle svim normalnim ljudima.

Postoji čak i dobar broj primjera onih luđaka koji znaju s fantaziranjem prijeći na djela. Nije li ubojstvo Anne Lindh bilo upravo jedan takav poriv lude osobe? Možda. Možda nije.

Ali inspektoru Marcusu Erlanderu nikako se nije sviđala zamisao da jedan psihički bolesni bivši porezni savjetnik, ili koji god da je vrug već bio, samo tako uđe u bolnicu Sahlgrenska s buketom cvijeća u jednoj ruci i pištoljem u drugoj te ubije osobu koja je trenutačno predmetom goleme policijske istrage – njegove istrage. Čovjeka koji se u javnim evidencijama zvao Karl Axel Bodin, ali je Blomkvist tvrdio da se zove Zalachenko te da je bivši ruski agent i ubojica.

Zalachenko je, u najboljem slučaju, svjedok, a u najgorem je umiješan u cijelu seriju ubojstava. Erlander je uspio obaviti dva kratka ispitivanja

Zalachenka i ni na sekundu nije povjerovao u njegovu tvrdnju da je nedužan.

A njegov je ubojica pokazao zanimanje za Lisbeth Salander ili barem za njenu odvjetnicu. Pokušao je ući u njenu sobu. Nakon toga se pokušao ubiti pucnjem u glavu. Kako su liječnici rekli, u vrlo je lošem stanju, tako da je vjerojatno i uspio u svojoj namjeri, iako mu tijelo još nije shvatilo da je vrijeme da umre. Postoje dobri razlozi da se vjeruje kako Evert Gullberg nikada neće stati pred suca.

Marcusu Erlanderu sve se to nije sviđalo. Nimalo. Ali nije imao nikakvih dokaza da Gullbergovo ubojstvo nije bilo upravo onakvo kakvim se činilo. Te je tako odlučio da je bolje osigurati se nego poslije plakati. Pogledao je Anniku Giannini.

„Odlučio sam da Lisbeth Salander bude preseljena u drugu sobu. Postoji jedna soba u uskom hodniku desno od recepcije koja je puno sigurnija od ove. Recepcija i ured medicinskih sestara imaju otvoren pogled na nju cijelo vrijeme. Zabrana posjeta vrijedi za sve osim vas. Nitko je ne može posjećivati bez dopuštenja, osim poznatih liječnika ili sestara iz ove bolnice. I pobrinut ću se da pred vratima sobe uvijek netko stražari.“

„Mislite li da je i ona ugrožena?“

„Nemam osnova vjerovati u to. Ali u ovom slučaju ne želim riskirati.“

Lisbeth Salander pažljivo je slušala razgovor između svoje odvjetnice i svog policijskog protivnika. Bila je impresionirana kako je Annika Giannini odgovarala tako točno i spremno i s toliko detalja. A još je više bila impresionirana njenom hladnokrvnom reakcijom u stresnoj situaciji.

Inače, luđački ju je boljela glava još otkad ju je Annika odvukla iz kreveta i odnijela na zahod. Instinktivno je poželjela imati što manje posla s osobljem. Nije voljela tražiti pomoć ili pokazati znakove slabosti. Ali glavobolja je bila toliko grozna da nije mogla jasno razmišljati. Ispružila je ruku i pozvala sestru. Annika Giannini planirala je posjet Goteborgu kao uvod u dugotrajan posao. Planirala je upoznati se s Lisbeth Salander, ispitati kakvo je njeno stvarno stanje i preliminarno skicirati strategiju koju su ona i Mikael Blomkvist smislili za sudski proces. Po prvotnom planu, namjeravala se vratiti u Stockholm već te večeri, ali zbog tih dramatičnih događaja u Sahlgrenskej još uvijek nije imala vremena obaviti pošten

razgovor s Lisbeth Salander. Njena je klijentica bila u puno lošijem stanju nego što je mislila da će biti kada su joj liječnici opisali njeno stanje kao stabilno. Mučile su je i jaka glavobolja i visoka temperatura, zbog čega joj je liječnica Helena Endrin propisala jaka sredstva protiv bolova, antibiotike i odmor. Čim je njena klijentica prebačena u novu sobu i jedan policajac postavljen pred vrata, Annika je bila izbačena.

Nešto je promrmljala i pogledala na sat, bilo je već pola pet. Oklijevala je. Mogla bi otputovati natrag u Stockholm, ali onda bi bila prisiljena vratiti se već sutra. Ili bi mogla ovdje provesti noć i riskirati da joj klijentica sutra bude previše bolesna za primanje posjeta. Nije rezervirala hotelsku sobu. Kao odvjetnica nije dobivala velike honorare jer je zastupala zlostavljane žene koje nisu imale nekih većih financijskih resursa, pa je izbjegavala dodatno opteretiti račun koji moraju platiti skupim odsjedanjem u hotelima. Prvo je nazvala kući, a onda kolegicu odvjetnicu Lillian Josefsson, koja je bila članica Ženske mreže i stara prijateljica s fakulteta. Nisu se vidjele dvije godine. Neko su vrijeme razgovarale, a onda joj je Annika izložila situaciju.

„U Goteborgu sam“, rekla je Annika.

„Mislila sam večeras otputovati kući, ali danas su se dogodile neke stvari zbog kojih moram ostati ovdje preko noći. Da li bih ikako mogla prespavati kod tebe?“

„Sjajno. Molim te, dođi i prespavaj kod mene. Pa nismo se vidjele cijelu vječnost.“

„Ne smetam?“

„Ne, naravno da ne. Preselila sam se. Sada živim u jednoj sporednoj ulici koja izlazi na Linnegatan. Imam gostinsku sobu. I mogle bismo otići na piće i pričati cijelu večer.“

„Ako budem imala snage“, rekla je Annika.

„Kad ti odgovara?“

Dogovorile su se da će Annika doći oko šest.

Annika je busom otišla do Linnegatana i sljedeći sat provela u jednom grčkom restoranu jer je umirala od gladi. Naručila je ražnjice i salatu. Dugo je sjedila i razmišljala o događajima tog dana. Bila je malo potresena sada kad joj je adrenalin popustio, ali zadovoljna sobom. U trenutku opasnosti reagirala je bez oklijevanja, učinkovito i sabrano. Ispravno je odabrala, a

da nije ni razmišljala o tome. Bilo je lijepo saznati to o sebi.

Nakon nekog vremena izvadila je rokovnik iz aktovke i otvorila dio za bilješke. Koncentrirano je čitala. Nije bila sigurna u ono što joj je brat objasnio. Tada je plan zvučao logično, ali je zapravo imao veliku rupu. Svejedno, nije namjeravala odustati.

U šest je platila račun, otišla do stana Lillian Josefsson u Olivedalsgatanu i ukucala kombinaciju za ulazna vrata koju je dobila od nje. Ušla je u stubište i počela tražiti lift. Napad je došao kao grom iz vedra neba. Nije imala pojma da se nešto događa sve dok nije brutalno i divljački gurnuta ravno na cigleni zid uz vrata. Udarila je čelom o zid i osjetila užasan bol.

U sljedećem je trenutku čula korake kako se brzo udaljavaju te kako se vrata otvaraju i zatvaraju. Osovila se na noge, dodirnula rukom čelo i ugledala krv na dlanu. Koji vrag... Zbunjeno se ogledala oko sebe pa izašla na ulicu. Činilo joj se da je ugledala leđa kako zamiču iza ugla na Sveaplan. Ostala je tako šokirana stajati nekoliko minuta.

A onda je shvatila da joj nema aktovke i da je upravo opljačkana. Trebalo joj je nekoliko sekundi da to do kraja shvati. Ne. Fascikl s podacima o Zalachenku. Osjetila je kako joj se šok širi od želucate neodlučno krenula za tim muškarcem u bijegu. No odmah je stala. Ne isplati se. Već je pobjegao.

Polako se spustila na rub pločnika.

Zatim je poskočila i počela kopati po džepovima jakne. Rokovnik. Hvala ti, Bože. Strpala ga je u džep sakoa umjesto u torbu kad je napuštala restoran. U njemu je bio plan njene strategije za slučaj Lisbeth Salander, točku po točku.

Pojurila je natrag do vrata, ponovno ukucala šifru, ušla, otrčala stubama do četvrtoga kata i zalupala na vrata Lillian Josefsson.

Bilo je već skoro pola sedam kad se Annika dovoljno pribrala da je mogla nazvati Mikaela Blomkvista. Zadobila je modricu i posjeklinu na obrvi, koja je krvarila. Lillian joj je očistila ranu alkoholom i stavila flaster. Ne, Annika nije htjela u bolnicu. Da, rado bi šalicu čaja. Tek je tada ponovno počela racionalno razmišljati. Prvo što je učinila bilo je da nazove brata.

Mikael Blomkvist još se uvijek nalazio u redakciji *Millenniuma*, gdje je pokušavao saznati informacije o Zalachenkovu ubojici zajedno s Henryjem Cortezom i Malin Eriksson. Dok mu je Annika pričala što se dogodilo, njegova je uznemirenost rasla.

„Jesi OK?“ upitao ju je.

„Imam šljivu. Sad sam OK, malo sam se smirila.“

„Stvarno, pljačka?“

„Uzeli su mi aktovku s fasciklom o Zalachenku koji si mi ti dao. Sad ga nemam.“

„Nema problema, napravit ću ti novu kopiju.“

Prekinuo se u pola rečenice i odjednom osjetio kako se ježi po vratu. Prvo Zalachenko. A sad Annika.

„Annika... nazvat ću te kasnije.“ Zatvorio je iBook, strpao ga u torbu i u velikoj žurbi napustio redakciju bez riječi. Sprintao je natrag do Bellmansgatana i trčeći se uspeo stubama.

Vrata su bila zaključana.

Čim je ušao u stan, vidio je da plavi fascikl koji je ostavio na kuhinjskom stolu nije tamo. Nije ga ni pokušao tražiti. Točno je znao gdje ga je ostavio kad je izašao iz stana. Polako se spustio na stolac za kuhinjskim stolom dok su mu se misli rojile glavom.

Netko je bio u stanu. Netko čisti tragove za Zalachenkom. Nestale su i njegova i Annikina kopija.

Bublanski još uvijek ima izvještaj. Ako ga ima?

Mikael je ustao i otišao do telefona, a onda se zaustavio s rukom na slušalici. Netko je bio u njegovu stanu. Odjednom je jako sumnjičavo promotrio telefon te popipao džep sakoa da pronađe mobitel. Ostao je stajati s mobitelom u ruci.

Koliko je teško prisluškiivati mobitel?

Polako je stavio mobitel pokraj telefona i osvrnuo se oko sebe.

Imam posla s profesionalcima. Koliko je teško staviti uređaje za prisluškiivanje u stan? Ponovno je sjeo za kuhinjski stol. Pogledao je torbu za laptop.

Koliko je teško čitati nečije mailove? Lisbeth Salander to sredi za pet minuta.

Dugo je razmišljao. Naposlijetku se vratio do telefona i nazvao sestru u Goteborg. Vrlo je pomno formulirao svako pitanje.

„Bok... kako si?“

„Dobro sam, Micke.“

„Ispričaj mi što se dogodilo otkad si došla u Sahlgrensku pa sve do napada.“ Trebalo joj je deset minuta da mu ispriča što je radila tog dana. Mikael nije diskutirao o implikacijama toga što mu je ispričala, ali je postavljao pitanja sve dok nije bio zadovoljan. Zvučao je kao zabrinut brat dok je istovremeno u glavi kovao planove o nečemu sasvim drugom i rekonstruirao činjenice.

Odlučila je da će ostati u Goteborgu u pola pet, mobitelom nazvala prijateljicu te dobila adresu i šifru za ulaz u zgradu. Pljačkaš ju je čekao u hodniku zgrade točno u šest.

Prisluškuju joj mobitel. To je jedino logično objašnjenje. Što mora značiti da prisluškuju i njega.

Sve drugo bilo bi ludo.

„Ali uzeli su mi fascikl s papirima o Zalachenku“, ponovila je Annika.

Mikael je malo oklijevao. Onaj koji je ukrao fascikl već zna da ga je ukrao. Bilo bi normalno reći to Anniki Giannini na telefon.

„I meni“, rekao je.

„Molim?“

Ispričao joj je kako je trčao kući, ali kako na njegovu kuhinjskom stolu više nije bilo fascikla plavih korica.

„OK“, rekao je Mikael ozbiljnim glasom.

„Ovo je katastrofa. Nemamo dokumente o Zalachenku. A to je najjači dokazni materijal.“

„Micke... žao mi je.“

„I meni“, rekao je Mikael.

„Jebemu sve! Nisi ti kriva. Trebao sam objaviti izvještaj onog dana kad sam ga pronašao.“

„Što ćemo sada?“

„Ne znam. Ovo je najgore što nam se moglo dogoditi. Ovo nam uništava cijelu operaciju. Nemamo ni mrvicu dokaza protiv Bjorcka i Teleboriana.“

Nakon još dvije minute Mikael je završio razgovor. "Hoću da se sutra vratiš u Stockholm", rekao je.

„Sorry. Moram se sastati sa Salander.“

„Sastani se s njom prijepodne. A poslijepodne dođi ovamo. Moramo sjesti i razmisliti što ćemo sada.“

Kad je završio razgovor, Mikael je mirno sjedio na sofa i gledao preda se. Tada su mu se usne raširile u osmijeh. Onaj koji je slušao ovaj razgovor sada zna da je *Millennium* izgubio izvještaj Gunnara Bjorcka i psihijatra Teleboriana. Zna da su Mikael i Annika očajni.

To je Mikael naučio noćas proučavajući povijest Sigurnosnoobavještajne agencije – da je dezinformacija temelj cijele špijunske djelatnosti. A on je upravo podmetnuo poveću dezinformaciju, koja bi se mogla pokazati neprocjenjivom.

Otvorio je torbu za laptop i izvadio kopiju koju je napravio za Dragana Armanskija, ali koju mu još nije stigao dati. Bio je to jedini preostali primjerak. Nije ga namjeravao izgubiti. Naprotiv, namjeravao ga je odmah kopirati u barem još pet primjeraka i pohraniti ih na prikladnim mjestima.

Bacio je pogled na ručni sat i nazvao redakciju *Millenniuma*. Malin Eriksson još je uvijek bila tamo, ali se upravo spremala krenuti kući.

„Zašto si tako naglo nestao?“

„Možeš li, molim te, malo pričekati. Vraćam se i moram razgovarati s tobom o nečemu prije nego što odeš kući.“

Već nekoliko tjedana nije stigao oprati rublje. Sve košulje koje je imao ležale su u košari za prljavo rublje. Uzeo je britvicu, *Borbu za vlast oko SOAe* i jedini preostali primjerak Bjorckove istrage. Otišao je pješice do Dressmanna, kupio četiri košulje, dva para hlača i deset gaća te odnio odjeću u redakciju. Malin Eriksson čekala ga je dok se na brzinu tuširao. Pitala se što se događa.

„Netko je provalio kod mene i ukrao izvještaj o Zalachenku. Netko je napao Anniku u Goteborgu i ukrao i njen primjerak. Opravdano sumnjam da joj prisluškuju telefon, što vjerojatno znači da prisluškuju i moj, možda i tvoj, a možda i sve telefone u redakciji. A čini mi se da bi, ako se netko već toliko potrudila da mi provali u stan, bilo glupo da usput ne iskoristi priliku i stavi uređaje za prisluškivanje i tamo.“

„Aha“, rekla je Malin Eriksson umornim glasom. Bacila je pogled na svoj mobitel, koji je ležao ispred nje na pisaćem stolu.

„Nastavi raditi kao i obično. Koristi mobitel, ali nemoj preko njega davati nikakve informacije. Sutra ćemo obavijestiti Henryja Corteza.“

„OK. On je otišao prije sat vremena. Ostavio je hrpu javnih državnih istraga na tvom stolu. Ali što radiš ovdje...“

„Namjeravam noćas prespavati u redakciji. Ako su ubili Zalachenka, ukrali izvještaje i prislušuju mi stan, onda postoje velike šanse da je to tek početak i da nisu stigli obaviti redakciju. Ovdje je cijeli dan bilo ljudi. Neću da redakcija preko noći ostane prazna.“

„Ti misliš da je ubojstvo Zalachenka... Ali ubojica je neki stari sedamdesetmogodišnji luđak.“

„Ni na sekundu ne vjerujem u toliku slučajnost. Netko čisti tragove za Zalachenkom. Fućka mi se tko je taj sedamdesetmogodišnjak i koliko je ludih pisama napisao ministrima. On je plaćeni ubojica. Došao je tamo s namjerom da ubije Zalachenka... a možda i Lisbeth Salander.“

„Ali, pa ubio se, dobro, pokušao je. Koji plaćeni ubojica to radi?“

Mikael je malo razmišljao. Pogledao je glavnu urednicu u oči. „Onaj kojemu je sedamdeset osam godina i možda nema što izgubiti. On je umiješan u sve ovo. Kad završimo istragu, moći ćemo to i dokazati.“

Malin Eriksson pažljivo je promatrala Mikaelovo lice. Još ga nikada nije vidjela tako hladnog i odlučnog. Odjednom se naježila. Mikael je vidio njenu reakciju.

„Još nešto. Sada više nismo umiješani u borbu s bandom kriminalaca, nego s državnom službom. Ovo će biti gadno.“

Malin je kimnula.

„Nisam računao da će to otići tako daleko. Malin, ako se želiš povući, samo reci.“

Malo je oklijevala. Razmišljala je što bi Erika Berger rekla. A onda je tvrdoglavo odmahнула glavom.

DRUGI DIO

HAKERSKA REPUBLIKA

1. – 22. Svibnja

Jedan irski zakon iz 697. zabranjuje ženama da budu vojnkinje – što znači da su žene prije bile vojnkinje. Narodi koji su u raznim prilikama u povijesti imali vojnkinje među ostalima su Arapi, Berberi, Kurdi, Radžputi, Kinezi, Filipinci, Maori, Papuanci, australski Aboridžini te Indijanci Mikronezije i Amerike.

Postoji pravo bogatstvo legendi u antičkoj Grčkoj o ženama ratnicama kojih su se svi bojali. U tim pričama opisano je kako su žene od malih nogu obučavane u vještini ratovanja, uporabi oružja i tjelesnoj izdržljivosti. Živjele su odvojeno od muškaraca i odlazile u rat u svojim regimentama. Nerijetko priče sadržavaju dijelove po kojima se da naslutiti da su na bojnopolju pokorile muškarce. Amazonke se pojavljuju u grčkoj književnosti, na primjer u Homerovoj *Ilijadi* iz 700. godine prije Krista.

Grci su bili ti koji su skovali izraz *amazonke*. Riječ je doslovno značila „bez grudi“. Objašnjenje je da su im odstranjivane desne dojke kako bi lakše mogle napeti luk. Iako se i par najvažnijih grčkih liječnika, Hipokrat i Galen, izgleda, slagao da ta operacija poboljšava sposobnost uporabe oružja, nije sigurno da su takve operacije stvarno provođene. Postoji skriveno jezično pitanje nije jasno znači li prefiks „a“ u „amazonkama“ stvarno „bez“. Neki misle da je to zapravo značilo upravo suprotno – da je amazonka žena s posebno velikim grudima. A ne postoji nijedan muzejski primjerak slike, talismana ili kipa koji predstavlja ženu bez desne dojke, što bi inače trebao biti uobičajeni motiv ako je legenda o odstranjivanju grudi točna.

VIII.

Nedjelja, 1. svibnja – ponedjeljak, 2. svibnja

Erika Berger duboko je udahнула prije nego što je odgurnula vrata lifta i ušla u redakciju *Svenska MorgonPostena*. Bilo je deset i petnaest. Odjenula se prigodno, u crne hlače, crveni pulover i tamni sako. Bio je predivan sunčan dan za prvi svibnja. Dok je hodala gradom, vidjela je da se radničke organizacije okupljaju i shvatila da nije sudjelovala u nekim demonstracijama već dvadeset godina. Nakratko je zastala uz vrata lifta, bila je sama i nitko je nije mogao vidjeti. Prvi dan na novom radnom mjestu. Sa svog mjesta uz ulaz mogla je vidjeti veći dio redakcije s deskom vijesti u sredini. Malo je podigla pogled i ugledala staklena vrata ureda glavnog urednika, iza kojih će se od ove godine nalaziti njeno radno mjesto.

Nije bila posve uvjerena da je ona prava osoba da vodi tako bezobličnu organizaciju koju je činio *Svenska MorgonPosten*. Bio je to divovski korak, od *Millenniuma* s pet zaposlenih do dnevnih novina s osamdeset novinara i još oko devedeset osoba koje su radile u administraciji, tehničkog osoblja, grafičkih urednika, fotografa, ljudi zaduženih za prodaju oglasa, distribuciju i sve ostalo što spada u mašineriju novina. Tome svemu još je trebalo pridodati i jednu izdavačku kuću, produkcijsku kompaniju i holding. Sve skupa oko 230 ljudi.

Na trenutak joj je palo na pamet da bi sve ovo mogla biti golema pogreška.

A onda je starija od dvije recepcionistice vidjela tko je to ušao u redakciju, ustala iza pulta i pružila joj ruku.

„Gospodo Berger. Dobro došli u SMP.“

„Zovi me Erika. Bok.“

„Beatrice. Dobro došla. Pokazat ću ti gdje je glavni urednik Morander... mislim, hoću reći, bivši glavni urednik.“

„Hvala, vidim da sjedi tamo iza staklene pregrade“, rekla je Erika i nasmiješila se.

„Mislim da mogu sama pronaći put. Ali hvala na ponudi.“

Brzo je hodala redakcijom i primijetila da se žamor malo stišao. Odjednom je osjetila da je svi gledaju. Zastala je ispred polupraznog deska

vijesti i prijateljski kinnula.

„Malo kasnije ćemo se imati prilike pošteno upoznati“, rekla je, produžila i pokucala na okvir staklenih vrata. Bivši glavni urednik Hakan Morander imao je 59 godina, od kojih je dvanaest proveo u ostakljenom uredu u redakciji *SMPa*. Baš kao i Eriku, i njega su jednom doveli izvana – i on je dakle obavio ovu prvu šetnju koju je ona upravo prošla. Zbunjeno ju je pogledao, bacio pogled na ručni sat pa ustao.

„Bok, Erika“, rekao je.

„Mislio sam da počinješ raditi u ponedjeljak.“

„Nisam mogla izdržati sjediti kod kuće još jedan dan. Pa sam došla.“ Morander joj je pružio ruku.

„Dobro došla. Prokleta lijepo od tebe što preuzimaš kormilo.“

„Kako se osjećaš?“ upitala je Erika.

Slegnuo je ramenima u trenutku kad je Beatrice s recepcije ušla u ured s kavom i mlijekom.

„Imam osjećaj kao da već radim s pola snage. Ustvari, ne želim pričati o tome. Hodaš okolo cijeli život kao tinejdžer, kao da si besmrtnan, a onda ti je odjednom ostalo jako malo vremena. Ali jedna stvar je sigurna – ne namjeravam potratiti to vrijeme u ovom ostakljenom uredu.“

Nesvjesno je protrljao prsa. Zbog tegoba sa srcem i krvnim žilama iznenada je morao otići i Erika je morala preuzeti posao nekoliko mjeseci ranije nego što je dogovoreno.

Erika se okrenula i pogledala prema redakciji. Bila je poluprazna. Vidjela je jednog reportera i jednog fotografa na putu prema liftu, krenuli su pratiti prvosvibanjsku povorku.

„Ako smetam ili si zauzet, mogu otići.“

„Moj je današnji posao da napišem uvodnik od četiri tisuće petsto znakova o demonstracijama za Prvi svibnja. Napisao sam ih već toliko da to mogu i u snu. Ako socijaldemokrati žele krenuti u rat s Danskom, moram objasniti zašto su u krivu. Ako socijaldemokrati žele izbjeći rat s Danskom, onda moram objasniti zašto su u krivu.“

„Danskom?“ upitala je Erika.

„Ma, cijela poruka teksta za Prvi svibnja mora biti o sukobima oko integracije. A socijaldemokrati su, naravno, u krivu, što god rekli.“

Odjednom se nasmijao.

„To zvuči cinično.“

„Dobro došla u SMP.“

Erika nije imala neki stav o glavnom uredniku Hakanu Moranderu. Bio joj je nepoznanica među elitnim glavnim urednicima. Kad je pročitala njegove uvodnike, činio joj se kao dosadan i konzervativan stručnjak za porezna pitanja te tipičan zagovornik slobode govora, ali nikada ga još nije upoznala ili razgovarala s njim.

„Pričaj mi o poslu“, rekla je.

„Odlazim krajem lipnja. Dva mjeseca radimo paralelno. Vidjet ćeš pozitivne i negativne stvari. Ja sam cinik, pa uglavnom vidim samo negativne.“

Ustao je i stao pokraj nje uz staklo.

„Otkrit ćeš da ćeš imati nekoliko protivnika ovdje – šefova i urednika veterana koji su stvorili svoja mala carstva i imaju svoj klub, u koji se ne možeš učlaniti. Pokušat će izbrisati granice i nametnuti vlastite naslove ili stavove, pa ćeš morati upotrijebiti veliki pritisak da im se odupreš.“

Erika je kimmula.

„Noćni urednici Billinger i Karlsson... oni su priča za sebe. Mrze jedan drugog i, hvala bogu, ne rade u istim smjenama, ali ponašaju se kao da su i izdavači i glavni urednici. Onda imaš Andersa Holma, koji je urednik vijesti i s kojim ćeš puno surađivati. Sigurno ćete se nekoliko puta zakačiti. U principu, on je taj koji svaki dan proizvede *SMP*. Imaš nekoliko reportera koji se ponašaju kao zahtjevne zvijezde i nekoliko njih koji bi zapravo trebali u mirovinu.“

„Zar uopće nema dobrih suradnika?“ Morander se iznenada nasmijao.

„Ima. Ali sama moraš odlučiti s kim se dobro slažeš. Imamo nekoliko novinara koji su stvarno, stvarno dobri.“

„Vodstvo?“

„Magnus Borgsjo je direktor uprave. On je taj koji je mene doveo ovamo. Šarmantan je, dijelom osoba starog kova, a dijelom zagovarač novih stvari, ali, prije svega, on je taj koji odlučuje. Imaš tu i nekoliko članova uprave, puno ih je iz obitelji vlasnika novina koji tu sjede samo da ubiju vrijeme, a ima ih i nekoliko koji glume da su profesionalci u vođenju

novina.“

„To zvuči kao da nisi baš zadovoljan upravom?“

„Postoji rascjep. Ti izdaješ novine. Oni se brinu za financije. Oni se ne bi trebali upletati u sadržaj novina, ali do takvih situacija uvijek dođe. Iskreno rečeno, Erika, ovo će ti biti stvarno teško.“

„Zašto?“

„Naklada je pala za gotovo sto pedeset tisuća primjeraka od slavni dana šezdesetih godina i *SMP* se počeo približavati granici neisplativosti. Racionalizirali smo i srezali više od sto osamdeset radnih mjesta od 1980. Promijenili smo format – što smo trebali učiniti prije dvadeset godina. *SMP* i dalje spada u važne novine, ali ne bi trebalo puno da nas počnu smatrati drugom ligom. Ako to već nismo.“

„Zašto su onda odabrali mene?“ upitala je Erika. „Zato što je prosjek godina čitatelja *SMP*a iznad pedeset, a novih čitatelja dvadesetogodišnjaka praktički nema. *SMP* treba obnoviti. Pa je uprava smislila da dovedu novog urednika koji će sve iznenaditi.“

„Ženu?“

„Ne samo ženu. Ženu koja je uništila Wennerstromovo carstvo, koju se smatra kraljicom istraživačkog novinarstva i o kojoj se priča da joj po oštrini nema ravne. Razmisli. To je neodoljivo. Ako ti ne možeš obnoviti novine, onda nitko ne može. *SMP* dakle nije zaposlio samo Eriku Berger, nego prije svega glasine o Eriki Berger.“

Kada je Mikael Blomkvist napustio kafić Copacabana pokraj kina na Hornstullu, bilo je četrnaest sati. Stavio je sunčane naočale, skrenuo prema obali Bergsund na putu do podzemne i gotovo odmah ugledao sivi volvo parkiran iza ugla. Prošao je pokraj njega bez usporavanja te vidio da je registracija ista i da je auto prazan.

Bio je to sedmi put da je primijetio isti auto u posljednja četiri dana. Nije znao je li auto i prije uvijek bio negdje u njegovoj blizini, a i to što ga je sada opazio bila je čista slučajnost. Prvi put kada ga je primijetio, bio je parkiran u blizini njegove kuće u Bellmansgatanu u srijedu ujutro, kada je pješačio prema redakciji *Millenniuma*. Slučajno je primijetio registraciju koja je počinjala slovima KAB i zapamtio je zato što je to bilo ime Zalachenkove kompanije, Karl Axel Bodin d.o.o. Vjerojatno ne bi ni

razmišljao o tome da nije vidio isti auto s istim registarskim tablicama samo nekoliko sati poslije dok je ručao s Henryjem Cortezom i Malin Eriksson na Medborgarplatsenu. Auto je tada bio parkiran u pokrajnjoj ulici blizu redakcije *Millenniuma*.

Počeo se pitati postaje li možda paranoičan, ali kada je kasnije tog dana posjetio Holgera Palmgrena u centru za rehabilitaciju Ersta, sivi je volvo stajao na parkiralištu za posjetitelje. To nijemogla biti slučajnost. Mikael Blomkvist počeo je pažljivije promatrati okolinu. Nije se iznenadio kada je sljedećeg jutra ponovno ugledao taj auto.

Nijednom prilikom nije vidio vozača. Nakon razgovora sa službom za evidenciju vozila dobio je informaciju da je auto registriran na 40godišnjega Gorana Martenssona koji stanuje u Vittangigatanu u Vallingbvju. Nakon kraće istrage saznao je da je Goran Martensson po zanimanju konzultant i vlasnik tvrtke čija je adresa jedan poštanski pretinac u Fleminggatanu na Kungsholmenu. Inače je Martensson imao poprilično zanimljiv životopis. Godine 1983., kad mu je bilo osamnaest, obavio je vojnu obvezu u mornarici, a nakon toga se zaposlio u vojsci. Napredovao je do poručnika, a onda je 1989. napustio vojsku i počeo studirati u Policijskoj akademiji u Solni. Od 1991. do 1996. radio je za stockholmsku policiju, 1997. nestao je iz evidencije zaposlenih u javnoj policiji, a 1999. registrirao vlastitu tvrtku.

Dakle on radi u Sigurnosnoobavještajnoj agenciji.

Mikael je ugrizao donju usnicu. Vrijedan istraživački novinar može postati paranoičan i zbog manjih stvari. Mikael je zaključio da ga, izgleda, tajno prate, ali da je to toliko nespretno obavljeno da ih je uspio primijetiti.

Ili možda nije bilo nespretno? Jedini razlog što je primijetio automobil bila je ta čudna registarska oznaka koja mu je slučajno nešto značila. Da nije pisalo KAB, vjerojatno ga ne bi ni primijetio. U petak KABA nije bilo nigdje. Mikael nije bio potpuno siguran, ali učinilo mu se da je taj dan imao društvo crvenog audija, ali nije uspio vidjeti registracije. No u subotu se volvo vratio.

Točno dvadeset sekundi nakon što je Mikael napustio Copacabanu, Christer Malm podigao je svoj digitalni fotoapararat marke Nikon i snimio seriju od dvanaest fotografija sa svog mjesta u sjenikafića Rossos s druge

strane ceste. Snimio je dva muškarca koja su izašla iz kafića odmah nakon Mikaela i slijedila ga pokraj kina.

Jedan je muškarac bio mladi, ali mu nije mogao odrediti godine, i plavokos. Drugi se činio malo stariji, imao je tanku crvenkastu kosu i nosio sunčane naočale. Obojica su bila odjevena u traperice i tamne kožnate jakne.

Rastali su se kod sivog volva. Stariji je otvorio vrata dok je mladi nastavio pratiti Mikaela Blomkvista do podzemne.

Christer Malm spustio je fotoaparata i uzdahnuo. Nije imao pojma zašto ga je Mikael odveo u stranu i potajice zamolio da u nedjelju poslijepodne napravi krug po kvartu oko Copacabane i vidi je li tu negdje parkiran sivi volvo određenih registarskih oznaka. Dobio je upute da negdje zauzme poziciju s koje bi mogao slikati osobu koja će, po Mikaelovu mišljenju, vrlo vjerojatno otvoriti vrata tog automobila malo nakon tri sata. Istovremeno je trebao dobro paziti slijedi li netko Mikaela Blomkvista.

To je sve zvučalo tipično blomkvistovski. Christer Malm nije bio potpuno siguran je li Mikael Blomkvist paranoičan po prirodi ili samo ima paranormalne sposobnosti. Nakon događaja u Gossebergi Mikael je postao vrlo zatvoren i s njim je postalo gotovo nemoguće komunicirati. Što nije bilo neobično za stanje u kojem bi bio kad bi radio na nekoj zapetljanoj priči – Christer se sjećao da je bio isto tako odlučan, opsjednut i vrlo tajnovit kad je radio na priči o Wennerstromu – ali ovoga je puta to bilo očitije nego ikada.

No Christer je mogao bez problema ustvrditi da Mikaela Blomkvista stvarno prate. Pitao se koji se vrug događa. Što god to bilo, sasvim će sigurno zaokupiti sve vrijeme, snage i resurse *Millenniuma*. Christeru Malmu činilo se da ovo nije dobro vrijeme za blomkvistovske operacije, sada kada jeglavna urednica dezertirala među velike igrače, a *Milleniumova* je s naporom ponovno uspostavljena stabilnost odjednom opet pod prijetnjom.

No, s druge strane, već najmanje deset godina nije sudjelovao ni u kakvim demonstracijama, ako se ne broji povorka za Pride, tako da nije imao pametnija posla na ovaj Prvi svibnja nego učiniti što ga je Mikael tražio. Ustao je i ležerno krenuo za muškarcem koji je pratio Mikaela

Blomkvista. Što nije bio dio instrukcija. Ali izgubio ga je iz vida već u Langholmsgatanu.

Jedna od prvih stvari koje je Mikael Blomkvist učinio kada je posumnjao da mu vjerojatno prisluškuju telefon bila je da pošalje Henryja Corteza da kupi polovne mobitele. Cortez je pronašao gomilu starih Ericssona T10 za siću. Mikael je svima kupio Comviqove SIM kartice s nadoplatom. Rezervni su mobiteli podijeljeni njemu, Malin Eriksson, Henryju Cortezu, Anniki Giannini, Christeru Malmu i Draganu Armanskiju. Namjera je bila da ih upotrebljavaju samo za razgovore koji nikako ne smiju biti prisluškivani. Uobičajeno telefoniranje i dalje se trebalo odvijati putem običnih telefona. Što je značilo da moraju uvijek nositi sa sobom dva mobitela.

Mikael je iz Copacabane otišao do *Millenniuma*, gdje je Henry Cortez dežurao tog vikenda. Od ubojstva Zalachenka Mikael je napravio popis dežurstava, tako da nekoga uvijek bude u redakciji *Millenniuma* i da netko uvijek tamo i prespava. Na popisu dežurstava bili su on, Henry Cortez, Malin Eriksson i Christer Malm. Tu nisu bili ubrojani ni Lottie Karim, ni Monica Nilsson, a niti šef marketinga Sonny Magnusson. Nisu ih čak ni pitali. Lottie Karim užasno se bojala mraka i ne bi ni za što na svijetu pristala da sama provede noć u redakciji. Monica Nilsson nije se uopće bojala mraka, ali je radila kao luda na svojim zadacima i bila ona vrsta osobe koja nakon posla ode ravnokući. A Sonny Magnusson imao je 61 godinu i nije imao nikakve veze s radom redakcije, a i uskoro bi trebao otići na odmor.

„Novosti?“ upitao je Mikael.

„Ništa posebno“, odgovorio je Henry Cortez.

„Današnje vijesti se, naravno, bave Prvim svibnjem.“

Mikael je kimnuo.

„Bit ću ovdje nekoliko sati. Uzmi slobodno i vrati se oko devet navečer.“

Kad je Henry Cortez otišao, Mikael je otišao do svog pisaćeg stola i uzeo taj novi neregistrirani mobitel. Nazvao je novinara Daniela Olofssona u Goteborg. *Millennium* je tijekom godina objavio nekoliko Olofssonovih tekstova i Mikael je imao puno povjerenje u njegove novinarske

sposobnosti da skupi osnovni materijal.

„Bok, Daniele. Mikael Blomkvist na telefonu. Jesi li slobodan?“

„Jesam.“

„Imam jedan *research* koji treba obaviti. Možeš mi ispostaviti račun za pet dana, ali ne moraš napisati tekst. Ili točnije rečeno možeš napisati neki tekst na tu temu i mi ćemo ga objaviti, ali nas ustvari zanima samo *research*.“

„Reci.“

„Radi se o pomalo osjetljivim stvarima. Ne smiješ o ovome razgovarati ni sa kim osim sa mnom, a komunicirati sa mnom smiješ samo preko hotmaila. Ne želim čak ni da ikome kažeš da radiš *research* za *Millennium*.“ „Zvuči cool. Što te zanima?“

„Hoću da napraviš reportažu iz bolnice Sahlgrenska. Reportažu ćemo nazvati ‘Hitna služba’ i trebala bi se baviti razlikama između stvarnosti i TVserije. Hoću da odeš na hitnu i nekoliko danapratiš rad na intenzivnoj njezi. Razgovaraj s liječnicima, medicinskim sestrama, čistačima i svima koji tamo rade. Kakvi su im radni uvjeti? Što rade? Takve stvari. S fotkama, naravno.“

„Intenzivna?“ upitao je Olofsson.

„Točno. Hoću da se fokusiraš na njegu teško ozlijeđenih pacijenata na odjelu jedanaest C. Želim znati kako taj odjel izgleda, tko tamo radi, kako ti ljudi izgledaju i odakle su došli tamo.“

„Hmm“, rekao je Daniel Olofsson.

„Ako nisam u krivu, izvjesna Lisbeth Salander nalazi se na odjelu jedanaest C.“

Nije se ni on jučer rodio.

„Stvarno?“ rekao je Mikael.

„Zanimljivo. Saznaj u kojoj se sobi nalazi, što je u okolnim sobama i kada je posjećuju sestre i liječnici.“

„Imam osjećaj da se tu radi o nečem sasvim drugom“, rekao je Olofsson.

„Kao što sam rekao... mene zanima samo tvoj *research*.“ Razmijenili su hotmailadrese.

Lisbeth Salander ležala je na leđima na podu svoje sobe u Sahlgrenskoj

kada je sestra Marianne otvorila vrata.

„Hmm“, rekla je sestra i time izrazila sumnje o tome da je prikladno ležati na podu sobe na intenzivnoj. No shvaćala je da je to pacijentici jedino mjesto gdje može vježbati.

Lisbeth Salander bila je sva mokra od znoja. Već se trideset minuta pokušavala rastezati te praviti sklekove i trbušnjake po preporukama fizioterapeuta. Imala je upute s dugim nizom pokreta koje bi trebala izvoditi svaki dan kako bi ojačala muskulaturu ramena i boka nakon operacije izvedene prije tri tjedna. Teško je disala i osjećala se potpuno izvan forme. Brzo se umarala, a rame ju jezatezalo i boljelo i na najmanji napor. No, bez sumnje, bila je na putu oporavka. Glavobolje koje su je mučile u prvo vrijeme nakon operacije sada su prestale i pojavljivale se samo sporadično. Shvatila je da je toliko zdrava da bi svakako mogla napustiti bolnicu ili barem odšepesati iz bolnice kada bi to bilo moguće. No nije bilo. Dijelom zbog toga što je liječnici još nisu proglasili zdravom, a dijelom zato što su vrata njene sobe bila stalno zaključana i pod prismotrom nekog prokletog utjerivača iz Securitasa koji je sjedio na stolcu u hodniku ispred njene sobe.

Ali bila je dovoljno zdrava da je prebace na običan odjel za rehabilitaciju. Nakon nekoliko tura tamovamo policija i bolničko osoblje ipak su odlučili da bi Lisbeth Salander do daljnjega trebala ostati u sobi 18. Razlog je bio taj što je tu sobu bilo jednostavno nadgledati, što je u blizini uvijek bilo pojačanje i što se nalazila na kraju hodnika u obliku slova L. I zbog toga ju je bilo lakše zadržati na odjelu 11C, gdje je osoblje bilo svjesno mjera opreza nakon ubojstva Zalachenka i već znalo njenu priču, nego da je premjeste na sasvim novi odjel, gdje bi sve bilo promijenjeno.

Kako god bilo, njen je boravak u Sahlgrenskoj vjerojatno bio pitanje samo još nekoliko tjedana. Čim joj liječnici napisu otpusno pismo, bit će prebačena u zatvor Kronoberg u Stockholmu, gdje će čekati suđenje. A osoba koja odlučuje kada će doći vrijeme za to jest doktor Anders Jonasson. Prošlo je cijelih deset dana nakon pucnjave u Gossebergi prije nego što je doktor Jonasson dopustio policiji da obavi prvo službeno ispitivanje, što je, po mišljenju Annike Giannini, bilo odlično. No, na žalost, Anders Jonasson ograničavao je i Anniki da se sastane sa svojom klijenticom. Što je bilo iritantno.

U kaosu nakon ubojstva Zalachenka procijenio je stanje Lisbeth Salander i tu uključio činjenicu da je sigurno izložena velikoj količini stresa s obzirom na to da je osumnjičena za trostruko ubojstvo. Anders Jonasson nije imao pojma je li kriva ili nije, ali kao liječnika nije ga ni najmanje zanimao odgovor na to pitanje. Samo je procijenio da je Lisbeth Salander izložena stresu. Ustrijeljena je tri puta, jedan od metaka završio je u mozgu i skoro je ubio. Imala je temperaturu koja nikako da se snizi i patila od jakih glavobolja.

Pa je odlučio igrati na sigurno. Bila ona osumnjičena za ubojstvo ili ne, ipak je njegova pacijentica i njegov je zadatak da se pobrine da što prije ozdravi. Zato je uveo zabranu posjeta, što nije bilo povezano s tužiteljevom pravno motiviranom zabranom. Propisao je lijekove i potpuni odmor. S obzirom na to da je Anders Jonasson smatrao da je potpuna izolacija toliko neljudski način kažnjavanja ljudi da to ustvari graniči s mučenjem, te da se nijedna osoba ne može dobro osjećati ako je potpuno odvojena od svojih prijatelja, odlučio je da će Annika Giannini, Lisbethina odvjetnica, odraditi tu ulogu prijatelja. Jonasson je ozbiljno porazgovarao s Annikom i objasnio joj da će dobiti dopuštenje da jedan sat dnevno provede s Lisbeth. To vrijeme može iskoristiti da je posjeti, razgovara s njom ili da samo sjedi pored nje bez riječi i pravi joj društvo. Ali razgovor se nikako ne smije baviti svakodnevnim Lisbethinim problemima i njenim skorašnjim pravnim bitkama.

„Lisbeth Salander je dobila metak u glavu i stanje joj je ozbiljno“, objasnio je.

„Mislim da je izvan opasnosti, ali postoji rizik da dođe do krvarenja ili drugih komplikacija. Mora se odmarati i dobiti vremena da joj ozljede zacijele. Tek se onda može uhvatiti u koštac sa svojim pravnim problemima.“

Annika Giannini shvatila je logiku u rezoniranju doktora Jonassona. Obavila je nekoliko općenitih razgovora s Lisbeth i dala joj naslutiti kako izgleda njena i Mikaelova strategija, ali u početku nije imala mogućnosti ulaziti u detalje. Lisbeth Salander jednostavno je bila toliko omamljena lijekovima i premorena da bi često znala zaspati usred razgovora.

Dragan Armanskij proučavao je seriju fotografija koje je snimio

Christer Malm. Prikazivale su ona dva muškarca koja su pratila Mikaela Blomkvista iz Copacabane. Slike su bile oštre i jasne.

„Ne“, rekao je.

„Nikada ih prije nisam vidio.“

Mikael je kimnuo. Sastali su se u Armanskijevu uredu u Milton Securityju u ponedjeljak ujutro. Mikael je ušao u zgradu kroz garažu.

„Dakle ovaj stariji je Goran Martensson, on je vlasnik volva. Prati me ko loša savjest već barem tjedan dana. Naravno, moguće je da to i duže traje.“

„I ti tvrdiš da je on iz Sigurnosne.“

Mikael je izložio činjenice koje je saznao iz Martenssonove karijere. To je govorilo samo za sebe.

Armanskij je oklijevao. Imao je proturječne osjećaje kad mu je Blomkvist to otkrio.

Činjenica je da se državne tajne službe uvijek osramote. Tako je ne samo sa SOAom nego vjerojatno i sa svim drugim svjetskim tajnim službama. Zaboga, pa francuska tajna policija poslala je tim ronilaca na Novi Zeland da napadnu Greenpeaceov brod Rainbow Warrior. Što mora da je bila najgluplja tajna operacija na svijetu, osim možda upada predsjednika Nixona u Watergate. Kad izdaš tako retardirane naredbe, nije ni čudo da dođe do skandala. O uspjesima se nikada ne izvještava. Ali čim bi se dogodilo nešto nepropisno ili glupo ili neuspješno, mediji bi se bacili na tajne službe koristeći se svom mudročću prikupljenom naknadnim razmišljanjem.

Armanskiju nikada nije bio jasan odnos švedskih medija prema SOAi.

S jedne strane, mediji su uzimali SOAu kao zgodan izvor informacija i gotovo bilo kakva nepromišljena politička gluparija uvijek je rezultirala velikim naslovima. SOA sumnja na... Izjava SOAe bila je uvijek povod novinskim naslovima. S druge strane, mediji i političari svakojakih vrsta bili su izrazito temeljiti kada je trebalo uništiti pripadnike SOAe koji špijuniraju švedske građane kad ih se uhvati. To mu se činilo potpuno proturječno i Armanskij je zaključio da ni političari ni mediji stvarno nisu normalni.

Armanskij nije imao ništa protiv SOAina postojanja. Netko se mora pobrinuti da ti nacionalboljševistički luđaci koji čitaju Bakunjinu, ili koga

god da ti novi nacisti sada čitaju, ne sklepuju bombu od umjetnoga gnojiva i ulja i stave je u kombi parkiran ispred Vladine zgrade. Dakle SOA je potrebna i Armanskij je smatrao da malo špijunaže nikada ne škodi, dokle god je glavni cilj opća sigurnost građana.

Problem je, naravno, u tome što jedna takva organizacija koja ima zadatak da špijunira građane mora biti pod najrigoroznijom javnom kontrolom i mora postojati ekstremno visok stupanj uvida Vlade u njezin rad. Problem sa SOAom bio je u tome što je političarima i parlamentarima bilo praktički nemoguće imati uvida, čak i kad bi premijer imenovao posebnog istražitelja koji bi, na papiru, trebao imati pristup svemu. Armanskij je posudio knjigu Carla Lidboma *Zadatak*. Dok ju je čitao, njegovo je iznenađenje raslo. U SADu bi desetak glavnih ljudi iz Sigurnosne odmah završilo u zatvoru zbog nezakonitih postupaka i bilo prisiljeno na javno ispitivanje pred Kongresom. U Švedskoj su, izgleda, bili nedodirljivi.

Slučaj Lisbeth Salander pokazao je da je nešto trulo u toj organizaciji, ali kada ga je posjetio Mikael Blomkvist i dao mu zamjenski mobitel koji nitko ne prisluškuje, prva reakcija Dragana Armanskija bila je da je Blomkvist paranoičan. Tek kada je saznao detalje i vidio fotografije koje je snimio Christer Malm, morao je protiv svoje volje utvrditi da Blomkvist ima razloga za sumnju. Što nije značilo ništa dobro, već je upućivalo na to da urota protiv Lisbeth Salander otprije petnaest godina nije bila slučajnost. Jednostavno se previše stvari slagalo da bi to mogla biti slučajnost. Uzmimo da je Zalachenka stvarno ubio ludi osvetnik. Ali ne istovremeno kada je i Mikaelu Blomkvistu i Anniki Giannini ukraden dokument koji je glavni dokaz. Bio je to pravi kaos. A sad se još i glavni svjedok Gunnar Bjorck objesio.

„OK“, rekao je Armanskij i skupio sve Mikaelove dokumente.

„Slažemo li se da ovo predam dalje svojoj vezi?“

„Riječ je dakle o osobi kojoj, kako kažeš, vjeruješ.“

„Znam da je to vrlo moralna i istinski demokratska osoba.“

„Unutar SOAe“, rekao je Mikael s očitom sumnjom u glasu.

„Moramo se svi slagati. I ja i Holger Palmgren prihvatili smo tvoj plan i surađujemo s tobom. Ali tvrdim da ovo ne možemo riješiti sami. Moramo imati saveznike unutar državnog aparata ako ne želimo da ovo užasno

završi.“

„OK“, kimnuo je Mikael protiv svoje volje.

„Ja sam navikao da uvijek završim svoju istragu čim *Millennium* ode u tisak. Nikada još nisam nekome dao informacije o priči prije nego što je objavljena.“

„Ali već si to učinio u ovom slučaju. Već si sve ispričao meni, svojoj sestri i Palmgrenu.“ Mikael je kimnuo.

„A učinio si to zato što čak i ti shvaćaš da je ova priča više od naslova u tvojim novinama. U ovom slučaju nisi objektivni reporter, već sudionik u razvoju događaja.“ Mikael je kimnuo.

„A kao sudionik trebaš pomoć kako bi uspio postići svoje ciljeve.“ Mikael je kimnuo. Ipak nije rekao cijelu istinu, ni Armanskiju, a ni Anniki Giannini. Još uvijek je imao tajne koje je dijelio samo s Lisbeth Salander. Rukovao se s Armanskijem.

IX.

Srijeda, 4.svibnja

Oko podneva tri dana nakon što je Erika Berger preuzela posao buduće glavne urednice u *SMPu*, glavni je urednik Hakan Morander preminuo. Cijelog je jutra sjedio u svom ostakljenom uredu dok su Erika i tajnik redakcije Peter Fredriksson imali sastanak sa sportskom redakcijom kako bi upoznala suradnike i vidjela kako rade. Fredrikssonu je bilo 45 godina i, poput Erike Berger, bio je relativno nov u *SMPu*. Radio je u novinama tek četiri godine. Bio je tiha, sposobna i ugodna osoba i Erika je već odlučila da će se velikim dijelom oslanjati na njegovo mišljenje kada preuzme kormilo broda. Veliki dio vremena u redakciji odlazio je na procjenu kome može vjerovati i koga odmah želi uključiti u svoj novi režim. Fredriksson je definitivno bio jedan od kandidata. Kad su se vratili sa središnjeg deska, vidjeli su Hakana Morandera kako ustaje i kreće prema vratima svog ostakljenog ureda. Izgledao je iznenađeno.

Naglo se nagnuo naprijed, zgrabio naslon prvog uredskog stolca koji mu je bio pri ruci te se, nakon nekoliko sekundi, srušio na pod.

Bio je mrtav prije nego što je stigla hitna pomoć. Tog je poslijepodneva u redakciji vladala zbunjenost. Direktor uprave Borgsjo stigao je oko dva sata i okupio suradnike na kratko odavanje počasti. Govorio je o tome kako je Morander dao posljednjih petnaest godina svog života novinama i da je to cijena koju novinarstvo ponekad zahtijeva. Odali su mu počast minutom šutnje. Kada je sve bilo gotovo, nesigurno se ogledao oko sebe kao da ne zna točno što bi sada trebao učiniti.

Umiranje na radnome mjestu nije uobičajeno – zapravo je vrlo rijetko. Ljudi bi trebali biti toliko obzirni da se povuku i umru u osami. Trebali bi biti umirovljeni ili na bolovanju, a onda odjednom postati tema razgovora u kantini. E, jesi čuo da je stari Karlsson u petak umro. Da, od srca. Odjel će poslati cvijeće na pogreb. Umrijeti na radnome mjestu i pred očima suradnika nasrtljivo je na jedan posve drugi način. Erika je primijetila kako su svi u redakciji šokirani. *SMP je* ostao bez kormilara. Odjednom je shvatila da više suradnika gleda u nju. Nepoznanicu.

A da je nisu tražili i da nije točno znala što namjerava reći, nakašljala

se, iskoračila za pola koraka pa progovorila glasno i čvrsto.

„Poznavala sam Hakana Morandera sve skupa tri dana. To je kratko, ali prema ono malo što sam vidjela, mogu iskreno reći da bih voljela da sam ga imala prilike bolje upoznati.“

Zastala je i krajičkom oka vidjela kako je Borgsjo promatra. Izgleda da ga je iznenadilo što je uopće odlučila nešto reći. Iskoračila je za još jedan korak. Nemoj se smiješiti. Ne smiješ se smiješiti. Onda izgledaš nesigurno. Nastavila je još malo glasnije.

„Moranderov iznenadni odlazak stvorit će probleme ovdje u redakciji. Ja sam ga trebala naslijediti tek za dva mjeseca i vjerovala sam da ću imati vremena učiti iz njegovih iskustava.“

Primijetila je da je Borgsjo otvorio usta da nešto kaže. „Sada do toga neće doći i imat ćemo razdoblje prilagodbe. No Morander je bio urednik dnevnih novina i ove će novine i sutra izaći. Ostalo nam je devet sati do tiska i četiri sata prije nego što izađe naslovnica. Mogu li vas pitati... tko je među vama bio Moranderov najbolji prijatelj i bliski suradnik od povjerenja?“

Nastupila je kratka tišina dok su se suradnici pogledavali. Tada je Erika začula jedan glas slijeva.

„Mislim da sam to ja.“

Gunnar Magnusson, 61 godišnjak, glavni tajnik redakcije i već 35 godina zaposlenik *SMPa*.

„Netko mora sjesti i napisati nekrolog za Morandera. Ja to ne mogu učiniti... to bi bilo drsko od mene. Možeš li ti napisati tekst?“

Gunnar Magnusson neko je vrijeme oklijevao, a onda kimnuo.

„Mogu“, rekao je.

„To će nam biti naslovnica, sav drugi materijal je odgođen.“ Gunnar je kimnuo.

„Trebamo fotke...“ Pogledala je desno i ugledala urednika fotografije Lennarta Torkelssona.

Kimnuo je.

„Moramo se baciti na posao. Možda će stvari biti malo poljuljane ovdje sljedećih dana. Kada budem trebala pomoć u donošenju odluka, pitat ću vas za savjet i osloniti se na vašu kompetenciju i iskustvo. Vi znate kako se

ove novine rade, dok ja još uvijek moram puno toga naučiti.“

Okrenula se prema tajniku redakcije Peteru Fredrikssonu.

„Peter, koliko sam shvatila od Morandera, ti si osoba u koju je on imao puno povjerenja. Odsad ćeš mi biti mentor, dakle morat ćeš raditi malo više nego obično. Zamolila bih te da mi budeš savjetnik. Slažeš se?“

Kimmuo je. Što je drugo mogao učiniti? Ponovno se okrenula prema urednicima.

„Još nešto... Morander je jutros napisao uvodnik. Gunnar, možeš li pogledati u njegovom kompjutoru je li gotov? Čak i ako nije gotov, objavit ćemo ga. Bio je to posljednji uvodnik Hakana Morandera i bila bi šteta i sramota ne objaviti ga. Novine koje danas radimo još su uvijek novine Hakana Morandera.“

Tišina.

„Ako netko od vas treba pauzu i želi malo u miru razmisliti o svemu, slobodno to učinite bez loše savjesti. Svi znate kad su nam rokovi.“

Tišina. Primijetila je da ih je nekoliko kimmulo, napola odobravajući što je rekla.

„*Goto work, boys and girls*, rekla je tiho.

Jerker Holmberg raširio je ruke u gesti bespomoćnosti. Jan Bublanski i Sonja Modig izgledali su nesigurno. Curt Svensson izgledao je neutralno. Sve troje promatralo je rezultate preliminarne istrage koju je Holmberg jutros završio.

„Ništa?“ rekla je Sonja Modig s nevjericom u glasu.

„Ništa“, rekao je Holmberg i odmahnuo glavom.

„Konačni izvještaj patologa došao je jutros. Ne postoji ništa što bi upućivalo da se ne radi o samoubojstvu vješanjem.“

Svi su spustili pogled na fotografije snimljene u dnevnoj sobi vikendice na Smadalarou. Sve je upućivalo na to da se Gunnar Bjorck, zamjenik šefa odjela za strance u SOAi, sam popeo na kantu, zakvačio omču na kuku za luster, stavio je sebi oko vrata pa odlučno šutnuo kantu nekoliko metara od sebe. Patolog nije bio siguran u točno vrijeme smrti, ali na kraju je rekao da je smrt nastupila poslijepodne 12. travnja. Bjorck je pronađen 17. travnja, a pronašao ga je nitkodrug i do Curt Svensson. To se dogodilo nakon što Bublanskom nekoliko puta nije uspjelo dobiti Bjorcka na telefon, pa je na

kraju živciran ponovno poslao Svenssona po njega.

U međuvremenu je kuka na stropu popustila zbog težine i Bjorckovo je tijelo palo na pod. Svensson je ugledao tijelo kroz prozor i obavijestio ih. Bublanski i drugi koji su stigli tamo odmah su pomislili da se radi o mjestu zločina i da je Bjorcka netko zadavio. Tek su kasnije toga dana istražitelji pronašli kuku. Jerker Holmberg dobio je zadatak istražiti kako je Bjorck umro.

„Ne postoji ništa što upućuje na zločin ili na to da Bjorck tada nije bio sam“, rekao je Holmberg.

„Lampa...“

„Na stropnoj se lampi nalazi otisak prsta vlasnika kuće – koji ju je sam postavio prije dvije godine - i Bjorckov otisak. To znači da je on sam skinuo lampu.“

„Odakle je omča?“

„Sa stupa za zastavu u dvorištu. Netko je odrezao točno dva metra konopca. Na prozorskom okviru ispred vrata terase nalazio se nožić. Vlasnik kuće kaže da je njegov. Obično ga drži u kutiji s alatom ispod sudopera. Bjorckov se otisak nalazi i na dršci i na sječivu, kao i na kutiji s alatom.“

„Hmm“, rekla je Sonja Modig.

„Kakvi su čvorovi upotrijebljeni?“ upitao je Curt Svensson.

„Najobičniji. Zadavljen je običnom omčom. To je možda jedino što je malo neobično. Bjorck je bio vrsni jedriličar i znao je vezati prave čvorove. Ali tko zna koliko je čovjeka koji se priprema na samoubojstvo briga za oblik čvora.“

„Droge?“

„Toksikološki izvještaj kaže da je Bjorck imao tragove jakih tableta protiv bolova u krvi. Tablete su mu bile propisane, dobivao ih je na recept. Imao je i alkohola u krvi, ali nikakvi značajni promili. Drugim riječima, bio je višemanje trijezan.“

„Patolog je napisao da je pronašao ogrebotine.“

„Jednu tri centimetra drugu ogrebotinu s vanjske strane lijevog koljena. Samo mala ogrebotina. Razmišljao sam o tome, ali stvarno ju je mogao zaraditi na desetak različitih načina... na primjer možda se udario o rub

stolca ili tako nešto.“

Sonja Modig podigla je fotografiju koja je prikazivala Bjorckovo izobličeno lice. Omča mu se tako duboko zarezala da se nije mogla ni vidjeti ispod nabora kože. Lice je bilo groteskno podbuhlo.

„Možemo pretpostaviti da je vjerojatno visio nekoliko sati, možda skoro cijeli dan, prije nego što je kuka popustila. Sva mu se krv nalazila ili u glavi, jer je omča blokirala dotok krvi dolje u tijelo, ili u donjem dijelu nogu. Kad je kuka popustila, pao je i udario prsima o rub stolića u dnevnoj sobi.

Tu je došlo do duboke rane. Ali ta je ozljeda nastala nakon što je već duže bio mrtav.“

„Koji grozan način smrti“, rekao je Curt Svensson.

„Ne znam. Omča je bila tako tanka da se duboko zarezala u kožu i zaustavila protok krvi. Pretpostavka je da je za nekoliko sekundi izgubio svijest, a da je smrt nastupila za minutu ili dvije.“

Bublanski je zgađeno zatvorio fascikl s istragom. Sve mu se ovo nije nimalo sviđalo. Nikako mu se nije sviđalo to što su Zalachenko i Bjorck, izgleda, umrli isti dan. Jednoga je ubio poludjeli osvetnik, a drugi se sam ubio. Ali sva nagađanja na svijetu neće promijeniti činjenicu da istraga mjesta smrti nije dala nimalo dokaza za teoriju da je Bjorcku netko pomogao na putu za pakao.“Bio je pod velikim pritiskom“, rekao je Bublanski.

„Znao je da će afera o Zalachenku uskoro postati javna, da postoji šansa da završi u zatvoru zbog korištenja uslugama prostitutki i da će biti javno prozvan u medijima. Zanima me samo čega li se više bojao. Bio je bolestan i već duže patio od kroničnih bolova... Ne znam. Volio bih da je ostavio oprostajno pismo ili tako nešto.“

„Mnogi ljudi koji naprave samoubojstvo ne ostave nikakvo oprostajno pismo.“

„Znam. OK. Nemamo izbora. Dodajemo Bjorcka ostalim dokumentima.“

Erika Berger nije imala snage odmah sjesti u Moranderov stolac u ostakljenom uredu i pomaknuti njegove osobne stvari u stranu. Dogovorila je s Gunnarom Magnussonom da porazgovara s Moranderovom obitelji, tako da njegova udovica, kada bude mogla, dođe i uzme stvari koje joj

pripadaju.

Napravila je mjesta za sebe na površini središnjeg deska usred mora raznih uredništava, kamo je stavila svoj laptop i preuzela komandu. Vladao je kaos. Ali tri sata nakon što je tako u letu preuzela kormilo *SMPa* naslovnica je otišla u tisak. Gunnar Magnusson napisao je nekrolog o životu i djelu Hakana Morandera. Stranica je sadržavala fotografiju u sredini, njegov nezavršeni uvodnik lijevo i seriju slika u dnu stranice. Time je layout bio nakrivljen, ali je imao emotivni naboj zbog kojeg su ti nedostaci bili prihvatljivi.

Nešto prije osamnaest sati Erika je pregledala naslove na prvoj stranici i razgovarala s urednikom koji je sve pripremao za tisak, kada joj je prišao Borgesjo i dodirnuo joj rame. Pogledala je gore prema njemu.

„Mogu li popričati s tobom?“

Otišli su do aparata za kavu u kantini. „Htio sam samo reći da sam vrlo zadovoljan načinom na koji si danas preuzela komandu. Mislim da si nas sve iznenadila.“

„Nisam imala puno izbora. Ali ići će šepavo dok se ne naviknem na sve.“

„Toga smo svjesni.“

„Tko vi?“

„Mislim i na zaposlene i na upravu. Pogotovo upravu. Ali nakon ovoga što se danas dogodilo, uvjeren sam više nego ikada da si ti dobar izbor. Došla si ovamo u lošim vremenima i bila prisiljena preuzeti komandu u vrlo nezgodnoj situaciji.“

Erika se gotovo zacrvenjela. A to joj se nije dogodilo od četrnaeste godine.

„Mogu li ti nešto savjetovati...“

„Naravno.“

„Čuo sam da si razgovarala o naslovima s Andersom Holmom, urednikom vijesti.“

„Nismo se slagali o kutu gledanja u tekstu o novom poreznom prijedlogu Vlade. Dodao je svoj stav u naslov umjesto same vijesti. Trebali bismo neutralno izvještavati. Stavovi će biti izrečeni u uvodniku. I kad sam već kod toga – ja ću povremeno napisati pokoji uvodnik, ali, kao što sam

rekla, nisam politički aktivna i moramo riješiti pitanje tko će uređivati uvodnike.“

„Za sada to može preuzeti Magnusson“, rekao je Borgsjo. Erika Berger slegnula je ramenima.

„Meni je svejedno koga ćete izabrati. Ali to bi trebala biti osoba koja jasno izražava stavove novina.“

„Razumijem. Htio sam reći da bi trebala dati Holmu malo mjesta da se razmaše. On već dugo radi u *SMPu* i petnaest je godina urednik vijesti. Zna što radi. Zna biti težak, ali je praktički neprocjenjiv.“

„Znam. Morander mi je to rekao. No, što se tiče vijesti, tu bi se trebao prilagoditi. Ipak ste me angažirali da vam obnovim novine.“ Borgsjo je zamišljeno kimnuo.

„OK. Probleme ćemo rješavati u hodu.“

Annika Giannini bila je umorna i izžvcirana kada je u srijedu navečer ušla u ekspresni vlak X2000 u Goteborgu kako bi se vratila u Stockholm. Imala je osjećaj kao da posljednjih mjesec dana živi u vlaku. Svoju obitelj jedva da je i vidjela. Otišla je po kavu u vagonrestoran, vratila se na svoje mjesto i otvorila fascikl s bilješkama s posljednjeg razgovora s Lisbeth Salander. Što je također bio uzrok njezina umora i živciranja.

Nešto mi taj, razmišljala je Annika. Ta mala glupača nije mi rekla cijelu istinu. A i Micke mi nešto taj. Bog zna što oni uopće mute.

S obzirom na to da njen brat i njena klijentica nisu razgovarali, shvatila je da je urota – ako se uopće radi o uroti – nešto oko čega su se složili spontano i bez dogovora. Nije znala o čemu se tu radi, ali je pretpostavljala da je nešto važno što Mikael smatra da treba sakriti.

Bojala se da je posrijedi moralno pitanje, jer to mu je inače slaba strana. On je Lisbethin prijatelj.

Poznavala je brata i znala je da je lojalan preko svake mjere prema ljudima koje je smatrao prijateljima, čak i ako se pokaže da je taj prijatelj potpuno u krivu i zastranio. Isto je tako znala da Mikael može prihvatiti puno gluposti, ali da postoji nedefinirana granica koju nije dopušteno prijeći. Gdje se točno ta granica nalazi, izgleda da je ovisilo od osobe do osobe, ali je znala da je Mikael nekoliko puta potpuno prekinuo sve odnose s ljudima koje su mu dotad bili prijatelji zato što su učinili nešto što je, po

njegovu mišljenju, bilo nemoralno ili neprihvatljivo. U takvim je prilikama bio jako odlučan i nepopustljiv. Prekid bi bio potpun i vječan i o njemu se nije moglo raspravljati. Mikael se ne bi ni javio na telefon kad bi ta osoba nazvala i na koljenima ga molila za oprost.

Annika Giannini shvaćala je što se događa u glavi Mikaela Blomkvista. Ali što se događa u glavi Lisbeth Salander, nije imala pojma. Ponekad joj se činilo da se apsolutno ništa ne događa.

Mikael joj je rekao da Lisbeth zna biti ćudljiva i ekstremno rezervirana prema okolini. Sve dok nije upoznala Lisbeth, Annika je vjerovala da će to biti samo prijelazna faza i da je sve samo pitanje zadobivanja njezina povjerenja. Ali nakon mjesec dana razgovora, od kojih su prva dva tjedna bila potraćena jer Lisbeth nije imala snage za razgovor, Annika je konstatirala da je razgovor još uvijek većim dijelom jednostran.

Annika je također primijetila da Lisbeth Salander, izgleda, povremeno zapada u duboku depresiju i nema nikakvog interesa za sređivanje svoje situacije i budućnosti. Činilo se da jednostavno ne shvaća, ili joj nije stalo, kako Annikina jedina mogućnost da joj pruži adekvatnu obranu ovisi o pristupu činjenicama. Ne može raditi u mraku.

Lisbeth Salander bila je tvrdoglava i nije puno govorila. Dugo je razmišljala prije nego što bi uopće odgovorila, a kad bi nešto rekla, vrlo bi se precizno izražavala. Cesto uopće nije odgovarala, a ponekad bi odjednom odgovorila na pitanje koje joj je Annika postavila nekoliko dana prije. Za vrijeme policijskog ispitivanja Lisbeth je sjedila u krevetu bez riječi i gledala preda se. Nije izmijenila ni riječi s policijom, s jednom iznimkom, kad ju je inspektor Marcus Erlander upitao štozna o Ronaldu Niedermannu; tada ga je pogledala i konkretno odgovorila na svako pitanje. Čim je promijenio temu, izgubila je interes i zabuljila se preda se.

Annika je bila spremna na to da Lisbeth neće ništa reći policiji. Iz principa nije razgovarala s državnim službama. Što je u ovom slučaju bila dobra stvar. Iako je Annika formalno u pravilnim razmacima poticala klijenticu da odgovara na pitanja policije, ustvari je bila vrlo zadovoljna njenom potpunom šutnjom. Razlog je bio jednostavan. Bila je to sustavna šutnja. Nije bilo nikakvih laži u kojima bi je mogli uhvatiti ni proturječnih izjava koje bi loše izgledale na suđenju. No iako je Annika bila pripremljena

na šutnju, iznenadilo ju je koliko je nepokolebljiva. Kad su bile same, upitala je Lisbeth zašto tako, gotovo demonstrativno, odbija razgovarati s policijom.

„Zato što će izokrenuti sve što kažem i upotrijebiti to protiv mene.“

„Ali ako im ne objasniš što se dogodilo, osudit će te.“

„Onda neka bude tako. Nisam ja prouzročila sav ovaj kaos. A ako me žele osuditi zbog toga, to nije moj problem.“

Lisbeth Salander Anniki je malopomalo ispričala gotovo sve što se dogodilo u Stallarholmenu, iako je Annika najčešće bila prisiljena izvlačiti riječi iz nje. Sve osim jednoga. Nije objasnila kako je Magge Lundin dobio metak u stopalo. Koliko god da ju je ispitala i gnjavila oko toga, Lisbeth Salander samo bi je otvoreno pogledala i nasmiješila se onim svojim nakrivljenim osmijehom. Ispričala joj je i što se dogodilo u Gossebergi. Ali nije rekla zašto je tražila oca. Je li otišla tamo ubiti oca – kako je tvrdio tužitelj – ili porazgovarati s njim i uvjeriti ga da ispravno postupi? Pravno gledano, razlika je nebo i zemlja. Kad je Annika počela postavljati pitanja o njezinu bivšem skrbniku Nilsu Bjurmanu, Lisbeth je postala još zatvorenija. Njen uobičajeni odgovor bio je da ga nije ona ubila i da je za to i ne optužuju.

A kada je Annika došla do samog temelja u cijelom tom tijeku događaja, uloge doktora Petera Teleboriana 1991., Lisbeth bi sasvim ušutjela.

Ovo ne drži vodu, utvrdila je Annika. Ako Lisbeth ne bude imala povjerenja u mene, izgubit ćemo parnicu.

Moram razgovarati s Mikaelom.

Lisbeth Salander sjedila je na rubu kreveta i gledala kroz prozor. Mogla je vidjeti fasadu s druge strane parkirališta. Sjedila je tako mirno i nepomično više od sat vremena nakon što je Annika Giannini ustala i bijesno zalupila vratima za sobom. Ponovno je osjećala glavobolju, ali bila je blaga i nekako u daljini. No bila je loše volje.

Annika Giannini išla joj je na živce. Gledano praktično, bilo joj je jasno zašto njena odvjetnica stalno gnjavi o detaljima iz njene prošlosti. Posve razumski mogla je shvatiti zašto Annika mora znati sve te činjenice. Ali nije imala nimalo želje govoriti o svojim osjećajima ili postupcima. Smatrala je

da je njen privatni život njena stvar. Nije njena krivnja što joj je otac bio patološki sadist i ubojica. Nije njena krivnja što joj je brat serijski ubojica. I hvala bogu da nitko ne zna da joj je on brat, jer bi joj se to najvjerojatnije isto dodalo kao opterećenje u psihijatrijskoj procjeni, koja prije ili poslije mora biti napravljena. Nije ona ubila Daga Svenssona i Miju Bergman. Nije ona odabrala skrbnika koji se pokazao kao svinja i silovatelj.

A svejedno će njen život biti otvoren za javnost i ona će biti prisiljena objasniti zašto je nešto učinila i moliti za oprost zato što se branila. Htjela je da je svi puste na miru. Jer, na kraju krajeva, ona je ta koja poslije mora moći živjeti sa sobom. Nije očekivala da joj netko bude prijatelj. Prokleta Annika Giannini očito je bila na njenoj strani, ali to je profesionalno prijateljstvo zato što je njena odvjetnica. Prokleti Kalle Blomkvist isto je tu negdje – Annika nije puno govorila o bratu, a Lisbeth je nikada nije ništa pitala. Nije očekivala da će on puno toga učiniti, jednom kada ubojstvo Daga Svenssona bude razriješeno i on dobije svoju priču.

Pitala se što li Dragan Armanskij misli o njoj nakon svega ovoga što se dogodilo. Pitala se kako Holger Palmgren gleda na cijelu situaciju.

Annika Giannini rekla je da su obojica na njenoj strani, ali to su samo riječi. Oni ne mogu ništa učiniti da riješe njene privatne probleme. Pitala se što Miriam Wu osjeća prema njoj.

Pitala se što osjeća prema samoj sebi i shvatila da uglavnom osjeća potpunu ravnodušnost prema svom životu.

Odjednom ju je u razmišljanju prekinuo zaštitar Securitasa, koji je stavio ključ u bravu i pustio u sobu doktora Andersa Jonassona.

„Dobra večer, gospođice Salander. Kako se danas osjećaš?“

„OK“, odgovorila je.

Provjerio je njen karton i vidio da nema temperaturu. Navikla se na njegove posjete nekoliko puta tjedno. Od svih ljudi koji su je pipkali i radili na njoj on je bio jedini prema kojemu je osjećala nekakvo povjerenje. Nijednom nije vidjela da ju je čudno pogledao. Posjetio bi je, malo bi porazgovarali i pregledao bi je da vidi kako joj se tijelo oporavlja. Nije joj postavljao nikakva pitanja o Ronaldu Niedermannu ili Alexanderu Zalachenku ili o tome je li luda ili o tome zašto jepolicija drži zatvorenom. Činilo se da ga jedino zanima kako joj funkcioniraju mišići, kako joj zarasta

ozljeda glave i općenito kako se osjeća.

Osim toga on joj je doslovno kopao po mozgu. Prema nekom tko ti kopa po mozgu moraš se odnositi s poštovanjem, smatrala je. Iznenađila se kad je shvatila da su joj posjeti Andersa Jonassona ugodni, iako je i on pipkao po njoj i analizirao kako joj temperatura raste i pada.

„Je li u redu da se i sam uvjerim u to?“

Pregledao ju je kao i obično – pogledao joj je zjenice, slušao disanje, izmjerio joj puls i provjerio krvnu sliku.

„Kako sam?“ upitala je.

„Očito je da si na putu ozdravljenja. Ali moraš se više posvetiti gimnastici. I češeš ranu na glavi.

Prestani s tim.“ Napravio je stanku.

„Mogu li ti postaviti osobno pitanje?“ Pogledala ga je. Čekao je dok nije kimnula.

„Taj zmaj kojeg imaš tetoviranog... nisam vidio cijelu tetovažu, ali pretpostavljam da je jako velika i da ti prekriva velik dio leđa. Zašto si to dala napraviti?“

„Nisi je vidio?“ Odjednom se nasmiješio.

„Mislim, vidio sam malo, ali kad si u mom društvu bila potpuno bez odjeće, bio sam zauzet zaustavljanjem krvarenja, vađenjem metaka i takvim stvarima.“

„Zašto pitaš?“

„Iz čiste radoznalosti.“ Lisbeth Salander dugo je razmišljala. A onda ga je pogledala.

„Dala sam je napraviti iz osobnih razloga o kojima ne želim govoriti.“

Anders Jonasson razmislio je o odgovoru i zamišljeno kimnuo.

„OK. Oprosti što sam te pitao.“

„Želiš je vidjeti?“ Izgledao je iznenađeno.

„Da. Zašto ne.“

Okrenula mu je leđa i podigla majicu preko glave. Stala je tako da joj svjetlost s prozora pada na leđa. Vidio je da zmaj prekriva desnu stranu leđa. Počinjao je sasvim gore na ramenu i završavao repom malo niže od boka. Bio je lijep i profesionalno napravljen. Izgledao je kao pravo umjetničko djelo.

Nakon nekog vremena okrenula je glavu.

„Zadovoljan?“

„Lijep je. Ali to mora da je pakleno boljelo.“

„Da“, priznala je.

„Boljelo je.“

Anders Jonasson napustio je Lisbethinu bolesničku sobu pomalo zbunjen. Bio je zadovoljan kako je napredovao njen tjelesni oporavak. Ali nije mu bila jasna ta čudna cura. Čovjeku nije trebao doktorat iz psihologije da zaključi da se, čisto psihički, nije baš najbolje osjećala. Pristojno je razgovarala s njim, ali se osjećalo nepovjerenje. Koliko je shvatio, isto je tako bila pristojna prema ostalom osoblju, ali ne bi rekla ni riječi kad bi došla policija. Bila je potpuno zatvorena u svoju ljušturu i cijelo vrijeme držala okolinu na distanci.

Policija ju je zatvorila, a jedan ju je tužitelj namjeravao optužiti za pokušaj ubojstva i teško zlostavljanje. Zbunjivalo ga je kako je tako sitna i nejak djevojka mogla posjedovati toliku tjelesnusnagu koja je potrebna za takve grube zločine, pogotovo zato što je nasilje bilo usmjereno prema odraslim muškarcima.

Pitao ju je za zmaja samo kako bi pronašao neku osobnu temu o kojoj bi mogao razgovarati s njom. Ustvari ga nije zanimalo zašto se dala ukrasiti na takav pretjeran način, ali je pretpostavio da to mora imati posebno značenje za nju kad je već stavila na tijelo tako veliku tetovažu. Dakle to je bila dobra tema za početak razgovora.

Navikao je da je posjećuje nekoliko puta tjedno. Posjeti ustvari nisu bili dio njegova rasporeda jer je doktorica Helena Endrin njena liječnica. Ali Anders Jonasson vodio je traumu i bio je beskrajno zadovoljan svojim postupcima one noći kad je Lisbeth Salander dovedena u njihovu bolnicu. Dobro je postupio kad je odlučio odstraniti metak i, koliko je mogao vidjeti, nakon ranjavanja nisu se pojavile nikakve rupe u pamćenju, smanjenje tjelesnih funkcija ili hendikepi druge vrste. Ako se njen oporavak nastavi jednakim tempom, napustit će bolnicu s ožiljkom na glavi, ali bez ikakvih drugih komplikacija. A kakvi su joj se ožiljci stvorili na duši, o tome nije mogao ništa reći.

Vratio se do svog ureda i vidio muškarca u tamnom sakou kako stoji

naslonjen na zid pokraj njegovih vrata. Imao je razbarušenu kosu i uredno podšišanu bradu.

„Doktor Jonasson?“

„Da.“

„Dobar dan, ja sam Peter Teleborian, glavni liječnik u psihijatrijskoj klinici St. Stefan u Uppsali.“

„Da, prepoznao sam vas.“

„Dobro. Trebao bih privatno porazgovarati s vama, ako imate vremena.“

Anders Jonasson otključao je vrata svog ureda.

„Kako vam mogu pomoći?“ upitao je.

„Radi se o jednoj vašoj pacijentici. Lisbeth Salander. Trebao bih je posjetiti.“

„Hmm. U tom slučaju morate zatražiti dopuštenje tužiteljice. Ona je u pritvoru i ima zabranu posjeta. A posjete isto tako treba unaprijed prijaviti njenoj odvjetnici...“

„Da, da, znam. Mislio sam da bismo u ovom slučaju mogli zaobići svu tu birokraciju. Ja sam liječnik i zato mi odmah možete dati dopuštenje da je posjetim iz posve medicinskih razloga.“

„Da, to bi možda moglo biti izvedivo. Ali ne razumijem o čemu se točno radi.“

„Ja sam nekoliko godina bio psihijatar Lisbeth Salander kada je bila institucionalizirana u St. Stefanu u Uppsali. Pratio sam njen razvoj sve do njene osamnaeste godine, kada ju je sud oslobodio i pustio van pod uvjetom da ima skrbnika. Možda bih trebao spomenuti da sam se ja tome, naravno, protivio. Odonda je mogla činiti što je htjela i rezultate toga sada možemo vidjeti.“

„Shvaćam“, rekao je Anders Jonasson.

„Još uvijek osjećam veliku odgovornost za nju i zato bih volio kad bih dobio priliku vidjeti do kolikog je pogoršanja došlo u posljednjih deset godina.“

„Pogoršanja?“

„U usporedbi s njenim tinejdžerskim godinama, kada je dobivala profesionalnu skrb. Mislio sam da bismo si mogli pomoći, kao liječnik

liječniku, i pronaći neko prikladno rješenje.“

„Prije nego što zaboravim... Možda biste mi vi, kao liječnik liječniku, mogli pomoći s nečim što mi nije baš jasno. Kad je stigla u Sahlgrensku, naručio sam veliku medicinsku procjenu. Jedan je kolega zatražio da dobijemo psihijatrijsku procjenu Lisbeth Salander. Napisao ju je doktor Jesper H. Loderman.“

„Točno. Ja sam bio Jesperov mentor kad je doktorirao.“

„Razumijem. Ali primijetio sam da je ta psihijatrijska procjena vrlo nejasna.“

„A tako.“

„Nije postavljena nikakva dijagnoza, nego više izgleda kao neka akademska studija pacijentice koja ništa ne govori.“ Peter Teleborian se nasmijao.

„Da, s njom nije lako. Kao što piše u procjeni, uporno je odbijala razgovarati s Lodermanom. Što je rezultiralo time da je bio prisiljen nejasno se izražavati. I to je potpuno korektno s njegove strane.“

„Shvaćam. Ali preporuka je svejedno bila da je se zatvori na psihijatriju.“

„To se temeljilo na njenoj prošlosti. Imali smo naime višegodišnje iskustvo s njenom bolešću.“

„To je ono što mi nije sasvim jasno. Kad je primljena ovamo, pokušali smo naručiti njenu povijest bolesti iz St. Stefana. Ali još uvijek je nismo dobili.“

„Žao mi je. Ali ona ima pečat tajnog dokumenta nakon sudske odluke.“

„Shvaćam. A kako bismo joj mi iz Sahlgrenske mogli pružiti adekvatnu njegu ako ne dobijemo uvid u njenu povijest bolesti? Jer mi smo ti koji sada imamo liječničku odgovornost za nju.“

„Ja sam se brinuo za nju od njene dvanaeste godine i mislim da nema nijednog liječnika u Švedskoj koji bolje poznaje njenu bolest.“

„A to je...?“

„Lisbeth Salander je ozbiljno psihički poremećena. Kao što znate, psihijatrija nije nikakva egzaktna nauka. Ne želim postaviti točnu dijagnozu. Ali očito je da ima pogrešne predodžbe o stvarima te je jasno da je paranoična i shizofrena. Tu spadaju i razdoblja manične depresije, ona ne

osjeća suosjećanje.“

Anders Jonasson proučavao je doktora Petera Teleboriana deset sekundi prije nego što je raširio ruke.

„Ne želim poricati dijagnozu slavnog doktora Teleboriana, ali je li vam ikad palo na pamet da bi dijagnoza mogla biti puno jednostavnija?“

„Kao na primjer?“

„Na primjer Aspergerov sindrom. Da odmah kažem, ja nisam napravio pravu psihološku procjenu, ali kad bih spontano trebao odgovoriti, onda bih rekao neka vrsta autizma. To bi objasnilo njenu nesposobnost da se prilagodi društvenim konvencijama.“

„Zao mi je, ali pacijenti s Aspergerom ne običavaju zapaliti svoje roditelje. Vjerujte mi, nikada nisam upoznao tako jasno definiranog sociopata.“

„Meni se ona čini zatvorenom, ali nikako kao paranoična sociopatkinja.“

„Ona je ekstremno manipulativna“, rekao je Peter Teleborian.

„Pokazuje vam ono što misli da želite vidjeti.“

Anders Jonasson neprimjetno je trznuo obrvama. Odjednom je procjena Petera Teleboriana bila potpuno suprotna njegovoj, dosadašnjim iskustvom potkrijepljenoj procjeni Lisbeth Salander. Ako postoji nešto što mu se nikako nije činila da jest, onda to da je manipulativna. Baš suprotno – bila je osoba koja je uporno držala okolinu na distanci i nije pokazivala nikakve osjećaje. Pokušao je svoju sliku Lisbeth Salander prilagoditi slici koju mu je dao Teleborian.

„A i vidjeli ste je samo na kraće vrijeme kad je bila prisiljena biti pasivna zbog svojih ozljeda. Ja sam vidio divlje ispade i neobjašnjivu mržnju. Mnogo sam godina pokušavao pomoći Lisbeth Salander. Zato sam ovdje. Predlažem suradnju između Sahlgrenske i St. Stefana.“

„Na kakvu ste suradnju mislili?“

„Vi se bavite njenim tjelesnim problemima, uvjeren sam da ovdje dobiva najbolju moguću skrb. Ali vrlo sam zabrinut za njeno psihičko stanje i zato bih u ovako ranoj fazi htio krenuti s liječenjem. Spreman sam ponuditi vam svu svoju pomoć.“

„Razumijem.“

„Ali prvo bih je trebao posjetiti kako bih odmah mogao procijeniti njeno stanje.“

„Shvaćam. Na žalost, ne mogu vam pomoći.“

„Molim?“

„Kao što sam već rekao, ona je u pritvoru. Ako želite početi psihijatrijsko liječenje, morate se obratiti tužiteljici Jervas, koja donosi odluke o takvim stvarima, i to se mora odvijati u suradnji s njenom odvjetnicom Annikom Giannini. Ako se radi o psihijatrijskoj procjeni u svrhu istrage, onda morate dobiti sudski nalog.“

„Upravo sam cijelu tu birokraciju htio zaobići.“

„Da, ali ja sam odgovoran za nju, a ako ona u skoroj budućnosti dospije pred sud, moramo imati čiste papire o svemu što smo poduzeli. Dakle moramo ići birokratskim putem.“

„Razumijem. Onda vam mogu otkriti da me tužitelj Richard Ekstrom iz Stockholma već preliminarno zatražio da napravim psihijatrijsku procjenu. Bit će upotrijebljena na suđenju.“

„Dobro. Onda možete dobiti dopuštenje posjeta, a da ne narušavamo pravila.“

„Ali dok se mi bavimo birokratskim stvarima, postoji rizik da se njeno stanje pogorša. Ja se samo brinem za njeno zdravlje.“

„I ja“, rekao je Anders Jonasson.

„I, među nama, mogu vam reći da nisam primijetio nikakvih znakova psihičkog poremećaja. Ona je teško ozlijeđena i pod velikim je pritiskom. Ali nikako je ne doživljam kao shizofrenu ili paranoičnu.“

Doktor Peter Teleborian još je dugo pokušavao nagovoriti Andersa Jonassona da se predomisli. Kada je shvatio da mu neće uspjeti, naglo je ustao i oprostio se.

Jonasson je dugo ostao sjediti, zamišljeno promatrajući stolac na kojem je sjedio Teleborian. Nije bilo neobično da ga drugi liječnici kontaktiraju sa savjetima ili vlastitim idejama o tretmanu. Ali tu se gotovo isključivo radilo o pacijentima s liječnikom koji je već bio odgovoran za neku vrstutretmana. Nikada mu se još nije dogodilo da je neki psihijatar sletio poput letećeg tanjura i inzistirao da dobije pristup pacijentu mimo regularne birokratske procedure, i to pacijentu za kojega već godinama nije odgovoran. Nakon

nekoeg vremena Jonasson je bacio pogled na ručni sat i vidio da je skoro sedam. Podigao je telefonsku slušalicu i nazvao Martinu Karlgren, dežurnu psihologinju, koju je Sahlgrenska stavila na raspolaganje pacijentima traume.

„Bok. Pretpostavljam da si već otišla kući. Smetam?“

„Nema problema. Kod kuće sam, ne radim ništa posebno.“

„Nešto sam razmišljao. Ti si razgovarala s našom pacijenticom Lisbeth Salander. Možeš li mi reći svoje dojmove o njoj?“

„Pa, posjetila sam je tri puta i ponudila joj da porazgovaramo. Odbila me prijateljski ali odlučno.“

„Kakav si dojam dobila o njoj?“

„Kako to misliš?“

„Martina, znam da nisi psihijatrica, ali si pametna i razumna osoba. Kakav si dojam dobila o njoj?“

Martina Karlgren nakratko je oklijevala.

„Nisam sigurna kako da odgovorim na to pitanje. Posjetila sam je dva puta kada je tek došla, ali bila je u tako lošem stanju da nisam mogla uspostaviti neki pravi kontakt s njom. A onda sam je posjetila prije otprilike tjedan dana jer me to tražila Helena Endrin.“

„Zašto te Helena tražila da je posjetiš?“

„Lisbeth Salander se oporavlja. Samo leži i bulji u strop. Doktorica Endrin je htjela da malo pogledam kako joj je.“

„I što se dogodilo?“

„Predstavila sam se. Par minuta smo razgovarale. Pitala sam je kako se osjeća i ima li potrebu s nekim razgovarati. Rekla je da nema. Pitala sam je mogu li joj kako pomoći. Zatražila me da joj prošvercam kutiju cigareta.“

„Je li bila živčana ili neprijateljski raspoložena?“ Martina Karlgren je razmislila.

„Ne, ne bih to rekla. Bila je mirna ali vrlo distancirana. Njenu molbu da joj prošvercam cigarete shvatila sam više kao šalu nego kao ozbiljnu molbu. Pitala sam je želi li nešto za čitanje, bih li joj mogla donijeti kakve knjige. Prvo nije htjela, a onda me pitala imam li kakvih znanstvenih časopisa o genetici i proučavanju mozga.“

„O čemu?“

„O genetici.“

„Genetici?“

„Da. Rekla sam joj da imamo nekoliko popularnoznanstvenih knjiga na tu temu u knjižnici za pacijente. To je nije zanimalo. Rekla je da je već čitala knjige o tome i spomenula nekoliko naslova za koje ja nikada nisam ni čula. Više ju je zanimalo baš proučavanje tog područja.“

„Ma daj“, rekao je Anders Jonasson zapanjeno.

„Rekla sam joj da vjerojatno nemamo tako specijaliziranih knjiga u knjižnici za pacijente – imamo više Philipa Marlowa nego stručnu literaturu – ali da ću pogledati mogu li nešto iskopati.“

„I jesi li?“

„Otišla sam gore i posudila nekoliko primjeraka časopisa *Nature* i *New England Journal of Medicine*.

Bila je zadovoljna i zahvalila mi na trudu.“

„Ali to su poprilično napredni časopisi u kojima su uglavnom eseji i istraživanja.“

„Čita ih s velikim zanimanjem.“

Anders Jonasson na trenutak je ostao bez teksta.

„Kako procjenjuješ njeno psihičko stanje?“

„Zatvorena je. Sa mnom nije razgovarala ni o čemu osobnome.“

„Čini li ti se psihički bolesna, maničnodepresivna ili paranoična?“

„Ne, uopće. U tom bih slučaju obavijestila liječnike. Očito je da je drugačija, ima velikih problema i pod stresom je. Ali mirna je i praktična i čini se da se može nositi sa svojom situacijom.“

„OK.“

„Zašto pitaš? Zar se nešto dogodilo?“

„Ne, ništa se nije dogodilo. Samo mi uopće nije jasna.“

X.

Subota, 7. svibnja – četvrtak, 12. svibnja

Mikael Blomkvist odložio je fascikl s istragom koju je dobio od honorarca Daniela Olofssona iz Goteborga. Zamišljeno je gledao kroz prozor u rijeku ljudi na Gotgatanu. Bila je to jedna od stvari koje je najviše volio u vezi sa svojom sobom. Na Gotgatanu je u svako doba dana i noći bilo mnoštvo ljudi i nikada se nije osjećao izolirano i osamljeno kad bi sjedio pokraj prozora.

Bio je pod stresom, iako nije imao nikakvog hitnog posla. Nastavio je raditi na tekstovima kojima je namjeravao napuniti ljetni broj *Millenniuma*, ali je malo prekasno shvatio da je materijal toliko opsežan da čak ni tematski broj neće biti dovoljan. Završio je u istoj situaciji kao i nakon afere Wennerstrom i odlučio objaviti tekstove kao knjigu. Već je imao gotovih 150 stranica, a računao je da bi cijela knjiga mogla imati oko 300, 350. Onaj jednostavni dio bio je gotov. Opisao je ubojstva Daga Svenssona i Mije Bergman te ispričao kako je došlo do toga da ih je baš on pronašao ustrijeljene. Objasnio je zašto je Lisbeth Salander bila osumnjičena. Cijelo jedno POGLAVLJE od trideset sedam stranica iskoristio je kako bi pokopao medijske tračeve o Lisbeth, tužitelja Richarda Ekstroma te indirektno i cijelu policijsku istragu. Nakon zrelog odvagivanja malo je ublažio svoju kritiku Bublanskog i njegovih kolega. Učinio je to nakon što je proučio video s Ekstromove tiskovne konferencije na kojem se jasno vidjelo da se Bublanski vrlo neugodno osjeća i da je očito nezadovoljan Ekstromovim brzopletim zaključcima. Nakon tog dramatičnog uvoda vratio se u prošlost te opisao Zalachenkov dolazak u Švedsku, Lisbethino djetinjstvo i događaje koji su doveli do toga da je zatvore u St. Stefan u Uppsali. Dobro se pobrinuo da potpuno ocrni doktora Petera Teleboriana i pokojnog Gunnara Bjorcka. Izložio je psihijatrijsku procjenu iz 1991. i objasnio zašto je Lisbeth Salander predstavljala prijetnju određenim državnim službenicima koji su si uzeli u zadatak da zaštite bivšeg ruskog špijuna. Pričao je veliki dio korespondencije između Teleboriana i Bjorcka.

Zatim je opisao Zalachenkov novi identitet i kriminalnu djelatnost.

Opisao je pomagača Ronalda Niedermanna, otmicu Miriam Wu i kako se u sve umiješao Paolo Roberto. Na kraju je sumirao događaje u Gossebergi koji su doveli do toga da je Lisbeth Salander bila ustrijeljena i pokopana te objasnio zašto je jedan policajac bez potrebe izgubio život kad je Niedermann već bio uhvaćen.

I tu je pisanje počelo zapinjati. Mikaelov je problem bio taj što je priča još uvijek imala vrlo ozbiljnih rupa. Gunnar Bjorck nije radio sam. Iza svega toga mora stajati veća, utjecajna grupa ljudi s resursima. Sve drugo ne bi imalo smisla. Ali na kraju je zaključio da te nezakonite postupke prema Lisbeth Salander nije mogla provesti Vlada ili vodstvo Sigurnosnoobavještajne agencije. Nije to zaključio zato što je imao pretjerano povjerenja u državne službe, već iz vjere u ljudskuprirodu. Operacija tolikih razmjera nikada ne bi mogla biti zadržana u tajnosti, kad je toliko povezana s politikom. Netko bi se opustio i nekome nešto rekao, i mediji bi već odavno iskopali cijelu aferu.

Taj Zalachenkov klub zamišljao je kao anonimnu malu grupu aktivista. Problem je jedino bio što nije uspio identificirati nijednog od njih, osim možda 40godišnjega Gorana Martenssona, policajca na tajnom zadatku koji je pratio Mikaela.

Zamisao je bila da tiskaju knjigu, tako da bude spremna kada počne suđenje Lisbeth Salander. S Christerom Malmom planirao je džepno izdanje koje bi išlo uz malo skuplji ljetni broj *Millenniuma*. Podijelio je zadatke Henryju Cortezu i Malin Eriksson, koji su trebali napisati tekstove o povijesti Sigurnosnoobavještajne agencije, aferi IB i sličnim temama.

Sada je bilo jasno da će Lisbeth Salander morati stati pred sud.

Tužitelj Richard Ekstrom podigao je optužnicu za teško zlostavljanje u slučaju Maggea Lundina i teško zlostavljanje ili pokušaj ubojstva u slučaju Karla Axela Bodina, alias Alexandera Zalachenka. Datum suđenja još nije određen, ali od kolega novinara Mikael je saznao informaciju da Ekstrom planira suđenje u srpnju, ovisno o Lisbethinu zdravstvenom stanju. Suđenje usred ljeta uvijek privuče puno manje pozornosti od suđenja u neko drugo doba godine.

Namrštio se i pogledao kroz prozor svog ureda u redakciji *Millenniuma*.

Ovo nije gotovo. Urota protiv Lisbeth Salander nastavlja se. Kako inače objasniti prisluškivanje telefona, napad na Anniku Giannini, krađu izvještaja o Salander iz 1991.? A možda i ubojstvo Zalachenka.

Ali nedostajalo mu je dokaza. S Malin Eriksson i Christerom Malmom Mikael je donio odluku da će izdavačka kuća *Millennium* prije suđenja objaviti i knjigu Daga Svenssona o *traffickinjju*. Bolje je predstaviti sve odjednom i nije bilo nikakvog razloga da čekaju s objavljivanjem. Naprotiv – knjiga u drugo vrijeme ne bi pobudila toliki interes. Malin je uredila knjigu Daga Svenssona dok je Henry Cortez pomagao Mikaelu u pisanju knjige o aferi Salander. Lottie Karim i Christer Malm tako su (protiv svoje volje) postali privremeni tajnici redakcije u *Millenniumu*, dok je Monica Nilsson ostala jedini raspoloživi novinar. Rezultat tog povećanog broja zadataka bio je da se cijela redakcija raspadala od posla i da je Malin Eriksson bila prisiljena angažirati nekoliko honoraraca za pisanje tekstova. Što će biti skupo, ali nije bilo drugog izbora.

Mikael je na žuti samoljepivi papirić napisao da mora srediti prava za knjigu s obitelji Daga Svenssona. Saznao je da Dagovi roditelji žive u Orebrou, a oni su bili jedini nasljednici. U biti mu nije trebalo dopuštenje da objavi knjigu u ime Daga Svenssona, ali svejedno je namjeravao otputovati u Orebro, osobno ih posjetiti i dobiti njihov blagoslov. To je stalno odgađao jer je imao toliko posla, ali bilo je krajnje vrijeme da riješi i taj detalj.

Nakon toga je ostalo samo stotinjak drugih detalja. Neki od njih bili su odluke kako pisati o Lisbeth Salander u tekstovima. Kako bi to konačno mogao odlučiti, bio je prisiljen osobno porazgovarati s njom i dobiti dopuštenje da napiše istinu ili barem dio istine. A taj osobni razgovor bio je onemogućen time što je Lisbeth bila u pritvoru i imala zabranu posjeta.

U tom pogledu ni Annika Giannini nije bila od neke pomoći. Ona se čvrsto držala pravila te nije uopće namjeravala biti Mikaelov potčrko i prenositi tajne poruke. A Annika mu nije rekla ništa o čemu su ona i njena klijentica diskutirale, osim onih dijelova koji su se ticali urote protiv nje, u čemu je Annika trebala pomoć. Što je bilo frustrirajuće ali korektno. I tako Mikael nije imao pojma je li Lisbeth otkrila Anniki da ju je njen bivši skrbnik silovao i da mu se osvetila tako što mu je tetovirala upadljivu poruku preko

trbuha. Sve dok Annika to ne spomene, ni Mikael to ne smije učiniti.

No izolacija Lisbeth Salander predstavljala je pravi problem. Ona je bila stručnjakinja za kompjutore i hakerica, za što je Mikael znao, a Annika ne. Mikael je obećao Lisbeth da nikada neće otkriti njenu tajnu i održao je obećanje. Problem je samo bio taj što su i njemu sada trebale njene vještine u tom području.

Dakle mora na neki način uspostaviti kontakt s Lisbeth.

Uzdahnuo je, ponovno otvorio fascikl Daniela Olofssona i izvadio dva papira. Jedan je bio izvadak iz evidencije putovnica o Idrisu Ghidiju, rođenom 1950. Bio je to muškarac s brkovima tamnije puti i crne kose prosijede na sljepoočnicama.

Drugi je papir bio izvještaj Daniela Olofssona o podrijetlu Idrisa Ghidija.

Ghidi je bio Kurd i izbjeglica iz Iraka. Daniel Olofsson iskopao je puno više informacija o Idrisu Ghidiju nego o bilo kojem drugom zaposleniku bolnice. Razlog je bio taj što je Idris Ghidi jednom zaokupio pozornost medija i u Medijskom arhivu bilo je nekoliko tekstova o njemu.

Rođen 1950. u gradu Mosulu u sjevernom Iraku, Idris Ghidi obrazovao se za inženjera i bio dio velikog ekonomskog buma sedamdesetih. Godine 1984. počeo je raditi kao profesor u građevinskoj srednjoj školi u Mosulu. Nije bio politički aktivan. Ali, na žalost, bio je Kurd i time po definiciji potencijalni kriminalac u Iraku Sadama Huseina. U listopadu 1987. Idrisov je otac uhićen zbog aktivnog političkog rada za Kurde. Nije dano nikakvo preciznije objašnjenje kakav je točno zločin počinio. Pogubljen je kao izdajica zemlje, vjerojatno u siječnju 1988. Dva mjeseca poslije iračka tajna policija došla je po Idrisa Ghidija, upravo kad je počeo predavanje o temeljima kodkonstrukcije mostova. Odveden je u zatvor u blizini Mosula, gdje je tijekom jedanaest mjeseci bio podvrgnut mučenju kako bi ga natjerali da prizna. Što je to točno trebao priznati, Idris Ghidi nikada nije uspio shvatiti, pa se mučenje nastavljalo.

U ožujku 1989. njegov je stric platio svotu u protuvrijednosti od 50.000 švedskih kruna lokalnom vođi stranke Baath, što se smatralo dovoljnom nadoknadom za štetu koju je iračka država pretrpjela od Idrisa Ghidija. Dva dana poslije oslobođen je i dodijeljen na skrb stricu. Kad su

ga oslobodili, težio je 39 kilograma i nije mogao hodati. Prije nego što su ga pustili, udarcem malja slomili su mu lijevi kuk kako ne bi mogao ponovno hodati okolo i praviti nepodopštine.

Idris Ghidi nekoliko je tjedana lebdio između života i smrti. Kad se polagano počeo oporavljati, stric ga je preselio na jedno imanje šezdeset kilometara od Mosula. Tijekom ljeta oporavljao se i dovoljno ojačao da se mogao donekle dobro kretati sa štakama.

Bilo mu je jasno da se nikada neće potpuno oporaviti. Pitanje je samo bilo što da sada učini. U kolovozu je odjednom dobio poruku da je tajna policija uhitila dva njegova brata. Nikada ih više nije vidio. Pretpostavlja da su zakopani pod nekom gomilom pijeska kod Mosula. U rujnu mu je stric saznao da ga ponovno traži Huseinova policija. Odlučio je obratiti se jednom anonimnom parazitu, koji ga je za 30.000 kruna prebacio preko granice do Turske i uz pomoć lažne putovnice dalje u Europu.

Idris Ghidi stigao je u stockholmsku zračnu luku Arlanda 19. listopada 1989. Nije znao ni riječ švedskog, ali mu je rečeno da odmah ode do carinika i zatraži politički azil, što je i učinio, na lošem engleskom. Odvezli su ga u centar za prihvat izbjeglica u UpplandVasbyju, gdje je proveo sljedeće dvije godine, sve dok služba za useljenike nije odlučila da ne postoje dovoljno jaki razlozi da Idris Ghidi dobije dozvolu boravka u Švedskoj. Dotad je Ghidi već naučio švedski i dobio liječničku pomoć za svoj uništeni kuk. Bio je dva puta operiran i mogao se kretati bez štaka. U to se vrijeme u Švedskoj puno raspravljalo o useljenicima, centri za izbjeglice bili su napadani, a Bert Karlsson osnovao je stranku Nova demokracija.

Izravan razlog zašto se Idris Ghidi pojavio u Medijskom arhivu bio je taj što je u posljednji čas dobio odvjetnika, koji je medijima ispričao njegovu situaciju. Drugi Kurdi u Švedskoj angažirali su se za njega, među njima i članovi borbene obitelji Baksi. Održavani su protesti i pisane peticije ministrici useljeništva Birgit Friggebo. Pozornost medija bila je tolika da je useljenička služba promijenila svoju odluku te je Ghidi dobio boravišnu i radnu dozvolu u Kraljevini Švedskoj. U siječnju 1992. napustio je centar za izbjeglice u UpplandVasbyju kao slobodan čovjek.

Nakon oslobađanja iz centra za izbjeglice Idrisa Ghidija čekao je novi

zadatak. Morao je pronaći posao dok je istovremeno išao na fizikalne terapije za kuk. Idris Ghidi ubrzo je shvatio da činjenica što je visokoobrazovani inženjer s brojnim odlikama i dobrim akademskim postignućima ne znači apsolutno ništa. Sljedećih je godina radio kao raznoslač novina, perač posuda, čistač i taksist.

Posao raznoslača novina bio je prisiljen napustiti – jednostavno se nije mogao penjati stubama onoliko brzo koliko je bilo potrebno. Posao taksista sviđao bi mu se da nije bilo dvije stvari. Nije imao pojma o lokalnoj prometnoj mreži na stockholmskom području i nije mogao sjediti duže od nekoliko sati jer bi mu bol u kuku postao nepodnošljiv.

U svibnju 1998. Idris Ghidi preselio se u Goteborg. Razlog je bio taj što se neki daljnji rođak smilovao nad njim i ponudio mu stalni posao u svojoj tvrtki za čišćenje. Idris Ghidi nije bio sposoban raditi puno radno vrijeme, pa je dobio pola radnog vremena kao šef tima čistača u bolnici Sahlgrenska, s kojom je tvrtka imala ugovor. Radio je lagan, rutinski posao, što znači da je šest dana u tjednu prao podove na nekoliko odjela, među ostalima i na odjelu 11C. Mikael Blomkvist pročitao je tekst Daniela Olofssona i proučio fotografiju Idrisa Ghidija iz evidencije putovnica. Ulogirao se u Medijski arhiv i pronašao nekoliko tekstova na kojima je Olofsson temeljio svoju priču. Pažljivo ih je pročitao, a onda dugo razmišljao. Pripalio je cigaretu. Zabrana pušenja u redakciji ukinuta je ubrzo nakon što se Erika Berger iselila. Henry Cortez čak je sasvim otvoreno ostavio pepeljaru na svom pisaćem stolu.

Na kraju je Mikael uzeo papir A4 na kojem je Daniel Olofsson napisao tekst o doktoru Andersu Jonassonu. Pročitao ga je naborana čela.

Mikael nigdje nije mogao vidjeti automobil s registracijskim oznakama KAB i nije imao osjećaj da ga netko nadgleda, ali igrao je na sigurno, pa je tog ponedjeljka otpješačio do Akademске knjižare na sporednom ulazu robne kuće NK te izašao kroz glavni ulaz. Pratiti nekoga u robnoj kući NK bilo je stvarno nemoguće. Isključio je oba svoja mobitela i hodao kroz trgovački centar do Trga Gustava Adolfa, pokraj zgrade Parlamenta i u stari dio grada Gamla stan. Koliko je mogao vidjeti, nitko ga nije pratio. Išao je zaobilaznicama i uskim uličicama sve dok nije došao do prave adrese i pokucao na vrata izdavačke kuće Svartvitt.

Bilo je pola tri. Mikael je došao nenajavljen, ali urednik Kurdo Baksi bio je tamo i sav se ozario ugledavši ga.

„Hej, bok“, rekao je Kurdo Baksi veselo.

„Zašto nikada ne dolaziš u posjet?“

„Pa evo me“, rekao je Mikael.

„Da, ali prošle su već sigurno tri godine od posljednjeg puta.“ Rukovali su se.

Mikael Blomkvist poznao je Kurdu Baksija još od osamdesetih godina. Mikael je bio jedna od osoba koje su konkretno pomogle Baksiju kad je ovaj pokrenuo novine *Svartvitt* i noću ih potajnokopirao u Švedskoj udruzi sindikata. Kurdu je uhvatio PerErik Astrom, tadašnja utjecajna osoba iz udruge Spasite djecu, koji se bavio lovom na pedofile i koji je osamdesetih godina bio tajnik za istrage u Udruzi sindikata. Astrom je kasno jedne večeri došao u prostoriju gdje se nalazio fotokopirni aparat i pronašao hrpetine stranica prvog broja časopisa *Svartvitt* naočigled očajnoga Kurde Baksija. Astrom je pogledao tu loše napravljenu naslovnicu i rekao mu, kvragu, pa ne mogu novine tako izgledati. Nakon toga je dizajnirao logo, koji je sljedećih petnaest godina krasio naslovnicu *Svartvitta*, sve dok časopis nije bio ukinut i postao izdavačka kuća Svartvitt. U to je vrijeme Mikael radio na užasnoj poziciji kao informatičar u Švedskoj udruzi sindikata bio mu je to jedini posao u toj branši. PerErik Astrom nagovorio ga je da redigira Svartvitt i pomogne im s određenim uredničkim stvarima. Onda su Kurdo Baksi i Mikael Blomkvist bili prijatelji. Mikael Blomkvist uvalio se u sofu dok je Kurdo Baksi otišao po kavu iz automata u hodniku.

Neko su vrijeme neobavezno razgovarali, kako već razgovaraju ljudi koji se duže nisu vidjeli, ali razgovor je stalno prekidano pozivima na Kurdin mobitel. Tada bi on vodio kratke razgovore na kurdskom ili možda turskom ili arapskom ili nekom takvom jeziku koji Mikael nije razumio. Tako je to uvijek bilo i prije kad bi posjetio izdavačku kuću Svartvitt. Ljudi iz cijelog svijeta zvali su kako bi razgovarali s Kurdom.

„Dragi Mikaele, izgledaš mi zabrinuto. Što te muči?“ upitao je Kurdo na kraju.

„Možeš li isključiti mobitel na pet minuta, da možemo porazgovarati na

miru?“ Kurdo je isključio mobitel.

„OK... trebam uslugu. Važnu uslugu, treba mi odmah i ne smiješ o tome razgovarati ni sa kim.“

„Reci.“

„Osamdeset devete u Švedsku je iz Iraka došao jedan kurdski izbjeglica po imenu Idris Ghidi. Kad mu je prijetio izgon iz zemlje, tvoja obitelj mu je pomogla, što je dovelo do toga da je ubrzano dobio dozvolu boravka. Ne znam točno tko mu je iz tvoje obitelji pomogao, je li to bio tvoj tata ili netko drugi.“

„Bio je to moj stric Mahmut Baksi, on je pomogao Idrisu Ghidiju. Poznajem Idrisa. A što s njim?“

„On sada radi u Goteborgu. Treba mi njegova pomoć, radi se o jednostavnom poslu. Spreman sam mu platiti.“

„Kakav posao?“

„Imaš li povjerenja u mene, Kurdo?“

„Naravno. Uvijek smo bili prijatelji.“

„Posao koji treba obaviti malo je čudan. Jako čudan. Ne želim ti reći u čemu se posao sastoji, ali uvjeravam te da nije nezakonit i da ne može stvoriti probleme ni tebi ni Idrisu Ghidiju.“ Kurdo Baksi napeto je promatrao Mikaela Blomkvista.

„Razumijem. Ali ne želiš mi reći o čemu se radi.“

„Što manje znaš, to bolje. Ali trebam tvoju pomoć da me upoznaš s Idrisom, tako da on uopće želi saslušati što imam reći.“

Kurdo je kratko razmišljao. Zatim je otišao do svog pisaćeg stola i otvorio rokovnik. Trebala mu je koja minuta da pronađe telefonski broj Idrisa Ghidija. Nakon toga je podigao slušalicu. Razgovor se vodio na kurdskom. Mikael je po Kurdinu izrazu lica vidio da su otpočeli razgovor uobičajenim pozdravima i neobaveznim čavrljanjem. A onda se uozbiljio i objasnio zašto ga treba. Nakon nekog vremena okrenuo se prema Mikaelu.

„Kada se želiš sastati s njim?“

„U petak poslijepodne, ako može. Pitaj smijem li ga posjetiti kod kuće.“ Kurdo je još kratko razgovarao pa spustio slušalicu.

„Idris Ghidi stanuje u Angeredu“, rekao je.

„Imaš adresu?“ Mikael je kimnuo.

„Kod kuće je oko pet sati u petak. Možeš ga posjetiti.“

„Hvala, Kurdo“, rekao je Mikael.

„On radi u bolnici Sahlgrenska kao čistač“, rekao je Kurdo Baksi.

„Znam“, rekao je Mikael.

„Nije mi promaklo u novinama da si ti umiješan u cijelu onu aferu Salander.“

„Točno.“

„Nju su ustrijelili.“

„Da.“

„Čini mi se da je sada u Sahlgrenskoj.“

„I to je točno.“ Ni Kurdo Baksi nije bio od jučer.

Shvatio je da Blomkvist nešto sprema, po tome je bio poznat. Poznavao je Mikaela još od osamdesetih. Nikada nisu bili najbolji prijatelji, ali nikada nisu bili ni neprijatelji i Mikael bi mu uvijek pomogao kad bi ga Kurdo zatražio uslugu. Tijekom godina znali su popiti koje pivo zajedno kad bi naletjeli jedan na drugoga na nekoj zabavi ili u kafiću.

„Hoću li biti uvučen u nešto za što bih trebao znati?“ upitao je Kurdo.

„Nećeš biti ni u što uvučen. Tvoja je uloga bila jedino da me predstaviš jednome od svojih poznanika. I ponavljam... neću tražiti Idrisa Ghidija da učini ništa protuzakonito.“

Kurdo je kimnuo. To mu je bilo dovoljno. Mikael je ustao.

„Dužan sam ti uslugu.“

„Mi smo uvijek jedan drugome dužni uslugu“, rekao je Kurdo Baksi. Henry Cortez spustio je slušalicu i tako glasno bubnjao prstima po rubu pisaćeg stola da je Monica Nilsson izivcirano podigla obrvu i zabuljila se u njega. Vidjela je da je zamišljen. Sve ju je živciralo, pa je odlučila da se ipak neće istresti na njemu.

Monica Nilsson znala je da Blomkvist nešto potajno planira s Cortezom, Malin Eriksson i Christerom Malmom oko priče o Salander, dok se od nje i Lottie Karim očekivalo da rade osnovne poslove oko novog broja novina, koje više nisu imale pošteno vodstvo otkako je Erika Berger dala otkaz. Malin je dobra, ali nije rutinirana i odlučna kao što je to bila Erika. A Cortez je balavac. Monica Nilsson nije se živcirala zato što se osjećala zanemarenom ili što je htjela njihov posao - bila je to zadnja stvar

koju bi htjela. Njen se posao sastojao u tome da za *Millennium* prati rad Vlade, Parlamenta i državnih službi. Bio je to posao u kojem je uživala i koji je znala napamet. Osim toga imala je pune ruke posla sa svojim drugim angažmanima, pisanjem tjedne kolumne u jednim stručnim novinama te raznim volonterskim poslovima za Amnesty International i slično. Tu nije spadalo i to da bude glavna urednica *Millenniuma*, radi najmanje dvanaest sati dnevno te žrtvuje vikende i slobodno vrijeme.

A i imala je osjećaj da se u *Millenniumu* nešto promijenilo. Novine su joj se odjednom činile nepoznatima. Ali nije mogla točno reći što nije u redu.

Mikael Blomkvist bio je kao i uvijek neodgovoran, nestajao bi na svojim tajnovitim putovanjima te dolazio i odlazio kako je htio. Naravno, on je suvlasnik *Millenniuma*, pa može raditi što želi, ali, kvragu, ipak bi trebao pokazati barem malo odgovornosti.

Christer Malm bio je drugi suvlasnik koji je sada ostao u novinama, ali u njegovu je slučaju bilo gotovo svejedno je li u uredu ili na odmoru. Bez sumnje je nadaren i mogao je preuzeti uredništvo kada je Erika bila na odmoru ili zauzeta, ali uglavnom bi samo napravio ono što su drugi odlučili. Bio je briljantan u pogledu grafičkog uređenja i prezentacija, ali potpuno zaostao kada je trebalo planirati novine.

Monica Nilsson se namrštila.

Ne, nije fer. Ono što ju je živciralo bilo je to što se nešto dogodilo s redakcijom. Mikael je radio s Malin i Henryjem, a svi su drugi na neki način bili isključeni. Oni su stvorili svoj mali krug i zatvorili se u Erikin ured... Malinin ured i izlazili odande šutljivi. Dok je Erika bila glavna, novine su uvijek bile zajednica. Monica nije shvaćala što se dogodilo, ali joj je bilo jasno da joj za nešto nisu rekli.

Mikael je radio na priči o Salander i nije rekao ni riječi o čemu se tu radi. Doduše to nije tako neobično. Isto tako nije rekao ni riječi o aferi Wennerstrom – čak ni Erika nije znala – ali ovoga se puta povjeravao Henryju i Malin.

Ukratko, Malin je bila živčana. Trebao joj je odmor. Trebala bi se malo maknuti odavde. Vidjela je kako Henry Cortez oblači svoj samteni sako.

„Idem malo van“, rekao je.

„Reci Malin da se vraćam za dva sata.“

„Što se događa?“

„Mislim da sam možda nanjušio jednu priču. Stvarno dobru priču. O zahodskih školjkama. Htio bih provjeriti neke stvari, a ako se sve sredi, imat ćemo dobar tekst za lipanjsko izdanje.“

„O zahodskim školjkama?“ upitala je Monica Nilsson, ali on je već otišao.

Erika Berger stisnula je zube i polagano spustila tekst o skorašnjem suđenju Lisbeth Salander na stol. Bio je to kratak tekst, samo dva stupca, predviđen za petu stranicu, na kojoj su vijesti iz zemlje. Neko je vrijeme promatrala tekst napućenih usnica. Bilo je 15.30, četvrtak. Radila je u *SMPu* već dvanaest dana. Podigla je telefonsku slušalicu i nazvala urednika vijesti Andersa Holma.

„Bok. Ovdje Berger. Možeš li pronaći novinara Johannes Friška i s njim odmah doći u moj ured.“ Spustila je slušalicu i strpljivo čekala dok Holm nije ušetao u njen ostakljeni ured u pratnji Johannes Friška. Erika je pogledala na ručni sat.

„Dvadeset dvije“, rekla je.

„Ha?“ upitao je Holm.

„Dvadeset dvije minute. Trebale su ti dvadeset dvije minute da ustaneš od stola, prijeđeš petnaest metara do stola Johannes Friška i dovučeš se ovamo.“

„Nisi rekla da je hitno. Prilično sam zauzet.“

„Nisam rekla da nije hitno. Rekla sam da odeš po Johannes Friška i da dođete u moj ured. Rekla sam odmah, a to znači odmah, ne navečer ili sljedeći tjedan ili kad se tebi bude dalo podići dupe sa stolca.“

„Čuj, mislim da...“

„Zatvori vrata.“

Pričekala je dok Anders Holm nije zatvorio vrata za sobom. Erika ga je proučavala i nije ništa govorila. Bio je, bez daljnjega, vrlo sposoban urednik čija je uloga bila da se pobrine da stranice *SMPa* budu svaki dan ispunjene pravim tekstovima koji su razumljivo napisani i prezentirani po redu i mjestu koji su dogovarani na jutarnjim sastancima. Anders Holm žonglirao je golemom količinom zadataka svakoga dana. I radio je to tako da mu

nijedna loptica nikada nije pala. Problem s Andersom Holmom bio je taj što je sustavno ignorirao odluke koje je Erika Berger donosila. Dva je tjedna pokušavala pronaći formulu po kojoj bi mogla surađivati s njim. Pokušalaje prijateljski razgovarati, davati direktne naredbe, poticati ga da sam misli i neprestano činila sve što je mogla ne bi li on shvatio kako ona želi da novine izgledaju.

Ništa nije pomagalo.

Tekst koji bi odbacila poslijepodne navečer bi, nakon što bi ona otišla kući, ipak nekako dospio u novine. *Falio nam je jedan tekst i imali smo rupu, koju sam bio prisiljen nečim popuniti.*

Naslov koji bi Erika odlučila staviti odjednom bi bio prepravljen ili zamijenjen nekim posve drugim. Nije to uvijek bio loš izbor, ali bilo bi to učinjeno bez dogovora s njom. Bilo bi to učinjeno demonstrativno i izazivački.

Uvijek se radilo o malim stvarima. Sastanak redakcije bio bi sa 14.00 prebačen na 13.50 i nju ne bi obavijestili, pa bi veći dio zaključaka već je bio donesen kad bi ona zakasnila na sastanak. *Oprosti... u brzini sam te zaboravio obavijestiti.*

Erika Berger nikako nije mogla shvatiti što je uzrok takvom stavu Andersa Holma prema njoj, ali je vidjela da nježni razgovori i prijateljske primjedbe ne pale. Dosad nikada nije započela diskusiju pred drugim suradnicima u redakciji, već je pokušala suzbiti svoju razdraženost i pokazati je samo na privatnim sastancima u četiri oka. To nije dalo nikakvih rezultata i zato je bilo vrijeme da se jasnije izrazi, ovoga puta pred suradnikom Johannesom Friškom, što je značilo da će se sadržaj razgovora proširiti po redakciji.

„Prvo što sam rekla kad sam počela raditi bilo je da me posebno zanima sve što ima veze s Lisbeth Salander. Objasnila sam da želim informacije o svim planiranim člancima unaprijed i da želim pregledati i odobriti sve što će biti objavljeno. Podsjetila sam te na to barem desetak puta, zadnji put na sastanku redakcije u petak. Koji ti dio tih uputa nije jasan?“

„Svi tekstovi koji su planirani ili u produkciji nalaze se na današnjoj internoj mreži. Uvijek budu poslani i tebi. Cijelo vrijeme si informirana.“

„Glupost. Kad mi je jutros *SMP* stigao u poštanski sandučić, imali smo tri stupca o Salander i razvoju događaja oko Stallarholmena na najistaknutijem mjestu u vijestima.“

„To je tekst Margarete Orring. Ona je honorarac i predala ga je tek oko sedam sati sinoć.“

„Margareta Orring nazvala je da predloži taj članak već oko jedanaest prijepodne. Ti si ga odobrio i dao joj zadatak oko pola dvanaest. Nisi rekao ni riječi o tome na sastanku u dva.“

„Piše u internom mailu.“

„Ma nemoj?! Ovako piše u internom mailu: ‘Margareta Orring, intervju s tužiteljicom Martinom Fransson. Tema: zapljena droge u Sodertaljeu’.“

„Da, jer je glavna priča intervju s Martinom Fransson zbog zapljene anaboličkih steroida, zbog čega je uhićen jedan član Motokluba Svavelsjo.“

„Tako je. A u mailu tog dana nije bilo ni riječi ni o Svavelsjou ni o tome da će se članak baviti uglavnom Maggeom Lundinom ili Stallarholmenom, a time i istragom o Lisbeth Salander.“

„Pretpostavljam da su do toga došli tijekom intervju...“

„Anders, ne shvaćam zašto, ali stojiš tu i lažeš mi ravno u lice. Razgovarala sam s Margaretom Orring, koja je napisala tekst. Jasno ti je objasnila na što će se fokusirati njen intervju.“

„Žao mi je, ali onda valjda nisam shvatio da će fokus biti Salander. A tekst sam dobio kasno navečer. Što da radim, odgodim cijeli tekst? Jer Orring je to dobro napisala.“

„Tu se slažemo. To je odlična priča. Ali je isto tako tvoja treća laž u otprilike isto toliko minuta. Naime Orring je dostavila tekst u petnaest i dvadeset, dakle puno prije nego što sam ja otišla kući u šest.“

„Berger, ne sviđa mi se tvoj ton.“

„Dobro. Onda ti mogu reći da se ni meni ne sviđa tvoj ton, a ni tvoje izvlačenje i tvoje laži.“

„Zvučiš kao da misliš da ja vodim nekakvu urotu protiv tebe.“

„Još uvijek mi nisi odgovorio na pitanje. I kao drugo, danas mi se na stolu pojavi ovaj tekst Johannesesa Friška. Ne sjećam se da smo o tome uopće raspravljali na sastanku u dva. Kako to da je jedan od naših novinara cijeli dan radio na tekstu o Salander, a da ja ne znam za to?“

Johannes Frisk promeškoltio se i stisnuo. Bio je dovoljno pametan da šuti.

„Čuj... mi radimo novine, mora da postoji na stotine tekstova za koje ne znaš. Imamo svoj način rada ovdje u *SMPu*, kojemu se svi moraju prilagoditi. Nemam ja ni vremena ni mogućnosti da se nekim tekstovima posebno bavim.“

„Nisam te ni tražila da se nekim tekstovima posebno baviš. Zahtijevala sam da, kao prvo, budem obaviještena o svemu što ima veze sa slučajem Salander i, kao drugo, ja moram odobriti sve što ćemo objaviti o toj temi. Dakle, još jednom, koju od tih uputa nisi razumio?“

Anders Holm uzdahnua je i složio mučenički izrazlica.

„OK“, rekla je Erika Berger.

„Onda ću se izraziti još jasnije. Ne namjeravam se svadati s tobom oko ovoga. Vidjet ćemo razumiješ li sljedeću poruku. Ako se ovo još jednom ponovi, maknut ću te s mjesta urednika vijesti. To će gadno odjeknuti i bit će protesta, ali ti ćeš završiti na mjestu lektora obiteljskih stranica ili stripova ili nečeg sličnog. Ne mogu imati urednika vijesti kojemu ne mogu vjerovati i s kojim ne mogu surađivati i koji potkopava sve moje odluke. Jesi li razumio?“

Anders Holm raširio je ruke u gesti koja bi trebala značiti da su, po njemu, Erikine optužbe potpuno neosnovane.

„Jesi li razumio? Da ili ne?“

„Čuo sam što si rekla.“

„Pitala sam jesi li razumio. Da ili ne?“

„Zar ti stvarno misliš da se možeš izvući s time. Ove novine izlaze zato što ja i drugi kotačići u mašineriji radimo kao luđaci. Uprava će...“

„Uprava će učiniti ono što ja kažem. Ja sam ovdje kako bih obnovila novine. Oko mog zadatka smo se dogovorili, on je vrlo točno formuliran i u mojoj je nadležnosti da učinim dugoročne redakcijske promjene na najvišoj razini. Mogu se riješiti nepotrebnog opterećenja i dovesti nove ljude izvana ako želim. A, Holm, ti mi se sve više činiš kao nepotrebno opterećenje.“

Utihnula je. Anders Holm ju je pogledao. Izgledao je vrlo ljut.

„To je sve“, rekla je Erika Berger.

„Predlažem ti da pažljivo razmisliš o čemu smo razgovarali.“

„Nemam namjeru...“

„To ovisi o tebi. To je sve. Možeš ići.“

Okrenuo se na peti i izašao. Vidjela ga je kako hoda kroz redakciju i more ljudi pa nestaje u smjeru kantine. Frisk je ustao i krenuo za Holmom.

„Ne ti, Johannes. Ostani ovdje, sjedni.“

Izvadila je njegov tekst i pregledala ga još jednom.

„Ti si na zamjeni, koliko sam shvatila.“

„Da. Ovdje sam već pet mjeseci, ovo mi je zadnji tjedan.“

„Koliko imaš godina?“

„Dvadeset sedam.“

„Žao mi je što si završio između mene i Holma. Ispričaj mi o ovom tekstu.“

„Jutros sam dobio dojavu i odnio je Holmu. Rekao je da istražujem dalje.“

„OK. Radi se o policajcu koji sada istražuje sumnju da je Lisbeth Salander bila umiješana u prodaju anaboličkih steroida. Ima li to ikakve veze s jučerašnjim tekstom iz Sodertaljea u kojem su se isto pojavili anabolički steroidi?“

„Ne znam, moguće je. Ovo o steroidima ima veze s njenom povezanošću s boksačima. Paolom Robertom i njegovim poznicima.“

„Paolo Roberto je na steroidima?“

„Molim... ne, naravno da ne. Više se radi, kao, o boksačkom miljeu. Salander trenira boks s gomilom sumnjivih tipova na Soderu. No to je stav policije. Nije moj. I tu se negdje pojavila ideja da bi ona mogla biti umiješana u prodaju steroida.“

„Dakle priča se ne temelji ni na čemu konkretnom, samo na nekim nejasnim glasinama?“

„Nisu glasine da policija preispituje tu mogućnost. O tome jesu li u pravu ili nisu ja ne znam ništa.“

„OK, Johannes. Onda želim da znaš da ovo o čemu sada razgovaram s tobom nema nikakve veze s mojim odnosom s Andersom Holmom. Smatram te odličnim reporterom. Dobro pišeš i imaš oko za detalje. Ukratko, ovo je dobra priča. Moj je jedini problem što ne vjerujem u to što je napisano.“

„Uvjeravam te da je sadržaj sasvim točan.“

„A ja ću ti objasniti zašto priča ima jednu veliku pogrešku. Odakle si dobio dojavu?“

„Od izvora u policiji.“

„Koga?“

Johannes Frisk je oklijevao. Bila je to automatska reakcija. Baš kao i svi novinari na svijetu, nevoljko je odavao ime svog izvora informacija. No Erika je glavna urednica i time jedna od rijetkih osoba koja od njega može zahtijevati tu informaciju. „Jednog policajca iz odjela za zločine po imenu Hans Faste.“

„Je li on nazvao tebe ili si ti nazvao njega?“

„On je nazvao mene.“ Erika Berger je kimnula.

„Što misliš, zašto te nazvao?“

„Intervjuirao sam ga par puta za vrijeme potrage za Salander. Zna me.“

„A zna i da imaš dvadeset sedam godina, radiš na zamjeni i može te iskoristiti da medijima pošalje sve informacije za koje tužitelj hoće da se saznaju.“

„Ma da, sve je to meni jasno. Ali dobio sam dojavu o policijskoj istrazi, otišao sam na kavu s Fasteom i on mi je ovo ispričao. Točno sam ga citirao. Što da radim?“

„Sigurna sam da si ga točno citirao. Ono što si trebao učiniti jest donijeti informaciju Andersu Holmu, koji je trebao pokucati na vrata mog ureda, objasniti situaciju i onda bismo zajedno odlučili kako dalje.“

„Razumijem. Ali ja...“

„Ti si predao materijal Holmu, koji je urednik vijesti. Ispravno si postupio. Holm nije. No idemo analizirati tvoj tekst. Kao prvo, zašto je Faste htio da ova informacija procuri u javnost?“

Johannes Frisk slegnuo je ramenima.

„Znači li to da ne znaš ili da te nije briga?“

„Ne znam.“

„OK. Ako ti ja kažem da je ta priča laž i da Salander nema nikakve veze s anaboličkim steroidima, što onda kažeš?“

„Ne mogu dokazati suprotno.“

„Točno tako. A to dakle znači da ti misliš da bismo trebali objaviti priču

koja je možda laž, samo zato što ne znamo istinu.“

„Ne, mi imamo novinarsku odgovornost. Ali radi se o održavanju ravnoteže. Ne možemo odlučiti da nećemo nešto objaviti ako imamo izvor koji eksplicitno nešto tvrdi.“

„Filozofiraš. Možemo si postaviti pitanje zašto izvor želi da ta informacija izađe u javnost. Da ti onda objasnim zašto sam naredila da sve vezano uz Salander ide preko mene. Naime ja znam stvari o toj temi koje nitko drugi u *SMPu* ne zna. Pravna služba je obaviještena o tome da ja znam te informacije i da o tome ne mogu razgovarati s njima. *Millennium* će objaviti priču i ugovorom su me obavezali da ih ne mogu otkriti *SMPu*, iako ovdje radim. Informacije sam dobila kao urednica *Millenniuma*, tako da sada sjedim na dva stolca. Razumiješ li me?“

„Da.“

„A zbog tih informacija iz *Millenniuma* mogu bez ikakve sumnje tvrditi da je ova priča čista laž i da joj je namjera naškoditi Lisbeth Salander uoči budućeg suđenja.“

„Teško je naškoditi Lisbeth Salander s obzirom na sve što je već otkriveno o njoj...“

„To što je otkriveno velikom su većinom laži i izokrenute činjenice. Hans Faste je bio jedan od glavnih izvora za sve tvrdnje da je Lisbeth Salander paranoična i nasilna lezbijka koja se bavi sotonizmom i sadomazoseksom. A mediji su progutali Fasteovu kampanju jednostavno zato što je on naizgled ozbiljan izvor, a i uvijek je cool pisati o seksu. A sada nastavlja s novom pričom, koja će je još više pokopati u očima javnosti i hoće da *SMP* pomogne u širenju te laži. Sorry, ali ne dok sam ja tu glavna.“

„Razumijem.“

„Razumiješ? Dobro. Onda mogu sažeti sve što želim reći u jednu rečenicu. Tvoj je zadatak kao novinara da preispituješ i kritički proučavaš – a ne da samo ponoviš tvrdnje koje uvijek dolaze odneke ne tako centralno pozicionirane osobe u državnoj službi. Nemoj to nikada zaboraviti. Ti si vrlo dobar novinar, ali talent ti je posve beskoristan ako zaboraviš koji ti je zadatak.“

„Aha.“

„Namjeravam stopirati ovu priču.“

„OK.“

„Ne drži vodu. Ne vjerujem što tu piše.“

„Razumijem.“

„To ne znači da tebi ne vjerujem.“

„Hvala.“

„I zato te namjeravam poslati natrag za stol s prijedlogom nove priče.“

„A tako.“

„To ima veze s mojim ugovorom s *Millenniumom*. Dakle ja ne smijem reći ono što znam o Salander. Istovremeno sam glavna urednica novina koje bi mogle ozbiljno promašiti temu zato što redakcija ne zna informacije koje ja znam.“

„Hmm.“

„A to ne mogu dopustiti. Ovo je posebna situacija i tiče se samo Salander. I zato sam odlučila odabrati jednog novinara kojeg ću usmjeriti u pravom smjeru, tako da se ne osramotimo kad *Millennium* objavi priču.“

„A ti misliš da će *Millennium* objaviti nešto značajno o Salander?“

„Ne mislim. Znam *Millennium* ima ekskluzivu koja će naglavce okrenuti cijelu predodžbu o Salander i totalno me izluđuje što ja ne mogu objaviti tu priču. Ali to je jednostavno nemoguće.“

„Ali tvrdiš da mičeš moj tekst zato što znaš da nije točan... Što znači da kažeš da u priči postoji nešto što je svim novinarima promaklo.“

„Točno tako.“

„Oprosti, ali teško je povjerovati da su svi mediji u Švedskoj popušili...“

„Lisbeth Salander objekt je medijskog linča. Tu normalna pravila prestaju vrijediti i svakojake gluposti pale.“

„A ti kažeš da Salander nije takva kakvom se čini.“

„Pokušaj ovako misliti. Što ako nije kriva za ono za što je se optužuje, što ako je cijela ta slika koju su stvorili o njoj obična glupost i što ako tu postoje još neki igrači koji se dosad još nisu pokazali.“

„To tvrdiš?“

Erika Berger je kimnula.

„A to znači da je to što sam mislio objaviti nastavak takve kampanje

protiv nje.“

„Točno.“

„Ali ne možeš mi reći o čemu se radi?“

„Ne.“

Johannes Frisk neko se vrijeme češao po glavi. Erika Berger dala mu je vremena da razmisli.

„OK... što hoćeš da učinim?“

„Vrati se za svoj stol i počni smišljati novu priču. Ne moraš žuriti, ali neposredno prije suđenja hoću da objavimo dugačak tekst, možda i cijelu reportažu koja istražuje u kojoj su mjeri tvrdnje o Lisbeth Salander bile istinite. Počni time što ćeš pročitati sve novinske članke, napravi popis svega što je rečeno o njoj i prouči izjave jednu po jednu.“

„Aha...“

„Razmišljaj kao reporter. Istraži tko širi priče, zašto ih širi i u čijem je to interesu.“

„Ali ja neću više raditi ovdje kad suđenje počne. Kao što sam rekao, ovo je moj zadnji tjedan na zamjeni.“

Erika je otvorila plastičnu mapu koju je izvadila iz ladice pisaćeg stola i stavila papir pred Johanna Friška. „Već sam ti produžila ugovor na još tri mjeseca. Do kraja tjedna radiš na svom uobičajenom mjestu, a onda u ponedjeljak dođi do mene.“

„Aha...“

„Naravno, ako još želiš raditi u SMPu?“

„Jasno da želim.“

„Imaš ugovor za obavljanje istraživačkog posla, što je izvan običnih redakcijskih poslova. Radiš direktno pod mojim naredbama. Bit ćeš specijalni izvjestitelj *SMPa* sa suđenja Salander.“

„Urednik vijesti će imati primjedbe...“

„Ne brini za Holma. Razgovarala sam sa šefom pravne službe i sredili smo to tako da ne dode ni do kakvih sukoba. Ti ćeš istraživati pozadinu svega toga, nemaš veze s vijestima. Zvuči li ti to dobro?“

„Fenomenalno.“

„Onda smo gotovi. Vidimo se u ponedjeljak.“

Odmahnula je rukom da izađe iz njena ureda. Kada je podigla pogled,

vidjela je da je Anders Holm promatra s druge strane središnjeg deska. Spustio je glavu i pravio se da je nije vidio.

XI.

Petak, 13. svibnja – subota, 14. svibnja

Mikael Blomkvist dobro se pobrinuo da ga ne prate kada je u petak ujutro otpješačio od redakcije *Millenniuma* do starog stana Lisbeth Salander u Lundagatanu. Morao je otići u Goteborg na sastanak s Idrisom Ghidijem. Problem je bio transport koji bi bio siguran i koji ne bi ostavljao tragove. Nakon puno premišljanja odlučio je odbaciti opciju vlaka jer nije htio upotrijebiti kreditnu karticu. Obično bi posudio auto Erike Berger, ali to više nije bilo moguće. Razmišljao je da zamoli Henryja Corteza ili nekog drugoga da unajmi auto, ali je sve to ostavljalo konkretne tragove.

Na kraju mu je palo na pamet očito rješenje. Podigao je veću količinu gotovine na bankomatu u Gotgatanu. Upotrijebio je Lisbethine ključeve da otvori njenu crvenu hondu, koja je stajala napuštena ispred njene zgrade još od ožujka. Namjestio je sjedalo i vidio da je spremnik benzina napola pun. Izašao je s parkirališta i krenuo prema autocesti E4 preko mosta Liljeholm.

U 14.50 parkirao se u jednoj pokrajnjoj ulici koja je izlazila na Ulicu Avenyn u Goteborgu. Sjeo je na kasni ručak u prvi kafić na koji je naišao. U 16.10 krenuo je tramvajem u Angered i sišao u centru kvarta. Trebalo mu je dvadeset minuta da pronađe adresu stana Idrisa Ghidija, pa je zakasnio na sastanak desetak minuta.

Idris Ghidi je šepao. Otvorio je vrata, rukovao se s Mikaelom Blomkvistom i pozvao ga da uđe u spartanski namještenu dnevnu sobu. Na komodi pokraj stola za koji je ponudio Mikaelu da sjedne nalazilo se desetak uramljenih fotografija, koje je Mikael promotrio.

„Moja obitelj“, rekao je Idris Ghidi.

Govorio je švedski s jakim naglaskom. Mikaelu se činilo da nikako ne bi prošao jezični test koji je Narodna stranka htjela uvesti.

„Jesu li to vaša braća?“

„Moja dva brata, koji stoje sasvim lijevo, ubio je Sadam osamdesetih godina, kao i mog oca, on stoji u sredini. Moja dva strica Sadam je ubio u devedesetima. Moja majka je umrla 2000. godine. Moje tri sestre su još žive. Žive vani. Dvije u Siriji, a moja najmlađa sestra u Madridu.“

Mikael je kimnuo. Idris Ghidi natočio mu je tursku kavu. "Kurdo Baksi vas pozdravlja." Ghidi je kimnuo.

„Je li vam objasnio zašto vas trebam?“

„Kurdo je rekao da me želite angažirati za jedan posao, ali nije rekao o čemu se radi. Samo odmah želim reći da ne prihvaćam nikakav protuzakoniti posao. Ne mogu si priuštiti da se upetljam u tako nešto.“

Mikael je kimnuo.

„U ovome što sam vas htio zamoliti nema ničeg nezakonitog, samo je neobično. Sam posao traje nekoliko tjedana i zadatak treba obaviti svakog dana. S druge strane, da to obavite, treba vam samo nekoliko minuta na dan. Za to sam vam spreman platiti tisuću kruna tjedno. Novac dobijete na ruke, neću to prijaviti poreznoj upravi.“

„Razumijem. Što trebam učiniti?“

„Vi radite kao čistač u bolnici Sahlgrenska.“ Idris Ghidi je kimnuo.

„Jedan je od vaših zadataka da svaki dan – ili šest dana u tjednu, ako sam dobro shvatio – čistite odjel jedanaest C, to je odjel za intenzivnu njegu.“ Idris Ghidi je kimnuo.

„Htio bih da učinite sljedeće.“

Mikael Blomkvist nagnuo se naprijed i objasnio mu što hoće.

Tužitelj Richard Ekstrom zamišljeno je promatrao gosta. Bilo je to treći put da se sastao s inspektorom Georgom Nystromom. Vidio je naborano lice uokvireno kratkom sijedom kosom. Georg Nystrom prvi ga je put posjetio nekoliko dana nakon ubojstva Zalachenka. Pokazao mu je identifikacijsku ispravu i rekao da radi za Sigurnosnu. Dugo su razgovarali u povjerenju.

„Važno je da shvatite da ja ni na koji način ne pokušavam utjecati na vaše odluke ili na to kako obavljate svoj posao“, rekao je Nystrom.

Ekstrom je kimnuo.

„Isto tako naglašavam da ni pod kojim uvjetima informacije koje vam dajem ne smiju procuriti u javnost.“

„Razumijem“, rekao je Ekstrom.

Da bude iskren, Ekstrom bi trebao priznati da ustvari nije razumio, ali nije htio ispasti idiot i postavljati previše pitanja. Shvatio je da sve oko Zalachenka treba obaviti vrlo oprezno. Isto je tako razumio da su

Nystromovi posjeti vrlo neslužbeni, iako su se ticali Sigurnosnoobavještajne agencije.

„Radi se o ljudskim životima“, objasnio mu je Nystrom već na prvom sastanku.

„Mi u Sigurnosnoj sve što se tiče Zalachenka tretiramo kao tajne podatke. Mogu potvrditi da je on bivši sovjetski vojni špijun i jedan od ključnih ljudi u ruskoj ofenzivi na Zapadnu Europu sedamdesetih godina.“

„A tako... to je i Mikael Blomkvist tvrdio.“

„U tom je slučaju Mikael Blomkvist potpuno u pravu. On je novinar i nakon godina rada naletio je na jednu od najvećih tajni švedske obrane u povijesti.“

„Objavit će to.“

„Naravno. On je predstavnik medija, sa svim svojim prednostima i nedostacima. Živimo u demokraciji i, naravno, ne možemo utjecati na ono što mediji pišu. Nedostatak u ovom slučaju jest, naravno, to što Blomkvist zna samo dio istine o Zalachenku, a i mnogo onoga što zna nije točno.“

„Razumijem.“

„Ono što Blomkvist ne shvaća jest da ako se sazna istina o Zalachenku, Rusi će moći identificirati naše doušnike i izvore u Rusiji. Što znači da bi ljudi koji su riskirali svoj život za demokraciju mogli biti ubijeni.“

„Ali nije li Rusija sada demokratska? Mislim, da se ovo dogodilo u vrijeme komunizma...“

„To su iluzije. Radi se o ljudima koji su krivi za špijunažu protiv Rusije – a nema režima na svijetu koji bi to prihvatio, čak i ako se dogodilo prije mnogo godina. A mnogo je tih izvora još uvijek aktivno...“

Takvi agenti ustvari više nisu postojali, ali odakle bi to tužitelj Ekstrom mogao znati. Bio je prisiljen vjerovati Nystromu na riječ. A i, htio je htio, laskalo mu je što je neslužbeno dobio informacije koje se smatraju najtajnijima u Švedskoj. Malo ga je iznenadilo da se švedska Sigurnosnoobavještajna agencija mogla ubaciti u redove ruske obrane na način koji mu je Nystrom sugerirao, ali bilo mu je jasno da su to informacije koje, naravno, nikako ne smiju dospjeti u javnost.

„Kad sam dobio zadatak da vam se javim, napravili smo veliku procjenu vašeg rada“, rekao je Nystrom.

Zavođenje se uvijek temelji na tome da pronađeš slabe točke neke osobe. Slaba točka tužitelja Ekstroma bila je ta što je bio uvjeren u vlastitu važnost te je, naravno, kao i svi drugi ljudi, volio laskanje. Morali su postići da se osjeća odabranim.

„Utvdili smo da ste vi osoba od velikog povjerenja u policiji... i, naravno, u vladajućim krugovima“, dodao je Nystrom.

Ekstrom je izgledao zadovoljno. To što su neimenovani ljudi u vladajućim krugovima imali *povjerenja* u njega bila je informacija koja je bez puno objašnjavanja sugerirala da bi, ako budedobro odigrao ovu partiju, mogao računati na zahvalnost. Što je vrlo dobro za njegovu buduću karijeru.

„Razumijem... što točno trebate?“

„Moj zadatak je, jednostavno rečeno, da vam što je diskretnije moguće pomognem time što ću vam dati informacije. Naravno, jasno vam je koliko je sve ovo neopisivo komplicirano. S jedne strane imamo pravnu istragu, za koju ste vi glavni odgovorni. Želim ponoviti... ni Vlada, ni Sigurnosnoobavještajna agencija, niti bilo tko drugi ne smiju se miješati u vaše vođenje istrage.

Vaš je posao da pronađete istinu i kaznite krivce. A to je jedna od najvažnijih uloga koja postoji u pravnoj državi.“ Ekstrom je kimnuo.

„S druge strane, kada bi cijela istina o Zalachenku dospjela u javnost, to bi bila nacionalna katastrofa nezamislivih razmjera.“

„Koji je onda cilj vašeg posjeta?“

„Kao prvo, moj je zadatak da vas informiram kako biste shvatili osjetljivost ovog slučaja. Mislim da se Švedska još od Drugog svjetskog rata nije nalazila u ovako lošem položaju. Moglo bi se reći da je, na neki način, sudbina Švedske u vašim rukama.“

„Tko je vaš šef?“

„Žao mi je, ali ne mogu otkriti imena osoba s kojima radim na ovom zadatku. Ali uvjeravam vas da moje upute dolaze iz samog vrha.“

Isuse Bože. On ispunjava odredbe Vlade. Ali to se ne smije reći jer bi to bila politička katastrofa.

Nystrom je vidio da je Ekstrom progutao mamac.

„Ali ono što mogu učiniti jest pomoći vam s informacijama. Imam vrlo

velike ovlasti da vam, po vlastitoj procjeni, dam materijal koji se smatra najtajnijim materijalom u našoj zemlji.“

„Aha.“

„Što znači, ako imate pitanja, bilo kakvih pitanja, obratite se meni. Nemojte razgovarati ni sa kim drugim iz SOAe, samo sa mnom. Moj je zadatak da vam budem vodič po ovom labirintu, a ako utvrdimo da bi moglo doći do sukoba interesa, pomoći ćemo vam da pronađete rješenja.“

„Razumijem. U tom slučaju moram reći da sam zahvalan što ste mi vi i vaši kolege spremni pomoći na ovaj način.“

„Mi želimo da se slijedi pravna procedura, usprkos ovako teškoj situaciji.“

„Dobro. Uvjeravam vas da ću biti krajnje diskretan. Nije ovo prvi put da imam posla s tajnim informacijama...“

„Da, dobro smo upućeni u sve to.“

Ekstrom je imao desetak pitanja, koja je Nystrom pažljivo zabilježio, a onda pokušao na njih odgovoriti što je bolje mogao. U ovom trećem posjetu Ekstrom je trebao dobiti odgovore na još neka od pitanja koja je postavio. Najvažnije od njih bilo je što je istina u Bjorckovu izvještaju iz 1991.

„To nas brine“, rekao je Nystrom. I izgledao je zabrinuto.

„Možda bih za početak trebao objasniti da otkada se taj izvještaj pojavio, imamo grupu za analizu koja radi praktički dan i noć kako bi saznala što se ustvari dogodilo. Sada smo toliko napredovali da možemo donijeti neke zaključke. A zaključci su vrlo neugodni.“

„To mi je jasno, jer po tom izvještaju ispada da su se SOA i psihijatar Peter Teleborian urotili kako bi Lisbeth Salander strpali u ludnicu.“

„Kad bi to bilo sve“, rekao je Nystrom i bljedo se nasmiješio.

„A nije?“

„Nije. Da je tako, sve bi bilo jednostavno. To bi značilo da je počinjen zločin i da treba podići optužnicu. Problem je u tome što se taj izvještaj ne poklapa s izvještajima koji su arhivirani kod nas.“

„Kako to mislite?“

Nystrom je izvadio plavi fascikl i otvorio ga.

„Ovo je pravi izvještaj koji je Gunnar Bjorck napisao 1991. Tu su i

originali pisama iz prepiske između njega i Teleboriana iz našeg arhiva. Problem je samo u tome što se te dvije verzije ne poklapaju.“

„Kako?“

„Najgore je to što se Bjorck objesio. Pretpostavljamo da je razlog što su njegovi posjeti prostitutkama trebali biti obznanjeni. *Millennium* ga je mislio razotkriti. Bacili su ga u takav očaj da si je oduzeo život.“

„Da...“

„Originalni izvještaj je istraga o pokušaju Lisbeth Salander da ubije svog oca Alexandera Zalachenka Molotovljevim koktelom. Prvih trideset stranica istrage koje je Blomkvist pronašao podudara se s originalom. Tu ne piše ništa neobično. Tek na trideset trećoj stranici Bjorck iznosi svoje zaključke i daje preporuke koje se ne podudaraju.“

„S čim?“

„U originalnoj verziji Bjorck daje pet jasnih preporuka. Ne moramo skrivati da se radilo o tome da se u medijima zataška sve što ima veze sa Zalachenkom i slično. Bjorck predlaže da se Zalachenka pošalje na rehabilitaciju – jer imao je teške opekline – i to u inozemstvo. I takve stvari. Te predlaže da Lisbeth Salander bude ponuđena najbolja moguća psihijatrijska skrb.“

„Aha...“

„Problem je samo što je nekoliko rečenica vrlo suptilno izbrisano. Na trideset četvrtoj stranici ima jedan odlomak po kojem ispada da je Bjorck predlagao da Salander proglase psihotičnom kako ne bi mogla biti vjerodostojan svjedok, ako netko počne postavljati pitanja o Zalachenku.“

„A ta tvrdnja ne postoji u originalnom izvještaju?“

„Točno tako. Gunnar Bjorck nikada nije tako nešto predložio. To bi bilo stvarno užasno. On je predložio da ona dobije skrb koja joj je stvarno bila potrebna. U Blomkvistovoj je kopiji to postala urota.“

„Mogu li pročitati original?“

„Izvolite. Ali moram ponijeti izvještaj sa sobom kad odem. A prije nego što ga pročitate, dopustite da vam usmjerim pažnju na dodatak s korespondencijom koja je slijedila između Bjorcka i Teleboriana. To je praktički sve izmijenjeno. I ne radi se o diskretnim izmjenama, nego pravom falsificiranju.“

„Falsificiranju?“

„Mislim da je to jedina ispravna riječ u ovom kontekstu. Original pokazuje da je sud naredio Peter u Teleborianu da napravi psihijatrijsku procjenu Lisbeth Salander. To nije ništa neobično. Lisbeth Salander imala je dvanaest godina i pokušala ubiti oca Molotovljevim koktelom; bilo bi čudno da to *nije* rezultiralo psihijatrijskom procjenom.“

„Da, to je istina.“

„Da ste vi bili tužitelj, pretpostavljam da biste i vi tražili i psihijatrijsku procjenu i istragu socijalnih službi.“

„Najvjerojatnije.“

„Teleborian je već tada bio poznati i poštovani dječji psihijatar, a osim toga radio je na takvim procjenama. Dobio je zadatak, napravio posve normalnu istragu i došao do zaključka da je Lisbeth Salander psihički bolesna... ne moram sada ulaziti u detalje i medicinsku terminologiju.“

„OK...“

„Teleborian je o tome izvjestio Bjorcka u izvještaju koji mu je poslao i na osnovi kojega je sud odlučio da će Lisbeth Salander biti smještena u St. Stefan.“

„Shvaćam.“

„U Blomkvistovoj verziji uopće nema te istrage koju je Teleborian proveo. Umjesto toga je tu korespondencija između Bjorcka i Teleboriana, po kojoj ispada da mu je Bjorck naredio da lažira psihijatrijsku procjenu.“

„Hoćete reći da se radi o lažiranju podataka?“

„Bez sumnje.“

„Ali kome bi bilo u interesu da napravi takvo falsificiranje?“ Nystrom je spustio izvještaj i namrštio se.

„Sada ste i vi postavili ključno pitanje.“

„A odgovor je...?“

„Ne znamo. To je to pitanje na koje naša grupa za analizu pokušava pronaći odgovor.“

„Bi li Blomkvist mogao biti taj koji je nešto izmislio?“ Nystrom se nasmijao.

„Da, i mi smo to prvo pomislili. Ali ne vjerujemo. Mislimo da je falsifikacija davno učinjena, vjerojatno gotovo istovremeno kada je napisan

originalni izvještaj.“

„A tako?“

„A to dovodi do nezgodnih zaključaka. Onaj koji je to falsificirao bio je vrlo dobro upoznat sa slučajem. A imao je i pristup pisaćem stroju kojim se koristio Gunnar Bjorck.“

„Mislite...“

„Ne znamo *gdje* je Bjorck pisao taj izvještaj – na pisaćem stroju kod kuće, na radnom mjestu ili negdje drugdje. Postoje dvije mogućnosti. Ili je taj koji je falsificirao dokument bio netko iz psihijatrije ili sudske medicine koji je iz nekog razloga htio da Teleborian završi u skandalu. Ili je falsifikat proizveo netko iz Sigurnosne u neku sasvim drugu svrhu.“

„Zašto?“

„To je bilo 1991. Mogao je to biti neki ruski agent u Sigurnosnoobavještajnoj agenciji koji je ušao u trag Zalachenku. Zbog toga sada pregledavamo hrpu starih dokumenata o zaposlenicima.“

„Ali ako je KGB... onda bi se to već odavno saznalo.“

„Dobro razmišljate. Ali nemojte zaboraviti da je upravo u to vrijeme Sovjetski Savez pao i KGB se raspao. Ne znamo što je pošlo krivo. Možda neka planirana operacija. Jer KGB je bio stručnjak upravo za falsifikaciju dokumenata i dezinformacije.“

„Ali što bi KGB s takvim falsifikatom...“

„Ni to ne znamo. Ali očita svrha bila bi, naravno, da navuče skandal na švedsku Vladu.“ Ekstrom je ugrizao donju usnicu.

„Dakle vi kažete da je medicinska procjena Salander točna?“

„O, da. Bez sumnje. Salander je potpuno luda, da se narodski izrazim. U to ne trebate sumnjati. Njeno smještanje u psihijatrijsku ustanovu bilo je potpuno ispravno.“

„Zahodske školjke“, sumnjičavo je rekla privremeno postavljena glavna urednica Malin Eriksson.

Zvučala je kao da misli da se Henry Cortez šali.

„Zahodske školjke“, ponovio je Henry Cortez i kimnuo.

„Želiš napisati reportažu o zahodskim školjkama. Za *Millennium*?“ Monica Nilsson odjednom je prasnula u smijeh. Što nije priličilo situaciji. Vidjela je njegov loše prikriveni entuzijizam kad je ušetao

na sastanak u petak i prepoznala sve znakove novinara koji upravo kuha priču.

„OK, objasni,“

„Vrlo je jednostavno“, rekao je Henry Cortez.

„Najveća industrija u Švedskoj jest građevinska industrija. A to je industrija koja se, u biti, ne može preseliti u inozemstvo iako Skanska glumi da ima ured u Londonu i takve stvari. Jer kuće se grade u Švedskoj.“

„Da, da, ali to nije ništa novo.“

„Nije. Ali ono što je ipak pomalo novo jest to da se građevinska industrija nalazi nekoliko svjetlosnih godina iza svih drugih industrija u Švedskoj po konkurenciji i učinkovitosti. Kad bi Volvo na taj način radio aute, onda bi njihov najnoviji model koštao milijun ili dva milijuna kruna. Svaka normalna industrija radi na tome da snizi cijene. U građevinskoj industriji to je obrnuto.“

Oni uopće i ne pokušavaju sniziti cijene i zato cijena četvornog metra raste, a država ih subvencionira lovom poreznih obveznika kako to ne bi sasvim otišlo u nebesa.“

„I gdje je tu priča?“

„Čekaj. Komplikirano je. Da je isto tako rasla cijena, recimo, hamburgera od sedamdesetih godina, sada bi Big Mac koštao oko sto pedeset kruna ili čak i više. Koliko bi koštao s pomfritom i kolom, ne želim ni pomisliti, ali pretpostavljam da moja plaća ovdje u *Millenniumu* ne bi dugo pokrivala te troškove. Koliko bi vas išlo u McDonald's i kupovalo hamburger za stotku?“

Nitko nije ništa rekao.

„Naravno. Ali kada tvrtka NCC sklepa nekoliko limenih kontejnera u Gashagi na Lidingou, ubire mjesečnu stanarinu od deset ili dvanaest tisućica za trosobni stan. Tko od vas toliko plaća?“

„Nemam novca za to“, rekla je Monica Nilsson. „Jasno. Ali ti već živiš u dvosobnom stanu na Danvikstullu koji ti je tata kupio prije dvadeset godina i za koji bi kad bi ga prodala dobila, recimo, milijun ili milijun i pol. Ali što da radi dvadesetogodišnjak koji se želi odseliti od kuće? Nema novca za to. Dakle živi kao podstanar ili doma s mamom sve do mirovine.“

„I kako se tu uklapaju zahodske školjke?“ upitao je Christer Malm.

„Doći ću do toga. Pitanje je dakle zašto su stanovi tako prokleta skupi. E pa zato što oni koji ih naručuju ne znaju kako naručiti. Jednostavno rečeno, neko komunalno stambeno društvo nazove građevinsku tvrtku tipa Skanske, kaže da želi naručiti sto stanova i pita koliko to košta. Skanska izračuna i kaže da to košta na primjer petsto milijuna kruna. Što znači da četvorni metar košta X kruna i da će te koštati deset tisuća mjesečno da se useliš. A za razliku od McDonald'sa ne možeš odlučiti da ne želiš nigdje stanovati. Dakle moraš platiti koliko god da košta.“

„Molim te, Henry... prijeđi na stvar.“

„Pa u tome je stvar. Zašto te košta deset tisuća da se useliš u one sklepane kante tamo u luci Hammarby? E pa zato što se građevinskoj tvrtki fućka za smanjivanje cijena. Ionako su kupci ti koji plaćaju. Jedna od velikih stavki jest cijena građevnog materijala. Kupnja tog materijala ide preko veleprodaje, koja formira svoje cijene. A s obzirom na to da ne postoji neka prava konkurencija, onda jedna kada u Švedskoj košta pet tisuća kruna. Ista takva kada istog proizvođača u Njemačkoj košta dvije tisuće. A ne postoje nikakvi dodatni troškovi koji bi objasnili toliku razliku u cijeni.“

„OK.“

„Dosta ovoga možete pročitati u jednom izvještaju Vladine komisije za nadgledanje troškova gradnje koja je bila aktivna devedesetih. Odonda se nije puno toga promijenilo. Nitko ne pregovara s građevinskim tvrtkama zbog nerazumnih cijena. Naručitelji uredno plaćaju koliko to već košta, zato što krajnju cijenu ionako plate stanari ili porezni obveznici.“

„Henry, zahodske školjke?“

„Jedini mali pomak koji se dogodio nakon Vladine komisije za nadgledanje troškova gradnje, dogodio se lokalno, uglavnom izvan Stockholma. Postoje naručitelji kojima je bilo dosta tih visokih cijena gradnje. Jedan je primjer tvrtka Karlskronahem, koja gradi jeftinije od bilo koga drugoga, samo zato što sami kupuju građevni materijal. A umiješala se i udruga trgovačkih društava Svensk Handel. Ona misli da su cijene građevnog materijala potpuno lude i zato pokušava olakšati naručiteljima da dođu do jeftinijih proizvoda, a iste kvalitete. I to je dovelo do malog okršaja na Sajmu građevine u Alvsjou prije godinu dana. Svensk Handel je

dovela čovjeka iz Tajlanda koji izrađuje zahodske školjke za petsto kruna po komadu.“

„Da? I?“

„Prvi mu je konkurent jedna švedska veleprodaja koja se zove Vitavara d.o.o., koja prodaje prave švedske zahodske školjke po tisuću sedamsto kruna po komadu. I onda su se pametni naručitelji iz okolnih općina počeli češati po glavi i pitati zašto plaćaju tisuću sedamsto kruna kad bi istu takvu zahodsku školjku mogli dobiti iz Tajlanda za petsto?“

„Možda je bolje kvalitete?“ upitala je Lottie Karim.

„Ne. Proizvod iste kvalitete.“

„Tajland“, rekao je Christer Malm.

„To mi smrdi na rad djece i takve stvari. Što bi moglo objasniti nisku cijenu.“

„Ne“, odgovorio je Henry Cortez.

„Djeca na Tajlandu uglavnom rade u tekstilnoj industriji i na proizvodnji suvenira. I, naravno, u lancima pedofilije. Ovo je prava industrija. UN pratiiskorištavanje djece, a i ja sam provjerio tvrtku. Ne bave se time. To je velika, moderna i cijenjena kompanija koja se bavi proizvodnjom sanitarija.“

„Da... onda se radi o tome da su tamo plaće jako niske, što znači da riskiraš da napišeš članak u kojem se zalažeš da švedskoj industriji konkurira tajlandska industrija. Otpustite švedske radnike, zatvorite tvornice ovdje i uvezite sve s Tajlanda. Nije baš da ćeš dobiti pristaše u Udruzi sindikata.“

Henryjevo se lice ozarilo. Naslonio se u svome stolcu i izgledao vrlo samozadovoljno.

„E, neće baš tako biti. Pogodi gdje Vitavara d.o.o. proizvodi svoje zahodske školjke za tisuću sedamsto kruna po komadu?“

Redakcijom je zavladao tišina.

„U Vijetnamu“, rekao je Henry Cortez.

„Nemoguće“, rekla je glavna urednica Malin Eriksson.

„Moguće, moguće“, rekao je Henry.

„Tamo proizvode zahodske školjke već barem deset godina. Švedski radnici su otpušteni još u devedesetima.“

„O, jebote.“

„Ali u ovome je stvar. Kad bi uvozili izravno iz tvornice u Vijetnamu, cijena bi bila oko tristo devedeset kruna. Pogodi kako objašnjavaju razliku u cijeni između Tajlanda i Vijetnama.“

„Nemoj mi reći da...“

Henry Cortez je kimnuo. Cerio se od uha do uha.

„Vitavara d.o.o. povjerila je posao nečemu što se zove Fong Soo Industries. Oni su na UNovom popisu tvrtki kojima je u jednoj istrazi iz 2001. pronađeno da iskorištavaju djecu kao radnu snagu. Ali većina radnika su zatvorenici.“ Malin Eriksson odjednom se nasmiješila.

„Ovo je dobro“, rekla je.

„Ovo je stvarno dobro. Bit će od tebe novinar kad narasteš. Kako brzo možeš napisati priču?“

„Trebam još dva tjedna. Moram provjeriti neke podatke u vezi s međunarodnom trgovinom. A onda nam treba još jedan pravi negativac u toj priči, pa ću provjeriti tko je vlasnik tvrtke Vitavara d.o.o.“

„Znači, mogli bismo to objaviti u lipanjskom broju?“ upitala je Malin s nadom u glasu.

„Bez problema.“

Inspektor Jan Bublanski bezizražajno je promatrao tužitelja Richarda Ekstroma. Sastanak je trajao četrdeset minuta i Bublanski je osjećao jak poriv da dohvati primjerak *Švedskog zakonika* koji je ležao na rubu Ekstromova pisaćeg stola i njime tresne tužitelja po glavi. Mirno se pitao što bi se dogodilo da to učini. To bi vjerojatno izazvalo naslove u tabloidima i rezultiralo tužbom za zlostavljanje. Odbacio je tu ideju. Civilizirana osoba dokazuje se time što se ne predaje takvim porivima koliko god da ga druga osoba isprovocira. Ustvari, inspektora Bublanskog najčešće i zovu kada se netko prepusti takvim porivima.

„Dobro“, rekao je Ekstrom.

„Dakle slažemo se.“

„Ne, ne slažemo se“, odgovorio je Bublanski i ustao.

„Ali ti si voditelj preliminarne istrage.“ Mrmljao je nešto sebi u bradu dok je skretao u hodnik koji vodi do njegova ureda te je pozvao na sastanak inspektore Curta Svenssona i Sonju Modig, koji su tog

poslijepodneva radili. Jerker Holmberg baš je neprikladno uzeo dva tjedna godišnjeg. „Moj ured“, rekao je Bublanski.

„Donesite kavu.“

Kad su se zatvorili u ured, Bublanski je otvorio svoj blok s bilješkama sa sastanka s Ekstromom.

„Situacija je ovakva. Naš voditelj preliminarne istrage odbacio je sve optužbe protiv Lisbeth Salander u vezi s onim ubojstvima zbog kojih smo je tražili. Dakle ona više nije dio istrage kojom bismo se mi morali baviti.“

„Usprkos svemu na to bismo ipak trebali gledati kao na korak naprijed“, rekla je Sonja Modig. Curt Svensson kao i obično nije rekao ništa.

„Nisam baš siguran u to“, rekao je Bublanski.

„Salander je i dalje optužena za teško zlostavljanje u Stallarholmenu i Gossebergi. Ali to više nije dio naše istrage. Mi se moramo usmjeriti na to da pronađemo Niedermanna i istražiti situaciju oko zakopanih leševa u Nykvarnu.“

„Razumijem.“

„Ali sada je jasno da će Ekstrom podići optužnicu protiv Lisbeth Salander. Slučaj je prebačen u Stockholm i dodana je još jedna zasebna istraga.“

„A jel?“

„I pogodite tko će voditi istragu o Salander?“

„Bojim se najgorega.“

„Hans Faste se vratio na dužnost. On će pomagati Ekstromu u istrazi Salander.“

„Kvragu, pa to stvarno nema smisla. Faste nikako nije prikladna osoba da istražuje išta oko Salander.“

„Znam, ali Ekstrom ima dobar argument. Jer on je bio na bolovanju od... hmm, kolapsa u travnju, a ovo je dobar i jednostavan slučaj na koji sada može usmjeriti snage.“ Tišina.

„Dakle poslijepodne mu moramo predati sav materijal koji imamo o Salander.“

„A cijela ona priča s Gunnarom Bjorckom i SOAom i istragom iz 1991...“

„Time će se sada baviti Faste i Ekstrom.“

„To mi se ne sviđa“, rekla je Sonja Modig.

„Ni meni. Ali Ekstrom je šef i moj nadređeni. Drugim riječima, naš je posao još uvijek da pronađemo ubojicu. Curt, kako stojimo s tim?“ Curt Svensson odmahnuo je glavom.

„Niedermanna kao da je zemlja progutala. Moram priznati da sve ove godine što sam u policiji nikada nisam imao ovakav slučaj. Nemamo nijednog doušnika koji zna nešto o njemu ili gdje se nalazi.“

„Sumnjivo“, rekla je Sonja Modig.

„Dakle njega traže zbog ubojstva policajca u Gossebergi, slučaja teškog zlostavljanja policajca, pokušaja ubojstva Lisbeth Salander i otmice i zlostavljanja zubarske tehničarke Anite Kaspersson. Te zbog ubojstva Daga Svenssona i Mije Bergman. U svim tim slučajevima imamo dobre materijalne dokaze.“

„To je barem nešto. Kako ide istraga financijskog savjetnika Motokluba Svavelsjo?“

„Viktor Goransson i njegova partnerica Lena Nygren. Imamo materijalne dokaze koji povezuju Niedermanna s tim mjestom. Otske prstiju i DNK s Goranssonovog tijela. Niedermann je pošteno ogulio zglobove šake dok ga je mlatio.“

„OK. Ima li kakvih novosti o Motoklubu Svavelsjo?“

„Sonny Nieminen je postao šef dok je Magge Lundin u pritvoru i čeka suđenje za otmicu Miriam Wu. Kruže glasine da je Nieminen obećao veliku nagradu za osobu koja mu dojaví gdje se Niedermann nalazi.“

„Zbog čega je još čudnija činjenica da još nije pronađen. A što je s Goranssonovim autom?“

„Budući da smo pronašli auto Anite Kaspersson na Goranssonovom imanju, mislimo da je promijenio vozilo. Ali auto nije viđen.“

„Pitanje koje si dakle moramo postaviti glasi je li Niedermann još uvijek u Švedskoj – i u tom slučaju gdje i kod koga – ili se već uspio prebaciti na sigurno u inozemstvo. Što mislimo?“

„Nemamo ništa što bi upućivalo na to da je otišao u inozemstvo, ali to bi bilo jedino logično rješenje.“

„A gdje je onda ostavio auto?“

I Sonja Modig i Curt Svensson odmahнули su glavom. Policijska je istraga u devet od deset slučajeva obično bila prilično nekomplikirana kad bi se radilo o potrazi za imenovanom osobom za kojom je raspisana tjeratica. Trebalo je samo stvoriti logičan niz i početi ga pratiti. Tko su mu bili prijatelji? S kim je bio u zatvoru? Gdje mu živi cura? S kim je bančio? U kojem je području posljednji put upotrijebljen njegov mobitel? Gdje mu je auto? Na kraju tog lanca trebali bi pronaći bjeGUNCA.

Problem s Ronaldom Niedermannom bio je taj što nije imao prijatelja, a ni curu, nikada nije bio u zatvoru te, koliko je njima bilo poznato, nije imao mobitel.

Zato se veliki dio potrage usmjerio na pronalaženje automobila Viktora Goranssona, kojim se, pretpostavljali su, Ronald Niedermann koristi. To bi im trebalo dati smjernice gdje da nastave potragu. U početku su očekivali da će se auto pojaviti nakon nekoliko dana, vjerojatno na nekom parkiralištu u Stockholmu. No usprkos opisu koji je poslan svim policijama u državi automobil još uvijek nije pronađen.

„Ako je u inozemstvu... gdje u inozemstvu?“

„On je njemački građanin, pa bi bilo logično da je otišao u Njemačku.“

„Traže ga u Njemačkoj. I izgleda da nema nikakvih kontakata sa svojim starim prijateljima iz Hamburga.“ Svensson je mahnuo rukom.

„Ako mu je plan bio da ode u Njemačku... zašto bi onda otišao u Stockholm? Ne bi li trebao krenuti prema Malmou i mostu Oresund ili prema nekoj trajektnoj luci?“

„Znam. I Marcus Erlander iz Goteborga prvog je dana tamo usmjerio istragu. Policija u Danskoj dobila je informacije o Goranssonovom autu i možemo sa sigurnošću reći da nije bio ni na jednom trajektu.“

„Ali otišao je do Stockholma i do Motokluba Svavelsjo, gdje je ubio njihovog blagajnika i – da pretpostavimo – nestao s nepoznatom svotom novca. Što bi trebao biti sljedeći korak?“

„Mora napustiti Švedsku“, rekao je Bublanski.

„Logično bi bilo da se trajektom prebaci u baltičke zemlje. Ali Goransson i njegova cura ubijeni su kasno navečer devetog travnja. Što znači da je Niedermann mogao otići trajektom sljedećeg jutra. Mi smo dobili dojavu nekih šesnaest sati nakon što su umrli i odonda tražimo auto.“

„Da je ujutro otišao nekim trajektom, onda bi Goranssonov auto morao biti parkiran u nekoj od luka“, utvrdila je Sonja Modig. Curt Svensson je kimnuo. „Bi li rješenje moglo biti jednostavno, da nismo pronašli Goranssonov auto zato što je Niedermann izašao iz zemlje preko sjevera i Haparande? Dugačka zaobilaznica oko Botničkog zaljeva, ali za šesnaest sati trebao bi stići prijeći granicu s Finskom.“

„Da, ali nakon toga bi morao ostaviti auto negdje u Finskoj, a onda bi ga do sada već pronašli kolege tamo.“

Dugo su sjedili u tišini. Na kraju je Bublanski ustao i stao pokraj prozora.

„Protivno logici i šansama, Goranssonov auto još nije pronađen. Možda je pronašao nekakvo skrovište gdje se pritajio i čeka, neku vikendicu ili...“

„Teško da bi to bila vikendica. U ovo doba godine svi su vlasnici vikendica u svojim vikendicama.“

„A i teško da bi to imalo nekakve veze s Motoklubom Svavelsjo. Oni su vjerojatno zadnji ljudi na svijetu na koje želi naletjeti.“

„Cime je dakle isključeno cijelo podzemlje... Znamo li ima li kakvu curu?“ Nagađati su mogli do sutra, ali nisu imali ništa konkretno.

Kad je Curt Svensson otišao kući, Sonja Modig vratila se do ureda Jana Bublanskog i pokucala na okvir vrata. Mahnuo joj je da ude.

„Imaš li dvije minute vremena?“

„O čemu se radi?“

„Salander.“

„OK.“

„Ne sviđa mi se cijela ova priča s Ekstromom, Fasteom i novim suđenjem. Pročitao si Bjorckov izvještaj. I ja sam pročitala Bjorckov izvještaj. Devedeset prve su joj smjestili i Ekstrom to zna. Koji se vrug događa?“

Bublanski je skinuo naočale i stavio ih u džep na prsima.

„Ne znam.“

„Imaš li kakve ideje?“

„Ekstrom tvrdi da su Bjorckov izvještaj i korespondencija s Teleborianom falsificirani.“

„Gluposti. Da su falsificirani, Bjorck bi nam to rekao kad smo ga

privedi.“

„Ekstrom kaže da je Bjorck odbijao govoriti o tome zato što se radilo o tajnim podacima. Kritizirao me zato što sam požurio u akciji i priveo ga.“

„Taj Ekstrom mi se sve manje sviđa.“

„Pritišću ga sa svih strana.“

„To nije nikakva isprika.“

„Mi nemamo monopol na istinu. Ekstrom tvrdi da je dobio dokaze da je izvještaj bio falsificiran - ne postoji nikakva prava istraga koja se vodi pod tim brojem. I rekao je da je falsifikat tako dobro izveden i da je sadržaj mješavina istine i izmišljotina.“

„Koji dio je istina, a koji su izmišljotine?“

„Okvirna priča je donekle točna. Zalachenko je otac Lisbeth Salander i on je gad koji je zlostavljao njenu majku. Standardni problem – majka to nije htjela prijaviti policiji i tako se zlostavljanje nastavljalo godinama. Bjorckov je zadatak bio istražiti što se dogodilo kad je Lisbeth pokušala ubiti oca Molotovljevim koktelom. Dopisivao se s Teleborianom – ali je cijela korespondencija koju smo mi vidjeli bila falsifikat. Teleborian je napravio sasvim uobičajenu psihijatrijsku procjenu Salander i utvrdio da je luda, a tužitelj je odlučio da onda odbace optužbe protiv nje. Trebala joj je bolnička njega, pa je smještena u St. Stefan.“

„Ako to i jest falsifikat... tko ga je napravio i u koju svrhu?“ Bublanski je raširio ruke.

„Zezaš me?“

„Koliko sam shvatio, Ekstrom će zahtijevati novu psihijatrijsku procjenu njenog stanja.“

„To ne prihvaćam.“

„To više nije naša briga. Nas su maknuli s tog slučaja.“

„I stavili Hansa Fastea... Jan, ako se ti gadovi ponovno obruše na Salander, ja ću otići medijima...“

„Ne, Sonja. Nećeš. Kao prvo, više nemamo pristup istrazi i zato nećeš imati nikakvih dokaza za svoje tvrdnje. Ispast ćeš neka paranoidna luđakinja i time si uništiti karijeru.“

„Ja još uvijek imam izvještaj“, rekla je Sonja Modig tiho.

„Napravila sam kopiju za Curta Svenssona, koju mu nisam stigla dati

prije nego što je državni tužitelj pokupio sve kopije.“

„Ako predaš tu kopiju medijima, ne samo da ćeš dobiti otkaz nego ćeš i biti optužena za protuzakonito iskorištavanje svog položaja jer si dala tajni materijal medijima.“

Sonja Modig bez riječi je sjedila i promatrala svog šefa.

„Sonja, nećeš ništa učiniti. Obećaj mi to.“ Oklijevala je.

„Ne, Jan, ne mogu ti to obećati. U cijeloj je ovoj priči nešto jako mutno.“ Bublanski je kimnuo.

„Je. Jako je mutno. Ali mi trenutno ne znamo tko su nam neprijatelji.“ Sonja je nakrivila glavu.

„Namjeravaš li *ti* nešto učiniti?“

„To ne namjeravam diskutirati s tobom. Vjeruj mi. Petak je navečer. Odi doma. Uživaj u vikendu.“

Idi. Ovaj se razgovor nije dogodio.“

Bila je subota poslijepodne, pola dva, kada je zaštitar Securitasa Niklas Adamsson podigao pogled s knjige o državnoj ekonomiji, iz čega će imati ispit za tri tjedna. Čuo je zvuk rotirajućih četki i tiho brušenje stroja za čišćenje te vidio da je to onaj šepavi crnjo. Uvijek je pristojno pozdravio, ali bio je tih i obično se nije smijao na njegove viceve kad bi se pokušao našaliti s njim. Gledao ga je kakovadi bocu ajaxa, dva puta šprica pult recepcije pa ga briše krpom. Nakon toga je uzeo metlu i obrisao nekoliko kutova recepcije do kojih nisu mogle doprijeti četke stroja za čišćenje. Niklas Adamsson ponovno je zabio nos u knjigu i nastavio čitati.

Prošlo je još deset minuta prije nego što je čistač stigao do Adamssonova mjesta na kraju hodnika.

Kimnuli su jedan drugome. Adamsson je ustao i pustio čistača da očisti pod oko stolca ispred sobe Lisbeth Salander. Viđao je tog čistača svaki dan kad bi bio dežuran ispred njene sobe, ali se nikako nije mogao sjetiti njegova imena. Ma neko ime kakvo ti crni uvijek imaju. Adamsson nije osjećao neku veliku potrebu da mu provjeri iskaznicu. Djelomično zato što crnjo ionako neće čistiti zatvoreničnu sobu to su svakog prijedpodneva radile dvije spremačice – a dijelom i zato što nije mislio da šepavi čistač predstavlja neku veliku prijetnju.

Čistač je zamaknuo iza ugla i otključao vrata prostorije uz sobu Lisbeth

Salander. Adamsson je bacio pogled na njega, ali ni to nije bilo ništa novo, radio je to svakog dana. Tamo su se nalazili ostava za metle i sredstva za čišćenje. U sljedećih pet minuta ispraznio je kantu, očistio četke i ispunio kolica koja je vozio sa sobom plastičnim vrećicama za koševе za smeće. Na kraju je uvukao cijela kolica sa sobom u ostavu.

Idris Ghidi bio je svjestan da je zaštitar Securitasa u hodniku. Bio je to plavokosi dečko od kojih 25 godina koji je radio dva ili tri dana u tjednu i uvijek čitao knjige o državnoj ekonomiji. Ghidi je zaključio da vjerojatno radi za Securitas na samo pola radnog vremena dok studira i da mu je sposobnost pažljivog praćenja onoga što se događa u njegovu okruženju na razini cigle.

Idris Ghidi pitao se što bi Adamsson uopće učinio kad bi netko stvarno pokušao ući u sobu Lisbeth Salander. Idris Ghidi također se pitao koje su zapravo namjere Mikaela Blomkvista. Odmahnuo je glavom. Naravno, čitao je o njemu u novinama, povezao ga s Lisbeth Salander s odjela 11C i očekivao da će ga tražiti da joj nešto prošverca. U tom bi slučaju morao biti prisiljen odbiti zato što nije imao pristupa u njenu sobu i nikada je nije ni vidio. Ali stvarno nije očekivao ponudu koju je dobio.

U zadatku nije vidio ništa protuzakonito. Provirio je kroz vrata te vidio da je Adamsson ponovno sjeo na stolac ispred vrata i vratio se knjizi. Bio je zadovoljan što apsolutno nikoga nije bilo u blizini, što je gotovo uvijek i bilo tako s obzirom na to da se ostava nalazila na samom kraju hodnika koji nije vodio nikamo. Stavio je ruku u džep kute i izvadio novi mobitel Sony Ericsson Z600. Idris Ghidi pronašao je takav mobitel u reklamama u novinama te vidio da košta oko 3500 kruna i da ima sve najnovije funkcije.

Bacio je pogled na zaslon i vidio da je mobitel uključen, ali da su isključeni ton i vibriranje. Protegnuo se na prste i odvrnuo okrugli bijeli poklopac koji je pokrивao ventil koji je vodio do sobe Lisbeth Salander. Stavio je mobitel u ventil tako da se ne vidi, baš kao što mu je Mikael Blomkvist rekao da učini.

Cijeli postupak potrajao je tridesetak sekundi. Sutradan će trajati desetak sekundi. Ono što mora učiniti jest izvaditi mobitel, promijeniti bateriju i vratiti ga u ventil. Staru bateriju mora odnijeti kući i staviti je u punjač preko noći.

I to je bilo sve što je Idris Ghidi trebao učiniti.

Ali to neće pomoći Salander. S njene strane zida nalazila se pričvršćena rešetka. Nikada neće moći doći do mobitela što god da učini, osim ako nekako ne nabavi odvijač i ljestve.

„Znam“, rekao je Mikael.

„Ali ona neće ni dirnuti mobitel.“ To će biti svakodnevni zadatak Idrisa Ghidija sve dok mu Mikael Blomkvist ne poruči da to više nije potrebno.

I za taj će posao Idris Ghidi lijepo dobiti tisuću kruna na ruke svakog tjedna. A kad posao bude gotov, može zadržati i mobitel.

Odmahnuo je glavom. Naravno, bilo mu je jasno da Mikael Blomkvist nešto muti, ali nikako nije mogao shvatiti što bi to bilo. Staviti mobitel u ventil zaključane ostave, uključen, ali ga se ne može koristiti, bila je muljaža takve razine da Ghidi nije uspijevao pohvatati o čemu bi se tu moglo raditi. Ako je Blomkvist htio dobiti priliku da komunicira s Lisbeth Salander, bilo bi puno pametnije da je potkupio neku od medicinskih sestara da joj prošverca mobitel. Jer ovo nema nikakve logike.

Ghidi je odmahnuo glavom. S druge strane, nije imao ništa protiv da učini Mikaelu Blomkvistu tu uslugu dokle god ga je plaćao tisuću kruna tjedno. I nije namjeravao postavljati pitanja.

Doktor Anders Jonasson zastao je usred koraka kada je ugledao muškarca od četrdeset i nešto godina koji je stajao naslonjen na ogradu ispred vrata njegove kuće u Hagagatanu. Muškarac mu je izgledao nekako poznat i kimnuo mu je kao da ga je prepoznao.

„Doktor Jonasson?“

„Da, to sam ja.“

„Oprostite što sam vas zaskočio ovako na cesti ispred vašeg stana. Ali nisam vas htio potražiti na poslu, a trebao bih razgovarati s vama.“

„O čemu se radi i tko ste vi?“

„Ja sam Mikael Blomkvist, novinar, radim u časopisu *Millennium*. Radi se o Lisbeth Salander.“

„Ah, da, sad sam vas prepoznao. Vi ste obavijestili hitnu kad je pronađena... Jeste li joj vi stavili ljepljivu vrpcu preko rana?“

„Jesam.“

„To je bilo stvarno pametno. Ali žao mi je. Ne mogu razgovarati o

svojim pacijentima s novinarima. Možete se obratiti uredu za odnose s javnošću u Sahlgrenskoj kao i svi drugi.“

„Krivo ste me razumjeli. Ne trebaju mi informacije, ovdje sam po sasvim privatnom poslu. Ne morate mi reći ni riječi, ni dati nikakve informacije. Ustvari je obrnuto. Ja želim vama dati informacije.“

Anders Jonasson se namrštio.

„Molim vas“, rekao je Mikael.

„Nije mi običaj zaustavljati kirurge ovako na ulici, ali vrlo je važno da razgovaram s vama. Tu malo dalje iza ugla ima jedan kafić. Mogu li vas pozvati na kavu?“

„O čemu želite razgovarati?“

„O budućem životu Lisbeth Salander. Ja sam joj prijatelj.“

Anders Jonasson dugo je oklijevao. Shvatio je da bi, da se radilo o bilo kome drugome, a ne Mikaelu Blomkvistu, da mu je neka nepoznata osoba ovako prišla na ulici, sigurno odbio. Ali činjenica da je Mikael Blomkvist bio poznata osoba značila je da je Anders Jonasson mogao biti donekle siguran da se ne radi o nekoj zamci.

„Intervju ne dolazi u obzir i ne namjeravam razgovarati o svojoj pacijentici.“

„To je sasvim u redu“, rekao je Mikael.

Anders Jonasson kratko je kimnuo i otišao s Blomkvistom do obližnjeg kafića.

„O čemu se radi?“ upitao je neutralno kad su dobili kavu.

„Saslušat ću vas, ali ne namjeravam ništa komentirati.“

„Bojite se da ću vas citirati ili razotkriti u novinama. Mogu vam odmah na početku reći da se to nikada neće dogoditi. Što se mene tiče, ovaj se razgovor nikada nije ni dogodio.“

„OK.“

„Htio bih vas zamoliti za uslugu. Ali prije nego što to učinim, moram vam objasniti zašto, tako da možete odlučiti je li vam moralno prihvatljivo učiniti mi tu uslugu.“

„Ne sviđa mi se kako to zvuči.“

„Trebate me samo saslušati. Kao liječnika Lisbeth Salander vaš je zadatak da se brinete za njeno tjelesno i duševno stanje. Kao prijatelja

Lisbeth Salander to isto je i *moj zadatak*. Ja nisam liječnik i dakle ne mogu joj kopati po glavi, vaditi metke i takve stvari, ali ima nešto što mogu učiniti, a što je isto toliko važno za njeno stanje.“

„Da?“

„Ja sam novinar i saznao sam istinu što se zapravo dogodilo s njom.“

„OK.“

„Mogu vam ukratko ispričati o čemu se radi, tako da sami možete procijeniti stanje.“

„Aha.“

„Možda bih trebao početi time da vam kažem da je Annika Giannini odvjetnica Lisbeth Salander.

Nju ste upoznali.“ Anders Jonasson je kimnuo.

„Annika je moja sestra i ja sam je angažirao da brani Lisbeth Salander.“

„A tako.“

„To da je moja sestra možete provjeriti u popisu stanovništva. Ovo je usluga za koju nju ne mogu zamoliti jer ne razgovara sa mnom o Lisbeth. I ona se obvezala na šutnju i mora paziti na cijeli niz pravila.“

„Hmm.“

„Pretpostavljam da ste čitali o Lisbeth u novinama.“ Jonasson je kimnuo. „Opisali su je kao psihotičnu i ludu lezbijku i serijskog ubojicu. Sve to su gluposti. Lisbeth Salander nije psihotična i vjerojatno je jednako pametna kao i vi i ja. A njene seksualne sklonosti nikoga se ne tiču.“

„Ako sam dobro shvatio, sad se slika malo izmijenila. Sada traže onog Nijemca zbog ubojstava.“

„To je točno. Ronald Niedermann je kriv, on je ubojica bez savjesti. Ali Lisbeth ima neprijatelje. Stvarno velike i opasne neprijatelje. Neki od njih su iz Sigurnosnoobavještajne agencije.“ Anders Jonasson podigao je obrve, to mu je bilo sumnjivo.

„Kada je Lisbeth imala dvanaest godina, zatvorili su je u kliniku za dječju psihijatriju u Uppsali zato što je znala za tajnu koju je SOA pod svaku cijenu htjela sakriti. Njezin otac Alexander Zalachenko, koga su nedavno ubili u Sahlgrenskoj, bio je bivši ruski špijun, ostatak iz Hladnog rata. I zlostavljao je žene, godinama je tukao Lisbethinu mamu. Kada je Lisbeth bilo dvanaest godina, oduprla mu se i pokušala ga ubiti bombom

koju je sama napravila od benzina. I zato su je zatvorili na dječju psihijatriju.“

„Ne razumijem. Ako je pokušala ubiti oca, onda možda i postoje razlozi da je se pošalje na psihijatrijsko liječenje.“

„Moja je priča – koju ću objaviti – da je SOA znala što se dogodilo, ali su odabrali da zaštite Zalachenka zato što je on važan izvor informacija. Zato su postavili lažnu dijagnozu i pobrinuli se da Lisbeth bude zatvorena.“

Anders Jonasson izgledao je tako sumnjičavo da se Mikael morao nasmiješiti.

„Sve što vam pričam mogu dokazati. I napisat ću detaljan tekst o tome, koji će biti objavljen kad počne suđenje. Vjerujte mi – to će izazvati pravi kaos.“

„Shvaćam.“

„Namjeravam razotkriti i napasti dva liječnika koja su obavljala poslove za SOAu i pomogla im da zatvore Lisbeth u ludnicu.

Namjeravam ih razotkriti bez ikakvih zadržki. Jedan od tih liječnika vrlo je poznata i poštovana osoba. Ali, kao što sam rekao – imam svu dokumentaciju koja mi je potrebna.“

„Razumijem. Ako je neki liječnik bio umiješan u tako nešto, onda je to sramota za cjelokupno liječničko zvanje.“

„Nije, ja ne vjerujem u kolektivnu krivnju. To je sramota za one koji su u to umiješani. Isto vrijedi i za SOAu. Sigurno ima i dobrih ljudi koji rade za SOAu. Ovdje se radi o jednoj tajnoj grupi. Kad je Lisbeth bilo osamnaest godina, ponovno su je pokušali strpati u ludnicu. Tog im puta nije uspjelo, ali dali su joj skrbnika. Na suđenju će joj ponovno pokušati prišiti golemu količinu sranja. Ja – ili točnije rečeno, moja sestra – borit ćemo se da Lisbeth bude oslobođena i da pravno bude proglašena normalnom osobom sposobnom za samostalan život.“

„OK.“

„Ali trebat će joj municija. To je preduvjet svega ovoga. Možda bih trebao spomenuti da postoji i nekoliko policajaca koji su na njenoj strani u ovoj bitki. Ali tužitelj koji je podigao optužnicu protiv nje nije.“

„A tako.“

„Lisbeth treba pomoć prije suđenja.“

„Aha. Ali ja nisam odvjetnik.“

„Ne. Ali ste liječnik i imate pristup Lisbeth.“ Oči Andersa Jonassona suzile su se.

„Ovo što vas kanim zamoliti nije etično i možda bi se čak i moglo promatrati kao povreda zakona.“

„A tako.“

„Ali je moralno ispravno. Njezina prava svjesno narušavaju osobe koje bi trebale biti odgovorne za to da je štite.“

„Aha.“

„Mogu vam dati primjer. Kao što znate, Lisbeth ima zabranu posjeta, ne smije čitati novine ni komunicirati s vanjskim svijetom. Tužitelj je čak zabranio i njejoj odvjetnici da joj išta kaže. Annika se toga drži. Ali tužitelj je taj koji je glavni izvor informacija, koje daje novinarima, koji onda pišu gluposti o Lisbeth.“

„Stvarno?“

„Na primjer ova priča.“ Mikael je izvadio jedne večernje novine stare tjedan dana.

„Izvor u istrazi tvrdi da je Lisbeth neuračunljiva, što rezultira time da novine iznesu cijeli niz nagađanja o njenome mentalnom stanju.“

„Pročitao sam taj članak. To su sve gluposti.“

„Dakle vi ne mislite da je Salander luda?“

„Ne mogu se o tome izjašnjavati. Ali znam da nije bilo nikakvih psihijatrijskih procjena. Dakle članak je laž.“

„OK. Ali ja mogu dokazati da je policajac po imenu Hans Faste, koji radi za tužitelja Ekstroma, osoba koja je dala medijima te podatke.“

„A tako.“

„Ekstrom će raditi na tome da se suđenje odvija iza zatvorenih vrata, što bi značilo da nitko izvana neće moći proučiti i procijeniti dokazni materijal protiv nje. Ali još je gore to što je tužitelj izolirao Lisbeth, pa ni ona ne može obaviti *research* koji je potreban kako bi se mogla braniti.“

„Ako sam dobro shvatio, njena odvjetnica je ta koja je brani.“

„Kao što ste sigurno do sada već shvatili, Lisbeth je vrlo posebna. Ima tajne za koje ja znam, ali koje ne mogu otkriti svojoj sestri. Lisbeth je ta koja može odabrati želi li to upotrijebiti u svoju obranu na suđenju.“

„A tako.“

„A kako bi to mogla učiniti, trebat će joj ovo.“

Mikael je stavio Lisbethino ručno računalo Palm Tungsten T3 i punjač za baterije na stol između njih.

„Ovo je najvažnije oružje koje Lisbeth ima u svom arsenalu. Treba joj to.“ Anders Jonasson sumnjičavo je promatrao računalo.

„Zašto to ne predate njenoj odvjetnici?“

„Zato što je Lisbeth jedina koja zna kako doći do dokaznog materijala.“ Anders Jonasson dugo je sjedio bez riječi. Nije ni pipnuo računalo.

„Da vam ispričam o doktoru Peteru Teleborianu“, rekao je Mikael i izvadio fascikl u kojem je skupio sav važni materijal. Tiho razgovarajući, ostali su tamo dva sata.

U subotu navečer upravo je bilo prošlo osam sati kad je Dragan Armanskij napustio ured u Milton Securityju i otpješačio do sinagoge na Soderu u St. Paulsgatanu. Pokucao je, predstavio se i rabin ga je pustio unutra.

„Trebao bih se ovdje sastati s jednim poznanikom“, rekao je Armanskij.

„Na gornjem katu. Pokazat ću vam.“

Rabin mu je dao jarmulku, koju je Armanskij oklijevajući stavio na glavu. Odrastao je u muslimanskoj obitelji, u kojoj nošenje jarmulke i posjećivanje židovske sinagoge nisu bili dio svakodnevnog života. Išlo mu je na živce što to mora staviti na glavu. Jan Bublanski također je nosio jarmulku.

„Bok, Dragane. Hvala što si došao. Rabin mi je ustupio prostoriju gdje možemo neometano razgovarati.“

Armanskij je sjeo prekoputa Bublanskog.

„Pretpostavljam da imaš dobre razloge za ovako tajan sastanak.“

„Odmah ću prijeći na stvar. Znam da si ti prijatelj Lisbeth Salander.“ Armanskij je kimnuo.

„Želim znati što ste ti i Blomkvist smislili da joj pomognete.“

„Zašto misliš da smo nešto smislili?“

„Zato što me tužitelj Richard Ekstrom deset puta pitao koliko vi u

Milton Securityju ustvari imate uvida u istragu o Salander. A to ne pita iz zabave, nego zato što je zabrinut da bi ti mogao nešto napraviti što bi moglo odjeknuti u medijima.“

„Hmm.“

„A ako je Ekstrom zabrinut, to znači da zna ili se boji da se nešto događa. Ili je razgovarao s nekim tko se toga boji.“

„Nekim?“

„Dragane, nemojmo se igrati skrivača. Ti znaš da su Salander smjestili 1991., a ja se bojim da će joj ponovno nešto smjestiti kad suđenje počne.“

„Ti si policajac u demokratskoj državi. Ako imaš neku informaciju, trebao bi nešto poduzeti.“ Bublanski je kimnuo.

„I namjeravam nešto poduzeti. Ali pitanje je kako.“

„Reci mi što si htio.“

„Želim znati što ste ti i Blomkvist smislili. Pretpostavljam da ne sjedite i vrtite palčevima.“

„Komplicirano je to. Kako znam da ti mogu vjerovati?“

„Postoji ta istraga iz 1991. koju je Mikael Blomkvist pronasao...“ Znam za nju.“

„Ja više nemam pristup tom izvještaju.“

„Ni ja. Nestala su oba primjerka koja su imali Blomkvist i njegova sestra.“

„Nestala?“ upitao je Bublanski.

„Blomkvistov je primjerak ukraden kad su mu provalili u stan, a kopija Annike Giannini nestala je kad su je opljačkali u Goteborgu. Sve se to dogodilo isti dan kad je Zalachenko ubijen.“

Bublanski je dugo sjedio bez riječi.

„Zašto mi nismo čuli ništa o tome?“

„Kao što je to Mikael Blomkvist rekao, postoji samo jedan pravi trenutak za objavljivanje i beskrajan broj krivih trenutaka.“

„Dakle vi to namjeravate... objaviti?“ Armanskij je kratko kimnuo.

„Napad u Goteborgu i provala ovdje u Stockholmu. Isti dan. To znači da su naši protivnici dobro organizirani“, rekao je Bublanski.

„Osim toga možda bih trebao spomenuti da imamo dokaze da prisluškuju telefon Annike Giannini.“

„Netko je tu prekršio gomilu zakona.“

„Pitanje je dakle tko su ti naši protivnici“, rekao je Dragan Armanskij.

„To se i ja pitam. Površno gledano, SOA je ta koja ima interesa da zataška Bjorckov izvještaj. Ali, Dragane... govorimo o švedskoj sigurnosnoj policiji. To je državna služba. Ne mogu zamisliti da je SOA odobrila tako nešto. Ustvari, mislim da SOA nije čak ni sposobna učiniti tako nešto.“

„Znam. I meni je to teško povjerovati. Da i ne govorimo o činjenici da je netko ušetao u Sahlgrensku i upucao Zalachenka u glavu.“

Bublanski je sjedio bez riječi. A onda je Armanskij dokrajčio stvar. „A istovremeno se Gunnar Bjorck objesio.“

„Dakle vi mislite da se radi o organiziranim ubojstvima. Poznajem Marcusa Erlandera, koji je vodio istragu u Goteborgu. Nije uspio pronaći ništa što bi upućivalo na to da se ne radi o impulzivnom postupku bolesne osobe. Bjorckovu smo smrt detaljno istražili. Sve upućuje na to da se radi o samoubojstvu.“

Armanskij je kimnuo.

„Evert Gullberg, sedamdeset osam godina, koji je umirao od raka i bio liječen zbog kliničke depresije nekoliko mjeseci prije ubojstva. Naredio sam Fraklundu da iskopa sve što postoji o Gullbergu u javnim dokumentima.“

„Da?“

„Odslužio je vojsku u Karlskroni četrdesetih godina, studirao pravo pa postao porezni savjetnik za privatna poduzeća. Imao je ured ovdje u Stockholmu gotovo trideset godina, skroman život, privatni klijenti... tko god oni bili. Umirovljen 1991. Preselio se u rodni grad Laholm 1994... Ništa posebno.“

„Ali?“

„Osim nekoliko zbunjujućih detalja. Fraklund nije uspio pronaći nikakvu referencu na Gullberga ni u kakvom kontekstu. Nikada nije spomenut ni u jednim novinama i ne postoji nitko tko zna tko su mu bili klijenti. Kao da nikada nije ni postojao u poslovnom svijetu.“

„Što time želiš reći?“

„Očigledna je poveznica SOA. Zalachenko je bio bivši ruski špijun i

tko bi se drugi pobrinuo za njega nego SOA. A onda govorimo o mogućnosti da organiziraju da Lisbeth Salander bude 1991. zatvorena na psihijatriju. Da ne govorimo o provali, napadu i prisluškivanju telefona petnaest godina kasnije... Ali ni ja ne mislim da SOA leži iza ovoga. Mikael Blomkvist zove ih *Zalachenkov klub*... mala tajna grupa koja se sastoji od starih ratnika iz Hladnog rata koji se kriju u nekom sumnjivom hodniku u SOAi.“

Bublanski je kimnuo.

„I što možemo učiniti?“

XII

Nedjelja, 15. svibnja – ponedjeljak, 16. svibnja

Inspektor Torsten Edklinth, voditelj državne zaštite u Sigurnosnoobavještajnoj agenciji, potegnuo se za usnu rescu i zamišljeno promatrao izvršnog direktora ugledne privatne zaštitarske tvrtke Milton Security, koji ga je tako iznenada nazvao i inzistirao da dođe na nedjeljnu večeru u njegovoj kući na Lidingou. Armanskijeva žena Ritva poslužila ih je odličnim varivom od povrća s mesom. Jeli su i pristojno razgovarali. Edklinth je razmišljao što to Armanskij a ustvari zanima. Nakon večere Ritva se povukla u dnevnu sobu gledati televiziju i ostavila ih same za stolom. Armanskij mu je polako počeo pričati o Lisbeth Salander.

Edklinth je polagano vrtio čašu s crnim vinom. Dragan Armanskij nije glup. To je znao.

Edklinth i Armanskij poznavali su se dvanaest godina, još otkada je jedna članica Parlamenta iz Stranke ljevice primila seriju anonimnih prijjetnji smrću. Političarka je to prijavila predsjednikustranke u Parlamentu, nakon čega je obaviješten odjel za sigurnost u Parlamentu. Prijetnje su došle u obliku vulgarnih pisama i sadržavale informacije po kojima se dalo zaključiti da je anonimni pošiljatelj i osobno poznao tu političarku. I tako je posao preuzela SOA. Dok je trajala istraga, dobila je zaštitu.

Zaštita osoba u to je vrijeme po budžetu bio najmanji odjel u SOAi. Resursi su im bili ograničeni. Odjel je bio odgovoran za zaštitu kraljevske kuće i premijera te za pojedine ministre i predsjednike stranaka ako za to bude potrebe. Potrebe su najčešće nadilazile resurse, tako da su ustvari mnogi švedski političari bili bez ozbiljne osobne zaštite. Predsjednik Parlamenta dobio bi zaštitu kad bi negdje javno nastupao, ali kad bi radni dan završio, završila bi i zaštita, što znači točno u vrijeme kada su veće šanse da bi ga neki luđak mogao slijediti i napasti. Nepovjerenje zastupnice u Parlamentu u sposobnost SOAe da je zaštititi brzo je raslo.

Stanovala je u privatnoj kući u Nacki. Kad je kasno jedne večeri stigla kući nakon rasprave o budžetu, vidjela je da je netko provalio ulazna vrata,

napisao razne prostačke epitete po zidovima dnevne sobe i na kraju masturbirao u njenoj spavaćoj sobi. Zato je nazvala Milton Security i zatražila osobnu zaštitu. Nije obavijestila SOAu o toj odluci, pa je sljedećeg jutra, kada je trebala nastupiti u jednoj školi u Tabyju, došlo do frontalnog sudara državnih i privatnih zaštitara.

U to je vrijeme Torsten Edklinth bio postavljen za zamjenika šefa za zaštitu osoba. Instinktivno mu se gadila činjenica da privatni gorile rade ono što je zadatak državnih gorila. Ali shvatio je da političarka ima razloga za pritužbu, ako ništa drugo, onda je uprljani krevet dovoljan dokaz nedostatka državne učinkovitosti. Umjesto da se počnu natjecati, Edklinth je odlučio pozvati na ručak šefa Milton Securityja Dragana Armanskija. Utvrdili su da je situacija, izgleda, ozbiljnija nego što se to SOAi isprva činilo i da postoje konkretni razlozi zašto političarki treba veća zaštita. Hdklinth je bio i dovoljno pametan da shvati da Armanskijevi ljudi ne samo da su kompetentni da obave taj posao nego i imaju, u najmanju ruku, jednako dobro obrazovanje i vjerojatno bolju tehničku opremu. Riješili su problem tako što su Armanskijevi ljudi preuzeli odgovornost za osobnu zaštitu, dok je SOA istražila mjesto zločina i platila troškove.

Dvojica su muškaraca isto tako otkrila da imaju dobro mišljenje jedan o drugome i da dobro surađuju te je tako do suradnje došlo još nekoliko puta tijekom godina. Edklinth je imao golemo poštovanje prema poslovnoj sposobnosti Dragana Armanskija, pa je kad ga je ovaj pozvao na večeru i zamolio da porazgovaraju u četiri oka, bio spreman saslušati.

Ali nije očekivao da će mu Armanskij u krilo baciti bombu koja samo što nije eksplodirala.

„Ako sam dobro shvatio, ti tvrdiš da SOA provodi kriminalne radnje.“

„Ne“, rekao je Armanskij.

„Krivo si me shvatio. Ja tvrdim da nekoliko osoba koje su zaposlene u SOAi provodi kriminalne radnje. Ni na sekundu ne vjerujem da bi vodstvo SOAe to odobrilo ili da je to dobilo odobrenje Vlade.“

Edklinth je promatrao fotografije Christera Malma koje su prikazivale muškarca kako ulazi u automobil čije registarske oznake počinju sa KAB.

„Dragane... ovo nije neka šala?“

„Da barem je.“

Edklinth je neko vrijeme razmišljao.

„I kog vruga očekuješ da ja sad učinim?“

Sljedećeg jutra Torsten Edklinth pažljivo je huknuo u svoje naočale i brisao ih dok je razmišljao.

Bio je sjedokos muškarac, velikih ušiju i odlučna lica. Ali sada mu je lice izgledalo više zbunjenonego odlučno. Nalazio se u svom uredu u policijskoj zgradi na Kungsholmenu nakon što je veći dio noći proveo razmišljajući kako da se postavi prema informacijama koje mu je dao Dragan Armanskij.

Nije to bilo ugodno razmišljanje. Sigurnosnoobavještajna agencija bila je jedina institucija u Švedskoj za koju su svi (no dobro, gotovo svi) tvrdili da je od neprocjenjive vrijednosti, dok su istovremeno svi na nju, izgleda, sumnjičavo gledali i oko nje smišljali raznorazne teorije zavjere. Ne može se poreći, skandala je bilo mnogo, pogotovo u ljevičarskoradikalnim sedamdesetima, kada je došlo do nekoliko... pravno sumnjivih poteza. Ali nakon pet državnih i oštro kritiziranih SOA-ina istraga na posao je stupila nova generacija službenika. Bila je to mlada škola aktivista koji su dovedeni u SOAu iz odjela za financijske malverzacije, krijumčarenje oružja i prijevare u običnoj policiji – bili su to policajci koji su bili navikli istraživati prave zločine, a ne političke izmišljotine.

Sigurnosnoobavještajna agencija modernizirana je te je čak i državna zaštita dobila novu, istaknutiju ulogu. Njen je zadatak bio, kako je to pisalo u Vladinim uputama, spriječiti i razotkriti prijetnje državnoj sigurnosti. One su definirane kao *nezakonite djelatnosti lija je namjera da nasiljem, prijetnjom ili prisilom promijene ustroj naše države, navedu odgovorne političke organe ili službe da donesu odluke u određenom smjeru ili onemoguće pojedine građane da žive u skladu sa svojim zakonom zaštićenim osobnim slobodama i pravima.*

Dakle zadatak državne zaštite bio je obraniti švedsku demokraciju od stvarnih ili mogućih antidemokratskih elemenata. U njih su se ponajprije ubrajali anarhisti i nacisti. Anarhisti zato što su tvrdoglavo prakticirali građanski neposluh i podmetali požare u krznarije. A nacisti zato što su nacisti i time po definiciji protivnici demokracije. Kao diplomirani pravnik Torsten Edklinth počeo je svoju karijeru kao tužitelj, a nakon toga je

dvadeset jednu godinu radio za SOAu. Prvo je radio na terenu i bio nadležan za zaštitu osoba, a onda je u državnoj zaštiti, gdje su njegovi zadaci rasli od analitičara do glavnog upravitelja te ubrzo i do voditelja ureda. Drugim riječima, bio je na vrhu policijskog dijela obrane švedske demokracije. Inspektor Torsten Edklinth sebe je smatrao demokratom. Tu je definicija bila jednostavna. Ustav sastavlja Parlament, a njegov je zadatak da nitko ne dira u Parlament. Švedska se demokracija zasniva na jednom zakonu koji se može izraziti u dva slova SG, što bi značilo sloboda govora. SG zacrtava neporecivo pravo na slobodu da kažeš, smatraš, misliš i vjeruješ što god hoćeš. To se pravo odnosi na sve građane Švedske, od munjenog nacista do anarhista koji baca kamenje na sve živo, kao i sve ljude između te dvije krajnosti.

Svi drugi osnovni zakoni, na primjer oblici vladanja, samo su praktični izrazi slobode govora. Sloboda govora jest dakle onaj zakon na kojemu počiva ili pada demokracija. Edklinth je smatrao da je njegov glavni zadatak obraniti pravo švedskih građana da misle i kažu što god žele, čak i ako se on ni u ludilu ne slaže s njihovim mišljenjem i tvrdnjama.

No ta sloboda ne znači da je sve dopušteno, što neki fundamentalisti u zagovaranju slobode govora, prije svega pedofili i rasističke grupe, tvrde u kulturnopolitičkim debatama. Svaka demokracija ima svoja ograničenja, a ograničenja slobode govora postavljena su odredbama slobode tiska. One u principu definiraju četiri ograničenja u demokraciji. Zabranjeno je objavljivati dječju pornografiju i određene seksualne radnje bez obzira na to koliko ih autor smatrao umjetničkim. Zabranjeno je pozivati i poticati na zločin. Zabranjeno je klevetati i povrijediti čast druge osobe. I zabranjeno je huškanje protiv neke etničke skupine. I odredbe slobode tiska propisane su zakonom te predstavljaju društveno i demokratski prihvaćena ograničenja demokracije, dakle društvene smjernice koje čine okvire civiliziranog društva. Sama jezgra zakonodavstva kaže da nijedna osoba nema pravo napadati ili ponižavati drugu osobu.

S obzirom na to da su sloboda govora i sloboda tiska zakoni, postoji služba koja se brine da se ti zakoni provode. U Švedskoj je taj posao podijeljen na dvije institucije, od kojih jedna, Ured Vladina pravnog povjerenika za nadzor rada službenika u pravosuđu i upravi, ima zadatak da

podigne optužnice za zločine protiv slobode tiska.

Time je Torsten Edklinth bio samo donekle zadovoljan. Smatrao je da je Vladin pravni povjerenik previše ležeran s optužbama prema onima koji su stvarno počinili zločine prema švedskom Ustavu. VPP je obično odgovarao da su principi demokracije toliko važni da se samo u krajnjim slučajevima treba umiješati i podići optužnice. No posljednjih se godina takav stav sve više preispituje, pogotovo otkada je Robert Hardh, generalni tajnik Švedskog Helsinškog odbora, naručio izvještaj koji je pokazao dugogodišnji nedostatak inicijative Vladina pravnog povjerenika. U izvještaju je stajalo da je praktički nemoguće optužiti ili osuditi osobu zbog huškanja protiv etničke skupine.

Druga je institucija bio Odjel za državnu sigurnost u Sigurnosnoobavještajnoj agenciji, gdje je inspektor Torsten Edklinth krajnje ozbiljno shvaćao svoj zadatak. Po njemu, to je bila najbolja i najvažnija pozicija u švedskoj policiji i ne bi se mijenjao za posao ni sa kim unutar cijele pravne ili policijske službe u Švedskoj. Jednostavno, bio je jedini policajac u Švedskoj koji je imao zadatak funkcionirati kao politički policajac. Bio je to delikatan zadatak koji je zahtijevao veliku mudrost imilimetarsku pravednost, s obzirom na to da se po iskustvu iz previše drugih zemalja pokazalo da politički policajac vrlo lako može postati najveća prijetnja demokraciji.

Mediji i javnost općenito obično misle da je glavni zadatak državne sigurnosti držati pod paskom naciste i militantne vegane. Točno je da je na takve grupe otpadao veliki dio posla državne zaštite, ali uz njih je postojao i dugačak niz institucija i fenomena koji su također spadali u zadatke tog odjela. Kada bi, recimo, kralju ili glavnom zapovjedniku vojnih snaga odjednom palo na pamet da je parlamentarizam neuspješna konstrukcija i da bi parlament trebalo zamijeniti vojnom diktaturom ili nečim takvim, onda bi taj kralj ili vojni zapovjednik brzo postao predmet interesa državne zaštite. A ako grupa policajaca odluči malo zaobići zakone tako da osnovna i zakonom zaštićena prava pojedinca budu narušena, onda državna zaštita ponovno ima zadatak reagirati. U takvim ozbiljnim slučajevima istragu preuzima državni tužitelj.

Problem je, naravno, u tome što državna zaštita gotovo isključivo

analizira i nadgleda te nema nikakve operativne djelatnosti. I zato se uglavnom, kad te naciste treba i uhititi, umiješa obična policija ili drugi odjeli u SOAi.

Takav je poredak stvari, po mišljenju Torstena Edklintha, bio vrlo nezadovoljavajući. Gotovo sve normalne zemlje imaju neovisan ustavni sud u nekom obliku, čiji je zadatak, među ostalim, da se pobrine da državne službe ne narušavaju načela demokracije.

U Švedskoj taj zadatak obavlja Vladin pravni povjerenik ili pravni zastupnik, koji se mora ravnati po odlukama drugih ljudi. Kada bi Švedska imala takav ustavni sud, onda bi odvjetnica Lisbeth Salander odmah mogla optužiti švedsku državu za povredu svojih ustavnih prava. Sud bi tada mogao zahtijevati da svi papiri budu stavljeni na stol i pozvati koga god poželi, uključujući i premijera, na ispitivanje, sve dok pitanje ne bude riješeno. No po sadašnjem stanju, najviše štoodvjetnica može učiniti jest prijaviti to pravnom zastupniku, koji nema ovlasti da ušeta u SOAu i zatraži dokumentaciju.

Torsten Edklinth mnogo je godina bio gorljivi zagovornik ustoličivanja takvog suda. Tada bi odmah znao što da učini s podacima koje je dobio od Dragana Armanskija. Samo bi napisao policijsku prijavu i predao dokumentaciju sudu. I time bi započeo proces.

A kakva je sada situacija, Torsten Edklinth nema pravnih ovlasti da pokrene preliminarnu istragu.

Uzdahnuo je i stavio duhan pod gornju usnicu.

Ako su podaci Dragana Armanskija točni, onda je nekoliko policajaca iz Sigurnosne koji su na glavnim položajima progledalo kroz prste kada je nad švedskom građankom počinjen niz teških zločina. Nakon toga su njenu kćer neosnovano zatvorili u psihijatrijsku ustanovu i na kraju dali odriježene ruke jednom bivšom ruskom vrhunskom špijunu da se bavi krijumčarenjem oružja i droge te *traffickingom*. Torsten Edklinth napucao je usnice. Nije ni htio točno prebrojiti o koliko se tu pojedinačnih nezakonitih postupaka radilo. Da ne govorimo o provali u stan Mikaela Blomkvista, napadu na odvjetnicu Lisbeth Salander i možda – u što je Edklinth odbijao vjerovati – sudjelovanje u ubojstvu Alexandera Zalachenka.

U tu zbrku Torsten Edklinth nije ni najmanje želio biti umiješan. Na

žalost, bio je umiješan od trenutka kad ga je Dragan Armanskij pozvao na večeru.

I zato je morao odgovoriti na pitanje što će poduzeti u vezi s tom situacijom. Formalno, odgovor je jednostavan. Ako je Armanskijeva priča istinita, onda su ako ne svima, onda sigurno Lisbeth Salander, u najvećoj mogućoj mjeri narušene zakonom propisane slobode i prava. Iz ustavnoga kuta gledanja tu se otvara i pravo zmijsko leglo sumnji da su odlučujući politički organi ili državne službe donosili ciljane odluke, što je dakle glavni zadatak istrage državne zaštite. TorstenEdklinth policajac je koji zna za taj zločin i zato je dužan kontaktirati tužitelja i prijaviti slučaj. Ali neslužbeno odgovor nije baš tako jednostavan. Zapravo, itekako je kompliciran.

Inspektorica Monica Figuerola bila je, usprkos svom neobičnom imenu, rođena u pokrajini Dalarna u obitelji koja je živjela u Švedskoj od vremena Gustava Vase. Bila je to žena koju su ljudi primjećivali. To je ovisilo o nekoliko stvari. Imala je 36 godina i plave oči te bila visoka čak 184 centimetra. Imala je kratko ošišanu plavu kovrčavu kosu. Izgledala je dobro i voljela nositi odjeću kojom to može istaknuti.

I bila je u ekstremno dobroj tjelesnoj formi. Ovo posljednje bila je zasluga toga što je kao tinejdžerica bila atletičarka na elitnoj razini i što se kao 17godišnjakinja skoro kvalificirala u švedski tim za Olimpijske igre. Odonda se više nije bavila atletikom, ali je pet večeri tjedno provodila u teretani. Tako je često vježbala da su joj endorfini bili kao droga. Kad bi prestala vježbati, doživjela bi apstinencijsku krizu. Trčala je, dizala utege, igrala tenis, trenirala karate i deset se godina bavila bodibildingom. Opseg bavljenja tom ekstremnom varijantom gloriciranja tijela jako je smanjila prije dvije godine, do kada je svakodnevno po dva sata dizala utege. Sada je to činila samo nakratko svaki dan, ali njen je opći trening bio takve vrste da joj je tijelo bilo toliko mišićavo da su je njeni zlonamjerni kolege zvali gospodin Figuerola. Kada bi odjenula majicu s naramenicama ili ljetnu haljinu, nitko nije mogao ne primijetiti njene bicepse i ramena.

Ono što je osim tjelesne građe smetalo mnogim od njenih muških kolega bilo je to što ona nije bila samo zgodna cura. Završila je gimnaziju s najboljim ocjenama, u dvadesetima se školovala za policajku, a onda je devet godina radila u policiji u Uppsali istovremeno studirajući pravo. Za

zabavu je položila i jedan ispit iz politologije. Nije imala nikakvih problema s memoriranjem i analiziranjem znanstvenih podataka. Rijetko je čitala krimiče ili neku takvu literaturu za zabavu. Ali se znala s velikim interesom i potpuno udubiti u najrazličitije teme, od međunarodnog prava do antičke povijesti.

U policiji je napustila patroliranje gradom, što je bio veliki gubitak za sigurnost ulica u Uppsali, i prešla na položaj policijske inspektorice, prvo u odjelu za zločine, a onda na odjelu za suzbijanje gospodarskoga kriminala. Godine 2000. zatražila je premještanje u SOAu u Uppsali, a 2001. preselila se u Stockholm. Prvo je radila na kontrašpijunaži, ali su je gotovo odmah pozvali iz državne zaštite da im se pridruži. Torsten Edklinth bio je taj koji ju je pronašao; slučajno je poznao njezina oca i godinama pratio njenu karijeru.

Kada je Edklinth odlučio da nešto mora učiniti u vezi s tim informacijama koje mu je dao Dragan Armanskij, neko je vrijeme razmišljao pa podigao telefonsku slušalicu i pozvao Monicu Figuerolu u svoj ured. Radila je u državnoj zaštiti manje od tri godine, što je značilo da je još uvijek bila više pravi nego uredski policajac.

Danas je bila odjevena u tjesne traperice, tirkizne sandale s niskom petom i modri sako.

„Na čemu sada radiš?“ upitao je Edklinth i ponudio je da sjedne.

„Istražujemo pljačku onog dućana živežnih namirnica u Sunneu prije dva tjedna.“

SOA se inače nije bavila istragom pljački dućana živežnih namirnica. Takvu normalnu policijsku istragu provodi isključivo obična policija. Monica Figuerola bila je voditeljica odjela u državnoj zaštiti koji se sastojao od pet suradnika koji su se bavili analizom političkoga kriminala. Najvažnije pomoćno sredstvo bili su im kompjutori koji su bili priključeni na policijske izvještaje o incidentima. Praktički svaka policijska prijava koja je unesena u kompjutor u bilo kojem policijskom okrugu u Švedskoj prolazila je kroz kompjutore koje jenadgedala Monica Figuerola. Kompjutori su sadržavali program koji je automatski pretraživao svako policijsko izvješće sa zadatkom da reagira na 310 specifičnih riječi, na primjer crnjo, skinhead, kukasti križ, useljenik, anarhist, nacistički pozdrav, nacist, desničari,

izdajnik domovine, židovska kurva ili jebačica crnaca. Kada bi se takve riječi pojavile u policijskom izvještaju, kompjutor bi na to upozorio i taj bi izvještaj onda bio posebno pregledan. Ovisno o kontekstu bila bi naručena preliminarna istraga ili bi to nastavili pratiti.

U zadatke državne zaštite spadalo je i da svake godine objavi izvještaj „Prijetnja za državnu sigurnost“, koji je bio jedina statistika o političkim zločinima kojoj se moglo vjerovati. Statistika je bila zasnovana isključivo na prijavama lokalnih policijskih postaja. U slučaju pljačke trgovine živežnim namirnicama u Sunneu kompjutor je reagirao na tri ključne riječi – useljenik, prišivak na ramenu i crnjo. Dva maskirana mladića opljačkala su pod prijetnjom pištoljem dućan čiji je vlasnik bio jedan useljenik. Ukrali su 2780 kruna te šteku cigareta. Jedan od pljačkaša nosio je kratku jaknu koja je na ramenu imala švedsku zastavicu. Drugi je pljačkaš nekoliko puta nazvao vlasnika dućana jebeni crnjo i natjerao ga da legne na pod.

Sve to zajedno bilo je dovoljno da Figuerola i njeni suradnici izdvoje taj izvještaj o istrazi i pokušaju otkriti imaju li pljačkaši ikakve veze s lokalnom nacističkom bandom u pokrajini Värmland te treba li pljačku u tom slučaju definirati kao rasistički zločin zato što je jedan pljačkaš izrekao rasističke stavove. Ako se pokaže da je tome tako, pljačka se pridodaje zbroju u statistici za sljedeću godinu, koja će poslije biti analizirana i pridodana europskoj statistici koju je svake godine sastavljao ured Europske Unije u Beču. Moglo bi se pokazati da pljačkaši nisu te vrste, da su samo kupili jaknu sa švedskom zastavom, da je vlasnik dućana slučajno bio useljenik i da je riječ crnjo slučajno izgovorena. Ako je tome tako, Figuerolin će odjel obrisati pljačku iz statistike. „Imam jedan nezgodan zadatak za tebe“, rekao je Torsten Edklinth.

„Da?“ rekla je Monica Figuerola.

„To je posao zbog kojeg bi stvarno mogla završiti u nemilosti, čak bi ti i karijera mogla biti uništena.“

„Shvaćam.“

„S druge strane, ako ti uspije i stvari se dobro razviju, to bi ti moglo donijeti veliki napredak u karijeri. Namjeravam te preseliti u operativnu jedinicu državne zaštite.“

„Oprosti što ti to moram reći, ali državna zaštita nema operativnu

jedinicu.“

„Ima“, rekao je Torsten Edklinth.

„Sada ima. Jutros sam je osnovao. Trenutno se sastoji od jedne osobe. Tebe.“

Monica Figuerola je oklijevala.

„Zadatak državne zaštite jest da štiti državu od unutarnje prijetnje, što obično znači od nacista ili anarhista. Ali što da radimo ako se pokaže da prijetnja državi dolazi iz naše organizacije?“ U sljedećih joj je pola sata prepričao sve što mu je Dragan Armanski rekao večer prije.

„Tko je izvor tih tvrdnji?“ upitala je Monica Figuerola.

„To sada nije važno. Koncentriraj se na informacije koje si dobila.“

„Zanima me samo smatraš li taj izvor pouzdanim.“

„Poznajem ga dugi niz godina i smatram ga vrlo pouzdanim.“

„Zato što to zvuči skroz... ma, ne znam ni sama. Nemoguće je preblaga riječ.“ Edklinth je kimnuo.

„Kao neki špijunski roman“, rekao je.

„I što hoćeš da učinim?“

„Počevši od sada, skidam te s drugih zadataka. Imaš samo jedan zadatak – otkriti je li ova priča istinita. Trebaš potvrditi ili odbaciti tvrdnje. Izvještaje podnosiš direktno meni i nikome drugome.“

„Isuse Bože“, rekla je Monica Figuerola.

„Razumijem na što si mislio kad si rekao da bih mogla završiti u nemilosti.“

„Da. Ali ako je priča istinita... ako je samo djelić svih ovih tvrdnji istinit, onda smo na pragu ustavne krize s kojom se moramo znati nositi.“

„Gdje da počnem? Što da radim?“

„Počni s najjednostavnijim. Počni time što ćeš pročitati izvještaj koji je Gunnar Bjorck napisao 1991.

Zatim identificiraj osobe koje, navodno, prate Mikaela Blomkvista. Po mom izvoru, vlasnik automobila je četrdesetogodišnji policajac Goran Martensson s prebivalištem u Vittangigatanu u Vallingbyju. Onda identificiraj tu drugu osobu koja se nalazi na fotografijama koje je snimio fotograf Mikaela Blomkvista. Ovog mlađeg plavokosog muškarca.“

„OK.“

„A onda prekopaj po prošlosti Everta Gullberga. Nikada nisam čuo za njega, ali moj izvor kaže da sigurno postoji veza sa SOAom.“

„Dakle netko odavde, iz Sigurnosne, angažirao je sedamdesetmogodišnjeg starca da ubije špijuna. Ne vjerujem.“

„Što te ne smije spriječiti da to provjeriš. Ali cijela se istraga mora odvijati u tajnosti. Prije nego što bilo što poduzmeš, hoću da me obavijestiš. Ne želim da se išta od toga sazna.“

„To je golema istraga koju bih trebala provesti. Kako ću to sve uspjeti napraviti sama?“

„Nećeš biti sama. Ti ćeš samo obaviti te prve provjere. Ako se vratiš i kažeš da si provjerila i da nisi ništa pronašla, sve je u redu. Ali ako pronađeš nešto sumnjivo, onda ćemo morati odlučiti kako ćemo nastaviti.“ Monica Figuerola provela je stanku za ručak u policijskoj teretani dižući utege. Ručak joj se sastojao od crne kave i mesnih okruglica sa salatnom od cikle. Odnijela je hranu u svoj ured, zatvorila vrata, očistila stol i počela čitati izvještaj Gunnara Bjorcka dok je jela.

Pročitala je i dodatak s korespondencijom između Bjorcka i doktora Petera Teleboriana. Zapisala je svako ime i svaki događaj u izvještaju koje bi bilo moguće provjeriti. Nakon dva sata ustala je, otišla do automata za kavu i donijela još kave. Kada je napustila svoj ured, zaključala je vrata – bila je to standardna procedura u Sigurnosnoj.

Prvo što je učinila bilo je da provjeri broj pod kojim se vodio izvještaj. Nazvala je u arhiv i dobila potvrdu da izvještaj pod tim brojem ne postoji. U svojoj drugoj provjeri kontaktirala je s Medijskim arhivom. To je donijelo bolje rezultate. Oboje večernje novine i jedne jutarnje donijele su izvještaj o osobi koja je teško ozlijeđena u vatri koja je zahvatila automobil u Luntmakargatanu na taj datum 1991. Žrtva nesreće bio je neimenovani sredovječni muškarac. Jedne su večernje novine napisale da je po izjavama jednog svjedoka vatru namjerno zapalila mala djevojčica. To bi dakle trebao biti taj slavni Molotovljev koktel koji je Lisbeth Salander bacila na ruskog agenta po imenu Zalachenko. Izgleda da se sve to ipak dogodilo.

Gunnar Bjorck, koji je bio naveden kao autor izvještaja, bio je stvarna osoba. Bio je poznati visokopozicionirani direktor odjela za strance koji je bio na bolovanju zbog oštećenja diska u kralježnici, a onda se, na žalost,

ubio.

Ali ured za osoblje nije mogao potvrditi čime se Gunnar Bjorck bavio 1991. Podaci su imali pečat „tajno“ čak i za druge zaposlene u Sigurnosnoj. Što je bila rutinska procedura. Činjenicu da je Lisbeth Salander 1991. stanovala u Lundagatanu i da je sljedeće dvije godine provela u klinici za dječju psihijatriju St. Stefan bilo je lako potvrditi. Barem su ti podaci iz izvještaja bili točni.

Peter Teleborian slavni je psihijatar kojeg se često može vidjeti na televiziji. Godine 1991. radio je u St. Stefanu, a danas je tamo glavni liječnik.

Monica Figuerola dugo je razmišljala o značenju izvještaja pa nazvala zamjenika šefa kadrovske službe.

„Imam jedno komplicirano pitanje“, rekla je.

„Da?“

„Mi u državnoj zaštiti radimo analizu kako procijeniti vjerodostojnost neke osobe i njeno opće psihičko stanje. Trebala bih kontaktirati nekog psihijatra ili nekog priznatog znanstvenika koji ima odobrenje za rukovanje tajnim podacima. Spomenut mi je doktor Peter Teleborian i želim znati mogu li ga angažirati za to.“

Malo je potrajalo prije nego što je dobila odgovor.

„Doktor Peter Teleborian bio je vanjski suradnik za Sigurnosnu u nekoliko navrata. U našem je registru on osoba od povjerenja, tako da okvirno možeš razgovarati o tajnim informacijama s njim. Ali prije nego što mu se obratiš, moraš slijediti birokratsku proceduru. Tvoj šef to sve mora odobriti i predati službeni zahtjev da vam Teleborian treba zbog konzultacija.“

Monica Figuerola malo je uvenula. Dobila je potvrdu nečega što ne bi trebalo biti poznato izvan vrlo uskoga kruga službenika. Peter Teleborian radio je sa Sigurnosnom, čime je vjerodostojnost izvještaja bila pojačana. Odložila je izvještaj i bacila se na druge informacije koje joj je dao Torsten Edklinth. Proučavala je fotografije dviju osoba koje su, navodno, pratile Mikaela Blomkvista od kafića Copacabana prvog svibnja.

Provjerila je evidenciju vozila i utvrdila da je Goran Martensson stvarna osoba i vlasnik sivog volva tih registarskih tablica. Nakon toga je dobila

potvrdu kadrovske službe u Sigurnosnoj da radi kod njih. Bila je to najjednostavnija provjera koju je mogla obaviti i činilo se da je i ta informacija točna. Još je malo uvenula.

Goran Martensson radio je na zaštiti osoba. Bio je tjelohranitelj. Spadao je u grupu osoba koje su nekoliko puta pružale osobnu zaštitu premijeru. No prije nekoliko tjedana privremeno su ga posudili iz odjela za kontrašpijunažu. Uzeo je slobodno 10. travnja, nekoliko dana nakon što su Alexander Zalachenko i Lisbeth Salander dovezeni u bolnicu Sahlgrenska, ali takve vrste privremenih službi u drugim odjelima nisu bile ništa neobično kad bi ponestalo osoblja na nekom hitnom zadatku.

Nakon toga je Monica Figuerola nazvala zamjenika šefa za kontrašpijunažu, čovjeka kojega je i osobno poznavala i s kojim je surađivala tijekom svog kratkog radnog vijeka na tom odjelu. Pitala je radi li Goran Martensson na nečem važnom ili bi ga državna zaštita mogla posuditi za vrijeme obavljanja jedne istrage.

Zamjenik šefa kontrašpijunaže bio je zbunjen. Monica Figuerola mora da je krivo informirana. Goran Martensson iz zaštite osoba ne radi privremeno u kontrašpijunaži. Zao mi je, imaš krivu informaciju.

Monica Figuerola spustila je telefonsku slušalicu i dvije minute buljila u nju. U zaštiti osoba mislili su da je Martensson privremeno u kontrašpijunaži. Ali kontrašpijunaža ga nije posudila. Takvitransferi moraju ići preko voditelja ureda, koji ih mora odobriti. Ispružila je ruku prema slušalici da ga nazove, ali se zaustavila. Ako su iz zaštite osoba posudili Martenssona, onda je voditelj ureda zacijelo odobrio tu odluku. Ali Martensson nije u kontrašpijunaži. Čega je voditelj ureda sigurno svjestan. A ako je Martensson posuđen nekom odjelu koji prati Mikaela Blomkvista, onda voditelj ureda zacijelo zna i to.

Torsten Edklinth rekao joj je da nitko ne smije saznati za istragu. Pitati voditelja ureda bilo bi isto što i popeti se na vrh zgrade i zaurlati pitanje preko megafona.

Erika Berger sjela je za svoj radni stol u ostakljenom uredu u ponedjeljak prijepodne malo nakon pola jedanaest i otpuhnula. Hitno joj je trebala kava koju je upravo donijela iz automata u kantini. Prve radne sate provela je obavivši dva sastanka. Prvi je bio petnaestominutni jutarnji

sastanak na kojem je tajnik redakcije Peter Fredriksson zacrtao smjernice rada tog dana. Bila je prisiljena sve se više oslanjati na Fredrikssonovu procjenu, jer nije imala povjerenja u Andersa Holma.

Drugi je bio jednosatni sastanak s direktorom uprave Magnusom Borgsjoom, direktorom financija Christerom Sellbergom i odgovornim za budžet Ulfom Flodinom. Na sastanku su razgovarali o smanjenom broju oglašivača i padu prodaje novina. Sefovi budžeta i financija slagali su se da nešto treba poduzeti kako bi smanjili gubitak.

„Provukli smo se kroz prvi kvartal zahvaljujući marginalnom povećanju broja oglašivača i zato što su dva suradnika otišla u mirovinu početkom godine. Na njihova mjesta nisu zaposleni novi ljudi“, rekao je Ulf Flodin.

„Sljedeći kvartal vjerojatno ćemo se izvući s manjim gubitkom. Ali nema nikakve sumnje da besplatne novine kao *Metro* i *Stockholm City* privlače sve oglašivače u Stockholmu. Jedina prognoza koju možemo dati jest da će treći kvartal ove godine pokazati očit gubitak.“

„I što ćemo poduzeti?“ upitao je Borgsjo.

„Jedina logična mogućnost jest smanjivanje broja zaposlenih. Nismo nikoga otpustili još od 2002.“

Ali moja je procjena da prije kraja godine moramo srezati barem deset radnih mjesta.“

„Koja radna mjesta?“ upitala je Erika Berger.

„Morat ćemo srezati tu i tamo pokoje mjesto. U sportskoj redakciji imamo šest i pol zaposlenih. To bi trebalo srezati na pet.“

„Ako sam dobro shvatila, sportska redakcija već sada jedva uspijeva pokriti posao. To bi značilo da bismo potpuno ukinuli praćenje sportskih događaja.“

Flodin je slegnuo ramenima.

„Rado bih čuo bolji prijedlog.“

„Nemam bolji prijedlog, ali ako smanjimo broj suradnika, onda ćemo morati raditi tanje novine, a ako napravimo tanje novine, onda će se broj čitatelja smanjiti, a time i broj oglašivača.“

„Crni začarani krug“, rekao je šef financija.

„Ja sam angažirana kako bih zaustavila takav razvoj stvari. Što znači da ću agresivno krenuti u mijenjanje novina kako bismo ih učinili zanimljivijima

čitateljima. Ali to ne mogu učiniti ako otpustim zaposlenike.“

Okrenula se prema Borgsjou.

„Koliko dugo možemo krvariti? Koliko velik gubitak možemo izdržati prije nego što se stvari preokrenu?“ Borgsjo je napucao usnice.

„Od početka devedesetih *SM P* je potrošio veliki dio starih akumuliranih dobitaka. Imamo portfelj akcija kojemu je pala vrijednost za trideset posto u usporedbi s deset godina prije. Veliki dio tog novca investiran je u kompjutorizaciju. Dakle imali smo golemih izdataka.“

„Primijetila sam da *SMP* ima vlastiti sustav za uređivanje teksta, zove se AXT. Koliko je to koštalo?“

„Otprilike pet milijuna kruna.“

„Ne shvaćam baš logiku. Na tržištu već postoje jeftini komercijalni programi. Zašto je *SMP* uložio novac u izradu vlastitog programa?“

„Čuj, Erika... ne mogu ti odgovoriti na to. Bivši šef tehnike nagovorio nas je na to. Mislio je da će to dugoročno biti isplativije i da će osim toga *SMP* moći i prodavati pravo na taj program drugim novinama.“

„I je li netko kupio program?“

„Zapravo, da, jedne lokalne novine u Norveškoj.“

„Sjajno“, rekla je Erika Berger ironično.

„Sljedeće pitanje. Imamo kompjutore koji su stari pet, šest godina...“

„Investiranje u nove kompjutore dogodine je potpuno isključeno“, rekao je Flodin.

Rasprava se nastavila. Erika je počela primjećivati da Flodin i Sellberg i ne slušaju njene prijedloge. Njima je tu najvažnije bilo rezanje broja zaposlenih, što je bilo shvatljivo iz kuta gledanja šefa financija i odgovornog za budžet, ali je bilo neprihvatljivo za novopostavljenu glavnu urednicu. Ono što ju je posebno živciralo bilo je što su sve njene prijedloge odbacivali s prijateljskim osmijehom na licu, zbog čega se osjećala kao tinejdžerica koju ispituju u školi. Bez ijedne nedolične riječi, njihov stav prema njoj bio je toliko standardan da je to gotovo bilo smiješno. *Nemoj si ti zamarati glavicu teškim stvarima, curice.*

Borgsjo nije bio od neke pomoći. Čekao je da svi drugi sudionici sastanka kažu sve što žele reći, ali ipak joj se nije činilo da se odnosi toliko omalovažavajuće prema njoj. Uzdahnula je, uključila laptop i otvorila

elektroničku poštu. Dobila je devetnaest mailova. Četiri su bila spam od nekoga tko joj je htio a) prodati Viagra, b) ponuditi cyberseks s *Najseksipilnijim lolitama na netu* za cijenu od samo četiri američka dolara po minuti, c) ponuditi malo grublji *Seks sa životinjama, najbolji fuck s konjem koji možeš zamisliti* te d) ponuditi da se pretplati na elektronički newsletter *mode.nu* koji je proizvodilo jedno smeće od tvrtke koja je zasipala tržište reklamama i nije prestajala slati ponude ni nakon što bi ih bezbroj puta odbila. Sljedećih sedam mailova bilo je takozvano pismo iz Nigerije od udovice bivšeg šefa švedske banke u Abu Dabiju, koja joj nudi fantastičnu novčanu svotu ako uloži manji kapital u znak povjerenja i slične gluposti.

Ostali mailovi bili su jutarnje obavijesti, podnevne obavijesti, tri maila tajnika redakcije Petera Fredrikssona, koji ju je izvještavao kako se razvija glavna reportaža današnjeg dana, jedan mail njezina osobnoga knjigovođe, koji je htio da se sastanu kako bi utvrdili promjene u plaći nakon prelaska iz *Millenniuma* u *SMP*, te jedan mail njene zubarice u kojem je podsjeća da je vrijeme da dođe na redoviti tromjesečni pregled. Zabilježila je vrijeme u svoj elektronički kalendar i odmah shvatila da će biti prisiljena promijeniti termin jer je tog dana imala planiran veliki sastanak redakcije.

Otvorila je i posljednji mail, koji je bio poslan s adrese centralred@smpost.se i imao naslov „Na znanje glavnoj urednici“. Polako je spustila šalicu s kavom.

KURVO! MISLIŠ DA SI NEŠTO POSEBNO IZJEDANA PIKO. NEMOJ MISLITI DA ĆEŠ DALEKO DOSPJETI I DA ĆEŠ OVDJE DOBITI PODRŠKU. DOBIT ĆEŠ ODVIJAEM U GUZICU, KURVO! ŠTO PRIJE ODEŠ TO BOLJE.

Erika Berger automatski je podigla glavu i pogledom potražila urednika vijesti Andersa Holma. Nije bio na svome mjestu i nije ga vidjela nigdje u redakciji. Pogledala je tko je poslao poruku, podigla slušalicu i nazvala Petera Fleminga, šefa tehnike u *SMPu*.

„Bok. Tko koristi adresu centralred@smpost.se?“

„Nitko. Ta adresa ne postoji u *SMPu*.“

„Upravo sam dobila mail s te adrese.“

„To je lažno. Ima virus?“

„Ne. Antivirusni program nije reagirao.“

„OK. Adresa ne postoji. Ali vrlo je jednostavno lažirati naizgled pravu adresu. Postoje siteovi na netu preko kojih se može slati.“

„Je li moguće pronaći odakle je došao takav mail?“

„Gotovo nemoguće, čak i ako je osoba tako glupa da ga je poslala sa svog kompjutera. Možda možeš saznati IPbroj servera, ali ako koristi adresu s na primjer hotmaila, tu ti se trag prekida.“ Erika je zahvalila na informaciji. Malo je razmislila. Nije ovo bio prvi put u životu da je dobila prijeteći mail ili poruku nekog luđaka. Mail se očito odnosio na njen novi posao urednice u *SMPu*. Pitala se radi li se tu o nekom luđaku koji je saznao da će ona naslijediti Morandera nakon njegove smrti ili je pošiljatelj netko iz redakcije.

Monica Figuerola dugo je razmišljala kako da dođe do podataka o Ever tu Gullbergu. Prednost rada u državnoj zaštiti bila je ta što je imala tako široke ovlasti da je mogla dobiti gotovo bilo koje policijsko izvješće iz bilo kojeg dijela Švedske koje bi moglo imati neke veze s rasističkim ilipolitičkim zločinima. Vidjela je da je Alexander Zalachenko useljenik, a njen je posao među ostalim bio i nadgledati zločine počinjene nad useljenicima i ocijeniti jesu li rasistički motivirani ili nisu. Dakle imala je legitimno pravo sudjelovati u istrazi o ubojstvu Zalachenka kako bi utvrdila je li Evert Gullberg bio povezan s nekom rasističkom organizacijom ili je i sam dao nekakve rasističke izjave kad ga je ubio. Zatražila je da joj donesu istragu i pažljivo je pročitala. Tu je ponovno pronašla pisma koja je poslao ministru pravosuđa i vidjela da tu osim niza osvetničkih i osobnih uvreda ima i izraza tipa ljubitelj crnja i izdajica domovine.

Već je bilo pet sati. Monica Figuerola zaključala je sav materijal u sef u svom uredu, pospremila šalicu za kavu, isključila kompjutor i odmarširala van. Brzim je korakom otišla do teretane na St. Eriksplanu i sljedećih sat vremena posvetila opuštenom vježbanju s utezima.

Kad je završila, otpješačila je do svog dvosobnog stana u Pontonjarngatanu, istuširala se i pojela kasnu ali hranjivu večeru. Neko je vrijeme razmišljala da li da nazove Daniela Mogrena, koji je stanovao nešto dalje u istoj ulici. Daniel je bio stolar i bodibilder i tri je godine povremeno trenirao s njom. Posljednjih su se mjeseci sastajali i radi prijateljskog seksa.

Seks je bio jednako zadovoljavajući kao i naporno treniranje u teretani, ali u svojim kasnim tridesetima, skoro pa ranim četrdesetima, Monica Figuerola počela je razmišljati bi li se trebala početi zanimati za neku stalnu vezu i stabilan život. Možda čak i dijete. Ali ne s Danielom Mogrenom.

Nakon malo razmišljanja odlučila je da zapravo nije raspoložena za društvo. Umjesto toga otišla je u krevet s knjigom o antičkoj povijesti. Zaspala je prije ponoći.

XIII.

Utorak, 17. svibnja

Monica Figuerola u utorak se probudila u šest i deset ujutro, otrčala jednu rundu duž obale Norr Malarstranda, otuširala se i umarširala u policiju u osam i deset. Prvi je sat posvetila sastavljanju podsjetnika sa svim jučerašnjim zaključcima.

U devet sati stigao je Torsten Edklinth. Dala mu je dvadeset minuta da riješi jutarnju poštu, a onda otišla do njegovih vrata i pokucala. Čekala je deset minuta dok njen šef nije pročitao izvještaj koji je napisala. Pročitao je ta četiri lista papira A4 dva puta od početka do kraja. Tada ju je pogledao.

„Voditelj ureda“, rekao je zamišljeno.

Kimmula je.

„Mora da je odobrio Martenssonov premještaj. Dakle sigurno zna da Martensson nije u kontrašpijunaži, gdje bi trebao biti po tvrdnjama odjela za zaštitu osoba.“

Torsten Edklinth skinuo je naočale, uzeo papirnatu salvetu i dugo ih čistio. Razmišljao je. Bezbroy je puta sreo voditelja ureda Alberta Shenkea na sastancima i internim konferencijama, ali ne bi mogao tvrditi da ga posebno dobro poznaje. Bio je to relativno nizak muškarac rijetke crvenkaste kose i opsega struka koji je zamjetno rastao s godinama. Znao je da Shenke ima pedeset pet godina i da radi za Sigurnosnu već barem dvadeset pet, možda čak i dulje. Posljednjih je deset godina bio voditelj ureda, a prije toga je radio kao zamjenik voditelja ureda i na drugim pozicijama u administraciji. Shenke mu se činio kao tiha osoba koja je znala biti vrlo stroga kada je to potrebno. Edklinth nije imao pojma čime se Shenke bavi u slobodno vrijeme, ali činilo mu se da se sjeća da ga je jednom vidio u garaži policijske zgrade ležerno odjevenog sa štapovima za golf prebačenima preko ramena. A jednom prilikom, prije mnogo godina, naletio je na njega u operi.

„Nešto mi je upalo u oči“, rekla je.

„Što?“

„Evert Gullberg. Služio je vojsku u četrdesetima, a onda postao pravnik i u pedesetim godinama nestao s radara.“

„Da?“

„Kad smo razgovarali o ovome, pričali smo o njemu kao da je plaćeni ubojica.“

„Znam da su šanse male, ali...“

„Ono što mi je upalo u oči jest da postoji toliko malo podataka o njemu da se to čini gotovo izmišljeno. I IB i Sigurnosna osnovali su tvrtke izvan svojih kuća u pedesetim i šezdesetim godinama.“

Torsten Edklinth je kimnuo.

„Pitao sam se kad će ti to pasti na pamet.“

„Trebalo bi mi dopuštenje da pregledam osobnu dokumentaciju iz pedesetih“, rekla je Monica Figuerola.

„Nije moguće“, rekao je Torsten Edklinth i odmahnuo glavom.

„Ne možemo ući u arhiv bez dopuštenja voditelja ureda, a ne želimo privući njegovu pažnju prije nego što saznamo više.“

„Ali kako da onda nastavimo?“

„Martensson“, rekao je Edklinth.

„Saznaj što on radi.“

Lisbeth Salander proučavala je mali prozor za prozračivanje u svojoj bolničkoj sobi kada je čula ključ u vratima i u sobu je ušao doktor Anders Jonasson. Bio je utorak navečer, nakon deset sati.

Prekinuo ju je u planiranju kako da pobjegne iz Sahlgrenske. Izmjerila je taj prozorčić za ventilaciju i utvrdila da bi joj glava mogla proći te da bi vjerojatno bez nekih većih problema progurala i ostatak tijela. Do zemlje su tri kata, ali s kombinacijom plahti razderanih u trake i tri metra dugim produžnim kabelom podne lampe i taj bi problem bio riješen. U mislima je isplanirala cijeli bijeg korak po korak. Problem je bila odjeća. Imala je gaćice, bolničku spavaćicu i par plastičnih sandala koje su joj dali u bolnici. Imala je i dvjesto kruna u gotovini koje je dobila od Annike Giannini kako bi mogla kupiti slatkiše u bolničkom kiosku. To bi trebalo biti dovoljno za jeftine traperice i majicu iz dućana rabljenom robom, pod uvjetom da može pronaći takav dućan u Goteborgu. Ostatak novca morao bi dostajati za telefonski poziv Plagueu. A onda bi sve bilo riješeno. Planirala je sletjeti u Gibraltar nekoliko dana nakon bijega te potom živjeti negdje drugdje s novim identitetom.

Anders Jonasson kimmuo je i sjeo na stolac za posjetitelje. Ona je sjela na rub kreveta.

„Bok, Lisbeth. Oprosti što te nisam stigao posjetiti zadnjih dana, ali na hitnoj je bio pravi kaos, a još sam postao i mentor nekoliko mladih liječnika.“

Kimmula je. Nije ni očekivala da će doktor Anders Jonasson posebno posjećivati baš nju. Pogledao je njen zdravstveni karton pa pažljivo proučio kako joj je temperatura rasla i padala po danima i koji su joj lijekovi davani. Primijetio je da joj je temperatura stalno između 37 i 37,2 stupnja i da proteklog tjedna nije dobila tablete protiv glavobolje.

„Doktorica Endrin je tvoja liječnica. Slažeš li se s njom?“

„OK je“, odgovorila je Lisbeth bez posebnog entuzijazma.

„Je li u redu da te pregledam?“ Kimmula je. Izvadio je lamicu iz džepa i zasvijetlio joj u oči kako bi provjerio kako joj zjenice reagiraju. Rekao joj je da otvori usta i pregledao grlo. Pažljivo joj je stavio ruke oko vrata pa joj okretao glavu naprijednatrag i lijevodesno nekoliko puta. „Ne boli te vrat?“ upitao je. Odmahnula je glavom.

„A glavobolje?“

„Imam ih ponekad, ali prođu.“

„Još uvijek se oporavljaš. Glavobolje će se prorijediti.“

Kosa joj je još uvijek bila tako kratka da je trebao samo odmaknuti mali čuperak u stranu kako bi mogao opipati ožiljak iznad uha. Zarastao je bez problema, ali ostala je krastica.

„Opet si grebala krastu. Daj prestani s tim.“

Kimmula je. Uhvatio ju je za lijevu ruku i podigao je.

„Možeš li sama podići ruku?“

Podigla je ruku.

„Osjećaš li bol ili nelagodu u ramenu?“ Odmahnula je glavom.

„Zateže li?“

„Malo.“

„Mislim da moraš malo više vježbati mišiće ramena.“

„Teško je kad sam zaključana.“ Nasmiješio joj se.

„Ni to nije zauvijek. Izvodiš li vježbe koje ti je terapeut preporučio?“ Kimmula je.

Izvadio je stetoskop i neko ga vrijeme držao pritisnuta na dlan kako bi ga zagrijao. Sjeo je na rub kreveta, raskopčao joj spavačicu pa joj poslušao srce i puls. Zamolio ju je da se nagne naprijed i prislonio joj stetoskop na leđa kako bi poslušao pluća.

„Nakašlji se.“ Zakašljala je.

„OK. Možeš zakopčati spavačicu. Medicinski gledano, skoro da si se skroz oporavila.“ Kimmula je. Očekivala je da će sada ustati i obećati joj da će je ponovno posjetiti za nekoliko dana, ali on je ostao sjediti. Dugo je sjedio bez riječi, činilo se da o nečemu razmišlja. Lisbeth je strpljivo čekala.

„Znaš li zašto sam postao liječnik?“ upitao je iznenada. Odmahnula je glavom.

„Potječem iz radničke obitelji. Oduvijek sam htio biti liječnik.

Ustvari, htio sam postati psihijatar kad sam bio tinejdžer. Bio sam užasno intelektualan.“ Lisbeth ga je, čim je spomenuo riječ psihijatar, počela pažljivo promatrati.

„Ali nisam bio siguran da bih uspio završiti studij. Pa sam, kad sam završio gimnaziju, završio za zavarivača i nekoliko godina radio taj posao.“

Kimmuo je, kao u znak da govori istinu.

„Mislio sam da je dobro imati nekakvo zvanje u slučaju da ne uspijem završiti za liječnika. A i biti zavarivač nije toliko jako različito od poziva liječnika. U oba posla moraš skrpati i spojiti stvari i ljude. A sada radim ovdje u Sahlgrenskoj i krpam ljude poput tebe.“

Namrštila se i pitala šali li se možda s njom. Ali izgledao je ozbiljno.

„Lisbeth... zanima me...“

A onda je tako dugo šutio da je Lisbeth skoro upitala što hoće. Ali obuzdala se i čekala da ponovno progovori.

„Bi li se naljutila kad bih ti postavio privatno i osobno pitanje? Htio bih te to pitati privatno, ne kao liječnik. Neću zabilježiti tvoj odgovor i neću ni sa kim razgovarati o tome. Ne moraš odgovoriti ako nećeš.“

„Što?“

„To je vrlo direktno i osobno pitanje.“ Pogledala ga je u oči.

„Otkada si bila smještena u St. Stefan u Uppsali kad ti je bilo dvanaest godina, odbijaš razgovarati sa svim psihijatrima koji su te pokušali ispitati. Zašto?“

Lisbethine oči malo su potamnjele. Promatrala je Andersa Jonassona potpuno bezizražajno. Dvije minute nije ništa rekla.

„Zašto pitaš?“ upitala je naposljetku.

„Iskreno rečeno, nisam sasvim siguran. Mislim da pokušavam shvatiti neke stvari.“ Usnice su joj se malo stisnule.

„Ne razgovaram sa psihičima zato što oni nikada ne slušaju. Što im kažem.“ Anders Jonasson kimnuo je i iznenada se nasmijao.

„OK. Onda mi reci... što misliš o Peteru Teleborianu?“

Anders Jonasson tako je nenadano izbacio to ime da se Lisbeth gotovo trgnula. Oči su joj postale samo uski prorezi.

„Koji je ovo kurac, kviz? Što želiš znati?“

Glas joj je odjednom postao hrapav. Anders Jonasson toliko se nagnuo prema njoj da je praktički ušao u njen privatni prostor.

„Zato što me jedan... koji si ono izraz upotrijebila... psihič po imenu Peter Teleborian, koji nije posve nepoznat u mom poslu, već dva puta zaskočio zadnjih dana i pokušao dobiti dopuštenje da te pregleda.“

Lisbeth je odjednom osjetila kako su joj mravci prošli leđima.

„Sud će mu dati zadatak da napravi psihijatrijsku procjenu tvog stanja.“

„I?“

„Peter Teleborian mi se ne sviđa. Nisam mu dopustio pristup tebi. Zadnji se put pojavio nenajavljen ovdje na odjelu i pokušao natjerati jednu medicinsku sestru da ga pusti unutra.“ Lisbeth je stisnula usnice.

„Ponaša se malo čudno i kao da mu je malo previše stalo da bi se to činilo normalnim. Pa tako želim znati što ti misliš o njemu.“

Ovoga je puta Anders Jonasson strpljivo čekao odgovor Lisbeth Salander.

„Teleborian je gnjida“, odgovorila je naposljetku.

„Postoji li nešto osobno između vas?“

„Moglo bi se reći.“

„A dobio sam i poziv od jedne službene osobe koja, da tako kažem, zahtijeva da pustim Teleboriana tebi.“

„I?“

„Pitao sam ga ima li on medicinsko obrazovanje kako bi mogao procijeniti tvoje stanje i rekao mu da se goni kvragu. Naravno, malo više

diplomatskim rječnikom.“

„OK.“

„Posljednje pitanje. Kako to da si mi ovo rekla?“

„Pa pitao si me.“

„Da. Ali ja sam liječnik i studirao sam psihijatriju. Zašto onda razgovaraš sa mnom? Da to protumačim kao da imaš malo povjerenja u mene?“ Nije odgovorila.

„Onda ću to protumačiti na taj način. Hoću da znaš, ti si moja pacijentica. To znači da ja radim za tebe i ni za koga drugoga.“

Sumnjičavo ga je promatrala. Dugo je sjedio bez riječi i gledao je. Zatim je nastavio veselijim glasom.

„Cisto medicinski gledano, ti si manjeviše zdrava. Treba ti još nekoliko tjedana da se potpuno oporaviš. Ali, na žalost, vrlo si zdrava.“

„Na žalost?“

„Da.“ Nasmiješio joj se.

„Nekako si previše ozdravila.“

„Kako to misliš?“

„To znači da više nemam legitimnih razloga da te držim ovdje izoliranu i da će te tužitelj dakle ubrzo moći premjestiti u zatvor u Stockholmu, gdje ćeš čekati početak suđenja za šest tjedana. Pretpostavljam da će takav zahtjev stići već sljedećeg tjedna. A to znači da će Peter Teleborian dobiti pristup tebi.“

Sjedila je u krevetu posve nepomično. Anders Jonasson izgledao je rastreseno. Nagnuo se prema njoj i popravio joj jastuk. Nastavio je govoriti kao da razmišlja naglas.

„Više nemaš ni glavobolje ni temperaturu, pa će te doktorica Endrin vjerojatno otpustiti iz bolnice.“

Izenada je ustao.

„Hvala ti što si razgovarala sa mnom. Doći ću te posjetiti još jednom prije nego što te premjeste.“

Bio je već kod vrata kad je progovorila.

„Doktore Jonasson.“ Okrenuo se prema njoj.

„Hvala.“

Kratko je kimnuo, izašao i zaključao vrata.

Lisbeth Salander dugo je sjedila i zurila u zaključana vrata. Potom se naslonila natrag u krevet i zabaljila u strop.

Tada je otkrila nešto tvrdo ispod glave. Podigla je jastuk i na svoje zaprepaštenje pronašla malu platnenu vreću koja definitivno prije nije bila tamo. Otvorila ju je i zbunjena se zabaljila u ručno računalo Palm Tungsten T3 i punjač za baterije. A kada je pažljivije pogledala računalo, vidjela je malu ogrebotinu u gornjem dijelu. Srce joj je preskočilo. To je moj Palm. Ali kako... Zapanjena, ponovno je pogledala zaključana vrata. Anders Jonasson bio je pun iznenađenja. Odjednom je bila sva uzbuđena. Odmah ga je uključila i isto tako odmah uvidjela da je zaštićen lozinkom. Frustrirana, zurila je u ekran koji je izazivački blicao. A kako ste mislili da ću... A onda je zavirila u vrećicu i na dnu ugledala presavijeni komadić papira. Istresla ga je iz vrećice, razmotala papir i pročitala taj jedan redak napisan urednim rukopisom.

„Ti si hakerica. Otkrij sama! Kalle B.“

Lisbeth se nasmijala prvi put u nekoliko tjedana. Vraća joj milo za drago. Nekoliko je sekundi razmišljala pa uzela digitalnu olovku i upisala kombinaciju brojeva 9277, koja odgovara slovima WASP na tipkovnici. Bio je to kod koji je prokleti Kalle Blomkvist morao otkriti kada je nepozvan upao u njen stan u Fiskargatanu na Mosebackeu i uključio protuprovalni alarm. Krivo.

Pokušala je 52553, što bi odgovaralo slovima KALLE.

I to je bilo krivo. S obzirom na to da je namjera prokletoga Kallea Blomkvista valjda bila da se ona koristi tim Palm Pilotom, onda je valjda odabrao neku jednostavnu lozinku. Potpisao se kao Kalle, kako je inače mrzio da ga zovu. Razmišljala je. Mora da se radi o nekakvoj ponižavajućoj riječi. I tada je ukucala 63663, što je odgovaralo riječi PIPPI.

Palm Pilot poslušno se uključio.

Na ekranu su se pojavili smješko i oblačić u kojem je pisalo:

Kliknula je na njega i počela čitati.

Odmah je pronašla dokument „Bok, Sally“ na samom vrhu.

Kao prvo – ovo je samo između tebe i mene. Tvoja odvjetnica, dakle moja sestra Annika, ne zna da imaš pristup Palmu. Tako mora i ostati.

Ne znam koliko znaš o tome što se događa izvan tvoje zaključane sobe, ali, začudo (i usprkos tvom karakteru), imaš nekoliko lojalnih budala koje rade za tebe. Kada sve ovo bude gotovo, osnovat ću neprofitnu udrugu koju namjeravam nazvati Vitezovi tupoga stola. Jedini zadatak udruge bit će da se sastanemo jednom godišnje na večeri i zabavljamo se ogovaranjem tebe. (Ne, ti nisi pozvana.) No dobro. Da prijedem na stvar. Annika radi na pripremama za suđenje. Problem je, naravno, u tome što ona radi za tebe i onda me tupi glupostima o integritetu. Što znači da mi ne želi ispričatičak ni o čemu vas dvije razgovarate, što je u ovom kontekstu popriličan hendikep. Srećom, barem prihvaća informacije koje joj dam.

Moramo razgovarati, ti i ja. Nemoj koristiti moj mail.

Možda sam paranoičan, ali postoje osnovane sumnje da nisam jedini koji ga čita. Ako mi želiš nešto reći, možeš otići na vahoogrupu Tupi_Stol. ID Pippi, lozinka je p9i2p7p7i. Mikael.

Lisbeth je dva puta pročitala Mikaelovo pismo pa se zbunjena zabuljila u računalo. Nakon nekog vremena posvemašnjeg informacijskog celibata bila je u gadnoj apstinencijskoj krizi. Pitala se kojim je nožnim prstom prokleti Kalle Blomkvist razmišljao kad joj je prošvercao računalo u sobu, ali je zaboravio da joj treba mobitel kako bi imala pristup internetu.

Ležala je i razmišljala kad je odjednom začula korake u hodniku. Odmah je isključila Palm i zagurala ga pod jastuk. Kada je čula kako je netko stavio ključ u bravu, shvatila je da platnena vrećica s punjačem za baterije još uvijek stoji na stoliću. Ispružila je ruku, zgrabila vrećicu, stavila je pod pokrivač i prislonila zapetljane kabele među noge. Mirno je ležala i gledala u strop kada je ušla noćna sestra, prijateljski je pozdravila i upitala je kako je te treba li joj nešto.

Lisbeth je rekla da se osjeća dobro i da bi htjela kutiju cigareta. Taj je zahtjev odbijen prijateljski ali odlučno. Dobila je kutiju nikotinskih guma za žvakanje. Kada je sestra zatvorila vrata, Lisbeth jena trenutak ugledala zaštitara Securitasa kako sjedi na stolcu u hodniku. Pričekala je dok nije čula da se koraci udaljavaju pa ponovno izvadila Palm Pilot.

Uključila ga je i potražila kontakt s mrežom.

Pošteno se zaprepastila kada je Palm Pilot odjednom pronašao vezu i uključio se. *Priključen na internet. Nemoguće.*

Skočila je iz kreveta tako brzo da je osjetila bol u ozlijeđenom boku. Zbunjeno se ogledala oko sebe. Kako? Polako je hodala po sobi i pregledala svaki kutak... *Ne, u sobi nema nikakvog mobitela.* Ali nekako je imala kontakt s mrežom. A onda joj se licem proširio nakrivljeni osmijeh. Veza je uspostavljena s nekim mobitelom preko bluetootha, koji ima doomet od deset do dvanaest metara. Pogled joj je odlutao do ventila ispod stropa.

Prokleti Kalle Blomkvist postavio je telefon odmah do njene sobe. To je jedino objašnjenje. Ali zašto nije prošvercao i mobitel.. *Naravno. Baterije.*

Njen Palm treba napuniti tek svaki treći dan ili tako nešto. Uključeni mobitel preko kojega puno surfća brzo će istrošiti baterije. Blomkvist, ili ustvari netko kome je povjerio taj posao i koji se nalazi tamo vani, morat će redovito mijenjati baterije.

Ali, naravno, poslao joj je punjač za baterije za njen Palm Pilot. On joj treba. No jednostavnije je sakriti i prošvercati jednu stvar nego dvije. Ipak nije tako glup.

Lisbeth je prvo odlučila kamo će sakriti Palm Pilot. Mora pronaći neko dobro skrovište. Utičnice su se nalazile pokraj vrata i iza panela na zidu iza kreveta. Bio je to panel preko kojeg su se strujom napajale njezina lampa i digitalni sat. Ostalo je jedno prazno mjesto nakon što su maknuli radio. Nasmiješila se. Tu su stali i punjač i Palm Pilot. Mogla se koristiti izvorom struje u stoliću pokraj kreveta za punjenje Palm Pilota tijekom dana. Lisbeth Salander bila je sretna. Srce joj je jako kucalo kada je prvi put u dva mjeseca uključila Palm Pilot i otišla na internet.

Surfati Palmom koji ima malecki ekran i olovku nije isto što i surfati na PowerBooku sa 17inčnim ekranom. *Ali bila je umrežena.* Iz svoga kreveta u Sahlgrenskoj mogla je doprijeti bilo kamo u svijetu.

Najprije je otišla na privatnu stranicu koja je reklamirala prilično nezanimljive fotografije nepoznatog i ne osobito nadarenog amaterskog fotografa po imenu Gill Bates iz Jobsvillea u Pennsylvaniji. Lisbeth je to jednom prilikom provjerila i ustvrdila da grad Jobsville ne postoji. Usprkos tome Bates je snimio više od dvjesto fotografija mjesta i stavio ih u galeriju s umanjenim fotografijama. Skrolala je do fotografije broj 167 i kliknula na

uvećanje. Prikazivala je crkvu u Jobsvilleu. Stavila je strelicu na vrh crkvenog zvonika i kliknula. Odmah se pojavio privremeni prozor koji ju je zatražio ID i lozinku. Izvadila je olovku i napisala riječ Remarkable u prostor za ID te *A(89)Cx#magnolia* kao lozinku.

Pojavio se prozor s tekstem „POGREŠKA – kriva lozinka“ i polje s gumbom „OK – Pokušaj ponovno“. Lisbeth je znala da kad bi kliknula na „OK – Pokušaj ponovno“ i pokušala s novom lozinkom, samo bi ponovno došla na isto – i tako godinama, koliko god dugo pokušavala. Umjesto toga kliknula je na slovo R u riječi POGREŠKA.

Ekran se zacrnio. A onda su se otvorila animirana vrata i netko tko je izgledao kao Lara Croft izašao je van. Pojavio se oblačić s tekstem na engleskom „TKO IDE?“

Kliknula je na oblačić i napisala riječ *Wasp*. Odmah je došao odgovor, „DOKAŽI ILI SI GOTOVA“, a animirana Lara Croft otkočila je pištolj. Lisbeth je znala da to nije potpuno prazna prijetnja. Akobi tri puta napisala krivu lozinku, stranica bi se zatvorila i ime *Wasp* bilo bi izbrisano s popisa članova. Pažljivo je utipkala lozinku *MonkeyBusiness*.

Ekran se ponovno promijenio, na plavoj pozadini sada je pisalo na engleskom:

Dobro došla u Hakersku republiku, građanine *Wasp*. Prošlo je 56 dana od tvog zadnjeg posjeta.

10 građana je online. Želiš li a) pregledati forum, b) poslati poruku, c) pretražiti arhiv, d) razgovarati, e) seks?

Kliknula je na d) razgovarati pa otišla na popis „Tko je online“ i dobila listu imena: Andy, Bambi, Dakota, Jabba, BuckRogers, Mandrake, Pred, Slip, Sisterjen, SixOfOne i Trinity.

„Bok, ljudi“, napisala je *Wasp*.

„*Wasp*. Jesi to stvarno ti?“ napisao je SixOfOne odmah.

„Gle tko nam se vratio.“

„Gdje si bila?“ upitao je Trinity.

„Plague je rekao da si imala nekakvu frku“, napisala je Dakota.

Lisbeth nije bila sigurna, ali joj se činilo da bi Dakota mogla biti žensko. Ostali građani koji su bili online, uključujući i onoga koji se zvao Sisterjen, bili su dečki. Hakerska republika imala je sve skupa (kad je posljednji put

bila tamo) šezdeset dvoje članova, od koji su četiri bile cure.

„Bok, Trinity“, napisala je Lisbeth.

„Bok svima.“

„Zašto pozdravljaš Trin? Mi drugi smrdimo ili šta?“ napisala je Dakota.

„Mi smo hodali“, napisao je Trinity.

„Wasp se druži samo s inteligentnim ljudima.“ Odmah su ga zasuli uvredama.

Od šezdeset dvoje članova Wasp je samo dvoje i osobno upoznala. Plague, koji, začudo, nije bio online, bio je jedan od njih. Trinity je bio drugi. Bio je to Englez koji je živio u Londonu. Prije dvije godine provela je nekoliko sati s njim kad je pomogao njoj i Mikaelu Blomkvistu u potrazi za Harriet Vanger time što je prisluškivao jedan kućni telefon u urednom londonskom predgrađu St.

Albans. Lisbeth se borila s nespretnom olovkom i poželjela da ima tipkovnicu.

„Jesi još tu?“ upitao je Mandrake. Pisala je slovo po slovo.

„Sorry. Imam samo Palm. Sporo ide.“

„Što ti je s kompom?“ upitao je Pred.

„Komp je OK. Ja sam ta koja ima problema.“

„Reci burazu što te muči“, napisao je Slip.

„Država me drži zatvorenu.“

„Molim? Zašto?“ stiglo je odmah od svih troje.

Lisbeth je ukratko, u pet redaka ispričala svoj problem, što je primljeno zabrinutim mrmljanjem.

„Kako si?“ upitao je Trinity.

„Imam rupu u glavi.“

„Ja opće ne primjećujem razliku“, konstatirao je Bambi.

„Wasp je uvijek imala rupu u glavi“, rekao je Sisterjen, nakon čega je slijedila cijela serija posprdnih komentara na Waspinu inteligenciju. Lisbeth se nasmiješila. Razgovor se nastavio kad se umiješala Dakota.

„ekaj. Pa ovo je napad na građanina Hakerske republike. Kako ćemo odgovoriti?“

„Atomsku bombu na Stockholm?“ predložio je SixOfOne.

„Ne, to bi bilo malo pretjerano“, rekla je Wasp.

„Malu bombicu?“

„Daj se ubij, SixOfOne.“

„A da ugasimo Stockholm“, predložio je Mandrake.

„Virus koji bi ugasio Vladu?“

Građani Hakerske republike inače se nisu bavili širenjem virusa. Baš obratno – bili su hakeri i time zadržali protivnici idiota koji šire viruse čija je jedina svrha da sabotiraju internet i sruše kompjutorski sustav. Oni su bili ovisnici o informacijama i htjeli su da internet funkcionira kako bi mogli hakirati.

No prijedlog da ugase švedsku Vladu nije bila nikakva isprazna prijetnja. Hakerska je republika bila vrlo ekskluzivan klub čiji su članovi bili najbolji od najboljih, elitna jedinica za koju bi bilo koja vojska platila enormne svote kako bi ih mogla upotrijebiti u vojne svrhe, samo kad bi ti *građani* uopće mogli osjećati pripadnost nekoj državi. Za što su šanse minimalne.

No svi su bili geniji za kompjutore i itekako sposobni napraviti kompjutorski virus. A nije im bilo strano ni provođenje posebnih kampanja ako je to situacija zahtijevala. Prije nekoliko godina jednom je građaninu Hakerske republike, koji je u civilu bio kompjutorski programer u Kaliforniji, jedna nova i uspješna internetska kompanija ukrala patent i onda još imala drskosti da ga odvede na sud. To je navelo aktiviste Hakerske republike da pola godine troše nevjerovatne količine energije te hakiraju i unište svaki kompjutor koji je ta kompanija posjedovala. Svaka poslovna tajna i mail – u kombinaciji s nekoliko lažiranih dokumenata koji bi se mogli protumačiti kao da direktor kompanije vara na porezu – s užtkom je stavljen na internet zajedno s informacijama o direktorovoj tajnoj ljubavnici i fotografijama s neke zabave u Hollywoodu na kojoj je direktor šmrkao kokain. Kompanija je u roku od pola godine propala, ali čak i nekoliko godina poslije nekoliko članova *narodne vojske* Hakerske republike koji lako ne praštaju redovito je i u pravilnim razmacima posjećivalo bivšeg direktora.

Kad bi pedesetak najboljih hakera svijeta odlučilo zajedno krenuti u koordinirani napad na neku državu, ta bi država vjerojatno preživjela, ali uz poprilične probleme. Troškovi bi se sigurno brojili u milijardama kad bi im

Lisbeth rekla da krenu u napad. Neko je vrijeme razmišljala. "Ne još. Ali ako stvari ne krenu kako ja hoću, možda ću tražiti pomoć."

„Samo reci“, rekla je Dakota.

„Već se dugo nismo svađali s nekom vladom“, rekao je Mandrake.

„Imam prijedlog po kojem bi obrnuli sistem plaćanja poreza. Takav bi program bio savršen za malu zemlju kao Norveška“, napisao je Bambi.

„Sve pet, samo što je Stockholm u Švedskoj“, napisao je Trinity.

„Ma isti drek. Ovako ti to ide...“

Lisbeth se naslonila na jastuk i pratila razgovor s nakrivljenim osmijehom. Pitala se kako to da joj je tako teško razgovarati o sebi s ljudima koje sretne u stvarnom životu, a nije joj nikakav problem raspravljati o svojim najintimnijim tajnama s grupom potpuno nepoznatih luđaka na internetu.

Ali ako je Lisbeth Salander uopće imala obitelj i osjećaj pripadnosti nekoj grupi, onda je to bila upravo ova grupa totalnih munjara. Nitko od njih zapravo joj nije mogao pomoći u vezi s problemima koje je imala sa švedskim državnim aparatom. No znala je da će, ako to bude potrebno, uložiti poprilično vremena i truda da prikladno demonstriraju svoju snagu. A preko njih je mogla i srediti boravište u inozemstvu. Zahvaljujući Plagueovim kontaktima preko neta, nabavila je norvešku putovnicu na ime Irene Nesser.

Lisbeth nije imala pojma kako građani Hakerske republike izgledaju i imala je samo nejasnu predodžbu čime se bave kad nisu na internetu – građani su bili poznati po tome da ne žele odavati svoj identitet. SixOfOne je na primjer tvrdio da je crnac, američki građanin i katolik te da živi u Torontu u Kanadi. Isto bi tako mogao biti bijela luteranka koja živi u Skovdeu u Švedskoj. Plaguea je najbolje poznavala – on je bio taj koji ju je jednom davno uveo u obitelj, jer nitko nije postajao član tog ekskluzivnog kluba bez popriličnih preporuka. A novi je član osim toga morao i osobno poznavati jednog starog člana – u njezinu je slučaju to bio Plague.

Na netu je Plague bio inteligentna i društvena osoba. U stvarnosti je bio pretio i asocijalan 30godišnjak u prijevremenoj mirovini i stanovao u zloglasnom dijelu Stockholma Sundbybergu. Rijetko se prao i u stanu mu je užasno smrdjelo. Lisbeth ga je vrlo rijetko posjećivala. Bilo je dovoljno

družiti se s njim preko neta.

Dok je chat još trajao, Wasp je skinula mail koji je stigao u njen privatni elektronički poštanski sandučić u Hakerskoj republici. Mail je bio od člana po imenu Poison i sadržavao je poboljšanu verziju njenog programa Asphyxia 1.3, koji se nalazio u arhivu i bio dostupan svim građanima republike. Asphyxia je bio program uz pomoć kojega je mogla kontrolirati kompjutore drugih ljudi na internetu. Poison joj je napisao da je uspješno upotrijebio program i da njegova poboljšana verzija obuhvaća posljednje verzije Unixa, Applea i Windowsa. Poslala mu je kratak mail u kojemu mu je zahvalila na poboljšanoj verziji.

U sljedećih sat vremena, kako se večer približavala u SADu, još se pet, šest članova uključilo, poželjelo Wasp dobrodošlicu i uključilo se u debatu. Kad se Lisbeth konačno odjavila, rasprava se vodila oko toga može li se srediti da kompjutor švedskog premijera počne slati pristojne, ali totalno opaljene mailove drugim šefovima vlada u svijetu. Stvorena je radna grupa koja će to istražiti. Lisbeth se odjavila uz kratku opasku. "Nastavite razgovarati, ali nemojte ništa učiniti bez mog odobrenja. Vraćam se kad bude prilike da se ponovno uključim na mrežu."

Svi su joj poslali puse i zagrljaje i rekli joj da zaliječi tu rupu u glavi.

Kad se Lisbeth odjavila s Hakerske republike, otišla je na stranicu www.yahoo.com i ulogirala se u privatnu grupu Tupi_Stol. Otkrila je da grupa ima dva člana, nju i Mikaela Blomkvista. U poštanskom sandučiću bio je jedan jedini mail poslan prije dva dana. Imao je naslov „Prvo ovo pročitaj“.

Bok, Sally. Ovako sada stoje stvari.

Policija još nije pronašla tvoj stan i nema pristup DVDu s Bjurmanovim silovanjem. To je važan dokaz, ali ne želim ga dati Anniki bez tvog dopuštenja. Ja imam i ključeve tvog stana i putovnicu na ime Irene Nesser.

Ali policija ima ruksak koji si imala sa sobom u Gossebergi. Ne znam je li u njemu bilo nečeg neprikladnog.

Lisbeth je malo razmislila. Nije. Poluprazna termosica s kavom, nekoliko jabuka i rezervna odjeća. Ništa strašno.

Podići će optužnicu protiv tebe za teško zlostavljanje ili pokušaj ubojstva Zalachenka te za teško zlostavljanje CarlMagnusa Lundina iz

Motokluba Svavelsjo u Stallarholmenu zbog toga što si ga upucala u nogu i šutnula u čeljust. No povjerljivi izvor iz policije nam kaže da su dokazi u oba slučaja malo nejasni. Ovo je važno: 1. Prije nego što je Zalachenko ubijen, sve je poricao i tvrdio da je Niedermann taj koji je pucao u tebe i zakopao te u šumi. Prijavio te za pokušaj ubojstva. Tužitelj će naglasiti da je to drugi put da si pokušala ubiti Zalachenka.

2. Ni Magge Lundin ni Sonny Nieminen nisu rekli ni riječi o tome što se dogodilo u Stallarholmenu. Lundin je uhićen zbog otmice Miriam Wu. Nieminen je pušten.

Lisbeth je razmislila o pročitanom, a onda slegnula ramenima. O svemu tome već je razgovarala s Annikom Giannini. Situacija je bila loša, ali nije saznala ništa novo. Otvoreno je ispričala sve što se dogodilo u Gossebergi, ali joj nije rekla detalje o Bjurmanu. Zalu su petnaest godina štitili što god da je učinio. Na važnosti Zalachenka izgrađene su karijere. Mnogo su mu puta pomogli i počistili njegove tragove kad bi učinio neku ludost. Sve to bilo je protuzakonito. Švedske su državne službe dakle pokušale zataškati zločin protiv pojedinaca.

Ako se to sazna, doći će do političkog skandala koji će uzdrmati I tadašnju i sadašnju vladu. To prije svega znači da će nekoliko službenih osoba iz SOAe biti razotkriveno jer su podržavali nezakonite i nemoralne djelatnosti, lako su neki od tih zločina zastarjeli, svejedno će doći do skandala. Radi se o velikim facama koje su danas u mirovini ili pred mirovinom.

Oni će učiniti sve što mogu kako bi umanjili štetu i tu ćeš ti ponovno odjednom biti u igri. Ali ovoga puta se ne radi o tome da će te žrtvovati – sada se radi o tome da moraju ograničiti štetu zbog sebe samih. Dakle moraju ti smjestiti.

Lisbeth je zamišljeno ugrizla donju usnicu.

To ovako funkcionira. Znaju da više neće moći dugo čuvati tajnu o Zalachenku. Ja znam cijelu priču, a ja sam novinar. Znaju da ću to prije ili kasnije objaviti. To više ne igra tako veliku ulogu, jer je mrtav. Sada se bore za vlastito preživljavanje. Dakle sljedeće su im točke visoko na listi prioriteta: 1. Moraju uvjeriti sud (to jest javnost) da je odluka da te se zatvori u St. Stefan 1991. bila legitimna – da si stvarno bila psihički bolesna.

2. Moraju odvojiti „slučaj Lisbeth Salander“ od „slučaja Zalachenko“. Pokušavaju to postaviti tako da mogu reći „Naravno, Zalachenko je bio gad, ali to nema nikakve veze s tim što smo zatvorili njegovu kćer. Ona je zatvorena zato što je poremećena – sve druge tvrdnje su samo bolesne fantazije ogorčenih novinara. Ne, nismo pomogli Zalachenku da počini zločine – to su samo gluposti i fantazije duševno bolesne tinejdžerice.“

3. Naravno, problem je u tome što ako te u sljedećem suđenju oslobode, to znači da sud tvrdi da nisi luda, što je isto tako osnova za tvrdnju da ima nešto sumnjivo sa zatvaranjem 1991. To znači da te pod svaku cijenu moraju osuditi na psihijatriju. Ako sud utvrdi da si psihički bolesna, onda će interes medija za kopanje po aferi Salander završiti. Tako mediji funkcioniraju.

Razumiješ?!

Lisbeth je kimmnula. Sve je to već i sama shvatila. Problem je samo bio što nije točno znala što da poduzme u vezi s tim.

Lisbeth – ozbiljno – ovaj će meč biti odlučan u medijima, a ne u sudnici. Na žalost, suđenje će zbog „zaštite integriteta“ biti obavljeno iza zatvorenih vrata.

Onoga dana kad je Zalachenko ubijen, meni su provalili u stan. Na vratima nema nikakvih tragova provale i ništa nije pomaknuto ili promijenjeno osim jedne stvari. Nestao je fascikl iz Bjurmanove vikendice u kojem je bila istraga Gunnara Bjorcka iz 1991. Istovremeno je moja sestra napadnuta i njena je kopija dokumenta ukradena. Taj fascikl je tvoj najvažniji dokaz.

Odgлумio sam da smo izgubili papire o Zalachenku, ali ustvari imam treću kopiju, koju sam trebao dati Armanskiju. Kopirao sam je u još nekoliko primjeraka i pohranio na nekoliko mjesta. Protivnička strana, koja se sastoji od određenih predstavnika državne službe i određenih psihijatara, također se, naravno, priprema za suđenje zajedno s tužiteljem Richardom Ekstromom. Imam doušnika koji mi daje pojedine informacije što se događa, ali mislim da bi ti mogla bolje pronaći relevantne informacije... Hitno je.

Tužitelj će sve pokušati da te osude na zatvorenu psihijatrijsku skrb. Pomaže mu i tvoj stari poznanik Peter Teleborian.

Annika neće biti u mogućnosti izaći s podacima u javnost i provesti onakvu medijsku kampanju kakvu će tužiteljeva strana izvesti time što pomalo pušta informacije u javnost kako im paše. Dakle njene su ruke vezane.

No ja nemam takvih ograničenja. Ja mogu pisati što god želim – a osim toga imam i cijele novine na raspolaganju.

Fale nam dva važna detalja.

1. Kao prvo, želim imati neki dokaz da tužitelj Ekstrom sada surađuje s Teleborianom na neki nedopušten način kojemu je cilj da te ponovno smjeste u ludnicu. Želim nastupiti u najpopularnijem talk showu i moći izvaditi dokumentaciju koja će uništiti argumente tužiteljeve strane.

2. Kako bismo mogli krenuti u medijski rat protiv SOAe, prisiljen sam otvoreno govoriti o stvarima koje ti sigurno smatraš privatnima. U ovom slučaju ne možemo igrati na anonimnost, pogotovo kad znamo što se sve o tebi pisalo u novinama još od Uskrsa. Moram izgraditi potpuno novu sliku tebe – čak i ako ti misliš da ti to narušava integritet – ali rado bih to učinio s tvojim dopuštenjem. Znaš na što mislim?

Otvorila je arhiv na Tupom_Stolu. Sadržavao je dvadeset šest dokumenata raznih veličina.

XIV.

Srijeda, 18. svibnja

Monica Figuerola u srijedu je ustala u pet sati i otrčala neuobičajeno kratku rundu džoginga prije nego što se istuširala, odjenula crne traperice, bijelu majicu s naramenicama i tanki sivi laneni sako. Skuhala je kavu, natočila je u termosicu i napravila sendviče. Uzela je i korice pištolja te izvadila svoj Sig Sauer iz ormara s oružjem. Malo nakon šest svojim je bijelim Saabom 95 krenula prema Vittangigatanu u Vallingbyju.

Goran Martensson stanovao je na najvišem katu trokatnice u predgrađu. U utorak je proučila sve što je uspjela pronaći o njemu iz javnih evidencija. Bio je neoženjen, što nije značilo da možda s nekim ne živi. Nije imao nikakvih dugova prema poreznoj upravi, ali ni neko veće bogatstvo i čini se da nije živio osobito ekstravagantnim životom. Rijetko je bio na bolovanju.

Jedino vrijedno spomena u vezi s njim bilo je što je imao dozvolu za posjedovanje ni više ni manje nego šesnaest komada oružja. Tri od toga bile su puške za lov, ali ostalo su bili osobni revolveri različitih vrsta. Dokle god je imao dozvolu, to nije bilo nezakonito, ali Monica Figuerola opravdano je osjećala skepsu prema ljudima koji skupljaju velike količine oružja.

Volvo s registarskom tablicom koja je počinjala sa KAB stajao je na parkiralištu četrdesetak metara od mjesta gdje je Monica Figuerola parkirala. Natočila je crnu kavu do pola papirnate šalice i pojela sendvič od francuskoga kruha sa salatam i sirom. Potom je ogulila naranču i dugo sisala svaki komadić.

Na jutarnjoj viziti u bolnici Lisbeth je bila mamurna i imala tešku glavobolju. Zatražila je tabletu protiv glavobolje i dobila je bez ikakve rasprave. Nakon sat vremena glavobolja joj se pogoršala. Pozvala je sestru i zatražila još jednu tabletu. Ali ni to nije pomoglo. Oko podneva Lisbeth je osjećala takve bolove u glavi da je sestra pozvala doktoricu Endrin, koja joj je nakon kratkog pregleda propisala jake tablete protiv bolova.

Lisbeth je stavila tablete pod jezik i ispljunula ih čim su je ostavili samu u sobi. Oko dva poslijepodne počela je povraćati. I ponovno oko tri.

Oko četiri na odjelu se pojavio doktor Anders Jonasson, taman prije nego što je doktorica Helena Endrin otišla kući. Kratko su se dogovarali.

„Osjeća mučninu i jaku glavobolju. Dala sam joj Dexofen. Ne znam točno što se događa s njom... Tako se dobro oporavljala u zadnje vrijeme. Možda je nekakva upala...“

„Ima li temperaturu?“ upitao je doktor Jonasson.

„Ne, prije sat vremena imala je trideset sedam sa dva. Ništa značajno.“

„OK. Pripaziti ću na nju tijekom noći.“

„Ja sada idem na trojtjedni godišnji“, rekla je doktorica Endrin.

„Netko će biti zadužen za nju, ili ti ili Svantesson. Ali Svantesson nije imao puno veze s njom...“

„OK. Ja ću onda biti njen glavni liječnik dok se ti ne vratiš.“

„Dobro. Ako dođe do neke krize ili zatrebaš pomoć, samo me nazovi.“

Nakratko su posjetili Lisbeth. Ležala je pokrivena sve do nosa i izgledala jadno. Anders Jonasson stavio joj je ruku na čelo i ustvrdio da je sva znojna.

„Mislim da je moramo pregledati.“

Zahvalio je doktorici Endrin i poželio joj ugodnu večer.

Oko pet je doktor Jonasson primijetio da je Lisbeth temperatura narasla do 37,8 stupnjeva, što je bilo zabilježeno u njezinu kartonu. Posjetio ju je tri puta tijekom večeri i vidio da je temperatura, po bilješkama u kartonu, stalno oko 38 stupnjeva – previsoka da bi bila normalna, a preniska da bi predstavljala neki ozbiljan problem. Oko osam sati naručio je rendgen glave.

Kada je dobio snimke, pažljivo ih je proučavao. Nije mogao vidjeti ništa zabrinjavajuće, ali je primijetio jedva vidljivu tamniju mrlju kod same ulazne rane. Dobro je promislio i upisao u njen karton: „Rendgenski pregled ne daje povoda za konačne zaključke, ali pacijentičino stanje očito se brzo pogoršalo tijekom dana. To ne isključuje da je možda došlo do manjega krvarenja koje nije moguće vidjeti na rendgenskoj snimci. Pacijentica se mora odmarati i ubuduće biti pod strogim nadzorom.“

Erika Berger došla je u redakciju *SMPa* u pola sedam ujutro i vidjela da je čekaju dvadeset tri maila.

Jedan od njih bio je poslan s adrese redaktionsr@sverigesradio.com.

Tekst je bio kratak. Sadržavao je samo jednu jedinu riječ.

KURVO Uzdahnula je i podigla kažiprst da obriše poruku. No u posljednji se čas predomislila. Vratila se unatrag po popisu dobivenih mailova i otvorila onaj koji je dobila prije dva dana. Pošiljalatelj je bio centralred@smpost.se. Hmm. *Dva maila s riječju kurva i lažiranim adresama pošiljalatelja iz medija*. Napravila je novu mapu, nazvala je „Ludač iz medija“ i tu pohranila oba maila. Zatim se bacila na jutarnji interni mail s vijestima.

Goran Martensson izašao je iz svog stana u 7.40 ujutro. Sjeo je u volvo i krenuo prema gradu, ali je onda skrenuo preko Stora Essingen i Grondala u kvart Södermalm. Vozio je kroz Hornsgatan, preko Brannkyrkagatana skrenuo u Bellmansgatan pa lijevo u Tavastgatan pokraj puba Bishop's Arms i parkirao točno na uglu.

Monica Figuerola imala je nevjerojatnu sreću. Upravo kad je stigla do Bishop's Arms, jedan je kamion napustio svoje parkirno mjesto u Bellmansgatanu. Bila je okrenuta točno prema križanju Bellmansgatana i Tavastgatana. Sa svog mjesta na vrhu ispred Bishop's Arms imala je savršen pogled na scenu. Vidjela je mali dio stražnjeg stakla Martenssonova volva na Tavastgatanu. Ravno ispred nje, na toj ekstremno strmoj nizbrdici prema uličici Pryssgrand nalazila se zgrada s adresom Bellmansgatan 1. Gledala je fasadu sa strane te tako nije mogla vidjeti ulazna vrata, ali čim bi netko izašao na ulicu, mogla ga je vidjeti. Nije bilo sumnje da je ta adresa razlog Martenssonova posjeta tom kvartu. Bila je to kuća u kojoj je stanovao Mikael Blomkvist.

Monica Figuerola utvrdila je da je područje oko Bellmansgatana prava noćna mora za nadgledanje. Jedino mjesto s kojeg bi se mogla vidjeti ulazna vrata dolje na Bellmansgatanu bilo je ravno s pločnika i pješačkog mostića koji je išao preko gornjeg dijela Bellmansgatana kod Mariahissen i kuće Laurinska. A tamo nije bilo nikakvog mjesta za parkiranje i promatrač bi stajao potpuno vidljiv na mostu poput lastavice na staroj telefonskoj žici. To mjesto na raskrižju Bellmansgatana i Tavastgatana bilo je u principu jedino mjesto s kojeg je mogla imati pregled na cijelo područje iz auta. No to je također bilo i loše mjesto zato što bi je pažljivija osoba lako mogla vidjeti u autu. Okrenula je glavu. Nije htjela izaći iz auta i početi hodati po

kvartu; bila je svjesna da je ljudi uvijek primijete. U policijskom poslu njen joj je izgled bio mana.

Mikael Blomkvist izašao je iz kuće u 9.10. Monica Figuerola zabilježila je vrijeme. Vidjela je kako je prešao pogledom preko pješačkog mosta na gornjem dijelu Bellmansgatana. Krenuo je uzbrdo ravno prema njoj.

Monica Figuerola otvorila je pretinac, izvadila kartu Stockholma i raširila je preko suvozačkog sjedala. Otvorila je svoj blokić, izvadila kemijsku olovku iz džepa sakoa, uzela mobitel i pretvarala se da razgovara. Spustila je glavu tako da joj je ruka s mobitelom sakrivala dio lica.

Vidjela je da je Mikael Blomkvist bacio brz pogled na Tavastgatan. Znao je da ga prate i mora da je vidio Martenssonov auto, ali nastavio je hodati kao da ga nije primijetio. *Ponaša se mirno i hladno.*

Neki ljudi bi otvorili vrata auta i izmlatiliga.

U sljedećem je trenutku prošao pokraj njezina automobila. Monica Figuerola bila je vrlo zauzeta traženjem neke adrese na svojoj karti Stockholma dok je istovremeno razgovarala na mobitel, ali je osjetila da ju je Mikael Blomkvist pogledao dok je prolazio pokraj nje. *Sumnjičav prema svemu što ga okružuje.* Gledala mu je leđa u retrovizoru na suvozačkoj strani dok je nastavio dolje prema Hornsgatanu. Vidjela ga je na televiziji par puta, ali ovo je bilo prvi put da ga je vidjela uživo. Bio je odjeven u traperice, majicu i sivi sako. Nosio je torbu preko ramena i hodao dugim ležernim koracima. Zgodan tip.

Goran Martensson pojavio se na uglu kod Bishop's Arms i pratio Mikaela Blomkvista pogledom.

Nosio je veliku sportsku torbu preko ramena i upravo završio razgovor na mobitelu. Monica Figuerola očekivala je da će krenuti za Mikaelom Blomkvistom, ali, na njeno iznenađenje, prešao je ulicu ravno ispred njezina auta i krenuo lijevo nizbrdo prema ulaznim vratima zgrade Mikaela Blomkvista. U sljedećoj je sekundi muškarac u plavom kombinezonu prošao pokraj auta Monice Figuerole i pridružio se Martenssonu. *Hej, otkud si se ti stvorio?*

Stali su ispred ulaznih vrata Blomkvistove zgrade. Martensson je utipkao šifru i ušli su.

Namjeravaju pretražiti stan. Amateri. Ma kog vraga on to radi?

Kad je Monica Figuerola ponovno podigla pogled prema retrovizoru, trgnula se kad je odjednom ponovno ugledala Mikaela Blomkvista. Vratio se i stajao otprilike deset metara iza nje, taman dovoljno blizu da je mogao pratiti Martenssona i njegova kompanjona kako ulaze u zgradu u Bellmansgatanu 1. Promatrala je njegovo lice. Nije ju gledao. Ali je vidio kako Goran Martensson ulazi u zgradu. Ubrzo se Blomkvist okrenuo na peti i nastavio prema Hornsgatanu.

Monica Figuerola ostala je nepomično sjediti još trideset sekundi. *Zna da ga prate. Prati sve što se događa oko njega. Ali zašto nije ništa poduzeo?. Normalni ljudi bi prevrnuli nebo i zemlju... nešto planira.*

Mikael Blomkvist spustio je telefonsku slušalicu i zamišljeno promatrao blokić na pisaćem stolu. Iz evidencije vozila upravo su mu rekli da je auto u kojem je sjedila ona plavuša koju je vidio na vrhu Bellmansgatana u vlasništvu Monice Figuerole, rođene 1969., s adresom u Pontonjargatanu na Kungsholmenu. Budući da je u automobilu sjedila žena, Mikael je pretpostavio da je to ta Figuerola.

Razgovarala je na mobitel i gledala kartu koja je bila raširena preko suvozačkog sjedala. Mikael nije imao nikakvog razloga vjerovati da i ona ima nekakve veze sa Zalachenkovim klubom, ali u svojoj okolini i pogotovo oko svog stana primjećivao je sve što mu se nije činilo normalnim. Glasno je pozvao Lottie Karim da dođe do njega.

„Tko je ta cura? Pronađi mi fotku iz putovnice, gdje radi i sve što možeš naći o njoj.“

„OK“, rekla je Lottie Karim i vratila se za svoj stol.

Direktor financija *SMPa* Christer Sallberg izgledao je gotovo šokirano. Odgurnuo je od sebe papir formata A4 na kojem je bilo napisano devet kratkih točaka o budžetu koje je Erika Berger navela na tjednom sastanku. Ulf Flodin, koji je bio odgovoran za budžet, izgledao je zabrinuto. Direktor uprave Borgsjo izgledao je neutralno, kao i uvijek.

„Ovo nije moguće“, rekao je Sallberg uz pristojan osmijeh.

„Zašto?“ upitala je Erika Berger.

„Upravni odbor nikada neće pristati na to. Pa to se protivi zdravom razumu.“

„Da krenemo otpočetka“, predložila je Erika Berger.

„Ja sam zaposlena kako bih ponovno učinila *SMP* profitabilnim. Kako bih to mogla učiniti, moram imati sredstava za rad. Zar ne?“

„Da, ali...“

„Ne mogu iz rukava izvući sadržaj dnevnih novina time što samo sjedim u ostakljenom uredu i maštam kako bi bilo kad bih imala sredstva.“

„Ne razumiješ koja je naša financijska realnost.“

„Možda. Ali razumijem mašineriju novina. A realnost je ta da se radna snaga u *SMPu* u zadnjih petnaest godina smanjila za sto osamnaest osoba. Pretpostavimo da su pola njih grafičari koji su zamijenjeni novom tehnikom i tako dalje, ali broj novinara koji pišu tekstove za to se vrijeme smanjio za čak četrdeset osam osoba.“

„To su bili neophodni rezovi. Da nije bilo toga, novine bi već odavno propale.“

„Idemo pogledati što je potrebno, a što nije. U zadnje tri godine nestalo je osamnaest radnih mjesta za novinare. Osim toga sada imamo i situaciju da je čak devet radnih mjesta u *SMPu* nepopunjeno ili donekle popunjeno ljudima koji samo privremeno rade na zamjeni. Sportskoj redakciji očajnički nedostaje ljudi. Tamo bi trebalo biti devetero zaposlenih, ali dva su mjesta nepopunjena već više od dvije godine.“

„Štedimo. *Jednostavno*.“

„U kulturi su tri mjesta prazna. U redakciji gospodarstva jedno. Pravna služba praktički i ne postoji... tamo je samo jedna osoba, koja uzima reportere iz opće redakcije za svaki zadatak. I tako dalje. *SMPnc* prati ozbiljno rad državnih službi već barem osam godina. Tu potpuno ovisimo o honorarcima i materijalu koji dolazi od TTa... a kao što znaš, TTje ukinuo svoju radnu redakciju prije mnogo godina. Drugim riječima, ni jedna jedina redakcija u Švedskoj ne nadzire rad državnih službi.“

„Novinarska branša sada je u lošem položaju...“

„Dakle ili bi *SMP* trebalo ukinuti odmah, ili bi se upravni odbor trebao odlučiti na veće ulaganje. Danas imamo manje zaposlenih koji svakoga dana proizvode više teksta. Tekstovi postaju loši, površni i neuvjerljivi. I zato ljudi prestaju čitati *SMP*.“

„Ne razumiješ...“

„Već sam umorna od slušanja kako ja ovo ne razumijem. Nisam ja

ovdje neka loša učenica koju treba poučiti.“

„Ali tvoj je prijedlog sulud.“

„Zašto?“

„Ti predlažeš da novine ne stvaraju dobit.“

„Čuj, Sellberg, tijekom ove godine podijelit ćeš veliku novčanu svotu kao profit za dvadeset troje dioničara. Uz to dolazi i potpuno luda količina bonusa koji će koštati *SM P* gotovo deset milijuna kruna za tih devet ljudi koji sjede u odboru *SMPa*. Sam si sebi dao bonus od četiristo tisuća kruna kao nagradu za provođenje rezova u *SMPu*. To, naravno, nije ni blizu velik bonus kao onaj koji susi prigrabili direktori u Skandiji, ali za mene ti ne vrijediš ni novčića. Bonus treba isplatiti samo onima koji učine nešto jako dobro za *SMP*. Dok su tvoja rezanja radnih mjesta oslabila *SMP* i produbila krizu.“

„Stvarno nisi poštena. Odbor je odobrio sve postupke koje sam predložio.“

„Odbor je odobrio tvoje postupke zato što im garantiraš podjelu dionica svake godine. To treba odmah prestati.“

„Ti dakle sasvim ozbiljno predlažeš da odbor donese odluku da ukine sve podjele dionica i sve bonuse. I misliš da će dioničari pristati na to?“

„Predlažem sistem s nula dobitka na godinu dana. To bi značilo uštedu od gotovo dvadeset jednog milijuna kruna i moglo značajno ojačati *SMPov* kadar i financije. Isto tako predlažem smanjivanje plaća urednika. Ja sam dobila mjesečnu plaću od osamdeset osam tisuća kruna, što je pravo ludilo u novinama koje ne mogu ni zaposliti ljude za sportsku redakciju.“

„Ti dakle želiš smanjiti i svoju plaću? Što ti ustvari zagovaraš, neki platni komunizam?“

„Ne pričaj gluposti. Ti imaš mjesečnu plaću od sto dvanaest tisuća kruna, ako uračunamo tvoj godišnji bonus. To je suludo. Da su novine stabilne i donose pristojan profit, onda slobodno možeš dijeliti koliko god hoćeš u bonusima. Ali ove godine nije prilika da si povisiš bonus. Ja predlažem da se sve plaće urednika prepolove.“

„Ono što ti ne shvaćaš jest da su naši dioničari zato naši dioničari jer žele zaraditi. To se zove kapitalizam. Ako im predložiš da gube novac, više neće htjeti biti naši dioničari.“

„Ne predlažem da gube novac, iako bi moglo doći i do toga. Ali vlasništvo uključuje odgovornost. Kao što si i sam rekao, ovo je kapitalizam. Vlasnici *SMPa* žele zaraditi. Ali pravila su takva datržište određuje hoće li zaraditi ili izgubiti novac. Po tebi bi pravila kapitalizma trebala vrijediti selektivno za zaposlene u*SMPu*, ali ne za dioničare i za tebe.“

Sellberg je uzdahnuo i zakolutao očima. Bepomoćno je pokušavao uhvatiti Borgsjoov pogled. Borgsjo je zamišljeno proučavao Erikin program od devet točaka.

Monica Figuerola čekala je četrdeset pet minuta, a onda su Goran Martensson i onaj nepoznati muškarac izašli iz zgrade u Bellmansgatanu 1. Kad su pješice krenuli uzbrdo prema njoj, podigla je svoj Nikon s 300milimetarskim teleobjektivom i dvaput ih fotografirala. Stavila je fotoaparat u pretinac i upravo se ponovno zagledala u kartu, kada je slučajno bacila pogled prema Mariahissen. Razrogačila je oči. Uz rub gornjeg dijela Bellmansgatana, sasvim uz ulaz u Mariahissen, stajala je tamnokosa žena s digitalnom kamerom i snimala Martenssona i njegova kompanjona. *Ma koji vrag... što je ovo, kongres špijuna u Bellmansgatanu?*

Martensson i nepoznati muškarac rastali su se na vrhu ulice, a da nisu izmijenili ni riječ. Martensson je krenuo prema svom automobilu u Tavastgatanu. Upalio ga je, skrenuo u sljedeću ulicu i nestao joj s vidika.

Pogledala je u retrovizor i vidjela leđa muškarca u plavom kombinezonu. Podigla je pogled i vidjela da je žena s kamerom prestala snimati te da se sada nalazi ispred Laurinske i hoda u njezinu smjeru.

Pismo ili glava? Već je znala tko je Goran Martensson i čime se bavi. Ali muškarac u kombinezonu i žena s kamerom bili su joj nepoznati. No ako izađe iz auta, riskira da je primijeti žena s kamerom. Ostala je mirno sjediti. U retrovizoru je vidjela kako muškarac u plavom kombinezonu skreće lijevo u Brannkyrkagatan. Pričekala je dok žena s kamerom nije došla do križanja ispred nje, ali umjesto da krene za muškarcem u plavom kombinezonu, okrenula se za 180 stupnjeva i krenula nizbrdo prema Bellmansgatanu 1. Monica Figuerola vidjela je da se radi o ženi od nekih 35 godina. Imala je kratku tamnu kosu i bila odjevena u tamne traperice i crnu

jaknu. Čim je nestala nizbrdo, Monica Figuerola otvorila je vrata auta i otrčala dolje prema Brannkyrkagatanu. Nigdje nije vidjela muškarca u kombinezonu. Ali u sljedećoj je sekundi jedan Toyotin kombi krenuo s ruba ceste. Monica Figuerola vidjela je muškarčev poluprofil i memorirala registarske tablice. Ali čak i da nije vidjela tablicu, svejedno bi joj ga bilo lako pronaći. Na stranama kombija bila je ispisana reklama za Bravarsku radionicu Larsa Faulssona uz telefonski broj.

Nije ni pokušala otrčati do svog auta i pratiti toyotu. Umjesto toga se mirno vratila. Došla je do vrha ulice točno u trenutku kad je žena s kamerom ulazila u zgradu Mikaela Blomkvista.

Sjela je u auto pa zapisala registracijsku oznaku kombija i broj telefona Bravarske radionice Larsa Faulssona. Tada se počela po glavi. Vrlo su se čudni ljudi kretali oko kuće Mikaela Blomkvista.

Podigla je pogled i promotrila krov kuće u Bellmansgatanu 1. Zнала je da Blomkvist ima stan u potkrovlju, ali po nacrtima koje je pronašla u gradskom uredu za stanogradnju, vidjela je da stan gleda na drugu stranu ulice i ima prozor na zabatu kuće koji gleda prema Riddarfjardenu i Gamla stanu. Ekskluzivna adresa u kvartu kulture. Pitala se je li on neki hvalisavi novi bogataš.

Čekala je devet minuta dok žena s kamerom nije izašla iz zgrade. Umjesto da se vrati uzbrdo prema Tavastgatanu, nastavila je nizbrdo i skrenula desno iza ugla u Pryssgrand. *Hmm*. Ako je parkirala dolje u Pryssgrandu, onda za Monicu Figuerolu nema nade. Ali ako nema auta, onda ima samo jedan izlaz odande, a to je gore u Brannkyrkagatanu pokraj Pustegranda blizu Slussena. Monica Figuerola izašla je iz auta i skrenula lijevo prema Slussenu u Brannkyrkagatan. Već je skoro stigla do uličice Pustegrand kada je žena s kamerom skrenula iz druge ulice ravno pred nju. Bingo. Pratila ju je pokraj Hiltona do Trga Sodermalm, ispred Gradskog muzeja na Slussenu. Žena je hodala brzo i odlučno i nije se osvrnula. Monica Figuerola dala joj je prednost od tridesetak metara. Nestala je u ulazu u stanicu podzemne željeznice na Slussenu i Monica Figuerola produžila je korak, ali je zastala kad je ugledala ženu kako ide prema kiosku, a ne prema vlakovima.

Monica Figuerola promatrala je ženu dok je čekala u redu ispred

kioska. Bila je visoka oko 170 centimetara i izgledala kao da je u prilično dobroj formi. Nosila je tenisice. Dok je stajala s obje noge čvrsto na zemlji ispred kioska, Monica Figuerola odjednom je imala osjećaj da se radi o policajki. Žena je kupila kutijicu duhana Catch Dry, vratila se na Trg Södermalm i krenula desno prema Ulici Katarinavagen.

Monica ju je slijedila. Bila je prilično sigurna da je žena nije primijetila. Nestala je iza ugla kod McDonald'sa i Monica je požurila za njom s nekih četrdeset metara razmaka.

Kad je zamakla za ugao, žene nije nigdje bilo. Monica se zaustavila, zbunjena. *Kvrugu*. Polako je prošla pokraj vrata. Tada joj je pogled pao na tablu s natpisom. *Milton Security*.

Monica Figuerola kimnula je sama sebi i vratila se do Bellmansgatana.

Odvezla se gore do Gotgatana, gdje se nalazi redakcija *Millenniuma*, i sljedećih pola sata kružila uličicama oko redakcije. Nigdje nije vidjela Martenssonov automobil. Oko podneva se vratila do policijske zgrade na Kungsholmenu i sljedeći sat provela dižući utege u teretani.

„Imamo problem“, rekao je Henry Cortez. Malin Eriksson i Mikael Blomkvist podigli su pogled s rukopisa knjige o slučaju Zalachenko. Bilo je pola dva poslijepodne.

„Sjedni“, rekla je Malin.

„Radi se o poduzeću Vitavara d.o.o., onom koje proizvodi zahodske školjke u Vijetnamu koje onda prodaju po tisuću sedamsto kruna.“

„Da. U čemu je problem?“ upitao je Mikael.

„Vitavara d.o.o. je u vlasništvu tvrtke Sveabygg d.o.o.“

„A tako. To je prilično velika kompanija.“

„Aha. Direktor upravnog odbora zove se Magnus Borgsjo, profesionalac, sjedi u nekoliko odbora.“

Medu ostalima, on je direktor odbora *Svenska MorgonPostena* i vlasnik deset posto dionica.“ Mikael je oštro pogledao Henryja Corteza.

„Jesi siguran?“

„Da. Erikin šef je gnjida koja iskorištava djecu u Vijetnamu.“

„Ups“, rekla je Malin Eriksson.

Tajnik redakcije Peter Fredriksson nije izgledao raspoloženo kada je oko dva poslijepodne oprezno pokucao na vrata ostakljenog ureda Erike

Berger.

„Da?“

„Ma, malo nezgodna stvar. Jedna osoba iz redakcije dobila je mail od tebe.“

„Od mene.“

„Da. Na žalost.“

„Kakav mail?“

Dao joj je nekoliko papira formata A4 s isprintanim mailovima koji su bili poslani na adresu 26 godišnje Eve Carlsson, koja je radila na zamjeni u uredništvu kulture. Sudeći po pismima, pošiljatelj je bila erika.berger@smpost.se. Draga Eva. Želim te milovati i ljubiti ti grudi. Uzbudim se pri pomisli na tebe i ne mogu si pomoći. Molim te da mi odgovoriš. Možemo li se sastati. Erika.

Eva Carlsson nije odgovorila na taj uvodni prijedlog, što je rezultiralo s još dva maila sljedećih dana.

Draga, ljubljena Eva. Molim te, nemoj me odbaciti. Luda sam od žudnje za tobom. Želim te vidjeti голу. Moram te imati. Bit će ti lijepo. Nikada nećeš požaliti. Ljubit ću svaki centimetar tvoje gole kože, tvojih predivnih grudi i tvoje vlažne mačkice. Erika.

Eva. Zašto ne odgovaraš? Ne moraš se bojati. Nemoj me odbacivati. Nisi nevinna. Znaš o čemu se ovdje radi. Želim seks s tobom i dobro ću te nagraditi. Ako budeš dobra prema meni, i ja ću biti dobra prema tebi. Pitala si me možeš li duže ostati u novinama. Ja ti to mogu omogućiti, mogu te čak zaposliti na puno radno vrijeme. Nađimo se večeras u 21 sat kod mog auta u garaži. Tvoja Erika.

„A tako“, rekla je Erika Berger.

„A ona se sada pita šaljem li joj ja to perverzne prijedloge.“

„Ma... ne baš... hoću reći...“

„Peter, reci otvoreno.“

„Možda je napola vjerovala nakon prvog maila, u svakom slučaju, to ju je jako iznenadilo. A onda je shvatila da je ovo djelo nekog luđaka i da to nije tvoj stil i...“

„I...?“

„Ma, neugodno joj je zbog svega toga i ne zna što bi trebala učiniti. A

ona je još i vrlo impresionirana tobom i sviđaš joj se... mislim, kao šefica. Pa me došla pitati za savjet.“

„Shvaćam. I što si joj rekao?“

„Rekao sam joj da je to poslao netko tko je krivotvorio tvoju adresu da je muči. Ili možda da vas obje muči. I obećao sam joj da ću razgovarati s tobom o tome.“

„Hvala. Možeš li je, molim te, poslati ovamo za deset minuta?“ Erika je iskoristila to vrijeme da napiše mail.

Imam razloga informirati vas da je jedna zaposlenica SMPa dobila nekoliko mailova koji su, navodno, poslani s moje adrese. Mailovi sadržavaju vrlo grube seksualne provokacije. I ja sam dobila mallove vulgarnog sadržaja od pošiljatelja iz „glavne redakcije“ SMPa. Kao što je poznato, takva adresa ne postoji u SMPu. Konzultirala sam se sa šefom tehnike, koji mi je rekao da je vrlo lako lažirati adresu pošiljatelja. Ne znam točno kako se to radi, ali očito postoje sajtovi na internetu preko kojih je to moguće učiniti.

Na žalost, moram zaključiti da neki bolesnik stoji iza svega ovoga.

Želim znati je li još tko od suradnika dobio kakav čudan mail. U tom slučaju hoću da se odmah javi tajniku redakcije Peteru Fredrikssonu. Ako se ta neugodnost nastavi, morat ćemo razmisliti da li da to prijavimo policiji.

Erika Berger, glavna urednica Isprintala je kopiju maila, kliknula na Pošalji i poruka je otišla svima zaposlenima u koncernu SMP. U tom joj je trenutku Eva Carlsson pokucala na vrata.

„Bok, sjedni“, rekla je Erika.

„Čujem da si dobila mailove od mene.“

„Ma, ne vjerujem ja da si to ti poslala.“

„Prije trideset sekundi dobila si i pravi mail od mene. Ovaj sam ja napisala i poslala sam ga svim zaposlenima.“

Dala je Evi Carlsson isprintani primjerak.

„OK. Razumijem“, rekla je Eva Carlsson. „Zao mi je što te netko koristi kao žrtvu u ovoj neugodnoj kampanji.“

„Ne moraš se ispričavati za postupke nekog luđaka.“

„Samo sam se htjela uvjeriti da slučajno ne misliš da ja imam ikakve veze s dm mailovima.“

„Nikada nisam ni mislila da si mi ti slala te mailove.“

„OK, hvala“, rekla je Erika i nasmiješila se.

Monica Figuerola cijelo je poslijepodne posvetila prikupljanju informacija. Počela je time što je naručila fotografiju Larsa Faulssona iz evidencije putovnica kako bi vidjela je li to osoba koju je vidjela u društvu Gorana Martenssona. A potražila ga je i u policijskoj evidenciji i odmah ga pronašla.

Cetrdesetsedmogodišnji Lars Faulsson, poznat po nadimku Falun, počeo je karijeru kao 17godišnjak kradom automobila. Sedamdesetih i osamdesetih dvaput je uhićen i osuđen za provalu, tešku krađu i utaju. Prvi je put osuđen na blagu zatvorsku kaznu, a drugi put na tri godine zatvora. U to je vrijeme imao status *nove nade* u svijetu kriminala te je bio na ispitivanju zbog još tri provale, od kojih je jedna bila prilično komplicirana i poznata pljačka sefa robne kuće u Vasterasu. Nakon odslužene zatvorske kazne 1984. sabrao se, ili barem nije počinio nikakav zločin koji bi doveo do uhićenja i presude. Školovao se za bravara (od svih mogućih zanimanja baš za bravara) i 1987. osnovao vlastitu tvrtku Bravarska radionica Larsa Faulssona s adresom na Norrtullu.

Identificirati nepoznatu ženu koja je snimala Martenssona i Faulssona pokazalo se puno jednostavnijim nego što je Monica mogla zamisliti. Jednostavno je nazvala recepciju Milton Securityja i rekla da traži zaposlenicu koju je jednom upoznala, ali joj se ne može sjetiti imena. Ali mogla je dobro opisati tu ženu. S recepcije su joj rekli da bi to mogla biti Susanne Linder i spojili jes njom. Kad se Susanne Linder javila na telefon, Monica Figuerola ispričala se rekavši da je, izgleda, krivo nazvala.

Provjerila je popis stanovništva i vidjela da na stockholmskom području postoji osamnaest Susanne Linder. Tri od njih bile su u dobi oko 35 godina. Jedna je živjela u Norrtäljeu, druga u Stockholmu, treća u Nacki. Zatražila je njihove fotografije iz putovnica i odmah identificirala ženu koju je slijedila iz Bellmansgatana kao Susanne Linder iz Nacke.

Napisala je izvještaj o događajima tog dana i otišla do Torstena Edklintha.

Oko pet sati Mikael Blomkvist odložio je mapu s istragom Henryja Corteza na stol i zgađeno je odgurnuo od sebe. Christer Malm spustio je

isprintani tekst Henryja Corteza, koji je pročitao četiri puta. Henry Cortez sjedio je na sofa u uredu Malin Eriksson i izgledao kao da se osjeća krivim.

„Kava“, rekla je Malin i ustala. Vratila se s termosicom s kavom i četiri šalice.

Mikael je uzdahnuo.

„Ovo je gadna ali dobra reportaža“, rekao je.

„Prvorazredna istraga. Sve dokumentirano. Savršena dramaturgija s negativcem koji vara švedske podstanare preko državnog sustava – koji je posve legalan – ali je tako prokleta pohlepan i lud da koristi tvrtku iz Vijetnama koja iskorištava djecu.“

„I dobro napisana“, rekao je Christer Malm.

„Dan nakon što to objavimo, Borgsjo će postati *persona non grata* u švedskom gospodarstvu. I televizija će zagristi u ovaj tekst. Bit će uspoređen s direktorom Skandije i drugim muljatorima. Prava ekskluziva za *Millennium*. Dobro si to obavio, Henry.“

Mikael je kimnuo.

„Ali to što je Erika umiješana kviri sve“, rekao je Christer Malm je kimnuo. „Ali zašto je to zapravo problem?“ upitala je Malin.

„Pa nije Erika ništa kriva. Mi moramo nadzirati rad svih šefova upravnih odbora, čak i ako se slučajno radi o njenom šefu.“

„To je pravi problem“, rekao je Mikael.

„Erika Berger nije prekinula sve veze s nama“, rekao je Christer Malm.

„Još uvijek je vlasnica trideset posto *Millenniuma* i članica našeg upravnog odbora. Čak je i direktorica upravnog odbora sve dok na sljedećem sastanku ne izaberemo Harriet Vanger na tu poziciju, ali to će biti tek u kolovozu. A Erika radi u *SMPu*, gdje je također u upravnom odboru čijeg ćemo direktora razotkriti.“ Sumorna tišina.

„I što da onda učinimo?“ upitao je Henry Cortez.

„Da bacimo tekst?“

Mikael je pogledao Henryja Corteza ravno u oči.

„Ne, Henry. Nećemo baciti tekst. Mi u *Millenniumu* ne radimo takve stvari. Ali prije objavljivanja morat ćemo riješiti dosta toga. Ne možemo samo pustiti Eriku da vidi naslov.“

Christer Malm kimnuo je i mahnuo prstom.

„Jer stavljamo je u stvarno usrani položaj. Može odabrati da li da proda svoj dio i odmah izađe iz uprave *Millenniuma* ili, u najgorem slučaju, da joj daju otkaz u *SMPu*. Kako god bilo, radi se o velikom sukobu interesa. Iskreno rečeno, Henry... slažem se s Mikaelom da bismo trebali objaviti priču, ali možda ćemo je biti prisiljeni dogoditi za mjesec dana.“

Mikael je kimnuo.

„I mi tu imamo problem oko lojalnosti“, rekao je.

„Da je nazovem?“ upitao je Christer Malm.

„Nemoj“, rekao je Mikael.

„Ja ću je nazvati i dogovoriti sastanak. Još večeras.“ Torsten Edklinth pažljivo je slušao dok mu je Monica Figuerola podnosila izvještaj o cirkusu oko stana Mikaela Blomkvista u Bellmansgatanu 1. Imao je osjećaj da mu se tlo malo zaljuljalo pod nogama.

„Zaposlenik Sigurnosne je dakle ušao u zgradu Mikaela Blomkvista zajedno s bivšim pljačkašem koji je sada bravar.“

„Točno.“

„Što misliš da su radili?“

„To ne znam. Ali nije ih bilo četrdeset devet minuta. Naravno, pretpostavljam da je Faulsson otvorio vrata i da je Martensson bio u Blomkvistovom stanu.“

„A što su tamo radili?“

„Pa, teško da su instalirali uređaje za prisluškivanje, jer za to treba samo minuta. Dakle Martensson mora da je kopao po Blomkvistovim papirima ili što god da već ima kod kuće.“

„Ali Blomkvist je upozoren... pa već su ukrali Bjorckov izvještaj iz njegovog stana.“

„Točno. Zna da ga nadgledaju i on njih nadgleda dok njega nadgledaju. Hladnokrvan je.“

„Kako to misliš?“

„Ima plan. Prikuplja informacije i namjerava razotkriti Gorana Martenssona. To je jedino logično objašnjenje.“

„A onda se pojavila ta žena Linder.“

„Susanne Linder, trideset četiri godine, stanuje u Nacki. Bivša policajka.“

„Policajka?“

„Diplomirala je na policijskoj akademiji i šest godina radila u postoji na Sodermalmu. Iznenada je dala otkaz. U njenim papirima ne postoji ništa što opravdava taj postupak. Nekoliko je mjeseci bila bez posla, a onda ju je zaposlio Milton Security.“

„Dragan Armanski“, rekao je Edklinth zamišljano.

„Koliko je dugo bila unutra?“

„Devet minuta.“

„I što je tamo radila?“

„Pretpostavljam, s obzirom na to da je snimala Martenssona i Faulssona, da dokumentira njihove aktivnosti. Što znači da Milton Security radi s Blomkvistom i da su postavili videonadzor u njegov stan ili na stubište. Vjerojatno je ušla da uzme CD iz kamera.“

Edklinth je uzdahnuo. Slučaj Zalachenko postajao je beskrajno kompliciran.

„OK. Hvala. Idi kući. Moram razmisliti o svemu ovome.“ Monica Figuerola otišla je u teretanu na St. Eriksplanu na vježbanje.

Mikael Blomkvist upotrijebio je svoj rezervni mobitel plavi Ericsson T10 i nazvao Eriku Berger u *SMP*. Upravo je prekinuo raspravu koju je Erika imala s urednicima na koji bi način trebali pristupiti tekstu o međunarodnom terorizmu.

„Heeej, bok... pričekaj samo malo.“

Erika je stavila ruku preko slušalice i ogledala se oko sebe.

„Mislim da smo gotovi“, rekla je i dala nekoliko posljednjih uputa kako želi da tekst izgleda. Kad je ostala sama u uredu, ponovno je podigla slušalicu.

„Bok, Mikaele. Oprosti što ti se nisam javljala. Posao me totalno zatrpao, imam tisuću stvari koje moram obaviti.“

„Ni ja baš nisam sjedio besposlen“, rekao je Mikael.

„Kako ide priča o Salander?“

„Dobro. Ali nisam te zato nazvao. Moramo se naći. Večeras.“

„Da barem mogu, ali moram ostati ovdje do osam. I mrtva sam umorna. Na nogama sam od šest ujutro.“

„Ricky... ne predlažem seks. Moram razgovarati s tobom. Vazno

je. Erika je utihnula na sekundu.

„O čemu se radi?“

„O tome ćemo kad se vidimo. Ali nije ništa lijepo.“

„OK. Doći ću do tebe oko pola devet.“

„Ne, nemoj doći do mene. Duga priča, ali moj stan nije prikladan za sastajanje do daljnjega. Dođi do Samira na pivo.“

„Vozim.“

„Onda na bezalkoholno pivo.“

Erika Berger bila je malo iznervirana kad je oko pola devet ulazila kod Samira. Mučila ju je savjest što se nijednom riječju nije javila Mikaelu otkako je prešla u *SMP*. Ali još nikada nije imala ovako puno posla.

Mikael Blomkvist mahnuo joj je sa stola pokraj prozora. Zastala je kod vrata. Mikael joj se odjednom učinio kao neka nepoznata osoba, shvatila je da ga promatra novim očima. *Tko je to? Bože, kako sam umorna.* A kada je ustao i poljubio je u obraz, shvatila je na svoj užas da već nekoliko tjedana nije ni pomislila na njega i da joj luđački nedostaje. Kao da je vrijeme u *SMPu* bilo san i kao da će se odjednom probuditi na sofi u *Millenniumu*. Nestvaran osjećaj.

„Bok, Mikaele.“

„Bok, glavna urednice. Jesi jela?“

„Sad je pola devet. Nemam ja tvoje grozne prehrambene navike.“

A onda je shvatila da je strašno gladna. Samir je došao s jelovnicima, pa je naručila bezalkoholno pivo i malu porciju lignji s pečenim krumpirom. Mikael je naručio kuskus i bezalkoholno pivo.

„Kako si?“ upitala je.

„Živimo u zanimljivim vremenima. Imam pune ruke posla.“

„Kako ide sa Salander?“

„Ona je dio tih zanimljivosti.“

„Micke, ne namjeravam ti oteti priču.“

„Oprosti... ne izbjegavam odgovor. Samo su stvari trenutno malo zbrkane. Rado ću ti ispričati, ali to će potrajati pola noći. Kako je biti šefica *SMPa*?

„Nije baš isto kao u *Millenniumu*.“” Nakratko je utihnula.

„Kad se vratim kući, zaspim ko top, a kad se probudim, pred očima su

mi samo izračuni budžeta. Nedostajao si mi. Zar ne bismo mogli otići tebi doma i spavati. Nemam snage za seks, ali rado bih se stisnula uz tebe i spavala.“

„Sorry, Ricky. Moj stan nije dobra lokacija.“

„Zašto ne? Zar se nešto dogodilo?“

„Ma... jedna me banda prisluškuje i sluša svaku riječ koja je izgovorena u stanu. Instalirao sam skrivenu kameru koja pokazuje što se događa kad mene nema kod kuće. Mislim da bismo trebali poštedjeti svijet od pogleda na tvoju голу stražnjicu.“

„Šališ se?“

Odmahnuo je glavom.

„Ne. Ali to nije razlog što sam se morao naći s tobom.“

„Što se dogodilo? Izgledaš čudno.“

„Gle... ti si počela raditi za *SMP*. A mi u *Millenniumu* smo naletjeli na priču koja će pokopati tvog direktora upravnog odbora. Radi se o iskorištavanju djece i političkih zatvorenika za rad u Vijetnamu. Mislim da imamo sukob interesa.“

Erika je spustila vilicu i zabujila se u Mikaela. Odmah je shvatila da se Mikael ne šali.

„Radi se o ovome“, rekao je.

„Borgsjo je direktor upravnog odbora i većinski vlasnik jedne tvrtke koja se zove SveaBygg i koja ima tvrtku kćer koja se zove Vitavara d.o.o. U Vijetnamu proizvode zahodske školjke u jednoj tvrtki za koju je UN otkrio da iskorištava djecu kao radnike.“

„Molim?“ Mikael joj je u detalje ispričao sve što je Henry Cortez saznao. Otvorio je torbu i izvadio kopije dokumenata. Erika je polagano pročitala Cortezov članak. A onda je podigla glavu i pogledala Mikaela u oči. Osjećala je mješavinu potpune panike i sumnjičavosti.

„Na koju je foru prvo što *Millennium* učini nakon što ja odem da počne provjeravati ljude koji sjede u upravi *SMPa*? „Nije tako bilo, Ricky.“ Objasnio joj je kako se priča razvija.

„I koliko dugo znaš za ovo?“

„Od ovog popodneva. Jako se nelagodno osjećam zbog toga.“

„Što ćete učiniti?“

„Ne znam. Moramo to objaviti. Ne možemo napraviti iznimku samo zato što se radi o tvom šefu. Ali nitko od nas ne želi ti naštetiti.“ Raširio je ruke.

„Stvarno smo očajni. Pogotovo Henry.“

„Ja sam još uvijek u upravi *Millenniuma*. Suvlasnica sam... to će svi shvatiti kao da...“

„Točno znam kako će to shvatiti. Završit ćeš u govornima u *SMPu*“

Erika je osjetila kako je preplavljuje umor. Stisnula je zube i potisnula poriv da zamoli Mikaela da odbaci tu priču.

„O, jebemu“, rekla je.

„I nema nikakve sumnje da je priča istinita...?“ Mikael je odmahnuo glavom.

„Cijelo sam poslijepodne pregledavao dokazni materijal koji je Henry skupio. Borgsjo je spreman za odstrel.“

„Što ćete učiniti?“

„Što bi ti učinila da smo došli do te priče prije dva mjeseca?“ Erika je pažljivo promotrila čovjeka koji je njen prijatelj i ljubavnik već više od dvadeset godina. A onda je spustila pogled.

„Znaš što bih ja učinila.“

„Ovo je katastrofalna slučajnost. Ništa nije usmjereno protiv tebe. Stvarno mi je žao. Zato sam i inzistirao da se odmah nađemo. Moramo odlučiti što da radimo.“

„Mi?“

„Ovako... tu smo priču predvidjeli za lipanjski broj. Već sam je odgodio. Bit će objavljena najranije u kolovozu, ali mogli bismo je još pomaknuti ako ti je to potrebno.“

„Shvaćam.“

Glas joj je postao ogorčen.

„Predlažem da večeras ništa ne odlučimo. Uzmi ove papire, odi kući i razmisli o svemu. Nemoj ništa učiniti dok ne odlučimo zajedničku strategiju. Imamo vremena.“

„Zajedničku strategiju?“

„Moraš ili dovoljno rano napustiti upravu *Millenniuma* ili napustiti *SMP*. Ali ne možeš sjediti na dva stolca.“ Kinnula je.

„Ja sam toliko povezana s *Millenniumom* da nema veze kako rano da odem, svejedno nitko neće povjerovati da ja nisam imala prste u tome.“

„Postoji jedna alternativa. Možeš odnijeti priču u *SMP*, pokazati je Borgsjou i zahtijevati da da otkaz. Uvjeren sam da bi Henry Cortez pristao na to. Ali nemoj ništa učiniti prije nego što se svi složimo oko toga.“

„Počinjem svoj rad tamo time što ću smjestiti otkaz osobi koja mi je dala posao.“

„Žao mi je.“

„On nije loša osoba.“ Mikael je kimnuo.

„Vjerujem ti. Ali je pohlepan.“ Erika je kimnula. Ustala je.

„Idem kući.“

„Ricky, ja...“ Prekinula ga je.

„Mrtva sam umorna. Hvala što si me upozorio. Moram razmisliti što sve ovo znači.“ Mikael je kimnuo.

Otišla je, a da ga nije poljubila u obraz i ostavila mu je da plati račun.

Erika Berger parkirala je dvjestotinjak metara od Samirova restorana i prešla otprilike pola puta kada je osjetila da joj srce tako jako kuca da je bila prisiljena stati i nasloniti se na zid pokraj jednih vrata. Bilo joj je zlo.

Dugo je tako stajala udišući prohladni svibanjski zrak. Odjednom je shvatila da je od prvog svibnja neprestano radila prosječno petnaest sati na dan. Već skoro tri tjedna. Kako će se osjećati nakon tri godine? Kako se Morander osjećao prije nego što se srušio mrtav nasred redakcije? Nakon deset minuta vratila se do restorana i naletjela na Mikaela, koji je upravo izlazio. Zastao je začuđen.

„Erika...“

„Nemoj ništa govoriti, Mikael. Toliko smo dugo prijatelji da to ništa ne može narušiti. Ti si moj najbolji prijatelj i ovo je točno kao onda kad si ti prije dvije godine otišao u Hedestad, samo obrnuto. Nesretna sam i pod užasnim stresom.“

Kimnuo je i zagrlio je. Odjednom su joj suze navrle na oči.

„Samo tri tjedna u *SMPu* uspjela su me uništiti“, rekla je i nasmijala se. „Ma daj. Treba puno više da bi se uništilo Eriku Berger.“

„Dakle od tvog stana ništa. Preumorna sam da bih se vratila doma u Saltsjobaden. Zaspao ću za volanom i poginuti u prometnoj nesreći. Upravo

sam nešto odlučila. Namjeravam otići do Scandic Crowna i uzeti sobu. Dođi sa mnom.“

Kimnuo je.

„Taj se hotel sada zove Hilton.“

„Ma, svejedno.“

Pješice su prešli tu kratku razdaljinu. Nijedno od njih nije ništa reklo. Mikael ju je zagrlio oko ramena. Erika je bacila pogled na njega i vidjela da je umoran kao i ona.

Otišli su ravno do recepcije, uzeli dvokrevetnu sobu i platili Erikinom kreditnom karticom. Popeli su se do sobe, svukli se, istuširali i uvukli se u krevet. Eriku su boljeli mišići kao da je istrčala stockholmski maraton. Neko su se vrijeme grlili, a onda zaspali.

Nisu primijetili da su promatrani. Nisu ni vidjeli muškarca koji ih je promatrao u foajeu hotela.

XV.

Četvrtak, 19. svibnja – nedjelja, 22. svibnja

Lisbeth Salander provela je veći dio noći na četvrtak čitajući članke Mikaela Blomkvista i poglavlja iz njegove knjige koja su bila kolikotoliko završena. S obzirom na to da je tužitelj Ekstrom predvidio suđenje za srpanj, Mikael je imao rok za tisak 20. lipnja. Što je značilo da prokleti Kalle Blomkvist ima samo mjesec dana da sve napiše i začepi sve rupe u tekstu. Lisbeth nije shvaćala kako će to stići, ali to je njegov problem, a ne njezin. Njen je problem bio odlučiti kako će se postaviti prema njegovim pitanjima.

Uzela je Palm Tungsten T3, ulogirala se u Tupi_Stol i provjerila je li napisao nešto novo tijekom dana. Nije. Zatim je otvorila dokument kojem je dao naslov „Ključna pitanja“. Tekst je već znala napamet, ali ga je svejedno još jednom pročitala.

Izložio je nacrt strategije koju joj je Annika Giannini već objasnila. Kad je Annika razgovarala s njom, slušala ju je rastreseno i prilično nezainteresirano, kao da se to nje ne tiče. Ali Mikael Blomkvist znao je njene tajne koje Annika Giannini nije znala. I zato je mogao uvjerljivije prikazati strategiju. Prešla je na četvrti dio.

Samo jedna osoba može odlučiti kako će izgledati tvoja budućnost, a to si ti. Nema nikakve veze koliko se Annika bude trudila ili koliko te ja, Armanskij, Palmgren i drugi podržavamo. Ne pokušavam te nagovoriti da nešto učiniš. To moraš sama odlučiti. Ili ćeš preokrenuti suđenje u svoju korist, ili ćeš ih pustiti da te osude. Ali ako želiš pobijediti, moraš se boriti.

Isključila je računalo i zagledala se u strop. Mikael ju je zamolio da mu dopusti da u svojoj knjizi ispriča istinu. Namjeravao je preskočiti dio o Bjurmanovu silovanju. Već je napisao priču o tome i pukotine zatvorio tvrdnjom da je Bjurman počeo surađivati sa Zalachenkom, no da je suradnja prekinuta kada je izgubio kontrolu nad sobom i Niedermann se osjećao prisiljenim da ga ubije.

Mikael nije ulazio u Bjurmanove motive.

Prokleti Kalle Blomkvist komplicirao joj je život. Dugo je razmišljala.

U dva ujutro uzela je Palm Tungsten T3 i otvorila program za pisanje.

Otvorila je novi dokument, uzela olovku i počela klikati na slova na digitalnoj tipkovnici.

Zovem se Lisbeth Salander. Rođena sam 30. travnja 1978. Moja majka je bila Agneta Sofia Salander. Imala je 17 godina kad me rodila. Moj otac bio je psihopat, ubojica i zlostavljač žena po imenu Alexander Zalachenko. Ranije je radio kao ilegalni operater u Zapadnoj Europi za sovjetsku vojnu tajnu službu GRU.

Pisanje je išlo polako jer je morala klikati slovo po slovo. Formulirala bi svaku rečenicu u glavi prije nego što bi je napisala. Ništa nije mijenjala u tekstu koji je napisala. Radila je sve do četiri ujutro, kada je zatvorila Palm Pilot i stavila ga na punjenje u rupu sa stražnje strane uzglavlja kreveta.

Uspjela je napisati oko dvije stranice formata A4 s običnim razmakom.

Erika Berger probudila se u sedam ujutro. Ni izdaleka nije bila odmorna, ali je spavala bez prekida osam sati. Bacila je pogled na Mikaela Blomkvista, koji je još uvijek spavao dubokim snom.

Prvo je uključila mobitel i provjerila je li dobila koju poruku. Zaslon joj je pokazao da ju je njen muž Greger Backman nazvao jedanaest puta. Sranje. Zaboravila sam ga nazvati. Nazvala ga je pa objasnila gdje se nalazi i zašto noćas nije došla kući. Bio je ljut. „Erika, da to više nikad nisi napravila. Znaš da to nema nikakve veze s Mikaelom, ali ludio sam od brige cijele noći. Bojao sam se da ti se nešto dogodilo. Moraš me nazvati i reći mi da nećeš doći kući. Ne možeš tako nešto zaboraviti.“

Gregeru Backmanu nimalo nije smetalo što je Mikael Blomkvist ljubavnik njegove žene. Imali su njegov blagoslov i dobronamjerno je gledao na tu aferu. Ali inače je uvijek kad bi odlučila provesti noć s Mikaelom, prvo nazvala muža i rekla mu što je na stvari. Ovoga je puta otišla u hotel bez ikakve druge misli u glavi osim da mora spavati.

„Oprosti“, rekla je.

„Jučer sam bila mrtva umorna i samo sam zaspala.“ Još je neko vrijeme rogoborio.

„Nemoj se ljutiti, Greger. Nemam sada snage za to. Možeš se navečer izderati na mene.“ Rogoborio je malo manje i obećao joj da će dobiti svoje kad je se dočepa.

„OK. Kako je Blomkvist?“

„Spava.“ Odjednom se nasmijala.

„Vjerovao ili ne, zaspali smo pet minuta nakon što smo otišli u krevet. To se još nikada nije dogodilo.“

„Erika, pa to je ozbiljno. Možda bi trebala posjetiti liječnika.“

Kad je završila razgovor s mužem, nazvala je recepciju *SMPa* i ostavila poruku za tajnika redakcije Petera Fredrikssona. Rekla je da je spriječena i da će doći malo kasnije nego obično. Zamolila ga je da odgodi zakazani sastanak s uredništvom kulture.

Potražila je svoju torbu, pronašla četkicu za zube i otišla u kupaonicu. Zatim se vratila u krevet i probudila Mikaela.

„Hej“, promrmljao je.

„Hej“, rekla je.

„Požuri u kupaonicu, izribaj se i operi zube.“

„Ha... što?“ Uspravio se u krevetu i toliko se zbunjeno ogledao oko sebe da ga je morala podsjetiti da su u hotelu Hilton na Slussenu. Kimnuo je.

„OK. A sad u kupaonicu.“

„Zašto?“

„Zato što ću voditi ljubav s tobom čim se vratiš.“ Pogledala je na ručni sat.

„I požuri. Imam sastanak u jedanaest, a treba mi barem pola sata da se sredim. A i moram kupiti novu majicu na putu za posao. Što nam daje samo dva sata da nadoknadimo gomilu izgubljenog vremena.“

Mikael je krenuo u kupaonicu.

Jerker Holmberg parkirao je očev ford u dvorištu bivšeg premijera Thorbjorna Falldina u Asu u blizini Ramvika u pokrajini Harnosand. Izašao je iz auta i osvrnuo se oko sebe. Bio je četvrtak prijepodne. Padala je sitna kišica i polja su bila sasvim zelena. U dobi od 79 godina Falldin više nije bio aktivan zemljoradnik i Holmberg se pitao tko mu sije i kosi. Znao je da ga netko promatra s kuhinjskog prozora. To je uobičajena praksa na selu. Odrastao je u Halledalu blizu Ramvika, u neposrednoj blizini Sandobrona, jednog od najljepših mjesta na svijetu. Barem po mišljenju Jerkera Holmberga.

Popeo se stubama koje su vodile do kućnih vrata i pokucao.

Bivši vođa Stranke centra izgledao je staro, ali još je uvijek bio vitalan i snažan.

„Dobro jutro, Thorbjorne. Ja sam Jerker Holmberg. Već smo se upoznali, ali prošlo je dosta godina od zadnjeg susreta. Moj tata je Gustav Holmberg, bio je vođa Centra sedamdesetih i osamdesetih.“

„Dobro jutro. Da, prepoznao sam te, Jerker. Ti si policajac dolje u Stockholmu, ako se ne varam.“

Mora da je prošlo deset, petnaest godina otkad sam te zadnji put vidio.“

„Mislim da je prošlo i više. Mogu li ući?“

Sjeo je za kuhinjski stol dok je Thorbjorn Falldin točio kavu.

„Nadam se da je sve u redu s tvojim ocem. Nisi zato došao?“

„Ne. Tata je dobro. Upravo postavlja krov na vikendici.“

„Koliko sad ima godina?“

„Navršio je sedamdeset jednu prije dva mjeseca.“

„A tako“, rekao je Falldin i sjeo.

„Zašto si me onda odlučio posjetiti?“

Jerker Holmberg pogledao je kroz kuhinjski prozor i vidio kako je jedna svraka sletjela pokraj njegova auta i počela pretraživati tlo. Potom se okrenuo prema Falldinu.

„Dolazim nepozvan i s velikim problemom. Moguće je da ću nakon ovog razgovora dobiti otkaz. Dakle došao sam poslom, ali moj šef, inspektor Jan Bublanski iz odjela za zločine u Stockholmu, ne zna za ovaj posjet.“

„Zvuči ozbiljno.“

„Završit ću na tankom ledu ako moji nadređeni saznaju za ovaj posjet.“

„Razumijem.“

„Ali bojim se da ako ništa ne učinim, postoji rizik za užasno iskorištavanje položaja, i to već drugi put zaredom.“

„Najbolje bi bilo da mi sve objasniš.“

„Radi se o čovjeku po imenu Alexander Zalachenko. Bio je špijun za sovjetski GRU, ali je prestao raditi za njih i došao u Švedsku na dan izbora 1976. Dobio je azil i počeo raditi za SOAu. Imam razloga vjerovati da ti je ta priča poznata.“ Thorbjorn Falldin pažljivo je promatrao Jerkera

Holmberga.

„Duga je to priča“, rekao je Holmberg i počeo pričati o preliminarnoj istrazi u kojoj je sudjelovao posljednjih nekoliko mjeseci.

Erika Berger prevrnula se na trbuh i naslonila glavu na šake. Odjednom se nasmiješila.

„Mikaele, jesi li se ikada pitao jesmo li nas dvoje ustvari totalno ludi?“

„Kako to misliš?“

„Ili barem ja. Ne mogu te se zasititi. Osjećam se kao zaludena tinejdžerica.“

„Aha.“

„A onda želim otići kući i spavati s mužem.“ Mikael se nasmijao.

„Znam dobrog psihologa“, rekao je. Ubola ga je prstom u trbuh.

„Mikaele, sve mi se više čini da je sve ovo sa *SMPom* bila jedna prokleta velika pogreška.“

„Ma daj. To ti je fantastična prilika. Ako netko može udahnuti život tom lešu, onda si to ti.“

„Da, možda. Ali upravo je u tome problem. *SMP* je kao leš. A onda si mi još jučer rekao onu informaciju o Magnusu Borgsjou. Ne shvaćam što ja tamo uopće radim.“

„Pusti da se stvari malo slegnu.“

„Ma da. Ali ovo s Borgsjoom stvarno nije u redu. Nemam pojma što ću u vezi s tim.“

„Ni ja ne znam. Ali nešto ćemo smisliti.“ Neko je vrijeme ležala bez riječi.

„Nedostaješ mi.“ Kimnuo je i pogledao je.

„I ti meni“, rekao je.

„Što trebam učiniti da te nagovorim da prijedeš u *SMP* i postaneš urednik vijesti?“

„Nema teorije. Zar nije onaj, kako se zove, Holm, urednik vijesti?“

„Je. Ali on je idiot.“

„Tu si u pravu.“

„Poznaješ ga?“

„Itekako. Radio sam tamo na zamjeni tri mjeseca sredinom osamdesetih i on mi je bio šef. On je seronja koji huška ljude jedne protiv

drugih. Osim toga...“

„Što osim toga?“

„Ma ništa. Neću ogovarati.“

„Reci.“

„Jedna cura koja se zvala Ulla nešto i koja je isto bila na zamjeni tvrdila je da ju je napastovao. Ne znam što je istina, a što laž, ali sindikat nije ništa poduzeo, a njoj nisu produžili ugovor iako su trebali.“

Erika Berger pogledala je na sat, uzdahnula, prebacila noge preko ruba kreveta i otišla se istuširati. Mikael se nije pomaknuo s mjesta kada je izašla, obrisala se i odjenula.

„Ostat ću još malo u krevetu“, rekao je. Poljubila ga je u obraz, mahnula mu i otišla.

Monica Figuerola parkirala je u Luntmakargatanu dvadeset metara iza automobila Gorana Martenssona, sasvim uz Ulicu Olofa Palmea. Vidjela je kako Martensson hoda tih šezdesetak metara do automata, plaća parkiranje pa kreće prema Ulici Sveavagen.

Monica Figuerola odlučila je ne platiti parkiranje. Ako ode platiti, pobjeći će joj. Slijedila je Martenssona gore na Kungsgatan, gdje je skrenuo lijevo. Ušao je u Kungstornet. Nešto je promrmljala, ali nije imala izbora, nego je pričekala tri minute pa ga slijedila u kafić. Sjedio je u prizemlju i razgovarao s muškarcem od kojih 35 godina. Bio je plavokos i u vrlo dobroj formi.

Pandur, pomislila je Monica. Prepoznala ga je, bio je to onaj muškarac kojeg je Christer Malm fotografirao ispred Copacabane prvog svibnja.

Kupila je kavu, sjela na drugom kraju kafića i otvorila novine *Dagens Nyheter*. Martensson i muškarac tiho su razgovarali. Nije mogla čuti ni riječi. Izvadila je mobitel i pretvarala se da nekoga zove – što nije bilo potrebno, jer nijedan od njih nije pogledao u njezinu smjeru. Fotografirala ih je mobitelom, iako je znala da će fotografija biti od 72 dpi i dakle previše loše kvalitete da bi se mogla objaviti. Ali moći će je upotrijebiti kao dokaz da je do sastanka došlo. Nakon samo petnaest minuta plavokosi je ustao i napustio kafić. Monica Figuerola opsovala je u sebi. Zašto nije ostala vani. Prepoznala bi ga i kad bi izašao iz kafića. Poželjela je ustati i odmah krenuti za njim. Ali Martensson je i dalje mirno sjedio pijući kavu. Nije htjela

privući pozornost na sebe tako da ustane i krene za njegovim neidentificiranim sugovornikom.

Nakon četrdesetak sekundi Martensson je ustao i otišao u zahod. Čim je zatvorio vrata, Monica je skočila na noge i izašla na Kungsgatan. Gledala je lijevo i desno, ali plavokosi je muškarac nestao. Nasumce je potrčala prema križanju s Ulicom Sveavagen. Nigdje ga nije bilo, pa je pohitala dolje do ulaza u podzemnu. Ništa.

Vratila se do kafića. I Martensson je nestao.

Erika Berger psovala je sve po spisku kad se vratila do mjesta gdje je sinoć parkirala svoj BMW, tri ulice dalje od Samirova restorana.

Auto je još uvijek bio tamo. Ali tijekom noći netko je probušio sve četiri gume. *Jebeni usrani kreteni*, psovala je u sebi. Nije preostalo puno opcija. Nazvala je Autoklub i objasnila što se dogodilo. Nije imala vremena čekati da dodu, pa je stavila ključ od auta u ispušnu cijev da ljudi iz vučne službe mogu ući u auto. Spustila se do Mariatorgeta i pozvala taksi.

Lisbeth Salander otišla je na stranicu Hakerske republike i vidjela da je Plague online. Poslala mu je poruku.

„Bok, Wasp. Kako je u Sahlgrenskoj?“

„Smirujuće. Trebam tvoju pomoć.“

„Reci.“

„Nisam mislila da ću te to ikada morati tražiti.“

„Mora da je ozbiljno.“

„Goran Martensson, živi u Vallingbvju. Trebam pristup njegovom kompjutoru.“

„OK.“

„Sav materijal treba biti prebačen Mikaelu Blomkvistu u *Millennium*.“

„OK. Sređeno.“

„Veliki brat nadgleda njegov telefon, vjerojatno i mail. Šalji sav materijal na njegovu hotmailadresu.“

„OK.“

„Ako ja nisam dostupna, Blomkvist će trebati tvoju pomoć. Mora te moći kontaktirati.“

„Hmmm.“

„Malo je uštogljen, ali možeš mu vjerovati.“

„Hmm.“

„Koliko love hoćeš za to?“

Plague nekoliko sekundi nije ništa napisao.

„Jel ovo ima veze s tvojom situacijom?“

„Da.“

„I može ti pomoći?“

„Da.“

„Onda ja častim.“

„Hvala. Ali ja uvijek plaćam svoje dugove. Trebat ću tvoju pomoć sve do suđenja. Plaćam 30.000.“

„Imaš love?“

„Imam love.“

„OK.“

„Mislim da će nam trebati Trinity. Misliš da bi ga mogao nagovoriti da dođe u Švedsku?“

„A što bi trebao napraviti?“

„Ono u čemu je najbolji. Plaćam standardni honorar plus troškove.“

„OK. Tko?“

Objasnila mu je što hoće da učini.

Doktor Anders Jonasson izgledao je zabrinuto kada je u petak ujutro pristojno promatrao očito izžvciranog policijskog inspektora Hansa Fastea, koji je stajao s druge strane njegova radnog stola.

„Žao mi je“, rekao je Anders Jonasson.

„Nije mi jasno. Mislio sam da je Salander ozdravila. Došao sam ovamo u Goteborg dijelom kako bih je ispitao, a dijelom kako bih sve pripremio za njen premještaj u zatvor u Stockholmu, gdje joj je i mjesto.“

„Žao mi je“, ponovio je Anders Jonasson.

„Vrlo rado bih je se riješio, jer stvarno nemamo viška kreveta na odjelu. Ali...“

„A nije moguće da glumi?“ Anders Jonasson se nasmijao.

„Teško. Morate ovo shvatiti. Lisbeth Salander je bila ustrijeljena u glavu. Izvadio sam joj metak iz mozga i u tom su trenutku šanse za preživljavanje bile čista lutrija. Preživjela je i njena je prognoza nevjerovatno zadovoljavajuća... tako dobra da smo je ja i moji kolege bili spremni

otпустiti iz bolnice. A onda je jučer došlo do očitog pogoršanja. Žalila se na jaku glavobolju i iznenada dobila temperaturu, koja neprestano raste i pada. Sinoć je imala temperaturu trideset osam i dva puta povraćala. Tijekom noći temperatura joj je pala i kad se nije vratila, pomislio sam da je sve to bilo samo nešto privremeno. Ali kad sam je jutros pregledao, temperatura joj je porasla na gotovo trideset devet stupnjeva, a to je ozbiljno. Tijekom dana je opet pala.“

„Pa što nije u redu?“

„To ne znam, ali temperatura koja tako raste i pada upućuje na to da nije gripa ili nešto slično. O čemu to točno ovisi, ne mogu odgovoriti, ali možda je objašnjenje jednostavno, možda je alergična na neki lijek ili nešto drugo s čim je došla u kontakt.“

Pronašao je jednu sliku u kompjutoru i pokazao je Hansu Fasteu. „Napravili smo rendgen glave. Kao što možete vidjeti, postoji malo tamnije područje tu uz ulaznu ranu. Ne mogu procijeniti što bi to moglo biti. Možda se stvara ožiljak kako rana zacjeljuje, a možda je i došlo do manjeg krvarenja. Dok ne otkrijemo što nije u redu, neću je pustiti iz bolnice, koliko god da je hitno.“

Hans Faste odustao je i kimnuo. Znao je da se nema što svađati s liječnikom koji upravlja životom i smrću i koji je praktički najbliži božji upravitelj na zemlji. S iznimkom policije. Kako god bilo, nije imao ni vještine ni znanja da procijeni koliko je loše stanje Lisbeth Salander.

„I što sada?“

„Propisao sam potpuni odmor i njena je terapija prekinuta trebaju joj fizioterapija i gimnastika kako bi joj zacijeljele rane na ramenu i boku.“

„OK... moram se čuti s tužiteljem Ekstromom u Stockholmu. Ovo me malo iznenadilo. Što da mu kažem?“

„Sve do prije dva dana bio sam spreman na otpuštanje pacijentice možda krajem ovog tjedna. Kako sada stvari stoje, čini se da će to morati još pričekati. Možete mu reći da vjerojatno ni do kraja sljedećeg tjedna neću moći donijeti neku odluku i da bi moglo potrajati još dva tjedna prije nego što je bude moguće prebaciti u zatvor u Stockholmu. Sve ovisi o tome kako će se situacija razvijati.“

„Suđenje je zakazano za srpanj...“

„Ako se ništa nepredviđeno ne dogodi, trebala bi biti na nogama puno prije toga.“

Inspektor Jan Bublanski sumnjičavo je promatrao mišićavu ženu s druge strane stola u kafiću. Sjedili su vani na Norr Malarstrandu i pili kavu. Bio je petak 20. svibnja i ljetna se toplina osjetila uzraku. Legitimirala se kao Monica Figuerola iz SOAe i uhvatila ga točno u pet sati, kad se spremao krenuti kući. Predložila mu je da porazgovaraju nasamo uz kavu.

Bublanski je mrzovoljno i nevoljko pristao. Nakon nekog vremena pogledala ga je u oči i rekla da nema službeni zadatak da ga ispita te da joj, naravno, ne mora ništa reći ako ne želi. Upitao ju je koji je to njen zadatak, a ona mu je otvoreno rekla da joj je šef dao zadatak da neslužbeno sazna što je istina, a što laž u cijeloj toj aferi Zalachenko, koju povremeno zovu afera Salander. Objasnila mu je da mu ustvari i nema pravo postavljati pitanja te da on može odlučiti što želi učiniti.

„Što želite znati?“ upitao je Bublanski naposljetku.

„Recite mi što znate o Lisbeth Salander, Mikaelu Blomkvistu, Gunnaru Bjorcku i Alexanderu Zalachenku. Kako su svi oni povezani?“ Razgovarali su duže od dva sata.

Torsten Edklinth dugo je razmišljao o svom sljedećem potezu. Nakon pet dana istrage Monica Figuerola dala mu je niz indikacija da se nešto opasno kuha u SOAi. Shvatio je da mora biti vrlo oprezan dok ne sazna više. A i on se sada našao u ustavno mutnoj situaciji jer nije imao ovlasti za poduzimanje takve operacije u tajnosti, a pogotovo ne protiv vlastitih suradnika.

Dakle mora pronaći formulu po kojoj će njegovi postupci postati legitimni. U kriznoj situaciji može se uvijek pozvati na to da je policajac i da je primarna obveza policajaca da istraže zločin ali sada je zločin bio toliko osjetljive prirode da će sigurno dobiti otkaz ako napravi krivi korak. Cijeli je petak proveo mozgajući sam u svom uredu.

Zaključio je da je Dragan Armanskij bio u pravu, koliko god to nevjerojatno zvučalo. Postojala je urota unutar SOAe u kojoj je jedna grupa osoba radila nešto mimo redovitog posla. S obzirom nato da se to odvija već mnogo godina – ili barem od 1976., kada je Zalachenko stigao u Švedsku – taj je rad sigurno organizirao i odobrio sam vrh. Koliko daleko

prema vrhu seže ta urota, nije imao pojma.

Napisao je tri imena u blok na pisaćem stolu.

„Goran Martensson, zaštita osoba. Policijski inspektor. Gunnar Bjorck, zamjenik šefa u odjelu za strance. Mrtav.

(Samoubojstvo?) Albert Shenke, voditelj ureda, SOA.“

Monica Figuerola zaključila je da voditelj ureda mora da je znao za to kada je Martensson iz zaštite osoba prebačen u kontrašpijunažu, iako ustvari nije tamo završio. Jer on je špijunirao novinara Mikaela Blomkvista, što nema nikakve veze s radom kontrašpijunaže.

Popisu bi se moglo dodati još imena izvan SOAe.

„Peter Teleborian, psihijatar. Lars Faulsson, bravar.“

Teleboriana je SOA angažirala kao psihijatra konzultanta u nekoliko slučajeva krajem osamdesetih i početkom devedesetih. Točnije, dogodilo se to u tri slučaja, Edklinth je pregledao izvještaje iz arhiva. Prvi je slučaj bio nevjerojatan: kontrašpijunaža je identificirala ruskog doušnika u švedskim telekomunikacijama, a zbog njegova podrijetla postojale su opravdane sumnje da bi u slučaju da ga otkriju mogao pokušati samoubojstvo. Teleborian je napravio izvanredno dobru analizu u kojoj je pisalo da bi doušnika mogli pretvoriti u dvostrukog agenta. U druga dva slučajakad je Teleborian angažiran, radilo se o puno manjim procjenama, jednom o zaposleniku SOAe koji je imao problema s alkoholom, a drugi put o neobičnom seksualnom ponašanju diplomata iz jedne afričke zemlje.

Ali ni Teleborian ni Faulsson – pogotovo ne Faulsson – nisu bili zaposleni u SOAi. No po njihovim se zadacima vidjelo da su povezani s... s čime?

Urota je bila blisko povezana s pokojnim Alexanderom Zalachenkom, bivšim ruskim agentom GRUa, koji je, prema podacima, stigao u Švedsku na dan izbora 1976. A za to nitko nije znao. *Kako je to moguće?*

Edklinth je pokušavao zamisliti kako bi to bilo da je on sjedio na šefovskom položaju u SOAi 1976., kad je Zalachenko napustio sovjetsku službu. Što bi on poduzeo? Apsolutna tajnost. To je neophodno. Za bivšeg špijuna smjela je znati samo mala ekskluzivna grupa ljudi kako bi se smanjio rizik da informacija nekako dospije do Rusa i... koliko mala grupa?

Jedan operativni odjel?

Jedan nepoznati operativni odjel?

Da je sve bilo po pravilima, Zalachenko bi završio pod paskom kontrašpijunaže. Ustvari, najprije bi trebao završiti pod paskom vojne tajne službe, ali oni nemaju ni resurse ni potrebne vještine za takvu operativnu djelatnost. Dakle Sigurnosnoobavještajna agencija.

Ali on nikada nije bio pod kontrašpijunažom. Bjorck je bio ključ; on je očito bio jedna od osoba koje su se bavile Zalachenkom. No Bjorck nikada nije imao nikakve veze s kontrašpijunažom.

Bjorck je bio misterij. Službeno je bio zaposlen u odjelu za strance od sedamdesetih, ali ustvari u tom odjelu jedva da su ga vidjeli sve do devedesetih, kad je odjednom postao zamjenik direktora. No Bjorck je ipak Blomkvistu bio glavni izvor informacija. Kako je Blomkvist uspio nagovoriti Bjorcka da otkrije takvu dinamičnu informaciju? Kao novinar? Kurve. Bjorck je išao jako mladim kurvama i *Millennium* ga je namjeravao razotkriti. Blomkvist mora da je ucijenio Bjorcka.

A onda je tu i Lisbeth Salander.

Pokojni odvjetnik Nils Bjurman radio je u odjelu za strance istovremeno kad i pokojni Bjorck. Oni su se brinuli za Zalachenka. Ali što su učinili s njim?

Netko je zacijelo donio odluku. A za bivšeg špijuna tog ranga odluka je zacijelo donesena na samom vrhu.

Iz Vlade. Mora da je tamo donesena. Sve drugo je nezamislivo. Zar ne?

Edklinth se naježio od nelagode. Sve je ovo teoretski bilo moguće shvatiti. Bivši špijun Zalachenkova kalibra mora biti tretiran kao najveća moguća tajna. Tako bi i on odlučio. To je zacijelo i glavni Falldin odlučio. Bilo bi logično.

Ali ono što se dogodilo 1991. nije bilo logično. Bjorck je angažirao Petera Teleboriana da zatvori Lisbeth Salander u psihijatrijsku bolnicu za djecu tvrdeći da je psihički rastrojena. To je zločin, i to tako težak da se Edklinthježio od nelagode pri pomisli na nj.

Netko je zacijelo donio odluku. U tom slučaju to jednostavno nije mogla biti Vlada... Ingvar Carlsson bio je premijer, a nakon njega Carl Bildt. Ali nijedan političar ne bi se usudio ni prismrdjeti takvoj odluci koja je

išla protiv svih zakona i Ustava i koja bi rezultirala katastrofalnim skandalom čim bi se za nju saznalo.

Ako je Vlada u to umiješana, onda Švedska nije nimalo bolja od bilo koje diktature u svijetu.

To nije moguće. A onda su tu i događaji u Sahlgrenskoj 12. travnja. Zalachenka je prikladno ubio psihički bolestan osvetnik u isto vrijeme kada su Mikael Blomkvist i Annika Giannini okradeni. U oba je slučaja ukraden čudan izvještaj Gunnara Bjorcka iz 1991. Bila je to informacija koju mu je, neslužbeno, rekao Dragan Armanskij. Nije bilo nikakve policijske prijave.

Zatim se istovremeno Gunnar Bjorck odluči objesiti. Upravo ona osoba s kojom bi Edklinth najradije na svijetu ozbiljno porazgovarao.

Torsten Edklinth nije vjerovao u slučajnost, a pogotovo ne u slučajnost takvog megaformata. Ni policijski inspektor Jan Bublanski nije vjerovao da je to bila slučajnost. A ni Mikael Blomkvist. Edklinth je još jednom uzeo olovku.

„Evert Gullberg, 78. Porezni savjetnik. ???“

Ma tko je, kvragu, taj Evert Gullberg?

Razmišljao je da li da nazove šefa SOAe, ali se suzdržao iz jednostavnog razloga što nije znao koliko se visoko prema vrhu organizacije urota proteže. Ukratko, nije znao kome može vjerovati. Nakon što je odbacio mogućnost da se obrati bilo kome iz SOAe, neko je vrijeme razmišljao da li da se obrati javnoj policiji. Jan Bublanski bio je voditelj istrage o Ronaldu Niedermannu i naravno da bi ga zanimalo bilo kakve informacije u vezi s tim. Ali politički gledano to nije bilo moguće. Osjetio je kako je veliki teret sav na njegovim leđima.

Na kraju je preostala samo jedna opcija koja je ustavno ispravna i koja bi mogla značiti zaštitu ako završi u političkoj nemilosti. Mora se obratiti *šefu* i dobiti političko odobrenje za ovo što radi. Pogledao je na sat. Malo prije četiri, petak poslijepodne. Podigao je slušalicu i nazvao ministra pravosuđa, kojega je već duže poznavao i sretao na brojnim predavanjima u odjelu. Dobio ga je na telefon u roku od samo pet minuta.

„Bok, Torsten“, pozdravio ga je ministar pravosuđa.

„Dugo se nismo čuli. O čemu se radi?“

„Iskreno rečeno, mislim da te zovem kako bih te pitao koliko

povjerenja imaš u mene.“

„Povjerenja. Smiješno pitanje. Što se mene tiče, imam puno povjerenja u tebe. Što je povod takvom pitanju?“

„Povod je jedna drastična i neobična molba... Moram se sastati s tobom i premijerom i jako je hitno.“

„Opa.“

„Oprosti, ali ne bih htio sada ništa reći, nego bih pričekao dok ne sjednemo i porazgovaramo u četiri oka. Imam jednu istragu na stolu koja je toliko neobična da smatram da bi i ti i premijer trebali biti obaviješteni.“

„Zvuči ozbiljno.“

„I jest ozbiljno.“

„Ima li kakve veze s teroristima i prijetnjama...“

„Ne. Ozbiljnije od toga. Stavljam cijeli svoj ugled i karijeru na kocku time što te zovem s ovom molbom. Ne bih vodio ovaj razgovor da ne smatram da je situacija tako ozbiljna da je to neophodno.“

„Razumijem. Zato si me pitao koliko ti vjerujem... Kako se brzo želiš sastati s premijerom?“

„Još večeras ako je moguće.“

„Sad si me zabrinuo.“

„Na žalost, imaš i razloga za brigu.“

„Koliko će sastanak trajati?“ Edklinth je razmišljao. „Mislim da bi mi trebalo oko sat vremena da ispričam sve detalje.“

„Nazvat ću te malo kasnije.“

Ministar pravosuđa ponovno ga je nazvao za petnaest minuta i rekao da premijer može primiti Torstena Edklintha u svom stanu u 21.30 te večeri. Edklinthu su dlanovi bili znojni kad je spustio slušalicu. *OK, dakle sutra ujutro moja bi karijera mogla biti gotova.*

Ponovno je podigao slušalicu i nazvao Monicu Figuerolu.

„Bok, Monica. U dvadeset jedan sat dođi na posao. Budi lijepo odjevena.“

„Ja sam uvijek lijepo odjevena“, odgovorila je.

Premijer je promatrao direktora državne zaštite pogledom koji bi se najbolje mogao opisati kao sumnjičav. Edklinth je imao dojam da se u premijerovoj glavi kotačići furiozno okreću.

Premijer je sada pogledao Monicu Figuerolu, koja nije ništa rekla u tih sat vremena dok je Edklinth govorio. Ta neuobičajeno visoka i mišićava žena uzvratila mu je pogled, pristojan i pun očekivanja. A onda se okrenuo prema ministru pravosuđa, koji je za vrijeme Edklinthova predavanja malo probljedio.

Na kraju je premijer duboko uzdahnuo, skinuo naočale pa dugo zurio u daljinu.

„Mislim da nam treba još malo kave“, rekao je naposljetku.

„Da, molim“, rekla je Monica Figuerola.

Edklinth je kimnuo i ministar pravosuđa svima im je natočio iz termosice na stolu.

„Da ponovim kako bih bio apsolutno siguran da sam vas dobro shvatio“, rekao je premijer.

„Vi sumnjate da unutar Sigurnosnoobavještajne agencije postoje urotnici koji postupaju izvan zakona i da je ta grupa tijekom godina vodila nešto što bi se moglo opisati kao kriminalnu djelatnost.“ Edklinth je kimnuo.

„A meni ste se obratili zato što nemate povjerenja u vodstvo SOAe?“

„Ustvari“, odgovorio je Edklinth.

„Odlučio sam se obratiti izravno vama zato što ova vrsta djelatnosti ide protiv zaštite države, ali ja ne znam koji je cilj te urote i jesam li nešto krivo shvatio. Možda je sama djelatnost legitimna i Vlada ju je odobrila. Onda postoji rizik da povučem krivi potez ili da krivo shvatim informacije i time uništim tajnu operaciju koja se odvija.“

Premijer je pogledao ministra pravosuđa. Obojica su shvatila da se Edklinth štiti.

„Nikada nisam čuo za tako nešto. Znaš li ti nešto o ovome?“

„Apsolutno ništa“, odgovorio je ministar pravosuđa.

„Ni u jednom izvještaju iz SOAe koji sam vidio nije pisalo ništa što bi se odnosilo na ovo.“

„Mikael Blomkvist smatra da se radi o internoj frakciji unutar SOAe. On ih zove *Zalachenkov klub*.“

„Ja nisam čak nikad ni čuo da je Švedska primila i podržavala nekog bivšeg ruskog špijuna tog kalibra... Dakle on je napustio GRU za vrijeme Falldinove vlade...“

„Teško mi je povjerovati da bi Falldin zataškao tako nešto“, rekao je ministar pravosuđa.

„Bio bi to zadatak od najvećeg prioriteta, takvog bivšeg špijuna izručiti sljedećoj vladi.“ Edklinth se nakašljao.

„Sljedeći je na vlasti bio Olof Palme. Nije nikakva tajna da su neki od njihovih prethodnika u SOAi imali loše mišljenje o Palmeu...“

„Hoćete reći da je netko zaboravio obavijestiti socijaldemokratsku vladu...“ Edklinth je kimnuo.

„Htio bih vas podsjetiti da je Falldin odradio dva mandata. I oba je puta došlo do raskola u Vladi.

Prvo je predao palicu Oli Ullstenu, koji je 1979. imao manjinsku vladu. A onda se Vlada ponovnoraspala kada su konzervativci izašli iz nje, pa je Falldin vladao s Narodnom strankom. Pretpostavljam da je Vladin ured bio u prilično kaotičnom stanju prilikom primopredaja. Moguće je čak da je ta stvar oko Zalachenka bila poznata tako malom broju ljudi da premijer Falldin nije imao pravi uvid u to, pa nije ni imao što izručiti Palmeu.“

„Tko je odgovoran u tom slučaju?“ upitao je premijer. Svi osim Monice Figuerole odmahnu li su glavom.

„Pretpostavljam da će za ovo sasvim sigurno doznati mediji“, rekao je premijer.

„Mikael Blomkvist i *Millennium* namjeravaju objaviti tu priču. Drugim riječima, prisiljeni smo reagirati.“

Edklinth je u govoru vrlo svjesno upotrijebio množinu. Premijer je kimnuo. Shvatio je koliko je situacija ozbiljna.

„Onda mogu početi tako da vam zahvalim što ste tako brzo došao s tim k meni. Obično ne primam ljude u ovako iznenadne posjete, ali ministar pravosuđa rekao mi je da ste razumna osoba i da mora da se dogodilo nešto vrlo neuobičajeno kad me želite posjetiti izvan standardnih protokola.“

Edklinth je malo odahnuo. Što god da se dogodi, premijer neće pobjesnjeti na njega.

„A sada samo moramo odlučiti što ćemo poduzeti. Imate li kakav prijedlog?“

„Možda“, odgovorio je Edklinth oklijevajući.

Tako je dugo šutio da se Monica Figuerola nakašljala.

„Mogu li ja nešto reći?“

„Izvolite“, rekao je premijer. „Ako Vlada ne zna za tu operaciju, onda znači da je ona nezakonita. U tom je slučaju odgovoran onaj tko je prekršio zakon, dakle onaj državni službenik ili više njih koji su radili izvan svojih ovlasti. Ako uspijemo potvrditi sve tvrdnje Mikaela Blomkvista, to znači da se jedna grupa unutar SOAe bavi kriminalnom djelatnošću. I tu se problem razdvaja na dva dijela.“

„Kako to mislite?“

„Kao prvo, treba odgovoriti na pitanje kako je to uopće moguće. Tko je odgovoran? Kako je moglo doći do takve urote unutar okvira etablirane policijske organizacije? Želim podsjetiti da i sama radim u SOAi te da se time ponosim. Kako je to moglo tako dugo trajati? Kako je ta djelatnost mogla ostati sakrivena i kako je financirana?“

Premijer je kimnuo.

„Što se toga tiče, o tome će biti napisana knjiga“, nastavila je Monica Figuerola.

„Ali jedno je jasno - financiranje zacijelo postoji i mora da se radi o barem nekoliko milijuna kruna godišnje. Pregledala sam budžet SOAe i nisam uspjela pronaći ništa što bi mogao biti Zalachenkov klub. Ali, kao što znate, postoji nekoliko tajnih fondova u koje imaju uvida voditelj ureda i šef budžeta, a do kojih ja ne mogu doći.“

Premijer je mrzovoljno kimnuo. Zašto je SOA uvijek prava administracijska noćna mora?

„Drugi dio tiče se onih koji su umiješani. Ili točnije, osoba koje bi trebalo uhititi.“ Premijer je napućio usnice.

„Ja smatram da sva ta pitanja ovise o odluci koju ćete donijeti sljedećih minuta.“

Torsten Edklinth zadržao je dah. Da može šutnuti Monicu Figuerolu u cjevanicu, učinio bi to. Ona se odjednom riješila sve retorike i tvrdila da je premijer osobno odgovoran. I on je mislio doći do tog zaključka, ali tek nakon poduzetog diplomatskog objašnjavanja. „Kakvu odluku mislite da bih trebao donijeti?“ upitao je premijer.

„Naši su interesi zajednički. Tri godine radim u državnoj zaštiti i

smatram da je taj zadatak od središnje važnosti za švedsku demokraciju. Sigurnosnoobavještajna agencija ponašala se ustavno posljednjih godina. Naravno da ne želim da završi u skandalu. Nama je važno istaknuti da se ovdje radi o zločinu koji su počinili pojedinci.“

„Takvu djelatnost sasvim sigurno nije odobrila Vlada“, rekao je ministar pravosuđa. Monica Figuerola kimnula je pa razmišljala nekoliko sekundi.

„Pretpostavljam da je vama stalo da Vlada ne završi u skandalu – do čega će doći ako Vlada pokuša zataškati cijelu priču“, rekla je.

„Vlada nema običaj zataškavati protuzakonite djelatnosti“, rekao je ministar pravosuđa.

„Ne, ali pretpostavimo, čisto hipotetično, da Vlada to želi učiniti. U tom bi slučaju izbio skandal golemih razmjera.“

„Nastavite“, rekao je premijer.

„Situaciju trenutno komplicira to što smo mi u državnoj zaštiti u biti prisiljeni na ilegalne postupke kako bismo mogli istražiti tu priču. Mi dakle želimo da to bude pravno i zakonito.“

„To svi želimo“, rekao je premijer.

„U tom slučaju predlažem da vi – sa svojim premijerskim ovlastima – naredite državnoj zaštiti da što prije istraži tu zbrku. Dajte nam pismenu naredbu i ovlasti koje su nam potrebne.“

„Nisam siguran da je to što predlažete zakonito“, rekao je ministar pravosuđa.

„Jest. Zakonito je. Vlada ima moć da poduzme raznovrsne postupke ako postoji prijetnja kršenja Ustava. Ako grupa vojnika ili policajaca počne sama voditi vanjsku politiku, onda je *de facto* došlo do državnog udara.“

„Vanjsku politiku?“ upitao je ministar pravosuđa. Premijer je iznenada kimnuo.

„Zalachenko je bivši špijun strane sile“, rekla je Monica Figuerola.

„Mikael Blomkvist tvrdi da su informacije koje im je Zalachenko davao prenošene stranim obavještajnim službama. Ako Vlada o tome nije bila obaviještena, znači da je došlo do državnog udara.“

„Shvaćam kako razmišljate“, rekao je premijer.

„A sada dopustite da kažem što želim reći.“ Premijer je ustao i hodao oko stola. Na kraju je stao ispred Edklintha.

„Imate talentiranu suradnicu. I vrlo izravnu.“

Edklinth je progutao slinu i kimnuo. Premijer se okrenuo prema svome ministru pravosuđa.

„Nazovi državnog tajnika i voditelja pravne službe. Sutra ujutro želim imati dokument koji daje državnoj zaštiti izvanredne ovlasti da istraži ovu aferu. Zadatak im je da utvrde istinitost ovoga o čemu smo razgovarali, prikupe pisane dokaze o tome i identificiraju odgovorne ili umiješane osobe.“

Edklinth je kimnuo.

„Dokument neće tvrditi da provodite preliminarnu istragu ako se ne varam, mislim da je državni odvjetnik jedini koji može postaviti voditelja preliminarne istrage u takvom slučaju. Ali ja vam mogu dati zadatak da sami vodite istragu kako biste saznali istinu. Dakle ovo što radite javna je državna istraga. Razumijete li?“

„Da. Ali htio bih vas podsjetiti da sam i ja nekada bio tužitelj.“

„Hmm. Zatražit ćemo voditelja pravne službe da to prouči i točno vidi što je formalno ispravno. Kako god bilo, vi ste jedini odgovorni za ovu istragu. Sami uzimate suradnike po potrebi.“

Akopronadete dokaze za nezakonitu djelatnost, morate predati te informacije državnom odvjetniku, koji će onda odlučiti o podizanju optužnice.“

„Moram proučiti kako to točno ide, ali mislim da morate obavijestiti glasnogovornika Parlamenta i parlamentarni odbor. Ovo će se brzo pročitati“, rekao je ministar pravosuđa.

„Drugim riječima, moramo brzo raditi“, rekao je premijer.

„Hmm“, rekla je Monica Figuerola.

„Što?“ upitao je ministar.

„Ostaju dva problema... Kao prvo, *Millennium* bi mogao objaviti priču dok traje naša istraga. Kao drugo, suđenje Lisbeth Salander počinje za nekoliko tjedana.“

„Možemo li saznati kad *Millennium* to namjerava objaviti?“

„Možda bismo mogli pitati“, rekao je Edklinth.

„Ali zadnja stvar na svijetu koju želimo jest miješati se u rad medija.“

„Što se tiče te cure Salander...“ počeo je ministar pravosuđa. Neko je

vrijeme razmišljao.

„Bilo bi strašno ako je ona stvarno tako iskorištena kao što *Millennium* tvrdi... zar je to stvarno moguće?“

„Bojim se da jest“, rekao je Edklinth.

„U tom slučaju moramo se pobrinuti da dobije zadovoljštinu i, prije svega, da je ponovno tako ne iskoriste“, rekao je premijer.

„A kako to učiniti?“ upitao je ministar pravosuđa.

„Vlada se ni pod kojim uvjetima ne smije upletati u optužnicu. To bi bilo protuzakonito.“

„Možemo li razgovarati s tužiteljem...“

„Ne“, rekao je Edklinth.

„Kao premijer ne smijete ni na kakav način utjecati na pravni proces.“

„Drugim riječima, Salander mora dobiti svoj meč na sudu“, rekao je ministar pravosuđa.

„Tek ako izgubi suđenje i preda žalbu, Vlada se može umiješati i pomilovati je ili narediti državnom odvjetniku da istraži ima li osnova za novo suđenje.“

Zatim je dodao.

„Ali to vrijedi samo ako je osude na zatvorsku kaznu. Ako bude osuđena na psihijatrijsku skrb u bolnici zatvorenog tipa, Vlada ne može ništa učiniti. Tada je to medicinsko pitanje, a premijer nije kompetentan procijeniti je li zdrava.“

U petak u deset navečer Lisbeth Salander čula je ključ u vratima. Odmah je zatvorila ručno računalo i stavila ga pod jastuk. Kada je podigla pogled, ugledala je Andersa Jonassona kako zatvara vrata.

„Dobra večer, gospođice Salander“, rekao je.

„I kako se večeras osjećaš?“

„Strašno me boli glava i mislim da imam temperaturu“, rekla je Lisbeth.

„To nije dobro.“

Lisbeth Salander nije izgledala kao da je muče ni glavobolja ni temperatura. Doktor Anders Jonasson pregledavao ju je deset minuta. Utvrdio je da joj je temperatura tijekom večeri jako porasla.

„Baš šteta što ti se ovo dogodilo nakon što ti se stanje tako lijepo poboljšavalo zadnjih tjedana. Sada te, na žalost, ne mogu otpustiti iz bolnice

još barem dva tjedna.“

„Dva tjedna bi trebala biti dovoljna.“

Gledao ju je dugo i značajno. Ugrubo, udaljenost između Londona i Stockholma iznosi nekih 1800 km, što bi u teoriji trebalo biti moguće prijeći za dvadesetak sati. U praksi im je trebalo gotovo dvadeset sati da dođu do granice Njemačke i Danske. Nebo je bilo prepuno teških olujnih oblaka, a kada se muškarac po imenu Trinity u ponedjeljak našao usred mosta Oresund koji povezuje Dansku i Švedsku, počelo je lijevati kao iz kabla. Usporio je i uključio brisače.

Trinityju je vožnja po Europi bila živi užas jer cijela kontinentalna Europa tupoglavo inzistira na vožnji po krivoj strani ceste. U subotu ujutro natrpao je sve stvari u svoj kombi, trajektom se prebacio od Dovera do Calaisa pa prešao Belgiju preko Liegca. Njemačku granicu prešao je kod Aachena, krenuo Autobahnom prema sjeveru i Hamburgu pa dalje prema Danskoj.

Njegov kompanjon Bob the Dog zaspao je na stražnjem sjedalu. Izmjenjivali su se u vožnji, i osim onih nekoliko puta što su stali na nekoliko sati i nešto usput pojeli, održavali su brzinu vožnje na oko devedeset kilometara na sat. Kombi je bio osamnaest godina star i ne bi mogao izdržati veće brzine.

Postoje i jednostavniji način da se prijeđe put od Londona do Stockholma, ali, na žalost, šanse da bi na običan let za Švedsku mogao ponijeti trideset kilograma elektroničke opreme bile su prilično male. Iako su tijekom vožnje prešli šest državnih granica, nisu ih zaustavili nijedan carinik ni kontrola putovnica. Trinity je bio iskreni zagovornik Europske Unije, čija su pravila pojednostavljivala njegove posjete kontinentu.

Trinity je imao 32 godine i bio rođen u Bradfordu, ali je od malih nogu živio u Londonu. Imao je loše školsko obrazovanje, samo srednju školu, nakon koje je dobio potvrdu da je tehničar za telekomunikacije. Tri godine nakon što je navršio 19 radio je kao instalater za British Telecom.No, ustvari, posjedovao je teoretska znanja o elektronici i kompjutorskim znanostima s kojima bi bez problema mogao sudjelovati u raspravama, u kojima bi bio bolji od bilo kojeg snobovskog profesora iz tog predmeta. Od svoje je desete godine živio s kompjutorima, a prvi je hakirao kad mu

je bilo trinaest. To ga je samo još više zapalilo, pa je sa šesnaest već bio toliko napredan da se mogao natjecati s najboljim hakerima na svijetu. U jednom razdoblju života provodio je svaku svoju budnu minutu pred kompjutorskim ekranom, pisao vlastite programe i stavljao nezgodne linkove na internet. Uvalio se u BBC, englesko Ministarstvo obrane i Scotland Yard. Nakratko mu je čak uspjelo preuzeti kontrolu nad britanskom atomskom podmornicom koja je patrolirala u Sjevernom moru. Srećom, Trinity je pripadao radoznoj, a ne zlonamjernoj vrsti kompjutorskih hakera. Njegova bi fascinacija prestajala jednom kad bi mu uspjelo hakirati kompjutor i pregledati njegove tajne. Na vrhuncu svoje karijere čak je znao tu i tamo podmetnuti koju šalu, na primjer dati uputu kompjutoru te podmornice da kaže kapetanu da si obriše guzicu kad bi ga zatražio koordinate. Taj je incident bio povod nizu kriznih sastanaka u Ministarstvu obrane, pa je Trinity počeo shvaćati da možda nije najpametnije razmetati se svojim znanjima ako je država ozbiljno mislila zaprijetivši da će hakeri biti osuđeni na dugogodišnju zatvorsku kaznu.

Završio je školu za tehničara za telekomunikacije zato što je već znao kako telefonska mreža funkcionira, utvrdio da je beznadno staromodna i prešao u privatne savjetnike za osiguranje koji instaliraju alarme i brinu se za protuprovalnu zaštitu. Posebno odabranim klijentima mogao je ponuditi i takve finese kao što su nadgledanje i prisluškivanje telefona.

Bio je jedan od osnivača Hakerske republike. A Wasp je bila jedna od građana.

Kad su se on i Bob the Dog približili Stockholmu, bila je nedjelja, pola osam navečer. Kad su prošli pokraj Ikee na zavoju Kungen u Skarholmenu, Trinity je uzeo mobitel i nazvao memorirani broj. "Plague", rekao je Trinity.

„Gdje ste?“

„Rekao si da te nazovem kad prođemo Ikeu.“

Plague mu je opisao put do hostela na Langholmenu u kojem je rezervirao sobu za kolege iz Engleske. Budući da Plague gotovo nikad nije napuštao stan, dogovorili su se da se sastanu kod njega sutradan u deset ujutro.

Nakon što je malo razmislio, Plague je odlučio stvarno se potruditi i

oprati posude, malo počistiti i prozračiti prije nego što gosti stignu.

TREĆI DIO

PAD SISTEMA

27. svibnja – 6. lipnja

Diodor Sicilski (kojeg drugi povjesničari ne smatraju pouzdanim izvorom) u prvom stoljeću prije Krista opisao je amazonke u Libiji, što je u to doba bilo ime za cijelu sjevernu Afriku zapadno od Egipta. Njihov je poredak bila ginokracija, što je značilo da su samo žene imale javnu moć, uključujući i vojnu. Po legendi, kraljevstvo je vodila kraljica Myrina, koja je sa 30.000 ratnica pješništva i 3000 ratnica konjice protutnjila kroz Egipat i Siriju te dospjela sve do Egejskog mora, putem pokorivši brojne muške vojske. Kad je kraljica Myrina poginula, njezina se vojska raspala. No Myrinina je vojska ostavila trag u regiji. Žene u Anatoliji uzele su oružje kako bi zaustavile invaziju s Kavkaza, nakon što su muški vojnici bili masovno ubijani. Te su žene bile izučene da sesluže svim vrstama oružja, među ostalima i lukom i strijelom, kopljem, sjekirom i harpunom.

Opremu i oklope kopirale su od Grka.

Brak su smatrale ponižavanjem. Dobivale su slobodno iz vojske kako bi rodile, radi čega su spolno općile s nasumce odabranim muškarcima iz susjednih sela. Samo žena koja je ubila muškarca u bitki smjela se odreći svoje nevinosti.

XVI.

Petak, 27. svibnja – utorak, 31. svibnja

Mikael Blomkvist u petak je napustio redakciju *Millenniuma* u pola jedanaest navečer. Sišao je u prizemlje, ali umjesto da izađe na ulicu, skrenuo je lijevo, prošao kroz podrum, izašao na unutrašnje dvorište između zgrada i onda kroz susjednu zgradu izašao na Ulicu Hokens. Naletio je na grupu tinejdžera koji su se vraćali s Mosebackea, ali nitko nije obraćao pozornost na njega. Ako ga netko nadgleda, pomislit će da je prespavao u redakciji *Millenniuma* kao i obično. Tako je činio još od travnja. A ustvari je te noći Christer Malm dežurao u redakciji.

Petnaest je minuta hodao sporednim uličicama i okolnim putevima po Mosebackeu sve dok se konačno nije uputio prema Fiskargatanu 9. Otvorio je ulazna vrata zgrade šifrom i popeo se stubama do potkrovlja, gdje je ušao u stan Lisbeth Salander uz pomoć njenih ključeva. Isključio je alarm. Uvijek se osjećao zbunjeno kad bi ušao u Lisbethin stan, koji se sastojao od dvadeset jedne sobe, od kojih su samo tri bile namještene. Za početak je skuhao termosicu kave i napravio sendviče. Potom je ušao u Lisbethinu radnu sobu i uključio njen PowerBook.

Od sredine travnja, kad mu je ukraden Bjorckov izvještaj, Mikael je bio svjestan da ga prate, pa se preselio u Lisbethin stan. Prebacio je sve važnije dokumente na njen stol. Nekoliko noći u tjednu provodio je u njezinu stanu, spavao u njezinu krevetu i radio za njenim kompjutorom. Ona je sve obrisala iz kompjutora prije nego što je otišla u Gossebergu kako bi se razračunala sa Zalachenkom. Mikael je pretpostavljao da se najvjerojatnije nije namjeravala vratiti. Uz pomoć njenih CDova uspio je ponovno pokrenuti kompjutor.

Od travnja nije čak ni uključio kabel za *broadband* u vlastiti kompjutor. Uključio se na njen *broadband* i na ICQ te je pozvao na njenu adresu koju je otvorila za njega i dojavila mu preko yahoo grupe Tupi_Stol.

„Bok, Sally.“

„Reci.“

„Preradio sam ona dva poglavlja o kojima smo pričali ranije ovog tjedna. Nova verzija je na yahoo. Kako tebi ide?“

„Napisala sedamnaest stranica. Stavljam ih na Tupi_Stol.“

Pling.

„OK. Imam ih. ujem se kad pročitam.“

„Još nešto.“

„Da?“

„Napravila sam još jednu grupu na yahoou po imenu Vitezovi.“ Mikael se nasmiješio.

„OK. Vitezovi tupog stola.“

„Lozinka yacaraca12.“

„OK.“

„etiri člana. Ti, ja i Plague i Trinity.“

„Tvoji misteriozni internetski trendovi.“

„Zaštita.“

„OK.“

„Plague je kopirao info iz kompa tužitelja Ekstroma. Hakirali smo ga u travnju.“

„OK.“

„Ako izgubim palm, on će te obavještavati.“

„Dobro. Hvala.“

Mikael se skinuo s ICQa i otišao na novootvorenu yahoo grupu Vitezovi. Sve što je pronašao bio je link od Plaguea na neku http adresu koja se sastojala samo od brojki. Kopirao je adresu u Explorer, stisnuo Enter i odmah došao na stranicu negdje na internetu koja je sadržavala šesnaest gigabajta koji su činili hard disk tužitelja Richarda Ekstroma.

Plague si je očito olakšao stvari jednostavno kopiravši cijeli Ekstromov hard disk. Mikaelu je trebalo sat vremena da razvrsta sadržaj. Odvojio je sistemske datoteke, programe i beskrajnu količinu preliminarnih istraga koje su se protezale nekoliko godina unatrag. Na kraju su mu ostale četiri mape. Tri od njih bile su nazvane „Prelim/Salander“, „Svašta/Salander“ te „Prelim/Niedermann“. Četvrta je mapa bila kopija Ekstromove elektroničke pošte sve do 14 sati prethodnog dana.

„Hvala, Plague“, rekao je Mikael za sebe.

Trebala su mu tri sata da pročita Ekstromovu preliminarnu istragu i strategiju za suđenje Lisbeth Salander. Ne neočekivano, puno se toga

vrtilo oko njezina mentalnog stanja. Ekstrom je naručio psihološku procjenu i poslao gomilu mailova kako bi požurio njeno prebacivanje u zatvor Kronoberg.

Mikael je utvrdio da Ekstromova potraga za Niedermannom, izgleda, tapka u mjestu. Bublanski je bio voditelj istrage. Uspio je prikupiti neke materijalne dokaze protiv Niedermanna u slučaju ubojstava Daga Svenssona i Mije Bergman te ubojstva odvjetnika Bjurmana. Mikael Blomkvist bio je taj koji im je, tijekom tri dugačka ispitivanja u travnju, dao veliki dio tih dokaza i ako Niedermanna ikada i uhvate, bit će prisiljen svjedočiti. Ovako naknadno, testiran je DNK iz nekoliko kapljica znoja i dvije dlake iz Bjurmanova stana. Utvrđeno je da odgovaraju DNKu iz Niedermannove sobe u Gossebergi. Isti je DNK pronađen u velikim količinama na posmrtnim ostacima financijskog savjetnika Motokluba Svavelsjo Viktora Goranssona.

S druge strane, Ekstrom je imao začuđujuće malo informacija o Zalachenku. Mikael je pripalio cigaretu, stao uz prozor i gledao u daljinu prema Djurgardenu.

Ekstrom je sada vodio dvije odvojene preliminarne istrage. Inspektor Hans Faste vodio je istragu o svim pitanjima koja su se ticala Lisbeth Salander. Bublanski je radio samo na Niedermannu. Bilo bi prirodno da je Ekstrom kad je čuo ime Zalachenko u preliminarnoj istrazi, kontaktirao ravnatelja SOAe i upitao ga tko je ustvari Zalachenko. Mikael nije mogao pronaći ni traga takvim kontaktima među Ekstromovim mailovima, u dnevniku ili bilješkama. Ali bilo je očito da ima nekakve informacije o Zalachenku. Među bilješkama je pronašao nekoliko zagonetnih formulacija.

„Istraga o Salander je falsificirana. Bjorckov original se ne podudara s Blomkvistovom verzijom. Pečat tajno.“

Hmm. Nakon toga cijeli niz bilješki s tvrdnjama da je Lisbeth Salander paranoična i shizofrena. Bilo je ispravno zatvoriti Salander 1991.

Ono što je povezivalo istrage Mikael je pronašao u mapi „Svašta“ o Lisbeth Salander, koja je sadržavala informacije koje je tužitelj smatrao nevažnima za istragu i koje dakle ne mogu biti upotrijebljene na suđenju ili kao dokazi protiv nje. Tu je spadalo praktički sve što je imalo veze sa Zalachenkovom prošlošću.

Istraga je bila stvarno jedna.

Mikael se pitao koliko je od toga slučajnost, a koliko namjerno. Gdje je granica? I je li Ekstrom svjestan da postoji granica?

Ili je možda netko svjesno dao Ekstromu informacije u koje je moguće povjerovati, ali koje navode na krivi trag?

Na kraju se ulogirao na hotmail i u sljedećih deset minuta provjerio pet anonimnih adresa koje je napravio. Uporno je svaki dan provjeravao hotmailadresu koju je dao inspektorici Šonji Modig. Nije gajio neke osobite nade da će mu se javiti. I zato se itekako iznenadio kad je otvorio inbox i pronašao mail poslan s adrese ressallskap9april@hotmail.com. Poruka je imala samo jedan redak.

Kafić Madeleine, gornji kat, 11 sati, subota.

Mikael Blomkvist zamišljeno je kimnuo. Plague je poslao poruku Lisbeth oko ponoći i prekinuo je u pisanju usred rečenice o njezinu životu dok joj je Holger Palmgren bio skrbnik. Živčano je bacila pogled na zaslon.

„Što hoćeš?“

„Bok, Wasp, i meni je drago što te čujem.“

„Da, da. Što je?“

„Teleborian.“

Uspravila se u krevetu i napeto promatrala ekran računala.

„Reci.“

„Trinity je sve sredio u rekordnom roku.“

„Kako?“

„Doktor ne miruje. Stalno putuje između Uppsale i Stockholma, pa ne možemo napraviti neprijateljsko preuzimanje.“

„Znam. Kako onda?“

„Igra tenis dva puta tjedno. Točno dva sata. Kompjutor ostavi u autu u garaži.“

„Aha.“

„Trinity je bez problema isključio alarm u autu i uzeo kompjutor. Trebalo mu je samo trideset minuta da kopira sve preko Firewirea i stavi Asphyxiju.“

„Gdje je?“

„Plague joj je dao httpadresu na serveru gdje je pohranio hard disk

doktora Petera Teleboriana.“

„Da citiram Trinity... *This is some nasty shit.*“

„Pogledaj njegov hard disk.“

Lisbeth Salander prekinula je razgovor s Plagueom, otišla na internet i pronašla server o kojem je Plague govorio. Sljedeća je tri sata pregledavala mapu po mapu iz Teleborianova kompjutera. Pronašla je korespondenciju između Teleboriana i neke osobe s hotmailadresom koja mu je slala kriptirane poruke. Budući da je imala pristup Teleborianovu PGPključu, mogla je bez problema čitati poruke. Pošiljatelj se zvao Jonas, prezimena nije bilo. Jonas i Peter Teleborian gajili su nezdravu opsesiju Lisbeth Salander i želju da joj naškode.

To... sada možemo dokazati da postoji urota.

Ali ono što je stvarno zanimalo Lisbeth bilo je onih četrdeset sedam mapa koje su sadržavale 8756 fotografija dječje pornografije. Otvarala je fotografiju po fotografiju koje su prikazivale djecu od petnaest godina i mladu. Nekoliko je fotografija prikazivalo vrlo malu djecu. Na većini su bile djevojčice. Neke su fotografije bile sadističke.

Pronašla je linkove na barem desetak osoba iz raznih zemalja koje su međusobno razmjenjivale dječju pornografiju.

Lisbeth je ugrizla donju usnicu. Inače joj je lice bilo potpuno bezizražajno.

Sjećala se onih noći kad joj je bilo dvanaest godina i kada je ležala zavezana u praznoj sobi u psihijatrijskoj klinici za djecu St. Stefan. Teleborian je neprestano dolazio u tamu njezine sobe i promatrao je pod svjetlom noćne lampe. Znala je. Nikada je nije ni taknuo, ali oduvijek je znala.

Proklela je samu sebe. Trebala se već prije mnogo godina razračunati s Teleborianom. Umjesto što je nastojala zaboraviti ga i ignorirala njegovo postojanje.

Pustila ga je da nastavi činiti to što čini.

Nakon nekog vremena pozvala je Mikaela Blomkvista preko ICQa.

Mikael Blomkvist proveo je noć u Lisbethinu stanu u Fiskargatanu. Isključio je kompjutor tek u pola sedam ujutro. Zaspao je s fotografijama dječje pornografije pred očima. Probudio se u deset i petnaest, skočio iz

Lisbethina kreveta, istuširao se i pozvao taksi, koji je došao po njega pred kazalište Sodra. U pet do jedanaest bio je u Birger Jarlsgatanu i otpješačio do kafića Madeleine. Sonja Modig čekala ga je pijući crnu kavu.

„Bok“, rekao je Mikael.

„Ovime puno riskiram“, rekla je bez pozdrava.

„Mogu dobiti otkaz ako se ikada sazna da sam razgovarala s tobom.“

„Nitko to neće znati osim mene.“ Izgledala je vrlo nervozno.

„Jedan moj kolega nedavno je posjetio bivšeg premijera Thorbjorna Falldina. Posjetio ga je privatno, ali posao mu je sada također ugrožen.“

„Razumijem.“

„Dakle zahtijevam anonimnost za nas oboje.“

„Ne znam ni o kojem kolegi govoriš.“

„Reći ću ti. Ali hoću da mi obećaš da ćemo biti tretirani kao tajni izvori.“

„Imaš moju riječ.“ Bacila je pogled na sat.

„Žuri ti se?“

„Da. Za deset minuta se sastajem s mužem i djecom u Sturegallerian. Moj muž misli da sam na poslu.“

„A Bublanski ne zna ništa o ovome.“

„Ne.“

„OK. Ti i tvoj kolega ste izvori i kao takvi imate potpunu zaštitu. Oboje. Do groba.“

„Moj kolega je Jerker Holmberg, upoznao si ga u Goteborgu. Njegov otac je u Stranci centra i Jerker još od malih nogu poznaje Falldina. Holmberg ga je privatno posjetio i pitao ga o Zalachenku.“

„Shvaćam.“

Mikaelu je srce odjednom počelo jako lupati.

„Falldin je, izgleda, drag čovjek. Holmberg mu je ispričao za Zalachenka i pitao ga što on zna o tom bivšem špijunu. Falldin nije ništa rekao. Onda mu je Holmberg rekao kako mi sumnjamo da su Lisbeth Salander zatvorili na psihijatriju ljudi koji su štitili Zalachenka. Falldina je to jako uznemirilo.“

„Shvaćam.“

„Falldin je rekao kako su ga, kad je tek postao premijer, posjetili

tadašnji direktor SOAe i jedan kolega. Ispričali su mu fantastičnu priču o bivšem ruskom špijunu koji je došao u Švedsku. Rekli su mu da je to najstrože čuvana vojna tajna u Švedskoj... i da nitko u cijeloj švedskoj obrani ni približno ne zna koliko je to važno.“

„OK.“

„Falldin je rekao da nije znao što bi trebao učiniti u vezi s tim. Tek je postao premijer i nije imao iskustva u Vladi. Jer socijaldemokrati su bili na vlasti duže od četrdeset godina. Rekli su mu da je on osobno odgovoran, da mora sam donijeti odluku i da će se SOA odreći svoje odgovornosti bude li se konzultirao s kolegama iz Vlade. Sve to mu je bilo neugodno i jednostavno nije znao što da učini.“

„OK.“

„Na kraju je shvatio da je prisiljen učiniti ono što su gospoda iz SOAe predložila. Dao je direktivu po kojoj SOA sama vodi brigu o Zalachenku. Obvezao se da nikada neće o tome ni sa kim razgovarati. Falldin nije čak nikada ni saznao ime tog bivšeg špijuna.“

„Razumijem.“

„Nakon toga, za vrijeme svoja dva mandata, Falldin praktički nije ništa ni čuo o tome. Ali učinio je nešto iznimno mudro. Inzistirao je da i državni tajnik bude upućen u tu tajnu i da funkcionira kao posrednik između Vladinog ureda i onih koji su štitili Zalachenka.“

„A tako?“

„Državni tajnik se zove Bertil K. Janeryd, danas ima šezdeset tri godine i generalni je konzul Švedske u Amsterdamu.“

„Isuse.“

„Kad je Falldin shvatio koliko je ta preliminarna istraga ozbiljna, sjeo je i napisao pismo Janerydu.“

Sonja Modig gurnula je omotnicu preko stola.

„Dragi Bertile, tajna koju smo obojica čuvala za vrijeme mog mandata u Vladi sada je predmet vrlo ozbiljne istrage. Osoba o kojoj se radilo mrtva je i više joj se ne može naškoditi. Ali moglo bi se naškoditi drugim ljudima.

Od iznimne je važnosti da dobijemo odgovore na postavljena pitanja.

Osoba koja nosi ovo pismo radi neslužbeno i ja joj vjerujem. Molim te da saslušaj njegovu priču i odgovoriš na pitanja koja ti postavi.

Upotrijebi svoju dokazano dobru zdravorazumsku procjenu. T. F.“

„Tu se dakle misli na Jerkera Holmberga.“

„Ne. Holmberg je zamolio Falldina da ne napiše ime. Izričito mu je rekao da ne zna tko će otputovati u Amsterdam.“

„Hoćeš reći...“

„Ja i Jerker smo razgovarali o tome. Ionako smo već na tankom ledu i trebaju nam vesla, a ne bušilice za led. Nemamo nikakvo zakonsko pravo da odemo u Amsterdam i ispitamo generalnog konzula. Ali ti to možeš učiniti.“

Mikael je presavio pismo i htio ga staviti u džep sakoa, kad ga je Sonja Modig zgrabila za ruku. Čvrsto ga je stisnula.

„Informacija za informaciju“, rekla je.

„Želimo znati što će ti Janeryd reći.“ Mikael je kimnuo. Sonja Modig je ustala.

„Čekaj. Rekla si da su Falldina posjetila dvojica iz SOAe. Jedan je bio ravnatelj SOAe. Tko je bio drugi?“

„Falldin ga je tada upoznao, no više ga nikada nije vidio i nije se mogao sjetiti njegovog imena. Nisu napravili nikakav zapisnik tog sastanka. Sjeća se da je bio mršav i imao tanke brkove.“

Predstavio se kao voditelj Sekcije za specijalnu analizu ili tako nešto. Falldin je poslije pregledao SOAin plan organizacije i nije mogao pronaći taj odjel.“

Zalachenkov klub, pomislio je Mikael.

Sonja Modig ponovno je sjela. Činilo se da važe svoje riječi.

„OK“, rekla je naposljetku.

„S rizikom da me izvedu pred streljački odred. Postoji zapisnik kojeg se nisu sjetili ni Falldin ni njegovi posjetitelji.“

„Gdje?“

„Falldinov dnevnik posjeta u Rosenbadu.“

„I?“

Sonja Modig ponovno je oklijevala.

„U dnevniku samo piše da se premijer sastao s ravnateljem SOAe i njegovim kolegom kako bi razgovarali o općim pitanjima.“

„Piše li ime?“

„Da. E. Gullberg.“

Mikael je osjetio kako mu je krv navrla u glavu.

„Evert Gullberg“, rekao je. Sonja Modig izgledala je odlučno. Kimnula je, ustala i otišla.

Mikael Blomkvist ostao je sjediti u kafiću Madeleine. Otvorio je rezervni mobitel pa rezervirao avionsku kartu za Amsterdam. Zrakoplov je polijetao s Arlande u 14.50. Otpješačio je do trgovine Dressman u Kungsgatanu, kupio čistu košulju i donje rublje pa otišao do ljekarne u Klari, gdje je kupio četkicu za zube i toaletne potrepštine. Dobro je pazio da ga nitko ne prati kada je uskočio u autobus za zračnu luku. Stigao je deset minuta prije zatvaranja izlaza.

U 18.30 uzeo je sobu u jednom ofucanom hotelu u Red Light districtu samo deset minuta hoda od glavnoga kolodvora u Amsterdamu.

Trebala su mu dva sata da pronađe švedskoga generalnog konzula u Amsterdamu. Oko devet ga je uspio dobiti na telefon. Bio je vrlo uvjerljiv i naglasio da je došao po vrlo važnom zadatku o kojem je prisiljen što prije razgovarati s njim. Konzul je na kraju popustio i pristao sastati se s Mikaelom u nedjelju u deset ujutro. Nakon toga Mikael je izašao na laku večeru u restoranu pokraj hotela. Zaspao je već oko jedanaest.

Generalni konzul Bertil K. Janeryd nije bio posebno razgovorljiv kad ga je ponudio kavom u svom privatnom stanu.

„Dakle... O čemu se radi da je tako hitno?“

„O Alexanderu Zalachenku. Bivšem ruskom špijunu koji je došao u Švedsku 1976.“, rekao je Mikael i predao mu Falldinovo pismo.

Janeryd je izgledao zapanjeno. Pročitao je pismo i polako ga odložio sa strane.

Mikael je sljedećih pola sata objašnjavao u čemu je problem i zašto je Falldin napisao pismo.

„Ne... ne mogu govoriti o tome“, rekao je Janeryd naposljetku.

„Naravno da možete.“

„Ne, o tome mogu razgovarati samo pred parlamentarnim odborom.“

„Postoje velike šanse da ćete to moći i učiniti. Ali u pismu piše da sami procijenite.“

„Falldin je pošten čovjek.“

„U to nimalo ne sumnjam. Ali mene ne zanimate ni vi ni Falldin. Ne morate mi otkriti nikakve vojne tajne koje vam je Zalachenko možda rekao.“

„Ne znam ja nikakve vojne tajne. Nisam čak ni znao da se zove Zalachenko... Znao sam za njega samo pod pseudonimom.“

„A to je bio?“

„Zvali su ga Ruben.“

„OK.“

„Ne mogu o tome razgovarati.“

„Da, možete“, ponovio je Mikael i uspravio se.

„Naime cijela će ta priča uskoro biti poznata javnosti. A kada se to dogodi, mediji će vas ili pokopati ili opisati kao poštenog državnog službenika koji je napravio najbolju moguću stvar u toj lošoj situaciji. Vi ste bili ti koji ste po Falldinovoj naredbi posredovali između njega i ljudi koji su se brinuli za Zalachenka. To već znam.“

Janeryd je kimnuo.

„Ispričajte mi istinu.“

Janeryd je šutio gotovo minutu.

„Nikada nisam dobio nikakve informacije. Bio sam mlad... nisam znao što bih trebao učiniti. Sastajao sam se s njima otprilike dvaput godišnje onda kad je to bilo aktualno. Saznao sam da je Ruben... Zalachenko živ i zdrav, da surađuje s nama i da su informacije koje nam daje neprocjenjive. Nikada nisam saznao detalje. Nije bilo *potrebe* da ih znam.“ Mikael je čekao.

„Odbjegli je špijun operirao u drugim zemljama i nije znao ništa o Švedskoj, pa nikada nije ni postao neko veliko pitanje za sigurnost naše zemlje. U nekoliko sam navrata izvijestio o tome premijera, ali često se nije imalo što izvijestiti.“

„OK.“

„Uvijek su mi rekli da se njime bave na uobičajeni način i da informacije koje nam daje procesuiraju našim standardnim kanalima. Što sam trebao reći? Kad sam ih pitao što to znači, nasmiješili bi se i rekli da to ne spada u moje ovlasti. Osjećao sam se kao idiot.“

„Nikada niste mislili da nešto ne štima s takvim aranžmanom?“

„Ne. Nije bilo ništa krivo s aranžmanom. Jer ja sam, naravno, pretpostavljao da SOA zna što radi i da imaju standardne procedure za takve slučajeve i iskustvo. Ali ne mogu razgovarati o tome.“ Janeryd je tada već nekoliko minuta razgovarao o tome.

„Sve ovo nije važno. Trenutno je važno samo jedno.“

„Što?“

„Imena osoba s kojima ste održavali te sastanke.“ Janeryd je upitno pogledao Mikaela.

„Osobe koje su nadzirale Zalachenka radile su daleko izvan svojih ovlasti. Bavile su se teškom kriminalnom djelatnošću i moraju biti predmetom istrage. Zato me Falldin poslao vama. Falldin ne zna imena. Vi ste se sastajali s njima.“ Janeryd je trepnuo i stisnuo usnice.

„Sastajali ste se s Evertom Gullbergom... on je bio glavni.“ Janeryd je kimnuo.

„Koliko ste se puta sastali s njim?“

„On je sudjelovao na svim sastancima osim jednog. Znači, desetak sastanaka dok je Falldin bio premijer.“

„Gdje ste se sastajali?“

„U lobiju nekog hotela. Najčešće Sheratona. Jednom u Amarantenu na Kungsholmenu i nekoliko puta u pubu u Continentalu.“

„I tko je još bio na sastancima?“

Janeryd je zatrepao. Odustao je od čuvanja tajni.

„Davno je to bilo... ne sjećam se.“

„Pokušajte se sjetiti.“

„Bio je neki... Clinton. Kao američki predsjednik.“

„Ime?“

„Fredrik Clinton. Njega sam vidio četiri, pet puta.“

„OK... tko još?“

„Hans von Rottinger. Poznao sam ga preko svoje majke.“

„Svoje majke?“

„Da, moja majka je poznavala obitelj Von Rottinger. Hans von Rottinger bio je vrlo ljubazan čovjek. Nisam ni znao da radi za SOA u sve dok se odjednom nije pojavio na sastanku s Gullbergom.“

„I nije radio“, rekao je Mikael. Janeryd je probljedio.

„Radio je za nešto što se zvalo Sekcija za specijalnu analizu“, rekao je Mikael.

„Što ste saznali o toj grupi?“

„Ništa... hoću reći, oni su se brinuli za špijuna.“

„Da. Ali nije li zgodno kako njih uopće nije bilo u planu organizacije SOAe?“

„Pa to je apsurdno...“

„Da, zar ne? Kako ste ugovarali sastanke? Jesu li oni vas nazivali ili ste vi nazivali njih?“

„Ne... vrijeme i mjesto uvijek bi bili određeni na prethodnom sastanku.“

„A što ste radili ako ste morali stupiti u kontakt s njima? Na primjer da dogovorite drugo vrijeme sastanaka ili tako nešto.“

„Imao sam telefonski broj koji sam mogao nazvati.“

„Koji broj?“

„Iskreno rečeno, tog se više stvarno ne sjećam.“

„Čiji je to broj bio?“

„Ne znam. Nikada ga nisam upotrijebio.“

„OK. Sljedeće pitanje... Kome ste predali posao?“

„Kako to mislite?“

„Kad Falldin više nije bio premijer. Tko je preuzeo vaše mjesto?“

„To ne znam.“

„Jeste li napisali kakav izvještaj?“

„Ne, pa sve je bilo tajno. Nisam smio ni voditi bilješke.“

„I nikada niste imenovali nasljednika?“

„Ne.“

„I što se onda dogodilo?“

„Pa... Falldin je otišao i premijer je postao Ola Ullsten. Dobio sam informaciju da moramo čekati da završe sljedeći izbori. Tada je Falldin ponovno izabran i naši su se sastanci nastavili. A onda su bili izbori 1982. i socijaldemokrati su pobijedili. Pretpostavljam da je Palme postavio nekoga na moje mjesto. Ja sam počeo raditi u Ministarstvu vanjskih poslova i postao diplomat. Prvo su me poslali u Egipat te potom u Indiju.“

Mikael mu je još nekoliko minuta postavljao pitanja, ali bio je uvjeren

da je saznao sve što je Janeryd imao reći. Tri imena.

Fredrik Clinton. Hans von Rottinger.

I Evert Gullberg – čovjek koji je ubio Zalachenka. Zalachenkov klub.

Zahvalio je Janerydu na informacijama i taksijem se vratio do glavnoga kolodvora. Tek kad je već sjedio u taksiju, otvorio je džep sakoa i isključio diktafon. Sletio je u Stockholm istoga dana u pola osam navečer.

Erika Berger zamišljeno je promatrala fotografiju na monitoru. Podigla je pogled i promotrila polupraznu redakciju ispred svog ostakljenog ureda. Anders Holm nije bio tamo. Nije vidjela da itko pokazuje zanimanje za nju, ni otvoreno ni potajice. A i nije imala nikakvog razloga za sumnju da joj netko iz redakcije želi nauditi. Mail je stigao prije jedne minute. Pošiljalatelj je bio redax@aftonbladet.com. *Zašto Aftonbladet?*

Adresa je bila lažirana.

Današnja poruka nije imala tekst. Bila je to samo jpgslika, koju je otvorila u Photoshopu. Fotografija je bila pornografska i prikazivala голу ženu ekstremno velikih grudi i sa psećom uzicom oko vrata. Klečala je na sve četiri i netko ju je jebao straga.

Ženino je lice bilo zamijenjeno. Nije se radilo o vještom retuširanju, vjerojatno to pošiljalatelj nije ni namjeravao. Na ženino je lice stavljeno lice Erike Berger. Fotografija je bila iz *Millenniuma* koja je stajala uz uvodnik, moglo je se lako skinuti s neta.

U donjem kutu fotografije stajala je riječ napisana kao sprejem u Photoshopu.

Kurva.

Bila je to deveta anonimna poruka koja je sadržavala riječ „kurva“ i koja je naizgled poslana iz nekog velikog i poznatog švedskog medija. Bilo je očito da ima nekog luđaka za vratom.

Prisluškivanje telefona teži je dio kontrole informacija. Trinity je bez problema pronašao kabel koji je pripadao privatnom telefonu tužitelja Ekstroma; problem je, naravno, bio taj što se Ekstrom tim telefonom vrlo rijetko ili nikada koristio za poslovne razgovore. Nije ni pokušao prisluškivati Ekstromov telefon na poslu u policiji na Kungsholmenu. Za to bi trebao pristup švedskoj kabelskoj mreži u rasponu koji Trinity nije posjedovao.

No zato su Trinity i Bob the Dog veći dio tjedna utrošili na identifikaciju i pronalaženje Ekstromova mobitela u zujanju gotovo 200.000 drugih mobitela u radijusu od jednog kilometra od policije. Trinity i Bob the Dog upotrebljavali su sustav koji se zove Random Frequency Tracking System, RFTS. Taj sustav nije nepoznat. Razvila ga je američka National Security Agency, NSA, i ugrađen je u nepoznat broj satelita koji nadgledaju krizna područja od posebnog interesa i glavne gradove po cijelom svijetu.

NSA ima goleme resurse i upotrebljava veliku mrežu kako bi u nekoj regiji istovremeno uhvatila veliki broj razgovora putem mobitela. Svaki razgovor tada bude odvojen i digitalno obrađen putem kompjutera koji su programirani da reagiraju na određene riječi, na primjer terorist ili kalašnjikov. Ako se takva riječ pojavi, kompjutor automatski šalje upozorenje, nakon kojega operater preuzima posao manualno i počne prisluškivati razgovor da vidi ima li tu čega sumnjivog ili ne.

Puno je teže identificirati pojedini mobilni telefon. Svaki mobilni telefon ima svoju vlastitu, jedinstvenu signaturu – otisak prsta – u obliku telefonskog broja. S posebno osjetljivom aparaturom NSA se može fokusirati na određeno područje te razdvojiti i prisluškivati razgovore. Tehnika je jednostavna, ali nije sto posto sigurna. Pogotovo je teško identificirati kad prisluškivani nekoga zove, dok je lakše identificirati ako netko njega zove zato što to počinje upravo tim otiskom prsta, nakon kojeg telefon hvata signal.

Razlika u prisluškivanju između Trinityja i NSAE bila je financijske prirode. NSA ima godišnji budžet od nekoliko milijardi američkih dolara, gotovo 12.000 zaposlenih agenata te pristup vrhunskoj tehnologiji u informatici i telefoniji. Trinity ima svoj kombi s otprilike trideset kila elektroničke opreme, od kojih se veći dio sastojao od ručno sastavljene opreme koju je napravio Bob the Dog. NSA može putem globalnog satelitskog sustava nadzora usmjeriti ekstremnoosjetljive antene prema određenoj zgradi bilo gdje u svijetu. Trinity ima antenu koju je Bob the Dog konstruirao i koja ima učinkovit domet od oko petsto metara.

Zbog tehnike kojom je raspolagao Trinity je morao parkirati svoj kombi u Bergsgatanu ili nekoj od obližnjih ulica i naporno raditi na kalibriranju opreme sve dok ona ne identificira otisak prsta koji je broj mobitela tužitelja Richarda Ekstroma. Budući da nije znao švedski, morao

je prenijeti razgovor putem drugog mobitela doma Plagueu, koji ga je onda prisluškivao.

Pet je dana sve iscrpljeniji i već poluludi Plague slušao golemu količinu razgovora koji su dolazili u policijsku zgradu i okolne kuće te odlazili iz njih. Čuo je dijelove istraga u tijeku, otkrio planirane ljubavne sastanke i snimio goleme količine razgovora koji su bili sve same nezanimljive gluposti. Kasno navečer petog dana Trinity mu je poslao signal koji je digitalni zaslon odmah identificirao kao mobitel tužitelja Ekstroma. Plague je postavio parabolnu antenu na pravu frekvenciju.

RTFS je funkcionirao uglavnom na pozive koje je Ekstrom dobivao. Trinityjeva je antena uhvatila to traženje Ekstromova mobitela koje je poslano u eter po cijeloj Švedskoj.

Kako bi Trinity mogao početi snimati Ekstromove razgovore, dobio je primjerak njegova glasa, na kojem je Plague onda mogao raditi.

Plague je ubacio Ekstromov digitalizirani glas u program koji se zvao VPRS – Voiceprint Recognition System. Specificirao je desetak riječi koje se obično pojavljuju, na primjer „OK“ ili „Salander“. Kada je imao pet zasebnih primjera iste riječi, kategorizirao bi je s obzirom na vrijeme koje je potrebno da bude izgovorena, dubinu glasa i frekvenciju, kako je naglašena i po još nekoliko drugih točaka. Rezultat je bila grafička krivulja. Uz pomoć toga Plague je dobio mogućnost da prisluškuje i pozive tužitelja Ekstroma. Njegova antena neprestano je osluškivalatražeći razgovore u kojima baš Ekstromova grafička krivulja vodi razgovor u kojem se pojavljuje koja od tih desetak frekventnih riječi. Tehnika nije bila savršena. Ali otprilike pedeset posto svih razgovora koje je Ekstrom vodio na svome mobitelu s nekog mjesta u policijskoj zgradi ili njenoj neposrednoj okolini, bilo je prisluškivano i snimano.

Na žalost, sustav je imao očit nedostatak. Čim bi tužitelj Ekstrom napustio policijsku zgradu, više nije bilo moguće prisluškivati mobitel, osim ako Trinity nije znao gdje se nalazi i parkirao u neposrednoj blizini.

S naredbom od samog vrha Torsten Edklinth konačno je mogao osnovati mali ali legitiman operativni odjel. Odabrao je četvero suradnika, i to namjerno mlade ljude koji su došli iz javne policije te relativno nedavno počeli raditi za SOAu. Dvoje je došlo iz odjela za prijevare, jedan je došao

iz financijske policije i jedan iz odjela za zločine. Pozvani su u Edklinthov ured i odslušali predavanje o vrsti zadatka i važnosti njegova obavljanja u potpunoj tajnosti. Naglasio je da je ovu istragu naredio osobno premijer. Monica Figuerola postala je njihova šefica i vodila je istragu snagom koja je odgovarala njezinu izgledu.

No istraga je išla polagano, što je najvećim dijelom bilo posljedica toga što nitko nije bio baš siguran koga bi ili koju grupu ljudi trebalo istražiti. U više su navrata Edklinth i Figuerola razmišljali da jednostavno uhite Martenssona i počnu mu postavljati pitanja. Ali svaki su put odlučili ipak još pričekati. Uhićenje bi cijelu istragu učinilo javnom i vidljivom.

Tek u utorak, jedanaest dana nakon sastanka s premijerom, Monica Figuerola pokucala je na vrata Edklinthova ureda.

„Mislim da imamo nešto.“

„Sjedni.“

„Evert Gullberg.“

„Da?“

„Jedan od naših istražitelja razgovarao je s Marcusom Erlanderom, koji vodi istragu o ubojstvu Zalachenka. Erlander je rekao da je SOA kontaktirala policiju u Goteborgu samo dva sata nakon ubojstva i dala im informacije o Gullbergovim prijetećim pismima.“

„To je bilo brzo.“

„Da. Malo prebrzo. SOA je faksirala devet pisama goteborškoj policiji koja je Gullberg, navodno, napisao. Ali postoji jedan problem.“

„Koji?“

„Dva pisma bila su namijenjena Ministarstvu pravosuđa – jedno ministru pravosuđa, a drugo ministru za demokraciju.“

„Da. To već znam.“

„Da, ali pismo za ministra za demokraciju upisano je kao primljeno u to ministarstvo tek sutradan. Stiglo je kasnijom poštom.“

Edklinth se zabuljio u Monicu Figuerolu. Prvi se put stvarno uplašio da bi sve njegove sumnje mogle biti istinite. Monica Figuerola neumoljivo je nastavila.

„Drugim riječima, SOA je faksom poslala kopiju prijetećeg pisma koje još nije stiglo na adresu primatelja.“

„Bože dragi“, rekao je Edklinth.

„Jedan suradnik iz zaštite osoba poslao je to pismo.“

„Tko?“

„Mislim da on nema veze sa svim tim. Ujutro je dobio pismo na radni stol, a ubrzo nakon ubojstva dobio je naredbu da kontaktira policiju u Goteborgu.“

„Tko mu je dao zadatak?“

„Tajnica voditelja ureda.“

„Isuse Bože, Monica... Shvaćaš li što to znači?“

„Da.“

„To znači da je SOA umiješana u ubojstvo Zalachenka.“

„Ne. Ali to definitivno znači da su osobe unutar SOAe znale za ubojstvo prije nego što je počinjeno. Pitanje je samo tko?“

„Voditelj ureda...“

„Da. Ali počinjem misliti da se taj Zalachenkov klub nalazi negdje izvan zgrade.“

„Kako to misliš?“

„Martensson. Prebačen je iz zaštite osoba i radi na svoju ruku. Ovaj tjedan smo ga pratili dan i noć. Koliko mi znamo, on nema kontakata ni sa kim iz kuće. Zovu ga na mobitel koji ne možemo prislušivati. Ne znamo koji je broj tog mobitela, ali to nije njegov mobitel. Susreo se s jednim plavokosim muškarcem kojeg još nismo uspjeli identificirati.“

Edklinth se duboko zamislio. U tom je trenutku Anders Berglund pokucao na vrata. Bio je to jedan od ljudi koje su nedavno uzeli za novi operativni odjel, prije je radio za financijsku policiju.

„Mislim da smo pronašli Everta Gullberga“, rekao je Berglund.

„Uđi“, rekao je Edklinth.

Berglund je stavio na stol crnobijelu fotografiju iskrzanih rubova. Edklinth i Figuerola pogledali su je. Na njoj se nalazio muškarac kojeg su odmah prepoznali. Kroz vrata su ga vodila dva krupna policajca u civilu. Legendarni kralj špijuna Stig Wennerstrom.

„Fotografija je iz izdavačke kuće Ahlen & Akerlund i objavljena je u novinama *Se* u proljeće 1964.“

Nastala je u vrijeme suđenja, kada je Wennerstrom osuđen na

doživotnu robiju.“

„Aha.“

„U pozadini možete vidjeti tri osobe. Desno je policijski inspektor Otto Danielsson, on je bio taj koji je uhvatio Wennerstroma.“

„Da...“

„Pogledajte muškarca koji stoji lijevo iza Danielssona.“

Edklinth i Figuerola promatrali su visokog muškarca s tankim brkovima i šeširom. Pomalo je sličio Dashiellu Hammettu.

„Usporedite lice s Gullbergovom fotografijom koju imamo iz njegove putovnice. Ona je nastala kad je imao šezdeset šest godina.“

Edklinth se namrštio.

„Ne bih se mogao zakleti da se radi o istoj osobi...“

„Ali ja bih“, odgovorio je Berglund.

„Okreni fotografiju.“

Na stražnjoj strani bio je pečat na kojem je pisalo da je fotografija vlasništvo izdavačke kuće Ahlen & Akerlund i da je fotograf bio Julius Estholm. Tekst je napisan olovkom. *Stig Wennerstrom u pratnji dva policajca ulazi u zgradu suda u Stockholmu. U pozadini O. Danielsson, E. Gullberg i H. W. Francke.*

„Evert Gullberg“, rekla je Monica Figuerola.

„On je bio iz Sigurnosne.“

„Ne baš“, rekao je Berglund.

„Cisto tehnički gledano, nije. Barem ne u vrijeme kad je to fotografirano.“

„A tako?“

„SOA je osnovana tek četiri mjeseca kasnije. Na ovoj je slici još pripadao Tajnoj državnoj policiji.“

„Tko je H. W. Francke?“ upitala je Monica Figuerola. „Hans Wilhelm Francke“, rekao je Edklinth.

„Umro je početkom devedesetih, ali bio je zamjenik ravnatelja Tajne državne policije krajem pedesetih i početkom šezdesetih. Bio je legenda, baš kao i Otto Danielsson. Ustvari, ja sam ga sreo par puta.“

„A tako“, rekla je Monica Figuerola.

„Napustio je Sigurnosnu krajem šezdesetih. Francke i P. G. Vinge

nikada se nisu slagali, gotovo je dobio otkaz kad mu je bilo pedeset ili pedeset pet godina. Pa je otvorio svoju tvrtku.“

„Otvorio svoju tvrtku?“

„Da, postao je savjetnik za pitanja osiguranja za privatnu industriju. Imao je ured na Stureplanu, ali tu i tamo znao je držati predavanja u Sigurnosnoj. Tako sam ga upoznao.“

„Razumijem. Oko čega su se svađali Vinge i Francke?“

„Bili su jako različiti. Francke je bio kauboj, posvuda je vidio agente KGBa, dok je Vinge bio birokrat stare škole. A onda je, ironijom sudbine, Vinge ubrzo nakon toga dobio otkaz zato što je mislio da je Palme radio za KGB.“

„Hmm“, rekla je Monica Figuerola promatrajući fotografiju na kojoj su Gullberg i Francke stajali jedan uz drugoga.

„Mislim da je vrijeme za novi razgovor s ministrom pravosuđa“, rekao joj je Edklinth.

„*Millennium* je danas izašao“, rekla je Monica Figuerola. Edklinth ju je oštro pogledao.

„Ni riječi o afëri Zalachenko“, rekla je.

„To vjerojatno znači da imamo još mjesec dana vremena do sljedećeg broja. Lijepo je to znati. Ali moramo se pozabaviti Blomkvistom. On je kao neeksplozivna granata u cijeloj ovoj zbrci.“

XVII.

Srijeda, 1. lipnja

Mikael Blomkvist nije imao pojma da se netko nalazi na stubištu kad je skrenuo na zadnjem zavoju stuba ispred svog potkrovnog stana u Bellmansgatanu 1. Bilo je sedam navečer. Naglo se zaustavio ugledavši ženu kratke kovrčave plave kose kako sjedi na gornjoj stubi. Odmah ju je prepoznao po fotografiji iz putovnice koju je za njega pronašla Lottie Karim. Bila je to Monica Figuerola iz SOAe.

„Bok, Blomkvist“, pozdravila ga je veselo i zatvorila knjigu koju je čitala. Mikael je bacio pogled na knjigu i vidio da je na engleskom, o pogledu na Boga u antičkim vremenima. Podigao je pogled i promotrio neočekivanu posjetiteljicu. Ustala je. Bila je odjevena u bijelu ljetnu haljinu kratkih rukava. Kožnatu jaknu boje cigle objesila je na rub rukohvata.

„Trebali bismo razgovarati s tobom“, rekla je.

Mikael ju je promatrao. Bila je visoka, viša od njega, a dojam je bio još pojačan time što je stajala dvije stube iznad njega. Promatrao je njene ruke. Kad je spustio pogled na njene noge, uvidio je da ima puno više mišića od njega.

„Provodiš puno vremena u teretani“, rekao je. Nasmiješila se i izvadila iskaznicu.

„Ja sam...“

„Ti si Monica Figuerola, rođena si 1969. i živiš u Pontonjargatanu na Kungsholmenu. Rođena si u Borlangeu, ali si radila u policiji u Uppsali. Zadnje tri godine radiš u SOAi, u državnoj zaštiti. Fanatik si za vježbanje i bila si elitna atletičarka koja je skoro upala u švedski tim za OI. Što hoćeš od mene?“

Iznenadila se, ali je kimmula i brzo se sabrala.

„Dobro“, rekla je vedrim glasom.

„Onda znaš tko sam i da me se ne moraš bojati.“

„Ne moram?“

„Neki ljudi moraju na miru porazgovarati s tobom. Budući da ti stan i mobitel, izgleda, prisluškuju i da ima razloga zašto moramo biti diskretni, poslali su me da te pozovem.“

„A zašto bih slijedio osobu koja radi za SOAu?“ Neko je vrijeme razmišljala.

„Pa... možeš me slijediti nakon što sam te prijateljski pozvala ili, ako ti se to više sviđa, mogu ti staviti lisičine i odvući te tamo.“

Široko se nasmiješila. Mikael Blomkvist uzvratio joj je osmijeh.

„Čuj, Blomkvist... jasno mi je da nemaš nešto puno razloga vjerovati nekome iz Sigurnosne. Ali nisu svi koji tamo rade tvoji neprijatelji i postoje vrlo dobri razlozi zašto bi trebao porazgovarati s mojim poslodavcima.“ Oklijevao je.

„Onda, kako hoćeš? U lisičinama ili samovoljno?“

„Ove godine me policija već stavila u lisičine. Ispunio sam svoju kvotu. Kamo idemo?“

Vozila je novi Saab 95, koji je bio parkiran iza ugla u Ulici Pryssgrand. Kad su ušli u auto, otvorila je mobilni telefon i nazvala jedan memorirani broj.

„Dolazimo za petnaest minuta“, rekla je. Rekla je Mikaelu Blomkvistu da se veže, krenula preko Slussena dolje do Ostermalma i parkirala u jednoj ulici koja je izlazila na Artillerigatan. Na sekundu je mirno sjedila i pogledala ga.

„Blomkvist... ovo je prijateljsko privođenje. Ništa ne riskiraš.“

Mikael Blomkvist nije ništa rekao. Pričekao je s odlukom dok ne vidi o čemu se tu radi. Ukucala je šifru za ulazna vrata. Odvezli su se liftom do četvrtoga kata i stana s pločicom s imenom Martinsson.

„Unajmili smo stan samo za večerašnji sastanak“, rekla je i otvorila vrata.

„Desno, u dnevnoj sobi.“

Prvi koga je Mikael ugledao bio je Torsten Edklinth, što nije bilo nikakvo iznenađenje s obzirom na to da je SOA bila vrlo umiješana u sve ovo, a Edklinth je bio Figuerolin šef. Ali to što je šef državne zaštite naredio da ga dovedu značilo je da je netko zabrinut.

Tada je pokraj prozora ugledao figuru koja se okrenula prema njemu. Ministar pravosuđa. To je bilo iznenađenje.

Zatim je čuo neki zvuk zdesna i vidio vrlo poznatu osobu kako ustaje iz fotelje. Nije računao na to da će ga Monica Figuerola dovesti na urotnički večernji sastanak s premijerom.

„Dobra večer, gospodine Blomkvist“, pozdravio ga je premijer.

„Oprostite što smo vas ovako iznenada zamolili da dođete na ovaj sastanak, ali razgovarali smo o situaciji i složili se da moramo razgovarati s vama. Mogu li vas ponuditi kavom ili nekim pićem?“

Mikael se ogledao oko sebe. Vidio je da je namještaj u blagovaonici od tamnog drva te prepun čaša, praznih šalica od kave i ostataka sendviča. Mora da su tu već nekoliko sati.

„Mineralnu“, rekao je.

Figuerola mu je donijela. Sjeli su na garnituru dok se ona držala u pozadini. „Prepoznao me i znao kako se zovem, gdje stanujem, gdje radim i da sam puno u teretani“, rekla je Monica Figuerola.

Premijer je bacio kratak pogled na Torstena Edklintha, a onda na Mikaela Blomkvista. Mikael je odjednom shvatio da je u prednosti. Premijer treba nešto od njega i vjerojatno nema pojma koliko Mikael zna ili ne zna.

„Pokušavam shvatiti tko su akteri u ovoj zavrzlami“, rekao je Mikael vedrim glasom.

Neću ni pokušavati blefirati premijeru.

„A kako ste znali za ime Monice Figuerole?“ upitao je F. Edklinth.

Mikael je pogledao šefa državne zaštite. Nije imao apsolutno nikakve ideje što je navelo premijera da zakaže tajni sastanak s njim u unajmljenom stanu na Ostermalmu, ali osjetio je inspiraciju. U principu nema tako mnogo različitih načina na koje su mogli doći do njega. Dragan Armanskij bio je taj koji je sve pokrenuo dajući informacije osobi u koju je imao povjerenja. A to mora da je bio Edklinth ili netko njemu blizak. Mikael je pokušao pogoditi.

„Naš zajednički poznanik razgovarao je s vama“, rekao je Edklinthu.

„Dali ste Figueroli zadatak da otkrije što se događa i ona je otkrila da me nekoliko aktivista iz Sigurnosne nezakonito prisluškuje, da su mi provalili u stan i takve stvari. To znači da ste potvrdili postojanje Zalachenkovog kluba. I to vas je toliko zabrinulo da ste osjetili potrebu da nastavite, ali ste na kraju samo sjedili u uredu i niste znali odakle da počnete. Pa ste se obratili ministru pravosuđa, koji se obratio premijeru. I sada smo ovdje. Što želite?“

Mikael je govorio tonom kao da ima informatora u njihovim redovima i da je pratio svaki Edklinthov korak. Vidio je da mu je blef upalio kad su se Edklinthove oči raširile. Nastavio je. „Zalachenkov klub me špijunira, ja špijuniram njih, vi špijunirate Zalachenkov klub, a premijer sada već mora da je ljut i zabrinut. Zna da na kraju ovog razgovora stoji skandal koji Vlada možda neće preživjeti.“

Monica Figuerola iznenada se nasmejela, ali je sakrila osmijeh iza čaše s mineralnom vodom. Shvatila je da Blomkvist blefira jer je znala kako ju je mogao iznenaditi time što je znao njeno ime i broj cipela.

Vidio me u autu u Bellmansgatanu. Vrlo je oprezan. Zapisao je broj auta i identificirao me. A ostalo su pretpostavke. Ništa nije rekla. Premijer je izgledao zabrinuto.

„Zar nas to čeka?“ upitao je.

„Skandal koji će srušiti Vladu?“

„Vlada nije moj problem“, rekao je Mikael.

„Moj je posao razotkriti muljaže oko Zalachenkovog kluba.“ Premijer je kimnuo.

„A moj je posao voditi zemlju u skladu s Ustavom.“

„Što znači da je moj problem u principu i Vladin problem. Ali ne i obrnuto.“

„Možemo li prestati razgovarati u zagonetkama. Zašto mislite da sam organizirao ovaj sastanak?“

„Da vidite što znam i što namjeravam učiniti.“

„To je djelomično točno. Točnije, mi smo u ustavnoj krizi. Prvo želim reći da Vlada nema apsolutno nikakve veze s ovim. Ovo nas je potpuno iznenadilo. Nikada nisam ni čuo za taj... taj Zalachenkov klub, kako ga vi zovete. Ministar pravosuđa nikada nije čuo ni riječi o tome. Torsten Edklinth, koji je na visokoj poziciji u SOAi i godinama je radio za Sigurnosnu, nikada nije čuo za to.“

„To i dalje nije moj problem.“

„Znam. Ono što bismo mi rado znali jest kada namjeravate objaviti svoj tekst i što točno mislite objaviti. Ja vam postavljam to pitanje. Nema nikakve veze s kontrolom štete.“

„Nema?“

„Blomkviste, apsolutno najgore što bih trenutno mogao učiniti jest pokušati utjecati na sadržaj vaše reportaže. No htio bih vam predložiti suradnju.“

„Kako to mislite?“

„Sada kada smo dobili potvrdu da postoji urota unutar ekstremno osjetljivog dijela državne uprave, ja sam naredio istragu.“ Premijer se okrenuo prema ministru pravosuđa.

„Možeš li objasniti koje su točno Vladine naredbe.“

„Vrlo je jednostavno. Edklinth je dobio zadatak da odmah istraži je li moguće ovo potvrditi. Njegov je zadatak skupiti podatke koje možemo predati državnom odvjetniku, koji onda ima zadatak procijeniti može li podići tužbu. Dakle upute su vrlo jasne.“

Mikael je kimnuo.

„Edklinth nam je večeras rekao kako istraga napreduje. Dugo smo razgovarali o ustavnim pitanjima – mi, naravno, želimo da sve ide po pravilima.“

„Naravno“, rekao je Mikael tonom koji je sugerirao da ni na trenutak ne vjeruje u premijerova obećanja.

„Istraga je sada došla do osjetljivog dijela. Još uvijek nismo utvrdili tko je točno umiješan. Treba nam vremena da to učinimo. I zato smo poslali Monicu Figuerolu da vas pozove na ovaj sastanak.“

„To je vrlo odlučno učinila. Nisam imao puno izbora.“ Premijer se namrštio i bacio pogled na Figuerolu.

„Ma, zaboravite“, rekao je Mikael.

„Primjereno se ponašala. Što želite?“

„Želimo znati kada to namjeravate objaviti. Ova se istraga trenutno odvija u tajnosti, ali ako vi objavite materijal prije nego što Edklinth završi istragu, mogli biste sve uništiti.“

„Hmm. A kada biste vi htjeli da to objavim? Nakon sljedećih izbora?“

„To sami odlučujete. Ja na to ne mogu utjecati. Ali ono što vas molim jest da mi kažete kada mislite objaviti, tako da znamo koji nam je točno zadnji rok za ovu istragu.“

„Razumijem. Rekli ste nešto o suradnji...“ Premijer je kimnuo.

„Želim prvo reći da inače nikada ne bih ni sanjao o tome da zatražim od

jednog novinara da dođe na ovakav sastanak.“

„U normalnim okolnostima vjerojatno biste učinili sve što je moguće da držite novinare podalje od ovakvog sastanka.“

„Da. Ali, koliko sam shvatio, vas vodi nekoliko razloga. Kao novinar poznati ste po tome da niste korumpirani. U ovom slučaju nema nikakvih antagonizama među nama.“

„Nema?“

„Ne. Ni najmanje. Ili točnije rečeno... oni su možda pravne prirode, ali što se tiče ciljeva, na istoj smo strani. Ako taj Zalachenkov klub postoji, onda to nije samo u potpunosti kriminalna djelatnost nego i prijatna državnoj sigurnosti. Oni moraju biti zaustavljeni i glavni za to moraju odgovarati. U toj se točki valjda slažemo?“

Mikael je kimnuo.

„Koliko sam shvatio, vi o svemu ovome znate više od bilo koga drugoga. Predlažemo da s nama podijelite to znanje. Kad bi ovo bila regularna policijska istraga običnog zločina, voditelj preliminarne istrage mogao bi vas pozvati i na ispitivanje. Ali ovo je, kao što i sami znate, izvanredna situacija.“

Mikael je sjedio bez riječi i nakratko vagao situaciju.

„A što dobivam zauzvrat ako surađujem?“

„Ništa. Ne namjeravam se cjenkati s vama. Ako želite sutra ujutro objaviti, onda to i učinite. Ne namjeravam biti umiješan ni u kakva pogađanja koja bi mogla biti smatrana neustavnima. Molim vas za suradnju za dobrobit države.“

„Ništa može biti puno“, rekao je Mikael Blomkvist.

„Dopustite da vam nešto objasnim... užasno sam ljut. Tako sam ljut na državu, Vladu, SOAu i sve te proklete gadove koji su bez ikakvih osnova zatvorili dvanaestogodišnju djevojčicu u psihijatrijsku bolnicu, a onda je još proglasili nesposobnom za samostalan život.“

„Lisbeth Salander postala je zadatak Vlade“, rekao je premijer i čak se nasmiješio.

„Mikaele, osobno sam vrlo uznemiren zbog toga što joj se dogodilo. I vjerujte mi kad vam kažem da će ljudi koji stoje iza toga za to i odgovarati. Ali prije nego što to učinimo, moramo znati tko su ti ljudi.“

„Vi imate svoje probleme. Moj je problem što želim da Lisbeth Salander oslobode i proglase normalnom.“

„Tu vam ne mogu pomoći. Ja nisam iznad zakona i ne mogu odlučivati umjesto suca i suda. Ona mora biti oslobođena na sudu.“

„OK“, rekao je Mikael.

„Želite suradnju. Dajte mi uvid u Edklinthovu istragu i reći ću vam kada i što kanim objaviti.“

„Ne mogu vam dati uvid u to. To bi značilo da se stavljam u isti odnos prema vama kakav je prethodnik ministra pravosuđa jednom imao prema Ebbeu Carlssonu.“

„Ja nisam Ebbe Carlsson“, rekao je Mikael mirno.

„To mi je jasno. I naravno, Torsten Edklinth može sam odlučiti što vam želi reći o svojoj istrazi.“

„Hmm“, rekao je Mikael Blomkvist.

„Želim znati tko je bio Evert Gullberg.“ U sobi je zavladała tišina.

„Evert Gullberg vjerojatno je dugo bio šef odjela unutar Sigurnosne koji vi zovete Zalachenkov klub“, rekao je Edklinth.

Premijer je oštro pogledao Edklintha.

„Mislim da on to već zna“, rekao je Edklinth kao ispriku.

„Točno“, rekao je Mikael.

„Počeo je raditi u Sigurnosnoj pedesetih godina i postao šef nečega što se zvalo Sekcija za specijalnu analizu u šezdesetima. On je taj koji je bio glavni za cijelu aferu Zalachenko.“

Premijer je odmahnuo glavom.

„Znate više nego što biste trebali znati. Stvarno me zanima kako ste to otkrili. Ali neću vas pitati.“

„Moja priča ima rupa“, rekao je Mikael.

„I htio bih ih začepiti. Dajte mi informacije i neću vam pokvariti planove.“

„Kao premijer ne mogu vam reći tu informaciju. A Torsten Edklinth hoda po vrlo skliskom ledu ako vam to kaže.“

„Ne pričajte gluposti. Ja znam što vi želite. Vi znate što ja želim. Ako mi date informacije, tretirat ću vas kao anonimne izvore sa svime što to uključuje. Nemojte me krivo shvatiti, u svom ću izvještaju ispričati istinu

kako sam je ja shvatio. Ako ste i vi umiješani, razotkrit ću vas i pobrinuti se da više nikada ne bude izabrani. Ali trenutno nemam razloga vjerovati da je tome tako.“Premijer je bacio pogled na Edklintha. Nakon kratkog je razmišljanja kimnuo. Mikael je to uzeo kao znak da je premijer upravo učinio nešto protuzakonito – iako samo vrlo teoretski – jer je dao tihi pristanak da Mikael dobije dio informacija koje su zaštićene kao tajne.

„Ovo se može vrlo jednostavno riješiti“, rekao je Edklinth.

„Ja sam voditelj istrage i sam odlučujem koje suradnike pozivam u istragu. Vi ne možete biti zaposleni kao suradnik zato što bi to značilo da biste bili prisiljeni potpisati da se obvezujete na šutnju. Ali mogu vas angažirati kao vanjskog suradnika.“

Život Erike Berger bio je ispunjen beskrajnim sastancima i cjelodnevnim poslom otkako je preuzela posao preminuloga glavnog urednika Hakana Morandera. Neprestano se osjećala nepripremljenom, nedovoljno sposobnom i nedovoljno informiranom.

Tek je u srijedu navečer, gotovo dva tjedna nakon što joj je Mikael Blomkvist dao mapu s istragom Henryja Corteza o ravnatelju upravnog odbora Magnusu Borgsjou, imala vremena pozabaviti se tim problemom. Kad je otvorila mapu, shvatila je da je njeno kašnjenje posljedica i toga što se ustvari nije htjela pozabaviti time. Već je bila svjesna da kako god da se postavi prema tome, sve svejedno završit će katastrofalno.

Vratila se kući u vilu u Saltsjobadenu neuobičajeno rano, već oko sedam navečer, isključila alarm u hodniku i iznenadila se vidjevši da njen muž Greger Backaman nije kod kuće. Trebalo joj je neko vrijeme da se sjeti da ga je ujutro dugo ljubila zato što je trebao otputovati u Pariz održati nekoliko predavanja i da će se vratiti kući tek za vikend. Shvatila je da nema pojma kome će i o čemu predavati te kada je sve to dogovoreno. *Dakle, oprostite, ali izgubila sam muža.* Osjećala se kao lik iz knjige o doktoru Richardu Schwarzu i pitala se treba li možda pomoć psihologa.

Popela se na kat, pustila vodu u kadu i svukla se. Uzela je istragu sa sobom u kadu i sljedećih pola sata provela čitajući cijelu priču. Kad je završila, nije mogla, a da se ne nasmiješi. Henry Cortez bit će pravi novinar. Bilo mu je 26 godina i četiri je godine radio u *Millenniumu*, otkako je

diplomirao novinarstvo. Osjećala je ponos. Cijela priča o zahodskim školjkama i Borgsjou bila je od početka do kraja prava priča iz *Millenniuma* i za svaki je redak postojao dokaz.

Ali istovremeno je osjećala i tugu. Magnus Borgsjo bio je dobar čovjek koji joj je bio čak i drag. Bio je tih, poslušan i šarmantan te izgledao da mu nije stalo do prestiža. Osim toga bio je njen šef i poslodavac. *Stvarno, Borgsjo. Kako si mogao biti tako prokleta glup?*

Neko je vrijeme razmišljala postoje li možda neke druge veze ili olakotne okolnosti, ali već joj je bilo jasno da tu neće biti isprike.

Stavila je mapu na prozorsku dasku, ispružila se u kadi i razmišljala.

Millennium će objaviti priču, to je neizbježno. Da je ona još uvijek glavna urednica, ne bi oklijevala ni sekunde, a činjenica da ju je *Millennium* upozorio bila je samo osobna gesta koja je značila da bi *Millennium* htio što je više moguće suzbiti štetu za nju osobno. Da je situacija obratna – da je *SMP* pronašao takva sranja o ravnatelju upravnog odbora *Millenniuma* (što bi trenutačno bila Erika Berger), ni ona ne bi ni sekunde oklijevala objaviti ili ne.

Objavljivanje će ozbiljno naštetiti Magnusu Borgsjou. Ono što je ozbiljno ustvari nije to što je njegova tvrtka Vitavara d.o.o. naručivala zahodske školjke od tvrtke iz Vijetnama koja se nalazi na UNovoj crnoj listi kompanija koje iskorištavaju djecu – a u ovom slučaju čak i zatvorenike kao robovsku radnu snagu. A sigurno se barem neki od tih zatvorenika mogu definirati kao političkizatvorenici. Ozbiljno je što je Magnus Borgsjo to znao i svejedno odlučio da će nastaviti naručivati zahodske školjke od Fong Soo Industries. Bila je to pohlepa za koju, nakon svih kriminalaca kapitalista poput bivšeg šefa Skandije, švedski narod više nije imao tolerancije.

Magnus Borgsjo vjerojatno će tvrditi da nije znao za pravo stanje u Fong Soou, ali Henry Cortez imao je konkretnu dokumentaciju za to i u trenutku kad Borgsjo pokuša muljati, bit će obilježen i kao lažljivac. Naime u lipnju 1997. Magnus Borgsjo otputovao je u Vijetnam kako bi potpisao prvi ugovor. Tom je prilikom proveo deset dana u Vijetnamu i, među ostalim, posjetio tvornice tvrtke. Ako pokuša tvrditi da nije primijetio da je bilo mnogo radnika u dobi od dvanaest, trinaest godina, ispast će idiot.

Pitanje o mogućem Borgsjoovu neznanju konačno će biti riješeno kada Henry Cortez dokaže da je UNova komisija protiv rada djece 1999. stavila Fong Soo Industries na popis kompanija koje iskorištavaju djecu. To je nakon toga postala tema novinskih članaka te su, neovisno jedna o drugoj, dvije neprofitne organizacije koje se bore protiv rada djece, od kojih je jedna međunarodno prestižna International Joint Effort Against Child Labour iz Londona, napisale niz pisama kompanijama koje su naručivale proizvode od Fong Soo Industries. Čak sedam takvih pisama poslano je tvrtki Vitavara d.o.o. Od toga su dva bila adresirana na Magnusa Borgsjoa osobno. Organizacija iz Londona drage je volje predala dokumente Henryju Cortezu i rekla da im iz tvrtke Vitavara d.o.o. nikada nisu odgovorili na pisma.

No Magnus Borgsjo još je dva puta otputovao u Vijetnam, 2001. i 2004., kako bi obnovio ugovor. I to će mu biti smrtna presuda. Time mu je potpuno onemogućeno da tvrdi da nije znao što se događa. Medijska hajka do koje će doći dovest će do samo jedne stvari. Ako Magnus Borgsjo bude mudar, pokajat će se i povući s položaja direktora upravnog odbora. Ako se usprotivi, bit će uništen. Eriku Berger nije zanimalo je li Borgsjo direktor upravnog odbora i u tvrtki Vitavara d.o.o. ili nije. Ono što se nije ticalo bilo je to što je u upravnom odboru *SMPa*. Objavljivanje tog članka značit će da će biti prisiljen dati ostavku. U vremenima kad novine balansiraju na rubu ponora i krenulo se u obnovu, *SMP* si ne može priuštiti da ima direktora upravnog odbora koji je sumnjiv. Novine će pretrpjeti štetu. Dakle on mora napustiti *SMP*.

Koliko je Erika Berger mogla vidjeti, tu se može dogoditi jedna od dvije mogućnosti.

Ili će ona otići do Borgsjoa, staviti karte na stol, pokazati mu dokaze i time ga navesti da sam zaključi da mora otići prije nego što priča bude objavljena.

Ili, ako se usprotivi, ona mora na brzinu sazvati upravni odbor, obavijestiti ga kako stoje stvari i prisiliti ga da otpusti Borgsjoa.

Ako odbor ne pristane na to, onda će ona sama biti prisiljena odmah odstupiti s mjesta glavne urednice *SMPa*.

Dok je Erika Berger došla do tog zaključka, voda u kadi već se

ohladila. Istuširala se, obrisala, otišla u spavaću sobu i navukla kućni ogrtač. Uzela je mobitel i nazvala Mikaela Blomkvista. Nije se javljao. Otišla je u prizemlje pristaviti kavu i, prvi put otkako je počela raditi u *SMPu*, krenula pogledati ima li možda kakav film na televiziji uz koji bi se mogla opustiti.

Kad je prošla pokraj vrata koja su vodila u dnevnu sobu, osjetila je oštar bol u tabanu, spustila pogled i vidjela da jako krvari. Napravila je još jedan korak i bol joj se sijevnula cijelim stopalom. Skakala je na jednoj nozi do antiknog stolca i sjela. Podigla je nogu i na svoj užas vidjela da joj sekrhotina stakla zabila u petu. Prvo je osjetila umor. A onda se sabrala, uhvatila komadić stakla i izvukla ga. Pakleno ju je zaboljelo i krv je navrla iz rane.

Otvorila je ladicu komode u predsoblju gdje je držala šalove, rukavice i kape. Pronašla je jedan šal, koji je brzo zamotala oko stopala i čvrsto zavezala. To nije bilo dovoljno, pa je zavezala još jedan kao improvizirani zavoj. Krvarenje se malo smanjilo.

Začučena je pogledala krvavi komadić stakla. *Odakle je to došlo?* Tada je ugledala još nekoliko komadića na podu u predsoblju. *Ma koji vrag...* Ustala je, bacila pogled u dnevnu sobu te vidjela da je veliki prozor koji je gledao prema moru i koji je prekrivao cijeli zid razbijen i da je cijeli pod pun komadića stakla.

Vratila se unatrag do ulaznih vrata i navukla cipele koje je skinula kad je došla kući. Točnije, navukla je jednu cipelu, a drugu samo na nožne prste pa višemanje odskakutala na jednoj nozi do dnevne sobe i promotrila razbijeni prozor.

A onda je ugledala ciglu nasred stola u dnevnoj sobi. Otišla je do vrata i izašla u dvorište.

Na fasadi je metar visokim slovima sprejem bila napisana jedna riječ.

KURVA Malo nakon devet navečer Monica Figuerola otvorila je vrata automobila Mikaelu Blomkvistu, zaobišla auto i sjela za volan.

„Da te odvezem doma ili kamo?“

Mikael Blomkvist zurio je u prazno ispred sebe.

„Iskreno rečeno... ne znam točno gdje se nalazim. Nikada prije nisam vršio pritisak na premijera.“

Monica se nasmijala. „Prilično si dobro odigrao partiju“, rekla je.

„Nisam imala pojma da si takav talent za blefiranje.“

„Ozbiljno sam mislio svaku riječ.“

„Da, ali mislim na to da si glumio da znaš puno više nego što stvarno znaš. To sam shvatila kad mi je sinulo kako si me identificirao.“

Mikael je okrenuo glavu i pogledao njen profil.

„Zapisao si moje registarske tablice kad sam bila parkirana na uzvisini kod tvoje zgrade.“ Kimnuo je.

„Uspio si postići da zvuči kao da znaš o čemu se raspravlja u uredu premijera.“

„Zašto nisi ništa rekla?“

Na brzinu ga je pogledala i skrenula u Grev Turegatan.

„Pravila igre. Nisam trebala tamo parkirati. Ali nije bilo nijednog drugog mjesta. Dobro paziš što se događa oko tebe, zar ne?“

„Sjedila si naprijed s kartom i razgovarala na mobitel. Zapisao sam registarske i rutinski provjerio auto. Provjeravam sve aute koji mi zbog nečega upadnu u oči. Uglavnom nije ništa. U tvom sam slučaju otkrio da radiš za SOAu.“

„Pratila sam Martenssona. A onda sam shvatila da ga i ti držiš pod prismotrom, Susanne Linder iz Milton Securityja to radi za tebe.“

„Armanskij joj je dao zadatak da prati što se događa oko mog stana.“

„A budući da je ušla u zgradu; pretpostavljam da je Armanskij stavio neku skrivenu kameru u tvoj stan.“

„Točno. Imamo sjajne videosnimke kako provaljuju u stan i pregledavaju moje papire. Martensson je sa sobom ponio prijenosni fotokopirni aparat. Jeste li identificirali Martenssonovog kompanjona?“

„On nije važan. Bravar s kriminalnom prošalošću kojem je vjerojatno bilo plaćeno da otvori vrata.“

„Ime?“

„Imam zaštitu kao anonimni izvor?“

„Naravno.“

„Lars Faulsson. Četrdeset sedam godina. Zovu ga Falun. U osamdesetima osuđen za pljačku i razna druga sitna nedjela. Ima radionicu na Norrtulu.“

„Hvala.“

„Ali sačuvajmo tajne za sutrašnji sastanak.“

Sastanak je završio dogovorom da će Mikael Blomkvist sutradan posjetiti državnu zaštitu kako bi počeli razmjenu informacija. Mikael je razmišljao. Upravo su prošli pokraj Trga Sergei.

„Znaš što? Umirem od gladi. Ručao sam oko dva i taman sam si mislio skuhati tjesteninu doma, kad si me pokupila. Jesi jela?“

„Prije nekog vremena.“

„Odvezi nas do nekog restorana s poštenom hranom.“

„Sva hrana je poštena.“ Bacio je pogled na nju.

„Mislio sam da si ti jedna od onih fanatika zdravog života.“

„Ne, ja samo fanatično vježbam. Ako vježbaš, možeš jesti što god hoćeš. U razumnim granicama, naravno.“

Prikočila je na vijaduktu Klaraberg i razmislila o opcijama. Umjesto da skrene dolje prema Sodermalmu, nastavila je ravno naprijed prema Kungsholmenu.

„Ne znam restorane na Soderu, ali znam jedan odličan bosanski restoran na Fridhemsplanu. Imaju fantastičan burek.“

„Zvuči dobro“, rekao je Mikael Blomkvist. Lisbeth Salander klikala je slovo po slovo pišući svoj izvještaj. Radila je u prosjeku pet sati dnevno. Izražavala se vrlo precizno.

Dobro se pobrinula da preskoči sve detalje koji bi mogli biti upotrijebljeni protiv nje.

To što je bila zaključana bio je pravi blagoslov. Mogla je raditi bez ometanja kad god je htjela, a zveckanje ključeva ili stavljanje ključa u bravu bilo joj je dovoljno upozorenje da sakrije Palm Pilot.

Taman sam htjela zaključati Bjurmanovu vikendicu kod Stallarholmena kad su na motorima stigli Carl Magnus Lundin i Sonny Nieminen. Nakon što su me neko vrijeme uzaludno tražili po nalogu Zalachenka/Niedermanna, iznenadili su se što me tamo vide.

Magge Lundin sišao je s motora i rekao „Mislim da lezbi treba malo kurca.“ I on i Nieminen ponašali su se tako prijeteće da sam bila prisiljena nešto poduzeti da ih upozorim. Napustila sam mjesto na Lundinovom motoru, koji sam onda ostavila kod velesajma u Alvsjou.

Pročitala je odlomak i kimnula s odobravanjem. Nije bilo razloga da

ispriča kako ju je Magge Lundin nazvao i kurvom i da se onda sagnula, uzela P83 Wanad Sonnyja Nieminena i kaznila Lundina tako što mu je pucala u stopalo. To je policija vjerojatno mogla i sama zaključiti, ali na njima je da dokažu da je tako bilo. Nije im htjela olakšati posao priznavši nešto što bi joj moglo donijeti zatvorsku kaznu zbog teškog zlostavljanja.

Tekst je narastao na trideset tri stranice i privodila ga je kraju. Istina, u nekim je dijelovima bila škrtta na detaljima i jako je pazila da negdje slučajno ne kaže nešto što bi moglo dokazati neku od mnogih tvrdnji koje su kružile o njoj. Išla je tako daleko da je čak i zataškala neke očite dokaze i umjesto toga usmjerila tekst na sljedeću kariku u lancu događaja.

Neko je vrijeme razmišljala, skrolala natrag i ponovno pročitala onaj odlomak u kojem je prepričala kako ju je odvjetnik Nils Bjurman brutalno i sadistički silovao. Na taj je dio potrošila najviše, vremena i bio je jedan od rijetkih dijelova teksta koji je prepravljala nekoliko puta sve dok nije bila potpuno zadovoljna rezultatom. Opis tog događaja protezao se na devetnaest redaka. Objektivno je opisala kako ju je udario, bacio potrbuške na krevet, stavio joj ljepljivu vrpcu preko usta i lisičine na ruke. Nakon toga je opisala kako ju je silovao na različite divljačke načine; tijekom noći bilo je i analne i oralne penetracije. Ispričala je kako joj je u jednom trenutku za vrijeme silovanja zamotao jedan odjevni predmet oko vrata – njenu majicu – i davio je tako dugo dok privremeno nije izgubila svijest. Slijedilo je još nekoliko redaka u kojima je nabrojila predmete koje je upotrebljavao tijekom silovanja, što je uključivalo kratki bič, analni čep, veliki dildo i kvačice koje joj je stavio na bradavice.

Namrštila se i proučavala tekst. Na kraju je uzela digitalnu olovku i napisala još nekoliko redaka teksta.

Dok su mi usta još uvijek bila zalijepljena, Bjurman je prokomentirao činjenicu da imam nekoliko tetovaža i piercinga, među njima i alkicu u lijevoj bradavici. Pita me volim li se pirsati i nakon toga nakratko napustio sobu. Vratio se s iglom, kojom mi je onda probušio desnu bradavicu. Nakon što je pročitala novi tekst, kimmula je s odobravanjem. Zbog birokratskog tona tekst je zvučao nadrealno, poput neke nemoguće fantazije.

Priča jednostavno nije zvučala istinito.

Što je i bila Lisbethina namjera.

U tom je trenutku začula zveckanje ključeva zaštitara iz Securitasa. Odmah je zatvorila Palm Pilot i stavila ga u nišu sa stražnje strane uzglavlja kreveta. Bila je to Annika Giannini. Namrštila se. Prošlo je devet navečer, Giannini obično nije dolazila tako kasno.

„Bok, Lisbeth.“

„Bok.“

„Kako si?“

„Nisam još gotova.“ Annika je uzdahnula.

„Lisbeth... odredili su datum suđenja, trinaesti srpnja.“

„To je OK.“

„Ne, nije OK. Vrijeme nam istječe, a ti mi se nisi povjerila. Počinjem se bojati da sam učinila kolosalnu pogrešku pristavši biti tvoja odvjetnica. Ako želiš da imamo i najmanje šanse, moraš mi vjerovati. Moramo surađivati.“

Lisbeth je dugo promatrala Anniku Giannini. Naposljetku je zabacila glavu i zagledala se u strop.

„Sada znam što trebamo učiniti“, rekla je.

„Shvatila sam Mikaelov plan. On je u pravu.“

„Nisam sigurna u to“, rekla je Annika.

„Ali ja jesam.“

„Policija te želi ponovno ispitati. Neki Hans Faste iz Stockholma.“

„Neka me ispita. Neću reći ni riječi.“

„Nešto moraš reći.“

Lisbeth je oštro pogledala Anniku.

„Ponavljam. Neću reći ni riječi policiji. Kad dođemo na suđenje, tužitelj neće imati ni slova da citira iz nekog mog ispitivanja. Imat će samo izvještaj koji upravo formuliram i koji će se velikom većinom činiti nemoguć. A to će dobiti nekoliko dana prije suđenja.“

„A kada ćeš stvarno i napisati taj izvještaj?“

„Dobit ćeš ga za nekoliko dana. Ali ne smiješ ga odnijeti tužitelju sve do neposredno prije suđenja.“

Annika Giannini nije izgledala sigurna. Lisbeth joj se iznenada nasmiješila svojim nakrivljenim osmijehom.

„Govoriš mi o povjerenju. Mogu li ti vjerovati?“

„Naravno.“

„OK, možeš li mi prošvercati Palm Pilot kako bih mogla biti u kontaktu s ljudima preko interneta?“

„Ne. Naravno da ne. Kad bi se to otkrilo, bila bih optužena i izgubila pravo da budem odvjetnica.“

„A da mi netko drugi prošverca takav uređaj, bi li to prijavila policiji?“ Annika je podigla obrve.

„Ako ne znam za to...“

„Ali ako znaš za to. Kako bi postupila?“ Annika je dugo razmišljala.

„Mislim da bih zažmirila. Zašto?“

„S tog hipotetičnog računala uskoro će ti biti poslan hipotetičan mail. Kad ga pročitaš, hoću da me ponovno posjetiš.“

„Lisbeth...“

„Čekaj. Stvari stoje ovako. Tužitelj igra prljavu igru. Ja sam u nepovoljnom položaju što god da učinim i cijela svrha suđenja jest da me se zatvori u psihijatrijsku ustanovu.“

„Znam.“

„Ako želim preživjeti, moram se služiti nekorektnim metodama.“ Annika Giannini konačno je kimnula.

„Kad si me prvi put došla posjetiti, prenijela si mi poruku Mikaela Blomkvista. Rekao je da ti je ispričao većinu toga, s nekoliko iznimki. Jedna iznimka bile su vještine koje je otkrio da imam kad smo bili u Hedestadu.“

„Da.“

„Ciljao je na to da se jako dobro razumijem u kompjutore. Tako dobro da mogu čitati i kopirati ono što se nalazi u kompjutoru tužitelja Ekstroma.“

Annika je problijedjela.

„Ti ne smiješ biti umiješana u to. Dakle ne smiješ upotrijebiti taj materijal na suđenju“, rekla je Lisbeth.

„Ne, naravno da ne.“

„Dakle i ne znaš za to.“

„OK.“

„Ali netko drugi, recimo tvoj brat, može objaviti odabrane dijelove tog materijala. To moraš uračunati kad planiraš našu strategiju za suđenje.“

„Razumijem.“

„Annika, ovo će suđenje biti o tome tko će upotrijebiti najgrublje metode.“

„Znam.“

„Zadovoljna sam što si mi ti odvjetnica. Vjerujem ti i trebam tvoju pomoć.“

„Hmm.“

„Ali ako se usprotiviš mojim neetičnim metodama, izgubit ćemo suđenje.“

„Da.“

„I u tom slučaju to želim odmah znati. Jer tada te moram otpustiti i pronaći drugog odvjetnika.“

„Lisbeth, ja ne mogu ići protiv zakona.“

„Nećeš ići protiv zakona. Ali moraš zažmiriti kad ja to učinim. Možeš li to?“

Lisbeth Salander strpljivo je čekala gotovo minutu prije nego što je Annika Giannini kimnula.

„Dobro. Onda da ti kažem o čemu će se uglavnom raditi u mom izvještaju.“

Razgovarale su dva sata.

Monica Figuerola bila je u pravu kad je rekla da je burek u tom bosanskom restoranu fantastičan.

Mikael Blomkvist potajice ju je pogledavao kad se vratila iz zahoda. Kretala se graciozno poput balerine, ali je imala tijelo poput... Mikael nije mogao, a da ne ostane fasciniran. Zatomio je poriv da ispruži ruku i opipa njene mišiće nogu.

„Koliko dugo već vježbaš?“ upitao je.

„Od puberteta.“

„Koliko sati tjedno?“

„Dva sata dnevno. Ponekad tri.“

„Zašto? Mislim, jasno mi je zašto ljudi vježbaju, ali...“

„Smatraš da je to pretjerano.“

„Nisam tako mislio.“

Nasmiješila se, činilo se da je njegova pitanja uopće ne živciraju.

„Možda ti se samo ne sviđa vidjeti curu s mišićima, možda to ne smatraš uzbudljivim ili ženstvenim?“

„Ne. Uopće ne. Nekako ti paše. Jako si seksi.“

Ponovno se nasmijala. „Sada manje vježbam. Prije deset godina sam bila prava bodibilderica. To je bilo cool. Ali sada moram paziti da mi se svi mišići ne pretvore u mast i ne postanem bucmasta. Zato dižem utege jednom tjedno, a ostalo vrijeme trčim, igram badminton, plivam ili tako nešto. To je više obično vježbanje nego pravi trening.“

„OK.“

„Vježbam zato što to volim. To je uobičajeni fenomen među ljudima koji puno vježbaju. Tijelo luči tvari koje ublažavaju bolove i postaneš ovisan o tome. Nakon nekog vremena počne te mučiti apstinencijska kriza ako ne trčiš svaki dan. Golemi je to užitek kada daš sve od sebe. Skoro kao dobar seks.“

Mikael se nasmijao.

„I ti bi trebao vježbati“, rekla mu je.

„Trbuh ti raste.“

„Znam“, rekao je.

„Stalno me zbog toga muči savjest. Ponekad se trgnem, pa počnem trčati i riješim se par kilograma, a onda budem ponovno zauzet i ne stignem uopće trčati mjesec ili dva.“

„Zadnjih si mjeseci poprilično zauzet.“ Naglo se uozbiljio pa kimnuo.

„Pročitala sam gomilu toga o tebi u zadnja dva tjedna. Bio si kilometrima ispred policije kad si pronašao Zalachenka i identificirao Niedermanna.“

„Lisbeth Salander je bila brža.“

„Kako si ga pronašao u Gossebergi?“

Mikael je slegnuo ramenima. „Običan *research*. Nisam ga ja pronašao, nego Malin Eriksson, naša tajnica redakcije koja je sada naša glavna urednica, ona ga je uspjela iskopati iz evidencije tvrtki. Sjedio je u upravnom odboru Zalachenkove tvrtke KAB.“

„Shvaćam.“

„Zašto si ti počela raditi u SOAi?“ upitao je.

„Vjerovao ili ne, ja sam ustvari nešto tako staromodno kao demokrat.“

Smatram da je policija potrebna i da demokracija treba policiju da je štiti. Zato sam vrlo ponosna što radim za državnu zaštitu.“

„Hmm“, rekao je Mikael Blomkvist.

„Ne voliš Sigurnosnoobavještajnu agenciju.“

„Ne volim institucije koje su iznad obične parlamentarne kontrole. To je kao pozivnica za zloupotrebu moći, koliko god da su namjere dobre. Zašto te zanima pogled na boga u antici?“

Podigla je obrve.

„Na mom stubištu si čitala knjigu tog naslova.“

„Ah, da. Tema mi je fascinantna.“

„A tako.“

„Zanimaju me razne stvari. Studirala sam pravo i politologiju dok sam radila kao policajka. A prije toga povijest ideja i filozofiju.“

„Zar nemaš nikakvih slabosti?“

„Ne čitam beletristiku, nikada ne idem u kino i gledam samo vijesti na televiziji. A ti? Zašto si postao novinar?“

„Zato što postoje institucije poput SOAe u koje Vlada nema uvida i koje redovito treba razotkriti.“

Mikael se nasmiješio. „Iskreno rečeno, ne znam točno. Ustvari, vjerojatno je odgovor isti kao i tvoj. Vjerujem u ustavnu demokraciju i da je treba čuvati.“

„Kao što si učinio s financijskim magnatom HansErikom Wennerstromom.“

„Tako nešto.“

„Nisi oženjen. Jeste ti i Erika Berger zajedno?“

„Erika Berger je udana.“

„OK. Znači, sve glasine o vama su glupost. Imaš curu?“

„Ne stalnu.“

„Znači, i te su glasine točne.“

Mikael je slegnuo ramenima i ponovno se nasmiješio.

Glavna urednica Malin Eriksson provela je večer i noć sve do ranih jutarnjih sati za kuhinjskim stolom u svom stanu u Arsti. Sjedila je nad ispisima budžeta *Millenniuma*, i bila toliko zadubljena u to da je njen dečko Anton nakon nekog vremena odustao od pokušaja da vodi normalan

razgovor s njom. Oprao je posude, napravio kasnonoćni sendvič i skuhao kavu. Ostavio ju je na miru, sjeo ispred televizora i gledao reprizu *CSiA*.

Malin Eriksson nikada se u životu nije bavila ničim kompliciranijim od balansiranja kućnog budžeta, ali radila je s Erikom Berger na mjesečnim financijskim obračunima i shvaćala kako to u principu ide. Sada je odjednom postala glavna urednica, a s tim je došla i odgovornost za budžet. Negdje nakon ponoći odlučila je da, u svakom slučaju, mora uzeti nekoga tko bi radio na ovom s njom i s kim bi mogla razmjenjivati ideje. Ingela Oscarsson, koja je vodila njihove knjige jednom tjedno, nije bila odgovorna za budžet i nije joj mogla ni najmanje pomoći kad je trebalo odlučiti koliko novca može ići honorarcima i imaju li sredstava da kupe novi laserski printer povrh svote izdvojene za tehnička poboljšanja ureda. U praksi je to bila smiješna situacija – *Millennium* je čak poslovao s dobiti, ali to je bilo zato što je Erika Berger neprestano održavala ured s nikakvim budžetom. I tako bi nešto jednostavno kao novi printer u boji za 45.000 kruna postalo crnobijeli printer za 8000.

Na sekundu je pozavidjela Eriki Berger. U *SMPu* je budžet tolik da se ovakve stvari smatraju sitnim izdacima.

Financijska situacija *Millenniuma* na posljednjoj je sjednici upravnog odbora proglašena dobrom, ali dodatni novac u budžetu dolazio je uglavnom od prodaje Blomkvistove knjige o aferi Wennerstrom. Višak namijenjen investicijama zabrinjavajuće je i ubrzano nestajao. Razlog tome bili su izdaci koje je Mikael napravio zbog priče o Salander. *Millennium* nije imao resursa za držanje jednog suradnika na otvorenom budžetu s raznim izdacima tipa unajmljivanja automobila, troškova hotelskih soba, taksija, kupnje materijala i mobitela i sl.

Malin je odobrila fakturu honorarca Daniela Olofssona iz Göteborga. Uzdahnula je. Mikael Blomkvist odobrio je svotu od 14.000 kruna za tjedni *research* za priču koja neće biti ni objavljena. Naknada nekom Idrisu Ghidiju iz Göteborga spadala je u budžet za isplate anonimnim izvorima, što je značilo da će knjigovoda kritizirati nepostojanje računa i da će to biti stavka koju će morati odobriti upravni odbor. *Millennium* je uza sve to plaćao i honorar Anniki Giannini, koja će vjerojatno na kraju dobiti novac od države, ali joj je svejedno trebala gotovina da plati karte za vlak i slično.

Spustila je kemijsku olovku i promatrala završnu svotu koju je dobila. Mikael Blomkvist bezobzirno je potrošio 150.000 kruna na priču o Salander, i to potpuno izvan budžeta. To tako dalje ne može.

Shvatila je da će biti prisiljena razgovarati s njim. Erika Berger provela je večer u hitnoj službi bolnice Nacka umjesto pred televizorom. Komadić stakla tako joj se duboko zabo u stopalo da krvarenje nije prestajalo. Na pregledu se ispostavilo da se jedan komadić otkinuo i ostao zaglavljnjen u peti te da ga treba izvaditi. Dobila je lokalnu anesteziju pa su joj zašili ranu s tri šava.

Erika Berger sve je vrijeme provedeno u bolnici psovala u sebi i u pravilnim razmacima pokušavala nazvati Gregera Backmana i Mikaela Blomkvista. Ali ni njen muž ni njen ljubavnik nisu se javljali. Oko deset navečer noga joj je bila u debelim zavojima. Dobila je štuke i taksijem se vratila kući.

Neko je vrijeme skakućući na jednoj nozi i pomažući se nožnim prstima druge mela pod dnevne sobe. Potom je naručila novi prozor od hitne staklarske službe. Imala je sreće. Bila je to mirna večer u gradu i staklari su stigli za samo dvadeset minuta. A onda nije imala sreće. Prozor dnevne sobe bio je velik i nisu imali takvo staklo na lageru. Radnici su ponudili da provizorno zatvore prozor šperpločom, što je zahvalno prihvatila.

Dok su stavljali šperploču, nazvala je dežurnog u zaštitarskoj tvrtki NIP, koja bi trebala biti kratica za Nacka Integrated Protection, i pitala zašto se, kvragu, njen skupi kućni protuprovalni alarm nije uključio kad je netko bacio ciglu kroz najveći prozor kuće veličine 250 četvornih metara. Jedan auto iz NIPa ubrzo je stigao da provjeri situaciju i utvrdio da je tehničar koji je postavio alarm prije nekoliko godina očito zaboravio povezati žice s prozorom u dnevnoj sobi. Erika Berger ostala je bez teksta.

NIP se ponudio da to popravi već sljedećeg jutra. Erika je odgovorila da se ne trebaju truditi.

Umjesto toga je nazvala noćnu službu Milton Securityja, objasnila svoj problem i da želi da joj instaliraju kompletnu protuprovalnu zaštitu što je prije moguće. *Da, znam da treba potpisati ugovor, ali recite Draganu Armanskiju da je zvala Erika Berger i pobrinite se da to ujutro bude instalirano.*

Na kraju je nazvala policiju. Rečeno joj je da nijedan auto nije raspoloživ da dode primiti prijavu.

Savjetovali su je da se sutradan obrati najbližoj policijskoj postaji. *Hvala. Jebite se.*

A onda je sjedila sama i dugo se pušila od bijesa prije nego što joj je adrenalin počeo malo padati. Shvatila je da će spavati sama u kući bez alarma dok neki nasilnik koji je zove kurvom šeta po kvartu.

Nakratko je razmišljala bi li otišla u grad i provela noć u hotelu, ali Erika Berger bila je osoba koja ne voli da joj se prijeti i nije se skrivala pred prijetnjama. *Nema teorije da pustim nekog jebenog gada da me istjera iz vlastite kuće.*

Pa je poduzela nekoliko jednostavnih mjera zaštite.

Mikael Blomkvist ispričao joj je kako je Lisbeth Salander sredila serijskog ubojicu Martina Vangera štapom za golf. Zato je Erika otišla u garažu i nakon desetominutne potrage pronašla svoju torbu za golf, koju nije vidjela već petnaest godina. Odabrala je željezni štap kojim je mogla najbolje zamahnuti i stavila ga nadohvat ruke uz krevet. Još po jedan štap smjestila je u predsoblje i kuhinju. Uzela je čekić iz kutije s alatom u podrumu i stavila ga u kupaonicu uz spavaću sobu. Izvadila je suzavac koji je nosila u torbi i položila ga na noćni ormarić. Na kraju je potražila gumeni klin, zatvorila vrata spavaće sobe i zaglavila klin ispod njih. Tada se gotovo ponadala da će taj prokleti idiot koji ju je zvao kurvom i razbio joj prozor biti dovoljno glup da se vrati te noći. Kad se osjećala dovoljno zaštićenom, bio je jedan sat noću. U *SMPu* bi trebala biti u osam. Pogledala je u rokovnik i vidjela da ima dogovorena četiri sastanka, prvi u deset. Stopalo ju je jako boljelo i šepala je. Svukla se i uvukla u krevet. Nije imala spavaćicu, pa je počela razmišljati bi litrebala obući majicu ili tako nešto, ali kako je spavala gola još od puberteta, odlučila je da joj cigla kroz prozor neće promijeniti životne navike.

A onda je, naravno, ležala budna i razmišljala.

Kurvu.

Dobila je devet mailova s riječju kurva, koji su naizgled bili poslani iz raznih švedskih medija. Prvi je došao iz njene vlastite redakcije, ali adresa pošiljalatelja bila je krivotvorena.

Ustala je iz kreveta i uzela svoj novi laptop Dell, koji je dobila kad se zaposlila u *SMPu*.

Prvi mail – koji je bio i najvulgarniji i prijeteći i u kojem su joj rekli da će je pojebati odvijačem - stigao je 16. svibnja, prije deset dana.

Mail broj dva stigao je dva dana poslije, 18. svibnja.

Nakon tjedan dana mira mailovi su ponovno počeli stizati, sada u pravilnim razmacima od otprilike dvadeset četiri sata. A onda napad na njen dom. *Kurva*.

Eva Carlsson iz uredništva kulture dobila je sulude mailove koje je, navodno, napisala Erika. A ako je Eva Carlsson dobila sulude mailove, onda je lako moguće da je pošiljalac bio vrijedan te da su i drugi ljudi dobili mailove od „nje“ za koje ona nije znala. Bila je to neugodna pomisao.

Ali najviše od svega uznemirio ju je napad na njen dom u Saltsjodenu.

To je značilo da se netko potrudio doći onamo, pronaći njenu kuću i baciti ciglu kroz prozor. Napad je bio pripremljen – napadač je ponio sprej. U sljedećem se trenutku smrzla shvativši da bi popisu napada mogla dodati još jedan. Sve su joj četiri gume na autu bile probušene kada je prenoćila s Mikaelom Blomkvistom u hotelu Hilton na Slussenu. Zaključak je bio neugodan i vrlo očit. Netko je prati. Negdje vani nalazi se osoba koja iz nepoznatog razloga muči Eriku Berger.

Bilo je shvatljivo da su napali njen dom – kuća se nalazila gdje se nalazila i teško ju je sakriti ili pomaknuti. Ali ako je njen auto napadnut dok je bio parkiran u nasumce odabranoj ulici na Sodermalmu, to znači da je taj luđak uvijek negdje u njenoj neposrednoj blizini.

XVIII.

Četvrtak, 2. Lipnja

Erika Berger probudila se u devet i pet, kad joj je zazvonio mobitel.

„Dobro jutro, gospodo Berger. Dragan Armanskij na telefonu. Koliko sam shvatio, nešto se dogodilo tijekom noći.“

Erika je objasnila što se dogodilo i upitala može li Milton Security zamijeniti Nacka Integrated Protection.

„Ono što sigurno možemo jest instalirati alarm koji radi“, rekao je Armanskij sarkastično.

„Problem je samo što je najbliži auto noću u centru Nacka. Vrijeme dolaska do vas iznosi nekih trideset minuta. Ako preuzmemo posao, moramo dodati vašu kuću u svoju mrežu. Imamo ugovor o suradnji s lokalnom zaštitarskom tvrtkom Adam Sakerhet u Fisksatri. Oni, ako sve ide po planu, mogu biti kod vas za deset minuta.“

„To je bolje od NIPa, oni uopće ne dođu.“

„Moram vas informirati i da se radi o obiteljskoj tvrtki. Rade otac, dva sina i nekoliko rođaka. Grci, dobri ljudi, oca poznajem već niz godina. Pokrivaju otprilike tristo dvadeset dana godišnje. U dane kada to nije moguće, zbog odmora ili nečeg sličnog, bit ćemo obaviješteni unaprijed i onda bi za vas bio zadužen naš auto u Nacki.“

„To mi odgovara.“

„Odmah šaljem našeg suradnika k vama. Zove se David Rosin i već je krenuo. Napraviti će analizu osiguranja. Trebaju mu vaši ključevi ako vas nema doma i mora dobiti vaše dopuštenje da pregleda cijelu kuću od podruma do krova. Fotografirat će kuću, posjed i najbližu okolicu.“

„Razumijem.“

„Rosin je vrlo iskusan i ostavit ćemo vam prijedlog što poduzeti oko zaštite. Za nekoliko ćemo dana imati gotov plan. To uključuje alarm u slučaju napada, protupožarni alarm, sustav evakuacije i protuprovalnu zaštitu.“

„OK.“

„Ako se nešto dogodi, želimo da znate što da radite za tih deset minuta koliko treba automobilu da dođe iz Fisksatre do vas.“

„Dobro.“

„Instalirat ćemo alarm već poslijepodne. Nakon toga moramo potpisati ugovor.“

Čim je završila razgovor s Draganom Armanskijem, Erika je shvatila da kasni. Uzela je mobilni, nazvala tajnika redakcije Petera Fredrikssona, objasnila da se ozlijedila i zamolila ga da prebaci sastanak u deset sati na neko drugo vrijeme.

„Nije ti dobro?“ upitao je.

„Razrezala sam nogu“, rekla je Erika.

„Došepat ću na posao što brže mogu.“ Prvo je otišla u kupaonicu, koja se nalazila uz spavaću sobu. Obukla je crne hlače i posudila muževu papuču, koju će nositi na ozlijeđenoj nozi. Odabrala je crnu bluzu i uzela sako. Prije nego što je uklonila klin ispod vrata spavaće sobe, naoružala se suzavcem.

Oprezno je hodala kroz kuću, a onda uključila aparat za kavu. Doručkovala je uz kuhinjski stol, neprestano osluškujući zvukove u okolini. Upravo je natočila još kave kad je David Rosin iz Milton Securityja pokucao na vrata.

Monica Figuerola otpješačila je do Bergsgatana i okupila svoja četiri suradnika na ranojutarnji sastanak.

„Sada znamo zadnji rok“, rekla je Monica Figuerola.

„Moramo završiti s poslom do trinaestog srpnja jer tada počinje suđenje Lisbeth Salander. Znači da imamo malo više od mjesec dana vremena. Idemo odlučiti koje su stvari trenutno najvažnije. Tko želi početi?“

Berglund se nakašljao.

„Plavokosi tip koji se sastaje s Martenssonom. Tko je on?“ Svi su kimnuli. Razgovor je krenuo.

„Imamo njegove fotografije, ali nemamo pojma kako da ga pronađemo. A ne možemo raspisati tjeralicu.“

„A Gullberg? Mora da postoji nešto što možemo pronaći. Imamo ga u Tajnoj državnoj policiji od početka pedesetih godina do 1964., kad je osnovana Sigurnosna. A onda mu se gubi trag.“

Figuerola je kimnula.

„Da zaključimo da je Zalachenkov klub osnovan 1964.? Dakle puno

prije nego što je Zalachenko stigao ovamo.“

„Mora da je postojala neka druga svrha... tajna organizacija unutar organizacije.“

„To je bilo nakon Wennerstroma. Svi su bili paranoidni.“

„Neka vrsta tajne špijunske policije?“

„U inozemstvu ima takvih organizacija. U SADu je šezdesetih godina u CIAi osnovana posebna grupa internih špijuna. Vodio ih je James Jesus Angelton i gotovo su sabotirali cijelu CIAu. Angeltonova je grupa bila puna fanatika i paranoidnih tipova – sumnjičili su svakog živog u CIAi da je ruski agent. Postigli su to da je djelatnost CIAe bila većim dijelom paralizirana.“

„Ali to su nagađanja...“

„Gdje drže stare evidencije zaposlenika?“

„Gullberg nije u evidenciji. Već sam provjerio.“

„Ali što je s budžetom? Takva organizacija mora biti odnekud financirana...“

Rasprava se nastavila sve do ručka, kad se Monica Figuerola ispričala i otišla u teretanu kako bi mogla u miru razmisliti o svemu.

Erika Berger ušla je šepajući u redakciju *SMPa* tek oko podneva. Noga ju je toliko boljela da se uopće nije mogla oslanjati na stopalo. Skakala je na jednoj nozi do ostakljenog ureda i s olakšanjem se spustila u svoj stolac. Peter Fredriksson primijetio ju je sa svog mjesta na središnjem desku. Mahnula mu je da dođe.

„Što se dogodilo?“ upitao je.

„Nagazila sam na komad stakla koji se razbio i jedan mi je dio zapeo u peti.“

„Ne zvuči dobro.“

„I nije. Nije dobro. Peter, je li još netko dobio kakav čudan mail?“

„Koliko ja znam, ne.“

„OK. Ali pazi na to. Želim znati ako se nešto čudno događa u *SMPu*.“

„Na što misliš?“

„Bojim se da postoji neki luđak koji šalje otrovne mailove i koji me odabrao za svoju žrtvu. Dakle želim znati ako čuješ da se nešto događa.“

„Nešto kao onaj mail koji je dobila Eva Carlsson?“

„Bilo što čudno. Ja sam dobila gomilu poremećenih mailova u kojima

me za svašta optužuje i predlaže razne perverzne stvari.“

Peter se smrknuo.

„Koliko to već traje?“

„Par tjedana. A sad mi reci. Što će sutra pisati u novinama?“

„Hmm.“

„Što hmm?“

„Holm i voditelj pravne službe ratuju.“

„A tako. Zbog čega?“

„Zbog Johannesa Friška. Produžila si mu ugovor i dala mu zadatak da napiše reportažu, ali on ne želi reći o čemu se radi.“

„Ne smije reći o čemu se radi. Ja sam mu tako naredila.“

„To je i rekao. Što znači da su Holm i voditelj pravne službe ljuti na tebe.“

„Razumijem. Sazovi sastanak s voditeljem pravne službe u tri sata da mu objasnim o čemu se radi.“

„Holm je prilično ljut...“

„I ja sam prilično ljuta na Holma, tako da smo kvit.“

„Ali on je toliko ljut da se žalio upravnom odboru.“ *Erika je podigla glavu. Kvragu. Moram razgovarati s Borgsjbom.* „Borgsjo dolazi poslijepodne i želi se naći s tobom. Mislim da je to Holmova zasluga.“

„OK. U koliko sati?“

„U dva.“

Počeo joj je pričati što su dogovorili na podnevnom sastanku.

Doktor Anders Jonasson posjetio je Lisbeth Salander u vrijeme ručka. Odmaknula je tanjur s bolničkom porcijom povrća. Kao i uvijek, kratko ju je pregledao, ali je primijetila da mu to više nije najvažnije.

„Zdrava si“, utvrdio je.

„Hmm. Moraš napraviti nešto s hranom ovdje.“

„Hranom?“

„Zar mi ne bi mogao donijeti pizzu ili tako nešto?“

„Žao mi je. Ograničen budžet.“

„To sam si i mislila.“

„Lisbeth. Sutra ćemo napraviti veliki pregled tvog zdravstvenog stanja...“

„Shvaćam. A ja sam zdrava.“

„Dovoljno si zdrava da te se može premjestiti u zatvor Kronoberg u Stockholmu.“ Kimmula je.

„Možda bih mogao razvući stvari tako da te premjeste za tek nekoliko tjedana, ali moji će kolege početi sumnjati.“

„Onda nemoj.“

„Sigurno?“ Kimmula je.

„Spremna sam. A to se ionako mora prije ili kasnije dogoditi.“ Kimmulo je.

„Onda u redu“, rekao je Jonasson.

„Sutra ću im dati zeleno svjetlo za premještaj. To znači da će te vjerojatno vrlo brzo premjestiti.“ Kimmula je.

„To bi moglo biti već ovaj vikend. Uprava bolnice ne želi te ovdje.“

„To mi je jasno.“

„Hmm... dakle ona tvoja igračka...“

„Bit će u rupi iza uzglavlja kreveta.“ Pokazala je gdje.

„OK.“

Sjedili su bez riječi neko vrijeme, a onda je Anders Jonasson ustao.

„Moram do drugih pacijenata, kojima stvarno treba moja pomoć.“

„Hvala na svemu. Dugujem ti uslugu.“

„Samo sam radio svoj posao.“

„Ne. Učinio si puno više. To ti neću zaboraviti.“

Mikael Blomkvist ušao je u policijsku zgradu na Kungsholmenu kroz ulaz s Polhemsgatana. Dočekala ga je Monica Figuerola i odvela do ureda državne zaštite. U liftu su se pogledavali u tišini.

„Je li pametno da sam ovdje u policiji?“ upitao je Mikael.

„Netko bi me mogao vidjeti i posumnjati.“ Monica je kimmula.

„Ovo je jedini sastanak ovdje. U buduću ćemo se sastajati u malom uredu koji smo unajmili na Fridhemsplanu. Sutra dobivamo pristup prostorijama. Ali ovo je OK. Državna zaštita je mali i gotovo samostalan odjel za koji nikoga u SOAi nije briga. A i nalazimo se na sasvim drugom katu od ostatka Sigurnosne.“

Kimmulo je Torstenu Edklinthu, ali nisu se rukovali, te pozdravio dvoje suradnika koji su, izgleda, sudjelovali u Edklinthovoj istrazi. Predstavili su se

kao Stefan i Anders. Mikael je primijetio da nisu rekli prezimena.

„S čime da počnemo?“ upitao je Mikael.

„Što kažete da počnemo s kavom... Monica?“

„Može, hvala“, rekla je Monica Figuerola. Mikael je primijetio da je šef državne zaštite na sekundu oklijevao. Tada je ustao, otišao po vrč s kavom i donio ga do stola za sastanke, gdje su već bile postavljene šalice. Torsten Edklinth vjerojatno je mislio da Monica Figuerola posluhuje kavu. Mikael je primijetio da se Edklinth smiješi sebi u bradu, što je protumačio kao dobar znak. A onda se Edklinth uozbiljio.

„Iskreno rečeno, ne znam kako da se postavim u ovoj situaciji. To da novinar prisustvuje radnom sastanku u Sigurnosnoobavještajnoj agenciji vjerojatno je jedinstven slučaj. Dakle ovo o čemu ćemo razgovarati uglavnom su strogo povjerljive informacije.“

„Mene ne zanimaju vojne tajne. Mene zanima Zalachenkov klub.“

„Ali moramo pronaći ravnotežu. Kao prvo, naši suradnici ne smiju biti spomenuti u vašim tekstovima.“

„OK.“

Edklinth je iznenađeno pogledao Mikaela.

„Kao drugo, ne možete razgovarati ni s kojim drugim suradnikom osim mene i Monice Figuerole. Mi odlučujemo što vam možemo reći.“

„Ako imate dugačku listu zahtjeva, trebali ste to jučer spomenuti.“

„Jučer nisam stigao razmisliti o svemu.“

„Onda ću vam nešto otkriti. Ovo je vjerojatno prvi i posljednji put u mojoj karijeri da ću ispričati sadržaj neobjavljene reportaže nekom policajcu. Pa da vas citiram... iskreno rečeno, ne znam kako da se postavim u ovoj situaciji.“

Nakratko je oko stola zavladała tišina.

„Možda bismo...“

„Kako bi bilo...“ Edklinth i Figuerola istovremeno su progovorili pa utihnuli.

„Mene zanima Zalachenkov klub. Vi želite optužiti Zalachenkov klub. Držimo se toga“, rekao je Mikael.

Edklinth je kimnuo.

„Što imate?“

Edklinth mu je rekao što su saznali Figuerola i njen tim. Pokazao mu je fotografiju Everta Gullberga zajedno s topšpijunom Stigom Wennerstromom.

„Dobro. Želim kopiju te fotografije.“

„Nalazi se u arhivu Ahlena & Akerlunda“, rekla je Monica.

„Nalazi se na stolu ispred mene. S tekstom na poledini“, rekao je Mikael.

„OK. Daj mu kopiju“, rekao je Edklinth..

„To znači da je Sekcija ubila Zalachenka.“

„Ubojstvo i samoubojstvo čovjeka koji i sam umire od raka. Gullberg je još uvijek živ, ali liječnici mu daju još najviše nekoliko tjedana. Ima takve ozljede mozga nakon pokušaja samoubojstva da je principu samo teoretski živ.“

„A on je osoba koja je bila glavna odgovorna za Zalachenka kad je napustio Ruse.“

„Kako to znate?“

„Gullberg se sastao s premijerom Thorbjornom Falldinom šest tjedana nakon što je Zalachenko prebjegao.“

„Možete li to dokazati?“

„Da. Dnevnik posjetitelja Vladina ureda. Gullberg je došao s tadašnjim šefom SOAe.“

„Koji je sada mrtav.“

„Ali Falldin je živ i spreman govoriti o tome.“

„Jeste li...“

„Ne, nisam razgovarao s Falldinom. Ali netko drugi je to učinio. Ne mogu imenovati osobu. Zaštićeni izvor.“ Mikael je opisao kako je Thorbjorn Falldin reagirao na informaciju o Zalachenku te kako je otišao u Nizozemsku i intervjuirao Janeryda.

„Znači, Zalachenkov klub se nalazi negdje u ovoj zgradi“, rekao je Mikael i pokazao na fotografiju.

„Djelomično. Mislimo da se radi o organizaciji unutar organizacije. Zalachenkov klub ne može postojati bez dopuštenja ključnih osoba u kući. Ali mislimo da se ta takozvana Sekcija za specijalnu analizu etablirala negdje izvan kuće.“

„Znači, to funkcionira tako da možeš biti zaposlen u SOAi, dobivati plaću od SOAe, a onda ustvari podnosiš izvještaje nekom drugom poslodavcu.“

„Oprilike tako.“

„Tko iz kuće onda pomaže Zalachenkovom klubu?“

„To još uvijek ne znamo. Ali sumnjamo na nekoliko ljudi.“

„Martensson“, predložio je Mikael. Edklinth je kimnuo.

„Martensson radi za SOAu, a kad ga Zalachenkov klub treba, skinu ga s njegovog uobičajenog posla“, rekla je Monica.

„Kako je to moguće, čisto praktično gledano?“

„Vrlo dobro pitanje“, rekao je Edklinth i slabašno se nasmiješio.

„Biste li vi možda htjeli početi raditi kod nas?“

„Nema teorije“, rekao je Mikael.

„Samo se šalim. Ali to je logično pitanje. Imamo jednog osumnjičenog, ali još uvijek nemamo dokaze za svoje sumnje.“

„Da vidimo... to mora biti netko tko ima ovlasti u administraciji.“

„Sumnjamo na voditelja ureda Alberta Shenkea“, rekla je Monica Figuerola. „I tu smo došli do prvog kamena spoticanja“, rekao je Edklinth.

„Dali smo vam ime, ali informacija nema dokaze. Što namjeravate učiniti s tim podatkom?“

„Ne mogu objaviti ime za koje nemam dokaze. Ako je Shenke nevin, tužit će *Millennium* za krivokletstvo.“

„Dobro. Onda se slažemo. Ova suradnja počiva na međusobnom povjerenju. Vi ste na redu. Što znate?“

„Tri imena“, rekao je Mikael.

„Prva dvojica bila su članovi Zalachenkovog kluba u osamdesetima.“ Edklinth i Figuerola odmah su se ozarili.

„Hans von Rottinger i Fredrik Clinton. Rottinger je mrtav. Clinton je u mirovini. Ali obojica su bila dio kruga oko Zalachenka.“

„A treće ime?“ upitao je Edklinth.

„Teleborian je povezan s osobom koja se zove *Jonas*. Ne znamo prezime, ali znamo da je bio u Zalachenkovom klubu 2005... Ustvari, sumnjamo da bi se moglo raditi o onome tipu koji je s Martenssonom na fotkama iz Copacabane.“

„A u kojem se kontekstu pojavilo ime Jonas?“

„Lisbeth Salander hakirala je kompjutor Petera Teleboriana, pa možemo pratiti njegovu korespondenciju, koja pokazuje kako je Teleborian u konspiraciji s Jonasom na isti način na koji je bio s Bjorckom 1991. Daje Teleborianu upute. Ali tu smo došli do drugog kamena spoticanja“, rekao je Mikael i nasmiješio se Edklinthu.

„Ja mogu dokazati svoje tvrdnje, ali vam ne mogu dati dokumentaciju, a da ne naštetim svom izvoru. Morat ćete prihvatiti ono što vam govorim.“ Edklinth se zamislio. „Možda neki Teleborianov kolega iz Uppsale“, razmišljao je.

„OK. Počnimo s Clintonom i Von Rottingerom. Ispričajte nam što znate.“

Direktor upravnog odbora Magnus Borgsjo primio je Eriku Berger u svom uredu, koji se nalazio do sobe za sastanke upravnog odbora. Izgledao je zabrinuto.

„Čuo sam da si se ozlijedila“, rekao je i pokazao na njenu nogu.

„Proći će“, rekla je Erika, naslonila štake na njegov stol i sjela na stolac za posjetitelje.

„A tako, onda dobro. Erika, ovdje si već mjesec dana i htio sam da zajedno vidimo gdje stojimo. Kako ti se čini?“

Moram razgovarati o tvrtki Vitavara s njim. Ali kako? Kada?

„Počinjem se snalaziti. Postoje dvije strane. S jedne strane SMP ima financijskih problema i budžet će ugušiti novine. A s druge SMP ima gomilu ljudi koji ništa ne rade u redakciji.“

„Ima li pozitivnih strana?“

„Ima. Gomila iskusnih profesionalaca koji znaju svoj posao.

Problem je samo što imamo ove druge koji im ne daju da rade svoj posao.“

„Holm je razgovarao sa mnom...“

„Znam.“

Borgsjo je podigao obrve.

„Svašta misli o tebi. Gotovo sve je negativno.“

„To je u redu. I ja svašta mislim o njemu.“

„Negativno? To nije dobro, ako ne možete raditi zajedno...“

„Meni nije problem raditi s njim. Ali ja njemu predstavljam problem.“

Erika je uzdahnula. „On me izluđuje. Holm zna svoj posao i bez sumnje je jedan od najboljih urednika vijesti koje sam vidjela. Ali je istovremeno pravi gad. Stalno plete neke intrige i svađa ljude. Radim u medijima već dvadeset pet godina i nikada nisam naišla na takvu osobu na mjestu urednika.“

„Mora biti čvrst kako bi uspio držati toliki posao pod kontrolom. Pritišću ga sa svih strana.“

„Čvrst – to da. Ali to ne znači da se mora ponašati kao idiot. Holm je, na žalost, prava katastrofa i najveći razlog zašto je suradnicima praktički nemoguće surađivati. Čini se da je njegov način rada zavadi pa vladaj.“

„Teške riječi.“

„Dajem Holmu mjesec dana da se malo sabere. Inače ću ga maknuti s mjesta urednika vijesti.“

„To ne možeš učiniti. Tvoj posao nije da razbiješ organizaciju.“ Erika je utihnula i pogledala direktora upravnog odbora.

„Oprosti što te na to moram podsjetiti, ali to je točno ono zbog čega si me zaposlio. Čak imamo i ugovor u kojem piše da imam odriježene ruke da u redakciji provedem promjene koje smatram potrebnima. Moj je zadatak obnoviti novine, a to mogu učiniti jedino promjenom organizacije i načina rada.“

„Holm je cijeli život posvetio *SMPu*.“

„Da. Pedeset osam mu je godina i za šest godina ide u mirovinu, a ja si ga ne mogu priuštiti kao opterećenje još tako dugo. Nemoj me krivo shvatiti, Magnus. Od trenutka kad sam sjela u taj ostakljeni ured dolje, moj je životni zadatak postao da podignem kvalitetu i nakladu *SMPa*. Holm može odabrati hoće li raditi na moj način, ili raditi nešto drugo. Namjeravam pregaziti koga god treba ako mi stoji na putu do tog cilja ili na neki drugi način oštetiti *SMP*.“

Kvragu... moram reći nešto o ovomes tvrtkom Vitavara. Borgsjo će dobiti otkaz. Borgsjo se odjednom nasmiješio.

„Izgleda da si i ti čvrsta.“

„I jesam, ali u ovom je slučaju šteta što to moram primijeniti jer to stvarno ne bi trebalo biti potrebno. Moj je posao da napravim dobre

novine, a to mogu učiniti jedino ako imam vodstvo koje funkcioniра i suradnike koji vole svoj posao.“

Nakon sastanka s Borgsjoom Erika je odšepala u svoj ostakljeni ured. Osjećala je nelagodu. Razgovarala je s Borgsjoom četrdeset pet minuta i nije rekla ni riječi o tvrtki Vitavara. Drugim riječima, nije bila ni posebno izravna ni iskrena prema njemu.

Kad je otvorila laptop, vidjela je da je dobila mail od MikBlom® millennium.nu. Budući da je dobro znala da takva emailadresa ne postoji u *Millenniumu*, nije joj bilo teško shvatiti da je to nova poruka onog luđaka koji je prati. Otvorila je mail.

MISLIŠ DA TE BORGSJO MOŽE SPASITI, KURVICE? KAKO NOGA?

Podigla je pogled i spontano pogledala po redakciji. Pogled joj je pao na Holma. Gledao je u nju. A onda joj je kimnuo i nasmiješio se.

Netko iz SMPa piše te mailove, pomislila je Erika.

Sastanak u državnoj zaštiti završio je tek u pet. Dogovorili su novi sastanak sljedećeg tjedna i da će se Mikael javiti Monici ako se bude htio sastati sa SOAom prije tog roka. Mikael je uzeo svoju torbu s laptopom i ustao.

„Kako da izađem odavde?“ upitao je. „Ne bi trebao hodati okolo sam“, rekao je Edklinth.

„Ja ću ga izvesti“, rekla je Monica.

„Pričekaj nekoliko minuta da uzmem stvari iz svog ureda.“ Hodali su zajedno kroz park Kronoberg prema Fridhemsplanu.

„I što sada?“ upitao je Mikael.

„Bit ćemo u kontaktu“, rekla je Monica.

„Počinje mi se sviđati biti u kontaktu sa SOAom“, rekao je Mikael i nasmiješio joj se.

„Jesi za večeru kasnije?“

„Ponovno u bosanskom restoranu?“

„Ne, nemam novca da jedem vani svaku večer. Mislila sam na nešto jednostavno kod mene.“ Zastala je i nasmiješila mu se.

„Znaš što bih sada najradije?“ upitala je Monica.

„Ne.“

„Najradije bih te odvela doma i skinula.“

„To bi moglo biti nezgodno.“

„Znam. Ne namjeravam to ispričati šefu.“

„Ne znamo kako će se sve ovo razvijati. Mogli bismo završiti na neprijateljskim stranama.“

„Riskirat ću. Dolaziš svojom voljom ili ti moram staviti lisičine?“

Kimnuo je. Uхватила ga je pod ruku i odvela do Pontonjargatana. Bili su goli trideset sekundi nakon što su zatvorili vrata njezina stana.

David Rosin, savjetnik za osiguranje u Milton Securityju, čekao je Eriku Berger kad se vratila kući oko sedam navečer. Stopalo ju je jako boljelo, pa je jedva ušla u kuhinju i spustila se na najbliži stolac. Napravio je kavu i ponudio je.

„Hvala. Spada li i kuhanje kave u usluge propisane ugovorom s Miltonom?“

Pristojno se nasmiješio. David Rosin bio je okrugao muškarac pedesetih godina i crvene brade.

„Hvala što ste mi dali kuhinju na korištenje tijekom dana.“

„Bilo je to najmanje što sam mogla učiniti. Kakvo je stanje?“

„Tehničari su bili ovdje i instalirali pravi alarm. Pokazat ću vam kako funkcionira. Pregledao sam vašu kuću od podruma do tavana te okolinu. Sada ću razgovarati o vašoj situaciji s kolegama iz Miltona i za nekoliko ćemo dana imati analizu, koju bismo onda htjeli proći s vama. Ima dosta stvari o kojima bismo trebali razgovarati.“

„OK.“

„Ali prvo moramo potpisati neke formalnosti. Konačan ugovor sastavit ćemo kasnije – on ovisi o uslugama za koje se dogovorimo – ovo ovdje je dokument da ste angažirali Milton Security da vam instalira alarm koji smo vam instalirali. Radi se o standardnom ugovoru koji znači da Milton postavlja neke zahtjeve vama, a da se mi obavezujemo na neke stvari, među ostalima šutnju i slično.“

„Vi meni postavljate zahtjeve?“

„Da. Alarm je alarm i ne znači ništa ako u vašoj dnevnoj sobi stoji neki luđak s automatskim oružjem. Ako želite da osiguranje ima ikakvog smisla, onda vi i vaš muž morate misliti na neke stvari i svakodnevno poduzimati

mjere opreza. Razjasnit ću vam sve, točku po točku.“

„OK.“

„Ovo nikako nije konačna analiza, ali sada mi sve skupa ovako izgleda. Vi i muž živite u kući. Sa stražnje strane kuće nalazi se obala, a u neposrednoj okolini nekoliko velikih kuća. Koliko sam uspio vidjeti, vaši susjedi nemaju naročito dobar pogled na vašu kuću, donekle je izolirana.“

„Točno.“

„To znači da uljez ima dobre šanse da se prikrade kući neprimijećen.“

„Desnih susjeda nema kod kuće veći dio godine, a lijevo živi stariji par koji prilično rano ide u krevet.“

„Točno. A usto su kuće okrenute bočno jedna prema drugoj. Nema mnogo prozora na tim stranama. Ako uljez ude na vaš posjed – treba samo pet sekundi da skrene s puta i dode sa stražnje strane kuće – nitko više ništa ne može vidjeti. Stražnja je strana ograđena velikom živicom, garažom i jednom posebnom kućicom.“

„To je atelje mog muža.“

„Koliko sam shvatio, on je umjetnik.“

„Točno. Što još?“

„Uljez koji vam je razbio prozor i napisao to sprejem na fasadi mogao je to učiniti posve neometano. Možda je postojao rizik da će se čuti zvuk razbijanja stakla i da će netko reagirati, ali kuća stoji pod kutom i zvuk je upila fasada.“

„A tako.“

„Drugi dio je da se radi o velikoj kući od otprilike dvjesto pedeset kvadrata, a tu još treba dodati tavan i podrum. To je jedanaest prostorija na dva kata.“

„Kuća je golema. To je Gregereva rodna kuća, naslijedio ju je.“

„Isto tako, postoji mnogo načina da se ude u kuću. Kroz ulazna vrata, kroz predsoblje sa stražnje strane, kroz verandu na katu i kroz garažu. Osim toga postoje prozori u prizemlju i šest prozora u podrumu koji nisu zaštićeni alarmom. A provaliti u kuću mogu i ako idem vatrogasnim stubama sa stražnje strane kuće i uđem kroz krovni prozor na tavanu koji je zatvoren samo preklopcem.“

„To sve zvuči kao da su vrata moje kuće širom otvorena. Što ćemo

poduzeti?“

„Alarm koji smo vam danas instalirali samo je privremen. Vratit ćemo se sljedeći tjedan i instalirati pravi alarm koji je povezan sa svim prozorima u prizemlju i u podrumu. To je dakle vaša protuprovalna zaštita kada ste vi i muž na putu.“

„OK.“

„Ali do trenutnog je stanja došlo zato što ste izloženi prijjetnji određene osobe. To je puno ozbiljnije. Ne znamo tko je ta osoba, koji su joj motivi i koliko je daleko spremna ići, ali možemo izvesti određene zaključke. Da se radilo samo o anonimnom prijetećem pismu, onda bi to bila prijjetnja nižeg stupnja, ali u ovom je slučaju ta osoba otišla tako daleko da je čak došla do vaše kuće – a Saltsjobaden je poprilično udaljen od grada – i napala. To je loš znak.“

„Slažem se s vama.“

„Razgovarao sam s Armanskijem i slažemo se da ovdje postoji jasna prijjetnja.“

„Aha.“

„Dok ne saznamo više o osobi koja prijeti, moramo se osigurati.“

„Što znači...“

„Kao prvo. Alarm koji smo danas instalirali ima dvije komponente. Dijelom je to obični protuprovalni alarm koji je uključen dok niste kod kuće, a dijelom detektor pokreta za prizemlje koji morate uključiti kad ste noću na katu.“

„OK.“

„To je malo komplicirano jer znači da morate isključiti alarm svaki put kad se spustite u prizemlje.“

„Razumijem.“

„Kao drugo, danas smo promijenili vrata vaše spavaće sobe.“

„Promijenili vrata?“

„Da. Instalirali smo vam čelična sigurnosna vrata. Ne brinite, obojena su u bijelo i izgledaju kao obična vrata spavaće sobe. Razlika je samo u tome što se automatski zaključavaju kad ih zatvorite. Kako biste ih otvorili iznutra, morate samo stisnuti kvaku kao na bilo kojim drugim vratima. Ali kako biste ih otvorili izvana, morate ukucati trocifrenu šifru u pločicu koja se

nalazi na kvaki.“

„OK.“

„Dakle ako vas napadnu kod kuće, imate sigurnu sobu u koju se možete zabarikadirati. Zidovi su stabilni i potrajat će prije nego što netko uspije provaliti vrata, čak i ako ima alat pri ruci. Kao treće, instalirat ćemo nadzorne kamere, što znači da ćete moći vidjeti sve što se događa u stražnjem dvorištu i prizemlju kad ste u spavaćoj sobi. To ćemo instalirati kasnije ovaj tjedan, istovremeno s detektorom pokreta ispred kuće.“

„Oh. To znači da mi spavaća soba ubuduće više neće biti tako romantično mjesto.“

„Radi se samo o malom monitoru. Možemo ga ugraditi u ormar ili neki manji ormarić, tako da ne mora biti vidljiv.“

„OK.“

„Ovaj tjedan onda želim zamijeniti vrata radne sobe i sobe ovdje u prizemlju. Tako da ako se nešto dogodi možete brzo otići u sklonište dok čekate pomoć.“

„Dobro.“

„Ako zabunom uključite alarm, morate odmah nazvati Miltonovu centralu i otkazati naš dolazak. Kako biste otkazali, morate dati lozinku koja je registrirana kod nas. Ako ste zaboravili lozinku, dolazimo i morat ćemo vam naplatiti taj dolazak.“

„Razumijem.“

„Kao četvrto, sada imate alarm na četiri mjesta u kući. Ovdje dolje u kuhinji, u predsoblju, u svojoj radnoj sobi na katu i u spavaćoj sobi. Taj se alarm sastoji od dva gumba, koja morate istovremenostisnuti i držati tako trideset sekundi. To možete učiniti jednom rukom, ali je nemoguće da to učinite slučajno.“

„A tako.“

„Ako se taj alarm oglasi, to znači tri stvari. Prvo, Milton odmah šalje aute ovamo. Najbliži auto bit će iz tvrtke Adam Sakerhet iz Fisksatre. To su dva velika dečka koja će biti ovdje za deset do dvanaest minuta. Drugi auto je Miltonov i dolazi iz Nacke. Tu je vrijeme dolaska u najboljem slučaju dvadeset minuta, ali vjerojatnije dvadeset pet. Kao treće, automatski se obavještava policija. Drugim riječima, auti će dolaziti u

razmaku od nekoliko minuta.“

„OK.“

„Taj alarm za napad ne možete poništiti kao što možete poništiti provalni alarm. Dakle ne možete nazvati i reći da je to bila pogreška. Čak i ako nas čekate ispred kuće i kažete da je sve bila pogreška, policija će svejedno ući u kuću. Želimo biti sigurni da nitko ne drži pištolj uperen u glavu vašeg muža ili tako nešto. Alarm za napad upotrijebit ćete dakle samo ako ste stvarno u opasnosti.“

„Shvaćam.“

„Ne mora se raditi o tjelesnom napadu. Može biti da netko pokušava ući u kuću ili se pojavi u dvorištu ili slično. Ako osjećate i najmanju prijetnju, upotrijebite taj alarm, no vi morate procijeniti.“

„Obećavam.“

„Primijetio sam da imate štapove za golf posvuda po kući.“

„Da. Noćas sam ovdje spavala sama.“

„Ja bih na vašem mjestu otišao u hotel. No ne smeta mi što sami poduzimate mjere opreza. Ali nadam se da vam je jasno da štapom za golf možete lako i ubiti napadača.“

„Hmm.“

„A ako to učinite, najvjerojatnije ćete biti optuženi za ubojstvo. Ako kažete da ste tu ostavili štap u namjeri da se naoružate, to će se čak možda smatrati ubojstvom s predumišljajem.“

„Zar bih trebala...“

„Nemojte ništa reći. Znam što mislite reći.“

„Ako me netko napadne, itekako ga namjeravam opaliti po glavi.“

„Razumijem vas. Ali cijeli smisao angažiranja Milton Securityja jest da imate drugu opciju. Da možete pozvati pomoć te da i ne dođete u situaciju u kojoj nekoga morate opaliti po glavi.“

„OK.“

„A i što ćete učiniti sa štapom za golf ako on dođe s vatrenim oružjem? Cijeli smisao zaštite jest da ste uvijek korak ispred onoga koji vam želi naškoditi.“

„A što da radim ako me netko prati?“

„Onda se morate pobrinuti da nikada ne dobije šansu da vam se

približi. Trenutno je situacija takva da ćemo biti gotovi s instaliranjem tek za nekoliko dana, a onda moramo porazgovarati i s vašim mužem. I on mora biti upoznat sa svim mjerama zaštite kao i vi.“

„Aha.“

„Do tada zapravo ne bih htio da ostanete ovdje.“

„Nemam se kamo preseliti. Muž se za par dana vraća kući. Ali i on i ja dosta često putujemo i povremeno smo sami kod kuće.“

„Razumijem. Ali sada se radi o samo nekoliko dana dok sve ne instaliramo. Biste li mogli ostati kod nekih prijatelja?“

Erika je na trenutak razmišljala o Mikaelovu stanu, ali se onda sjetila da to nije dobra zamisao.

„Hvala... ali htjela bih biti kod svoje kuće.“

„Brine me to. U tom slučaju volio bih da imate društvo ovdje ostatak tjedna.“

„Hmm.“

„Imate li nekoga tko bi htio ostati s vama?“

„Sigurno. Ali ne u pola osam navečer dok se neki ljudi ubojica šulja po dvorištu.“ David Rosin razmišljao je neko vrijeme.

„OK. Imate li nešto protiv da vam društvo pravi jedna naša suradnica iz Miliona? Mogu nazvati ured i pitati je li Susanne Linder večeras slobodna. Ona sigurno neće imati ništa protiv da zaradi nekoliko stotica.“

„Koliko to košta?“

„To morate dogovoriti s njom. Jer to ne spada u standardni ugovor. Ali stvarno ne bih htio da ste tu sami.“

„Ne bojim se mraka.“

„Nisam to ni mislio. Onda ne biste ni prošlu noć proveli ovdje. Ali Susanne Linder je uz sve drugo i bivša policajka. A i to bi bilo samo privremeno. Kad bismo vam organizirali tjelohranitelja, to bi bila posve druga stvar – a to je poprilično skupo.“

Ozbiljan ton Davida Rosina utjecao je na nju. Erika Berger odjednom je shvatila da tu sjedi i trezveno razmatra mogućnost da joj netko možda prijeti smrću. Je li to pretjerano? Da li da otpise njegovu profesionalnu zabrinutost? Zašto je onda uopće zvala Milton Security i tražila da joj ugrade alarm?

„OK. Nazovite je. Napraviti ću joj krevet u gostinskoj sobi.“

Tek oko deset navečer Monica Figuerola i Mikael Blomkvist zamotali su se plahtama, otišli u njenu kuhinju i napravili hladnu salatu od tjestenine s tunjevinom i šunkom od ostataka iz njezina hladnjaka. Uz večeru su pili vodu. Monica Figuerola iznenada se zahihotala.

„Što?“

„Mislim da bi Edklintha malo zasmetalo da nas sada vidi. Mislim da nije mislio da se moramo poseksati kada mi je rekao da te držim na oku.“

„Ti si ovo počela. Ja sam jedino mogao izabrati hoćeš li me staviti u lisičine ili idem svojevrijedno.“

„Znam. Ali nije te bilo baš posebno teško nagovoriti.“

„Možda nisi svjesna toga, iako mislim da jesi, ali ti stvarno izgledaš kao hodajući seks. Koji bi se muškarac tome mogao oduprijeti?“

„Hvala. Ali nisam baš tako seksi. A i ne seksam se baš tako često.“

„Hmm.“

„To je istina. Ne završim često u krevetu s nekim. Proljetos sam nekako napola bila s jednim tipom. Ali to je gotovo.“

„Zašto?“

„Bio je stvarno drag, ali je to sve postalo nekakvo naporno natjecanje u obaranju ruke. Jača sam od njega i to nije mogao podnijeti.“

„OK.“

„Jesi ti ona vrsta muškarca koji će htjeti da isprobamo tko je jači u obaranju ruke?“

„Hoćeš reći, jesam li ja muškarac kojemu je problem to što si ti u boljoj formi i tjelesno jača od mene? Ne.“

„Iskreno, primijetila sam da puno muškaraca zanimam, ali onda me počnu izazivati ili žele pronaći razne načine na koje bi mogli dominirati. Pogotovo ako otkriju da sam policajka.“

„Ja se ne namjeravam natjecati s tobom. Bolji sam od tebe u svome poslu. A ti si bolja od mene u svome poslu.“

„Dobro. S takvim stavom mogu živjeti.“

„Zašto si me zavela?“

„Obično se prepuštam instinktima. A ti si mi bio jedan takav.“

„OK. Ali ti radiš u SOAi i usred ste istrage u kojoj ja igram jednu od

uloga...“

„Hoćeš reći da to nije bilo profesionalno od mene. U pravu si. Nisam to trebala učiniti. I imat ću velikih problema ako se za to sazna. Edklinth bi pobjesnio.“

„Neću nikome reći.“

„Hvala.“

Neko su vrijeme šutjeli.

„Ne znam što će ispasti od svega ovoga. Koliko sam shvatila, ti si muškarac koji ima dosta partnerica. Bi li to bio točan opis?“

„Da. Na žalost. I ne tražim stalnu curu.“

„OK. Upozorio si me. Ma ni ja ne tražim stalnog dečka. Možemo li onda ovo držati na prijateljskom nivou?“

„To bi mi bilo najdraže. Monica, neću nikome reći za ovo. Jer ako sve pode krivo, mogao bih završiti u pravom konfliktu s tvojim kolegama.“

„Ne vjerujem u to. Edklinth je pošten. A mi stvarno želimo uhvatiti taj Zalachenkov klub. Ako su tvoje teorije točne, oni su stvarno ljudi.“

„Vidjet ćemo.“

„Ti si bio i s Lisbeth Salander.“

„Čuj... ja nisam otvoreni dnevnik koji svi mogu čitati. Moja veza s Lisbeth nikoga se ne tiče.“

„Ona je Zalachenkova kći.“

„Da. I s time mora živjeti. Ali ona nije Zalachenko. A to je velika razlika.“

„Nisam tako mislila. Samo me zanimalo zašto si toliko angažiran u ovoj priči.“

„Lisbeth je moja prijateljica. To je dovoljno objašnjenje.“ Susanne Linder iz Milton Securityja bila je odjevena u traperice, crnu kožnatu jaknu i tenisice. Stigla je u Saltsjobaden oko devet navečer i s Davidom Rosinom krenula u obilazak kuće. Bila je naoružana laptopom, pendrekom, suzavcem, lisičinama i četkicom za zube u zelenoj vojnoj torbi, koju je raspakirala u Erikinoj gostinskoj sobi. Erika ju je ponudila kavom.

„Hvala na kavi. Imat ćete osjećaj da sam ja gost kojeg morate nekako zabaviti. Ali ja nisam gost. Ja sam neophodna smetnja koja se odjednom pojavila u vašem životu, iako samo na nekoliko dana. Šest sam godina

radila u policiji, a za Milton Security radim četiri godine. Izučena sam tjelohraniteljica.“

„A tako.“

„Vama prijete i ja sam ovdje da stražarim na vratima, tako da možete mirno spavati ili raditi ili čitati knjigu ili što god želite. Ako želite razgovarati, rado ću vas saslušati. Ako ne, ponijela sam knjigu.“

„OK.“

„Ono što želim reći jest da nastavite sa svojim životom kao i obično, ne trebate osjećati potrebu da me zabavljate, jer onda ću vam samo postati smetnja. Zato bi bilo najbolje da me smatrate privremenom suradnicom.“

„Moram reći da nisam navikla na ovakvu situaciju. I prije su mi prijetele kad sam bila glavna urednica *Millenniuma*, ali onda je to bilo na poslovnoj razini. Ovo je neki vrlo neugodan tip...“

„Koji se namjerio baš na vas.“

„Tako nešto.“

„Ako želite da vam sredimo pravog tjelohranitelja, to će biti jako skupo i to morate dogovoriti s Draganom Armanskijem. Da bi se to isplatilo, mora postojati jasna i vrlo konkretna prijetnja. Menije ovo samo dodatni posao. Za petsto kruna za noć spavat ću ovdje do kraja tjedna umjesto kod kuće. To je jeftino i puno manje nego što bih naplatila da posao ide preko Milтона. Je li vam to u redu?“

„To je sasvim u redu.“

„Ako se nešto dogodi, hoću da se zaključate u spavaću sobu i pustite mene da sve sredim. Vaš je posao da stisnete gumb alarma za napad.“

„Razumijem.“

„Ozbiljno mislim. Ne želim da mi se pedjate pod nogama ako dođe do napada.“

Erika Berger otišla je u krevet oko jedanaest. Čula je klik u bravi kad je zatvorila vrata spavaće sobe. Zamišljena se skinula i uvukla u krevet.

Iako joj je rečeno da ne mora zabavljati gošću, provela je dva sata sa Susanne Linder za kuhinjskim stolom. Otkrila je da se odlično slažu, pa je to bilo ugodno druženje. Razgovarale su o psihologiji koja navodi određene muškarce da prate žene. Susanne joj je rekla da joj se fućka za te psihološke blezgarije. Ona smatra da je važno da ti luđaci budu zaustavljeni

i da jako voli svoj posao u Milton Securityju zato što su njeni zadaci velikim dijelom usmjereni na to da ih preduhitre.

„Zašto si prestala raditi u policiji?“ upitala je Erika.

„Radije me pitaj zašto sam postala policajka.“

„OK. Zašto si postala policajka?“

„Zato što su, kad sam imala sedamnaest godina, tri kretena u autu opljačkala i silovala jednu moju blisku prijateljicu. Postala sam policajka jer sam imala romantičnu predodžbu policije koja služi da spriječi takve zločine.“

„Da...“

„Ništa nisam mogla spriječiti. Kao policajka uvijek sam stizala na mjesto nakon što je zločin počinjen. Nisam mogla podnijeti onaj glupi žargon u patrolama. A i brzo sam naučila da se neki zločini ne istražuju. Ti si tipičan primjer toga. Jesi pokušala nazvati policiju i reći im što se dogodilo?“

„Jesam.“

„I policija je došla ovamo?“

„Ne baš. Rekli su mi da to prijavim u najbližu policijsku postaju.“

„OK. Onda znaš. Sada radim za Armanskija i tu sam na mjestu prije nego što dođe do zločina.“

„Radiš sa ženama kojima prijete?“

„Radim na svačemu. Analiza osiguranja, osobna zaštita, nadgledanje i takve stvari. Ali često se radi o ljudima kojima se prijete i tu se puno bolje osjećam nego u policiji.“

„OK.“

„Naravno, postoji i jedan nedostatak.“

„Koji?“

„Pomažemo samo ljudima koji to mogu platiti.“

Kad je Erika legla u krevet, počela je razmišljati o tome što je Susanne Linder rekla. Nemaju svi ljudi sredstava da si mogu priuštiti osiguranje. Ona je i ne trepnuvši prihvatila prijedlog Davida Rosina da zamijeni nekoliko vrata, da dođu radnici i stave dva različita alarma i sve drugo. A sve to koštat će gotovo 50.000 kruna. Mogla si je to priuštiti.

Neko je vrijeme razmišljala o svom osjećaju da taj koji joj prijete ima

neke veze sa *SMPom*. Ta je osoba znala da je ozlijedila nogu. Razmišljala je o Andersu Holmu. Nije joj bio drag, što je pridonijelo njenim sumnjama u njega, ali vijest da se ozlijedila u sekundi se proširila redakcijom kad je ušla tamo sa štakama.

A i mora se uhvatiti u koštac s problemom s Borgsjoom.

Odjednom se uspravila u krevetu, namrštila i osvrnula oko sebe u spavaćoj sobi. Pitala se kamo je stavila fascikl s istragom Henryja Corteza o Borgsjou i tvrtki Vitavara d.o.o.

Ustala je, navukla kućni ogrtač i oslonila se na štaku. Otvorila je vrata spavaće sobe, otišla do radne i upalila svjetlo. Ne, nije bila u radnoj sobi još od... čitala je reportažu u kadi večer prije.

Stavila ju je na prozorsku dasku.

Otišla je u kupaonicu. Fascikl nije bio na prozorskoj dasci. Dugo je stajala i razmišljala.

Izašla sam iz kade, otišla pristaviti kavu i nagazila na staklo, a onda sam imala drugog posla.

Nije se mogla sjetiti je li ujutro vidjela fascikl. Nije ga stavila drugamo.

Odjednom se smrzla. U sljedećih je pet minuta sistematski pretražila kupaonicu te preokrenula sve hrpe papira i novina u kuhinji i spavaćoj sobi. Na kraju je bila prisiljena utvrditi da fascikla nema.

U neko doba nakon što je nagazila na staklo i prije nego što se David Rosin pojavio ujutro, netko je ušao u kupaonicu i uzeo *Millenniumov* materijal o tvrtki Vitavara d.o.o.

Tada joj je sinulo da ima i drugih tajni u kući. Brzo je odšepala natrag u spavaću sobu i otvorila donju ladicu komode uz krevet. Srce joj se spustilo u pete. Svi ljudi imaju tajne. Ona je svoje skupila u komodi u spavaćoj sobi. Erika Berger nije redovito pisala dnevnik, ali povremeno je to činila. Tu je čuvala i sva stara ljubavna pisma još od puberteta. Bila je tu i omotnica s fotografijama koje su bile cool kada su snimljene, ali nikako nisu za javnost.

Kad je Erika imala 25 godina, išla je u Club Xtreme, koji je organizirao privatne zabave za ljude koji se pale na kožu i lak. Bilo je tu slika s tuluma na kojima, u trijeznom bi stanju morala ustvrditi, ne izgleda skroz normalno.

I najkatastrofalnije – bila je tu i videokaseta koja je snimljena na

odmoru početkom devedesetih kada su ona i njen muž bili gosti Torkela Bollingera, umjetnika koji radi sa staklom, u njegovoj vikendici na Costi del Sol. Za vrijeme tog odmora Erika je otkrila da je njen muž vrlo očito biseksualac, pa je oboje završilo u krevetu s Torkelom. Bio je to divan odmor. Videokamere su još uvijek bile relativno nova stvar, a film koji su razigrano snimili nije bio od vrste koja bi bila dopuštena za djecu.

Ladica je bila prazna.

Kako sam mogla biti tako prokleta glupa?

Na dnu ladice netko je sprejem ispisao tih dobro poznatih pet slova.

XIX.

Petak, 3. lipnja – subota, 4. lipnja

Lisbeth Salander završila je autobiografiju u petak oko četiri ujutro i poslala kopiju Mikaelu Blomkvistu na yahoo grupu Tupi_Stol. Potom je mirno ležala u krevetu buljeći u strop.

Sjetila se da je na Valpurgino navršila 27 godina, a da joj nije ni palo na pamet da joj je rođendan. Bila je u zatvoru. Osjećaj je bio isti kao kad je bila zatvorena u psihijatrijskoj klinici za djecu St.Stefan, a ako stvari ne krenu kako bi trebale, postoji rizik da bi mnogo sljedećih rođendana mogla provesti u nekoj ludnici.

Na što nije namjeravala pristati.

Prvi put su je zatvorili kad je tek ušla u pubertet. Sada je bila odrasla i imala druga znanja i vještine. Pitala se koliko će joj vremena trebati da pobjegne nekamo na sigurno u inozemstvo te stvori novi identitet i novi život za sebe.

Ustala je iz kreveta, otišla u kupaonicu i pogledala se u ogledalo. Više nije šepala. Prešla je rukom preko boka, gdje joj je rana zarasla i ostao samo ožiljak. Izokretala je rukom i pomicala rame naprijednatrag. Još uvijek ju je zatezalo, ali je u biti bila zdrava. Kucnula se po glavi. Izgleda da joj mozak nije pretrpio neke veće ozljede od metka.

Imala je ludu sreću.

Sve dok nije dobila pristup ručnom računalu, vrijeme je provodila razmišljajući kako da pobjegne iz svoje zaključane sobe u bolnici Sahlgrenska.

A onda su joj doktor Anders Jonasson i Mikael Blomkvist pokvarili planove time što su joj prošvercali Palm Pilot. Analizirala je posljedice, razmislila o Mikaelovu planu i odvagnula svoje mogućnosti. Odlučila je da će ovaj put učiniti što je on predložio. Testirat će sustav. Mikael Blomkvist uvjerio ju je da zapravo nema što izgubiti i ponudio joj mogućnost da pobjegne na sasvim drugi način. A ako plan ne uspije, jednostavno će biti prisiljena planirati svoj bijeg iz St. Stefana ili neke druge ludnice.

Ono što ju je ustvari navelo da odluči igrati igru Mikaela Blomkvista bila je njena želja za osvetom. Ona ne prašta.

Zalachenko, Bjorck i Bjurman bili su mrtvi. Ali Teleborian je živ. A i njen brat Ronald Niedermann. Iako on ustvari nije njen problem. Dobro, pomogao je Zalachenku da je ubije i zakopa, ali je svejedno bio nekako sporedan. *Ako ikada naletim na njega, vidjet ćemo, ali do onda neka se policija pozabavi njime.*

Ali Mikael je bio u pravu kad je rekao da iza te urote zacijelo postoje drugi nepoznati likovi koji su pridonijeli formiranju njezina života. Mora saznati imena i osobne identifikacijske brojeve tih anonimaca.

Dakle odlučila je slijediti Mikaelov plan. I zato je napisala čistu i neuljepšanu istinu o svom životu u obliku hladno objektivne autobiografije od četrdeset stranica. Jako je pazila kako se izražava. Sadržaj svake rečenice bio je istinit. Prihvatila je Mikaelovu teoriju da je već toliko ispljuvana u švedskim medijima tako grotesknim tvrdnjama da porcija zdravog ludila teško da može naškoditi njezinu ugledu.

No biografija je bila i falsifikat u tom smislu što nije ispričala *cijelu* istinu o sebi i svom životu. Nije imala nikakvog razloga da to učini.

Vratila se u krevet i uvukla pod pokrivač. Nešto ju je živciralo, ali nije znala točno što. Uzela je blokić koji je dobila od Annike Giannini, ali ga gotovo uopće nije upotrijebila. Otvorila je prvu stranicu, gdje je napisala jedan jedini redak. $x^3 + y^3 = z^3$ Zimus je provela nekoliko tjedana na Karibima i mozgala do ludilao Fermatovu teoremu. Kad se vratila u Švedsku i prije nego što je bila uvučena u potragu za Zalachenkom, nastavila se igrati pokušavajući da ga riješiti. Problem je bio što je imala iritantan osjećaj da je vidjela rješenje... *daje doživjela, rješenje.*

Ali ga se nije mogla sjetiti.

Ne moći se sjetiti nečega bio je nepoznat pojam za Lisbeth Salander. Testirala se time što je otišla na internet i nasumce odabrala nekoliko HTMLkodova, koje je na brzinu pročitala, memorirala pa točno ponovila.

Nije izgubila svoje fotografsko pamćenje, koje je smatrala prokletstvom. U njoj je glavi sve bilo kao i prije.

Osim činjenice da joj se činilo da je vidjela rješenje Fermatova teorema, ali se nije mogla sjetiti gdje ili kako je to moguće.

Najgore je bilo što je ta zagonetka uopće nije zanimala. Fermatov teorem više je nije fascinirao. To je ono zlokobno. Jer upravo tako ona

funkcionira. Neka je zagonetka fascinira, ali čim je riješi, više je ne zanima.

A upravo je to osjećala u vezi s Fermatovim teoremom. Više nije bio nešto što ju je mučilo, gnjavilo, nije joj dalo mira i izazivalo njen intelekt. Bila je to samo formula, nekoliko znakića na papiru, i nije osjećala nikakvu želju da se uhvati u koštac s njom.

To ju je brinulo. Odložila je blok. Trebala bi spavati.

Umjesto toga ponovno je izvadila Palm Pilot i otišla na internet. Neko je vrijeme razmišljala, a onda otišla na hard disk Dragana Armanskija, koji nije posjetila još otkako je dobila palm. Armanskij je surađivao s Mikaelom Blomkvistom, ali nije osjećala neku veliku potrebu da čita čime se on bavi.

Napreskokce je čitala njegove mailove.

Pronašla je analizu osiguranja koju je David Rosin napisao o kući Erike Berger. Podigla je obrve.

Eriku Berger netko prati.

Pronašla je poruku od suradnice po imenu Susanne Linder, koja je prošlu noć očito provela kod Erike Berger i koja je poslala mail s izvještajem kasno noću. Pogledala je kada. Mail je poslan nešto prije tri ujutro i u njemu je pisalo da je Berger otkrila kako su joj iz komode u spavaćoj sobi ukradeni osobni dnevници, pisma i fotografije, kao i jedna videokaseta vrlo osobnog sadržaja.

Nakon što sam porazgovarate s gospođom Berger, utvrdile smo da se krađa zacijelo dogodila dok se nalazila u bolnici Nacka nakon što je nagazila na komadić stakla. Bila je to rupa od 2,5 sata dok je kuća bila nenadgledana, a manjkavi alarm NIPa nije bio uključen. Sve su drugo vrijeme dok krađa nije otkrivena ili David Rosin ili Erika Berger bili u kući.

To dovodi do zaključka da se osoba koja je slijedi nalazi u blizini gospođe Berger i da je mogla vidjeti da je po nju došao taksij, možda čak i da je šepala nakon ozljede stopala. I tada je iskoristila priliku da uđe u njenu kuću. Lisbeth se skinula s Armanskijeva hard diska i zamišljena isključila kompjutor. Borila se s proturječnim osjećajima.

Nije imala nikakvog razloga voljeti Eriku Berger. I dalje se sjećala poniženja koje je doživjela kada ju je prije pola godine vidjela u Hornsgatanu s Mikaelom Blomkvistom dan prije Stare godine.

To je bio najgluplji trenutak njezina života i nikada si više neće dopustiti

takve osjećaje. Sjećala se neosnovane mržnje koju je osjetila te želje da potrči za njima i ozlijedi Eriku Berger. Koja sramota.

Sada je izliječena.

Ali još uvijek nije imala nikakvog razloga voljeti Eriku Berger.

Nakon nekog vremena počela je razmišljati što je to na tom videu *vrlo osobnog sadržaja*. I ona je imala video vrlo osobnog sadržaja koji pokazuje kako ju je gad Nils Bjurman silovao. On je sada kod Mikaela Blomkvista. Pitala se kako bi reagirala da je netko njoj provalio u stan i ukrao taj film. Što je Mikael ustvari i učinio, iako njegova namjera nije bila da joj naškodi.

Hmm. Zeznuto.

Erika Berger uopće nije mogla spavati te noći. Šepala je nemirna goredolje po kući dok ju je Susanne Linder promatrala. Njen se očaj poput pokrova spustio na cijelu kuću.

Oko pola tri ujutro Susanne Linder uspjela je nagovoriti Berger, ako već neće spavati, neka barem legne u krevet i odmori se. Uzdahnula je od olakšanja kad je Berger zatvorila vrata svoje spavaće sobe. Otvorila je laptop i u mailu Draganu Armanskiju ukratko napisala što se dogodilo. Tek što je poslala mail, već je ponovno čula Eriku Berger kako hoda gore po katu. Oko sedam ujutro uspjela ju je konačno nagovoriti da nazove *SMP te* im kaže da je bolesna i da neće doći. Erika je protiv svoje volje morala pristati i priznati da ne bi bila od velike koristi na svom radnom mjestu ako joj glava pada od umora. A onda je zaspala na sofi u dnevnoj sobi, ispred prozora prekrivenog šperpločom. Susanne je uzela deku, pokrila je, skuhala kavu, nazvala Dragana Armanskija te mu objasnila što radi tamo i da ju je pozvao David Rosin.

„Ni ja nisam ni oka sklopila noćas“, rekla je Susanne.

„OK. Ostani kod nje. Odspravaj par sati“, rekao je Armanskij.

„Ne znam kako ćemo to naplatiti...“

„To ćemo naknadno riješiti.“

Erika Berger spavala je do pola tri poslijepodne. Kad se probudila, ugledala je Susanne Linder kako spava u fotelji na drugom kraju dnevne sobe.

Monica Figuerola u petak se kasno probudila, pa nije imala vremena za

jutarnji džoging, nego je odmah morala krenuti na posao. Optužila je Mikaela Blomkvista za takvo stanje, istuširala se i izbacila ga iz kreveta.

Mikael je otišao u *Millennium*, gdje su se svi iznenadili što je tako rano budan. Nešto je promrmljao, otišao po kavu pa pozvao Malin Eriksson i Henryja Corteza u svoj ured. Tri su sata pregledavali tekstove za sljedeći tematski broj časopisa i utvrdili kako napreduje knjiga.

„Knjiga Daga Svenssona jučer je otišla u tisak“, rekla je Malin.

„Bit će džepnog formata.“

„OK.“

„Novine će biti *The Lisbeth Salander Story*“, rekao je Henry Cortez.

„Mijenjaju datume, ali suđenje je sada utvrđeno za srijedu trinaestog srpnja. Do onda će novine doći iz tiska, ali će ležati u skladištu i čekati distribuciju od sredine tjedna. Ti odlučuješ kada će izaći.“

„Dobro. Onda je samo preostala knjiga o Zalachenku, što je trenutno prava noćna mora. Naslov će biti ‘Sekcija’. Prva polovica knjige bit će u principu ono što ćemo objaviti u *Millenniumu*. Početnatočka su ubojstva Daga Svenssona i Mije Bergman, a nakon toga potraga za Lisbeth Salander, Zalachenkom i Niedermannom. Druga polovica knjige bit će o onome što znamo o Sekciji.“

„Mikaele, čak i ako tiskara sve učini za nas, moramo ostaviti originale spremne za tisak najkasnije zadnjeg dana u lipnju“, rekla je Malin.

„Christer treba barem nekoliko dana za layout. Imamo dva tjedna vremena. Ne razumijem kako ćemo stići.“

„Nećemo stići saznati cijelu priču“, složio se Mikael.

„Ali mislim da to ne bismo uspjeli ni kada bismo imali godinu dana. U ovoj ćemo knjizi samo ispričati što se dogodilo. Ako nemamo izvora za nešto, to ću i napisati u knjizi. A ako samo nagađamo, i to ću jasno i glasno napisati. Dakle pišemo što se dogodilo i za što imamo dokaze, a onda pišemo i o onome što mislimo da se dogodilo.“

„Zvuči malo klimavo“, rekao je Henry Cortez. Mikael je odmahnuo glavom.

„Ako kažem da je agent SOAe provalio u moj stan i to mogu dokumentirati videosnimkom, onda je to dokazano. A ako kažem da je to učinio po naredbi Sekcije, onda su to nagađanja, ali u svjetlu svega što smo

razotkrili to je logično nagađanje. Razumiješ?“

„OK.“

„Neću stići sam napisati sve tekstove. Henry, ovdje imam popis tekstova koje ti moraš sastaviti. Radi se o oko pedeset stranica teksta u knjizi. Malin, ti si podrška Henryju, baš kao onda kad smo uređivali Svenssonovu knjigu. Sva tri imena stajat će na naslovnici kao autori knjige. Je li to u redu?“

„Naravno“, rekla je Malin.

„Ali imamo i drugih problema.“

„Što?“

„Dok ti radiš na priči o Zalachenku, mi ovdje imamo gomilu posla...“

„Hoćeš reći da vam nisam na raspolaganju?“ Malin je kimnula. „U pravu si. Žao mi je.“

„Ne mora ti biti žao. Svi znamo da kad si opsjednut nekom pričom, za tebe ne postoji ništa drugo.“

Ali to ne odgovara nama drugima. Meni ne odgovara. Erika se mogla osloniti na mene. Ja imam Henryja i on je sjajan, ali i on radi na tvojoj priči isto koliko i ti. Čak i ako te ubrojimo, svejedno nam fali dvoje ljudi u redakciji.“

„OK.“

„A ja nisam Erika Berger. Ona je sve rutinirano radila, ja to ne znam. Tek učim. Monica Nilsson radi kao luda. A i Lottie Karim. A nitko nema vremena malo stati i razmisliti.“

„Ovo je samo privremeno. Čim počne suđenje...“

„Ne, Mikaele. Neće onda završiti. Kad počne suđenje, bit će to pravi pakao. Sjećaš se kako je bilo za vrijeme afera Wennerstrom. To znači da te nećemo vidjeti nekih tri mjeseca dok ne obaviš sve intervjue za televiziju.“

Mikael je uzdahnuo. Polagano je kimnuo.

„Što predlažeš?“

„Ako mislimo i ujesen izdavati *Millennium*, moramo zaposliti još ljudi. Barem dvoje, možda i više.“

Nemamo kapaciteta za to što pokušavamo učiniti...“

„I?“

„I nisam sigurna da ja to želim učiniti.“

„Razumijem.“

„Ozbiljno mislim. Ja sam jako dobra tajnica redakcije i to je išlo bez problema s Erikom Berger kao šeficom. Rekli smo da ćemo pokušati preko ljeta... OK, pokušali smo. Ja nisam dobra glavna urednica.“

„Glupost“, rekao je Henry Cortez.

Malin je odmahнула glavom. „OK“, rekao je Mikael.

„Shvaćam. Ali bila je to ekstremna situacija.“

Malin mu se nasmiješila.

„Shvati ovo kao žalbu uposlenika“, rekla je.

Operativna jedinica državne zaštite cijeli je petak posvetila pokušaju da razvrstaju informacije koje su dobili od Mikaela Blomkvista. Dvoje suradnika preselilo se u privremeni ured na Fridhemsplanu, gdje su skupili svu dokumentaciju. To je bilo nezakonito s obzirom na to da se interni sustav podataka nalazio u policijskoj zgradi, što je značilo da su suradnici nekoliko puta dnevno morali šetati do policije i natrag. Iako im je za to trebalo samo deset minuta, svejedno je bila gnjavaža. Već oko podneva imali su opsežnu dokumentaciju o tome da su Fredrik Clinton i Hans von Rottinger bili povezani sa Sigurnosnom policijom u šezdesetima i početkom sedamdesetih.

Von Rottinger je došao iz vojne tajne službe i nekoliko godina radio u uredu koji je koordinirao Obranu sa SOAom. Fredrik Clinton bio u je ratnom zrakoplovstvu i počeo raditi za kontrolu osoba SOAe 1967.

Ali obojica su napustila Sigurnosnu početkom sedamdesetih; Clinton 1971., a Von Rottinger 1973.

Clinton je postao savjetnik privatnim poduzetnicima, a Von Rottinger je kao civil istraživao međunarodne kompanije koje se bave atomskom energijom. Bio je stacioniran u Londonu.

Bilo je kasno poslijepodne kad je Monica Figuerola pokucala na Edklinthova vrata i rekla da su karijere Clitona i Von Rottingera nakon što su napustili Sigurnosnu najvjerojatnije falsificirane. Clintonovu je karijeru bilo teško pratiti. Biti savjetnik privatnim poduzetnicima može značiti svašta, a takav savjetnik nije dužan izvještavati državu o svojim poslovima. Iz porezne prijavevidjelo se da je dobro zarađivao; s druge strane, većina

njegovih klijenata bile su nepoznate tvrtke s bazom u Švicarskoj ili takvim zemljama. I zato nije bilo moguće dokazati radi li se o lažima.

No Von Rottinger nikada nije ni vidio ured u kojemu je, navodno, radio u Londonu. Godine 1973. uredska je zgrada u kojoj je, navodno, radio srušena i na njezinu je mjestu sagrađen kolodvor King's Cross. Netko je očito gadno pogriješio kad mu je izmišljao karijeru. Figuerola je tijekom dana razgovarala s nekoliko umirovljenih suradnika međunarodnih kompanija koje se bave atomskom energijom. Nitko od njih nikada nije čuo za Hansa von Rottingera.

„Sada znamo“, rekao je Edklinth.

„I samo moramo utvrditi što su stvarno radili.“ Monica je kimnula.

„Što ćemo s Blomkvistom?“

„Kako to misliš?“

„Obećali smo mu da ćemo mu reći ako pronađemo nešto o Clintonu i Von Rottingeru.“ Edklinth je razmišljao.

„OK. To bi i sam saznao da krene istraživati. Bolje da održavamo dobre odnose s njim. Možeš mu to reći. Ali procijeni sama koliko.“

Monica je obećala da hoće. Nekoliko su minuta razgovarali što će obaviti preko vikenda. Monica je imala dva suradnika koja će i dalje raditi. A ona je slobodna.

Izmarširala je van, otišla u teretanu na St. Eriksplanu i provela dva sata luđački vježbajući da nadoknadi izgubljene sate. Kući je stigla oko sedam, istuširala se, napravila jednostavnu večeru pa sjela pred televizor da pogleda vijesti. Oko pola osam već je bila nemirna i obukla trenirku za džoging. Zastala je na ulaznim vratima i razmišljala. *Prokleti Blomkvist*. Uzela je mobitel i nazvala ga na T10. „Saznali smo neke stvari o Rottingera i Clintonu.“

„Reci“, zamolio ju je Mikael.

„Ako me posjetiš, sve ću ti ispričati.“

„Hmm“, rekao je Mikael.

„Upravo sam se presvukla u trenirku i idem trčati da se riješim viška energije“, rekla je Monica Figuerola.

„Da krenem ili da te čekam?“

„Je li ti OK ako dođem poslije devet?“

„Savršeno.“

U petak oko osam navečer Lisbeth Salander posjetio je doktor Anders Jonasson. Sjeo je u stolac za posjetitelje i naslonio se.

„Nećeš me pregledati?“ upitala je Lisbeth.

„Ne. Večeras ne.“

„OK.“

„Danas smo napravili procjenu tvog stanja i obavijestili tužitelja da smo te spremni otpustiti.“

„Shvaćam.“

„Već večeras te žele prebaciti u zatvor ovdje u Goteborgu.“

„Tako brzo?“ Kimnuo je.

„Stockholm ih, izgleda, pritišće. Rekao sam da sutra moram napraviti još niz završnih testova i da te ne mogu pustiti prije nedjelje.“

„Zašto?“

„Ne znam. Njihovo mi je inzistiranje išlo na živce.“

Lisbeth se nasmiješila. Kad bi imala koju godinu vremena, još bi i napravila dobrog anarhista od doktora Andersa Jonassona. Izgleda da je u privatnom životu imao talenta za građanski neposluh. „Fredrik Clinton“, rekao je Mikael Blomkvist gledajući u strop iznad kreveta Monice Figuerole.

„Ako pripališ tu cigaretu, ugasit ću ti je u pupku“, rekla je Monica.

Mikael je iznenađeno pogledao cigaretu koju je izvadio iz džepa sakoa.

„Oprosti“, rekao je.

„Smijem na balkonu?“

„Ako poslije opereš zube.“

Kimnuo je i zamotao se u plahtu. Slijedila ga je u kuhinju i natočila si veliku čašu vode. Naslonila se na okvir balkonskih vrata.

„Fredrik Clinton?“

„Još uvijek je živ. On je poveznica s prošlošću.“

„Umire. Treba mu novi bubreg i veći dio vremena provodi na dijalizi ili nekom drugom tretmanu.“

„Ali je živ. Mogli bismo stupiti u kontakt s njim i otvoreno ga pitati. Možda želi razgovarati.“

„Ne“, rekla je Monica.

„Kao prvo, ovo je istraga koju provodi policija. U tom smislu ne postoji nikakav ‘mi’. A kao drugo, informaciju si dobio samo zbog svog dogovora s Edklinthom, ali si se obvezao da nećeš učiniti ništa što bi narušilo istragu.“

Mikael ju je pogledao i nasmiješio se. Ugasio je cigaretu.

„Au“, rekao je.

„Sigurnosna policija me povukla za uzicu.“ Odjednom je izgledala zamišljeno.

„Mikaele, ovo nije šala.“

Erika Berger otišla je u subotu ujutro u *Svenska MorgonPosten* s grčem u želucu. Osjećala je da je zadobila kontrolu nad samom mašinerijom novina i čak planirala priuštiti si slobodan vikendprvi otkako je počela raditi u *SMPu* – ali zbog otkrića da su njene najosobnije i intimne stvari nestale zajedno s izvještajem o Borgsjou nije se mogla opustiti.

Tijekom besane noći, koju je većinom provela u kuhinji sa Susanne Linder, Erika je očekivala da će *Otrovno pero* napasti i da će se te njene sve samo ne laskave fotografije brzo proširiti. Internet je savršeno mjesto za takve gadove. *Isuse Bože – jedan prokleti video na kojem se vidi kako se ševim s mužem i još jednim muškarcem i završit ću u svakom tabloidu na svijetu. Najprivatnije stvari.*

Cijelu je noć provela očajna i uspaničena.

Susanne Linder na kraju ju je uspjela prisiliti da ode u krevet.

Ustala je u osam ujutro i otišla u *SMP*. Nije mogla da ne ode. Ako će biti oluje, htjela ju je prva dočekati.

Ali u subotnjoj je redakciji bilo upola manje ljudi i sve se činilo normalno. Suradnici su je prijateljski pozdravljali dok je hodala prema središnjem desku. Anders Holm bio je slobodan. Peter Fredriksson bio je urednik vijesti.

„Jutro, mislio sam da danas nećeš doći“, rekao je.

„I ja. Ali jučer nisam bila na vrhuncu snaga, a imam posla. Je li se što dogodilo?“

„Ne, nema puno vijesti. Najveće vijesti su da drvna industrija u Dalarni posluje s većim dobitkom i da je u Norrkopingu došlo do pljačke u kojoj je jedna osoba ozlijeđena.“

„OK. Idem onda u ured raditi.“

Sjela je, naslonila štake na policu za knjige i otišla na internet. Prvo je pregledala poštu. Dobila je nekoliko mailova, ali ništa od Otrovnog pera. Namrštila se. Prošla su dva dana od provale, a on nije reagirao na ono što mora da predstavlja škrinju punu blaga od svakojakih mogućnosti. *Zašto? Namjerava li promijeniti taktiku? Ucijeniti me? Ili me samo želi držati u napetosti?* Nije imala nikakvog konkretnog posla, pa je otvorila tekst koji je upravo pisala o strategiji razvoja *SMPa*. Sjedila je petnaest minuta buljeći u monitor i nije napisala ni slova.

Pokušavala je nazvati Gregera, ali nije ga uspjela dobiti. Nije čak ni znala radi li mu mobitel u inozemstvu. Naravno, mogla ga je pronaći da se baš potrudila, ali osjećala se tako bezvoljno. Ustvari, ne, osjećala se očajno i paralizirano.

Pokušavala je nazvati Mikaela Blomkvista da mu kaže da je ukraden tekst o Borgsjou. Nije se javljao na mobitel.

U deset, kad još uvijek nije ništa konkretno obavila, odlučila je otići kući. Upravo je ispružila ruku da isključi kompjutor, kad joj je zazvonio ICQ. Iznenadena je pogledala ikonicu. Znala je što je ICQ, ali je vrlo rijetko bila na chatu, a otkada je počela raditi u *SMPu*, nije uopće upotrebljavala taj program. Kliknula je oklijevajući na Odgovori.

„Bok, Erika.“

„Bok. Tko je to?“

„Privatno. Jesi sama?“ *Neki trik? Otroavno pero?* „Da. Tko si ti?“

„Upoznale smo se u stanu Kallea Blomkvista kad se vratio iz Sandhamna.“

Erika je buljila u monitor. Trebalo joj je nekoliko sekundi da poveže stvari. *Lisbeth Salander. Nemoguće.*

„Jesi tu?“

„Da.“

„Bez imena. Znaš tko sam ja?“

„Otkud znam da ne lažeš?“

„Znam kako je Mikael dobio ožiljak na vratu.“

Erika je progutala slinu. *Samo četiri osobe na svijetu znaju kako je dobio taj ožiljak. Lisbeth Salander je jedna od njih.*

„OK. Ali kako možeš chatati sa mnom?“

„Kužim se u kompjutore.“

Lisbeth Salander je genijalka za kompjutore. Ali kako može komunicirati iz Sahlgrenske, gdje leži izolirana još od travnja, to mi nije jasno.

„OK.“

„Mogu ti vjerovati?“

„Kako to misliš?“

„Za ovo se ne smije saznati.“ *Ne želi da policija zna da ima pristup internetu. Naravno da ne želi. Zašto onda chata s glavnom urednicom jednih od najvećih novina u Švedskoj?*

„Nema problema. Što hoćeš?“

„Vratiti uslugu.“

„Kako to misliš?“

„Millennium me podržao.“

„Samo smo radili svoj posao.“

„Druge novine nisu.“

„Nisi kriva za ono za što te optužuju.“

„Netko te prati.“

Erika Berger odjednom je jako zalupalo srce. Dugo je oklijevala.

„Što znaš?“

„Ukraden video. Provala.“

„Da. Možeš mi pomoći?“

Erika nije mogla vjerovati samoj sebi da je napisala to pitanje. Bilo je to potpuno suludo. Lisbeth Salander leži na rehabilitaciji u Sahlgrenskoj i ima svojih problema preko glave. Ona je vjerojatno posljednja osoba kojoj bi se Erika obratila u nekoj nadi za pomoć.

„Ne znam. Mogu probati.“

„Kako?“

„Pitanje. Misliš da je to netko iz SMPa?“

„Ne mogu to dokazati.“

„Zašto to misliš?“

Erika je dugo razmišljala prije nego što je odgovorila.

„Imam takav osjećaj. Sve je počelo kad sam počela raditi u SMPu.“

Drugi ljudi iz SMPa su dobili neugodne mailove od Otravnog pera koji su, navodno, došli od mene.“

„Otravno pero?“

„Moje ime za tog gada.“

„OK. Zašto se baš na tebe okomio?“

„Ne znam.“

„Ima li nešto što upućuje da je to osobno?“

„Kako to misliš?“

„Koliko je zaposlenih u SMPu?“

„Oko 230 uključujući izdavačku kuću.“

„Koliko ih osobno poznaješ?“

„Ne znam točno. Upoznala sam nekoliko novinara i suradnika u raznim prigodama tijekom godina.“

„Jesi se s nekim prije svađala?“

„Ne. Ni sa kim konkretno.“

„Netko tko bi ti se htio osvetiti?“

„Osvetiti? Za što?“

„Osveta je jaka pokretačka snaga.“

Erika je zurila u monitor pokušavajući shvatiti na što Lisbeth Salander cilja.

„Jesi tu?“

„Da. Zašto pitaš za osvetu?“

„Pročitala sam Rosinov popis o svim incidentima koje povezuješ s Otravnim perom.“

Zašto me to uopće ne iznenađuje.

„OK???“

„Nemam dojam da se radi o tipičnom stalkeru.“

„Kako to misliš?“

„Stalker je osoba koja je seksualno opsjednuta nekom osobom. Ovo mi je kao da netko imitira stalkera. Odvijač u pičku... ma daj, totalna parodija.“

„Aha?“

„Vidjela sam primjere pravih stalkera. Oni su puno više perverzni, vulgarni i groteskni. Izražavaju ljubav i mržnju istovremeno. Ovo mi nekako

ne zvuči istinito.“

„Misliš da nije dovoljno vulgaran?“

„Ne. Mail Evi Carlsson je totalni promašaj. Netko te izaziva.“

„Razumijem. Nisam razmišljala na taj način.“

„Nije stalker. Osobno je, protiv tebe.“

„OK. Što predlažeš?“

„Vjeruješ mi?“

„Možda.“

„Trebam pristup internoj mreži SMPa.“

„Uuu, stani malo.“

„Odmah. Uskoro će me premjestiti i neću imati internet.“

Erika je oklijevala deset sekundi. Predati *SMP*... kome? Totalnoj luđakinji? Lisbeth nije kriva za ubojstva, ali sasvim sigurno nije kao normalni ljudi.

Ali što je imala izgubiti? „Kako?“

„Moram staviti jedan program u tvoj komp.“

„Imamo firewall.“

„Moraš mi pomoći. Uključi internet.“

„Uključen je.“

„Explorer?“

„Da.“

„Napisat ću ti adresu. Iskopiraj je i ubaci u Explorer.“

„Jesam.“

„Sada vidiš listu programa. Klikni na Asphyxia Server i skini ga.“ Erika je slijedila upute.

„Jesam.“

„Uključi Asphyxiju. Klikni na Instaliraj i odaberi Explorer.“ To je potrajalo tri minute.

„Gotovo. OK. Sad moraš ponovno uključiti kompjutor. Nakratko gubimo vezu.“

„OK.“

„Kad ponovno starta, prebacit ću tvoj hard disk na jedan server na netu.“

„OK.“

„Ponovno ga uključi. ujemmo se začas.“

Erika Berger fascinirana je gledala u monitor dok joj se kompjutor polako ponovno uključivao. Pitala se da možda nije luda. A onda joj je zazvonio ICQ.

„Bok, evo me.“

„Bok.“

„Ići će brže ako ti to obaviš. Uključi internet i kopiraj adresu koju ću ti poslati.“

„OK.“

„Sad ćeš dobiti pitanje. Klikni na Start.“

„OK.“

„Sad ćeš dobiti pitanje kako da nazoveš hard disk. Nazovi ga ‘SMP2’.“

„OK.“

„Odi si po kavu. Ovo će potrajati.“

Monica Figuerola u subotu se probudila oko osam ujutro, samo dva sata kasnije nego obično. Uspravila se u krevetu i promotrila Mikaela Blomkvista. Hrkao je. *Što se može. Nitko nije savršen.* Razmišljala je kamo vodi ta njena veza s Mikaelom Blomkvistom. Nije bio od one vjerne vrste s kojom bi čovjek mogao planirati dugotrajniju vezu – shvatila je to iz njegove biografije. No ni ona nije bila sigurna da traži stabilniju vezu, s dečkom, hladnjakom i djecom. Nakon nekoliko neuspjelih pokušaja od puberteta, sve se više počela priklanjati teoriji da su stabilne veze precijenjene. Njena najduža veza bila je kada je dvije godine živjela s jednim kolegom u Uppsali. No nije bila ni cura koja je za seks za jednu noć, iako je smatrala da je seks podcijenjen kao terapijsko sredstvo za praktički sve vrste problema. A seks s Mikaelom Blomkvistom bio je sasvim u redu. Ustvari, i više nego u redu. On je dobra osoba. Bilo je tu nešto više.

Ljetna romansa? Zaljubljenost? Zar je zaljubljena?

Otišla je u kupaonicu, umila se, oprala zube, obukla kratke hlače za džoging i tanku jaknu pa tiho izašla iz stana. Razgibala se i otrčala četrdesetpetominutnu rundu pokraj bolnice Ralammbhov, oko Fredhalla i natrag preko Smedsuddena. Vratila se u devet i vidjela da Blomkvist još

uvijek spava. Nagnula se nad njega i grizla ga za uho sve dok zbunjen nije otvorio oči.

„Dobro jutro, ljubavi. Trebam nekoga da mi opere leda.“ Pogledao ju je i nešto promrmrljao.

„Što si rekao?“

„Ne moraš se tuširati. Već si sva mokra.“

„Otrčala sam jednu rundu. I ti bi trebao sa mnom.“

„Bojim se da bi morala nazvati hitnu kad bih pokušao držati tvoj tempo. Srce otkazalo na Norr Malarstrandu.“

„Glupost. Dodir. Vrijeme za buđenje.“ Izribao joj je leda i nasapunao ramena. I bokove. I trbuh. I grudi. Nakon nekog vremena Monica Figuerola potpuno je izgubila interes za tuširanje te ga je odvušla natrag u krevet. Tek oko jedanaest otišli su na kavu uz Norr Malarstrand.

„Mogao bi mi postati loša navika“, rekla je Monica.

„Poznajemo se samo nekoliko dana.“

„Jako me privlačiš. Ali mislim da ti je to jasno.“

Kimnula je.

„A zašto?“

„Sorry. Nemam odgovora na to pitanje. Nikada mi nije bilo jasno zašto me odjednom neka žena privuče, dok me neka druga uopće ne zanima.“

Nasmiješila se, zamišljena.

„Danas sam slobodna“, rekla je.

„Ja nisam. Imam brdo posla sve dok suđenje ne počne, a zadnje tri noći sam proveo kod tebe umjesto da sam radio.“

„Šteta.“

Kimnuo je, ustao i poljubio je u obraz. Uхватила ga je za rukav.

„Blomkvist, ja bih rado da ovo nastavimo.“

„I ja“, kimnuo je.

„Ali bit će dosta neredovito sve dok ne riješimo ovaj slučaj.“ Otišao je prema Hantverkargatanu.

Erika Berger donijela si je kavu i promatrala monitor. Pedeset tri minute apsolutno se ništa nije događalo, osim što joj se čuvar zaslona uključivao u pravilnim razmacima. A onda joj je opet zazvonio ICQ.

„Gotovo. Imaš puno sranja na hard disku i dva virusa.“

„Sorry. Što je sljedeći korak?“

„Tko je administrator za SMPovu mrežu?“

„Ne znam. Vjerojatno Peter Fleming, šef tehnike.“

„OK.“

„Što da učinim?“

„Ništa. Odi doma.“

„Samo tako?“

„ujemo se.“

„Da ostavim kompjutor uključen?“

Ali Lisbeth Salander već je nestala s ICQa. Erika se frustrirana zabuljila u monitor. Isključila je kompjutor i otišla potražiti kafić u koji bi mogla sjesti i na miru razmisliti.

XX.

Subota, 4. lipnja

Mikael Blomkvist izašao je iz busa na Slussenu, popeo se liftom Katarina do Mossebackea, a onda otpješačio do Fiskargatana 9. Kupio je kruh, mlijeko i sir u trgovini ispred Općinske uprave, složio hranu u hladnjak pa sjeo za Lisbethin kompjutor. Nakon nekog vremena uključio je plavi Ericsson T10. Nije uključio svoj obični mobitel jer ionako nije htio razgovarati ni sa kim tko nema veze s pričom o Zalachenku. Vidio je da od jučer ima šest propuštenih poziva, tri od Henryja Corteza, dva od Malin Eriksson i jedan od Erike Berger.

Prvo je nazvao Henryja, koji se nalazi u kafiću u Vasastanu i htio ga pitati o nekim sitnicama, ali ništa hitno.

Malin ga je zvala samo tako, da se javi. Tada je nazvao Eriku, ali bilo je zauzeto.

Otvorio je yahoo grupu Tupi_Stol i pronašao konačnu verziju biografije Lisbeth Salander. Nasmiješio se, kimnuo, isprintao dokument i odmah ga počeo čitati.

Lisbeth Salander radila je na Palm Tungstenu T3. Trebalo joj je sat vremena da uđe u kompjutorsku mrežu *SMPa* uz pomoć korisničkog računa Erike Berger i shvati kako je organizirana. Nije se odmah bacila na korisnički račun Petera Fleminga jer nije osjećala potrebu da ima sveobuhvatna prava administratora. Nju je samo zanimao pristup u *SMPovu* administraciju s popisom zaposlenika. A tu je Erika Berger ta koja je imala sva prava.

Tako je jako željela da je Mikael Blomkvist bio toliko dobar da joj prošverca njen PowerBook s pravom tipkovnicom i 17 inčnim monitorom, a ne samo palm. Skinula je popis svih zaposlenih u *SMPu* i krenula od jednog do drugog na listi. Radilo se o 223 osobe, od kojih su 82 bile žene.

Prvo je odbacila sve žene. Nije smatrala da žene ne mogu biti lude, ali, statistički gledano, apsolutna većina mučitelja žena bili su muškarci. Tako joj je ostala 141 osoba. Statistika je također tvrdila da su većina otrovnih pera tinejdžeri ili sredovječni muškarci. Kako među zaposlenicima *SMPa* nije bilo tinejdžera, napravila je krivulju presjeka godina i odbacila sve ljude

starije od 55 i mlade od 25 godina. Ostale su joj 103 osobe.

Neko je vrijeme razmišljala. Nije imala puno vremena. Možda manje od dvadeset četiri sata. Brzo je odlučila. Munjevito je otpisala sve koji rade u distribuciji, oglašavanju, fotografijama, osiguranju i tehnici. Koncentrirala se na grupu novinara i ljudi u redakciji i dobila popis od 48 muškaraca od 26 do 54 godine.

Tada je začula zveckanje ključeva. Odmah je zatvorila Palm Pilot i stavila ga ispod pokrivača među butine. Stigao je njen posljednji subotnji ručak u Sahlgrenskoj. Reznirano je gledala u punjeni kupus. Znala je da nakon ručka neko vrijeme neće moći raditi neometano. Stavila je računalo u rupu iza uzglavlja i čekala dok su dvije žene iz Eritreje usisavale sobu i mijenjale joj posteljinu.

Jedna od cura zvala se Sara i posljednjih joj je mjesec dana redovito švercala pokoji Marlboro Light. Dobila je i upaljač, koji je sakrila iza uzglavlja. Lisbeth je zahvalno uzela dvije cigarete, koje će popuštiti noću uz prozor.

Tek oko dva sata sve se ponovno smirilo. Izvadila je palm i uključila se. Mislila se vratiti ravno u administraciju *SMPa*, ali shvatila je da ima i svojih problema koje mora riješiti, pa je krenula u obilazak. Prvo je otišla na yahoo grupu Tupi_Stol. Vidjela je da Mikael Blomkvist nije ništa novo stavio u posljednja tri dana i pitala se što radi. *Prokletnikje sigurno s nekom ženskom s velikim sisama*. Otišla je dalje na yahoo grupu Vitezovi da vidi je li joj Plague što ostavio. Nije.

Provjerila je hard diskove Richarda Ekstroma (manje zanimljiva korespondencija o budućem suđenju) te doktora Petera Teleboriana. Svaki put kad bi otišla na Teleborianov hard disk, imala je osjećaj da joj se tjelesna temperatura snizi za nekoliko stupnjeva.

Pronašla je svoju psihijatrijsku procjenu, koju je već napisao iako službeno ne bi smjela biti napisana prije nego što dobije mogućnost da je pregleda. Malo je bolje pisao, ali, sve skupa, nije tu bilo ništa novo. Skinula je procjenu i stavila je na Tupi_Stol. Provjerila je Teleborianovu poštu od posljednja dvadeset četiri sata otvarajući mail za mailom. Skoro da joj je promaklo značenje jednog kratkog maila.

Subota. 15 sati na kolodvoru kod kruga. Jonas.

Sranje. Jonas. On se pojavljivao u mnogo Teleborianove pošte. Upotrebljavao je hotmailadresu. Nije identificiran.

Lisbeth je okrenula glavu prema digitalnom satu na noćnom ormariću. Četrnaest i dvadeset osam.

Odmah je pozvala Mikaela Blomkvista na ICQ. Nije dobila odgovor.

Mikael Blomkvist isprintao je 220 stranica konačnog teksta, isključio kompjutor, sjeo za Lisbethin kuhinjski stol s kemijskom u ruci i počeo raditi korekturu.

Bio je zadovoljan tekstom. Ali najveća je rupa bila vrlo očita. Kako da pronade ostatak Sekcije?

Malin je bila u pravu. To je nemoguće. Nije preostalo puno vremena.

Lisbeth Salander bila je frustrirana, opsovala je i pokušala dobiti Plaguea na ICQ. Nije se javljao. Bacila je pogled na sat. Četrnaest i trideset. Sjela je na rub kreveta i pokušala se sjetiti ICQa raznih ljudi. Pokušala je prvo s Henryjem Cortezom, a onda s Malin Eriksson.

Nitko nije odgovarao. *Subota. Nitko ne radi.* Bacila je pogled na sat. Četrnaest i trideset dva. Pokušala je dobiti Eriku Berger. Bez uspjeha. *Rekla sam joj da ode doma. Kvrugu.* Četrnaest i trideset tri.

Mogla bi poslati SMS Mikaelu Blomkvistu, ali prisluškuju mu mobitel. Ugrizla je donju usnicu. Na kraju se očajna okrenula i pozvonila sestri da dode. Bilo je 14.35 kad je čula ključ u vratima i ugledala pedesetogodišnju sestru Agnetu.

„Bok. Nešto nije u redu?“

„Je li doktor Anders Jonasson na odjelu?“

„Ne osjećaš se dobro?“

„Dobro se osjećam. Ali moram popričati s njim. Ako je moguće.

„Maloprije sam ga vidjela. O čemu se radi?“

„Moram razgovarati s njim.“

Sestra Agneta se namrštila. Pacijentica Lisbeth Salander rijetko je pozivala sestre, osim ako nije imala jaku glavobolju ili neki drugi akutni problem. Nikada nije gnjavila i još nikada nije tražila razgovor s određenim liječnikom. Ali sestra Agneta primijetila je da Anders Jonasson redovito posjećuje tu pacijenticu, koja je inače bila potpuno zatvorena prema svima. Moguće je da je uspostavio nekakvu vezu.

„OK. Idem vidjeti ima li vremena“, rekla je sestra Agneta prijateljski i zatvorila vrata. I zaključala ih. Četrnaest i trideset šest upravo je postalo četrnaest i trideset sedam.

Lisbeth je ustala s kreveta i otišla do prozora. U pravilnim je razmacima bacala pogled na sat. Četrnaest i trideset devet. Četrnaest i četrdeset. U 14.44 začula je korake u hodniku i zveckanje ključeva tipa iz Securitasa. Anders Jonasson upitno ju je pogledao i zaustavio se vidjevši njen očajni pogled.

„Nešto se dogodilo?“

„Nešto se upravo sada događa. Imaš li mobitel kod sebe?“

„Molim?“

„Mobitel. Moram nekoga nazvati.“

Anders Jonasson oklijevajući je pogledao prema vratima.

„Anders... Treba mi mobitel. Odmah!“

Čuo je očaj u njezinu glasu, pa je stavio ruku u unutrašnji džep i dao joj svoju motorolu. Lisbeth mu je praktički istrgnula mobitel iz ruke. Nije mogla nazvati Mikaela Blomkvista jer su mu vjerojatno prisluškivali mobitel. A problem je bio što joj nikada nije dao broj svog anonimnog plavog Ericssona T10. To se nije činilo važnim jer nije ni očekivao da bi ga mogla nazvati iz izolacije. Oklijevala je desetinku sekunde pa nazvala broj Erike Berger. Čula je tri signala, a onda se Erika javila.

Erika Berger nalazila se u svom BMWu udaljena kilometar od svoje kuće u Saltsjobadenu kada je dobila poziv koji nije očekivala. No Lisbeth Salander već ju je jutros iznenadila.

„Berger.“

„Salander. Ne stignem objašnjavati. Imaš li broj Mikaelovog anonimnog mobitela. Onoga koji mu ne prisluškuju.“

„Da.“

„Nazovi ga. Odmah! Teleborian se nalazi s Jonasom na kolodvoru kod kruga u tri sata.“

„Što je...?“

„Požuri. Teleborian. Jonas. Kolodvor. Krug. Tri sata. Ima samo petnaest minuta vremena.“ Lisbeth je prekinula vezu kako Erika ne bi gubila vrijeme na nepotrebna pitanja. Bacila je pogled na sat, koji se upravo

promijenio u 14.46. Erika je prikočila i parkirala uz rub ceste. Uzela je adresar iz torbe i pronašla broj koji joj je Mikael dao one večeri kad su se sastali u Samirovu restoranu.

Mikael Blomkvist čuo je kako mu telefon pisti. Ustao je s kuhinjskog stola, vratio se u Lisbethinu radnu sobu i uzeo mobitel s pisaćeg stola.

„Da?“

„Erika.“

„Bok.“

„Teleborian se nalazi s Jonasom kod kruga na kolodvoru u tri sata. Nemaš puno vremena.“

„Što?“

Ha?“

„Teleborian...“

„Čuo sam. Kako ti znaš nešto o tome?“

„Ušuti i požuri.“

Mikael je bacio pogled na sat. Četrnaest i četrdeset sedam.

„Hvala. Bok.“

Zgrabio je torbu i sjurio se dolje stubama, nije htio čekati lift. Dok je trčao, nazvao je Henryja Corteza na plavi T10.

„Cortez.“

„Gdje si?“

„U Akademskoj knjižari.“

„Teleborian se nalazi s Jonasom kod kruga na kolodvoru u tri. Idem prema tamo, ali ti si bliže.“

„O, sranje. Krećem.“

Mikael je otrčao niz Gotgatan pa sprintao što je brže mogao prema Slussenu. Bacio je pogled na ručni sat kad je bez daha stigao na Slussplan. Monica Figuerola možda je bila u pravu kad mu je rekla da bi trebao početi vježbati. Četrnaest i pedeset šest. Neće stići. Gledao je oko sebe ne bi li pronašao taksi.

Lisbeth je vratila mobitel Jonassonu.

„Hvala“, rekla je.

„Teleborian?“ upitao je Jonasson. Nije mogao, a da ne čuje to ime. Kimmula je i pogledala ga. „Teleborian je pravi ljigavi gad. Ne možeš ni

slutiti kakav.“

„Ne. Ali slutim da se sada događa nešto što te strašno uzбудilo jer te ovakvu nikada nisam vidio za cijelo vrijeme što si na mojoj skrbi. Nadam se da znaš što radiš.“

Lisbeth je Andersu Jonassonu uputila nakrivljeni osmijeh.

„Na to ćeš pitanje vrlo uskoro dobiti odgovor“, rekla je.

Henry Cortez izjurio je iz knjižare kao luđak. Prešao je Sveavagen vijaduktom kod Master Samuelsgatana i produžio ravno do Klara Norra, gdje je skrenuo gore na vijadukt Klaraberg i preko Vasagatana. Pretrčao je preko Klarabergsgatana dok su mu jedan bus i dva automobila histerično trubila pa prošao kroz vrata glavnoga kolodvora točno u tri sata.

Spustio se pokretnim stubama do centralnog dijela preskačući po tri stube odjednom i protrčao pored knjižare, a onda usporio jer nije htio privući pozornost na sebe. Napeto je proučavao ljude koji su stajali kod kruga u sredini zgrade.

Nije vidio Teleboriana, a ni onog muškarca kojeg je Christer Malm fotografirao ispred Copacabane i za kojeg su vjerovali da je Jonas. Pogledao je na sat. Petnaest i jedan. Dahtao je kao da je upravo istrčao stockholmski maraton.

Nasumce je krenuo kroz kolodvor i izašao na vrata prema Vasagatanu. Zastao je, ogledao se oko sebe i promotrio svaku osobu koju je mogao vidjeti. Teleboriana nije bilo. Ni Jonasa. Okrenuo se i vratio u kolodvor. Petnaest i tri. U krugu nije bilo nikoga.

A onda je podigao pogled i na sekundu vidio raščupani profil i bradu Petera Teleboriana dok je izlazio iz kioska na drugoj strani hale. U sljedećoj se sekundi kraj njega pojavio muškarac s Christerovih slika. *Jonas*. Prošli su preko centralnog dijela i izašli na Vasagatan kroz sjeverni ulaz.

Henry Cortez je uzdahnuo. Obrisao je dlanom znoj s čela i slijedio ih. Mikael Blomkvist stigao je na kolodvor taksijem u 15.07. Utrčao je unutra, ali nije vidio ni Teleboriana ni Jonasa. A niti Henryja Corteza.

Podigao je mobitel da nazove Henryja Corteza, kad mu je zazvonio u ruci.

„Imam ih. Sjede u pubu Tre Remmare u Vasagatanu kod ulaza u

Akallalinjen.“

„Hvala, Henry. Gdje si ti?“

„Stojim za barom. Pijem pivo. Zaslužio sam.“

„OK. Mene poznaju, pa ću se držati podalje. Pretpostavljam da ne možeš čuti o čemu razgovaraju.“

„Nema teorije. Vidim Jonasova leđa, a taj prokleti Teleborian samo mumlja dok govori, ne mogu mu čak ni vidjeti usta.“

„Shvaćam.“

„Ali mogli bismo imati problem.“

„Kakav?“

„Taj Jonas je stavio svoj novčanik i mobitel na stol. I ključeve od auta na novčanik.“

„OK. Sredit ću to.“

Monici Figueroli zazvonio je mobitel uvodnom melodijom iz filma *Bilo jednom na Divljem zapadu*. Spustila je knjigu o bogovima u antici, koju, izgleda, nikada neće završiti.

„Bok. Mikael je. Što radiš?“

„Sjedim kod kuće i razvrstavam fótke bivših ljubavnika. Jer me danas netko tako naglo napustio.“

„Oprosti. Je P ti auto negdje u blizini?“

„Kad sam zadnji put pogledala, stajao je na parkingu ispred kuće.“

„Dobro. Jesi raspoložena za vožnju do grada?“

„Ne baš. Što se događa?“

„Peter Teleborian upravo pije pivo s Jonasom u Vasagatanu. A kako surađujem sa Stasiadministracijom iz SOAe, mislio sam da bi te to možda moglo zanimati.“ Monica je već ustala iz sofe i uzela ključeve od auta.

„Ne šališ se?“

„Ne. A Jonas je stavio ključeve od auta na stol ispred sebe.“

„Krećem.“

Malin Eriksson nije se javljala na telefon, ali Mikael je imao sreće i uspio doći do Lottie Karim, koja je upravo u robnoj kući Ahlens kupovala mužu rođendanski poklon. Mikael joj je rekao da radi prekovremeno i da odmah oprezno krene prema pubu kao pojačanje Henryju Cortezu. Zatim je ponovno nazvao Corteza.

„Plan je ovakav. Za pet minuta ću imati auto ovdje. Parkirat ćemo u Jarnvagsgatanu niže od puba.“

„OK.“

„Lottie ti dolazi za nekoliko minuta kao pojačanje.“

„Dobro.“

„Kad izađu iz puba, zalijepi se za Jonasa. Slijedi ga pješice i obavijesti me mobitelom gdje ste. Čim vidiš da se približava autu, moramo znati. Lottie će slijediti Teleboriana. Ako ne stignemo, zapamti broj registarskih oznaka.“

„OK.“

Monica Figuerola parkirala je uz hotel Nordic Light kod mjesta s kojeg su kretali autobusi za zračnu luku. Mikael je otvorio vrata sa suvozačke strane minutu nakon što je parkirala.

„U kojem su pubu?“ Mikael joj je rekao.

„Moram pozvati pojačanje.“

„Ne brini. Imamo ih pod kontrolom. Ako pozovemo još ljudi, mogli bismo sve pokvariti.“ Monica ga je sumnjičavo pogledala.

„A kako si saznao za ovaj sastanak?“

„Sorry. Zaštićeni izvor.“

„Je l' vi to imate neku vražju tajnu službu u *Millenniumu*?“ povikala je.

Mikael je izgledao zadovoljno. Uvijek je cool pobijediti SOAu na njezinu terenu.

Ali ustvari nije imao pojma kako to da ga je Erika Berger nazvala kao grom iz vedra neba i rekla mu da će se Teleborian i Jonas sastati. Ona još od 10. travnja nema uvida u ono čime se redakcija *Millenniuma* bavi. Naravno, čula je za Teleboriana, ali Jonas se pojavio tek u svibnju i, koliko je Mikael znao, Erika nije ni znala da on postoji, a kamoli da je povod puno mozganja i u *Millenniumu* i u SOAi.

Vrlo skoro morat će obaviti pošten razgovor s Erikom Berger.

Lisbeth Salander napućila je usnice i promatrala monitor Palm Pilota. Nakon razgovora preko mobitela doktora Andersa Jonassona gurnula je sve misli o Sekciji u stranu i koncentrirala se na problem Erike Berger. Nakon puno odvagivanja prekrížila je s popisa sve muškarce od 24 do 54 godine koji su oženjeni. Znala je da je to sve vrlo okvirno i da iza te odluke

neleži neko racionalno statističko i znanstveno razmišljanje. Otrovno pero vrlo bi lako mogao biti nečiji muž i imati petero djece i psa. Mogla bi to biti osoba koja radi na portirnici. Mogla bi to čak biti i žena, iako stvarno nije vjerovala u to. Jednostavno je htjela smanjiti broj ljudi na popisu i njena se grupa nakon te posljednje odluke smanjila sa 48 na 18 osoba. Vidjela je da se izbor većim dijelom sastoji od važnih reportera, urednika ili zamjenika urednika od 35 godina i više. Ako ne pronađe ništa zanimljivo u vezi s njima, uvijek može proširiti popis.

U četiri poslijepodne otišla je na stranicu Hakerske republike i poslala popis Plagueu. Javio joj se nakon nekoliko minuta.

„18 imena. Što s njima?“

„Sporedni poslić. Smatraj to vježbom.“

„OK?“

„Jedan od njih je negativac. Pronađi ga.“

„Koji su kriteriji?“

„Moraš brzo raditi. Sutra me skidaju s interneta. Moramo ga pronaći prije toga.“ Objasnila je situaciju s Otrovnim perom Erike Berger.

„OK. Ima li kakve koristi od ovoga?“ Lisbeth je na sekundu oklijevala.

„Ima. Neću doći do tebe i podmetnuti ti požar u stan.“

„A inače bi?“

„Plaćam ti svaki put kad te tražim da nešto učiniš. Ovo nije za mene. Uzmi to kao poreznu olakšicu.“

„Počinješ pokazivati znakove prilagođenosti društvu.“

„I?“

„OK.“

Dala mu je pristupne kodove *SMPu* i isključila ICQ.

Henry Cortez nazvao je tek u 16.20.

„Izgleda da će uskoro krenuti.“

„OK. Spremni smo.“ Tišina.

„Rastali su se pred pubom. Jonas ide prema sjeveru. Lottie slijedi Teleboriana prema jugu.“ Mikael je podigao prst i pokazao na Jonasa kad je prošao pokraj njih po Vasagatanu. Monica je kinnula. Nekoliko sekundi poslije Mikael je mogao vidjeti i Henryja Corteza. Monica je upalila auto.

„Prelazi Vasagatan i nastavlja prema Kungsgatanu“, rekao je Henry

Cortez na mobitel.

„Drži razdaljinu da te ne primijeti.“

„Puno je ljudi na cesti.“ Tišina.

„Ide na sjever po Kungsgatanu.“

„Sjever po Kungsgatanu“, rekao je Mikael. Monica je ubacila u brzinu i skrenula na Vasagatan. Neko su vrijeme stajali na semaforu.

„Gdje ste sada?“ upitao je Mikael kad su skrenuli u Kungsgatan.

„Kod robne kuće PUB. Brzo hoda. Ops, skrenuo je u Drottninggatan prema sjeveru.“

„Drottninggatan prema sjeveru“, rekao je Mikael.

„OK“, rekla je Monica, nedopušteno se okrenula na Klara Norra i odvezla do Ulice Olofa Palmea. Skrenula je prema gore i prikočila ispred zgrade SIFa. Jonas je prešao Ulicu Olofa Palmea i krenuo gore prema Ulici Sveavagen. Henry ga je slijedio na drugoj strani ulice.

„Skrenuo je prema istoku...“

„OK je. Vidimo vas obojicu.“

„Skreće u Hollandargatan... Opa... Auto. Crveni audi.“

„Auto“, rekao je Mikael i zapisao broj registracija koje je Cortez brzinski izrecitirao.

„U kojem je smjeru okrenut?“ upitala je Monica.

„Gleda prema jugu“, izvijestio je Cortez.

„Izlazi ispred vas na Ulicu Olofa Palmea... upravo sada.“

Monica je već krenula i prošla Drottninggatan. Zatrubila je i mahнула prema par prolaznika koji su se pokušali provući na crvenom svjetlu.

„Hvala, Henry. Mi sad preuzimamo.“

Crveni audi vozio je po Ulici Sveavagen prema jugu. Monica ga je slijedila i istovremeno otvorila mobitel lijevom rukom te nazvala nekoga.

„Možete li mi provjeriti registarske oznake za crveni audi“, rekla je i izrecitirala broj koji im je Henry Cortez dao.

„Jonas Sandberg, rođen 1971. Što ste rekli... Helsingorsgatan, Kista. Hvala.“

Mikael je zapisao podatke koje je Monica Figuerola dobila. Slijedili su crveni audi preko Hamngatana do Strandvagen, a onda gore na Artillerigatan. Jonas Sandberg parkirao je jednu ulicu dalje od Vojnog

muzeja. Prešao je cestu i nestao u jednoj od kuća sagrađenih na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće.

„Hmm“, rekla je Monica Figuerola i bacila pogled na Mikaela.

Kimmuo je. Jonas Sandberg otišao je do kuće koja se nalazila ulicu dalje od one u kojoj je premijer unajmio stan kako bi održali privatni sastanak.

„Dobro obavljen posao“, rekla je Monica Figuerola.

U tom ga je trenutku nazvala Lottie i rekla da se doktor Peter Teleborian popeo pokretnim stubama na kolodvoru do Klarabergsgatana pa produžio prema policijskoj zgradi na Kungsholmenu.

„Policija. U pet sati u subotu?“ upitao je Mikael.

Monica Figuerola i Mikael Blomkvist sumnjičavo su se pogledali. Monica je nekoliko sekundi intenzivno razmišljala, uzela mobitel i nazvala inspektora Jana Bublanskog.

„Bok. Ovdje Monica iz SOAe. Sreli smo se na Norr Malarstrandu prije nekog vremena.“

„Što trebate?“ upitao je Bublanski.

„Imate li nekoga tko je dežuran ovaj vikend?“

„Sonja Modig“, rekao je Bublanski.

„Trebala bih uslugu. Zna li je li ona sada u policiji?“

„Sumnjam. Vrijeme je lijepo i subota je.“

„OK. Biste li mogli pokušati doći do nje ili do nekog drugog iz istrage koji bi mogao nešto obaviti oko ureda tužitelja Richarda Ekstroma. Zanima me je li on sada na nekakvom sastanku.“

„Sastanku?“

„Ne stignem vam sada objasniti. Ali trebala bih znati je li se upravo sada s nekim sastao. I ako da, s kim.“

„Hoćete da špijuniram tužitelja koji je moj nadređeni?“ Monica je podigla obrve. A onda je slegnula ramenima.

„Da“, rekla je.

„OK“, rekao je i spustio slušalicu.

Sonja Modig ustvari se nalazila bliže policiji nego što je Bublanski mogao slutiti. Sjedila je s mužem i pila kavu na balkonu kod prijateljice u Vasastanu. Bili su bez djece otkad su ih Sonjini roditelji uzeli k sebi na

tjedan dana preko praznika, pa su se Sonja i muž odlučili posvetiti staromodnim stvarima kao što je primjerice izlazak na večeru i u kino.

Bublanski joj je rekao o čemu se radi.

„A što će mi biti isprika zašto upadam k Ekstromu?“

„Jučer sam obećao da ću mu poslati najnovije informacije o slučaju Niedermann, ali sam mu ih zaboravio ostaviti prije nego što sam otišao. Na mom su stolu.“

„OK“, rekla je Sonja Modig. Pogledala je muža i prijateljicu.

„Moram na posao. Uzet ću auto, trebam samo nešto kratko obaviti, vraćam se za sat vremena.“ Muž je uzdahnuo. Prijateljica je uzdahnula.

„Pa dežurna sam ovaj vikend“, ispričala se Sonja.

Parkirala je u Bergsgatanu, otišla do ureda Bublanskog i uzela tri papira formata A4 na kojima su pisali svi jadni rezultati potrage za ubojicom policajca Ronaldom Niedermannom. *Nije baš za izložbu*, pomislila je. Izašla je na stubište i popela se kat više. Zastala je na vratima. Te je ljetne večeri policijska zgrada bila gotovo pusta. Nije se šuljala. Samo je hodala vrlo tiho. Čula je glasove i ugrizla donju usnicu. Odjednom ju je napustila hrabrost i osjećala se glupo. U svim normalnim situacijama jednostavno bi pokucala na vrata, otvorila ih, rekla *O, ti si još tu* i ušla. A sada joj se to činilo nekako pogrešno. Ogledala se oko sebe.

Zašto ju je Bublanski nazvao? O čemu razgovaraju na tom sastanku?

Pogledala je prema hodniku. Prekoputa Ekstromova ureda nalazila se mala soba za sastanke za deset osoba. Nekoliko je puta tamo prisustvovala raznim predavanjima.

Otišla je tamo i tiho zatvorila vrata za sobom. Žaluzine su bile navučene, a stakleni zid prema hodniku bio je zaklonjen zastorima. U sobi je bilo mračno. Privukla je stolac, sjela i malo odmaknula jedan zastor tako da kroz pukotinu može vidjeti hodnik.

Osjećala je veliku nelagodu. Ako netko otvori vrata, bit će joj vrlo teško objasniti što tu radi. Podigla je mobitel i pogledala zaslon. Sad će šest. Isključila je ton, naslonila se i promatrala zatvorena vrata Ekstromova ureda.

U sedam sati Plague je pozvao Lisbeth.

„OK. Ja sam administrator SMPa.“

„Gdje?“

Poslao joj je httpadresu. „Nećemo stići za 24 sata. ak i ako imamo mailove svih 18 ljudi, trebat će nam dani da im hakiramo kompjutore doma. Većina ih vjerojatno i nije na netu u subotu navečer.“

„Plague, ti uzmi njihove kompove doma, a ja ću provjeriti kompove u SMPu.“

„To sam i ja mislio. Tvoj palm je malo ograničen. Hoćeš da na nekoga posebno obratim pažnju?“

„Ne. Na sve njih.“

„OK.“

„Plague.“

„Da?“

„Ako ništa ne pronađemo do sutra, hoću da nastaviš istragu.“

„OK.“

„U tom slučaju ću ti platiti.“

„Ma nije važno. Ovo je baš fora.“

Isključila je ICQ i otišla na httpadresu na koju je Plague skinuo sve ovlasti administratora za *SMP*. Najprije je pogledala je li Peter Fleming ulogiran i trenutačno u redakciji. Nije bio, pa se poslužila njegovim korisničkim računom i ušla u server *SMPa*. Sada je mogla čitati sve mailove, dakle čak i one koje su ljudi davno izbrisali iz kompjutora.

Počela je sa 43godišnjim Ernstom Teodorom Billingom, jednim od noćnih urednika u *SMPu*.

Otvorila je njegov mail i počela otvarati poruke jednu za drugom. Trebale su joj otprilike dvijesekunde za svaki mail, dovoljno da dobije predodžbu tko ga je poslao i o čemu se radilo. Nakon nekoliko minuta znala je kako izgleda svakodnevni interni informativni mail, planiranje rokova i takve nezanimljive stvari. Počela je preskakati te mailove.

Pregledavala je mail po mail do tri mjeseca unatrag. Potom je preskakala s mjeseca na mjesec, čitala samo naslove i otvarala samo mailove koji su joj se činili zanimljivima. Saznala je da se Ernst Billing druži sa ženom po imenu Sofia, kojoj se obraćao vrlo neugodnim tonom. Ali utvrdila je da to nije ništa naročito, jer se Billing obraćao neugodnim tonom svima kojima je pisao nešto osobno – reporterima, grafičkim urednicima i

drugima. Ipak joj se činilo neobično da čovjek sasvim normalno svoju curu zove *debela krava, jebena glupača i pička*.

Kad je već dospjela do godinu dana u prošlost, prekinula je istragu. Otišla je u njegov Explorer i provjerila gdje surfa na netu. Primijetila je da, kao i većina muškaraca te dobi, relativno redovito posjećuje pornostranice, ali je veći dio njegova surfanja bio povezan s poslom. A vidjela je i da ga zanimaju automobili te da često posjećuje stranice gdje su predstavljeni novi modeli.

Nakon kojih sat vremena kopanja isključila je Billinga i prekrížila ga sa svog popisa. Krenula je dalje na 51godišnjeg Larsa Orjana Wollberga, novinara veterana koji se bavio pravnim pitanjima. Torsten Edklinth ušao je u policijsku zgradu na Kungsholmenu oko pola osam navečer. Čekali su ga Monica Figuerola i Mikael Blomkvist. Sjedili su za istim stolom za sastanke za kojim je Blomkvist sjedio dan prije.

Edklinth je znao da hoda po vrlo tankom ledu i da je prekršio brojna pravila dopustivši Blomkvistu da dode tamo. Monica Figuerola nikako nije imala pravo pozvati ga ovamo. Obično nabračnim partnerima zaposlenika nije dopušten pristup u SOAu – morali su pristojno pričekati u hodniku kad bi došli po bračnog druga. A Blomkvist je još, uza sve, bio i novinar. Uбудuće će smjeti jedino doći u njihov privremeni ured na Fridhemsplanu.

No vanjski su suradnici mogli, uz posebnu pozivnicu, doći tamo. Inozemni gosti, istražitelji, akademici, privremeni stručni suradnici... svrstao je Blomkvista u privremene stručne suradnike. Sve te gluposti s klasificiranjem zbog zaštite bile su ipak samo riječi. Pojedina osoba odlučuje ima li neka druga osoba pravo biti tu. A Edklinth je odlučio da ako dode do kritike, reći će da je osobno dopustio Blomkvistu da dođe.

Ako sve ne propadne, naravno. Edklinth je sjeo i pogledao Figuerolu.

„Kako si saznala za sastanak?“

„Blomkvist me nazvao oko četiri“, odgovorila je smiješeći se.

„A kako ste vi saznali za sastanak?“

„Dojavio mi je jedan informant“, rekao je Mikael Blomkvist.

„Da zaključim da nadgledate Teleboriana?“ Monica je odmahнула glavom.

„To sam i ja prvo pomislila“, rekla je ozbiljnim glasom kao da Mikael

Blomkvist i nije s njima u sobi.

„Ali ne može biti. Čak i ako netko prati Teleboriana po Blomkvistovoj uputi, ta osoba nije mogla unaprijed znati da će se on sastati baš s Jonasom Sandbergom.“

Edklinth je polagano kimnuo.

„Što je onda preostalo? Nezakonito prisluškivanje telefona ili tako nešto?“

„Uvjeravam vas da nikoga nezakonito ne prisluškujem i da nisam ni čuo da netko to čini“, rekao je Mikael kako bi ih podsjetio da je on ustvari tamo.

„Budite realni. Nezakonitim prisluškivanjem i sličnim bave se državne službe.“

Edklinth je napucao usnice. „Znači, ne želite reći kako ste dobili informacije o sastanku.“

„Pa već sam vam rekao. Dojava informanta. Izvor ima zaštitu. Kako bi bilo da se koncentriramo na ono što smo saznali iz te dojave?“

„Ne volim kad nešto ostane neobjašnjeno“, rekao je Edklinth.

„No dobro. Što znamo?“

„On se zove Jonas Sandberg“, rekla je Figuerola.

„Išao u policijsku akademiju početkom devedesetih, stručnjak za terorističke napade. Radio prvo u Uppsali, a onda u Sodertaljeu.“

„Ti si iz Uppsale.“

„Da, ali promašili smo se za nekoliko godina. Ja sam počela raditi taman kad je on otišao u Sodertalje.“

„OK.“

„Regrutirala ga je SOA za kontrašpijunažu 1998. Godine 2000. poslan je u inozemstvo po tajnom zadatku. Sudeći po našim službenim papirima, radio je u veleposlanstvu u Madridu.“

Povjerala sam u veleposlanstvu. Oni nemaju pojma tko je Jonas Sandberg.“

„Baš kao i s Martenssonom. Službeno premješten nekamo gdje nije.“

„Voditelj ureda je jedini koji ima mogućnost raditi takve stvari sistematski i srediti da to funkcionira.“

„U normalnim okolnostima sve bi bilo otpisano samo kao pogreška u

papirologiji. Mi to primjećujemo zato što pregledavamo konkretno baš to. A ako netko počne gnjaviti, samo mu kažu da je to tajna ili da ima nekakve veze s terorizmom.“

„Svejedno, ima tu još puno toga za provjeriti oko budžeta.“

„Onoga koji je odgovoran za budžet?“

„Možda.“

„OK. Što još?“

„Jonas Sandberg živi u Sollentuni. Nije oženjen, ali ima dijete s jednom nastavnicom iz Sodertaljea. Nema nikakvih zabilježki u svom dosjeu. Ima dozvolu za dva službena pištolja. Dobar građanin, ne pije. Jedino je malo čudno što je, izgleda, vjernik i bio je član crkve Riječ života u devedesetima.“

„Otkuda ti to?“

„Razgovarala sam sa svojim bivšim šefom iz Uppsale. Jako se dobro sjeća Sandberga.“

„OK. Stručnjak za terorističke napade i kršćanin s dva pištolja i djetetom u Sodertaljeu. Što još?“

„Identificirali smo ga tek prije tri sata. Ovo smo prilično brzo saznali.“

„Oprosti. Što znamo o kući u Artillerigatanu?“

„Još ništa. Stefan pokušava pronaći nekoga iz gradskog ureda za stanogradnju. Imamo nacрте kuće. To su privatni stanovi, s prijelaza stoljeća. Šest katova s dvadeset dva stana plus osam stanova u maloj dvorišnoj zgradi. Pregledala sam popis stanara, ali nisam pronašla ništa posebno. Dvojica koja žive tamo bili su osuđeni zločinci.“

„Tko?“

„Neki Lindstrom koji živi na prvom katu, ima šezdeset tri godine. Osuđen zbog prijevare u osiguranju u sedamdesetima. I neki Wittfelt na trećem katu, četrdeset sedam godina. Dva puta osuđen zbog zlostavljanja bivše žene.“

„Hmm.“

„Inače su svi stanari dobrostojeća srednja klasa. Samo je jedan stan upitan.“

„Koji?“

„U potkrovlju. Jedanaest soba, ono, stan za impresioniranje klijenata.“

Vlasnik je tvrtka po imenu Bellona d.o.o.“

„A čime se bavi?“

„Bog zna. Analiziraju tržište i imaju promet od trideset milijuna kruna godišnje. Svi vlasnici Bellone stanuju u inozemstvu.“

„Aha.“

„Što aha?“

„Samo aha. Istraži još tu Bellonu.“

U tom je trenutku u sobu ušao službenik, kojeg je Mikael odmah prepoznao kao Stefana.

„Bok, šefe“, pozdravio je Torstena Edklintha.

„Ovo je baš cool. Provjerio sam priču s Belloninim stanom.“

„I?“ upitala je Monica.

„Tvrtka Bellona osnovana je sedamdesetih godina. Prijašnja vlasnica, od koje je stan kupljen, bila je Kristina Cederholm, rođena 1917.“

„Da?“

„Bila je udana za Hansa Wilhelma Franckea, onog kauboja koji se svađao s P. G. Vingeom kad je Sigurnosna osnovana.“

„Dobro“, rekao je Edklinth.

„Vrlo dobro. Monica, hoću da stan nadgledate dvadeset Četiri sata dnevno. Saznaj koji su im brojevi telefona. Želim znati tko ulazi i tko izlazi iz zgrade i koji automobili posjećuju tu adresu. Uobičajeno.“

Edklinth je bacio pogled na Mikaela. Izgledao je kao da nešto želi reći, ali se zaustavio. Mikael je podigao obrve.

„Jeste li zadovoljni informacijama?“ upitao je Edklinth naposljetku.

„Sasvim zadovoljan. Jeste li vi zadovoljni doprinosom *Millenniuma* V Edklinth je polagano kimnuo.

„Svjesni ste da bih mogao nadrapali zbog ovoga?“ upitao je.

„Ne od mene. Ja smatram informacije koje ovdje dobivam informacijama zaštićenih izvora. Napisat ću činjenice, ali neću reći odakle to znam. Prije nego što krenemo u tisak, htio bih vas islužbeno intervjuirati. Ako na nešto ne želite odgovoriti, možete samo reći ‘Nemam komentara.’ Ili možete reći sve što mislite o Sekciji za specijalnu analizu. Vaš izbor.“

Edklinth je kimnuo.

Mikael je bio zadovoljan. U samo nekoliko sati Sekcija je zadobila

konkretan oblik. Bio je to velik napredak u istrazi.

Sonja Modig frustrirano je utvrdila da se sastanak u uredu tužitelja Ekstroma baš odužio. Na stolu je pronašla ostavljenu bocu mineralne vode. Dvaput je nazvala muža, rekla mu da kasni, obećala da će mu se iskupiti i da će provesti ugodnu večer čim se vrati kući. Postala je nemirna i osjećala se kao uljez.

Sastanak je završio tek oko pola osam. Bila je potpuno nespremna kad su se vrata otvorila i Hans Faste izašao u hodnik. Slijedio ga je doktor Peter Teleborian. Nakon njih je izašao stariji sjedokosi muškarac kojeg Sonja nikada prije nije vidjela. Potom je izašao i tužitelj Ekstrom, koji je navukao sako, ugasio svjetlo i zaključao vrata.

Sonja je podigla svoj mobitel do procjepa u zastorima i dvaput fotografirala grupu ispred Ekstromovih vrata. Potrajalo je nekoliko sekundi prije nego što su krenuli niz hodnik.

Zadržala je dah dok su prolazili pokraj dvorane za sastanke, gdje je stajala sagnuta. Shvatila je da je oblivena hladnim znojem kad je konačno čula kako se zatvaraju stubišna vrata. Uspravila se, koljena su joj klecala.

Bublanski je nazvao Monicu Figuerolu malo nakon osam navečer.

„Htjeli ste znati je li Ekstrom imao kakav sastanak?“

„Da“, rekla je Monica.

„Upravo je završio. Ekstrom se sastao s doktorom Peterom Teleborianom, mojim bivšim suradnikom inspektorom Hansom Fasteom i jednim starijim čovjekom kojeg ne poznajemo.“

„Trenutak“, rekla je Figuerola, stavila ruku preko telefonske slušalice i okrenula se prema okupljenima.

„Plodovi rada. Teleborian je otišao ravno tužitelju Ekstromu.“

„Jeste li još tu?“

„Oprostite. Imamo li kakav opis tog nepoznatog trećeg muškarca?“

„Imamo nešto bolje. Poslat ću vam fotografiju.“

„Fotografiju. Lijepo, dužna sam vam veliku uslugu.“

„Bit ćemo kvit ako mi kažete što se događa.“

„Javit ću vam se.“

Nekoliko je minuta oko stola za sastanke vladala tišina.

„OK“, rekao je onda Edklinth.

„Teleborian se sastane sa Sekcijom, a onda ode ravno tužitelju Ekstromu. Što bih dao da znam o čemu su razgovarali.“

„Pa možete mene pitati“, predložio je Mikael.

Edklinth i Figuerola su ga pogledali.

„Sastali su se da u detalje dogovore strategiju kako će podvaliti Lisbeth Salander na suđenju za mjesec dana.“

Monica ga je promatrala. Zatim je polagano kimmula.

„To je pretpostavka“, rekao je Edklinth.

„Osim ako nemate paranormalne sposobnosti.“

„Nije to nikakva pretpostavka“, rekao je Mikael.

„Sastali su se kako bi raspravili o detaljima psihijatrijske procjene Salander. Teleborian ju je upravo napisao.“

„Glupost. Pa Salander još nije ni pregledana.“ Mikael je slegnuo ramenima i otvorio torbu.

„Takve stvari ni prije nisu spriječile Teleboriana. Ovo je zadnja verzija psihijatrijske procjene. Kao što vidite, datirana je onog tjedna kad počinje suđenje.“ Edklinth i Figuerola promatrali su papire pred sobom. Potom su polagano podigli glave i pogledali jedno drugo, a onda Mikaela Blomkvista.

„Odakle vam ovo?“ upitao je Edklinth.

„Sorry. Zaštićeni izvor“, rekao je Mikael.

„Blomkvist... moramo vjerovati jedan drugome. Vi imate informacije. Imate li još ovakvih iznenađenja?“

„Da. Naravno da imam tajne. Isto sam tako uvjeren da ni vi meni ne dajete otvorene ruke da pogledam sve što imate ovdje u SOAi. Zar ne?“

„To nije isto.“

„Je. To je apsolutno ista stvar. Ovaj posao zahtijeva suradnju. Baš kao što ste rekli, moramo vjerovati jedni drugima. Ne krijem ništa što bi moglo pomoći vašoj istrazi da pronađete Sekciju ili identifikirate sve zločine koje su počinili. Već sam vam predao materijal koji dokazuje da je Teleborian počinio zločin s Bjorckom 1991. i rekao sam vam da će ga angažirati da ponovno učini isto. A ovo su dokumenti koji dokazuju da tako i jest.“

„Ali imate tajne.“

„Jasno. Možete prekinuti suradnju ili se pomiriti s tim.“ Monica Figuerola diplomatski je podigla jedan prst.

„Oprosti, ali znači li ovo da tužitelj Ekstrom radi za Sekciju?“ Mikael se namrštio.

„To ne znam. Nekako više imam osjećaj da je on idiot na pravome mjestu i da ga Sekcija iskorištava. On je karijerist, no meni se čini da je pošten i malo priglup. A i jedan mi je izvor rekao da je povjerovao u sve što im je Teleborian ispričao o Lisbeth Salander na jednom predavanju u vrijeme dok su je još tražili.“

„Hoćeš reći da njime nije teško manipulirati?“

„Točno tako. A Faste je idiot koji misli da je Lisbeth Salander lezbijka sotonistica.“

Erika Berger sjedila je sama u svojoj kući u Saltsjobadenu. Bila je kao paralizirana i nesposobna koncentrirati se na rad. Cijelo je vrijeme čekala da je netko nazove i kaže joj da je stavio njene fotografije na neku internetsku stranicu.

Svako malo uhvatila bi se kako razmišlja o Lisbeth Salander i shvatila je da se stvarno glupo nada da će joj ona pomoći. Salander je zaključana u Sahlgrenskoj. Nitko je ne smije posjećivati, ne smije čak ni čitati dnevne novine. Ali ona je neobično domišljata cura. Usprkos izolaciji uspjela je kontaktirati Eriku preko ICQa, a onda i na mobitel. I vlastoručno je, prije dvije godine, uništila Wennerstromovo carstvo te spasila *Millennium*.

U osam sati na vrata joj je pokucala Susanne Linder. Erika se trgnula kao da je netko u sobi ispalio hitac iz pištolja.

„Bok, Erika. Zašto sjediš u mraku i izgledaš tako tužno?“ Erika joj je kimnula i upalila svjetlo.

„Bok. Sad ću napraviti kavu...“

„Nemoj. Ja ću. Ima li kakvih novosti?“

Itekako. Lisbeth Salander mi se javila i hakirala moj kompjutor. I nazvala me da mi kaže da se Teleborian sastaje s nekim Jonasom na kolodvoru danas popodne.

„Ne. Ništa novo“, rekla je.

„Ali ima nešto što bih te htjela pitati.“

„OK.“

„Što misliš o mogućnosti da se ne radi o nekome tko me uhodi, nego je to netko iz mog kruga poznanika tko me izaziva?“

„Koja je razlika?“

„Uhoda je neka nepoznata osoba koja me odabrala kao žrtvu. Druga varijanta je osoba koja mi se želi osvetiti ili mi uništiti život iz osobnih razloga.“

„Zanimljiva ideja. Odakle ti to?“

„Ma... razgovarala sam danas s jednom osobom o tome. Ne mogu ti reći njeno ime, ali ona je rekla da bi prijjetnje pravog *stalkera* izgledale drugačije. I da takva osoba pogotovo ne bi napisala mail Evi Carlsson iz kulture. To je potpuno nevažno.“

Susanne je polagano kimmula.

„Ima tu nečega. Znaš, ja ustvari nikada nisam pročitala taj mail koji spominješ. Mogu li ga vidjeti?“

Erika je uzela svoj laptop i stavila ga na kuhinjski stol.

Monica Figuerola ispratila je Mikaela Blomkvista iz policijske zgrade oko deset navečer. Stali su na istome mjestu u parku Kronoberg kao i dan prije.

„I opet smo ovdje. Misliš ići raditi ili idemo k meni na seks?“

„Pa...“

„Mikaele, nemoj se osjećati kao da te na nešto prisiljavam. Ako trebaš raditi, radi.“

„Čuj, Figuerola, čovjek brzo postane ovisan o tebi.“

„A ti ne želiš biti ovisan ni o čemu. To hoćeš reći?“

„Ne. Ne na taj način. Ali noćas moram s nekim razgovarati, a to će potrajati. Dok ja budem gotov, ti ćeš već spavati.“

Kimmula je.

„Vidimo se.“

Poljubio ju je u obraz i krenuo gore prema autobusnoj stanici na Fridhemsplanu.

„Blomkvist“, povikala je za njim.

„Da?“

„I sutra ujutro sam slobodna. Ako budeš imao vremena, dodi na doručak.“

XXI.

Subota, 4. lipnja – ponedjeljak, 6. lipnja

Lisbeth Salander osjećala je nekakve zlokobne vibracije kad je otpisala urednika vijesti Andersa Holma. Imao je 58 godina te tako nije spadao u grupu sumnjivih, ali ga je Lisbeth onda ipak uključila zato što su se on i Erika Berger prepucavali. Bavio se intrigama, pisao je mailove raznim osobama i obavještavao ih da je netko loše obavio svoj posao.

Lisbeth je utvrdila da Anders Holm ne voli Eriku Berger i da dosta vremena troši na prenošenje stvari koje je *ženska* rekla. Surfao je samo na stranicama koje su imale veze s poslom. Ako je i imao drugih interesa, to je činio u slobodno vrijeme i na nekom drugom kompjutoru.

Zadržala ga je kao kandidata na popisu za ulogu Otrovnog pera, ali nije imao puno šanse. Lisbeth je neko vrijeme razmišljala zašto nekako ne vjeruje da je to on i zaključila da je Holm tako prokleta napuhan da on ne bi išao okolnim putem i slao anonimne mailove. Da on želi nazvati Eriku Berger kurvom, učinio bi to otvoreno. A i nije joj se činio kao tip koji bi se toliko potrudio da bi se čak ušuljao u njen stan usred noći.

Oko deset je napravila stanku, otišla na Tupi_Stol i vidjela da se Mikael Blomkvist još nije vratio.

To ju je pomalo počelo živcirati i pitala se što radi i je li stigao na vrijeme na Teleborianov sastanak.

Zatim se vratila na server *SMPa*. Prešla je na sljedeće ime na popisu, tajnika sportske redakcije 29godišnjeg Claesa Lundina. Upravo je otvorila njegov mail kad se zaustavila i ugrizla donju usnicu. Zatvorila je Lundina i otišla na mail Erike Berger.

Pregledavala je sve starije mailove. U usporedbi s drugima njen je popis bio relativno kratak jer je adresa otvorena tek 2. svibnja. Prvi je mail sadržavao jutarnje vijesti koje joj je poslao tajnik redakcije Peter Fredriksson. Tog prvog dana još joj je nekoliko ljudi poslalo mail i poželjelo joj dobrodošlicu u *SMP*.

Lisbeth je pažljivo pročitala svaki mail koji je Erika Berger dobila. Vidjela je kako su već od prvog dana mailovi urednika vijesti Andersa Holma imali neki neprijateljski ton. Nisu se mogli složiti o nečemu i Lisbeth

je konstatirala da joj se Holm osvetio poslavši joj dva, tri maila o nevažnim sitnicama.

Preskočila je reklame, spamove i mailove s vijestima. Koncentrirala se na sve vrste osobne korespondencije. Pročitala je interne kalkulacije budžeta, rezultate oglašivanja i tržišta te dopisivanje s direktorom financija Christerom Sellbergom, koje se odvijalo tjedan dana i koje bi se moglo opisati kao velika svađa o smanjenju broja zaposlenih. Dobila je živcirani mail od voditelja pravne službe o nekom Johannesu Frišku, koji je radio na zamjeni i kojega je Erika očito zadužila da radi na nekoj priči, što se drugima nije sviđalo. Osim prvih mailova dobrodošlice čini se da nijedan zaposlenik na uredničkom mjestu nije vidio ništa pozitivno ni u jednom argumentu ili prijedlogu Erike Berger.

Nakon nekog vremena vratila se na početak i napravila mali statistički izračun u glavi. Utvrdila je da od svih visokih šefova u *SMPu* koji su je okruživali samo četiri osobe nisu htjele uništiti Eriku. Bili su to direktor upravnog odbora Borgsjo, tajnik redakcije Peter Fredriksson, urednik naslovnice Gunnar Magnusson i urednik kulture Sebastian Strandlund.

Jesu oni u SMPu ikada ćuli za žene? Svi šefovi su muškarci.

Osoba s kojom je Erika Berger imala najmanje posla bio je urednik kulture. Za sve vrijeme što je radila tamo dobila je samo dva maila od Sebastiana Strandlunda. Najpriateljskije i daleko najsimpatičnije mailove dobila je od urednika naslovnice Magnussona. Borgsjo je pisao kratke, jezgrovite poruke. A svi drugi šefovi pucali su čim bi se pomakla.

Pa, kvragu, zastoje ova grupa muškarčina uopće zaposlila Eriku Berger kad se, izgleda, jedino bave time da je rastrgaju na komadiće.

Osoba s kojom je najviše surađivala bio je, čini se, tajnik redakcije Peter Fredriksson. Poput sjene sjedio je na svim sastancima s njom. Pripremao je mailove s internim vijestima, obavještavao Eriku o raznim tekstovima i problemima te kontrolirao rad.

On i Erika svakodnevno su izmjenjivali desetak mailova.

Lisbeth je skupila sve mailove Petera Fredrikssona upućene Eriki i pročitala ih jedan po jedan. Nekoliko se puta nije slagao s Erikinim odlukama. Rekao bi joj razloge. Izgleda da Erika Berger ima povjerenja u njega jer je često onda znala promijeniti odluku ili bi prihvatila njegove

razloge. Nikada nije bio neprijateljski nastrojen prema njoj. Ali nije izražavao ni mrvicu nekog osobnog odnosa prema Eriki.

Lisbeth je zatvorila elektroničku poštu Erike Berger i kratko razmišljala. Zatim je otvorila elektroničku poštu Petera Fredrikssona. Plague je cijele večeri bez puno uspjeha pokušavao hakirati kućne kompjutore raznih zaposlenika *SMPa*. Uspjelo mu je upasti u komp urednika vijesti Andersa Holma jer je imao otvoren svoj desktop na poslu kako bi u bilo koje doba dana mogao otići tamo i nešto obaviti. Holmov privatni kompjutor bio je najdosadniji kompjutor koji je Plague ikada hakirao. Ali nije mu uspjelo hakirati kompjutore ostalih osamnaest imena na popisu koji mu je dala Lisbeth. Glavni je razlog bio taj što nitko od njih nije bio na internetu u subotu navečer. Taj ga je nemogući zadatak već pomalo počeo zamarati kad mu se oko pola jedanaest javila Lisbeth Salander.

„Što?“

„Peter Fredriksson.“

„OK.“

„Zaboravi druge. Fokusiraj se na njega.“

„Zašto?“

„Imam neki osjećaj.“

„Ovo će potrajati.“

„Postoji prečac. Fredriksson je tajnik redakcije i radi na programu koji se zove Integrator kako bi doma mogao pratiti sve što se događa na njegovom kompjutoru u *SMPu*.“

„Ne znam ništa o Integratoru.“

„Programčić koji je izašao prije par godina. Više ga nitko ne koristi. Integrator ima grešku. Imaš to u arhivu u Hakerskoj republici. U teoriji bi trebalo biti moguće da obrneš program i s posla uđeš u njegov kućni kompjutor.“

Plague je uzdahnuo. Njegova bivša učenica zna više od njega.

„OK. Pokušat ću.“

„Ako nešto nađeš – reci Kalleu Blomkvistu ako ja više nisam online.“

Mikael se vratio u Lisbethin stan na Mosebackeu nešto prije ponoći. Bio je umoran, pa se prvo istuširao i uključio aparat za kavu. Zatim je otvorio Lisbethin kompjutor i pozvao je na ICQ.

- „Pa gdje si ti?“
„Sorry.“
„Gdje si bio ovih dana?“
„Seksao se s tajnom agenticom. I lovio Jonasa.“
„Jesi stigao na sastanak?“
„Da. Ti si javila Eriki???“
„Jedini način da dođem do tebe.“
„Pametno.“
„Sutra me sele u zatvor.“
„Znam.“
„Plague će ti pomoći s internetom.“
„Odlično.“
„Onda preostaje samo finale.“
Mikael je kimnuo za sebe.
„Sally... učinit ćemo ono što trebamo učiniti.“
„Znam. Kako si predvidiv.“
„A ti si, kao i uvijek, vrlo šarmantna.“
„Ima li još nešto što trebam znati?“
„Ne.“
„U tom slučaju imam još zadnji posao na netu za obaviti.“
„OK. uvaj se.“

Susanne Linder trgnula se i probudila kad joj je nešto zapištalo u uhu. Netko je uključio detektor pokreta koji je stavila u predsoblje u prizemlju kuće Erike Berger. Podigla se na lakat i vidjela da je 5.23 ujutro. Tiho se iskrala iz kreveta pa navukla traperice, majicu i tenisice. Stavila je suzavac u stražnji džep i uzela pendrek.

Nečujno je prošla pokraj vrata Erikine spavaće sobe i vidjela da su zatvorena i zaključana. Zastala je na stubama i osluškivala. Odjednom je začula tiho klikanje i kretanje po prizemlju. Polako se spustila stubama, ponovno zastala u hodniku i osluškivala.

Stolac je zagrebao po kuhinjskom podu. Čvrsto držeći pendrek, prišla je kuhinjskim vratima i ugledala ćelavog i neobrijanog muškarca kako sjedi za stolom s čašom narančina soka i čita *SMP*.

Primijetio ju je i podigao pogled.

„Tko si sad ti?“ upitao je. Susanne se opustila i naslonila na okvir vrata.

„Greger Backman, pretpostavljam. Bok. Ja sam Susanne Linder.“

„Aha. Hoćeš me opaliti po glavi ili si za čašu soka?“

„Može“, rekla je Susanne i odložila palicu.

„Mislim na sok.“ Greger Backman dohvatio je čašu sa stalka i natočio joj sok iz tetrapaka.

„Radim za Milton Security“, rekla je Susanne.

„Mislim da je najbolje da vam vaša žena objasni zašto sam tu.“ Greger je ustao.

„Nešto se dogodilo s Erikom?“

„Vaša žena je OK. Ali bilo je dosta neugodno. Tražili smo vas u Parizu.“

„Parizu? Bio sam u Helsinkiju.“

„A tako. Pardon, vaša je žena mislila da ste u Parizu.“

„To je sljedeći mjesec.“

Greger je krenuo prema vratima.

„Vrata spavaće sobe su zaključana. Treba vam šifra za otvaranje“, rekla je Susanne.

„Šifra?“ Dala mu je tri broja koja treba ukucati kako bi se vrata spavaće sobe otvorila. Otrčao je stubama na gornji kat. Susanne Linder nagnula se preko stola i dohvatila novine koje je ostavio.

U nedjelju u deset ujutro doktor Anders Jonasson došao je u Lisbethinu sobu.

„Bok, Lisbeth.“

„Bok.“

„Samo sam te htio upozoriti da policija dolazi oko podneva.“

„OK.“

„Ne izgledaš naročito zabrinuta.“

„I nisam.“

„Imam poklon za tebe.“

„Poklon? Zašto?“

„Bila si mi najzabavnija pacijentica u dugo vremena.“

„A jel?“ rekla je Lisbeth sumnjičavo.

„Koliko sam shvatio, fasciniraju te DNK i genetika.“

„Tko ti je to rekao... ona psihologinja, pretpostavljam.“ Jonasson je kimnuo.

„Ako ti postane jako dosadno u zatvoru... ovo je zadnji krik u istraživanju DNK.“

Dao joj je debelu knjižurinu *Spirals – Misteries of DNA* koju je napisao profesor Yoshito Takamura s Tokijskog sveučilišta. Lisbeth je otvorila knjigu i proučila sadržaj.

„Lijepo“, rekla je.

„Zanimalo bi me da jednom čujem kako to da čitaš istraživanja koja ni ja ne razumijem.“ Čim je Jonasson napustio sobu, Lisbeth je uzela Palm Pilot.

Posljednji pokušaj. Od kadrovske službe Lisbeth je saznala da Peter Fredriksson već šest godina radi u *SMPu*. Tijekom tih godina dvaput je bio na dužem bolovanju, dva mjeseca 2003. i tri mjeseca 2004. Iz podataka u evidenciji zaposlenika Lisbeth je zaključila da je razlog u oba slučaja bio premorenost. Prethodnik Erike Berger Hakan Morander jednom je prilikom čak postavio pitanje može li Fredriksson stvarno ostati na poziciji tajnika redakcije. Blablabla. Ništa konkretno.

U petnaest do dvanaest Plague ju je pozvao.

„Što?“

„Jesi još u bolnici?“

„Pogodi.“

„On je.“

„Jesi siguran?“

„Od kuće je otišao na svoj kompjutor na poslu prije pola sata. Pa sam iskoristio priliku i hakirao njegov kućni komp. Ima fotke Erike Berger skenirane na hard disku.“

„Hvala.“

„Žena je baš komad.“

„Plague.“

„Znam, znam. Što da učinim?“

„Je li stavio fotke na internet?“

„Koliko ja vidim, ne.“

„Možeš mu minirati komp?“

„Već jesam. Ako pokuša poslati mailom fotke ili staviti nešto veće od dvadeset kilobajta na net, hard disk će mu se srušiti.“

„Cool.“

„Idem spavati. Jel možeš dalje sama?“

„Kao i uvijek.“

Lisbeth je isključila ICQ. Bacila je pogled na sat i vidjela da se bliži vrijeme ručka. Brzo je napisala poruku, koju je poslala u yahoo grupu Tupi_Stol.

„Mikaele. Važno. Odmah nazovi Eriku Berger i reci joj da je Peter Fredriksson Otrovno pero.“

U trenutku kad je odaslala poruku, čula je kretanje u hodniku. Podigla je Palm Tungsten T3 i poljubila monitor. Isključila ga je i stavila u rupu iza uzglavlja.

„Bok, Lisbeth“, rekla je njena odvjetnica Annika Giannini s vrata.

„Bok.“

„Policija uskoro dolazi po tebe. Donijela sam ti odjeću. Nadam se da ti veličina odgovara.“ Lisbeth je sumnjičavo pogledala hrpu pristojnih tamnih hlača i svijetlih bluza.

Po Lisbeth Salander došle su dvije policajke u uniformama iz goteborške policije. Njena ju je odvjetnica slijedila u zatvor.

Dok su hodale hodnikom od njene sobe, Lisbeth je primijetila da ju je više ljudi iz osoblja radoznalo promatralo. Prijateljski im je kimnula i neki od njih mahnuili su joj na pozdrav. Anders Jonasson slučajno je bio na recepciji. Pogledali su se i kimnuli. Još nije ni skrenula iza ugla kad je primijetila da je Jonasson krenuo prema nenoj sobi.

Za cijelo vrijeme njezina privođenja i prijevoza do zatvora Lisbeth Salander nije rekla ni riječi policajkama.

Mikael Blomkvist u nedjelju u sedam ujutro zatvorio je iBook i prestao raditi. Neko je vrijeme sjedio za Lisbethinim radnim stolom buljeći u prazno.

Tada je otišao do njene spavaće sobe i pogledao njen divovski bračni krevet. Nakon nekog vremena vratio se u radnu sobu, uzeo mobitel i nazvao Monicu Figuerolu.

„Bok. Mikael je na telefonu.“

„Ej, bok. Zar si već ustao?“

„Upravo sam prestao raditi i idem leći. Htio sam te samo nazvati i pozdraviti.“

„Dečki koji samo zovu da pozdrave obično imaju neke druge namjere.“
Nasmijao se.

„Blomkvist, možeš doći ovamo spavati ako želiš.“

„Bit ću ti loše društvo.“

„Navikla sam.“

Otišao je taksijem do Pontonjargatana.

Erika Berger nedjelju je provela u krevetu s Gregerom Backmanom. Ležali su, razgovarali i drijemali. Poslijepodne su se odjenuli i otišli u dugačku šetnju sve do mola i oko naselja.

„SMP je bio pogreška“, rekla je Erika kad su se vratili kući.

„Nemoj to govoriti. Sad je teško, ali znala si da će tako biti. Sve će biti dobro kad se malo uhodaš.“

„Nije posao problem. Posao znam. Problem je stav ljudi.“

„Hmm.“

„Ne volim raditi tamo. Ali ne mogu odustati nakon samo nekoliko tjedana.“ Sjela je tužna za kuhinjski stol i bezvoljno gledala preda se. Greger Backman svoju ženu još nikada nije vidio tako rezigniranu.

Inspektor Hans Faste upoznao je Lisbeth Salander oko pola jedan u nedjelju kada ju je jedna policajka dovela u ured Marcusa Erlanderera.

„Tebe je bilo teško uhvatiti“, rekao je Faste.

Lisbeth ga je dobro pogledala, svrstala u idiote i odlučila da ne namjerava potrošiti ni sekundu svog života razmišljajući o njemu.

„Inspektorica Gunnila Waring putovat će s vama do Stockholma“, rekao je Erlander.

„Dobro“, rekao je Faste.

„Onda odmah idemo. Tamo ima puno ljudi koji žele ozbiljno porazgovarati s tobom, Salander.“

Erlander se pozdravio s Lisbeth. Ignorirala ga je.

Odlučili su da je jednostavnije ako je službenim vozilom prebace do Stockholma. Gunnila Waring je vozila. U početku je Faste sjedio na suvozačkom sjedalu glave okrenute otraga i pokušavao razgovarati s

Lisbeth. Kad su došli do Alingsasa, već mu se ukočio vrat, pa je odustao. Lisbeth je kroz prozor promatrala krajolik. Činilo se kao da i ne primjećuje Fastea. *Teleborian je u pravu. Pa, jebote, ona je stvarno zaostala,* razmišljao je Faste. *Sredit ćemo mi to u Stockholmu.*

U pravilnim je razmacima pogledavao Lisbeth i pokušavao shvatiti kakva je to žena koju je tako dugo tražio. Čak je i Faste malo posumnjao u sve kad je vidio tu krhku djevojku. Pita se koliko uopće ima kila. A onda se sjetio da je lezbijka, dakle nije prava žena. Ali je poprilično moguće da je ono sa sotonizmom bilo pretjerano. Nije izgledala osobito sotonistički.

Ironično, shvatio je da bi je puno radije uhitio za ona tri ubojstva za koja je u početku bila osumnjičena, ali stvarnost je preduhitrila njegovu istragu. Čak i tako mala cura može pucati iz pištolja. Ali sada je uhićena za teško zlostavljanje glavnog čovjeka Motokluba Svavelsjo, i za to je bez ikakve sumnje kriva, a imaju i materijalne dokaze ako joj padne na pamet poricati.

Monica Figuerola probudila je Mikaela Blomkvista oko jedan poslijepodne. Sjedila je na balkonu i završila knjigu o antičkoj percepciji bogova slušajući Mikaelovo hrkanje iz spavaće sobe. Bilo je lijepo i mirno. A kad je ušla i promatrala ga, shvatila je da je Mikael privlači više od bilo kojeg drugog muškarca posljednjih godina.

Bio je to ugodan, ali i zabrinjavajući osjećaj. Mikael Blomkvist nije bio stabilna točka u njezinu životu.

Kad su se probudili, otišli su na Norr Malarstrand na kavu. Zatim ga je odvušla doma, gdje su ostatak poslijepodneva vodili ljubav. Ostavio ju je oko sedam navečer. Osjetila je da joj nedostaje u trenutku kad ju je poljubio u obraz i zatvorio ulazna vrata.

Oko osam navečer Susanne Linder pokucala je na vrata Erike Berger. Neće prespavati kod Berger zato što se sada Greger Backman vratio kući, tako da posjet nije bio poslovan. U tih nekoliko dana što je stanovala kod Erike stvarno su se zbližile dok su provodile duge noćne sate u kuhinji razgovarajući. Otkrila je da joj je Erika baš draga i vidjela je očajnu ženu koja se pravi hrabra i svejedno odlazi na posao, dok je zapravo stvarno na rubu. Susanne Linder sumnjala je da njen očaj nema veze samo s Otrovnim perom. Ali nije psihologinja, a i život i problemi Erike Berger nje se ne tiču.

Odvezla se do Erike samo da je pozdravi i upita kako stoje stvari. Pronašla je Eriku i njezina muža kako vode tih, tužan razgovor u kuhinji. Činilo se da su proveli cijelu nedjelju razgovarajući o ozbiljnim stvarima.

Greger Backman pristavio je kavu. Susanne je bila tamo samo nekoliko minuta kad je Eriki zazvonio mobitel.

Erika se javljala na svaki poziv tijekom dana s osjećajem da samo čeka propast.

„Berger.“

„Bok, Ricky.“

Mikael Blomkvist. Kvrugu. Nisam mu rekla da su nestali papiri o Borgsjou.

„Bok, Micke.“

„Salander su večeras prebacili u zatvor u Goteborgu u očekivanju transporta do Stockholma sutra.“

„Razumijem.“

„Poslala je... poruku za tebe.“

„Da?“

„Vrlo je zagonetna.“

„Reci.“

„Rekla je da je Otrovno pero Peter Fredriksson.“

Erika je bez riječi sjedila deset sekundi dok su joj misli jurile glavom.
Nemoguće. Peter nije takav.

Salander mora da je pogriješila.

„Još nešto?“

„Ne. To je cijela poruka. Znaš li na što se to odnosi?“

„Da.“

„Ricky, što to ti i Salander mutite? Nazvala je tebe da mi kažeš za Teleboriana...“

„Hvala, Micke. Razgovarat ćemo kasnije.“

Isključila je mobitel i pogledala Susanne Linder divljim pogledom.

„Reci mi“, rekla je Susanne.

Susanne je imala proturječne osjećaje. Erika Berger iznenada je dobila poruku da je njen tajnik redakcije Peter Fredriksson Otrovno pero. Riječi su praktički izletjele iz nje kad joj je to rekla. Susanne je upitala *kako* zna

da je Fredriksson uhodi.

„Ne mogu ti reći...“

„Kako to misliš?“

„Susanne, znam da je Fredriksson Otroavno pero. Ali ne mogu ti reći odakle mi ta informacija. Što da učinim?“

„Moraš mi reći kako bih ti mogla pomoći.“

„Ne... ne mogu. Ne razumiješ.“

Erika je ustala i stala pokraj kuhinjskog prozora leđima okrenuta Susanne. Zatim se okrenula.

„Idem doma tom gadu.“

„Ma taman. Ne ideš ti nikamo, a kamoli osobi koja, izgleda, osjeća divljačku mržnju prema tebi.“ Erika nije znala što da radi.

„Sjedni. Ispričaj mi što se dogodilo. Mikael Blomkvist te nazvao.“ Erika je kimnula.

„Tijekom dana sam zamolila jednog hakera da pregleda kućne kompjutore zaposlenih.“

„Aha. I time si vjerojatno kriva za tešku kompjutorsku špijunažu. I ne želiš mi reći tko je taj haker.“

„Obećala sam da nikada neću nikome reći... Radi se i o drugim ljudima. I nečemu na čemu Mikael radi.“

„Blomkvist poznaje Otroavno pero?“

„Ne, on mi je samo prenio poruku.“

Susanne je nakrivila glavu i promatrala Eriku. Odjednom joj je sinulo kako bi to sve moglo biti povezano.

Erika Berger. Mikael Blomkvist. Millennium. Sumnjivi policajci koji su provalili u Blomkvistov stan i prisluškuju ga. Susanne Linder, koja nadgleda one koji nadgledaju. Blomkvist je radio kao opsjednut na priči o Lisbeth Salander.

A u Milton Securityju bila je opčepoznata stvar da je Lisbeth Salander genijalka za kompjutore. Nikome nije bilo jasno odakle joj to znanje, a Susanne nije nikada čula da se priča da je Salander hakerica. Ali Dragan Armanskij jednom je prilikom rekao da Salander donosi totalno šokantne izvještaje kad istražuje osobe. Hakerica...

Ali, kvragu, Salander je izolirana u Goteborgu. To je potpuno

besmisleno.

„Govorimo li o Salander?“ upitala je Susanne Linder. Erika je izgledala kao da ju je pogodio grom.

„Ne mogu ti reći odakle mi ta informacija. Ne mogu reći ni riječi.“ Susanne se iznenada zahihotala.

Znači, Salander. Bergeritino priznanje nije moglo biti jasnije. Potpuno je neuravnotežena. Ali to nije moguće. Koji se vrug tu događa?

Salander je dakle u pritvoru dobila zadatak istražiti tko je Otrovnno pero. Pa to je čista ludost. Susanne Linder napeto je razmišljala.

Nije znala što je istina, a što laž u priči o Lisbeth Salander. Srela ju je možda pet puta dok je radila u Milton Securityju i nikada nije izmijenila ni riječi s njom. Salander joj se činila nadurenom osobom koja odbija društvo i ima tako tvrd oklop oko sebe da tu ni bušilica ne bi puno pomogla. Također je znala da je Dragan Armanskij štutio Lisbeth Salander. Budući da je Susanne poštovala Armanskija, pretpostavljala je da je morao imati dobre razloge za takav stav prema toj nadurenoj curi.

Otrovno pero je Peter Fredriksson.

Je li moguće da je ona u pravu? Postoje li dokazi?

Susanne je sljedeća dva sata ispitivala Eriku o svemu što zna o Peteru Fredrikssonu, koja je njegova uloga u *SMPu* i kakav je bio njihov odnos kad je postala šefica. Odgovori joj nisu ništa razjasnili.

Erika je bila frustrirana i nesigurna. Povremeno je osjećala da bi najradije otišla do Fredrikssonove kuće i suočila se s njim, a onda opet nije bila sigurna da je to istina. Na kraju ju je Susanne uvjerala da ne može upasti k Peteru Fredrikssonu i zasuti ga optužbama – ako je nevin, ona će ispasti prava idiotkinja.

A onda joj je Susanne Linder obećala da će se ona pozabaviti time. Bilo je to obećanje koje je požalila u sekundi kad ga je izgovorila, jer stvarno nije imala pojma što da radi.

Ali sada je parkirala svoj polovni Fiat Strada najbliže što je mogla stanu Petera Fredrikssona u Fisksatri. Zaključala je auto i ogledala se oko sebe. Nije bila sigurna što uopće radi, ali je pretpostavljala da će morati pokucati na vrata i na neki ga način prisiliti da odgovori na neka pitanja. Bila je

itekako svjesna da taj posao ne spada u poslove koje joj je povjerio Milton Security i da bi Dragan Armanskij pobjesnio da zna što radi.

To nije bio dobar plan. A i propao je i prije nego što je krenula.

U trenutku kad je došla do dvorišta i krenula prema ulaznim vratima Petera Fredrikssona, vrata su se otvorila. Susanne ga je odmah prepoznala s fotografije iz novina koja se nalazila u mapi koju je proučavala u Erikinu kompjutoru. Nastavila je hodati i prošli su jedno pokraj drugoga. Otišao jedo garaže. Susanne je zastala oklijevajući i gledala za njim. A onda je pogledala na sat i vidjela da je skoro jedanaest navečer i da Peter Fredriksson nekamo ide. Pitala se kamo to ide i otrčala natrag do svog auta.

Mikael Blomkvist dugo je sjedio i gledao u svoj mobitel nakon što mu je Erika Berger spustila slušalicu. Pita se što se to događa. Frustrirano je pogledao Lisbethin kompjutor, ali ona je sada već prebačena u zatvor u Goteborgu, pa je nije mogao pitati.

Otvorio je plavi mobitel i nazvao Idrisa Ghidija u Angered.

„Bok. Mikael Blomkvist je na telefonu.“

„Bok“, rekao je Idris Ghidi.

„Htio sam vas nazvati da vam kažem da možete prekinuti posao koji ste obavljali za mene.“

Idris Ghidi kimnuo je bez riječi. Računao je na to da će ga Mikael Blomkvist nazvati s obzirom na to da je Lisbeth Salander prebačena u zatvor.

„Razumijem“, rekao je.

„Možete zadržati mobitel kao što smo se dogovorili. Ovaj tjedan ću vam poslati i zadnju uplatu.“

„Hvala.“

„Ne, hvala vama što ste mi pomogli.“

Otvorio je iBook i počeo raditi. Razvoj događaja posljednjih dana značio je da veći dio teksta treba revidirati, a i najvjerojatnije će trebati ubaciti jednu sasvim novu priču.

Uzdahnuo je.

U jedanaest i petnaest Peter Fredriksson parkirao je tri ulice dalje od Erikine kuće. Susanne je shvatila kamo je krenuo, pa ga nije pratila u stopu

kako ne bi nešto posumnjao. Prošla je pokrajnjegova automobila više od dvije minute poslije. Vidjela je da je auto prazan. Prošla je pokraj Erikine kuće i parkirala dalje, gdje ju ne može vidjeti. Dlanovi su joj bili znojni.

Otvorila je kutijicu s duhanom u vrećicama i stavila jednu pod usnicu.

Otvorila je vrata auta i ogledala se oko sebe. Čim je shvatila da je Fredriksson na putu za Saltsjobaden, znala je da je Salanderičina informacija točna. Kako je to saznala, nije znala, ali više nije bilo sumnje da je Fredriksson Otrovno pero. Pretpostavljala je da nije otišao u Saltsjobaden iz zabave, nego da će nešto učiniti.

Što je bilo savršeno, jer onda ga može uhvatiti u djelu.

Izvadila je sklopivi pendrek iz pretinca na vratima automobila i malo ga odvagnula u ruci. Stisnula je polugu na držaču i teška je metalna opruga iskočila. Stisnula je zube.

Zato je prestala raditi u policiji na Sodermalmu.

Samo je jednom imala pravi ispad, kada je policija treći put u tri dana otišla u jedan stan u Hagerstenu nakon što ih je žena pozvala u pomoć jer ju je muž tukao. I baš kao i prethodna dva puta situacija se smirila čim je stigla policija.

Rutinski su odveli njezina muža na stubište dok su čuli ženu kako govori u stanu. *Ne, ne želiga prijaviti policiji. Ne, ovo je bila greška. Ne, on je dobar... ustvari je sve njena krivnja. Ona ga je provocirala...*

A gad je cijelo vrijeme stajao i cerio se gledajući Susanne ravno u oči.

Nije mogla objasniti zašto je to učinila. Ali odjednom se nešto u njoj slomilo, pa je uzela pendrek i opalila ga preko usta. Prvi udarac nije bio jak. Usnica mu je nabubrila i sagnuo se. Ali u sljedećih deset sekundi – dok je kolege nisu uhvatili i nasilu iznijeli iz stubišta – pendrekom mu je izlupala leđa, bubrege, bokove i ramena. Optužnica nikada nije podignuta. Iste je večeri dala otkaz, otišla kući i tjedan dana plakala. A onda se sabrala i javila Draganu Armanskiju. Ispričala mu je što je učinila i zašto je prestala raditi u policiji. Tražila je posao. Armanskij je oklijevao i zamolio je neka mu da vremena da razmisli. Već je izgubila nadu kad ju je nazvao šest tjedana poslije i rekao da ju je spreman uzeti na probni rok.

Susanne je napravila opasnu grimasu i zagurala pendrek ispod remena na leđima. Provjerila je ima li suzavac u desnom džepu jakne i jesu li joj

vezice na tenisicama dobro zavezane. Vratila se pješice do Erikine kuće i ušuljala u dvorište.

Znala je da detektor pokreta još uvijek nije instaliran u stražnjem dvorištu, pa se nečujno kretala po travnjaku uz živicu koja je okruživala dvorište. Nije ga nigdje vidjela. Obišla je kuću i mirno stala. Tada je iznenada ugledala sjenu u tami uz atelje Gregera Backmana.

Ne shvaća koliko je glupo od njega što se vratio. Ali ne može se držati podalje od nje.

Čučnuo je i pokušao zaviriti kroz pukotinu u zavjesama u prostoriju koja se nalazila uz dnevnu sobu. Uspeo se na verandu i gledao kroz pukotinu spuštenih žaluzina pokraj velikog prozora koji je još uvijek bio prekriven šperpločom. Susanne se odjednom nasmiješila.

Odšuljala se preko travnjaka do ugla kuće, on joj je još uvijek bio okrenut leđima. Sakrila se iza dva grma ribiza na bočnoj strani kuće i čekala. Mogla ga je mutno vidjeti kroz grančice. Sa svog mjesta Fredriksson je mogao vidjeti kroz predsoblje i komadić kuhinje. Promatrao je nešto zanimljivo jer je prošlo deset minuta prije nego što se pomaknuo. Kretao se prema Susanne. Kada je skrenuo iza ugla i prošao pokraj nje, Susanne se uspravila i tiho rekla.

„Bok, Fredriksson.“ Naglo je zastao i okrenuo se prema njoj. Vidjela je kako mu oči svjetlucaju u mraku. Nije mu mogla vidjeti izraz lica, ali je čula da je prestao disati od šoka.

„Ovo može ići lako ili teško“, rekla je.

„Idemo do tvog auta i.“ Okrenuo se i počeo bježati. Susanne je podigla pendrek te mu uputila sudbonosan i bolan udarac u lijevo koljeno. Srušio se uz prigušeni krik.

Ponovno je podigla pendrek, ali se zaustavila. Kao da je osjećala pogled Dragana Armanskija na sebi.

Sagnula se, okrenula ga na trbuh i kleknula mu na leđa. Zgrabila ga je za desnu ruku, okrenula je na leđa i stavila mu lisičine. Bio je slab i nije pružao nikakav otpor.

Erika je ugasila svjetlo u dnevnoj sobi i odšepala na kat. Više nije trebala štake, ali ju je stopalo još uvijek boljelo kad bi se oslonila na njega. Greger je isključio svjetlo u kuhinji i slijedio svoju ženu. Još nikada nije

vidio Eriku tako nesretnu. Ništa što je rekao nije ju uspjelo smiriti ili ublažiti očaj koji je osjećala. Svukla se i uvukla u krevet okrenuvši mu leđa.

„Nisi ti kriv, Greger“, rekla je kad ga je čula kako ulazi u krevet.

„Ne osjećaš se dobro“, rekao je.

„Hoću da nekoliko dana ostaneš kod kuće.“

Zagrlio ju je. Nije ga htjela odgurnuti od sebe, ali ležala je sasvim pasivno. Nagnuo se, oprezno je poljubio u vrat i zagrlio.

„Ne postoji ništa što možeš reći ili učiniti da ublažiš ovu situaciju. Znam da mi treba odmor. Osjećam se kao da sam se ukrcala na ekspresni vlak i otkrila da sam na krivom kolosijeku.“

„Mogli bismo otići na jedrenje nekoliko dana. Maknuti se od svega“

„Ne. Ne mogu se maknuti od svega.“ Okrenula se prema njemu.

„Najgore što bih sada mogla učiniti jest pobjeći. Moram riješiti te probleme. A onda možemo otići.“

„OK“, rekao je Greger.

„Očito nisam od neke pomoći.“ Slabašno se nasmiješila.

„Ne. Nisi. Ali hvala ti što si uz mene. Ludo te volim, znaš to.“

Kimnuo je.

„Ne mogu vjerovati da je to Peter Fredriksson“, rekla je Erika.

„Nikada se nije neprijateljski ponašao prema meni.“

Susanne je razmišljala da li da pozvoni Eriki Berger, kad je vidjela kako se svjetlo gasi u prizemlju. Spustila je pogled na Petera Fredrikssona. Nije rekao ni riječi. Bio je posve pasivan. Dugo je razmišljala, a onda odlučila.

Sagnula se, zgrabila ga za lisičine, podigla na noge i naslonila na zabat kuće.

„Možeš stajati?“ upitala je.

Nije odgovarao.

„OK, onda da pojednostavimo stvari. Ako išta pokušaš, dobit ćeš isti takav udarac u desnu nogu. A ako nastaviš, slomit ću ti ruke. Razumiješ li što sam rekla?“

Shvatila je da ubrzano diše. Od straha?

Gurala ga je ispred sebe dolje na ulicu i odvela tri ulice dalje do njegova auta. Šepao je. Gurala ga je. Kad su došli do automobila, susreli su noćnog šetača sa psom, koji je zastao i pogledao Petera Fredrikssona u lisičinama.

„Policijjski posao“, rekla je Susanne odlučnim glasom.

„Idite kući.“ Smjestila ga je na stražnje sjedalo i odvezla ga kući u Fisksatru. Bilo je pola jedan noću i nisu nikoga sreli ulazeći u njegovu zgradu. Susanne je izvadila njegove ključeve i odvela ga stubama do njegova stana na trećem katu.

„Ne možeš ući u moj stan“, rekao je Peter Fredriksson.

Bilo je to prvi put da joj se obratio otkako mu je stavila lisičine.

Otvorila je vrata stana i gurnula ga unutra.

„Nemaš pravo. Moraš imati dozvolu za pretres...“

„Nisam iz policije“, rekla je tihim glasom. Buljio je u nju nepovjerljivo.

Zgrabila ga je za košulju, ugurala ispred sebe u dnevnu sobu i gurnula na sofu. Živio je u urednom trosobnom stanu. Spavaća soba bila je lijevo od dnevne, kuhinja s druge strane hodnika, mala radna soba uz dnevnu.

Zavirila je u radnu sobu i odahnula od olakšanja. Evo dokaza. Odmah je vidjela fotografije iz Erikina fotoalbuma raširene po radnom stolu pokraj kompjutora. Cavličem je pričvrstio tridesetak fotografija na zid oko kompjutora. Promatrala je izložbu podignutih obrva. Erika Berger prokletu je lijepa žena. I ima puno zabavniji seksualni život od Susanne Linder.

Čula je da se Peter Fredriksson pomaknuo, pa se vratila u dnevnu sobu i zaustavila ga. Udarila ga je, uvukla u radnu sobu i posjela na pod.

„Mirno sjedi“, rekla je.

Otišla je u kuhinju i pronašla papirnatu vrećicu iz Konsuma. Skinula je jednu po jednu fotografiju sa zida. Pronašla je i fotoalbum i dnevnik Erike Berger.

„Gdje je videokaseta?“ upitala je. Fredriksson nije odgovarao. Susanne je otišla u dnevnu sobu i upalila televizor. Jedna je kaseta bila unutra, ali joj je trebalo neko vrijeme prije nego što je pronašla na kojem kanalu može gledati video.

Izvadila je kasetu i dugo pregledavala je li napravio koju kopiju.

Pronašla je Erikina ljubavna pisma iz puberteta i izvještaj o Borgsjou. Zatim se koncentrirala na Fredrikssonov kompjutor. Vidjela je da ima Microtekov skener uključen u IBMov kompjutor. Podigla je poklopac skenera i pronašla još jednu fotografiju, na kojoj je bila Erika na novogodišnjoj zabavi u klubu Xtreme iz 1986., sudeći po natpisu na zidu.

Uključila je kompjutor i otkrila da je zaštićen lozinkom.

„Koja ti je lozinka?“ upitala je.

Fredriksson je tvrdoglavo sjedio na podu, odbijajući razgovarati s njom.

Susanne se odjednom osjećala potpuno smireno. Znala je da je, strogo gledano, večeras počinila niz zločina, uključujući i nešto što bi se moglo okarakterizirati kao nezakonitu prisilu, pa čak i otmicu. Nije ju bilo briga. Naprotiv, osjećala se gotovo uzbuđeno.

Nakon nekog vremena slegnula je ramenima, prekopala po džepu i izvadila svoj švicarski nožić. Izvadila je sve kabele iz kompjutora, okrenula ga tako da vidi stražnju stranu i otvorila je otpiračem. Trebalo joj je petnaest minuta da rastavi kompjutor i izvadi hard disk.

Osvrnula se po sobi. Uzela je sve sa sobom, ali je za svaki slučaj još jednom sve pošteno pregledala, od ladica pisaćeg stola do hrpa papira i polica. Odjednom joj je pogled pao na stari školski godišnjak koji je ležao na prozorskoj dasci. Vidjela je da je iz gimnazije Djurholm iz 1978. *Nije li Erika Berger bogatašica iz Djurholma...* Otvorila je knjigu i počela pregledavati razrede maturanata. Pronašla je 18godišnju Eriku Berger s maturantskom kapom na glavi i sunčanim osmijehom s jamicama na obrazima. Bila je odjevena u tanku bijelu pamučnu haljinu i u ruci držala cvjetnu grančicu. Izgledala je kao slika nevine tinejdžerice s najboljim ocjenama.

Susanne je gotovo promaklo ono što se nalazilo na sljedećoj stranici. Nikada ga ne bi prepoznala po slici, ali tekst nije ostavljao mjesta sumnji. Peter Fredriksson. Išao je u paralelni razred. Vidjela je mršavog dječaka ozbiljna izraza lica kako gleda u fotoaparatus ispod svoje maturantske kape. Podigla je pogled i vidjela da je Peter Fredriksson gleda.

„Već je onda bila kurva.“

„Fascinantno“, rekla je Susanne.

„Jebala se sa svim dečkima u školi.“

„Sumnjam.“

„Bila je prokleta...“

„Samo suti. Što se dogodilo? Nisi joj se uspio uvući u gaćice?“

„Tretirala me kao da ne postojim. Smijala mi se. A kad je počela raditi

za *SMP*, nije me ni prepoznala.“

„Da, da“, rekla je Susanne umorno.

„Sigurno si imao teško djetinjstvo. A da za promjenu ozbiljno porazgovaramo?“

„Što hoćeš?“

„Ja nisam policajka“, rekla je Susanne.

„Zadužena sam da se pobrinem za ljude kao što si ti.“ Čekala je i pustila da sam zaključim.

„Hoću znati jesi li stavio njene fotke na internet?“ Odmahnuo je glavom.

„Sigurno?“ Kimmuo je. „Neka Erika Berger sama odluči želi li te prijaviti policiji zbog maltretiranja, prijetnje i provale u kuću ili će se u miru nagoditi s tobom.“

Ništa nije rekao.

„Ako odluči da se ne bavi tobom – što je, po mome mišljenju, otprilike točno onoliko napora koliko zaslužuješ – ja ću te držati na oku.“

Podigla je palicu.

„Ako se ikada ponovno približiš domu Erike Berger ili pošalješ još neki mail ili je na neki drugi način uznemiriš, vratit ću se. Prebit ću te tako da te vlastita majka neće prepoznati. Je P ti to jasno?“

Ništa nije rekao.

„Dakle imaš šansu utjecati na kraj ove priče. Jesi zainteresiran?“ Polagano je kimmuo.

„U tom ću slučaju preporučiti Eriki Berger da te pusti da pobjegneš. Ne moraš se više truditi dolaziti na posao. Otpušten si, što stupa na snagu odmah.“

Kimmuo je.

„Nestat ćeš iz njenog života i iz Stockholma. Fućka mi se što ćeš učiniti i gdje ćeš završiti. Potraži posao u Goteborgu ili Malmou. Odi na bolovanje. Radi što hoćeš. Ali Eriku Berger ostavi na miru.“

Kimmuo je.

„Slažemo se?“

Peter Fredriksson odjednom je počeo plakati.

„Nisam ništa loše mislio“, rekao je.

„Samo sam htio...“

„Samo si htio da joj život postane pakao i uspjelo ti je. Imam li tvoju riječ?“ Kimmuo je. Nagnula se nad njega, okrenula ga na trbuh i oslobodila lisičina. Uzela je vrećicu koja je sada sadržavala život Erike Berger i ostavila ga na podu.

Bilo je pola tri ujutro kad je Susanne Linder napustila Fredrikssonovu zgradu. Razmišljala je da li da ostavi stvari do sutra, a onda je shvatila da kad bi se radilo o njoj, voljela bi to čuti što prije. A i auto joj je još uvijek bio parkiran na Saltsjobadenu. Nazvala je taksisluzbu.

Greger Backman otvorio joj je i prije nego što je stigla stisnuti zvono na vratima. Bio je u trapericama i nije izgledao bunovno.

„Je li Erika budna?“ upitala je Susanne.

Kimmuo je.

„Zar se dogodilo nešto novo?“ upitao je. Kimmula je i nasmiješila mu se.

„Uđi. Sjedimo u kuhinji i razgovaramo.“ Ušli su u kuhinju.

„Bok, Erika“, rekla je Susanne.

„Moraš stvarno pokušati ponekad malo odspavati.“

„Što se dogodilo?“ Pružila joj je Konsumovu vrećicu.

„Peter Fredriksson obećava da će te ubuduće pustiti na miru. Vrag zna možemo li tome vjerovati, ali akoodrži obećanje, onda je to puno manje bolno nego da ga prijavljuješ policiji i gnjaviš se sa suđenjem. Sama odluči.“

„Znači, to je bio on?“

Susanne je kimmula. Greger im je poslužio kavu, ali Susanne je odbila. Posljednjih je dana popila puno previše kave. Sjela je i ispričala što im se događalo oko kuće te noći.

Erika je dugo sjedila bez riječi. A onda je ustala, otišla na kat i vratila se sa svojim primjerkom školskoga godišnjaka. Dugo je promatrala lice Petera Fredrikssona.

„Sjećam ga se“, rekla je naposljetku.

„Ali nisam imala pojma da je on taj Peter Fredriksson koji je radio u *SMPu*. Nisam mu se ni sjećala imena prije nego što sam sada pogledala u godišnjak.“

„Što se dogodilo?“ upitala je Susanne.

„Ništa. Apsolutno ništa. Bio je tih i totalno nezanimljiv dečko iz paralelnog razreda. Mislim da smo zajedno slušali neki predmet. Francuski,

ako se dobro sjećam.“

„Rekao je da si se ponašala kao da ne postoji.“

Erika je kinnula.

„Vjerojatno jesam. Nisam ga poznavala i nije bio u grupi ljudi s kojima sam se družila.“

„Jeste ga mučili ili tako nešto?“

„Ne, Bože. Uvijek sam mrzila kad nekog maltretiraju ili izazivaju. Imali smo kampanje protiv toga u gimnaziji, a ja sam bila predsjednica učeničkog vijeća. Samo se ne mogu sjetiti je li mi se ikada obratio i jesam li ikada izmijenila i riječ s njim.“

„OK“, rekla je Susanne.

„Očito je imao nešto protiv tebe. Bio je dva puta dugo na bolovanju zbog stresa i premorenosti. Možda postoje i drugi razlozi za ta bolovanja za koje ne znamo.“

Ustala je i obukla svoju kožnatu jaknu.

„Zadržat ću njegov hard disk. Strogo gledano, to je ukradena roba i ne bi trebala biti kod tebe. Ne moraš se brinuti, uništiti ću ga čim dođem kući.“

„Čekaj, Susanne... Kako ću ti se ikada moći odužiti?“

„Pa, možeš me podržati kad se Armanskijev bijes sruči na mene.“

Erika ju je ozbiljno pogledala.

„Zar bi mogla imati problema zbog ovoga?“

„Ne znam... stvarno ne znam.“

„Možemo li ti platiti za...“

„Ne. Armanskij će ti možda poslati račun za ovu noć. Nadam se da će to učiniti, jer to bi značilo da je odobrio što sam učinila i nije mi dao otkaz.“

„Pobrinut ću se da mi pošalje račun.“ Erika je ustala i dugo grlila Susanne.

„Hvala ti, Susanne. Ako ikada budeš trebala pomoć, ja sam ti prijatelj. O čemu god da se radilo.“

„Hvala. I nemoj samo tako ostavljati te fotke posvuda uokolo. Milton Security bi ti možda mogao ugraditi neki jako dobar sef.“

Erika se nasmiješila.

XXII.

Ponedjeljak, 6. lipnja

U ponedjeljak se Erika probudila u šest ujutro. Iako je spavala samo nekoliko sati, osjećala se neobično odmornom. Pretpostavila je da je posrijedi neka vrsta tjelesne reakcije. Prvi put u nekoliko mjeseci navukla je sportsku odjeću i otrčala jednu luđačku rundu do mola. Doduše bila je luđačka samo kojih stotinu metara, a onda ju je počela boljeti ozlijeđena peta, pa je usporila i nastavila normalnijim tempom. Uživala je u bolu u stopalu sa svakim novim korakom.

Osjećala se kao preporođena. Bio je to osjećaj kao da je smrt prošla ispred njenih vrata, a onda se u posljednji čas predomislila i otišla do susjedne kuće. Nije mogla vjerovati da je imala takvu sreću da je Peter Fredriksson imao njene fotografije četiri dana i ništa nije učinio s njima. Sudeći po tome da ih je skenirao, nešto je planirao, ali nije stigao obaviti.

Što god da bude, Susanne Linder od nje će za Božić kao iznenađenje dobiti skup poklon. Mora smisliti nešto stvarno posebno.

U pola osam ostavila je Gregera da spava, sjela u svoj BMW i odvezla se do redakcije *SMPa* na Norrtullu. Parkirala je u garaži, otišla liftom do redakcije i sjela u svoj ostakljeni ured. Prvo je nazvala portira. "Peter Fredriksson je dao otkaz", rekla je.

„Uzmite neku kartonsku kutiju, ispraznite njegov radni stol i pobrinite se da mu to bude poslano kući još danas prijepodne.“

Promatrala je desk vijesti. Anders Holm upravo je stigao na posao. Pogledao ju je i kimnuo. I ona je njemu kimnula.

On je seronja, ali nakon njihova okršaja prije nekoliko tjedana, prestao je zanovijetati. Ako nastavi s tim pozitivnim stavom, možda bi mogao preživjeti na poziciji urednika vijesti. Možda.

Imala je osjećaj da može napraviti što god poželi.

U 8.45 ugledala je Borgsjoa kako izlazi iz lifta i kreće prema stubama koje vode u njegov ured na katu iznad. *Moram s njim razgovarati još danas.*

Otišla je po kavu i neko vrijeme proučavala jutarnje interne obavijesti. Jutros nije bilo puno vijesti.

Jedini zanimljiv tekst bila je vještica s porukom da je Lisbeth Salander u nedjelju prebačena u zatvor u Goteborgu. Odobrila je tekst i poslala ga Andersu Holmu.

U 8.59 nazvao ju je Borgsjo.

„Berger. Odmah dođi u moj ured.“ A onda je spustio slušalicu.

Magnus Borgsjo bio je sav blijed u licu kad je Erika otvorila vrata njegova ureda. Ustao je, okrenuo se prema njoj i bacio gomilu papira na stol.

„Koji je ovo vrug?“ zaurao je na nju.

Eriki se srce spustilo u pete. Trebala je samo baciti pogled na prvu stranicu i odmah je znala što je to Borgsjo pronašao u svojoj jutarnjoj pošti. Fredriksson nije stigao ništa učiniti s fotografijama. Ali je stigao poslati tekst Henryja Corteza Borgsjou. Mirno je sjela.

„To je tekst koji je napisao novinar Henry Cortez i koji je *Millennium* namjeravao objaviti u prošlotjednom izdanju.“ Borgsjo je izgledao kao očajnik.

„Ma kako se usuđuješ. Ja sam te doveo u *SMP* i tvoj je prvi potez da počneš plesti intrige. Kakva si ti to medijska kurva?“

Eriki su se oči stisnule i smrznula se. Bilo joj je dosta da je zovu kurvom.

„Zar stvarno misliš da je nekome stalo do ovoga? Misliš da me možeš uništiti ovakvim sranjima? I zašto si mi to anonimno poslala?“

„Nije tako bilo, Borgsjo.“

„Nego kako je bilo?“

„Osoba koja ti je anonimno poslala ovaj tekst jest Peter Fredriksson. On je jučer dobio otkaz iz *SMPa*.“

„Ma što to govoriš?“

„Duga priča. Ali ja imam taj tekst već više od dva tjedna i pokušavala sam smisliti kako da načnem tu temu s tobom.“

„Ti si odgovorna za taj tekst.“

„Nisam. Henry Cortez je sve istražio i napisao tekst. Nisam imala pojma o tome.“

„I očekuješ da u to povjerujem?“

„Čim su moji kolege iz *Millenniuma* shvatili da se ti pojavljuješ u

tekstu, Mikael Blomkvist je stopirao objavljivanje. Nazvao me i dao mi kopiju teksta. To je bilo iz obzira prema meni. Kopija mi je ukradena i tako je dospjela do tebe. *Millennium* je htio da imam šansu porazgovarati s tobom prije nego što to objave. Što namjeravaju učiniti u kolovoskom broju.“

„Nikada nisam sreo tako besramnog novinara. Stvarno nema gorih od tebe.“

„OK. Dobro, ako si pročitao reportažu, možda si bacio pogled i na dio istrage. Cortez ima priču koja drži vodu po svim točkama. I ti to znaš.“

„I koji bi kurac to trebalo značiti?“

„Ako ostaneš direktor upravnog odbora *SMPa* ka d *Millennium* ovo objavi, naškodit ćeš novinama.

Mozgala sam i mozgala i pokušala pronaći izlaz, ali mislim da ga nema.“

„Kako to misliš?“

„Moraš dati otkaz.“

„Zezaš se? Nisam ništa protuzakonito učinio.“

„Magnuse, zar stvarno ne shvaćaš posljedice ovog razotkrivanja? Nemoj da moram sazvati odbor. To bi bila sramota.“

„Nećeš ti nikoga sazvati. Ti si gotova sa *SMPom*.“

„Sorry. Odbor je taj koji me može otpustiti. Onda ih ti možeš sazvati na izvanredni sastanak. Predlažem već danas posljedipodne.“

Borgsjo je zaobišao svoj stol i stao tako blizu Eriki da mu je mogla osjetiti dah.

„Berger... imaš šansu da ovo preživiš. Otići ćeš svojim vražjim frendovima u *Millennium* i pobrinuti se da ova priča nikada ne bude objavljena. Ako sve lijepo središ, možda zaboravim što si učinila.“

Erika je uzdahnula.

„Magnuse, ti stvarno ne shvaćaš koliko je ovo ozbiljno. Ja nemam nikakvog utjecaja na to što će *Millennium* objaviti. Ova priča ide u javnost, što god ja rekla. Mene samo zanima kako će to utjecati na *SMP*. I zato ti moraš dati otkaz.“

Borgsjo se uhvatio za naslon stolca i nagnuo se prema njoj.

„Tvoji prijatelji iz *Millenniuma* možda će se predomisli ako saznaju da letiš odavde ako te gluposti budu objavljene.“Ponovno se uspravio.

„Danas idem na sastanak u Norrköping.“ Pogledao ju je pa naglasio riječ.

„SveaBygg.“

„A tako.“

„Kad se sutra vratim, reći ćeš mi da je ovo sve sređeno. Jesi li razumjela?“ Obukao je sako. Erika ga je promatrala kroz poluzatvorene oči.

„Ako ovo dobro središ, možda imaš šansu ostati u *SMPu*. A sad se gubi iz mog ureda.“

Ustala je, vratila se u svoj ured i dvadeset minuta provela posve nepomična u stolcu. A onda je podigla slušalicu i zamolila Andersa Holma da dođe u njen ured. Naučio je nešto iz svoje pogreške i bio kod nje za minutu.

„Sjedni.“

Holm je podigao obrve i sjeo.

„Što sam sad skrivio?“ upitao je ironično.

„Anders, danas je moj zadnji radni dan u *SMPu*. Upravo dajem otkaz. Pozvat ću potpredsjednika i ostatak odbora na podnevni sastanak.“

Buljio je u nju iskreno zapanjen.

„Predložiti ću im da tebe postave za glavnog urednika.“

„Molim?“

„Slažeš li se s tim?“

Holm se naslonio na stolac i promatrao Eriku.

„K vragu, nikada nisam htio biti glavni urednik“, rekao je.

„Znam. Ali ti si dovoljno strog. I prešao bi preko leševa samo da objaviš dobru priču. Jedino bih voljela kad bi bio malo razumniji.“

„Što se ustvari dogodilo?“

„Moj stil je drukčiji. Ti i ja smo se cijelo vrijeme svađali oko toga kako bi trebalo izvještavati i nikada se nismo slagali.“

„Nismo“, rekao je.

„I nikada i nećemo. Ali možda je moj stil staromodan.“

„Ne znam je li staromodan prava riječ. Ti si stvarno dobar urednik vijesti, ali ponašaš se kao pravi seronja. Što je potpuno nepotrebno. Ali ono oko čega smo se najviše svađali bilo je što ti cijelo vrijeme tvrdiš da

kao urednik vijesti ne možeš dopustiti da tvoj osobni obzir utječe na procjenu vijesti.“

Erika se odjednom opako nasmiješila Holmu. Otvorila je torbu i izvadila original reportaže o Borgsjou.

„Da testiramo tvoj osjećaj za vrijednost vijesti. Ovdje imam jednu reportažu koju smo dobili od Henryja Corteza, suradnika časopisa *Millennium*. Jutros sam odlučila da objavimo ovaj tekst kao ekskluzivnu priču.“

Bacila je mapu Holmu u krilo.

„Ti si urednik vijesti. Bit će zanimljivo čuti dijeliš li sa mnom mišljenje o tome što je dobra vijest.“

Anders Holm otvorio je mapu i počeo čitati. Razrogačio je oči već kod podnaslova. Uspravio se u stolcu i zablujio u Eriku. Spustio je pogled i pročitao tekst od početka do kraja. Otvorio je dokumente koji potvrđuju priču i to sve pažljivo pročitao. Trebalo mu je deset minuta. A onda je polagano odložio mapu.

„Ovo će izazvati kaos.“

„Znam. I zato je danas moj zadnji radni dan ovdje. *Millennium* je namjeravao objaviti reportažu u lipanjskom broju, ali Mikael Blomkvist je to stopirao. Dao mi je tekst kako bih mogla razgovarati s Borgsjoom prije nego što objave priču.“

„I?“

„Borgsjo mi je naredio da sve zataškam.“

„Razumijem. Pa sad to namjeravaš namjerno objaviti u *SMPu*?“

„Ne. Ne namjerno. Nema drugog izlaza. Ako *SMP* objavi ovu priču, onda će nam barem čast ostati neokaljana. Borgsjo mora otići. Ali to isto tako znači da ni ja ne mogu ostati ovdje nakon ovoga.“

Holm je sjedio bez riječi dvije minute.

„Kvragu, Berger... Nisam mislio da si tako opasna. Nisam mislio da ću to ikada reći, ali ako si tako dobar igrač, onda mi je stvarno žao što odlaziš.“

„Ti bi mogao stopirati objavljivanje, ali ako i ti i ja odobrimo tekst... Misliš li ga objaviti?“

„Naravno da ćemo ga objaviti. Ionako će se saznati za to.“

„Točno tako.“

Anders Holm ustao je i zastao kod njezina stola, nesiguran što da sljedeće učini.

„Idi raditi“, rekla je Erika Berger.

Pričekala je pet minuta nakon što je Holm napustio njen ured. Tada je podigla slušalicu i nazvala Malin Eriksson u *Millennium*.

„Bok, Malin. Je li Cortez negdje u blizini?“

„Da. Za svojim stolom.“

„Možeš li ga pozvati u svoj ured i staviti me na zvučnik? Moramo razgovarati.“ Henry je bio tamo za petnaest sekundi.

„Što se događa?“

„Henry, učinila sam nešto nemoralno.“

„Da?“

„Dala sam tvoju priču o tvrtki Vitavara Andersu Holmu, uredniku vijesti ovdje u *SMPu*.“

„Aha...“

„Naredila sam mu da objavi priču u sutrašnjem *SMPu*. Ti si potpisan. I naravno, platit će ti. Možeš im sam reći cijenu.“

„Erika... što se događa?“

Ukratko im je ispričala što se događalo posljednjih tjedana i kako ju je Peter Fredriksson gotovo uništio.

„Isuse Bože“, rekao je Henry Cortez.

„Znam da je ovo tvoja priča, Henry. Ali nemam nikakvog izbora. Pristaješ li?“ Henry Cortez šutio je nekoliko sekundi.

„Hvala ti što si nazvala, Erika. OK mi je da oni objave priču i potpišu me. Naravno, ako se Malin slaže s tim.“

„Slažem se“, rekla je Malin.

„Dobro“, rekla je Erika.

„Možete li obavijestiti Mikaela, pretpostavljam da još nije došao.“

„Razgovarat ću s Mikaleom“, rekla je Malin.

„Ali, Erika, znači li to da si od danas nezaposlena?“ Erika se nasmijala.

„Odlučila sam uzeti odmor do kraja godine. Vjerujte mi, nekoliko tjedana u *SMPu* više je nego dovoljno.“

„Mislim da ne bi trebala početi planirati taj odmor“, rekla je Malin.

„Zašto ne?“

„Možeš li poslijepodne doći do *Millenniuma*?“

„Zašto?“

„Trebam pomoć. Ako želiš ponovno preuzeti posao glavne urednice, možeš početi već sutra ujutro.“

„Malin, ti si glavna urednica *Millenniuma*. Ništa drugo ne dolazi u obzir.“

„OK. Onda možeš početi kao tajnica redakcije“, nasmijala se Malin.

„Misliš ozbiljno?“

„Kvragu, Erika, nemaš pojma koliko mi nedostaješ. I prihvatila sam posao u *Millenniumu* djelomično zato kako bih mogla raditi s tobom. A onda ti odjednom počneš raditi u krivim novinama.“

Erika Berger neko je vrijeme šutjela. Nije ni razmišljala o mogućnosti da se vrati u *Millennium*.

„I primili biste me natrag?“ upitala je polagano.

„A što misliš? Mislim da bismo za početak imali veliku zabavu, koju bih ja organizirala. A i vraćaš se taman prije nego što ćemo objaviti znaš već što.“

Erika je pogledala na sat na svom pisaćem stolu. Pet do deset. U samo sat vremena sve se promijenilo. Odjednom je osjetila golemu želju da se ponovno popne stubama do *Millenniuma*.

„Moram ovdje srediti neke stvari u sljedećih nekoliko sati. Je li u redu ako svratim oko četiri?“

Susanne Linder gledala je Dragana Armanskija ravno u oči dok mu je pričala što se sve dogodilo tijekom noći. Jedino što nije spomenula jest da je, po njezinu mišljenju, hakiranje Fredrikssonova kompjutera izvela Lisbeth Salander. Odlučila je da to neće reći iz dva razloga. Prvo, zato što se nije činilo moguće. A drugo, zato što je znala da je Dragan Armanskij upleten u cijelu tu priču o Salander zajedno s Mikaelom Blomkvistom.

Armanskij je pažljivo slušao. Kad je Susanne završila priču, ostala je sjediti i čekala njegovu reakciju.

„Greger Backman me nazvao prije nekoliko sati“, rekao je.

„Aha.“

„On i Erika doći će ovamo ovog tjedna da potpišu ugovor. Žele

zahvaliti Miltonu na trudu, a pogotovo tebi.“

„Razumijem. Lijepo je imati zadovoljne klijente.“

„Htjeli bi i naručiti sef za kuću. Ugradit ćemo ga i do kraja tjedna instalirati cijeli sigurnosni sustav.“

„Dobro.“

„Htio je da napravim račun i za tvoj rad tijekom vikenda.“

„Hmm.“

„Drugim riječima, poslat ćemo im poveći račun.“

„Aha.“

Armanskij je uzdahnuo.

„Susanne, svjesna si da Fredriksson može otići na policiju i prijaviti te za mnogo toga.“ Kimmul „Onda bi i on u sekundi završio u zatvoru, ali možda smatra da je to vrijedno toga.“

„Nema on hrabrosti otići u policiju.“

„Možda i nema, ali postupila si protivno uputama koje sam ti dao.“

„Znam“, rekla je Susanne Linder.

„I kako misliš da ću ja reagirati na to?“

„To samo ti možeš odlučiti.“

„Ali kako misliš da bih trebao reagirati?“

„Ono što ja mislim nije važno. Uvijek me možeš otpustiti.“

„Teško. Ne mogu si priuštiti da izgubim suradnika tvog kalibra.“

„Hvala.“

„Ali ako ponovno napraviš ovako nešto, jako ću se naljutiti.“ Susanne je kinnula.

„Što si učinila s hard diskom?“

„Uništen je. Jutros sam ga stavila u Škrip, raspao se na komadiće.“

„OK. Onda je svemu ovome kraj.“ Erika Berger provela je prijepodne na telefonu. Nazvala je sve članove upravnog odbora *SMPa*. Potpredsjednika je pronašla u njegovoj vikendici blizu Vaxholma i nagovorila da sjedne u auto te što je prije moguće dode u redakciju. Nakon ručka sastao se vrlo prorijeden upravni odbor. Erika je u sat vremena objasnila kako je došlo do Cortezove reportaže i kakve je posljedice prouzročila. Kad je završila, dobila je očekivani prijedlog da je možda moguće pronaći neko alternativno rješenje. Erika je objasnila da *SMP*

namjerava objaviti priču u sutrašnjim novinama. Također je rekla da je ovo njen posljednji radni dan u *SMPu* i da je njen otkaz konačan.

Erika je nagovorila odbor da odobri i zapiše u zapisnik dvije odluke. Da će Magnusa Borgsjoa zatražiti neka odmah stavi svoje radno mjesto na raspolaganje nekom drugom i da će Anders Holm biti postavljen za glavnog urednika. Potom se ispričala i napustila odbor kako bi sami raspravili o nastaloj situaciji.

U dva sata sišla je do kadrovske službe i sastavila jedan ugovor. Zatim je otišla do uredništva kulture te zamolila urednika Sebastiana Strandlunda i novinarku Evu Carlsson za razgovor.

„Koliko sam shvatila, vi u kulturi smatrate da je Eva Carlsson dobra i nadarena novinarka.“

„Točno“, rekao je urednik kulture Strandlund.

„A od budžeta ste već zadnje dvije godine tražili da vam dopuste da zaposlite još najmanje dvoje ljudi.“

„Da.“

„Eva. S obzirom na mailove kojima si bila izložena, možda bi moglo doći do neugodnih glasina ako ti ja dam posao. Jesi li još uvijek zainteresirana?“

„Naravno.“

„U tom će slučaju moja zadnja odluka u *SMPu* biti da potpišem ovaj ugovor o zapošljavanju.“

„Zadnja?“

„Duga priča. Danas dajem otkaz. Možete li, molim vas, to zadržati za sebe još nekoliko sati?“

„Što...“

„Uskoro će svi dobiti izvještaj o tome.“ Erika je potpisala ugovor i gurnula ga preko stola Evi Carlsson.

„Sretno“, rekla je i nasmiješila se.

„Nepoznati stariji muškarac koji je sudjelovao na sastanku kod Ekstroma u subotu zove se Georg Nystrom, on je policijski inspektor“, rekla je Monica Figuerola i stavila slike na stol ispred Torstena Edklintha.

„Inspektor“, promrmljao je Edklinth.

„Stefan ga je sinoć identificirao. Posjetio je stan u Artillerigatanu i vozio

auto.“

„Što znamo o njemu?“

„On je iz javne policije, a u SOAi radi od 1983. Od 1996. radi kao samostalni istražitelj i nikome nije odgovoran. Provodi interne kontrole i provjere stvari koje je SOA obavila.“

„OK.“

„Od subote je sve skupa šestero zanimljivih ljudi prošlo kroz ta vrata. Osim Jonasa Sandberga i Georga Nystroma u stanu se nalazi i Fredrik Clinton. Jutros ga je služba za prijevoz bolesnih osoba odvezla na dijalizu.“

„Tko su druga trojica?“

„Gospodin po imenu Otto Hallberg. On je radio za SOAu u osamdesetima, ali je ustvari povezan s vojnim vrhom. Pripada mornarici i vojnoj tajnoj službi.“

„A tako. Zašto me to uopće ne iznenađuje.“ Monica je stavila još jednu fotografiju na stol.

„Ovog tipa nismo identificirali. Otišao je s Hallbergom na ručak. Vidjet ćemo možemo li ga identificirati kad se večeras vrati kući.“

„OK.“

„Ali ova osoba je ustvari najzanimljivija.“ Stavila je još jednu fotografiju na stol.

„On mi je poznat“, rekao je Edklinth.

„Zove se Wadensjoo.“

„Tako je. Prije petnaestak godina radio je u jedinici za prevenciju terorizma. General iz ureda. Bio je jedan od kandidata za šefovsku poziciju ovdje u Firmi. Ne znam što se dogodilo s njim.“

„Dao je otkaz 1991. Pogodi s kim je ručao prije nekoliko sati?“ Stavila je i posljednju fotografiju na stol.

„S voditeljem ureda Albertom Shenkeom i odgovornim za budžet Gustavom Atterbomom. Hoću da ih pratimo dan i noć. Želim znati s kim se točno sastaju.“

„Nemoguće. Imam samo četvero ljudi na raspolaganju. A neki od njih moraju raditi na dokumentima.“

Edklinth je kimnuo, uštipnuo se za donju usnicu i razmišljao. Nakon nekog vremena podigao je glavu i pogledao Monicu.

„Trebamo još ljudi“, rekao je.

„Možeš li diskretno kontaktirati inspektora Jana Bublanskog i pitati ga bi li htio otići sa mnom na večeru danas poslije posla. Recimo, oko sedam.“

Edklinth je uzeo telefonsku slušalicu i nazvao broj koji je znao napamet. „Bok, Armanskij. Edklinth na telefonu. Bih li ti se mogao iskupiti za onu lijepu večeru na koju si me pozvao neki dan... ne, inzistiram. Kako bi bilo oko sedam?“

Lisbeth Salander provela je noć u zatvoru Kronoberg u ćeliji veličine dva puta četiri metra. O namještaju se tu nije imalo puno reći. Zaspala je pet minuta nakon što su je zaključali. U ponedjeljak se probudila rano te poslušno obavila vježbe razgibavanja i rastezanja koje joj je propisao fizioterapeut iz Sahlgrenske. Nakon toga je dobila doručak pa sjedila bez riječi na svom ležaju zureći u prazno.

U pola deset odveli su je u prostoriju za ispitivanje na drugom kraju hodnika. Stražar je bio stariji, nizak i proćelav striček okrugla lica i s naočalama debelih okvira. Ponašao se korektno i dobroćudno.

Annika Giannini prijateljski ju je pozdravila. Lisbeth je ignorirala Hansa Fastea. A onda je upoznala i tužitelja Richarda Ekstroma pa provela sljedećih pola sata sjedeći na stolcu i tvrdo glavo buljeći u jednu točku malo iznad njegove glave. Nije rekla ni riječi i nije se ni pomaknula.

Oko deset sati Ekstrom je prekinuo to neuspješno ispitivanje. Živciralo ga je što nije uspio izvući ni najmanju reakciju od nje. Prvi je put osjetio sumnju promatrajući tu tanašnu djevojku koja je izgledala poput lutke. Kako je moguće da je ona premlatila Maggea Lundina i Sonnyja Nieminena u Stallarholmenu? Hoće li sud uopće povjerovati u tu priču, iako postoje uvjerljivi dokazi?

U dvanaest je Lisbeth dobila jednostavan ručak i sljedećih sat vremena provela rješavajući jednadžbe u glavi. Koncentrirala se na jedan dio astronomije sfera u knjizi koju je čitala prije dvije godine.

U pola tri ponovno su je odveli u sobu za ispitivanje. Ovoga puta stražarila je mlada žena. Soba je bila prazna. Sjela je na stolac i nastavila razmišljati o jednoj prilično kompliciranoj jednadžbi. Nakon deset minuta vrata su se otvorila.

„Bok, Lisbeth“, rekao je prijateljski Peter Teleborian.

Nasmiješio se. Lisbeth Salander se smrznula. Dijelovi jednadžbe koje je stvorila u glavi odmah su se urušili. Čula je kako su brojke i slova tresnuli o pod i zazvečali kao da su dobili fizički oblik. Peter Teleborian neko je vrijeme mirno stajao i promatrao je, a onda je sjeo prekoputa nje. Nastavila je buljiti u zid.

Nakon nekog vremena pomakla je glavu i pogledala ga u oči.

„Zao mi je što si završila u ovoj situaciji“, rekao je Teleborian.

„Pokušat ću ti pomoći kako god mogu. Nadam se da ćeš mi se povjeriti.“

Lisbeth ga je cijelog promotrila, centimetar po centimetar. Raskuštrana kosa. Brada. Uski procjep između prednjih zuba. Tanke usnice. Smeđi sako. Košulja raskopčana oko vrata. Čula je njegov baršunasti i lažno prijateljski glas.

„Isto se tako nadam da ćemo ti moći bolje pomoći nego prošli put kad smo se sreli.“

Na stol ispred sebe stavio je blokić i kemijsku olovku. Lisbeth je spustila pogled na kemijsku. Bila je to šiljata srebrna cijev. Analiza posljedica.

Potisnula je poriv da ispruži ruku i dograbi kemijsku. Spustila je pogled na njegov mali prst lijeve ruke. Vidjela je blijedu prugu na mjestu gdje ga je prije petnaest godina ugrizla, i to tako jako da mu je gotovo odgrizla prst. Tri su bolničara morala pomoći da je se obuzda i zavezala joj čeljusti. *Tada sam bila mala uplašena djevojčica koja jedva daje ušla u pubertet. Sad sam odrasla. Mogu te ubiti kadgod poželim.* Mirno je ponovno usmjerila pogled na jednu točku na zidu iza Teleboriana, podigla brojke i matematičke znakove koji su popadali na pod pa ponovno počela slagati jednadžbu. Doktor Peter Teleborian promatrao je Lisbeth Salander neutralna izraza lica. Ne bi postao međunarodno poznati psihijatar da nema uvida u to kako ljudi funkcioniraju. Znao je dobro čitati osjećaje i raspoloženja. Imao je dojam da je tamna sjena prošla prostorijom, ali to je protumačio samo kao znak da pacijentica osjeća strah i sram ispod svoje nepomične površine. Smatrao je pozitivnim znakom da usprkos svemu ipak reagira na njegovu prisutnost. A bio je zadovoljan i zato što nije promijenila način ponašanja. Sama će se zakopati na sudu.

Erika Berger sjela je u svoj ostakljeni ured i napisala poruku svim zaposlenima, što je bio njen posljednji potez u *SMPu*. Bila je poprilično živcirana kad je počela pisati, pa je, ne baš mudro, na kraju napisala cijele dvije stranice A4 na kojima je objašnjavala zašto je dala otkaz u *SMPu* i što misli o nekim osobama. A onda je obrisala cijeli tekst i počela ispočetka malo objektivnijim tonom. Nije spominjala Petera Fredrikssona. Kad bi to učinila, sav bi interes bio prebačen na njega, a pravi bi razlog nestao u svim naslovima o seksualnom zlostavljanju.

Navela je dva razloga. Najvažniji je bio da se suočila s golemim otporom vodstva kad je predložila da urednici i vlasnici srežu plaće i bonuse. Umjesto toga trebala je početi svoj rad u *SMPu* otpuštanjem zaposlenih, što, po njezinu mišljenju, ne samo da nije odgovaralo stvarima koje su joj rekli kad je prihvatila posao nego bi i onemogućilo sve pokušaje da učini dugoročne promjene i ojača novine.

Drugi je razlog bilo razotkrivanje Borgsjoa. Napisala je da joj je naređeno neka zataška cijelu tu priču i da to nije dio njezina posla. Tu je dakle stavljena pred ultimatum i shvatila da moranapustiti redakciju. Završila je konstatacijom da problem *SMPa* nije u zaposlenima, nego u vodstvu.

Pročitala je cijelu poruku još jednom, ispravila pravopisne pogreške i poslala je mailom svim suradnicima unutar koncerna. Napravila je još jednu kopiju te je poslala u *Novine novinara* i sindikalnu podružnicu *Novinar*. Zatim je spremila laptop i otišla do Andersa Holma.

„Bok“, rekla je.

„Bok, Berger. Bilo je pravo mučenje raditi s tobom.“ Nasmiješili su se jedrio drugome.

„Imam još nešto“, rekla je.

„Što?“

„Johannes Frisk radi na jednoj priči za mene.“

„I nitko živ ne zna o čemu se radi.“

„Podrži ga. Već je dobro napredovao i ostat ću u kontaktu s njim. Pusti ga da završi taj posao. Obećavam ti da će ti se isplatiti.“

Izgledao je zamišljeno. A onda je kimnuo.

Nisu se rukovali. Ostavila je identifikacijsku karticu redakcije na Holmovu stolu i spustila se liftom do garaže po svoj BMW. Malo nakon

četiri parkirala je u blizini redakcije *Millenniuma*.

ČETVRTI DIO

PONOVNO POKRETANJE SISTEMA

1. srpnja – 7. listopada

Usprkos bogatstvu legendi o amazonkama iz antičke Grčke, Južne Amerike, Afrike i drugih mjesta, postoji samo jedan povijesno dokumentiran primjerak žena ratnica. Radi se o ženskoj vojsci koja je postojala među narodima zapadnoafričkog Dahomeya, današnjeg Benina.

Te se ratnice nikada ne spominju u javnoj povijesti ratovanja, o njima nisu napravljeni nikakvi romantizirani filmovi i danas su praktički izbrisane iz fusnota povijesti. Samo je jedan znanstveni rad napisan o njima, *Amazonke Crne Sparte* povjesničara Stanleyja B. Alperna (Hurst & Co. Ltd, London, 1998.). Kako god bilo, bila je to vojska koja se mogla mjeriti s bilo kojom tadašnjom muškom grupom elitnih vojnika iz okupacijskih snaga.

Nije potpuno jasno kada je ta ženska vojska osnovana, ali neki izvori navode 17. stoljeće. One su u početku bile kraljeva osobna straža, ali su se razvile u vojsku od 6000 žena i zadobile gotovo božanski status. Cilj im nije bio da budu samo ukras. Gotovo 200 godina bile su glavna borbena snaga tog područja protiv europskih kolonizatora. Francuska ih se vojska bojala jer su je porazile u nekoliko bitaka. Tek 1892. ženska je vojska poražena kada je Francuska poslala moderne trupe s artiljerijom i legionarima te pješaštvo i konjicu.

Ne zna se koliko je tih ratnica poginulo. Preživjele su godinama poslije vodile gerilski rat, a veteranke te vojske bile su i intervjuirane i fotografirane sve do četrdesetih godina 20. stoljeća.

XXIII.

Petak. 1. srpnja – nedjelja, 10. srpnja

Dva tjedna prije suđenja Lisbeth Salander Christer Malm završio je layout knjige od 364 stranice oštra naslova *Sekcija*. Naslovnica je bila plave boje. Tekst je bio žute. Christer Malm stavio je sedam crnobijelih portreta švedskih premijera veličine poštanske marke u donji dio stranice. Iznad njih je lebdjela Zalachenkova fotografija. Upotrijebio je Zalachenkovu fotografiju iz putovnice za ilustraciju te pojačao kontrast tako da su se dobro vidjeli samo tamniji dijelovi, poput nekakve sjene preko cijele naslovnice. Nije to bio neki vrlo sofisticiran dizajn, ali bio je efektan. Kao autori bili su navedeni Mikael Blomkvist, Henry Cortez i Malin Eriksson.

Bilo je pola šest ujutro i Christer je radio cijele noći. Osjećao je blagu mučninu i očajničku potrebu da ode kući spavati. Malin Eriksson prosjedila je s njim cijelu noć i napravila završnu korekturu stranicu po stranicu, koje je onda Christer Malm odobrio i isprintao. Ona je već zaspala na sofi u redakciji.

Christer Malm skupio je sve dokumente s fotografijama i tekstem u jednu mapu. Uključio je program Toast i spržio dva CDa. Jedan je stavio u sef u redakciji. Po drugi je nešto prije sedam došao pospani Mikael.

„Idi kući spavati“, rekao je.

„Idem“, odgovorio je Christer.

Pustili su Malin da spava i uključili alarm na vratima. Henry Cortez trebao bi doći oko osam da preuzme sljedeću smjenu.

Pljesnuli su se dlanom o dlan i rastali se ispred ulaznih vrata zgrade.

Mikael je otišao pješice do Lundagatana i ponovno bez pitanja posudio zaboravljenu Lisbethinu hondu. Osobno je odnio CD Janu Kobinu, direktoru tiskare Hallvig, koja se nalazila u skromnoj ciglenoj zgradi uz željezničku prugu u Morgongavi pokraj Sale. Tu isporuku nije htio povjeriti pošti.

Vozio je polagano i opušteno te ostao tamo neko vrijeme dok su u tiskari provjeravali je li sve u redu s CDom. Obećali su mu da će knjiga biti gotova na dan početka suđenja. Problem nije bio tisak, nego uvez, to bi

moglo potrajati. Ali Jan Kobin obećao mu je da će najmanje 500 primjeraka prvog izdanja od 10.000 biti dostavljeno na taj datum. Knjiga će biti formata velike džepne knjige. Mikael je provjerio znaju li svi da je to strogo povjerljivo. To vjerojatno nije ni trebao reći. Hallvig je dvije godine prije pod sličnim uvjetima tiskao Mikaelovu knjigu o financijskome magnatu HansEriku Wennerstromu. Znali su da su knjige koje dolaze od malog izdavača *Millenniuma* nešto posebno.

Mikael se bez žurbe vratio u Stockholm. Parkirao je ispred svog stana u Bellmansgatanu, nakratko otišao gore i uzeo torbu u koju je spakirao rezervnu odjeću, britvicu i četkicu za zube. Odveo se do mola Stavsnas na Varmdou, tamo parkirao i brodom otišao do Sandhamna.

Bilo je to prvi put nakon Božića da je otišao do svoje kolibe. Otvorio je prozore puštajući unutra svjež zrak i pio mineralnu vodu. Kao i uvijek kad bi završio neki posao i tekst otišao u tiskaru te se ništa više nije moglo promijeniti, osjećao se ispražnjeno.

Sljedeći sat vremena proveo je u metenju, brisanju prašine, ribanju tuša, uključivanju hladnjaka, kontroliranju ima li vode i mijenjanju posteljine u potkrovlju. Otišao je do trgovine Ica i kupio sve što je potrebno za vikend. Zatim je uključio aparat za kavu, sjeo na verandu i pušio ne razmišljajući ni o čemu posebno.

Nešto prije pet sišao je do pristaništa i dočeka Monica Figuerolu.

„Mislio sam da možda nećeš moći dobiti slobodno“, rekao je i poljubio je u obraz.

„I ja sam se toga bojala. Ali rekla sam Edklinthu kako stoje stvari. Zadnjih sam tjedana radila od jutra do mraka i postajem neučinkovita. Trebaju mi dva slobodna dana da napunim baterije.“

„U Sandhamnu?“

„Nisam mu rekla kamo idem“, rekla je i nasmiješila se.

Monica je neko vrijeme razgledavala Mikaelovu kolibu od dvadeset pet četvornih metara. Kritički je pregledala čajnu kuhinju, prostor za higijenu i potkrovlje s krevetom, a onda kimmula odobravajući. Oprala se i presvukla u tanku ljetnu haljinu dok je Mikael pekao janjeće kotlete u umaku od crnog vina i postavio im stol vani na verandi. Jeli su bez riječi, promatrajući najezdu jedrenjaka koji su uplovljavali u luku u Sandhamnu ili isplovljavali iz

nje. Pili su vino.

„Koliba je divna. Dovodiš li ovamo sve svoje cure?“ upitala je iznenada Monica.

„Ne sve. Samo najvažnije.“

„Je li Erika Berger bila ovdje?“

„Nekoliko puta.“

„A Lisbeth Salander?“

„Ona je provela ovdje nekoliko tjedana dok sam pisao knjigu o Wennerstromu. I proveli smo Božić ovdje prije dvije godine.“

„Znači i Berger i Salander su ti važne u životu?“

„Erika je moja najbolja prijateljica. Prijatelji smo već dvadeset pet godina. Lisbeth je sasvim druga priča. Ona je vrlo posebna, nikada nisam upoznao tako asocijalnu osobu. Moglo bi se reći da je ostavila jak dojam na mene kad smo se upoznali. Draga mi je.

I ona mi je prijateljica.“

„Žališ je?“

„Ne. Sama je odabrala gomilu sranja koja su joj se dogodila. Ali osjećam velike simpatije prema njoj i povezanost s njom.“

„Ali nisi zaljubljen ni u nju ni u Berger?“

Slegnuo je ramenima. Monica je promatrala zakasnjeli jedrenjak Amigo 23 kako s upaljenim lampama brekćući prolazi pokraj njih na putu prema luci.

„Ako ljubav znači nekoga jako voljeti, onda pretpostavljam da sam zaljubljen u nekoliko ljudi“, rekao je.

„A sada i u mene?“

Mikael je kimnuo. Monica se namrštila i promatrala ga.

„Smeta ti to?“ upitao je.

„Što si i prije ovamo dovodio žene? Ne. Ali smeta mi što ne znam točno što se događa među nama. A ne mislim da mogu biti u vezi s tipom koji se ševi uokolo kako mu odgovara...“

„Ne namjeravam se ispričavati za svoj život.“

„A i pretpostavljam da me na neki način privlačiš baš zbog toga što si takav. Lako je seksati se s tobom zato što nema gnjavaže i osjećam se sigurnom. Ali ovo je počelo jer sam se prepustila ludom nagonu. Što se ne

dogada naročito često i nisam ništa planirala. Ali sad smo došli do faze da sam postala jedna od cura koje dovodiš ovamo.“

Mikael je neko vrijeme šutio. „Nisi trebala doći.“

„Ma jesam. Trebalo mi je to. K vragu, Mikaele...“

„Znam.“

„Nesretna sam. Ne želim se zaljubiti u tebe. To bi previše boljelo kad završi.“

„Naslijedio sam ovu kolibu kad mi je otac umro i kad se mama vratila u Norrland. Podijelili smo se tako da mi sestra dobije stan, a ja sam dobio kolibu. Imam je već gotovo dvadeset pet godina.“

„A tako.“

„Osim nekoliko privremenih poznanica početkom osamdesetih, samo je pet žena bilo ovdje prije tebe. Erika, Lisbeth i moja bivša žena, s kojom sam bio u braku u osamdesetima. Jedna cura s kojom sam bio u ozbiljnoj vezi krajem devedesetih i jedna žena koja je malo starija od mene, koju sam upoznao prije dvije godine i s kojom se povremeno sastajem. Pod malo posebnim uvjetima...“

„A tako.“

„Imam kolibu kako bih se mogao maknuti iz grada i imati malo mira. Ovdje sam uglavnom sam. Čitam knjige, pišem, opuštam se, sjedim na molu i gledam čamce. Nije ovo nikakvo tajno ljubavno gnijezdo neoženjenog muškarca.“

Ustao je i uzeo bocu vina koju su stavili u hladovinu na prostirku ispred vrata kolibe.

„Ništa ti ne namjeravam obećavati“, rekao je.

„Moj se brak raspao zato što Erika i ja nismo mogli jedno bez drugoga. Sve sam to već iskusio.“ Natočio je vino u čašu.

„Ali ti si najzanimljivija osoba koju sam upoznao u dosta dugo vremena. Imam osjećaj da je naša veza od prvog dana išla ubrzano. Mislim da si mi se sviđala od trenutka kad si me pokupila tamo na stubištu. Onih nekoliko noći koje sam prespavao u svom stanu otkako smo se upoznali budim se i želim te. Ne znam želim li stalno društvo, ali užasno se bojim da ću te izgubiti.“ Pogledao ju je.

„I što misliš da bismo trebali učiniti?“

„Malo razmisliti“, rekla je Monica.

„I ti mene jako privlačiš.“

„Ovo postaje ozbiljno“, rekao je Mikael.

Kimmula je i odjednom osjetila veliku tugu. Nakon toga nisu puno razgovarali. Kad je pao mrak, raspremili su stol, ušli u kolibu i zatvorili vrata.

U petak, tjedan dana prije suđenja, Mikael je zastao ispred kioska na Slussenu i pregledao naslovnice jutarnjih novina. Glavni direktor i direktor upravnog odbora *Svenska MorgonPostena* kapitulirao je i najavio svoj odlazak. Kupio je novine i otpješačio do kafića Java u Hornsgatanu, gdje je pojeo kasni doručak. Borgsjo je kao razlog iznenadnog odlaska naveo obiteljske razloge. Nije htio komentirati tvrdnje da njegov odlazak ima ikakve veze s činjenicom da je Erika Berger osjećala da mora dati otkaz nakon što joj je naredio da zataška svoju umiješanost u posao s veleprodajom Vitavara d.o.o. U dodatnom kratkom članku pisalo je da je direktor Švedske privrede odlučio istražiti što švedske kompanije poduzimaju protiv tvornica u jugoistočnoj Aziji koje koriste djecu kao radnu snagu.

Mikael je odjednom prasnuo u smijeh.

Zatim je presavio novine, otvorio svoj ericsson i nazvao ženu koja je vodila program na kanalu TV4. Prekinuo ju je usred ručka.

„Bok, ljubavi“, rekao je Mikael.

„Pretpostavljam da još uvijek nisi zainteresirana da izađemo koju večer.“

„Bok, Mikaele“, nasmijala se.

„Sorry, ali uopće nisi moj tip. Iako si stvarno cool.“

„Bi li svejedno bila zainteresirana za večeru ako bismo razgovarali o poslu?“

„Što se događa?“

„Erika Berger je imala dogovor s tobom prije dvije godine u vezi s aferom Wennerstrom. I dobro je funkcioniralo. Htio bih sklopiti isti takav dogovor s tobom.“

„Pričaj.“

„Ne prije nego što dogovorimo uvjete. Baš kao i s Wennerstromom,

objavit ćemo knjigu zajedno s tematskim brojem časopisa. A ova će priča biti velika. Dajem ti ekskluzivno pravo na sav materijal unaprijed, ali ne smiješ ništa reći prije nego što objavimo. A objavljivanje je u ovom slučaju dosta komplicirano zato što se mora dogoditi na određeni dan.“

„O koliko se velikoj priči radi?“

„Veća od Wennerstroma“, rekao je Mikael.

„Jesi zainteresirana?“

„Zezaš me? Gdje ćemo se naći?“

„Što kažeš na Samirov restoran? Erika će također prisustvovati sastanku.“

„Što je to bilo s Berger? Zar se vratila u *Millennium* nakon što su je otpustili iz *SMPaV* „Nisu je otpustili. Dala je otkaz zbog razilaženja o mišljenju s Borgsjoom.“

„On je, izgleda, pravi kreten.“

„Da“, rekao je Mikael.

Fredrik Clinton slušao je Verdija preko slušalica. U njegovu sadašnjem životu glazba je bila gotovo jedina stvar koja mu je mogla skrenuti misli od aparata za dijalizu i sve većih bolova u križima. Nije pjevušio. Zatvorio je oči i slijedio tonove desnom rukom, koja je mahala i, izgleda, živjela vlastitim životom neovisnim od njegova raspadajućeg tijela.

Tako je to. Rodimo se. Živimo. Ostarimo. Umremo. Učinio je svoje. Sve što je preostalo bio je raspad.

Osjećao je neobičnu pomirenost sa sudbinom. Svirao je za svog prijatelja Everta Gullberga.

Bila je subota 9. srpnja. Preostalo je manje od tjedna do suđenja, kad će Sekcija konačno moći početi s arhiviranjem cijele te mučne priče. Ujutro je dobio poruku. Gullberg je bio u vrlo lošem stanju. Kad si čovjek ispali devetmilimetarski metak u sljepoočnicu, očekuje da će umrijeti. Ali prošla su tri mjeseca prije nego što je Gullbergovo tijelo odustalo, što je možda više ovisilo o slučajnosti nego o tvrdoglavosti s kojom je doktor Anders Jonasson odbijao prihvatiti da je bitka izgubljena. Bio je to rak, a ne metak, koji mu je na kraju presudio.

No umiranje je povezano s bolom i to je ono što je rastuživalo Clintona. Gullberg nije mogao komunicirati sa svijetom, ali je povremeno bio pri

svijesti. Mogao je barem percipirati svijet oko sebe. Bolničko osoblje primijetilo je da se smiješi kad bi ga netko pogladio po obrazu i stenje kad bi osjećao nelagodu. Ponekad je komunicirao sa sestrama pokušavajući izgovoriti riječi koje nitko nije razumio.

Nije imao rodbine i nitko od njegovih prijatelja nije ga posjetio u bolnici. Posljednje što je vidio u životu bila je noćna sestra rođena u Eritreji po imenu Sara Kitama, koja je dežurala uz njegov krevet i držala ga za ruku dok je umirao.

Fredrik Clinton shvaćao je da će i on uskoro slijediti svog nekadašnjeg brata po oružju. U to nije bilo nikakve sumnje. Šanse za transplantaciju bubrega koji mu je toliko očajnički trebao bile su svakoga dana sve manje, dok se propadanje njegova tijela nastavilo. Na svakom bi pregledu utvrdili da su mu funkcije jetre i crijeva sve lošije.

Nadao se da će preživjeti Božić.

Ali bio je zadovoljan. Osjećao je gotovo nadnaravnu ugodu i zadovoljstvo što su mu posljednji dani neočekivano donijeli povratak na posao. Bila je to privilegija koju stvarno nije očekivao.

Upravo su odjeknuli i posljednji tonovi Verdija kad je Birger Wadensjoo otvorio vrata Clintonove sobice za odmor u središnjici Sekcije u Artilerigatanu.

Clinton je otvorio oči.

Počeo je shvaćati da je Wadensjoo samo opterećenje. Uopće nije bio prikladna osoba za šefa samog vrha i najvažnije točke švedske obrane. Nije mu bilo jasno kako su ga on i Hans von Rottinger jednom tako potpuno krivo procijenili i smatrali samorazumljivim nasljednikom.

Wadensjoo je bio ratnik koji treba pomoć. U trenucima krize bio je slab i nedovoljno zreo za donošenje odluka. Zna ploviti samo u mirnim vodama. On je samo opterećenje, boji se i nema muda i da je on glavni, samo bi mirno sjedio dok bi Sekcija propadala.

Tako je to.

Neki su sposobni. A neki će te uvijek izdati kad zagusti.

„Htio si razgovarati sa mnom?“ upitao je Wadensjoo.

„Sjedni“, rekao je Clinton. Wadensjoo je sjeo.

„Sad sam u dobi kad više nemam vremena okolišati. Prijeći ću ravno na

stvar. Kad sve ovo završi, hoću da napustiš čelnu poziciju u Sekciji.“

„A je li?“

Clinton je nastavio malo blažim tonom.

„Ti si dobar čovjek, Wadensjoo. Ali, na žalost, uopće nisi pogodan da naslijediš Gullberga u odgovornim zadacima. Nikada nisi ni trebao dobiti tu odgovornost. Bila je to moja i Von Rottingerova pogreška što se nismo ranije pozabavili time tko bi trebao voditi Sekciju nakon što sam se razbolio.“

„Nikada me nisi volio.“

„Nisi u pravu. Ti si bio odličan administrator dok smo ja i Von Rottinger vodili Sekciju. Bili bismo bespomoćni bez tebe i imam puno povjerenja u tvoj patriotizam. Ali ne vjerujem u tvoju sposobnost donošenja odluka.“

Wadensjoo se odjednom ogorčeno nasmiješio.

„Nakon ovoga ionako nisam siguran da želim ostati u Sekciji.“

„Sada kada Gullberga i Von Rottingera više nema, sam moram donijeti presudne odluke. A ti si neprestano opstruirao svaku odluku koju sam donio zadnjih mjeseci.“

„A ja ti ponavljam da su tvoje odluke sulude. Sve će ovo katastrofalno završiti.“

„Možda. Ali tvoja nemogućnost donošenja odluka garantirala bi nam propast. Sada barem imamo šansu, i izgleda da donosi rezultate. *Millennium* je onemogućen. Oni možda i sumnjaju da mi postojimo, ali nemaju dokaza i nemaju šanse naći dokumentaciju, a ni nas. Strogo nadziremo sve što poduzimaju.“

Wadensjoo je gledao kroz prozor. Promatrao je krovove nekoliko zgrada u blizini.

„Jedino što je preostalo jest Zalachenkova kći. Ako netko počne kopati po njenoj prošlosti ili poslušati što ona ima reći, može se svašta dogoditi. Ali suđenje počinje za nekoliko dana, a onda je sve gotovo. Ovoga je puta moramo tako duboko zakopati da više nikada ponovno ne uskrsne.“ Wadensjoo je odmahnuo glavom.

„Ne shvaćam tvoj stav“, rekao je Clinton.

„Znam da ne shvaćaš. Imaš šezdeset osam godina. Na samrti si. Tvoje

odluke nisu racionalne, ali si ipak uspio začarati Georga Nystroma i Jonasa Sandberga. Slušaju te kao da si Bog Otac.“

„Ja i jesam Bog Otac za sve što ima veze sa Sekcijom. Radimo po planu. Naša odlučnost je Sekciji dala šansu. I odgovorno tvrdim da Sekcija više nikada neće završiti u ovako lošem položaju. Kad sve ovo bude gotovo, napraviti ćemo potpunu rokadu u kompaniji.“

„Razumijem.“

„Nystrom će biti novi šef. On je ustvari prestar, ali je jedini koji dolazi u obzir, a i obećao je da će ostati raditi još barem šest godina. Sandberg je premlad i, zbog tvog vodstva, nedovoljno iskusan. Do sada je već trebao sve naučiti.“

„Clintone, zar ne uviđaš što si učinio. Ubio si osobu. Bjorck je trideset pet godina radio za Sekciju, a ti si naručio njegovo ubojstvo. Zar ne razumiješ...“

„Itekako dobro znaš da je to bilo neophodno. Izdao nas je i nikada ne bi preživio pritisak da ga je pritegnula policija.“

Wadensjoo je ustao.

„Nisam još gotov.“

„Onda ćemo nastaviti kasnije. Imam posla dok ti tuležiš i fantaziraš da si bog i batina.“ Wadensjoo je krenuo prema vratima.

„Ako ti to tako vrijeđa moral, zašto onda ne odeš Bublanskom i priznaš svoje zločine?“ Wadensjoo se okrenuo prema bolesniku.

„Palo mi je to na pamet. Ali što god da ti misliš, ja želim svim silama zaštititi Sekciju.“ Kad je otvorio vrata, naletio je na Georga Nystroma i Jonasa Sandberga.

„Bok, Clintone“, rekao je Nystrom.

„Moramo razgovarati o nekim stvarima.“

„Uđite. Wadensjoo upravo odlazi.“ Nystrom je pričekao dok se vrata ne zatvore.

„Fredrik, vrlo sam zabrinut“, rekao je Nystrom.

„Zašto?“

„Sandberg i ja smo razmišljali. Događaju se stvari koje nam nisu jasne. Jutros je Salanderičina odvjetnica predala tužitelju njenu autobiografiju.“

„Molim?“

Inspektor Hans Faste promatrao je Anniku Giannini dok je tužitelj Richard Ekstrom točio kavu iz termosice na stolu. Ekstrom je bio u potpunom šoku zbog dokumenta koji su mu servirali kad je tog jutra stigao na posao. S Fasteom je pročitao tih četrdesetak stranica koje su činile Lisbethinu priču. Dugo su razgovarali o tome neobičnom dokumentu. Na kraju se osjećao prisiljen pozvati Anniku Giannini na službeni razgovor.

Sjeli su za mali stol za sastanke u Ekstromovu uredu.

„Hvala vam što ste došli“, počeo je Ekstrom.

„Pročitao sam ovaj... hmm, izvještaj koji ste mi jutros predali i osjećam potrebu da razjasnimo nekoliko pitanja...“

„Da?“ upitala je Annika Giannini, bila je spremna pomoći.

„Ustvari ne znam odakle da počnem. Možda bih mogao početi time da vam kažem da smo ja i inspektor Faste vrlo zburnjeni.“

„Je li?“

„Pokušavam shvatiti koje su vam namjere.“

„Kako to mislite?“

„Pa ta autobiografija ili kako da je već nazovemo. Koja je njena svrha?“

„Pa mislila sam da je to očito. Moja klijentica je htjela ispričati svoju verziju događaja.“ Ekstrom se dobronamjerno nasmijao. Prešao je rukom preko brade dobrom poznatom gestom, koja je Anniku iz nekog razloga počela živcirati. „Da, ali vaša je klijentica imala nekoliko mjeseci da ispriča svoju verziju. Ni na jednom od ispitivanja koje je Faste pokušao imati s njom nije rekla ni riječi.“

„Koliko ja znam, ne postoji zakon koji je može natjerati da govori kada to odgovara inspektoru Fasteu.“

„Ne, ali hoću reći... za dva dana počinje suđenje protiv Salander i u zadnji čas ona napiše ovo. Na neki način osjećam odgovornost koja nadilazi moj posao tužitelja.“

„Da?“

„Nikako se ne bih htio izraziti na način koji biste mogli smatrati uvredljivim. To mi nije namjera.“

Ali u ovoj zemlji postoji red na sudu. A vi, gospodo Giannini, odvjetnica ste za ženska prava i još nikada niste zastupali klijenta koji je

optužen za zločin. Ja nisam podigao optužnicu protiv Lisbeth Salander zato što je žena, nego zato što je počinila teške zločine. Mislim da ste čak i vi shvatili da je ozbiljno psihički bolesna i da joj trebaju njega i pomoć društva.“

„Da ja vama pomognem“, uzvratila je Annika prijateljski.

„Vi se bojite da neću moći dovoljno dobro braniti Lisbeth Salander.“

„Time ne mislim ništa loše o vama“, rekao je Ekstrom.

„Ne sumnjam u vaše sposobnosti. Samo kažem da nemate iskustva s tim.“

„Razumijem. Onda mi dopustite da kažem da se potpuno slažem s vama. Stvarno nemam iskustva s takvim slučajevima.“

„A svejedno ste neprestano odbijali pomoć koju su vam nudili puno iskusniji odvjetnici...“

„Po željama svoje klijentice. Lisbeth Salander želi da joj ja budem odvjetnica i ja ću je zastupati pred sudom za dva dana.“

Pristojno se nasmiješila.

„OK. Ali zanima me mislite li vi ozbiljno predstaviti sadržaj ovog teksta pred sudom?“

„Naravno. To je priča Lisbeth Salander.“

Ekstrom i Faste pogledali su jedan drugoga. Faste je podigao obrve. Nije shvaćao zašto Ekstrom tupi o tome. Ako Giannini ne shvaća da će potpuno uništiti klijenticu, jebemu, to se tužitelja ne tiče. Neka zahvali, uzme tekst i priloži ga ostalim dokumentima.

Uopće nije sumnjao da je Salander prava luđakinja. Na sve ju je načine pokušao navesti da barem kaže gdje stanuje. Ali ispitivanje za ispitivanjem ta je prokleta cura samo sjedila, šutjela i buljila u zid iza Hansa Fastea. Ni milimetra se nije pomakla. Odbila je cigarete, kavu i hladne napitke koje joj je ponudio. Nije reagirala kad ju je molio, a ni kada je u trenutku živčanosti podigao glas.

Bilo je to vjerojatno najviše frustrirajuće ispitivanje koje je Hans Faste proveo u životu. Uzdahnuo je.

„Gospodo Giannini“, rekao je Ekstrom naposljetku.

„Smatram da vaša klijentica ne bi trebala ići na ovo suđenje. Ona je bolesna. Imam ovdje vrlo kvalificiranu psihijatrijsku procjenu u kojoj je

iznesen taj zaključak. Trebala bi dobiti psihijatrijsku skrb, koja joj je potrebna već mnogo godina.“

„U tom vam slučaju predlažem da to kažete na sudu.“

„I hoću. Moj zadatak nije da vam kažem kako da je branite. Ali ako ozbiljno mislite slijediti tu liniju, onda je situacija stvarno apsurdna. Jer ova autobiografija sadržava potpuno sulude i nedokazane optužbe prema nizu osoba... čak i prema njenom bivšem skrbniku odvjetniku Bjurmanu i doktoru Peteru Teleborianu. Nadam se da ne vjerujete stvarno da će sud prihvatiti takvo mišljenje koje bez imalo dokaza optužuje Teleboriana. Taj će dokument biti zadnji čavao u njenom lijesu, oprostite na usporedbi.“

„Shvaćam.“

„Možete tijekom suđenja tvrditi da nije bolesna i zahtijevati potpuno psihijatrijsko vještačenje i onda cijeli slučaj ide na procjenu Odbora za sudsku medicinu. Ali iskreno rečeno, nakon ovog njenog teksta nema nikakve sumnje da će svi psihijatri doći do istog zaključka kao Pćter Teleborian. Njezina autobiografija potvrđuje svu dokumentaciju da pati od paranoične shizofrenije.“

Annika Giannini pristojno se nasmiješila.

„Postoji i druga opcija“, rekla je.

„Koja?“ upitao je Ekstrom.

„Pa, da je njena priča istinita i da sud odluči povjerovati u nju.“

Tužitelj Ekstrom izgledao je zapanjeno. A onda se pristojno nasmiješio i pogladio po bradi. Fredrik Clinton sjedio je za malim pisaćim stolom pokraj prozora u svojoj sobi. Pažljivo je slušao Georga Nystroma i Jonasa Sandberga. Lice mu je bilo naborano, ali oči su bile koncentrirane i oprezne.

„Od travnja pratimo telefone i mailove najvažnijih suradnika *Millenniuma*“, rekao je Clinton.

„Utvdili smo da Blomkvist, Malin Eriksson i taj Cortez igraju najveću ulogu. Pročitali smo layoutverziju sljedećeg broja *Millenniuma*. Čini se da je čak i Blomkvist malo popustio te sad i on smatra da je Salander ipak luda. Brani Lisbeth Salander zato što ju je društvo napustilo kaže da nije dobila podršku društva koju je ustvari trebala dobiti i da zato na neki način nije njena krivnja što je pokušala ubiti oca... ali to je mišljenje koje ništa ne

znači. Nema ni riječi o provali u njegov stan ili o napadu na njegovu sestru u Goteborgu i nestalim istragama. Zna da ne može ništa dokazati.“

„Upravo je u tome problem“, rekao je Jonas Sandberg.

„Blomkvist sigurno zna da se nešto događa. Ali jednostavno ignorira sva ta pitanja. Oprosti, ali to mi uopće ne sličí na *Millennium*. Osim toga i Erika Berger se vratila u redakciju. Cijeli ovaj broj *Millenniuma* tako je prazan i bez ikakvog konkretnog sadržaja da se čini kao šala.“

„Znači, ti misliš... da je lažiran?“

Sandberg je kimnuo.

„Ljetni broj *Millenniuma* ustvari je trebao izaći zadnjeg tjedna u lipnju. Koliko sam vidio iz mailova Malin Eriksson Mikaelu Blomkvistu, ovaj će broj tiskati u jednoj tiskari u Sodertaljeu. Ali kad sam to išao provjeriti u tiskari danas, rekli su mi da nisu dobili nikakve materijale. Sve što su dobili bio je upit o njihovim cijenama prije mjesec dana.“

„Hmm“, rekao je Fredrik Clinton.

„Gdje su prije tiskali?“

„U tiskari koja se zove Hallvig u Morgongavi. Nazvao sam ih i pitao kako napreduje tisak – pravio sam se da radim u *Millenniumu*. Šef Hallviga mi nije htio reći ni riječi. Namjeravam večeras otići tamo i pogledati o čemu se tu radi.“

„Shvaćam. Georg?“

„Pregledao sam dostupne telefonske razgovore proteklog tjedna“, rekao je Georg Nystrom.

„Čudno je da nitko od zaposlenih u *Millenniumu*, izgleda, ne razgovara o suđenju, ni o bilo čemu što ima veze sa Zalachenkom.“

„Ni o čemu?“

„Ne. To bude spomenuto jedino kad zaposlenici razgovaraju s nekim izvan *Millenniuma*. Naprimjer poslušaj ovo. Mikaela Blomkvista je nazvao jedan reporter iz *Aftonbladeta* i zatražio ga za komentar o predstojećem suđenju.“

Stavio je kasetofon na stol.

„Žao mi je, ali nemam komentara.“

„Ali vi ste sudjelovali kad je cijela ta priča započela. Pa vi ste pronašli Salander u Gossebergi. I o tome još uvijek niste objavili ni riječi. Kada

mislite nešto objaviti? v „Kad bude prigodno. Ako uopće imam što objaviti.“

„Imate li?

„Pa, kupite Millennium, pa ćete vidjeti.“ Isključio je kasetofon.

„Ustvari, o ovome nismo razmišljali ranije, ali premotao sam na prijašnje razgovore i slušao malo tu i tamo. Tako je bilo cijelo vrijeme. On gotovo nikada ne govori o Zalachenku, osim vrlo općenito. Ne razgovara o tome čak ni sa svojom sestrom, koja je Salanderičina odvjetnica.“

„Možda stvarno nema što reći.“

„Uporno odbija govoriti o tome. Čini se da je po cijele dane u redakciji i gotovo ga nikada nema u stanu u Bellmansgatanu. Ako radi po cijele dane, onda je trebao proizvesti nešto bolje od ovoga što piše u sljedećem broju Millenniuma.“

„I još uvijek ne možemo srediti prislušivanje redakcije?“

„Ne“, ubacio se Sandberg.

„Stalno je netko tamo. Čak i to nešto govori.“

„Hmm?“

„Otkada smo provalili u Blomkvistov stan, netko je uvijek u redakciji. Blomkvist ode gore i svjetlo je stalno upaljeno u njegovom uredu. A ako on nije tamo, onda je tamo taj Cortez ili Malin Eriksson ili onaj peder... Christer Malm.“

Clinton se pogladio po bradi. Neko je vrijeme razmišljao. „OK. Zaključci?“ Nystrom je malo oklijevao.

„Paaa... da ne znam istinu, rekao bih da glume za nas.“ Clinton je osjetio kako su mu žmarci prešli preko vrata.

„Zašto to nismo prije primijetili?“

„Slušali smo ono što se govori, a ne ono o čemu se ne govori. Bili smo zadovoljni kad bismo čuli i vidjeli iz njihovih mailova da su zburnjeni. Blomkvist shvaća da je netko ukrao izvještaj o Salander iz 1991., i njegov i njegove sestre. Ali što će poduzeti u vezi s tim?“

„Nisu prijavili napad policiji?“ Nystrom je odmahnuo glavom.

„Giannini je prisustvovala ispitivanjima Salander. Pristojna je, ali ne govori ništa važno. A Salander uopće ne govori.“

„Ali to nam ide na ruku. Što više šuti, to bolje. Što kaže Ekstrom?“

„Vidio sam se s njim prije dva sata. Tada je dobio tu Salanderičinu izjavu.“ Pokazao je na kopiju koja je ležala u Clintonovu krilu.

„Ekstrom je zbunjen. Sreća živa da se Salander ne zna pismeno izražavati. Nekome tko ništa ne zna ta priča zvuči kao totalno suluda teorija zavjere s pornografskim dijelovima. Ali ima i opasnih tvrdnji. Točno je napisala kako je bila zatvorena u St. Stefan, tvrdi da je Zalachenko radio za SOAu i takve stvari. Spominje da smatra da se radi o nekoj maloj sektu unutar SOAe, što znači da sumnja da postoji nešto što bi odgovaralo Sekciji. Sve skupa, to je vrlo točan opis nas. Ali, kao što sam rekao, nije mu moguće povjerovati. Ekstrom je zbunjen jer se Giannini, izgleda, time namjerava koristiti na sudu.“

„Prokletstvo“, rekao je Clinton.

Nagnuo je glavu naprijed i nekoliko minuta intenzivno razmišljao. A onda je podigao pogled. „Jonas, idi još večeras do Morgongave i istraži događa li se nešto. Ako oni tiskaju *Millennium*, hoću jedan primjerak.“

„Povest ću Faluna.“

„Dobro. Georg, hoću da odeš do Ekstroma poslijepodne i vidiš kako stoje stvari s njim. Do sada je sve išlo kao podmazano, ali ne mogu samo tako odbaciti to što ste mi rekli.“

„OK.“

Clinton je još neko vrijeme sjedio bez riječi.

„Najbolje bi bilo kad ne bi ni došlo do suđenja...“ rekao je naposljetku.

Podigao je glavu i pogledao Nystroma u oči. Nystrom je kimnuo. Sandberg je kimnuo. Svi su se složili.

„Nystrom, istraži koje mogućnosti postoje.“

Jonas Sandberg i bravar Lars Faulsson, poznatiji kao Falun, parkirali su se nedaleko od pruge i pješice krenuli kroz Morgongavu. Bilo je pola devet navečer. Još uvijek je bio dan i prerano da nešto poduzmu, ali htjeli su vidjeti gdje su i kako stoje stvari.

„Ako imaju alarm, ne želim se upuštati u to“, rekao je Falun. Sandberg je kimnuo.

„Onda je bolje pogledati kroz prozor. Ako nečeg ima, baciš kamen kroz prozor, zgrabiš što možeš i zbríšeš.“

„Može“, rekao je Sandberg.

„Ako trebaš samo primjerke novina, možemo provjeriti imaju li iza kontejner za smeće. Uvijek bude uništenih ili probnih primjeraka.“

Tiskara Hallvig nalazila se u niskoj ciglenoj zgradi. Približili su joj se s juga, s druge strane ulice.

Sandberg je upravo krenuo prijeći ulicu, kad ga je Falun zgrabio za ruku.

„Nastavi ravno“, rekao je.

„Molim?“

„Nastavi ravno kao da smo samo u večernjoj šetnji.“ Prošli su pokraj Hallviga i napravili krug oko kvar ta.

„Što je bilo?“ upitao je Sandberg.

„Moraš pažljivo gledati. Ne samo da imaju alarm. Sa strane je bio parkiran i jedan auto.“

„Hoćeš reći da je netko tamo?“

„Bio je to auto iz Milton Securityja. Jebena tiskara ima stražu.“

„Milton Security“, prasnio je Fredrik Clinton. Osjećao se kao da je dobio udarac u trbuh.

„Da nije bilo Faluna, odšetao bih im ravno u ruke“, rekao je Jonas Sandberg.

„Nešto mutno se događa“, rekao je Georg Nystrom.

„Nema nikakvog logičnog razloga zašto bi neka mala seoska tiskara unajmila Milton Security da je čuva.“

Clinton je kimnuo. Usnice su mu bile napeta crta. Bilo je jedanaest navečer i trebao mu je odmor.

„To znači da *Millennium* nešto radi“, rekao je Sandberg.

„To mi je jasno“, rekao je Clinton.

„OK. Analizirajmo situaciju. Koji je najgori mogući scenarij? Što bi mogli znati?“

Upitno je pogledao Nystroma.

„Mora da se radi o izvještaju o Salander iz 1991.“, rekao je.

„Pojačali su osiguranje nakon što smo ukrali kopije. Mora da su pogodili da ih nadgledamo. U najgorem slučaju, imaju još jednu kopiju izvještaja.“

„Ali Blomkvist je bio očajan što su izgubili izvještaj.“

„Znam. Ali možda nas je prevario. Ne smijemo odbaciti tu mogućnost.“
Clinton je kimnuo.

„Onda krećemo od toga. Sandberg?“

„Pa mi znamo kako će se Salander braniti. Prikazat će ono što ona smatra istinitim. Pročitao sam tu takozvanu autobiografiju još jednom. Ona nam ustvari ide na ruku. Tamo su tako grube optužbe za silovanje i zanemarivanje pravnih regula da će to jednostavno zvučati kao gluposti neke mitomanke.“

Nystrom je kimnuo.

„A ne može ni dokazati ništa od svega toga što tvrdi. Ekstrom će upotrijebiti taj izvještaj protiv nje.“

„Uništiti će je, nakon toga joj nitko neće vjerovati.“

„OK. Teleborianov je novi izvještaj odličan. Naravno, postoji mogućnost da Giannini dovede vlastitog stručnjaka koji će tvrditi da Salander nije luda i onda će to sve završiti kod Odbora za sudsku medicinu. No ako Salander ne promijeni taktiku, odbijati će razgovarati s njima, a onda će oni samo zaključiti da je Teleborian u pravu i da je luda. Ona je sama sebi najgori neprijatelj.“

„Svejedno bi bilo najjednostavnije kad ne bi ni došlo ni do kakvog suđenja“, rekao je Clinton. Nystrom je odmahnuo glavom.

„To je gotovo nemoguće. Nalazi se u zatvoru Kronoberg i nema nikakvog kontakta s drugim zatvorenicima. Svaki dan ima sat vremena kad se može kretati na malom prostoru na krovu, ali ne možemo unutra do nje. I nemamo nikakvih kontakata među zaposlenima u zatvoru.“

„Razumijem.“

„Ako smo mislili nešto poduzeti protiv nje, onda smo to trebali učiniti dok je ležala u Sahlgrenskoj.“

Sada se to mora javno obaviti. Vjerojatnost da ubojica završi u zatvoru gotovo je stopostotna. A i gdje ćemo pronaći ubojicu koji će pristati na to? A u tako kratko vrijeme nije moguće srediti stvari da izgledaju kao samoubojstvo ili nesreća.“

„Toga sam se i bojao. A i neočekivani smrtni slučaj obično izazove puno pitanja. OK, vidjet ćemo kako će proći suđenje. U principu, ništa se

nije promijenilo. Cijelo vrijeme čekamo da oni povuku potez, a to je očito ta takozvana autobiografija.“

„Problem je *Millennium*“, rekao je Sandberg. Svi su kimnuli.

„*Millennium* i Milton Security“, rekao je Clinton zamišljeno.

„Salander je radila za Armanskija, a Blomkvist je bio u vezi s njom. Da zaključimo da su se njih dvojica udružila?“

„Nije nemoguće s obzirom na to da Milton Security čuva tiskaru koju *Millennium* angažira. To ne može biti slučajnost.“

„OK. Kada namjeravaju objaviti? Sandberg, rekao si da kasne već gotovo dva tjedna. Ako pretpostavimo da Milton Security nadgleda tiskaru tako da se nitko unaprijed ne dočepa *Millenniuma*, to znači i da namjeravaju objaviti nešto što ne smije biti otkriveno unaprijed i da je časopis već vjerojatno tiskan.“

„U vrijeme početka suđenja“, rekao je Jonas Sandberg.

„To je jedino logično.“ Clinton je kimnuo.

„Što će pisati u časopisu? Koji je najgori mogući scenarij?“ Sva su trojica dugo razmišljala. Nystrom je bio taj koji je prekinuo tišinu.

„Kao što smo rekli, u najgorem slučaju imaju još jednu kopiju izvještaja iz 1991.“ Clinton i Sandberg su kimnuli. I oni su došli do istog zaključka.

„Pitanje je samo što mogu učiniti s njom“, rekao je Sandberg.

„Izvještaj implicira Bjorcka i Teleboriana. Bjorck je mrtav. Onda će jako napasti Teleboriana, ali on može tvrditi da je napravio najobičniju psihijatrijsku procjenu. Bit će to njegova riječ protiv njihove, a on, naravno, uopće neće shvaćati čemu sve te optužbe.“

„Što ćemo učiniti ako objave izvještaj?“ upitao je Nystrom.

„Mislim da imamo džokera u rukavu“, rekao je Clinton.

„Ako se sazna za izvještaj, fokus će biti na SOAi, a ne na Sekciji. A kad novinari počnu postavljati pitanja, SOA će ga izvaditi iz arhiva...“

„A to, naravno, neće biti isti izvještaj“, rekao je Sandberg.

„Shenke je stavio prerađenu verziju u arhiv, dakle onu koju je tužitelj Ekstrom dobio na čitanje. Dobila je i broj pod kojim je arhivirana. Tu možemo prilično brzo dodati gomilu dezinformacija za medije... Jer mi imamo original kojega se Bjurman dočepao i čiju kopiju *Millennium* ima. Možemo čak i proširiti glasine da je sam Blomkvist falsificirao originalni

izvještaj.“

„Dobro. Što bi još *Millennium* mogao znati?“

„Ne mogu znati ništa o Sekciji. To je nemoguće. Dakle fokusirat će se na SOAu, što znači da će Blomkvist izgledati kao netko tko vjeruje u teorije zavjere, a SOA će tvrditi da je on luđak.“

„On je prilično poznat“, rekao je Clinton polagano.

„Nakon afere Wennerstrom ljudi mu jako vjeruju.“

Nystrom je kimnuo.

„Možemo li mu nekako narušiti ugled?“ upitao je Sandberg.

Nystrom i Clinton su se pogledali. A onda su obojica kimnula. Clinton je gledao Nystroma.

„Misliš li da bismo mogli nabaviti... recimo, pedeset grama kokaina?“

„Možda od Jugića.“

„OK. Probaj. Ali hitno je. Suđenje počinje za dva dana.“

„Ne shvaćam...“ rekao je Sandberg.

„To je najstariji trik u ovom poslu. Ali još uvijek vrlo učinkovit.“

„Morgongava?“ upitao je Torsten Edklinth i namrštio se. Sjedio je kod kuće na kauču u kućnom ogrtaču i treći put čitao autobiografiju Lisbeth Salander kad ga je nazvala Monica Figuerola. Budući da je ponoć bila odavno prošla, pretpostavio je da se nešto loše dogodilo.

„Morgongava“, ponovila je Figuerola.

„Sandberg i Lars Faulsson otišli su tamo oko sedam navečer.“

Curt Svensson iz grupe Bublanskoga pratio ih je cijelim putem jer smo u Sandbergov auto podmetnuli uređaj za odašiljanje signala. Parkirali su u blizini stare željezničke postaje, otpješačili nekoliko ulica dalje, vratili se do auta i onda u Stockholm.“

„Razumijem. Jesu li se s nekim sastali ili...?“

„Ne. To je ono što zbunjuje. Izašli su iz auta, napravili krug po naselju, vratili se do auta i zapalili za Stockholm.“

„Aha. A zašto me onda zoveš u pola jedan noću da mi to kažeš?“

„Trebalo nam je neko vrijeme da se sjetimo. Prošli su pokraj zgrade u kojoj se nalazi tiskara Hallvig. Razgovarala sam s Blomkvistom o tome. Tamo se tiska *Millennium*.“

„O, kvragu“, rekao je Edklinth. Odmah je shvatio što to znači.

„Budući da je Falun bio s njim, pretpostavljam da su namjeravali posjetiti tiskaru, ali su onda prekinuli operaciju“, rekla je Monica.

„A zašto?“

„Zato što je Blomkvist zatražio Armanskija da čuva tiskaru sve dok novine ne budu distribuirane.“

Vjerojatno su vidjeli auto Milton Securityja. Pretpostavila sam da bi odmah htio znati tu informaciju.“

„U pravu si. To znači da su počeli nešto sumnjati...“

„A ako i ne, mora da im je nešto postalo sumnjivo kad su vidjeli Miltonov auto. Sandberg je Faulssona ostavio u gradu pa se vratio u Artillerigatan. Znamo da je Fredrik Clinton tamo. Georg Nystrom je stigao u otprilike isto vrijeme. Pitanje je samo što će poduzeti.“

„Suđenje počinje u utorak... Možeš li nazvati Blomkvista i reći mu da pooštri osiguranje *Millenniuma*. Za svaki slučaj.“

„Već imaju prilično dobro osiguranje. A prijevara oko cijele te situacije s prisluškivanim telefonima izvedena je profesionalno. Jer Blomkvist je toliko paranoidan da je razvio metode za odvratanje pažnje od kojih bismo i mi mogli puno naučiti.“

„OK. Ali svejedno ga nazovi.“

Monica Figuerola isključila je mobitel i odložila ga na noćni ormarić. Podigla je pogled i promatrala Mikaela Blomkvista, koji je gol ležao naslonjen na drveno podnožje kreveta.

„Nazvat ću te i predložiti ti da povećaš osiguranje u *Millenniumu*“, rekla je.

„Hvala na savjetu“, rekao je suho.

„Ozbiljno mislim. Ako su počeli nešto sumnjati, mogli bi nešto i poduzeti bez puno razmišljanja. Mogli bi provaliti.“

„Henry Cortez noćas tamo spava. A i povezani smo protuprovalnim alarmom s Milton Securityjem, koji je udaljen samo tri minute.“ Neko vrijeme nije ništa govorio.

„Paranoidan“, promrmljao je naposljetku.

XXIV.

Ponedjeljak, 11. srpnja

U ponedjeljak u šest ujutro Susanne Linder iz Milton Securityja nazvala je Mikaela Blomkvista na plavi T10.

„Zar ti nikada ne spavaš?“ upitao ju je Mikael bunovno.

Bacio je pogled na Monicu, koja je već ustala i presvukla se u kratke hlače, ali još nije stigla obući majicu.

„Spavam. Ali probudila me noćna dežurna služba. Nečujni alarm koji smo instalirali u tvoj stan uključio se u tri ujutro.“

„Da?“

„Pa sam otišla tamo vidjeti što se dogodilo. Ovo je malo nezgodno. Bi li mogao doći do Milton Securityja? Ono, odmah.“

„Ovo je ozbiljno“, rekao je Dragan Armanskij.

Tek je prošlo osam sati kad su se sastali ispred televizora u sobi za sastanke u Milton Securityju.

Sastanku su prisustvovali Armanskij, Mikael Blomkvist i Susanne Linder. Armanskij je pozvao i 62godišnjeg Johana Fraklunda, bivšeg policijskog inspektora u Solni, koji je sada šef Miltonove operative, te bivšeg policijskog inspektora 48godišnjeg Sonnyja Bohmana, koji je otpočetak pratio cijelu aferu Salander. Svi su razmišljali o filmu koji je snimila sigurnosna kamera i koji im je Susanne Linder upravo prikazala. „Upravo gledamo kako Jonas Sandberg otvara vrata Mikaelovog stana u tri i sedamnaest u noći. Ima vlastite ključeve... Sjećate se da je bravar Faulsson napravio kopiju Blomkvistovih rezervnih ključeva kad su prije nekoliko tjedana on i Goran Martensson provalili u stan.“

Armanskij je smrknuo kimnuo.

„Sandberg se zadržao u stanu oko osam minuta. Za to je vrijeme poduzeo sljedeće. Uzeo je malu plastičnu vrećicu iz kuhinje, koju je napunio. Odšarafio je stražnju ploču zvučnika koji držiš u dnevnoj sobi, Mikaele. I tamo je stavio vrećicu.“

„Hmm“, rekao je Mikael.

„To što je uzeo vrećicu iz tvoje kuhinje vrlo je važno.“

„To je Konsumova vrećica u kojoj sam držao peciva“, rekao je

Mikael.

„Obično sačuvam te vrećice i u njima držim sir i takve stvari.“

„I ja to isto radim. Važno je, naravno, to da su na vrećici tvoji otisci prstiju. Nakon toga je uzeo stari primjerak novina iz vreće sa smećem koja je stajala u hodniku. U jedan je list umotao nešto što je stavio na gornju policu u tvom ormaru.“

„Hmmm“, ponovio je Mikael.

„Opet ista stvar. Na novinama su tvoji otisci.“

„Razumijem“, rekao je Mikael.

„Oko pet sam otišla do tvog stana. Pronašla sam sljedeće. U tvom je zvučniku sada oko sto osamdeset grama kokaina. Uzela sam gram i donijela ga ovamo na testiranje.“

Stavila je vrećicu s dokaznim materijalom na stol.

„A što je u ormaru?“ upitao je Mikael. „Otprilike sto dvadeset tisuća kruna u gotovini.“ Armanskij je dao znak Susanne Linder da ugasi televizor. Pogledao je Fraklunda.

„Dakle Blomkvist je umiješan u trgovinu kokainom“, rekao je Fraklund dobronamjerno.

„Očito ih je počelo brinuti što Blomkvist radi.“

„Ovo je protumjera“, rekao je Mikael.

„Protumjera?“

„Sinoć su otkrili Miltonove čuvere u Morgongavi.“ Ispričao im je što je saznao od Monice Figuerole o Sandbergovu izletu u Morgongavu.

„Marljivi su, vrag ih odnio“, rekao je Sonny Bohman.

„Ali zašto baš sada?“

„Očito je da se brinu što bi *Millennium* mogao učiniti kad počne suđenje“, rekao je Fraklund.

„Ako Blomkvista uhite zbog trgovanja kokainom, ugled će mu jako pasti.“

Susanne je kimnula. Mikael je izgledao sumnjičavo.

„I što ćemo onda poduzeti u vezi s ovim?“ upitao je Armanskij.

„U ovom slučaju ništa“, predložio je Fraklund.

„Jer imamo džokera. Imamo savršen dokazni materijal o tome kako Sandberg podmeće te stvari u tvoj stan, Mikaele. Neka se klopka zatvori.

Odmah ćemo moći dokazati tvoju nevinost, a to će biti i dodatni dokaz o kriminalnoj djelatnosti Sekcije. Rado bih bio tužitelj kad ovi dečki dođu pred sud.“

„Ne znam“, rekao je Mikael polagano.

„Suđenje počinje prekosutra. *Millennium* izlazi u petak, treći dan suđenja. Ako mi namjeravaju smjestiti trgovanje kokainom, onda to moraju učiniti prije toga... a ja neću stići sve objasniti prije nego što izađu novine. To znači da riskiram da me zatvore i da propustim početak suđenja.“

„Drugim riječima, bilo bi najbolje da si ovaj tjedan nevidljiv“, predložio je Armanskij.

„Hmmm... imam još posla s TV4 i moram obaviti još neke pripreme. Nije mi ovo dobar trenutak...“

„Zašto baš sada?“ upitala je iznenada Susanne.

„Na što misliš?“ upitao je Armanskij.

„Imali su tri mjeseca vremena da ocrne Blomkvista. Zašto nešto poduzimaju upravo sada? Što god da učine, neće spriječiti objavljivanje.“

Neko je vrijeme za stolom vladala tišina.

„To bi moglo ovisiti o tome što nisu znali što namjeravaš objaviti, Mikael“, rekao je Armanskij polagano.

„Znaju da nešto radiš... ali možda misle da samo imaš Bjorckov izvještaj iz 1991.“ Mikael je oklijevajući kimnuo.

„Nisu shvatili da namjeravaš razotkriti cijelu Sekciju. Ako se radi samo o Bjorckovom izvještaju, onda je dovoljno da te ocrne.“

Ono što ti razotkriješ neće biti važno ako tebe uhite i zatvore. Veliki skandal. Poznati novinar Mikael Blomkvist uhićen zbog preprodaje droge. Od šest do osam godina zatvora.“

„Mogu li dobiti dvije kopije filma sa sigurnosne kamere?“ zatražio je Mikael.

„Što ćeš učiniti?“

„Jedna kopija ide Edklinthu. A za tri sata sastajem se s novinarkom s TV4. Mislim da bi bilo dobro da smo pripravnici ovo objaviti na televiziji u slučaju da sve propadne.“

Monica Figuerola isključila je DVD player i stavila daljinski na stol. Sastali su se u privremenom uredu na Fridhemsplanu.

„Kokain“, rekao je Edklinth.

„Opasno igraju.“

Monica je izgledala zamišljeno. Bacila je pogled na Mikaela. „Mislio sam da je najbolje da vas obavijestim“, rekao je slegnuvši ramenima.

„Ne sviđa mi se ovo“, rekla je.

„Izgleda mi kao da počinju pomalo očajavati i nisu dobro promislili svoje poteze. Mora da im je jasno da nećeš jednostavno dopustiti da te strpaju u zatvor kad te uhite za preprodaju droge.“

„Ma to oni misle“, rekao je Mikael.

„Čak i da te osude, postoji velika mogućnost da će ljudi vjerovati u tvoju verziju priče. A ni tvoji kolege iz *Millenniuma* neće sutjen.

„Osim toga sve ovo poprilično košta“, rekao je Edklinth.

„Što znači da imaju takav budžet da mogu i ne trepnuvši dati sto dvadeset tisuća kruna plus koliko vrijedi taj kokain.“

„Znam“, rekao je Mikael.

„Ali plan je zapravo prilično dobar. Računaju da će Lisbeth Salander završiti na psihijatriji, a da ću ja nestati u oblaku sumnji. A osim toga vjeruju da će sva sumnja pasti na SOAu, a ne na Sekciju. U prilično su dobrom početnom položaju.“

„Ali kako će uvjeriti odjel za narkotike da napravi pretres vašeg stana? Mislim, nije dovoljna samo neka anonimna dojava da bi netko provalio u stan poznatog novinara. A kako bi ovo upalilo, trebalo bi vas osumnjčiti već ovih dana.“

„Pa mi ustvari ne znamo koji su njihovi planovi što se tiče vremena“, rekao je Mikael. Bio je umoran i poželio da je svemu ovome već jednom kraj. Ustao je.

„Kamo ćeš sada?“ upitala je Monica.

„Htjela bih znati gdje namjeravaš biti sljedećih sati.“

„Imam sastanak s TV4 oko ručka. Zatim se sastajem s Erikom kod Samira u šest. Ispolirat ćemo izjavu za tisak koju ćemo dati. Ostatak večeri sam, pretpostavljam, u redakciji.“ Monicine oči malo su se stisnule kad je spomenuo Eriku.

„Htjela bih da mi se javljaš tijekom dana. Ustvari, bilo bi najbolje da smo stalno u kontaktu dok suđenje ne počne.“

„OK. Možda bih se mogao preseliti k tebi na par dana“, rekao je Mikael i nasmiješio se kao da se šali.

Monica se smrkнула. Bacila je kratak pogled na Edklintha.

„Monica je u pravu“, rekao je Edklinth.

„Mislim da bi bilo najbolje kad biste bili što manje vidljivi dok sve ovo ne završi. Ako vas uhiti odjel za narkotike, nećete smjeti ništa reći sve do početka suđenja.“

„Smirite se“, rekao je Mikael.

„Neće me uhvatiti panika i neću ništa pokvariti. Brinite se za svoje poslove, a ja ću se brinuti za svoje.“

Novinarka s TV4 jedva da je mogla sakriti uzbuđenje zbog novog slikovnog materijala koji joj je dao Mikael Blomkvist. Mikael se nasmiješio zbog toga. Tjedan je dana radio kao manijak da složi razumljivi materijal o Sekciji koji bi se mogao prikazati na televiziji. I njen producent i njen urednik shvatili su o kakvoj se ekskluzivi radi. Priča je producirana u najvećoj tajnosti, a na njoj je radio najmanji mogući broj ljudi. Prihvatili su Mikaelove zahtjeve da to smiju objaviti tek navečer trećeg dana suđenja. Odlučili su da će napraviti posebnu jednosatnu emisiju kao dodatak *Dnevniku*. Mikael joj je dao mnoštvo fotografija koje je mogla upotrijebiti, ali ništa nije tako dobro kao prava televizijska snimka. Video koji je jasno prikazivao imenovanog policajca kako podmeće kokain u Mikaelov stan potpuno ju je oduševio.

„Ovo je fantastično za televiziju“, rekla je.

„Vinjeta – kako SOA podmeće kokain u stan novinara.“

„Ne SOA... Sekcija“, ispravio ju je Mikael.

„Nemoj pogriješiti i pomiješati to dvoje.“

„Ali Sandberg radi za SOAu“, pobunila se.

„Da, ali njega u biti treba promatrati kao infiltratora. To sve treba biti vrlo precizno prezentirano.“

„OK. Ovdje se radi o Sekciji. Ne SOAi. Mikaele, možeš li mi objasniti kako to da si ti uvijek umiješan u ovako velike vijesti? I u pravu si. Ovo će biti veće od afere Wennerstrom.“

„Pretpostavljam da imam talenta za to. Ironija je da i ova priča počinje aferom Wennerstrom. Mislim na špijunsku aferu iz šezdesetih.“

U četiri ga je nazvala Erika. Bila je na sastanku s izdavačima novina kako bi im objasnila svoje mišljenje o budućim otpuštanjima zaposlenih u *SMPu*, što je dovelo do velikog sindikalnog sukoba nakon što je dala otkaz. Rekla mu je da će kasniti na njihov sastanak za večeru u šest u Samirovu restoranu i da se nikako ne može pojaviti prije pola sedam.

Jonas Sandberg pomogao je Fredriku Clintonu da se prebaci iz invalidskih kolica na ležaj u sobi koja je činila njegov stožer iz kojeg je izdavao naredbe u središnjici Sekcije u Artillerigatanu. Clinton se upravo vratio s dijalize, gdje je proveo cijelo prijepodne. Osjećao se prastaro i beskrajno umorno. Posljednjih dana jedva da je spavao i poželio je da sve konačno završi. Upravo je uspio pošteno sjesti na krevet, kad im se pridružio Georg Nystrom.

Clinton je skupio snagu.

„Je li gotovo?“ upitao je. Nystrom je kimnuo. „Upravo sam se sastao s braćom Nikolić“, rekao je.

„Koštati će nas pedeset tisuća.“

„Imamo novca“, rekao je Clinton. *Kvragu, da sam barem ponovno mlad.*

Okrenuo je glavu i pomno promotrio Georga Nystroma, a onda i Jonasa Sandberga.

„Ne muči vas savjest?“ upitao je. Obojica su odmahнула glavom.

„Kada?“ upitao je Clinton.

„Za dvadeset četiri sata“, rekao je Nystrom.

„Vraški je teško pronaći gdje se Blomkvist nalazi, ali, u najgorem slučaju, učiniti će to ispred redakcije.“

Clinton je kimnuo.

„Možda bi to bilo moguće obaviti i večeras, za dva sata“, rekao je Sandberg.

„Da?“

„Erika Berger ga je maloprije nazvala. Večerat će zajedno u Samirovom restoranu. To je mjesto u blizini Bellmangatana.“

„Berger...“ rekao je Clinton polagano.

„Isuse Bože, nadam se da ona nije...“ rekao je Nystrom.

„To ne bi bilo loše“, prekinuo ga je Sandberg. I Clinton i Nystrom su ga

pogledali.

„Slažemo se da je Blomkvist osoba koja nam predstavlja najveću prijetnju i da je vjerojatno da će nešto objaviti u sljedećem broju *Millenniuma*. To ne možemo spriječiti. Dakle moramo mu uništiti ugled. Ako bude ubijen u sukobu iz svijeta podzemlja, a onda policija pronađe drogu i keš u njegovom stanu, istraga će morati doći do određenih zaključaka. Kako god bilo, neće ići odmah tražiti urote u Sigurnosnoobavještajnoj agenciji.“

Clinton je kimnuo.

„Erika Berger je Blomkvistova ljubavnica“, naglasio je Sandberg.

„Udana je i vara muža. Ako ona iznenada pogine, to bi moglo dovesti i do mnogih drugih nagađanja.“ Clinton i Nystrom su se pogledali. Sandberg je stvarno bio nadaren za stvaranje takvih dimnih zavjesa. Brzo je učio. Ali i Clinton i Nystrom na trenutak su oklijevali. Sandberg je nekako previše nehajno odlučivao o životu i smrti. To nije dobro. Ubojstvo je ekstremna stvar i nije nešto što bi učinili samo zato što imaju priliku. To nije rješenje za sve, nego samo mjera koju treba poduzeti ako ne postoje nikakve druge opcije. Clinton je odmahnuo glavom.

Usputna šteta, pomislio je. Odjednom mu se sve to gadilo.

Nakon cijelog radnog vijeka provedenog u službi države, sad tu odjednom razgovaramo kao najobičniji plaćeni ubojice. Zalachenka se moralo ubiti. Bjorcka... na žalost, ali Gullberg je bio u pravu. Bjorck ne bi izdržao pritisak. Blomkvista... njega je vjerojatno neophodno ubiti. Ali Erika Berger tu je samo nedužni promatrač.

Pogledao je Sandberga. Nadao se da taj mladić neće postati nekakav psihopat.

„Koliko znaju braća Nikolić?“

„Ništa. O nama. Samo su mene upoznali, predstavio sam se drugim imenom i ne mogu me pronaći. Misle da ubojstvo ima nekakve veze s *traffickingom*“

„Što će se dogoditi s braćom Nikolić nakon ubojstva?“

„Odmah će napustiti Švedsku“, rekao je Nystrom.

„Baš kao i nakon Bjorcka. A ako policijska istraga ne da nikakvih rezultata, mogu se oprezno vratiti za nekoliko tjedana.“

„A koji je plan?“

„Sicilijanski način. Samo priđu Blomkvistu, isprazne šaržer i nestanu.“

„Oružje?“

„Imaju automatsko oružje. Ne znam koje.“

„Nadam se da ne namjeravaju izrešetati cijeli restoran...“

„Ne brini. Hladnokrvni su i znaju što rade. Ali ako Berger bude sjedila za stolom s Blomkvistom...“ Usputna šteta. „Slušajte“, rekao je Clinton.

„Važno je da Wadensjoo ne sazna da smo mi na bilo koji način umiješani u ovo. Pogotovo ako i Erika Berger bude jedna od žrtava. Već je tako napet da se čini da će puknuti. Bojim se da ćemo ga morati umiroviti kad sve ovo završi.“

Nystrom je kimnuo.

„Znači, kad dobijemo poruku da je Blomkvist ubijen, moramo glumiti. Sazvat ćemo krizni sastanak i praviti se da nas je takav razvoj događaja potpuno iznenadio. Možemo nagađati tko bi mogao biti odgovoran za ubojstvo, ali ne smijemo reći ništa o drogi i tim stvarima prije nego što policija pronađe dokazni materijal.“

Mikael Blomkvist rastao se od novinarku kanala TV4 nešto prije pet. Cijelo su poslijepodne proveli razjašnjavajući nejasnoće u materijalu, a nakon toga su Mikaela našminkali i snimili dugačak intervju s njim.

Postavljeno mu je pitanje na koje mu je bilo teško odgovoriti na razumljiv način, pa su nekoliko puta morali ponoviti snimanje.

Kako je moguće da službenik u švedskoj državnoj upravi ode tako daleko da ubije?

Mikael je razmišljao o tom pitanju i prije nego što mu ga je postavila novinarka TV4. Sekcija mora da je smatrala Zalachenka velikom prijetnjom, ali to svejedno nije bio zadovoljavajući odgovor.

Odgovor koji je konačno dao također nije bio zadovoljavajući.

„Jedino logično objašnjenje koje mogu dati jest da se Sekcija s vremenom razvila u nekakvu vrstu sekte, u pravom značenju te riječi. Postali su kao Knutby ili pastor Jim Jones ili tako nešto. Imaju vlastite zakone u kojima su pojmovi ispravno i pogrešno irelevantni i izgleda da su potpuno odvojeni od normalnog društva.“

„To zvuči kao nekakav psihički poremećaj?“

„To je prilično dobar opis.“Odvezao se podzemnom do Slussena i utvrdio da je prerano da ode do Samirova restorana. Nakratko je zastao na Trgu Soder malm. Bio je zabrinut, ali opet mu se nekako činilo da je sve kako bi trebalo biti. Tek kad se Erika vratila u *Millennium*, shvatio je koliko mu je neopisivo nedostajala. A ni njen povratak za kormilo nije doveo ni do kakvih unutarnjih sukoba kad se Malin Eriksson vratila na mjesto tajnice redakcije. Naprotiv, Malin je bila presretna što se život (kako je ona to rekla) može vratiti u normalu.

Erikin je povratak također značio da su svi shvatili koliko im je očajnički nedostajalo ljudi ova posljednja tri mjeseca. Erika se odmah morala punom parom baciti na posao i s Malin je uspjela srediti veći dio organizacijskog kaosa do kojeg je došlo. Održali su i redakcijski sastanak, na kojem su odlučili da se *Millennium* mora proširiti i da moraju zaposliti barem jednog, a najvjerojatnije dvoje novih suradnika. Odakle im novac za to, nisu znali.

Na kraju je Mikael otišao kupiti večernje novine i popio kavu u Javi u Hornsgatanu kako bi ubio vrijeme dok Erika ne dođe.

Tužiteljica Ragnhild Gustavsson iz Ureda Državnog odvjetništva spustila je naočale na stol za sastanke i promotrila okupljene. Imala je 58 godina i naborano ali rumeno lice te prosijedu kratku kosu. Dvadeset pet godina radila je kao tužiteljica, a u Državnom je odvjetništvu radila od početka devedesetih.

Prošla su samo tri tjedna otkada je nenadano pozvana u Ured Državnog odvjetništva kako bi se sastala s Torstenom Edklinthom. Tog je dana upravo završavala neke rutinske poslove i trebala početi svoj šestotjedni godišnji odmor u vikendici na otoku Husaro. No umjesto toga dobila je zadatak da vodi istragu protiv grupe službenih osoba koji su se zvali Sekcija. Svi planovi zagodišnji bili su odgođeni. Saznala je da će u dogledno vrijeme raditi isključivo na tom zadatku i da ima praktički odriješene ruke da donosi odluke i okupi ljude koji joj trebaju.

„Ovo će biti jedna od najšokantnijih istraga u švedskoj povijesti“, rekao je državni tužitelj. Slagala se.

Sve je zaprepaštenije slušala dok je Torsten Edklinth opisivao zadatak i istragu koju je proveo po premijerovoj naredbi. Istraga nije bila završena,

ali smatrao je da je došao tako daleko da mora predstaviti slučaj tužiteljici.

Prvo je dobro pregledala materijal koji je Edklinth skupio. Kada je vidjela opseg te istrage, postalo joj je jasno da će svi njeni potezi i sve odluke koje donese biti zapisani u budućim udžbenicima povijesti. Odonda je koristila svaki trenutak svog vremena pokušavajući se snaći u gotovo neshvatljivoj evidenciji zločina kojom se morala pozabaviti. Slučaj je bio bez presedana u švedskom pravosuđu, a s obzirom na to da je trebalo iscrpno prikazati zločine koji su se događali najmanje trideset godina, shvatila je potrebu za posebnom radnom grupom. Pomislila je na državnu grupu istražitelja koja se bavila mafijom u Italiji i bila prisiljena raditi gotovo u tajnosti kako bi preživjela sedamdesetih i osamdesetih godina. Shvatila je zašto je Edklinth bio prisiljen raditi u tajnosti. Nije znala kome može vjerovati.

Njezin je prvi potez bio sazivanje triju članova Državnog odvjetništva. Odabrala je osobe koje poznaje već godinama. Zatim je angažirala poznatog povjesničara koji je radio u Vijeću za prevenciju zločina da joj pomogne s informacijama o nastajanju i razvoju tajne policije kroz desetljeća. Konačno je kao voditeljicu istrage postavila Monicu Figuerolu.

Time je istraga Sekcije dobila ustavno valjan oblik. Sada je bila u rangu s bilo kojom drugom policijskom istragom, iako je njihova istraga bila strogo povjerljiva. U posljednja je dva tjedna tužiteljica Gustavsson pozvala mnogo osoba na službena, ali vrlo diskretna ispitivanja. Na ispitivanja su osim Edklintha i Figuerole bili pozvani i inspektori Bublanski, Sonja Modig, Curt Svensson i Jerker Holmberg. Nakon toga pozvala je Mikaela Blomkvista, Malin Eriksson, Henryja Corteza, Christera Malma, Anniku Giannini, Dragana Armanskija, Susanne Linder i Holgera Palmgrenu. Osim zaposlenika *Millenniuma*, koji iz principa nisu odgovarali na pitanja koja bi mogla razotkriti njihove izvore, ostali su bili spremni reći sve što znaju i predati dokumentaciju.

Ragnhild Gustavsson nije se nimalo sviđalo što je dobila popis koji je sastavio *Millennium* i koji je značio da će biti prisiljena uhititi nekoliko osoba na određeni datum. Smatrala je da bi joj trebalo nekoliko mjeseci priprema prije nego što bi istraga došla do te faze, ali u ovom slučaju nije imala izbora. Mikael Blomkvist iz časopisa *Millennium* tu nije popuštao.

On nije bio pod pritiscima nikakvih državnih službi ili pravila i namjeravao je objaviti priču trećeg dana suđenja Lisbeth Salander. I tako se Ragnhild morala prilagoditi te krenuti u napad u isto vrijeme kako osumnjičene osobe i mogući dokazni materijali ne bi nestali. Začudo, Blomkvist je dobio potporu Edklintha i Figuerole, a i tužiteljica je poslije počela shvaćati da taj njegov način ima određenih prednosti. Kao tužiteljica dobit će točno onu dobro režiranu podršku medija koja joj je potrebna kako bi podigla optužnicu. A i proces će ići tako brzo da ništa o toj riskantnoj istrazi neće stići iscuriti u hodnike birokracije te tako možda dospjeti i do Sekcije.

„Blomkvist prije svega namjerava iskusiti Lisbeth Salander. To što će pritegnuti Sekciju samo je posljedica toga“, rekla je Monica Figuerola.

Suđenje protiv Lisbeth Salander trebalo je početi u srijedu, dva dana poslije, a tog su ponedjeljka na sastanku razgovarali o tome kako pregledati sav dostupni materijal i podijeliti zadatke. Trinaest je osoba sudjelovalo na sastanku. Ragnhild Gustavsson dovela je iz Državnog odvjetništva dvoje svojih najbližih suradnika. Iz državne zaštite sudjelovala je voditeljica istrage Monica Figuerola sa suradnicima Stefanom Bladhom i Andersom Berglundom. Šef državne zaštite Torsten Edklinth bio je tamo samo kao promatrač.

No Ragnhild Gustavsson zaključila je da zadatak tog kalibra, objektivno gledano, ne može biti ograničen samo na SOAu. Zato je pozvala inspektora Jana Bublanskog i njegovu grupu koja se sastojala od Sonje Modig, Jerkera Holmberga i Curta Svenssona iz javne policije. Oni su radili na slučaju Salander još od Uskrsa i bili dobro upoznati s cijelom pričom. Osim njih pozvala je tužiteljicu Agnetu Jervas i inspektora Marcusa Erlandera iz policije u Goteborgu. Istraga Sekcije bila je direktno povezana s istragom ubojstva Alexandera Zalachenka.

Kad je Monica Figuerola spomenula da bi kao svjedoka možda morali ispitati i bivšeg premijera Thorbjorna Falldina, policajci Jerker Holmberg i Sonja Modig zabrinuto su se promeškoli. U sljedećih pet sati pregledali su, ime po ime, popis osoba koje su identificirane kao aktivisti Sekcije, nakon čega su utvrdili o kojem se zločinu radilo i donijeli odluke o uhićenju. Sve skupa identificirano je sedam osoba povezanih sa stanom u Artiljerigatanu. Osim njih identificirano je još devet osoba koje bi trebale

biti povezane sa Sekcijom, ali nikada nisu posjetile Artillerigatan. Radile su uglavnom u SOAi na Kungsholmenu, ali su se sastajale s nekim od aktivista iz Sekcije.

„Još uvijek je nemoguće reći koliki je opseg te urote. Ne znamo pod kojim se uvjetima te osobe sastaju s Wadensjooom ili nekim drugim. Možda su doušnici ili su stekli dojam da rade na internoj istrazi ili tako nešto. Dakle nismo sigurni kako su oni umiješani, a to može biti riješeno jedino tako da dobijemo mogućnost da ih ispitamo. A i tu se radi samo o osobama koje smoprimijetili u tjednima dok smo ih nadgledali – dakle moguće je da postoji još osoba za koje još uvijek ne znamo.“

„Ali voditelj ureda i šef za budžet...“

„Za njih možemo sa sigurnošću tvrditi da rade za Sekciju.“

U šest navečer Ragnhild Gustavsson odlučila je da će napraviti sat vremena stanke za večeru pa nastaviti sastanak.

U tom trenutku, kad su svi ustali i počeli se kretati, suradnik Monice Figurole Jesper Thoms iz operative državne zaštite privukao joj je pozornost kako bi je izvijestio što se dogodilo u posljednjih nekoliko sati istrage.

„Clinton je veći dio dana proveo na dijalizi i vratio se u Artillerigatan oko pet. Jedini koji je učinio nešto interesantno jest Georg Nystrom, iako nismo točno sigurni što je to bilo.“

„Aha“, rekla je Monica.

„U pola dva Nystrom se odvezao do glavnoga kolodvora i sastao s dvije osobe. Otišli su pješice do hotela Sheraton i popili kavu u baru. Sastanak je trajao dvadesetak minuta, nakon čega se Nystrom vratio u Artillerigatan.“

„A tako. A s kim se to sastao?“

„Ne znamo. Nepoznati su nam. Dvojica muškaraca u dobi od trideset pet godina. Izgledaju kao da bi mogli biti iz istočne Europe. Ali naši su ih istražitelji, na žalost, izgubili kad su ušli u stanicu podzemne željeznice.“

„A tako“, rekla je Monica umorno.

„Ovo su fotografije“, rekao je Jesper Thoms i dao joj seriju fotografija. Gledala je uvećana lica muškaraca koje nikada prije nije vidjela.

„OK, hvala“, rekla je, stavila fotografije na stol i ustala da ode nešto

pojesti. Curt Svensson stajao je blizu nje i pogledao fotografije.

„O, kvragu“, rekao je.

„Zar su braća Nikolić umiješana u ovo?“

Monica je zastala.

„Tko?“

„Ta dvojica su stvarno gadni tipovi“, rekao je Svensson.

„Toni i Miro Nikolić.“

„Znaš tko su oni?“

„Da. Dva brata iz Huddingea. Srbi. Nekoliko smo ih puta pratili kad su imali dvadesetak godina i kad sam ja radio u odjelu koji se bavio bandama. Miro Nikolić je opasan. Za njim je prije nekoliko godina bila izdana i tjezalica zbog nanošenja teških tjelesnih ozljeda. Ali mislio sam da su se vratili u Srbiju i postali političari ili tako nešto.“

„Političari?“

„Ma da. U prvoj polovini devedesetih otišli su u Jugoslaviju i pomagali u etničkom čišćenju. Radili su za mafijaša Arkana, koji je imao neku svoju fašističku vojsku. Bili su na glasu kao *shooters*.“

„*Shooters!*“

„Ma plaćeni ubojice. Bili su malo u Beogradu, malo u Stockholmu. Njihov stric ima restoran na Norrmalmu, u kojem su povremeno, kao, službeno radili. Imali smo nekoliko dojava da su bili umiješani u barem dva ubojstva u internim obračunima u onome što smo zvali cigaretni rat među jugomafijom, ali nikada nismo imali dokaza da ih optužimo za nešto konkretno.“

Monica je bez riječi promatrala fotografije. Odjednom je nasmrtno prolijeđjela. Zabuljila se u Edklintha. „Blomkvist“, povikala je paničnim glasom.

„Ne namjeravaju se zadovoljiti samo time da ga ocrne. Namjeravaju ga ubiti i pustiti policiju da pronađe kokain za vrijeme istrage i sama zaključiti o čemu se tu radilo.“

Edklinth se zabuljio u nju.

„Trebao se naći s Erikom Berger u Samirovom restoranu“, rekla je Monica. Zgrabila je Svenssona za rame.

„Jesi naoružan?“

„Da...“

„Dodi sa mnom.“

Monica je najbrže što je mogla napustila sobu za sastanke. Njen se ured nalazio troja vrata dalje. Otključala ga je i uzela svoje službeno oružje iz ladice pisaćeg stola. Protiv svih pravila ostavila je vrata svoje sobe otključanima i širom otvorenima pa odjurila prema liftovima. Curt Svensson ostao je neodlučno stajati koju sekundu.

„Idi“, rekao je Bublanski Svenssonu.

„Sonja... idi s njima.“

Mikael je stigao u Samirov restoran u šest i dvadeset. Erika je i sama nedavno došla i pronašla prazan stol pokraj šanka u blizini ulaznih vrata. Poljubila ga je u obraz. Naručili su svaki po pivo, koje su odmah dobili, i janjetinu.

„Kako je prošlo s novinarkom s TV4?“ upitala je Erika.

„Malo hladno, kao i uvijek.“

Erika se nasmijala.

„Ako ne budeš pazio, još ćeš postati opsjednut njome. Zamisli, postoji cura koja ne pada na Blomkvistov šarm.“

„Ma, tijekom godina bilo je više cura koje nisu pale“, rekao je Mikael.

„Kako je prošao tvoj dan?“

„Profućkan dan. Ali pristala sam sudjelovati u debati o *SMPu* u Novinarskom domu. To će biti zadnje što ću imati reći o njima.“

„Divno.“

„Tako je prokleta lijepo ponovno biti u *Millenniumu*“, rekla „Nemaš pojma koliko mi je drago da si se vratila. Još uvijek to osjećam.“

„Ponovno je zabavno ići na posao.“

„Mmm.“

„Sretna sam.“

„A ja moram na zahod“, rekao je Mikael i ustao.

Napravio je nekoliko koraka i gotovo se sudario s muškarcem od kojih 35 godina koji je upravo ušao u restoran. Mikael je primijetio da izgleda kao da je odnekud iz istočne Europe i da se zabluljio u njega. A onda je ugledao strojnicu.

Kad su prošli Riddarholmen, Edklinth ih je nazvao i rekao da se ni

Mikael Blomkvist ni Erika Berger ne javljaju na mobitele. Možda su ih isključili dok večeraju.

Monica je opsovala i projurila Trgom Sodermalm brzinom od gotovo osamdeset kilometara na sat. Neprestano je trubila i oštro skrenula u Hornsgatan. Svensson je bio prisiljen uhvatiti se za vrata. Izvadio je pištolj i provjerio je li napunjen. Sonja je učinila isto na stražnjem sjedalu.

„Moramo zatražiti pojačanje“, rekao je Svensson.

„S braćom Nikolić se ne treba igrati.“ Monica je kimnula.

„Ovako ćemo“, rekla je.

„Sonja i ja idemo ravno u restoran u nadi da su oni tamo. Ti, Curt, znaš kako izgledaju braća Nikolić i zato je najbolje da stražariš vani.“

„OK.“

„Ako sve bude u redu, odmah odvodimo Blomkvista i Berger do auta i vozimo ih na policiju. Ako vidimo da se bilo što sumnjivo događa, ostajemo u restoranu i zovemo pojačanje.“

„OK“, rekla je Sonja.

Monica je još uvijek vozila po Hornsgatanu kad su začuli obavijest na policijskom radiju ispod ploče s instrumentima.

„Svim jedinicama. Pucnjava u Tavastgatanu na Sodermalmu. Samirov restoran.“ Monica Figuerola odjednom je osjetila grč u želucu.

Erika je vidjela kako se Mikael sudario s muškarcem od nekih 35 godina dok je išao prema zahodu pokraj ulaza. Namrštila se, iako ustvari nije znala zašto. Učinilo joj se da se taj nepoznati muškarac zabluljio u Mikaela s iznenađenim izrazom lica. Pitala se je li to neki od Mikaelovih poznanika.

A onda je vidjela kako je muškarac ustuknuo za korak i ispustio torbu na pod. Prvo nije shvaćala što gleda. Sjedila je paralizirana kad je muškarac podigao strojnicu i uperio je u Mikaela Blomkvista.

Mikael je reagirao bez razmišljanja. Lijevom je rukom zgrabio cijev i okrenuo je prema stropu. U mikrosekundi mu je kraj cijevi prošao ispred lica.

Pucnjava je u tom malom lokalnu bila zaglušna. Dijelovi stropa i lustera padali su preko Mikaela kad je Miro Nikolić ispalio jedanaest metaka. Na sekundu je Mikael Blomkvist gledao ravno u oči atentatoru.

A onda je Miro Nikolić ustuknuo za korak i trgnuo oružje prema sebi. Mikael je bio posve nepripremljen i cijev mu je isklznula iz ruke. Odjednom je shvatio da mu je život u opasnosti.

Bez razmišljanja se bacio na atentatora umjesto da pokuša potražiti zaštitu. Poslije je shvatio da bi, da je reagirao drugačije, da se sagnuo ili ustuknuo, bio na mjestu mrtav. Ponovno je uhvatio cijevstrojnice. Svom svojom težinom nagnuo se na atentatora i pritisnuo ga na zid. Čuo je ispaljivanje još šest ili sedam metaka i očajnički vukao strojnicu pokušavajući usmjeriti cijev prema podu. Erika Berger instinktivno se sagnula kad je ispaljena druga serija. Pala je i udarila glavom o stolac. Zatim se sklupčala na podu, podigla glavu i vidjela da su se na zidu na mjestu gdje je maloprije sjedila pojavile tri rupe od metaka.

Šokirana, okrenula je glavu i ugledala Mikaela kako se hrve s muškarcem na ulazu. Pao je na koljena, zgrabio cijev strojnice objema rukama i pokušavao je okrenuti. Vidjela je kako se atentator pokušava osloboditi. Neprestano je šakom udarao Mikaela u lice i po sljepoočnici.

Monica Figuerola prikočila je uz škripu guma ispred Samirova restorana, otvorila vrata auta i izjurila van. U ruci je imala svoj Sig Sauer i otkočila ga primijetivši jedan auto parkiran točno ispred ulaza u restoran.

Ugledala je Tonija Nikolića za volanom i usmjerila pištolj prema njegovu licu s druge strane stakla.

„Policija. Da vidim ruke“, povikala je. Toni Nikolić podigao je ruke.

„Izađi iz auta i legni na cestu“, urlala je s bijesom u glas. Okrenula je glavu i na sekundu pogledala Svenssona.

„Restoran“, rekla je.

Curt Svensson i Sonja Modig pretrčali su preko ceste.

Sonja je pomislila na svoju djecu. Bilo je to protiv svih policijskih procedura, uletjeti u zgradu s izvađenim oružjem, a da pojačanje nije na mjestu, bez pancirki i bez poštenog pregleda situacije... Tada je začula pucnjeve iz restorana. Mikael je uspio zaglaviti srednjak između okidača i štitnika kad je Miro Nikolić ponovno zapucao. Čuo je razbijanje stakla iza sebe. Osjetio je neopisivi bol kad je atentator nastavio stiskati okidač i pričepio mu prst, ali dok je god njegov prst bio tamo, strojnica nije mogla opaliti. Udarci šakom padali su mu preko glave i odjednom je osjetio da

ima 45 godina i da je u prokleta lošoj formi. *Ne mogu više. Moramo to okončati*, pomislio je.

Bila je to njegova prva racionalna misao otkako je vidio muškarca sa strojnicom. Stisnuo je zube i zabio prst još dalje iza okidača.

Zatim se odgurnuo stopalima, naslonio ramenom na atentatorovo tijelo i ponovno se osovio na noge. Desnom je rukom pustio strojnicu i podigao lakat kako bi se obranio od udaraca. Miro Nikolić tada ga je udario u pazuhu i rebra. Nekoliko su sekundi opet stajali licem u lice.

U sljedećem je trenutku Mikael osjetio kako je atentator otrgnut od njega. Osjetio je i posljednji očajnički bol u prstu, a onda je ugledao veliki lik Curta Svenssona. Svensson je doslovno podigao Miru Nikolića čvrsto ga uhvativši za vrat i udario mu glavom o vratnicu. Nikolić se srušio kao kuća od karata.

„Leži“, čuo je Šonju kako urla.

„Policija. Ostani ležati.“

Okrenuo je glavu i vidio je kako stoji raširenih nogu držeći pištolj objema rukama i pokušavajući shvatiti što se događa u tom kaosu. Naposljetku je okrenula pištolj prema stropu i pogledala Mikaela.

„Jesi ozlijeđen?“ upitala je.

Mikael je zbunjeno gledao u nju. Krvario je iz arkade i nosa.

„Mislim da sam slomio prst“, rekao je i sjeo na pod.

Monici Figueroli došao je u pomoć policijski auto sa Sodermalma za manje od minute nakon što je prisilila Tonija Nikolića da legne na pločnik. Identificirala se, pustila policajcima da se pobrinu za uhvaćenog pa otrčala do restorana. Zastala je na ulazu pokušavajući dobiti pregled situacije. Mikael Blomkvist i Erika Berger sjedili su na podu. On je bio sav krvav u licu i izgledao kao da je u šoku. Monica je odahnula.

Živ je. A onda se namrštila kad je vidjela kako mu je Erika Berger stavila ruku oko ramena. Sonja Modig čučala je i pregledavala Blomkvistovu ruku. Curt Svensson upravo je stavljao lisičine Miri Nikoliću, koji je izgledao kao da se sudario s ekspresnim vlakom. Na podu je vidjela strojnicu modela kojim se koristila švedska vojska.

Podigla je pogled i vidjela šokirane zaposlenike restorana, prestrašene goste, posvuda razbijene tanjure, prevrnute stolce i stolove i sve što je

pucnjava uništila. Osjetila je miris baruta. Ali, koliko je mogla vidjeti, u restoranu nije bilo mrtvih ni ranjenih. Patrolni su policajci počeli navirati u lokal s oružjem u rukama. Ispružila je ruku i dodirnula Svenssona po ramenu. Uspravio se.

„Rekao si da Miru Nikolića traže zbog nečega?“

„Točno. Teškog zlostavljanja otprije otprilike godinu dana. Neka tučnjava dolje u Hallundi.“

„OK. Onda ćemo ovako. Ja pokupim Blomkvista i Berger i nestanem odavde. Ti ostaneš tu.“

Priča je da ste ti i Sonja Modig došli ovamo na večeru i da ste prepoznali Nikolića, kojeg znaš još iz vremena kad si bio u odjelu za bande. Kad si ga pokušao uhiti, potegnuo je oružje i počeo pucati.

Pa si ga sredio.“

Svensson je izgledao zapanjeno. „Neće to proći... pa imamo svjedoke.“

„Svjedoci će reći da se netko tukao i pucao. O ovome ne treba izvještavati puno, dovoljne su samo večernje novine sutra. Dakle priča je da su braća Nikolić sasvim slučajno uhvaćena, i to zato što si ih ti prepoznao.“

Svensson se osvrnuo na kaos oko sebe pa kratko kimnuo.

Monica se probila kroz gomilu policije na ulici pa ugorala Mikaela i Eriku na stražnje sjedalo svog auta. Otišla je do glavnog iz patrole i tiho razgovarala s njim trideset sekundi. Kimmula je prema autu gdje su sjedili Mikael i Erika. Policajac je izgledao zbunjeno, ali je na kraju kimnuo. Odvezla se prema Zinkensdammu, parkirala i okrenula se prema njima.

„U koliko si lošem stanju?“

„Pa, opalio me par puta. Ali zubi su još na mjestu. Ozlijedio sam srednji prst.“

„Idemo na hitnu u St. Goran.“

„Što se dogodilo?“ upitala je Erika.

„I tko si ti?“

„Oprosti“, rekao je Mikael.

„Erika, ovo je Monica Figuerola. Radi u SOAi. Monica, ovo je Erika Berger.“

„To sam shvatila“, rekla je Monica neutralnim glasom. Nije pogledala

Eriku.

„Monica i ja upoznali smo se u istrazi. Ona je moj kontakt u Sigurnosnoj.“

„Razumijem“, rekla je Erika i odjednom se počela tresti, nastupio je šok. Monica je napeto promotrila Eriku.

„Što se dogodilo?“ upitao je Mikael. „Krivo smo protumačili njihovu namjeru s kokainom“, rekla je Monica.

„Mislili smo da su ti to podmetnuli da te ocrne. A ustvari su te namjeravali ubiti i pustiti policiju da pronade kokain kad ti pretraže stan.“

„Kakav kokain?“ upitala je Erika. Mikael je neko vrijeme žmirio.

„Odvezi me u St. Goran“, rekao je.

„Uhićeni?“ prasnuo je Fredrik Clinton. Osjetio je lagani pritisak oko srca.

„Mislimo da je sve u redu“, rekao je Georg Nystrom.

„Izgleda da je to bila čista slučajnost.“

„Slučajnost?“

„Za Mirom Nikolićem raspisana je tjeralica zbog nekog starog slučaja zlostavljanja. Neki pandur iz odjela za bande prepoznao ga je i uhvatio kad je ušao u Samirov restoran. Nikolića je uhvatila panika i počeo je pucati.“

„A Blomkvist?“

„Nije umiješan u to. Ne znamo ni je li uopće bio u restoranu kad je došlo do uhićenja.“

„Pa jebemu mater“, rekao je Clinton.

„Što znaju braća Nikolić?“

„O nama? Ništa. Misle da i Bjorck i Blomkvist imaju nekakve veze s *trajfickingom*.“,

„Ali znaju da je Blomkvista trebalo maknuti?“

„Naravno, ali teško da će početi brbljati o tome da su trebali nekog ubiti. Sigurno neće reći ni riječi sve do suđenja. A završit će u zatvoru zbog nezakonitog posjedovanja oružja i, pretpostavljam, tjelesnog napada na policajca.“

„Jebeni nespretnjakovići“, rekao je Clinton.

„Da, stvarno su se osramotili. Zasad moramo pustiti Blomkvista da pobjegne, ali ustvari nije došlo ni do kakve štete.“

Bilo je jedanaest navečer kad su Susanne Linder i dva poveća grmalja iz zaštite osoba Milton Securityja došla po Mikaela Blomkvista i Eriku Berger na Kungsholmen.

„Pa ti si stvarno posvuda“, rekla je Susanne Eriki.

„Sorry“, odgovorila je Erika potišteno.

Erika je u autu na putu do bolnice St. Goran doživjela šok. Odjednom je shvatila da su ona i Mikael skoro ubijeni.

Mikael je proveo sat vremena u hitnoj službi, gdje su mu sredili rane na licu, snimili ga rendgenom i stavili mu gips na srednji prst lijeve ruke. Imao je ozbiljne ozljede na gornjem zglobu zbog uklještenja i vjerojatno će ostati bez nokta. Najozbiljniju ozljedu zadobio je, ironijom sudbine, kad mu je Svensson došao u pomoć i odgurnuo Nikolića od njega. Mikaelu je prst zapeo pokraj okidača strojnice i bio jednostavno slomljen. Osjećao je paklene bolove, ali ništa opasno po život.

Za Mikaela je šok nastupio tek dva sata poslije, kad su stigli u državnu zaštitu u SOAi i dali izjave inspektoru Bublanskom i tužiteljici Ragnhild Gustavsson. Odjednom se počeo smrzavati i osjetio takav umor da mu se činilo da će zaspati između pitanja koja su mu postavljali. A onda je došlo do male zbrke. „Ne znamo što planiraju“, rekla je Figuerola.

„Ne znamo je li Blomkvist trebao biti jedina žrtva ili su namjeravali ubiti i Eriku Berger. Ne znamo misle li nešto ponovno pokušati i je li netko drugi iz *Millenniuma* isto ugrožen... A i zašto ne ubiju Salander, ona je ta koja predstavlja pravu prijetnju Sekciji?“

„Dok su Mikaelu stavljali gips, ja sam već nazvala sve zaposlene u *Millenniumu* i obavijestila ih“, rekla je Erika.

„Svi će nastojati ne pokazivati se puno u javnosti dok časopis ne izađe. U redakciji neće biti nikoga.“

Prva Edklinthova reakcija bila je da Mikaelu i Eriki odmah da tjelohranitelje. Ali onda su i on i Monica shvatili da možda ne bi bilo najpametnije privući pozornost na sebe kontaktiranjem zaštite osoba u SOAi.

Erika je riješila taj problem odbivši policijsku zaštitu. Podigla je telefonsku slušalicu, nazvala Dragana Armanskija i objasnila mu situaciju. I zato je kasno navečer Susanne Linder iznenada pozvana na posao.

Mikael Blomkvist i Erika Berger smješteni su na gornji kat sigurne kuće koja se nalazila malo iza Drottningholma na putu prema centru Ekero. Bila je to velika vila iz tridesetih godina 20. stoljeća s pogledom na more, impresivnim vrtom i posjedom te pripadajućom manjom kućom u dvorištu. Vlasnik je bio Milton Security, ali tamo je živjela Martina Sjogren, šezdesetosmogodišnjakinja, udovica dugogodišnjeg suradnika Milтона Hansa Sjogrena, koji je poginuo kada je prije petnaest godina na službenom zadatku propao kroz istruljeli pod jedne napuštene kuće kod Sale. Nakon pogreba Armanskij je razgovarao s Martinom Sjogren te joj ponudio da bude domaćica i da se brine za sve što treba oko kuće. Besplatno je stanovala u stanu u prizemlju, dok je kat bio spremanza slučajeve kada Milton Security, nekoliko puta godišnje, u vrlo kratkom roku mora sakriti neku osobu koja se zbog stvarne ili umišljene prijetnje boji za svoju sigurnost.

Monica je otišla s njima. Sjela je na stolac u kuhinji i pustila Martinu Sjogren da je ponudi kavom dok su se Erika i Mikael smještali na katu, a Susanne Linder kontrolirala alarme i elektroničku opremu za videonadzor oko kuće.

„U komodi ispred kupaonice imate četkice za zube ihigijenske potrepštine“, povikala je Martina Sjogren s podnožja stubišta.

Susanne Linder i dvoje zaštitara iz Milton Securityja smjestili su se u sobu u prizemlju.

„Na nogama sam otkad su me probudili u četiri ujutro“, rekla je Susanne.

„Možete se dogovoriti oko rasporeda stražarenja, ali pustite me da spavam barem do pet ujutro.“

„Možeš mirno spavati cijele noći, mi ćemo se pobrinuti za ovo“, rekao je jedan od zaštitara.

„Hvala“, rekla je Susanne i otišla u krevet.

Monica je rastreseno slušala dok su dva stražara uključivala alarm za detekciju pokreta u vrtu i izvlačila šibice za preuzimanje prve smjene. Onaj koji je izgubio napravio si je sendvič i sjeo ispred televizora u sobi pokraj kuhinje. Monica je proučavala šalice za kavu na cvjetice. I ona je bila na nogama od ranog jutra i osjećala se prilično smlavljeno. Razmišljala je da

ode kući, kad je Erika Berger sišla s kata i natočila si kave. Sjela je s druge strane stola.

„Mikael je zaspao ko klada čim je legao u krevet.“

„Reakcija na adrenalin“, rekla je Monica.

„I što sada?“

„Morat ćete ostati ovdje nekoliko dana. Za tjedan dana je sve gotovo, ovako ili onako. Kako si ti?“

„Ma. Još uvijek sam malo uzdrmana. Ovako nešto ne događa mi se svaki dan. Upravo sam nazvala muža da mu kažem zašto se večeras neću vratiti kući.“

„Hmm.“

„Udana sam za...“

„Znam za koga si udana.“

Tišina. Monica je protrljala oči i zijevnula.

„Moram kući spavati“, rekla je.

„O Isuse Bože. Prestani se glupirati i odi legni kraj Mikaela“, rekla je Erika.

Monica ju je promatrala.

„Zar je tako očito?“ upitala je. Erika je kimmula.

„Je li Mikael nešto rekao...“

„Ni riječi. Obično je vrlo diskretan u vezi sa svojim prijateljicama. Ali ponekad ga možeš čitati kao otvorenu knjigu. A ti si otvoreno neprijateljski nastrojena prema meni. Pokušavate nešto sakriti.“

„To je zbog mog šefa“, rekla je Monica.

„Tvog šefa?“

„Da. Edklint bi pobjesnio da zna da ja i Mikael...“

„Shvaćam.“

Tišina.

„Ne znam što se događa između tebe i Mikaela, ali ja ti nisam konkurencija“, rekla je Erika.

„Nisi?“

„Mikael i ja smo povremeno ljubavnici. Ali nisam udana za njega.“

„Shvatila sam da imate prilično specifičnu vezu. Rekao mi je to kad smo bili u Sandhamnu.“

„Bila si u Sandhamnu s njim. Onda je ozbiljno.“

„Nemoj me zezati.“

„Monica... nadam se da ćete ti i Mikael... pokušat ću da vam ne stojim na putu.“

„A ako ne budeš mogla?“ Erika je slegnula ramenima. „Njegova bivša žena poludjela je kad ju je prevario sa mnom. Izbacila ga je iz kuće. To je bila moja pogreška. Sve dok je Mikael sam i dostupan, ne muči me savjest. Ali obećala sam samoj sebi da ću se držati podalje ako bude imao ozbiljnu vezu.“

„Ne znam usuđujem li se upuštati u tako nešto s njim.“

„Mikael je poseban. Jesi li zaljubljena u njega?“

„Mislim da jesam.“

„Eto vidiš. Nemoj ga unaprijed odbaciti. A sad odi k njemu u krevet.“

Monica je neko vrijeme razmišljala o tome. A onda je otišla na kat, svukla se i uvukla u krevet pokraj Mikaela. Nešto je promrmljao i stavio joj ruku oko struka.

Erika Berger ostala je sama u kuhinji i dugo razmišljala. Iznenada se osjećala duboko nesretnom.

XXV.

Srijeda, 13. srpnja – četvrtak, 14. srpnja

Mikael Blomkvist uvijek se pitao kako to da su glasnogovornici sa suda uvijek tako tihi i diskretni. Jedva je uspio čuti obavijest da će suđenje u slučaju Lisbeth Salander početi u dvorani pet u deset sati. Došao je puno ranije i stao na ulaz dvorane. Bio je jedan od prvih koji je ušao. Sjeo je na mjesto za promatrače na lijevoj strani, s koje je imao najbolji pogled na stol za kojim je sjedila obrana. Promatračka su se mjesta brzo popunila. Zanimanje medija za slučaj neprestano je raslo, a posljednjih je tjedana tužitelj Richard Ekstrom svakodnevno davao intervju. Ekstrom je bio vrijedan.

Lisbeth Salander bila je optužena za zlostavljanje i teško zlostavljanje u slučaju CarlMagnusa Lundina; za prijetnju, pokušaj ubojstva i teško zlostavljanje u slučaju pokojnog Karla Axela Bodina, alias Alexandera Zalachenka; za dva slučaja provale – prvi u vikendicu u Stallarholmenu pokojnog odvjetnika Nilsa Bjurmana, a drugi u njegov stan na Odenplanu; za krađu osobnih stvari Harley Davidsona čiji je vlasnik Sonny Nieminen, član Motokluba Svavelsjo; za tri slučaja nezakonitog posjedovanja oružja – suzavca, elektrošokera i poljskog pištolja P83 Wanad, koji je pronađen u Gossebergi; za krađu ili utaju dokaznog materijala – objašnjenje nije bilo jasno, ali se odnosilo na dokumente koje je pronašla u Bjurmanovoj vikendici, te za brojne manje prijestupe. Sve skupa Lisbeth Salander skupila je šesnaest točaka optužnice.

Ekstrom se osim toga pobrinuo da u javnost procuri da je Lisbethino mentalno stanje prilično upitno. Pozvao se na psihijatrijsku procjenu koju je na njen osamnaesti rođendan napravio doktor Jesper H. Loderman te na istragu koju je po naredbi suda proveo doktor Peter Teleborian. S obzirom na to da je ta maloumna djevojka po svom starom običaju kategorično odbijala razgovarati sa psihijatrima, analize su se temeljile na „promatranjima“, koja su provedena otkako je smještena u zatvor Kronoberg u Stockholmu, mjesec dana prije suđenja. Teleborian, koji je imao dugogodišnje iskustvo s pacijenticom, utvrdio je da Lisbeth Salander boluje od ozbiljnog psihičkog poremećaja te upotrebljavao riječi kao

psihopatija, patološki narcizam i paranoična shizofrenija.

Mediji su izvijestili i da ju je sedam puta ispitala policija. Svaki put optužena nije htjela ni pozdraviti voditelje ispitivanja. Prvo je ispitivanje obavila policija u Goteborgu, dok su ostala bilaprovedena na policiji u Stockholmu. Preslušavanje snimki s ispitivanja otkrivalo je kako su je ljubazno pokušali navesti da odgovori na pitanja i uporno je ispitivali, ali odgovora nisu dobili. Nije se čak ni nakašljala.

Jednom se prilikom na snimci može čuti glas Annike Giannini, koja konstatira da njena klijentica očito ne želi odgovarati na pitanja. I tako se optužnica protiv Lisbeth Salander zasnivala samo na materijalnim dokazima i činjenicama do kojih je policija uspjela doći.

Lisbethina je šutnja povremeno dovodila i njenu odvjetnicu u nezgodnu situaciju s obzirom na to da je bila prisiljena gotovo se isto toliko ne očitovati kao i njena klijentica. A o čemu su Annika Giannini i Lisbeth Salander razgovarale nasamo, bilo je povjerljivo.

Ekstrom nije tajio da najprije namjerava tražiti da Lisbeth Salander smjeste u zatvoreni psihijatrijski odjel, a nakon toga popriličnu zatvorsku kaznu. Obično je procedura obratna, no smatrao je da je u njezinu slučaju psihički poremećaj toliko očit, a izvještaj psihijatra toliko jasan da nema druge opcije. Vrlo se rijeko događa da se sud protivi mišljenju psihijata.

Također je smatrao da se njen status nesposobne za samostalan život ne bi trebao mijenjati. U jednom je intervjuu zabrinuta izraza lica objasnio da u Švedskoj postoji određeni broj sociopata s toliko ozbiljnim psihičkim poremećajima da predstavljaju opasnost za sebe i za druge te da znanost nema drugih opcija nego da ih drži zatvorene. Spomenuo je slučaj djevojke Anette koja je još sedamdesetih godina imala divljačke ispade, o kojoj se puno pisalo u medijima i koja je i sada, trideset godina poslije, zatvorena na psihijatriji. Svaki pokušaj da smanje restrikcije rezultirao je njenim bezumnim i divljačkim napadima na rodbinu i osoblje klinike ili pokušajima da se ozlijedi. Ekstrom je smatrao da Lisbeth Salander boluje od sličnoga psihičkog poremećaja. Zanimanje medija poraslo je i zbog jednostavnog razloga što Lisbethina hraniteljica Annika Giannini nije davala izjave medijima. Uporno je odbijala intervju u kojima bi mogla izreći mišljenje druge strane. Tako su se mediji našli u nezgodnoj situaciji u kojoj se tužitelj

razbacivao informacijama, dok hraniteljica, začudo, nije rekla ni riječi o tome koje je mišljenje Lisbeth Salander o optužbi ili koju strategiju misli upotrijebiti.

Taj je odnos komentirao pravni stručnjak angažiran da prati slučaj za jedne večernje novine. U jednoj je kolumni ustvrdio da je Annika Giannini ugledna odvjetnica koja zastupa ženska prava, ali da uopće nema iskustva u slučajevima izvan tog područja te zaključio da nije prikladna da brani Lisbeth Salander. Mikael Blomkvist saznao je od sestre i da joj se nekoliko poznatih odvjetnika obratilo i ponudilo svoje usluge. Annika je po nalogu svoje klijentice odbila sve ponude. U očekivanju početka suđenja Mikael je promatrao druge u publici. Odjednom je primijetio Dragana Armanskija na mjestu blizu izlaza.

Na sekundu su im se pogledi sreli.

Ekstrom je imao zastrašujuću gomilu papira na svom stolu. Kimmuo je nekim novinarima koje je poznao.

Annika je sjedila za svojim stolom prekoputa Ekstroma. Razvrstavala je svoje papire i nije gledala oko sebe. Mikaelu se učinilo da mu sestra izgleda malo nervozno. Možda se boji nastupa, pomislio je.

Tada su u dvoranu ušli glavni sudac, pomoćnik suca i porotnik. Glavni je sudac bio Jorgen Iversen, 57-godišnji sjedokosi muškarac mršava lica i energičnih pokreta. Mikael je sastavio Iversenovu biografiju i znao da je poznat kao vrlo iskusan i pravedan sudac koji je već sudio u nekoliko poznatih slučajeva. Iako je Mikael bio navikao na Lisbethinu sposobnost da ga šokira svojim odabirom odjeće, bio je zbunjen što joj je Annika Giannini dopustila da se na sudu pojavi odjevena u crnu kožnatu minicu koja se odšila na rubu i u crnoj majici s naramenicama s natpisom „Ideš mi na živce“ koja joj baš i nije prekrivala tetovaže. Nosila je bakandže, remen s nitnama i prugaste crno-ljubičaste dokoljenke. Imala je desetak naušnica u ušima te piercing u usnici i obrvi. Crna joj je kosa tri mjeseca nakon operacije malo narasla i stršila na sve strane. I bila je neuobičajeno jako našminkana. Imala je sivi ruž, iscrtane obrve, a s toliko je crne maškare Mikael nikada nije vidio. U vrijeme kad se on družio s njom, nije se činilo da je šminka posebno zanima.

Izgledala je pomalo vulgarno, da se diplomatski izrazimo. Pomalo

gotički. Podsjećala je na vampira iz nekog umjetničkog popart filma iz šezdesetih godina. Kad se pojavila, Mikael je primijetio da je nekoliko novinara u publici šokirano zinulo, a onda se nasmiješilo. Kad su konačno vidjeli tu curu o kojoj su toliko pisali i oko koje je bilo toliko skandala, ispunila je sva njihova očekivanja.

A onda je shvatio da se Lisbeth Salander prurušila. Obično se odijevala nemarno i nije imala nekog stila. Mikael je pretpostavio da se nije tako odjenula iz nekih modnih poriva, nego „da naglasi svoj identitet. Lisbeth je označila svoj privatni teritorij kao opasno područje. Šiljci na njenoj kožnatoj jakni uvijek su ga podsjećali na isti obrambeni mehanizam kao ježeve bodlje. To je znak okolini. Ne pokušavajte me pogladiti jer će vas zaboljeti.

Kad je ušla u sud, naglasila je svoj stil odijevanja do te mjere da je to bilo gotovo pretjerano i postalo parodija.

Odjednom je shvatio da to nije slučajnost, nego dio Annikine strategije. Da je Lisbeth Salander došla zalizana, u finoj bluzi i urednim ženstvenim cipelama, izgledala bi kao prevarantica koja pokušava sudu prodati priču. Bilo je to pitanje vjerodostojnosti. Sada je došla ovamo kao ona i nitko drugi. U ponešto pretjeranom izdanju kako bi to svima bilo jasno.

Nije se pravila da je netko tko nije. Njena poruka sudu bila je da nema razloga sramiti se ili glumiti pred njima. Ako sudu smeta njezin izgled, to nije njen problem. Društvo je optužuje za razne stvari, a tužitelj ju je dovukao na sud. Samom svojom pojavom već je naglasila da namjerava odbaciti tužiteljeve optužbe kao gluposti.

Kretala se samouvjereno i sjela na dodijeljeno joj mjesto pokraj hraniteljice. Pogledom je prešla preko publike. U pogledu nije bilo nikakve radoznalosti. To je više izgledalo kao da je samo mirno primijetila i popisala osobe koje su je već osudile na novinskim stranicama i na televiziji.

Bilo je to prvi put da ju je Mikael vidio nakon Gosseberge, kad je ležala kao okrvavljena potrgana lutka na klupi u kuhinji, i godinu i pol nakon što ju je posljednji put sreo u normalnim okolnostima. Ako bi se izraz „normalne okolnosti“ uopće mogao upotrijebiti za Lisbeth Salander. Pogledi su im se sreli na nekoliko sekundi. Malo se zadržala na njemu, ali nije

pokazala da ga prepoznaje. No proučila je veliku modricu koja je prekrivala Mikaelov obraz i sljepoočnicu te kirurški flaster koji mu je prekrivao desnu obrvu. Na sekundu se Mikaelu učinilo da su joj se oči nasmiješile. Nije bio siguran da to nije samo umislio. A onda je sudac Iversen udario čekićem o stol i suđenje je počelo.

Promatrači su u sudnici proveli sve skupa trideset minuta. Poslušali su uvodni govor tužitelja Ekstroma, u kojem je iznio stanje stvari i nabrojio točke optužnice.

Svi novinari osim Mikaela Blomkvista marljivo su zapisivali, iako su već znali za što je Ekstrom namjerava optužiti. Mikael je već napisao svoju priču i došao je u sudnicu samo kako bi bio prisutan i vidio Lisbeth Salander.

Ekstromova uvodna optužnica potrajala je dvadeset dvije minute. Zatim je na red došla Annika Giannini. Njen je odgovor trajao trideset sekundi. Glas joj je bio miran.

„Odbacujemo sve točke tužiteljeve optužbe osim jedne. Moja klijentica priznaje da je posjedovala nedopušteno oružje u obliku suzavca. Sve druge točke optužnice moja klijentica odbacuje i ne osjeća se krivom. Dokazat ćemo da su tužiteljeve tvrdnje pogrešne i da je moja klijentica bila izložena grubom kršenju ljudskih prava. Zahitjevat ću da moja klijentica bude proglašena nedužnom, da je se proglasi sposobnom za normalan život i da bude puštena na slobodu.“

Čulo se šuškanje novinarskih blokova. Odvjetnica Giannini konačno je otkrila svoju strategiju. Ali strategija nije bila ono što su novinari očekivali. Pretpostavka koja se najviše čula bila je da će se Annika Giannini pozvati na psihičku bolest svoje klijentice i igrati na tu kartu. Mikael se odjednom nasmiješio.

„U redu“, rekao je sudac Iversen i nešto zabilježio. Pogledao je Anniku Giannini.

„Je li to sve?“

„To je moja uvodna riječ.“

„Ima li tužitelj što dodati?“ upitao je Iversen.

Tužitelj Ekstrom zamolio je da se suđenje odvija iza zatvorenih vrata. Pozvao se na to kako bi zaštitio psihičko stanje optužene te zato što bi

detalji suđenja mogli predstavljati prijetnju državnoj sigurnosti.

„Pretpostavljam da mislite na takozvanu aferu Zalachenko“, rekao je Iversen.

„Točno. Alexander Zalachenko došao je u Švedsku kao politički azilant i potražio zaštitu od užasne diktature. Postoje dijelovi procesa, imena osoba i slično koji su još uvijek strogo povjerljivi iako je gospodin Zalachenko mrtav. Zato molim da se suđenje odvija iza zatvorenih vrata i da se svi moraju obavezati na šutnju o onim dijelovima suđenja koji su posebno osjetljivi.“

„Razumijem“, rekao je Iversen i duboko se zamislio.

„Osim toga veliki dio suđenja bavit će se skrbništvom optužene. To su pitanja koja se u normalnim slučajevima gotovo automatski tretiraju kao povjerljiva i zato bih iz obzira prema optuženoj htio da suđenje bude zatvoreno za javnost.“

„Što kaže odvjetnica Giannini na tužiteljev zahtjev?“

„Nama je svejedno.“

Sudac Iversen još je kratko promislio. Konzultirao se s pomoćnikom pa objavio, što je razdražilo prisutne novinare, da će uvažiti tužiteljevu molbu. I tako je Mikael Blomkvist napustio dvoranu. Dragan Armanskij čekao je Mikaela Blomkvista na dnu stuba zgrade suda. Vladala je prava srpanjska pripeka i Mikael je osjetio kako mu se znojne mrlje odmah stvaraju ispod pazuha. Njegova dva tjelohranitelja pridružila su mu se čim je izašao iz zgrade. Kimnuli su Armanskiju i počeli pregledavati okolinu.

„Čudno mi je hodati okolo s tjelohraniteljima“, rekao je Mikael.

„Koliko će sve ovo koštati?“

„Firma časti“, rekao je Armanskij.

„Od osobnog mi je interesa da si živ. Zadnjih smo mjeseci obavili nekih dvjesto pedeset tisuća kruna *pro bono*.“,

Mikael je kimnuo.

„Kavu?“ upitao je Mikael i pokazao na talijanski kafić u Bergsgatanu.

Armanskij je kimnuo. Mikael je naručio *caffè latte*, dok je Armanskij odabrao dupli espresso sa žličicom mlijeka. Sjeli su u hlad ispred kafića. Tjelohranitelji su sjeli za stol do njihova. Pili su kolu.

„Iza zatvorenih vrata“, konstatirao je Armanskij. „To se moglo

očekivati. A i bolje je tako, možemo bolje upravljati protokom informacija.“

„Da, nema to nikakve veze, ali mi se tužitelj Richard Ekstrom počinje sve manje sviđati.“

Mikael se složio. Pili su kavu i gledali prema zgradi suda gdje će biti odlučena budućnost Lisbeth Salander.

„Gušterova posljednja bitka“, rekao je Mikael.

„Dobro je pripremljena“, tješio ga je Armanskij.

„I moram reći da me impresionirala tvoja sestra.“

Kada je tek počela smišljati strategiju, mislio sam da se šali, ali što više mislim o tome, čini mi se sve mudrijom.“

„Ovo suđenje neće biti odlučeno tamo unutra“, rekao je Mikael.

Te je riječi ponavljao kao mantru već nekoliko mjeseci.

„Pozvat će te da svjedočiš“, rekao je Armanskij.

„Znam. Spreman sam. Ali to će biti tek prekosutra. Barem tako računamo.“

Tužitelj Richard Ekstrom zaboravio je bifokalne naočale kod kuće, pa je bio prisiljen podići naočale na čelo i zaškiljiti kako bi uspio pročitati nešto što je sitno napisao u svojim bilješkama. Brzo je prešao rukom preko plave brade, ponovno stavio naočale i ogledao se po prostoriji. Lisbeth Salander sjedila je ravnih leđa i promatrala tužitelja pogledom koji nije bilo moguće protumačiti. Lice i pogled bili su joj nepomični. Izgledala je kao da nije sasvim prisutna. Bilo je vrijeme da tužitelj počne ispitivanje.

„Htio bih podsjetiti gospođicu Salander da je pod zakletvom“, rekao je Ekstrom naposljetku. Lisbethino lice ostalo je nepomično. Tužitelj Ekstrom očekivao je, izgleda, nekakav odgovor i pričekao nekoliko sekundi. Podigao je obrve.

„Dakle pod zakletvom ste“, ponovio je. Lisbeth Salander nakrivila je glavu. Annika Giannini bila je zauzeta čitanjem nečega iz dokumenata preliminarne istrage i izgleda da je nije zanimalo što tužitelj Ekstrom radi. Ekstrom je skupio svoje papire. Nakon nekog vremena neugodne tišine nakašljao se.

„Dakle“, rekao je Ekstrom službeno.

„Da prijedemo ravno na događaje u vikendici pokojnog odvjetnika“

Bjurmana kod Stallarholmena šestog travnja ove godine, što je bilo početna točka moje uvodne izjave jutros. Pokušat ćemo razjasniti kako to da ste otišli do Stallarholmena i ustrijelili CarlMagnusa Lundina.“

Ekstrom je izazivački pogledao Lisbeth. Ona se još uvijek nije ni pomaknula. Tužitelj je odjednom izgledao kao da će odustati. Raširio je ruke i pogledao glavnog suca. Sudac Jorgen Iversen izgledao je zamišljeno. Bacio je pogled na Anniku Giannini, koja je još uvijek bila zadubljena u neki papir, sasvim nesvjesna što se oko nje događa.

Sudac Iversen se nakašljao. Sada je pogledao Lisbeth Salander.

„Da iz vaše tišine shvatimo da ne želite odgovoriti na pitanja?“ upitao je.

Lisbeth je okrenula glavu i pogledala suca Iversena u oči.

„Rado ću odgovoriti na pitanja“, rekla je.

Sudac Iversen je kimnuo.

„Pa onda biste mogli i odgovoriti na pitanje“, ubacio se tužitelj Ekstrom.

Lisbeth je ponovno pogledala Ekstroma. I dalje je šutjela.

„Možete li, molim vas, odgovoriti na pitanje?“ upitao je sudac Iversen.

Lisbeth je ponovno okrenula glavu prema glavnom sucu i podigla obrve. Glas joj je bio jasan i glasan.

„Koje pitanje? Dosad je ovaj tamo“, kimnula je prema Ekstromu, „izrekao samo nekoliko nedokazanih tvrdnji. Nisam čula nikakvo pitanje.“ Annika Giannini podigla je pogled. Nalaktila se na stol i naslonila glavu na dlan, odjednom zainteresirana.

Tužitelj Ekstrom na trenutak se potpuno izgubio.

„Možete li biti toliko ljubazni i ponoviti pitanje?“ predložio je sudac Iversen.

„Pitao sam... jeste li otišli do vikendice odvjetnika Bjurmana kod Stallarholmena s namjerom da ustrijelite CarlMagnusa Lundina?“

„Ne, rekao si da želiš razjasniti kako to da sam otišla do Stallarholmena i ustrijelila CarlMagnusa Lundina. To nije pitanje. To je općenita tvrdnja u kojoj si pretpostavio moj odgovor. Ja nisam odgovorna za tvoje tvrdnje.“

„Nemojte se hvatati za svaku riječ. Odgovorite na pitanje.“

„Ne.“ Tišina.

„Što ne?“

„To je odgovor na pitanje.“

Tužitelj Richard Ekstrom uzdahnuo je. Ovo će biti dug dan. Lisbeth Salander promatrala ga je s iščekivanjem.

„Možda bi bilo najbolje da krenemo otpočetak“, rekao je.

„Jeste li se nalazili u vikendici pokojnog odvjetnika Bjurmana kod Stallarholmena poslijepodne šestog travnja ove godine?“

„Da.“

„Kako ste otišli tamo?“

„Otišla sam vlakom do Sodertaljea, a onda busom prema Strangnasu.“

„Zašto ste otišli do Stallarholmena? Jeste li se dogovorili s CarlMagnusom Lundinom i njegovim prijateljem Sonnyjem Nieminenom da ćete se tamo sastati?“

„Ne.“

„Kako to da su se oni pojavili tamo?“

„To moraš njih pitati.“

„Sada pitam vas.“ Lisbeth nije odgovorila. Sudac Iversen se nakašljao.

„Pretpostavljam da gospođica Salander ne odgovara zato što ste, ako gledamo čisto semantički, to formulirali kao izjavu“, pritekao mu je Iversen u pomoć.

Annika Giannini odjednom se zahihotala, taman dovoljno glasno da se čulo. Odmah je i utihnula i ponovno se zagledala u svoje papire. Ekstrom ju je izivcirano pogledao.

„Što mislite, zašto su se Lundin i Nieminen pojavili tamo kod Bjurmanove vikendice?“

„To ne znam. Pretpostavljam da su je došli zapaliti. Lundin je imao litru benzina u plastičnoj boci u torbi na svom HarleyDavidsonu.“

Ekstrom je napucao usnice.

„Zašto ste otišli do vikendice odvjetnika Bjurmana?“

„Tražila sam informacije.“

„Kakve informacije?“

„Informacije koje mislim da su Lundin i Nieminen došli uništiti, a koje bi mogle pridonijeti razjašnjenju tko je ubio tu gnjidu.“

„Dakle vi smatrate odvjetnika Bjurmana gnjidom? Jesam li to točno shvatio?“

„Da.“

„A zašto to mislite?“

„Zato što je sadistička svinja, gad i silovatelj, dakle gnjida.“

Citirala je tekst koji je bio tetoviran na trbuhu pokojnog odvjetnika Bjurmana i time indirektno priznala da ona stoji iza tog teksta. Ali to nije ulazilo u optužnicu protiv Lisbeth Salander. Bjurman nikada nije prijavio zlostavljanje, što bi bio dokaz je li se svojom voljom dao tetovirati ili se to dogodilo pod prisilom.

„Drugim riječima, vi tvrdite da vas je vaš skrbnik seksualno iskorištavao. Možete li nam reći kada se to dogodilo?“

„To se dogodilo u utorak osamnaestog veljače 2003. i ponovno u petak sedmog ožujka iste godine.“

„Odbijali ste odgovoriti na sva pitanja koja vam je postavio voditelj ispitivanja. Zašto?“

„Nisam im imala što reći.“

„Pročitao sam tu vašu takozvanu autobiografiju koju nam je vaša odvjetnica iznenada donijela prije nekoliko dana. Moram reći da je to vrlo čudan dokument, no vratit ćemo se na njega. Ali u njoj tvrdite da vas je odvjetnik Bjurman pri prvom susretu prisilio na oralni seks, a pri drugom vas cijele noći silovao i grubo mučio.“

Lisbeth nije odgovorila.

„Je li to točno?“

„Da.“

„Jeste li prijavili silovanja policiji?“

„Ne.“

„Zašto ne?“

„Policija nikada prije nije slušala kad sam im nešto pokušavala reći. Dakle nije bilo smisla bilo što im prijaviti.“

„Jeste li to ispričali nekom svom poznaniku? Nekoj prijateljici?“

„Ne.“

„Zašto ne?“

„Zato što se to nikoga ne tiče.“

„OK, jeste li potražili nekog odvjetnika?“

„Ne.“

„Jeste li se obratili nekom liječniku kako bi vam pregledao rane koje

tvrdite da ste zadobili?“

„Ne.“

„I niste se obratili nikakvoj službi za pomoć ženama.“

„Ponovno tvrdnja.“

„Ispričavam se. Jeste li se obratili nekoj službi za pomoć ženama?“

„Ne.“ Ekstrom se okrenuo prema sucu.

„Htio bih istaknuti da optužena tvrdi da je dva puta bila izložena seksualnom zlostavljanju, od kojih je drugi napad bio vrlo grub. Tvrdi da je za ta silovanja kriv njen skrbnik, pokojni odvjetnik Nils Bjurman. Istovremeno bismo i sljedeće faktore trebali ovdje uzeti u obzir...“

Ekstrom je tražio među svojim papirima.

„U istrazi koju je proveo odjel za zločine nema ničega u prošlosti odvjetnika Bjurmana što bi potvrdilo priču Lisbeth Salander. Bjurman nikada nije bio osuđen za zločin. Nikada nije bio prijavljen policiji, niti je bio predmet istrage. Ranije je bio skrbnik ili dobročinitelj nekolicini mladih ljudi i nitko od njih nije rekao da je bio izložen nekoj vrsti iskorištavanja. Baš suprotno, odlučno tvrde da se Bjurman prema njima ponašao korektno i prijateljski.“

Ekstrom je okrenuo list.

„Moj je zadatak i da vas podsjetim da Lisbeth Salander ima dijagnozu paranoične shizofrenije. Radi se o mladoj ženi s dokumentiranom sklonošću nasilju i koja od ranog puberteta ima ozbiljnih poteškoća u kontaktima s okolinom. Nekoliko je godina provela u psihijatrijskoj klinici za djecu, a od osamnaeste godine ima skrbnika. Koliko god to bilo žalosno, postoje razlozi za to. Lisbeth Salander opasna je za sebe i svoju okolinu. Moje je uvjerenje da njoj nije potrebna zatvorska kazna. Njoj treba skrb.“

Napravio je dramatsku pauzu.

„Diskutirati o mentalnom stanju mlade osobe nikada nije ugodan zadatak. Toliko toga može narušiti njen integritet, dok će njeno mentalno stanje biti predmet raznih tumačenja. U ovom slučaju moramo zauzeti stav o zbrkanoj slici svijeta koju ima Lisbeth Salander. Ona se vrlo jasno vidi u toj takozvanoj autobiografiji. Nigdje se drugdje toliko jasno ne vidi koliko ona nema dodira sa stvarnošću. U tom slučaju ne trebamo nikakve svjedoke ili tumačenja, sve je tu napisano, crno na bijelo. Imamo njene vlastite riječi.

Sami možemo procijeniti vjerodostojnost njenih tvrdnji.“ Pogled mu je pao na Lisbeth. Pogledi su im se sreli. Odjednom se nasmiješila. Izgledala je zlokobno. Ekstrom se namrštio.

„Ima li gospoda Giannini što reći?“ upitao je sudac Iversen.

„Ne“, odgovorila je Annika Giannini.

„Osim da su zaključci tužitelja Ekstroma čiste gluposti.“ Poslijepodnevnio dio počeo je ispitivanjem svjedoka, a to je bila Ulrika von Liebenstaahl iz Općinskog vijeća za nadzor skrbnika, koju je Ekstrom pozvao kako bi pokušao saznati je li ikada bilo ikakvih pritužbi na odvjetnika Bjurmana. To je Von Liebenstaahl gorljivo porekla. Rekla je da su takve tvrdnje uvredljive.

„Provodimo rigorozne kontrole skrbnika. Odvjetnik Bjurman obavljao je posao koji mu je dodijelilo Općinsko vijeće za nadzor skrbnika gotovo dvadeset godina prije nego što je tako sramotno ubijen.“

Pogledala je Lisbeth ubitačnim pogledom, iako ona nije bila optužena za ubojstvo i iako je poslije razjašnjeno da je Bjurmana ubio Ronald Niedermann.“Svih tih godina nikada se nitko nije žalio na odvjetnika Bjurmana. Bio je savjesna osoba koja se često jako angažirala za svoje klijente.“

„Znači, mislite da nije moguće da je on grubo silovao Lisbeth Salander?“

„Meni je ta tvrdnja apsurdna. Imamo njegove mjesečne izvještaje, a i osobno sam se nekoliko puta sastala s odvjetnikom Bjurmanom kako bismo dogovorili što treba učiniti.“

„Odvjetnica Annika Giannini zahtijeva da Lisbeth Salander po hitnom postupku bude oslobođena nadzora skrbnika.“

„Nitko nije sretniji od nas u Općinskom vijeću za nadzor skrbnika kad se tako nešto dogodi. Na žalost, imamo odgovornost i moramo slijediti određena pravila. Vijeće zahtijeva da Lisbeth Salander bude proglašena zdravom na osnovi psihijatrijske procjene, a tek onda možemo razmišljati o uklanjanju statusa nesposobne osobe.“

„Razumijem.“

„To znači da je moraju pregledati psihijatri. Što ona, kao što je poznato, odbija.“

Ispitivanje Ulrike von Liebenstaahl potrajalo je četrdeset minuta jer su pregledavali Bjurmanove mjesečne izvještaje.

Annika Giannini postavila je samo jedno pitanje na samom kraju ispitivanja.

„Jeste li se nalazili u spavaćoj sobi odvjetnika Bjurmana u noći između sedmog i osmog ožujka 2003. godine?“

„Naravno da nisam.“

„Dakle ne možete ni blizu znati jesu li tvrdnje moje klijentice istinite ili lažne?“

„Optužbe protiv odvjetnika Bjurmana smiješne su.“

„To je vaše mišljenje. Možete li mu dati alibi ili na neki drugi način dokazati da nije napao moju klijenticu?“

„Naravno da ne mogu. Ali vjerojatno je...“

„Hvala. To je sve“, rekla je Annika Giannini. Mikael Blomkvist sastao se sa sestrom u uredu Milton Securityja oko sedam navečer kako bi razgovarali kako je prošao dan.

„Otprilike očekivano“, rekla je Annika.

„Ekstrom je povjerovao u njenu autobiografiju.“

„Dobro. Kako se ona ponaša?“

Annika se odjednom nasmijala.

„Ona se ponaša odlično, izgleda kao pravi psihopat. Samo se prirodno ponaša.“

„Hmm.“

„Danas se uglavnom razgovaralo o Stallarholmenu. Sutra će biti o Gossebergi, ispitivanje policije koja je prikupila materijalne dokaze i takve stvari. Ekstrom će pokušati dokazati da je Salander otišla tamo kako bi ubila oca.“

„OK.“

„Ali mogli bismo imati jedan tehnički problem. Poslijepodne je Ekstrom pozvao na ispitivanje neku Ulriku von Liebenstaahl iz Općinskog vijeća za nadzor skrbnika. Počela je kokodakati o tome kako ja nemam pravo zastupati Lisbeth.“

„Zašto?“

„Rekla je da Lisbeth nema pravo sama izabrati odvjetnika zato što je

proglašena nesposobnom.“

„Da?“

„Dakle, čisto tehnički gledano, ja ne mogu biti njena odvjetnica ako to ne dopusti Općinsko vijeće za nadzor skrbnika.“

„I?“

„Sudac Iversen reći će sutra ujutro što misli o tome. Uspjela sam samo na brzinu porazgovarati s njim danas nakon suđenja. Ali mislim da će odlučiti da je mogu nastaviti zastupati. Moj je argument bio da je Vijeće imalo tri mjeseca da se pobuni i da je pomalo drsko od njih što to zahtijevaju sada kad je suđenje počelo.“

„U petak svjedoči Teleborian. Ti moraš biti ta koja će ga ispitati.“

Nakon što su cijeli četvrtak proveli proučavajući karte i fotografije te slušajući iscrpne izvještaje kriminalističkih tehničara o tome što se dogodilo u Gossebergi, tužitelj Ekstrom zaključio je da svi dokazi upućuju na to da je Lisbeth Salander potražila oca kako bi ga ubila. Najjača karika u nizu dokaza bila je ta što je sa sobom u Gossebergu ponijela pištolj, poljski P83 Wanad.

Činjenica da je Alexander Zalachenko (po Lisbethinoj priči) ili možda ubojica policajca Ronald Niedermann (po svjedočenju koje je Zalachenko dao prije nego što je ubijen u bolnici Sahlgrenska) pokušao ubiti Lisbeth Salander i da je bila zakopana u jami u šumi nije ni na koji način ublažavala činjenicu da je pronašla oca u Gossebergi i otišla tamo s namjerom da ga ubije. Osim toga gotovo je uspjela u toj namjeri kad ga je sjekinom udarila u lice. Ekstrom je zahtijevao da Lisbeth Salander bude osuđena za pokušaj ubojstva ili planiranje ubojstva te, u svakom slučaju, nanošenje teških tjelesnih ozljeda.

Lisbethina priča bila je da je otišla u Gossebergu kako bi se suočila s ocem i navela ga da prizna ubojstva Daga Svenssona i Mije Bergman. Ta je informacija bila od ključne važnosti kao svjedočanstvo o njenim namjerama.

Kad je Ekstrom završio ispitivanje svjedoka kriminalističkog tehničara Melkera Hanssona iz goteborške policije, odvjetnica Annika Giannini također mu je postavila nekoliko pitanja.

„Gospodine Hansson, postoji li nešto u cijeloj vašoj istrazi i u cijeloj toj

tehničkoj dokumentaciji koju ste sastavili što na bilo koji način može dokazati da Lisbeth Salander laže o razlogu svog posjeta Gossebergi? Možete li dokazati da je otišla tamo kako bi ubila oca?“Melker Hansson neko je vrijeme razmišljao.

„Ne“, odgovorio je naposljetku.

„Dakle ne možete nam ništa reći o njenim namjerama?“

„Ne.“

„Dakle zaključak tužitelja Ekstroma, koliko god bio lijepo i u detalje izložen, nije ništa drugo nego nagađanje?“

„Pretpostavljam da je tako.“

„Postoji li nešto u materijalnim dokazima što se protivi izjavi Lisbeth Salander da je ponijela sa sobom taj poljski pištolj P83 Wanad sasvim slučajno zato što joj je bio u torbi i zato što nije znala što da radi s njim odonda kad ga je oduzela Sonnyju Nieminenu u Stallarholmenu?“

„Ne.“

„Hvala“, rekla je Annika Giannini i sjela. To je bilo jedino što je rekla u tih sat vremena Hanssonova svjedočenja.

Birger Wadensjoo napustio je u četvrtak zgradu Sekcije u Artiljerigatanu oko Šest navečer s osjećajem da je okružen prijetećim i zabrinjavajućim oblacima te da je propast na vidiku. Prije nekoliko tjedana shvatio je da je njegova titula direktora, dakle šefa Sekcije za specijalnu analizu, samo beznačajna riječ. Njegovo mišljenje, protesti i molbe nisu ništa značili. Fredrik Clinton potpuno je preuzeo odlučivanje o svemu. Da je Sekcija otvorena i javna institucija, sve to ne bi imalo nikakve veze – samo bi se obratio prvom nadređenom i rekao mu što mu smeta.

Ali s obzirom na to kakvo je stanje kod njih, nije se imao kome požaliti. Bio je sam i ostavljen na milost i nemilost osobi koju je smatrao ludom. A najgore je bilo to što je Clinton bio autoritet svima. Balavci kao Jonas Sandberg i stari ratnici kao Georg Nystrom – svi su se odmah prilagodili nastaloj situaciji i skaču i na najmanji mig tog umirućeg starca. Istina, Clinton je siva eminencija, ali ne radi za sebe. Wadensjoo je bio spreman priznati da Clinton sve radi u najboljoj namjeri za Sekciju, ili barem ono što on smatra najboljim za Sekciju. Bilo je to kao da se cijela organizacija nalazila u stanju slobodnog pada, stanju kolektivne autosugestije u kojoj se

suradnici hihoću i odbijaju shvatiti da ih svaki pokret koji učine te svaka odluka koju donesu i provedu vode samo bliže propasti.

Wadensjoo je osjećao pritisak u prsima dok je hodao Linnegatanom, gdje je tog dana pronašao parkirno mjesto. Isključio je alarm, izvadio ključeve i baš htio otvoriti vrata auta kad je čuo kretanje iza sebe i okrenuo se. Zaškiljio je prema suncu. Trebalo mu je nekoliko sekundi da prepozna tog visokog muškarca na pločniku.

„Dobra večer, gospodine Wadensjoo“, rekao je Torsten Edklinth, ravnatelj državne zaštite.

„Već deset godina nisam bio na terenu, ali danas sam mislio da bih baš to mogao učiniti.“

Wadensjoo je zbunjeno pogledao dva policajca u civilu s Edklinthom u sredini. Bili su to Jan Bublanski i Marcus Erlander.

Odjednom je shvatio što će se dogoditi.

„Imam neugodan zadatak da vas obavijestim da je Državno odvjetništvo odlučilo da morate u zatvor zbog dugačkog niza zločina; sigurno će im trebati tjedni da sastave njihov točan popis.“

„Što je ovo?“ upitao je Wadensjoo uznemireno.

„Ovo je trenutak kada vas hapsimo zbog osnovanih sumnji da ste sudjelovali u ubojstvu. Također ste osumnjičeni za ucjenu, podmićivanje, nezakonito prislušivanje telefona, nekoliko slučajeva falsificiranja dokumenata i teške pronevjere, sudjelovanje u provali, zloupotrebu službenog položaja, špijunažu i razne druge stvari. A sada idemo na Kungsholmen ozbiljno i u miru porazgovarati.“

„Ja nisam počinio nikakvo ubojstvo.“ Wadensjoo je ostao bez daha.

„To će istraga pokazati.“

„To je bio Clinton. Clinton je sve to napravio“, rekao je Wadensjoo. Edklinth je zadovoljno kimnuo.

Svaki policajac dobro je upoznat s činjenicom da postoje dva klasična načina ispitivanja osumnjičenoga. Loš i dobar policajac. Loš policajac prijeti, psuje, udara šakom o stol i općenito se nasilno ponaša kako bi uplašio uhićenoga i naveo ga da prizna. Dobar policajac, kojeg često glumi neki sjedokosi striček, nudi cigaretama i kavom, suosjećajno kima i govori mirnim i razumnim glasom.

Većina policajaca – no ne svi – isto tako zna da je tehnika ispitivanja dobrog policajca ona koja daje daleko najbolje rezultate. Nekog starog okorjelog kriminalca loš policajac ne može nimalo impresionirati. A nesiguran amater kojeg takav policajac i uspije toliko preplašiti da prizna najvjerojatnije bi svejedno priznao koju god bi tehniku policajac upotrijebio.

Mikael Blomkvist slušao je iz susjedne prostorije ispitivanje Birgera Wadensjooa. Bilo je puno internih svađa oko toga treba li on uopće biti prisutan, ali na kraju je Edklinth zaključio da bi vjerojatno mogao imati koristi od Mikaelovih zapažanja.

Mikael je konstatirao da je Torsten Edklinth upotrijebio treću varijantu policijskog ispitivanja, nezainteresirani policajac, koja je u ovom slučaju, izgleda, još bolje funkcionirala. Edklinth je ušao u prostoriju za ispitivanje, poslužio ih kavom u porculanskim šalicama, uključio kasetofon i naslonio se u stolcu.

„Ovako stvari stoje. Već imamo sve moguće materijalne dokaze protiv vas. Tako da nas uopće ne zanima vaša priča, nego samo želimo dobiti potvrdu za ono što već znamo. A pitanje na kojebismo možda htjeli dobiti odgovor jest: zašto? Kako ste mogli biti tako ljudi da ste odlučili početi likvidirati ljude u Švedskoj kao da smo u Čileu za vrijeme Pinochetove diktature? Kasetofon je uključen. Ako želite nešto reći, sad je prilika. Ako ne želite govoriti, isključit ću kasetofon, uzet ćemo vam kravatu i vezice cipela i smjestiti vas gore u pritvor dok čekate odvjetnika, suđenje i presudu.“

Edklinth je otpio gutljaj kave i nije više ništa rekao. Nakon što ništa nije rečeno dvije minute, ispružio je ruku i isključio kasetofon. Ustao je.

„Pobrinut ću se da za nekoliko minuta netko dode po vas. Dovidjenja.“

„Ja nisam nikoga ubio“, rekao je Wadensjoo kad je Edklinth već otvorio vrata. Edklinth se zaustavio na pragu.

„Nisam zainteresiran za neki općenit razgovor s vama. Ako mi to želite objasniti, sjest ću i uključiti kasetofon. Cijela službena Švedska – a pogotovo premijer – napeto čeka što nam imate reći. Ako nam ispričate, mogu još večeras otići do premijera i prenijeti mu vašu verziju događaja. Ako mi ništa ne kažete, sigurno ćete završiti na sudu.“

„Sjednite“, rekao je Wadensjoo.

Nikome nije promaklo da je već kapitulirao. Mikael je odahnuo. Bio je u društvu s Monicom Figuerolom, tužiteljicom Ragnhild Gustavsson, nekim nepoznatim djelatnikom SOAe po imenu Stefan te još dvije osobe koje nije poznao. Mikael je pretpostavljao da je barem jedna od te dvije osobe predstavnik ministra pravosuđa.

„Ja nemam nikakve veze s ubojstvima“, rekao je Wadensjoo kad je Edklinth ponovno uključio kasetofon.

„Ubojstvima“, rekao je Mikael Monici Figueroli.

„Psssst“, odgovorila je. „To su bili Clinton i Gullberg. Ja nisam imao pojma što namjeravaju učiniti. Kunem se. Bio sam totalno šokiran kad sam čuo da je Gullberg ubio Zalachenka. Nisam mogao vjerovati da je to istina... nisam mogao vjerovati. A kad sam čuo za Bjorcka, mislio sam da ću dobiti srčani udar.“

„Ispričajte mi o ubojstvu Bjorcka“, rekao je Edklinth istim tonom.

„Kako je to obavljeno?“

„Clinton je nekoga unajmio. Ne znam kako je sve bilo, ali to su bila dva Jugoslavena. Srbina, čini mi se. Georg Nystrom im je dao zadatak i platio im. Kad sam saznao za to, postalo mi je jasno da će sve to katastrofalno završiti.“

„Da počnemo od početka“, rekao je Edklinth.

„Kada ste počeli raditi za Sekciju?“

Kad se Wadensjoo raspričao, nije ga se dalo zaustaviti. Ispitivanje je trajalo gotovo pet sati.

XXVI.

Petak, 15. srpnja

Doktor Peter Teleborian izgledao je kao čovjek od povjerenja kad se u petak prijepodne pojavio kao svjedok na sudu. Tužitelj Ekstrom ispitivao ga je gotovo devedeset minuta, a on je na sva pitanja odgovarao s mirom čovjeka od autoriteta. Ponekad bi mu izraz lica bio zabrinut, a ponekad zabavljen.

„Da zaključimo...“ rekao je Ekstrom listajući po svojim papirima.

„Vaša je procjena kao višegodišnjeg psihijatra da Lisbeth Salander boluje od paranoične shizofrenije?“

„Cijelo vrijeme govorim da je krajnje teško napraviti točnu procjenu njenog stanja. Kao što je poznato, pacijentica je gotovo autistična u svom odnosu prema liječnicima i autoritetima. Moja je procjena da boluje od teškog psihičkog poremećaja, ali trenutno vam ne mogu dati točnu dijagnozu. A ne mogu procijeniti ni u kojem se stadiju psihoze nalazi bez puno opsežnijih proučavanja.“

„U svakom slučaju, ne smatrate je psihički zdravom.“

„Cijela njena priča vrlo jasno svjedoči da tome očito nije tako.“

„Imate ulogu u takozvanoj *autobiografiji* koju je Lisbeth Salander napisala i koju je predala sudu kao objašnjenje. Kako to komentirate?“

Peter Teleborian raširio je ruke i slegnuo ramenima.

„Kako prosuđujete vjerodostojnost cijele priče?“ s „Uopće nije vjerodostojna. Tu je niz tvrdnji o raznim osobama, a priče su sve jedna maštovitija od druge. Cijelo to njeno pismeno objašnjenje ustvari samo potvrđuje sumnje da pati od paranoične shizofrenije.“

„Možete li navesti koji primjer?“

„Najočitiji je primjer opis tog takozvanog silovanja za koje optužuje odvjetnika Bjurmana.“

„Možete li nam to detaljnije objasniti?“

„Sve je ekstremno detaljno opisano. Radi se o klasičnom primjeru grotesknh fantazija kakve djeca znaju imati. Postoje brojne sličnosti s poznatim slučajevima o incestima kada dijete daje takve opise da je jasno da nisu istiniti i ništa ne može biti dokazano. Radi se dakle o erotskim

maštarijama koje mogu imati čak i vrlo mala djeca... To je otprilike kao kad gledaju film strave i užasa na televiziji.“

„No Lisbeth Salander nije dijete, nego odrasla žena“, rekao je Ekstrom.

„Da, ali moramo još utvrditi koja je njena mentalna razina. Ali u principu ste u pravu. Odrasla je i vjerojatno vjeruje u svoje opisivanje stvari.“

„Vi smatrate da je to laž.“

„Ne, ako ona vjeruje u to što kaže, onda to nije laž. To samo pokazuje da ne može razlučiti maštu od stvarnosti.“

„Dakle odvjetnik Bjurman je nije silovao?“

„Nije. Vjerojatnost da se to dogodilo praktički je nepostojeća. Ona treba profesionalnu skrb.“

„I vi se pojavljujete u izjavi Lisbeth Salander...“

„Da, to je pomalo pikantno. Ali ponovno su to samo njene fantazije. Kad bismo povjerovali toj jadnoj djevojci, ja bih ispao pedofil...“

Nasmiješio se i nastavio.

„Ali ovo je izraz točno onoga o čemu cijelo vrijeme pričam. U njenoj biografiji saznajemo da je zlostavljana tako što je cijelo vrijeme u St. Stefanu bila zavezana remenima i što sam ja noću dolazio u njenu sobu. To je gotovo klasični primjer njene nesposobnosti da shvati stvarnost ili, točnije rečeno, tako ona *tumači* stvarnost.“

„Hvala. Prepuštam svjedoka hraniteljici Giannini ako ima pitanja.“

Budući da Annika Giannini prva dva dana suđenja jedva da je imala pitanja ili primjedbi, svi su očekivali da će postaviti nekoliko obaveznih pitanja pa prekinuti ispitivanje. *Njenu obranu je stvarno sramotna*, pomislio je Ekstrom. „Da. Imam“, rekla je Annika.

„Ustvari imam dosta pitanja, što će vjerojatno malo potrajati. Sada je pola dvanaest. Predlažem da napravimo stanku za ručak, da onda mogu ispitati svjedoka bez prekidanja.“

Sudac Iversen odlučio je da se suđenje prekida za ručak.

Curt Svensson bio je u pratnji dvaju uniformiranih policajca kada je točno u dvanaest sati stavio svoju golemu šaku na rame inspektora Georga Nystroma ispred restorana Master Anders u Hantverkargatanu. Nystrom je

začuden pogledao Curta Svenssona, koji mu je odmah gurnuo pod nos policijsku identifikacijsku ispravu.

„Dobar dan. Uhićeni ste zbog sumnje za sudjelovanje u ubojstvu i pokušaju ubojstva. O točkama optužnice obavijestit će vas državni odvjetnik poslijepodne u pritvoru. Predlažem da nas slijedite bez opiranja“, rekao je Svensson.

Georg Nystrom izgledao je kao da ne razumije jezik kojim Svensson govori. Ali bilo mu je jasno da je Curt Svensson osoba koju slijediš bez protesta.

Inspektor kriminalističke policije Jan Bublanski bio je sa Šonjom Modig i sedam uniformiranih policajaca kad ih je suradnik Stefan Bladh iz državne zaštite točno u dvanaest sati pustio u zatvoreni odjel koji je činio domenu Sigurnosnoobavještajne agencije na Kungsholmenu. Hodali su hodnicima sve dok Stefan nije stao i pokazao na jednu prostoriju. Tajnica voditelja ureda bila je potpuno zburnjena kad je Bublanski podigao svoju policijsku identifikacijsku ispravu.

„Budite tako dobri i ostanite sjediti. Ovo je uhićenje.“

Odlučnim je korakom produžio do vrata i prekinuo voditelja ureda Alberta Shenkea usred telefonskog razgovora.

„Što je ovo?“ upitao je Shenke. „Ja sam inspektor Jan Bublanski. Uhićeni ste za djela ilegalna po švedskom zakonu. Dugačak niz sa svim točkama optužnice bit će vam pročitani poslijepodne.“

„Pa ovo je nečuveno“, rekao je Shenke.

„Da, stvarno“, složio se Bublanski.

Zapečatio je Shenkeov ured i ostavio dva uniformirana policajca da stražare pred vratima s naredbom da nikoga ne puštaju da ude. Imali su dopuštenje da upotrijebe pendreke, pa čak i službeno oružje ako netko pokuša nasilno ući.

Procesija je nastavila niz hodnik sve dok Stefan nije pokazao na još jedna vrata i postupak se ponovio s Gustavom Atterbomom, odgovornim za budžet.

Jerker Holmberg bio je u pratnji sodermalmske patrola kad je točno u dvanaest sati zalupao na vrata unajmljenoga uredskog prostora na trećem katu kuće prekoputa redakcije *Millenniuma* u Gotgatanu.

Budući da nitko nije otvarao, Holmberg je naredio policajcima da provale, ali prije nego što je željezna poluga stigla učiniti svoj. posao, vrata su se odškrinula.

„Policija“, rekao je Jerker Holmberg.

„Izađite s podignutim rukama.“

„Ja sam policajac“, rekao je policijski inspektor Goran Martensson.

„Znam. I imate dozvolu za gomilu oružja.“

„Ma, da, ali ja sam policajac na dužnosti.“

„Moš mislit“, rekao je Holmberg.

Pomogli su mu da prisloni Martenssona na zid i oduzme mu pištolj.

„Uhićeni ste za nezakonito prisluškivanje telefona, tešku zloupotrebu službenog položaja, nekoliko provala u stan novinara Mikaela Blomkvista u Bellmansgatanu i vjerojatno još neke druge stvari. Stavite mu lisičine.“ Jerker Holmberg na brzinu je pregledao ured i vidio da ima dovoljno elektronike da možeš otvoriti tonski studio. Jednog je policajca ostavio tamo kao stražara s uputama da mirno sjedi na stolcu i ništa ne dira.

Kad je Martensson izašao kroz ulazna vrata zgrade, Henry Cortez podigao je svoj digitalni fotoaparat Nikon i snimio seriju od dvadeset dvije fotografije. Kako nije bio profesionalni fotograf, kvaliteta fotografija nije bila bogzna kakva. No dva dana poslije bile su prodane jednom tabloidu za strahovito veliku svotu.

Monica Figuerola bila je jedina od policajaca koji su tog dana sudjelovali u racijama kojoj se dogodilo nešto neplanirano. Imala je ispomoć patrole s Norrmalma i triju kolega iz SOAe kada je točno u dvanaest sati ušla kroz ulazna vrata zgrade u Artillerigatanu i popela se stubama do stana na najvišem katu čiji je vlasnik bila tvrtka Bellona.

Planirana je brza operacija. Čim su se svi policajci okupili pred vratima stana, dala je znak za akciju. Dva krupna policajca iz norrmalmske patrole podigla su čelični stup od četrdeset kilograma i provalila vrata nakon dva dobro usmjerena udarca. Patrola, opremljena pancirkama i dodatnim oružjem, zauzela je stan deset sekundi nakon što su srušili vrata.

Od zore su nadgledali zgradu i identificirali pet članova Sekcije koji su jutros ušli u nju. Svih pet pronađeno je za nekoliko sekundi i stavljene su im lisičine.

Monica je također bila u pancirki. Hodala je kroz stan koji je bio stožer Sekcije još od šezdesetih i otvarala vrata po vrata. Vidjela je da će joj trebati arheolog da razvrsta gomile papira koje su ispunjavale sobe.

Samo nekoliko sekundi nakon što je ušla u stan, otvorila je vrata jedne manje prostorije na samom njegovu kraju i vidjela da je to spavaća soba. Odjednom se našla licem u lice s Jonasom Sandbergom. On je predstavljao upitnik pri jutrošnjoj podjeli zadataka. Sinoć ga je policajac koji ga je trebao pratiti izgubio. Auto mu je bio parkiran na Kungsholmenu, a noć nije proveo kod kuće. Ujutro nisu znali hoće li ga uspjeti pronaći i uhititi.

Uvijek imaju noću nekoga u stanu iz sigurnosnih razloga. Naravno. A Sandberg je bio noćna smjena.

Jonas Sandberg bio je samo u gaćama i izgledao kao da se upravo probudio. Posegnuo je za pištoljem na noćnom ormariću. Monica Figuerola nagnula se, srušila pištolj na pod i odgurnula ga od Sandberga.

„Jonas Sandberg, uhićeni ste zbog sumnji da ste sudjelovali u ubojstvima Gunnara Bjorcka i Alexandera Zalachenka te pokušajima ubojstva Mikaela Blomkvista i Erike Berger. Obucite hlače.“ Jonas Sandberg zamahnuo je šakom da udari Monicu Figuerolu. Refleksno se obranila.

„Šališ se?“ upitala je. Zgrabila ga je za ruku i iskrenula mu zglob tako jako da je bio prisiljen spustiti se na pod. Okrenula ga je na trbuh i koljenom mu pritisnula leđa. Sama mu je stavila lisičine. Bilo je to prvi put otkako je počela raditi za SOAu da je upotrijebila lisičine.

Predala je Sandberga jednom uniformiranom policajcu i krenula dalje. Konačno je otvorila i zadnja vrata na samom kraju stana. Po nacrtima koje su dobili iz gradskog ureda za stanogradnju, bila je to majušna sobica koja je gledala na dvorište. Zastala je na pragu kad je ugledala najmršavije strašilo koje je ikada vidjela. Nije bilo nikakve sumnje da stoji pred čovjekom koji će uskoro umrijeti.

„Fredrik Clinton, uhićeni ste zbog sudjelovanja u ubojstvu, pokušaju ubojstva te brojnih drugih zločina“, rekla je.

„Ostanite u krevetu. Pozvali smo medicinsku službu da vas preveze na Kungsholmen.“ Christer Malm stajao je točno ispred ulaza zgrade u Artillerigatanu. Za razliku od Henryja Corteza, znao je baratati svojim i

digitalnim Nikonom. Upotrijebio je kratki teleobjektiv i fotografije su bile profesionalne.

Prikazivale su članove Sekcije kako jedan po jedan bivaju izvedeni iz zgrade i ugurani u policijske automobile; na kraju su došla i ambulantna kola po Fredrika Clintona. Pogledao je u objektiv fotoaparata upravo kad je Christer fotografirao. Izgledao je zabrinuto i zbunjeno.

Fotografija je poslije dobila nagradu za fotografiju godine.

XXVII.

Petak, 15. Srpnja

Sudac Iversen udario je čekićem o stol u 12.30 i objavio nastavak suđenja. Nije mogao ne primijetiti da se za stolom Annike Giannini odjednom pojavila treća osoba. Holger Palmgren sjedio je u invalidskim kolicima.

„Bok, Holger“, rekao je sudac Iversen.

„Dugo te već nisam vidio u sudnici.“

„Dobar dan, suče Iversen. Neki su slučajevi toliko komplicirani da juniori trebaju malo pomoći.“

„Mislio sam da si prestao raditi kao odvjetnik?“

„Bio sam bolestan. Ali odvjetnica Giannini me angažirala kao svog pomoćnika u ovom slučaju.“

„Razumijem.“

Annika se nakašljala. „Naravno, učinila sam to i zato što je Holger Palmgren godinama zastupao Lisbeth Salander.“

„O tome ne namjeravam govoriti“, rekao je sudac Iversen.

„kinnuo je Anniki Giannini da počne. Ustala je. Nikada joj se nije sviđao taj loši švedski običaj da se ispitivanja obavljaju u neslužbenom ozračju sjedeći oko stola, gotovo kao da je posrijedi večera. Puno se bolje osjećala kad je govorila stojeći.“

„Mislim da bismo možda mogli početi sa završnim komentarima koje smo čuli prijepodne. Gospodine Teleborian, zašto tako uporno odbacujete sve izjave Lisbeth Salander?“

„Zato što su tako očito neistinite“, odgovorio je Peter Teleborian.

Bio je miran i opušten. Annika je kinnula i okrenula se prema sucu Teleborianu.

„Gospodine suče, Peter Teleborian tvrdi da Lisbeth Salander laže i izmišlja. Sada će obrana dokazati da je svaka riječ iz autobiografije Lisbeth Salander istinita. Pokazat ćemo vam konkretne dokaze. Slikovne, pisane i putem svjedoka. Došli smo do točke u suđenju kada je tužitelj izložio glavne točke svoje optužbe. Slušali smo i sada znamo koje su to točno stvari za koje je Lisbeth Salander optužena.“

Annika Giannini odjednom je osjetila kako su joj se usta osušila i kako joj ruke drhte. Duboko je udahнула, popila gutljaj mineralne vode pa se čvrsto uhvatila za naslon stolca kako joj se po rukama ne bi moglo vidjeti koliko je nervozna.

„Iz tužiteljevog nastupa mogli smo zaključiti da ima puno stavova, ali ne naročito puno dokaza. On smatra da je Lisbeth Salander pucala u CarlMagnusa Lundina u Stallarholmenu. Tvrdi da je otišla u Gossebergu kako bi ubila oca. Polazi od pretpostavke da moja klijentica pati od paranoične shizofrenije i da je ustvari potpuno psihički rastrojena. A te pretpostavke gradi na podacima iz jednog jedinog izvora, a to je doktor Peter Teleborian.“Zastala je da uzme zraka. Prisilila se da govori polako.

„Situacija s dokazima takva je da se cijeli tužiteljov slučaj zasniva isključivo na Peteru Teleborianu.

Ako je on u pravu, onda je sve u redu; onda bi za moju klijenticu i bilo najbolje da dobije profesionalnu psihijatrijsku skrb koju on i tužitelj zagovaraju.“

Stanka.

„Ali ako doktor Teleborian nije u pravu, imamo sasvim drugačiji slučaj. A ako on još i svjesno laže, onda se radi o tome da je moja klijentica bila nezakonito iskorištena i da je to trajalo godinama.“

Okrenula se prema Ekstromu.

„Ono što ćemo ovoga poslijepodneva učiniti jest dokazati da je vaš svjedok u krivu te da ste vi kao tužitelj bili prevareni i navedeni da povjerujete u te pogrešne zaključke.“

Teleborian se nasmiješio, to ga je, izgleda, zabavljalo. Raširio je ruke i kimnuo prema Anniki Giannini neka samo izvoli. Ponovno se okrenula prema Iversenu.

„Poštovani suče. Dokazat ću da je takozvana psihijatrijska procjena Petera Teleboriana laž od početka do kraja. Dokazat ću da on svjesno laže o Lisbeth Salander. Dokazat ću da je moja klijentica bila izložena grubom kršenju svojih osnovnih ljudskih prava. I dokazat ću da je jednako pametna i razumna kao i bilo tko drugi u ovoj prostoriji.“

„Oprostite, ali...“ počeo je Ekstrom.

„Samo trenutak.“ Podigla je prst.

„Dva dana sam vas pustila da govorite bez ometanja. Sada sam ja na redu.“

Ponovno se okrenula prema sucu Iversenu.

„Ne bih davala tako velike izjave pred sudom da nemam jake dokaze.“

„Samo izvolite, nastavite“, rekao je Iversen.

„Ali ne želim čuti nikakve sumnjive teorije zavjere. Zapamtite da možete biti optuženi i za povredu časti, čak i za izjave pred sudom.“

„Hvala. Zapamtit ću to.“

Okrenula se prema Teleborianu. Njega je, izgleda, cijela situacija još uvijek zabavljala.

„Obrana je nebrojeno puta molila da dobije na uvid zdravstvene kartone Lisbeth Salander iz doba kad je na početku puberteta bila zatvorena kod vas u St. Stefanu. Zašto nismo dobili te dokumente?“

„Zato što je sud odlučio da su oni strogo povjerljivi. Ta je odluka dakle donesena iz brige za Lisbeth Salander, ali ako viši sua poništi tu odluku, ja ću vam, naravno, predati te dokumente.“

„Hvala. Koliko je noći Lisbeth Salander tijekom te dvije godine što je bila u St. Stefanu provela zavezana?“

„Ne mogu se toga samo tako sjetiti.“

„Ona tvrdi da se radi o tristo osamdeset od sveukupno sedamsto osamdeset šest dana koje je provela u St. Stefanu.“

„Ne mogu odgovoriti o kojem se točno broju dana radilo, ali to je strašno pretjerivanje. Odakle vam taj broj?“

„Iz njene autobiografije.“

„I vi stvarno mislite da bi se ona i danas sjećala točno svake noći koju je provela vezana. Pa to je nemoguće.“

„Je li? Koliko se noći vi sjećate?“

„Lisbeth Salander bila je vrlo agresivna pacijentica sklona divljanju i ne poričem da je često bila smješтана u sobu bez stimulansa. Možda bih vam mogao objasniti koja je svrha takve sobe...“

„Hvala, nije potrebno. Po teoriji, to je soba u kojoj pacijent ne dobiva nikakve stimulanse na osjetila koji bi ga mogli uznemiriti. Koliko je dana trinaestogodišnja Lisbeth Salander ležala zavezana u takvoj sobi?“

„Radi se o... ovako napamet rekao bih da se radilo o tridesetak puta

tijekom vremena koje je provela u bolnici.“

„Trideset. To je samo djelić onih tristo osamdeset puta što ona tvrdi.“

„Bez daljnje.“

„Manje od deset posto broja koji je ona navela.“

„Da.“

„Bi li u njenom zdravstvenom kartonu iz tog doba pisali točniji podaci?“

„Moguće je.“

„Izvršno“, rekla je Annika Giannini i izvadila golemu hrpu papira iz aktovke.

„Ovo što ću sada predati sudu jest kopija zdravstvenoga kartona Lisbeth Salander iz St. Stefana. Prebrojila sam koliko se puta spominje vezanje remenjem. Tristo osamdeset jedan put, dakle čak i više nego što moja klijentica tvrdi.“

Peter Teleborian razrogačio je oči.

„Stanite... to su strogo povjerljive informacije. Odakle vam to?“

„Dobila sam od jednog novinara iz časopisa *Millennium*. Dakle to više nisu povjerljive informacije ako se nalaze u novinskim redakcijama. Možda bih trebala spomenuti da oni čak i namjeravaju danas u *Millenniumu* objaviti odlomak iz zdravstvenog kartona. Pa sam dakle smatrala da bi i ovaj sud trebao imati priliku pogledati ga.“

„To je nezakonito...“

„Nije. Lisbeth Salander dala je dopuštenje da se odlomak objavi. Naime moja klijentica nema što skrivati.“

„Vaša klijentica je proglašena nesposobnom i nema pravo samostalno donositi takve odluke.“

„Vratit ćemo se kasnije na njenu nesposobnost. Ali prvo ćemo proučiti što se s njom događalo u St. Stefanu.“

Sudac Iversen namršti se i uzeo kopiju zdravstvenoga kartona koju mu je predala Annika Giannini.

„Nisam napravila kopiju za tužitelja. Jer on je ovaj dokument koji narušava integritet moje pacijentice dobio još prije mjesec dana.“

„Kako?“ upitao je sudac Iversen.

„Tužitelj Ekstrom dobio je kopiju ovog strogo povjerljivog dokumenta od Teleboriana na sastanku u njegovom uredu u sedamnaest sati u subotu

četvrtog lipnja ove godine.“

„Je li to točno?“ upitao je Iversen.

Prvi impuls tužitelja Richarda Ekstroma bio je da porekne. A onda je shvatio da bi Annika Giannini mogla imati dokaze.

„Zatražio sam da pročitam dijelove zdravstvenog kartona i obavezao se na diskreciju“, priznao je Ekstrom.

„Bio sam prisiljen uvjeriti se jesu li sve te stvari o Salander istinite.“

„Hvala“, rekla je Annika.

„To znači da smo dobili potvrdu da doktor Teleborian ne samo da govori neistinu nego je i počinio nezakonito djelo time što je drugoj osobi dao zdravstveni karton za koji sam tvrdi da je strogo povjerljiv.“

„Uzet ćemo to u obzir“, rekao je Iversen. Sudac Iversen odjednom se potpuno razbudio. Annika Giannini upravo je na vrlo neuobičajen način krenula u žestoki napad na svjedoka i već uništila važan dio njegova svjedočenja. *A tvrdi da može dokazati sve što kaže.* Iversen je popravio naočale.

„Doktore Teleborian, po ovom zdravstvenom kartonu koji ste sami napisali, možete li mi reći koliko je dana Lisbeth Salander ležala zavezana?“

„Ne sjećam se da se radi o tolikom broju dana, ali ako to piše u kartonu, onda moram vjerovati u to.“

„Tristo osamdeset jedan dan. Nije li to ekstremno puno?“

„To je neuobičajeno puno, da.“

„Kako biste vi to protumačili, da imate trinaest godina i netko vas drži zavezanog remenjem za čelični okvir kreveta dulje od godinu dana? Kao mučenje?“

„Morate razumjeti da je pacijentica bila opasna za sebe i druge...“

„OK. Opasna za sebe – je li Lisbeth Salander ikada sebi naudila?“

„Postojale su takve bojazni...“

„Ponavljam pitanje. Je li Lisbeth Salander ikada sebi naudila? Da ili ne?“

„Kao psihijatar, čovjek nauči promatrati kompletnu sliku. Što se tiče Lisbeth Salander, na njenom tijelu možete na primjer vidjeti mnoštvo tetovaža i piercinga, što je također autodestruktivno ponašanje i način sakaćenja vlastitog tijela. To bismo mogli protumačiti kao izraz mržnje

prema samoj sebi.“

Annika Giannini okrenula se prema Lisbeth Salander.

„Jesu li vaše tetovaže izraz mržnje prema samoj sebi?“ upitala „Ne“, rekla je Lisbeth.

Annika Giannini ponovno se okrenula prema Teleborianu. „Dakle želite reći da to što ja nosim naušnice i imam tetovažu na vrlo intimnom mjestu znači da i ja predstavljam opasnost za samu sebe?“

Palmgren se zahihotao, ali je to prekrrio kašljanjem.

„Ne, nije to tako... tetovaže mogu biti i dio društvenog rituala.“

„Dakle želite reći da Lisbeth Salander ne spada u takav društveni ritual?“

„Pa i sami možete vidjeti da su njene tetovaže groteskne i prekrivaju joj velike dijelove tijela. Tu se ne radi ni o kakvom fetišu ljepote ili ukrašavanju tijela.“

„Koliko posto?“

„Molim?“

„Kod koliko posto tetovirane površine tijela to prestaje biti fetiš ljepote i prelazi u duševnu bolest?“

„Izvrćete moje riječi.“

„Stvarno? Kako to da je, po vašemu mišljenju, to dio sasvim prihvatljivog društvenog rituala kad se tiče mene i drugih mladih, ali kad se tiče moje klijentice, onda se po tome može procijeniti njeno psihičko stanje?“

„Kao psihijatar moram, kao što sam rekao, gledati cjelokupnu sliku. Tetovaže su samo znak, jedan od mnogih znakova koje moram uzeti u obzir kada procjenjujem njeno stanje.“

Annika Giannini na nekoliko je sekundi utihnula i promatrala Petera Teleboriana. Zatim je polagano rekla.

„Ali, doktore Teleborian, vi ste počeli vezati moju klijenticu kad joj je bilo dvanaest godina, još nije ni navršila trinaestu. U to vrijeme nije imala nijednu tetovažu, zar ne?“

Peter Teleborian nekoliko je sekundi oklijevao. Annika je nastavila.

„Pretpostavljam da ste je vezali zato što ste predvidjeli da će se početi tetovirati.“

„Ne, naravno da ne. Njene tetovaže nemaju nikakve veze s njenim stanjem 1991.“

„I time smo se vratili na moje početno pitanje. Je li Lisbeth Salander ikada sebi naudila, čime biste objasnili to što ste je držali zavezanu u krevetu godinu dana? Je li se na primjer ikada rezala nožem ili žiletom ili tako nešto?“

Peter Teleborian na sekundu je izgledao nesigurno.

„Ne, ali imali smo razloga vjerovati da bi mogla predstavljati opasnost za samu sebe.“

„Razloga vjerovati. Dakle želite reći da ste je vezali zato što ste nešto pretpostavljali...“

„Napravili smo procjene.“

„A ja sada već pet minuta ponavljam isto pitanje. Tvrdite da je autodestruktivno ponašanje moje klijentice bilo razlog što je provela vezana u krevetu više od godine dana od te dvije godine koliko se nalazila u vašoj skrbi. Možete li biti toliko ljubazni i konačno mi dati nekoliko primjera tog autodestruktivnog ponašanja koje je pokazivala u dobi od dvanaest godina.“

„Na primjer bila je ekstremno mršava. To je, među ostalim, ovisilo i o tome što je odbijala hranu.“

Sumnjali smo na anoreksiju. Nekoliko smo je puta bili prisiljeni hraniti nasilu.“

„O čemu je to ovisilo?“

„Pa, naravno, o tome što je odbijala jesti.“

Annika Giannini okrenula se prema svojoj klijentici.

„Lisbeth, je li istina da ste odbijali jesti u St. Stefanu?“

„Da.“

„Zašto?“

„Zato što mi je taj gad stavljao tablete u hranu.“

„A tako. Doktor Teleborian vam je dakle htio dati lijekove. Zašto ste ih odbijali?“

„Nisu mi se sviđali ti psihofarmaci koje sam dobivala. Od njih sam bila sva mlitava. Nisam mogla razmišljati i bila sam omamljena veći dio vremena dok sam bila budna. Bilo je neugodno. A gad mi je odbijao reći što je u tim

lijekovima.“

„I zato ste ih odbijali uzimati?“

„Da. Onda mi je počeo stavljati to sranje u hranu. Pa sam prestala jesti. Svaki put kad bi mi nešto stavili u hranu, nisam jela pet dana.“

„Dakle bili ste gladni?“

„Ne uvijek. Nekoliko bolničara znalo mi je prošvercati sendviče. Pogotovo jedan bolničar koji mi je davao hranu po noći. To se dogodilo nekoliko puta.“

„Dakle hoćete reći da su bolničari u St. Stefanu smatrali da ste gladni i davali vam hranu kako ne biste umrli od gladi?“

„Bilo je to u vrijeme dok sam ratovala s tim gadom oko lijekova.“

„Dakle postoji posve racionalni razlog zašto niste jeli?“

„Da.“

„Dakle to nije bilo zato što niste htjeli jesti?“

„Ne. Često sam bila gladna.“

„Je li točna tvrdnja da je došlo do sukoba između vas i doktora Teleboriana?“

„Moglo bi se reći.“

„U St. Stefanu ste završili zato što ste zalili svog oca benzinom i zapalili ga.“

„Da.“

„Zašto ste to učinili?“

„Zato što je tukao moju majku.“

„Jeste li to ikome rekli?“

„Jesam.“

„Kome?“

„Rekla sam to policajcima koji su me ispitivali, socijalnoj skrbi, skrbi za napuštenu djecu, liječnicima, jednom svećeniku i gadu.“

„Pod gadom mislite na...?“

„Ovog tamo.“ Pokazala je na doktora Petera Teleboriana.

„Zašto ga zovete gadom?“

„Kad sam prvi put došla u St. Stefan, pokušala sam mu objasniti što se dogodilo.“

„I što je rekao doktor Teleborian?“

„Nije me htio slušati. Tvrдио je da izmišljam. I za kaznu ću morati biti zavezana dok ne prestanem izmišljati. A onda me pokušavao kljukati tim psihofarmacima.“

„To su gluposti“, rekao je Peter Teleborian.

„Je li to razlog što ne razgovarate s njim?“

„Nisam mu rekla ni riječi od one noći kad sam napunila trinaest godina. I tada sam ležala vezana.“

To je bio moj rođendanski poklon samoj sebi.“

Annika Giannini ponovno se okrenula prema Teleborianu.

„Doktore Teleborian, zvuči kao da je razlog što je moja klijentica odbijala hranu to što nije prihvaćala da joj dajete psihofarmake.“

„Moguće je da je ona to tako tumačila.“

„A kako vi to tumačite?“

„Imao sam pacijenticu koja je bila vrlo težak slučaj. Tvrđim da je njeno ponašanje pokazivalo da je opasna za sebe, ali moguće je da je to stvar tumačenja. No bila je nasilna i ponašala se psihotično. Nije bilo nikakve sumnje da je opasna za druge. Pa i došla je u St. Stefan zato što je pokušala ubiti oca.“

„Doći ćemo do toga. Vi ste bili odgovorni za njenu skrb dvije godine. Od te dvije godine tristo osamdeset jedan dan držali ste je zvezanu za krevet. Je li moguće da ste se vezanjem koristili kao kaznom kada moja klijentica nije činila ono što ste vi rekli?“

„To su čiste gluposti.“

„Da? Primjećujem po bilješkama da se veliki dio tih vezanja dogodio tijekom prve godine, tristo dvadeset od tristo osamdeset jednog. Zašto su vezanja prestala?“

„Pacijentica je postala zrelija i smirila se.“

„Nije li točno da je vaše postupke drugo osoblje bolnice smatralo nepotrebno okrutnima?“

„Kako to mislite?“

„Nije li istina da se osoblje žalilo na, među ostalim, prisilno hranjenje Lisbeth Salander?“

„Naravno, postoje različita mišljenja što bi čovjek trebao učiniti. To nije ništa neobično. No to s hranjenjem postalo je opterećenje zato što je

pružala tako silovit otpor...“

„Zato što je odbijala uzimati lijekove od kojih je postajala mlitava i pasivna. Nije imala nikakvih problema s hranom kada je niste drogirali. Ne bi li razumnija metoda liječenja bila da je ne prisiljavate na takve stvari?“

„Oprostite što to moram reći, gospodo Giannini, ali ja sam ovdje liječnik. Mislim da je moja medicinska kompetencija ipak malo veća od vaše. Moj je zadatak da procijenim što treba poduzeti u kojem slučaju.“

„Točno je da nisam liječnica, doktore Teleborian. Ali ne može se reći da nemam nikakvu kompetenciju. Osim što sam odvjetnica, diplomirala sam i psihologiju na Stockholmskom sveučilištu. To je neophodno znanje za moju profesiju.“ U sudnici je nastupila potpuna tišina. Ekstrom i Teleborian iznenađeno su buljili u Anniku Giannini. Neumoljivo je nastavila.

„Nije li točno da su vaše metode liječenja moje klijentice dovele do velikih sukoba između vas i vašeg šefa, tadašnjega glavnog liječnika Johannesesa Caldina?“

„Ne... to nije točno.“

„Johannes Caldin umro je prije nekoliko godina i ne može svjedočiti. Ali ovdje u sudnici imamo jednu osobu koja je nekoliko puta razgovarala s doktorom Caldinom. A to je moj pomoćnik Holger Palmgren.“ Okrenula se prema njemu.

„Možete li mi ispričati kako je do toga došlo?“

Palmgren se nakašljao. Još uvijek se nije potpuno oporavio nakon moždanog udara i bio je prisiljen koncentrirati se prije nego što izgovori riječi kako ne bi firfljao.

„Ja sam bio izabran za Lisbethinog dobročinitelja nakon što se njena majka više nije mogla brinuti za nju jer je nakon što ju je Lisbethin otac godinama zlostavljao ostala hendikepirana. Dobila je trajne ozljede mozga i imala neprestana krvarenja u mozgu.“

„Govorite dakle o Alexanderu Zalachenku?“ Tužitelj Ekstrom u iščekivanju se nagnuo naprijed.

„To je točno“, rekao je Palmgren. Ekstrom se nakašljao.

„Molim da sud uzme u obzir da smo sada na temi koja je strogo povjerljiva.“

„Teško da je neka tajna da je Alexander Zalachenko dugi niz godina

zlostavljao majku Lisbeth Salander“, rekla je Annika Giannini. Peter Teleborian podigao je ruku.

„Stvari ipak nisu tako jasne kako ih gospoda Giannini predstavlja.“

„Kako to mislite?“

„Nema sumnje da je Lisbeth Salander bila svjedokinja obiteljske tragedije, da je došlo do nečega što je izazvalo teško zlostavljanje 1991. Ali nema nikakvih dokaza da se radi o nečemu što se ponavljalo godinama, kao što to gospoda Giannini tvrdi. Možda se to rijetko znalo dogoditi ili se radilo o svađi koja je izmaknula kontroli. Da budemo iskreni, ne postoje čak ni dokazi da je gospodin Zalachenko bio taj koji je zlostavljao njenu majku. Imamo podatke da je ona bila prostitutka, tako da mogu postojati i drugi počinitelji.“

Annika Giannini šokirana se zablujila u Petera Teleboriana. Na trenutak je ostala sasvim bez teksta. A onda se sabrala.

„Možete li reći nešto više o tome?“ upitala je.

„Ono što želim reći jest da, u biti, imamo samo tvrdnje Lisbeth Salander o tome.“

„I?“

„Kao prvo, njih su dvije sestre. Lisbethina sestra Camilla Salander nikada nije tako nešto izjavila.“

Ona je poricala da se tako nešto događalo. A, naravno, tu je i sljedeća činjenica. Naime da je stvarno došlo do takvog velikog zlostavljanja kao što tvrdi vaša klijentica, to bi, naravno, postao predmet istrage socijalnih i ostalih službi.“

„Postoje li dokumenti o ispitivanju Camille Salander koje možemo dobiti?“

„Ispitivanju?“

„Imate li kakve dokumente koji dokazuju da je Camilla Salander uopće bila ispitana o tome što se događalo u njihovom domu?“

Kad su počeli govoriti o njenoj sestri, Lisbeth se stisnula. Pogledala je Anniku Giannini.

„Pretpostavljam da je služba socijalne skrbi provela istragu...“

„Maloprije ste tvrdili da Camilla Salander nikada nije tvrdila da je Alexander Zalachenko zlostavljao njihovu majku, da je to čak i poricala.“

Bila je to kategorična izjava. Odakle vam ti podaci?“

Peter Teleborian iznenada je zamuknuo na nekoliko sekundi. Annika je vidjela kako mu se pogled promijenio kada je shvatio da je pogriješio. Shvatio je na što će se ona usmjeriti, ali nije vidio nikakav način da izbjegne to pitanje.

„Čini mi se da je tako nešto pisalo u policijskoj istrazi“, rekao je naposljetku.

„Čini vam se... A ja sam prevrnula brda i doline da pronađem policijsku istragu o događajima u Lundagatanu kada je Alexander Zalachenko zadobio teške opekline. Jedino što postoji jesu šturi izvještaji koje su napisali policajci na licu mjesta.“

„Moguće je...“

„I zato želim znati kako je moguće da ste vi pročitali policijsko izvješće koje nije dostupno obrani?“

„Ne mogu odgovoriti na to pitanje“, rekao je Teleborian.

„Sudjelovao sam u istrazi 1991., kad sam napravio njenu psihijatrijsku procjenu nakon što je pokušala ubiti oca.“

„Je li tužitelj Ekstrom dobio tu istragu?“

Ekstrom se promešklojio i prešao rukom preko brade. Već je shvatio da je podcijenio Anniku Giannini. A i nije imao razloga lagati.

„Da, dobio sam je.“

„Zašto obrana nije dobila pristup tome materijalu?“

„Procijenio sam da materijal nije zanimljiv za suđenje.“

„Možete li biti toliko ljubazni i reći mi odakle ste dobili taj izvještaj. Kad sam se ja obratila policiji, rečeno mi je da takva istraga ne postoji.“

„Istragu je provela Sigurnosnoobavještajna agencija. Strogo je povjerljiva.“

„SOA je dakle istražila slučaj teškog zlostavljanja žene i odlučila na to staviti pečat strogo povjerljivo?“

„To je zbog počinitelja... Alexandera Zalachenka. On je bio politički azilant.“

„Tko je proveo istragu?“

Tišina.

„Ne čujem vas. Koje je ime pisalo na naslovnoj stranici?“

„Istragu je proveo Gunnar Bjorck iz odjela za strance u SOAi.“

„Hvala. Je li to onaj Gunnar Bjorck za kojeg moja klijentica tvrdi da je surađivao s Peterom Teleborianom na pisanju lažne psihijatrijske procjene o njoj 1991.?”

„Pretpostavljam da jest.“

Annika Giannini ponovno se obratila Peteru Teleborianu.

„Godine 1991. sud je donio odluku o smještanju Lisbeth Salander u dječju psihijatrijsku kliniku. Zašto je sud donio takvu odluku?”

„Sud je pažljivo procijenio postupke i psihičko stanje vaše klijentice. Ipak je ona pokušala ubiti oca Molotovljevim koktelom. To nije nešto čime se bave normalni tinejdžeri, bili oni tetovirani ili ne.“

Peter Teleborian pristojno se nasmiješio.

„A na čemu je sud zasnivao svoju odluku? Ako sam dobro shvatila, jedino što je sud imao jest jedna psihijatrijska procjena. Koju ste napisali vi i policajac po imenu Gunnar Bjorck.“

„To su teorije zavjere gospođice Salander, gospodo Giannini. Moram...“

„Ispričavam se, ali još uvijek nisam postavila nikakvo pitanje“, rekla je Annika Giannini i okrenula se prema Holgeru Palmgrenu.

„Holger, razgovarali smo o tome da ste upoznali šefa doktora Teleboriana, glavnog liječnika klinike Caldina.“

„Da. Zato što sam bio određen za dobročinitelja Lisbeth Salander. Tada sam je samo jednom nakratko vidio. Kao i svi drugi, imao sam dojam da je teško psihički bolesna. Ali budući da je to moj zadatak, raspitao sam se o njenom općenitom zdravstvenom stanju.“

„I što je rekao doktor Caldin?”

„Ona je bila pacijentica doktora Teleboriana, tako da se doktor Caldin nije posebno bavio njome, osim nekih standardnih procjena i sličnoga. Tek nakon više od godinu dana počeo sam razgovarati s njim o tome kako bi trebala biti rehabilitirana i vraćena u normalno društvo. Predložio sam udomiteljsku obitelj. Ne znam točno što se događalo unutar St. Stefana, ali nakon otprilike godinu dana što je Lisbeth bila u St. Stefanu, doktor Caldin se počeo zanimati za nju.“

„Kako ste to primijetili?”

„Stekao sam dojam da je on drugačije procijenio njeno stanje od doktora Teleboriana. Jednom mi je prilikom rekao da je odlučio da se promijene neke stvari oko skrbi za nju. Tek sam kasnije shvatio da se ticalo tog vezanja remenjem. Caldin je jednostavno odlučio da je se ne smije vezati. Smatrao je da nema potrebe za tim.“

„On se dakle usprotivio doktoru Teleborianu?“

„Oprostite, ali to su samo nagađanja“, ubacio se Ekstrom.

„Nisu“, rekao je Holger Palmgren.

„Nisu samo nagađanja. Zatražio sam izjavu o tome na koji će način provesti rehabilitaciju Lisbeth Salander kako bi bila vraćena u društvo. Doktor Caldin je napisao tu izjavu. Još uvijek je imam.“ Dao je papir Anniki Giannini.

„Možete li mi reći što piše?“

„To je pismo doktor Caldina meni. Datirano je u listopadu 1992., dakle kada je Lisbeth bila dvadeset mjeseci u St. Stefanu. Ovdje doktor Caldin izrijekom piše, citiram: ‘Moja odluka da se pacijenticu ne smije vezati ili prisilno hraniti dala je isto tako očit učinak, pacijentica se smirila. Nema potrebe davati joj psihofarmake. No pacijentica je vrlo zatvorena i introvertirana i treba veliku potporu.’ Kraj citata.“

„Dakle on doslovno piše da je to bila njegova odluka.“

„Točno. Doktor Caldin je bio i taj koji je osobno odlučio da se Lisbeth vrati u društvo putem udomiteljske obitelji.“

Lisbeth je kimnula. Sjećala se doktora Caldina isto kao što se sjećala svakog detalja svog boravka u St. Stefanu. Odbijala je razgovarati s doktorom Caldinom, bio je doktor za lude, još jedan u nizu ljudi u bijelim ogrtačima koji su joj htjeli kopati po mozgu. Ali bio je ljubazan prema njoj i dobronamjeran. Sjedila je u njegovu uredu i slušala dok joj je objašnjavao što misli o njoj.

Bio je povrijeđen kad nije htjela razgovarati s njim. Na kraju ga je pogledala u oči i objasnila mu svoju odluku.

„Nikada neću razgovarati s tobom ni s bilo kojim drugim psihičcem. Vi ne slušate što vam kažem. Možete me držati zatvorenu ovdje dok ne umrem. To ništa ne mijenja. Neću razgovarati s vama.“ Pogledao ju je iznenađeno. A onda je kimnuo kao da je nešto shvatio.

„Doktore Teleborian...“

Utvrdila sam da ste vi smjestili Lisbeth Salander u dječju psihijatrijsku kliniku. Vi ste dali sudu tu istragu koja je bila jedina osnova za taj postupak. Je li to točno?“

„Teoretski, to je točno. Ali ja smatram...“

„Imat ćete dovoljno vremena za objašnjavanje što vi smatrate. Kada je Lisbeth Salander imala osamnaest godina, ponovno ste se umiješali u njen život i pokušali je opet zatvoriti u kliniku.“

„Taj put nisam ja napravio psihijatrijsku procjenu...“

„Ne, napravio ju je doktor Jesper H. Loderman. Kojemu ste slučajno u to vrijeme vi bili mentor za doktorat. Dakle istraga je provedena po vašim procjenama.“

„Nema ničeg neetičnog ili netočnog u tim istragama. Provedene su po svim pravilima.“

„Lisbeth Salander sada ima dvadeset sedam godina i već se treći put nalazimo u situaciji u kojoj vi pokušavate uvjeriti sud da je duševno bolesna i da mora biti smještena u psihijatrijsku kliniku zatvorenog tipa.“

Doktor Peter Teleborian duboko je uzdahnuo. Annika Giannini bila je dobro pripremljena. Izenadila ga je brojnim teškim pitanjima i onda uspjela izokrenuti njegov odgovor. Nije nasjela na njegov šarm i potpuno je ignorirala njegov autoritet na tom polju. A on je navikao da se ljudi slažu s onim što govori. *Koliko ona zna?*

Bacio je pogled na tužitelja Ekstroma, ali je shvatio da od njega ne može očekivati pomoć. Mora se sam izvući.

Podsjetio se da je on, usprkos svemu, autoritet na tom polju.

Nema nikakve veze što ona kaze. Moja procjena je ona koja vrijedi.

Annika Giannini podigla je njegovu psihijatrijsku procjenu sa stola.

„Da pogledamo vašu posljednju procjenu. Dosta ste vremena potrošili na analizu duševnog stanja Lisbeth Salander. Mnogo ste napisali analizirajući je kao osobu, njeno ponašanje i njene seksualne navike.“

„U tom sam izvještaju pokušao dati potpunu sliku.“

„Dobro. A iz te potpune slike proizlazi da Lisbeth Salander pati od paranoične shizofrenije.“

„Ne želim postaviti tako isključivu dijagnozu.“

„Ali do tih zaključaka niste došli nakon razgovora s Lisbeth Salander, zar ne?“

„Dobro znate da vaša klijentica uporno odbija odgovarati na moja pitanja ili pitanja bilo koje druge službene osobe. Takvo ponašanje dovoljno govori samo za sebe. To se može protumačiti time da je njena paranoja toliko jaka da se doslovce ne usuđuje voditi jednostavan razgovor sa službenom osobom. Ona misli da joj svi žele nauditi i osjeća toliko veliku prijetnju da se zatvori u neprobojnu ljušturu i doslovno zanijemi.“

„Primjećujem da se oprezno izražavate. Kažete da se to može protumačiti time...“

„Da, to je točno. Oprezno se izražavam. Psihijatrija nije nikakva egzaktna znanost i moram biti oprezan sa svojim zaključcima. Istovremeno, mi psihijatri ne pretpostavljamo stvari bez ikakvog razloga.“

„Jako pazite na to da se zaštitite. Ali ono što je istina jest da niste ni riječi izmijenili s mojom klijenticom od one noći kad je navršila trinaest godina, zato što je uporno odbijala razgovarati s vama.“

„Ne samo sa mnom. Ona ne uspijeva razgovarati ni s jednim psihijatrom.“

„To znači, kao što ste ovdje napisali, da se vaši zaključci temelje na iskustvu i promatranju moje klijentice.“

„To je točno.“

„Što čovjek može shvatiti proučavanjem djevojke koja sjedi prekrivenih ruku i odbija govoriti?“

Peter Teleborian uzdahnuo je i izgledao kao da je već umoran od toga što mora objašnjavati stvari koje su same po sebi jasne. Nasmiješio se. „Od pacijenta koji sjedi i šuti čovjek može samo naučiti da je to pacijent kojemu nije problem sjediti i šutjeti. Već je to poremećeno ponašanje, ali ja nisam temeljio svoje zaključke na tome.“

„Poslijepodne ću pozvati drugog psihijatra. Zove se Svante Brandén i on je glavni liječnik u Zavodu za sudsku medicinu i stručnjak za sudsku psihijatriju. Jeste li čuli za njega?“

Peter Teleborian ponovno se osjećao sigurnim. Nasmiješio se. Pretpostavio je da će Giannini izvući nekog drugog psihijatra koji bi

pokušao preispitati njegove zaključke. Bila je to situacija na koju je bio spreman i tu će bez problema moći obraniti svaku riječ. Jednostavnije će mu biti nositi se s kolegom po struci u znanstvenoj raspravi nego s jednom ovakvom odvjetnicom poput Giannini, koju ništa ne može zaustaviti i koja je spremna izokrenuti njegove riječi.

„Da. On je priznat i dobar sudski psihijatar. Ali shvatite, gospodo Giannini, da je napraviti istragu te vrste akademski i znanstveni proces. Možete se ne slagati s mojim zaključcima i neki drugi psihijatar može drugačije od mene tumačiti neki postupak ili događaj. Tu se onda radi o različitom gledanju na stvari ili možda čak i jednostavno o tome koliko dobro liječnik poznaje svog pacijenta. On će možda doći do posve drugih zaključaka o Lisbeth Salander. To nije ništa neuobičajeno u psihijatriji.“

„Nisam ga zato pozvala. On nije upoznao ni pregledao Lisbeth Salander i neće donositi nikakve zaključke o njenom psihičkom stanju.“

„A tako...“

„Zamolila sam ga da pročita vašu istragu i svu dokumentaciju koju ste napisali o Lisbeth Salander i pogleda njen zdravstveni karton iz vremena kad je bila u St. Stefanu. Zamolila sam ga da napravi procjenu – ne zdravstvenog stanja moje klijentice, nego postoje li, strogo znanstveno gledano, osnove za vaše zaključke u materijalu koji ste napisali.“ Peter Teleborian slegnuo je ramenima.

„S dužnim poštovanjem... mislim da ja znam više o Lisbeth Salander od bilo kojeg drugog psihijatra u zemlji. Pratio sam njen razvoj od dvanaeste godine i, na žalost, njeno je ponašanje cijelo vrijeme potvrđivalo moje zaključke.“

„Dobro“, rekla je Annika Giannini.

„Onda ćemo pogledati vaše zaključke. U svojoj izjavi pišete da je liječenje prekinuto kad joj je bilo petnaest godina i kad je smještena u udomiteljsku obitelj.“

„Točno. To je bila velika pogreška. Da smo uspjeli provesti liječenje do kraja, možda danas ne bismo sjedili ovdje.“

„Hoćete reći, možda bi bila poslušnija da ste dobili mogućnost da je držite zavezanu još godinu dana?“

„To je prilično jeftin komentar.“

„Ispričavam se. Obilato citirate istragu svoga novaka Jespera H. Lodermanna koju je napisao prije nego što je Lisbeth Salander navršila osamnaest godina. Pišete da se ‘njeno autodestruktivno i antisocijalno ponašanje potvrdilo kroz opijanje i promiskuitet koje je pokazivala otkako je puštena iz St. Stefana’. Na što ste tu ciljali?“

Peter Teleborian šutio je nekoliko sekundi.

„Da... tu se moramo malo vratiti u prošlost. Otkad je Lisbeth Salander puštena iz St. Stefana, imala je, kao što sam i predvidio, problema sa zloupotrebom alkohola i droga. Cesto ju je znala pokupiti policija. Jedna istraga službi socijalne skrbi pokazala je i da je u seksualnoj vezi sa starijim muškarcima te da je moguće da se bavi prostitucijom.“

„Da vidimo o čemu se tu radi. Kažete da je postala alkoholičarka. Kako je često bila pijana?“

„Molim?“

„Je li bila pijana svaki dan otkako je puštena iz bolnice i do navršene osamnaeste godine? Je li bila pijana jednom tjedno?“

„Naravno da na to pitanje ne mogu odgovoriti.“

„Ali utvrdili ste da je puno pila?“

„Bila je maloljetna i policija ju je često znala privesti zbog pijanstva.“

„To je drugi put da kažete da ju je često privodila policija. Koliko se često to događalo? Jednom tjedno, svaki drugi tjedan...?“

„Ne, nije bilo toliko puta...“

„Lisbeth Salander policija je privela dva puta zbog pijanstva. Jednom kad joj je bilo šesnaest, drugi put kad joj je bilo sedamnaest godina. U jednom od tih slučajeva bila je toliko pijana da su je odvezli u bolnicu. Dakle to su ti česti slučajevi na koje se referirate. Je li bila pijana još koji put osim u navedenim slučajevima?“

„To ne znam, ali bojim se da je njeno ponašanje...“

„Pardon, jesam li vas dobro čula? Vi dakle ne znate je li ona kao tinejdžerica bila pijana više od ta dva puta, ali bojite se da je bilo tako. I svejedno tvrdite da se Lisbeth Salander nalazila u začaranom krugu alkohola i droga?“

„Pa to su podaci službe socijalne skrbi. Ne moji. Radi se o cjelokupnoj životnoj situaciji Lisbeth Salander. Nije bilo iznenađujuće da su prognoze za

njenu budućnost bile loše s obzirom na to da je liječenje prekinuto i da je njen život postao začarani krug alkohola, policijskih uhićenja i nekontroliranog promiskuiteta.“

„Upotrijebili ste izraz nekontrolirani promiskuitet.“

„Da... to je termin koji sugerira da nije imala kontrolu nad vlastitim životom. Imala je seksualne veze sa starijim muškarcima.“

„To nije protuzakonito.“

„Ne, ali je abnormalno ponašanje za šesnaestogodišnjakinju. Dakle može se postaviti pitanje je li se družila s njima zato što je htjela ili je bila prisiljena.“

„Ali tvrdite da je bila prostitutka.“

„Što je možda prirodna posljedica nedostatka obrazovanja. Nije mogla pratiti nastavu i nastaviti školovanje i zato nije mogla dobiti posao. Moguće je i da je u tim starijim muškarcima tražila oca te da je financijska nadoknada za seksualne usluge bila samo bonus. Kako god bilo, ja to smatram neurotičnim ponašanjem.“

„Hoćete reći da je šesnaestogodišnjakinja koja se seksa neurotična?“

„Izvrćete moje riječi.“

„Dakle vi ne znate je li ikada dobila financijsku nadoknadu za seksualne usluge?“

„Nikada nije uhićena zbog prostitucije.“

„Za što nije ni mogla biti uhićena jer to nije protuzakonito.“

„Ah, da, točno. U njenom se slučaju radi o opsesivnoneurotičnom ponašanju.“

„Ali niste oklijevali zaključiti da je Lisbeth Salander duševno bolesna samo na osnovi tih nekoliko podataka. Kad sam ja imala šesnaest, napila sam se do besvijesti votke koju sam ukrala tati. Znači li to da sam duševno bolesna?“

„Ne, naravno da ne.“

„Nije li točno da ste se i vi kad vam je bilo sedamnaest tako užasno napili na jednoj zabavi da ste otišli u centar i porazbijali prozore na glavnom trgu u Uppsali. Privela vas je policija i morali ste ostati u postaji dok se niste rastrijeznili, a onda ste dobili opomenu.“

Peter Teleborian ostao je zabezeknut. „Zar ne?“

„Da... pa čovjek čini svakakve gluposti sa sedamnaest godina. Ali...“

„Ali to vas nije navelo na zaključak da ste zacijelo ozbiljno duševno bolesni?“

Peter Teleborian bio je izviciran. Ta prokleta... odvjernica cijelo je vrijeme izvrtala njegove riječi i hvatala ga za svaki detalj. Odbijala je vidjeti cjelinu. Ubacila je i to da je i on bio pijan, iz čega se nije mogao izvući... *kako je to, kvragu, iskopala?* Nakašljao se i povisio glas.

„Svi izvještaji socijalne skrbi slagali su se i potvrdili da se životni stil Lisbeth Salander najvjerojatnije vrti oko alkohola, droga i promiskuiteta. Socijalna skrb je čak i utvrdila da je Lisbeth Salander prostitutka.“

„Nije. Socijalna skrb nikada nije tvrdila da je prostitutka.“

„Privedena je...“

„Nije. Nije privedena. Legitimirali su je u Tantolundenu kad je imala sedamnaest godina i kad je bila u društvu puno starijeg muškarca. Iste je godine privedena zbog pijanstva. I tada u društvu puno starijeg muškarca. Socijalna skrb se bojala da se možda bavi prostitucijom. Ali ta teorija nikada nije potvrđena.“

„Često je imala veliki krug seksualnih partnera, i muških i ženskih.“

„U vašoj vlastitoj istrazi, citiram s četvrte stranice, pišete puno o seksualnim navikama Lisbeth Salander. Tvrdite da njena veza s prijateljicom Miriam Wu potvrđuje sumnje o seksualnoj psihopatiji. Kako?“

Peter Teleborian odjednom je utihnuo.

„Stvarno se nadam da ne namjeravate tvrditi da je homoseksualnost duševna bolest. Naime takva je tvrdnja kažnjiva zakonom.“

„Ne, naravno da ne. Mislim na seksualni sadizam u vezi.“

„Mislite da je ona sadistica?“

„Ja...“

„Imamo policijsko svjedočenje Miriam Wu. U njihovoj vezi nije bilo nikakvog nasilja.“

„A sadomazohizam i...“

„Ma mislim da ste to pročitali u nekom tabloidu. Lisbeth Salander i njena prijateljica Miriam Wu znale su ponekad u vezi prakticirati seksualne igrice, u kojima bi Miriam Wu zavezala svoju klijenticu i seksualno je zadovoljila. To nije posebno neuobičajeno, a ni zabranjeno. Želite li zbog

toga zatvoriti moju klijenticu?“

Peter Teleborian odmahnuo je rukom.

„Ako mogu dati malo osobnih podataka. Kad sam ja imala šesnaest, užasno sam se napila. Napila sam se još mnogo puta dok sam išla u gimnaziju. Probala sam droge. Pušila sam marihuanu 1 jednom prilikom, prije dvadeset godina, čak sam probala i kokain. Prvi sam seksualni odnos imala s petnaest godina s jednim dečkom iz razreda, a kad sam bila u dvadesetima, bila sam u vezi s dečkom koji mi je vezao ruke za uzglavlje kreveta. Kad sam imala dvadeset dvije, nekoliko sam mjeseci bila u vezi s muškarcem koji je imao četrdeset sedam godina. Drugim riječima, jesam li ja duševno bolesna?“

„Gospođo Giannini... inzistirate na svemu tome, ali vaša seksualna iskustva nisu važna u ovom slučaju.“

„A zašto? Kad čitam tu vašu takozvanu psihijatrijsku procjenu Lisbeth Salander, po svim točkama, izvađeno iz konteksta, sve odgovara meni. Zašto sam ja zdrava i normalna, a Lisbeth Salander opasna sadistica?“

„Detalji nisu ti koji odlučuju. Vi niste dva puta pokušali ubiti svog oca...“

„Doktore Teleborian, činjenica je da se vas ne tiče s kim se Lisbeth Salander želi seksati. Ne tiče vas se kojeg su spola njeni partneri i što čine za vrijeme seksa. Ali svejedno navodite takve detalje iz njenog života i koristite ih kao dokaz da je bolesna.“

„Cijeli je život Lisbeth Salander još od male škole serija bilježaka o ničime prouzročenim nasilničkim ispadima prema svojim nastavnicima i djeci iz razreda.“

„Samo malo...“

Glas Annike Giannini odjednom je zagrebao kao lopatica za čišćenje leda na prozoru automobila.

„Pogledajte moju klijenticu.“ Svi su pogledali Lisbeth Salander.

„Moja je klijentica odrastala u situaciji stravičnih obiteljskih odnosa, s ocem koji je sustavno godinama grubo zlostavljao njenu majku.“ To je...“

„Pustite me da završim. Majka Lisbeth Salander strašno se bojala Alexandera Zalachenka. Nije se usuđivala protestirati. Nije se usuđivala ići liječniku. Nije se usuđivala obratiti udruzi za pomoć ženama. Na kraju je

tako pretučena da je zadobila trajne ozljede mozga. Osoba koja je preuzela odgovornost, jedina osoba koja je pokušala preuzeti odgovornost za obitelj puno prije nego što je ušla u pubertet, bila je Lisbeth Salander. I tu je odgovornost morala sama snositi zato što je špijun Zalachenko bio važniji od njezine majke.“

„Ne mogu...“

„I tu imamo situaciju da je društvo napustilo Lisbethinu majku i njenu djecu. Jeste li iznenađeni što je Lisbeth imala problema u školi? Pogledajte je. Mala je i mršava. Uvijek je bila najmanja djevojčica u razredu. Bila je zatvorena i drugačija i nije imala prijatelja. Zna li kako se djeca odnose prema djeci koja su drugačija?“

Teleborian je uzdahnuo. „Mogu se vratiti na zapisnike kad je bila u školi i objasniti situaciju po situaciju kad se ponašala nasilnički“, rekla je Annika Giannini.

„To su bile posljedice provociranja. Dobro prepoznajem znakove mobbinga. I znate što?“

„Što?“

„Ja se divim Lisbeth Salander. Čvršća je od mene. Da su mene godinu dana držali zavezanu kad sam imala trinaest godina, ja bih se sigurno sasvim slomila. A ona se branila jednim oružjem koje je imala na raspolaganju. Svojim prezirom prema vama. Odbijanjem da razgovora s vama.“ Annika Giannini iznenada je podigla glas. Sve je nervoze davno nestalo. Osjećala je da ima situaciju pod kontrolom.

„U svome današnjem svjedočenju puno ste govorili o fantazijama, na primjer rekli ste da je njen opis kako ju je odvjatnik Bjurman silovao fantazija.“

„Točno.“

„Na osnovi čega to zaključujete?“

„Iz iskustva znam kako ona fantazira.“

„Iz iskustva znate kako ona fantazira... A kako znate da fantazira? Kad je rekla da je tristo osamdeset dana ležala zavezana, to je, po vašemu mišljenju, bila fantazija, iako su vaše vlastite bilješke pokazale da je to istina.“

„Ovo je nešto posve drugo. Nema apsolutno nikakvih materijalnih

dokaza da je Bjurman silovao Lisbeth Salander. Hoću reći, igla kroz bradavicu i tako grubo nasilje... bez sumnje bi je hitna odvezla u bolnicu... To vam već dokazuje da se to nije dogodilo.“

Annika Giannini okrenula se prema sucu Iversenu.

„Zatražila sam da dobijem projektor za prezentaciju materijala koji imam na ovom CDu...“

„Postavljen je“, rekao je Iversen.

„Možete li, molim vas, navući zastore.“

Annika Giannini otvorila je svoj PowerBook i priključila kabele na projektor. Okrenula se prema klijentici.

„Lisbeth. Prikazat ćemo film. Jeste li spremni na to?“

„Već sam to doživjela“, odgovorila je Lisbeth Salander suho.

„I imam vaš pristanak da ovo prikazem?“

Lisbeth je kimmula. Sve je vrijeme netremice promatrala Petera Teleboriana.

„Možete li nam reći kada je film snimljen?“

„Sedmog ožujka 2003.“

„Tko ga je snimio?“

„Ja. Upotrijebila sam skrivenu kameru koja je standardna oprema u Milton Securityju.“

„Samo trenutak“, povikao je tužitelj Ekstrom.

„Ovo se pretvara u pravi cirkus.“

„Što gledamo?“ upitao je sudac Iversen oštrim glasom.

„Peter Teleborian tvrdi da je priča Lisbeth Salander izmišljotina. Dokazat ću suprotno, daje sve istina, od riječi do riječi. Film traje devedeset minuta, prikazat ću vam nekoliko dijelova. Upozoravam vas da ima prilično neugodnih scena.“

„Je li ovo nekakav trik?“ upitao je Ekstrom.

„Postoji dobar način da to saznate“, rekla je Annika Giannini i pokrenula CD u kompjutoru.

„Zar ne znaš ni na sat?“ obrecnuo se odvjetnik Bjurman umjesto pozdrava. Kamera je ušla u njegov stan. Nakon devet minuta sudac Iversen zalupao je čekićem o stol u trenutku kada je odvjetnik Nils Bjurman divljački gurnuo dildo u stražnjicu Lisbeth Salander. Annika Giannini jako je

pojačala - ton. Lisbethin prigušeni krik kroz ljepljivu vrpcu na ustima odjeknuo je cijelom sudnicom.

„Isključite film“, rekao je Iversen glasno i vrlo odlučno.

Annika Giannini stisnula je Stop. Uključeno je stropno osvjetljenje. Sudac Iversen bio je crven u licu. Tužitelj Ekstrom sjedio je kao okamenjen. Peter Teleborian bio je blijed kao smrt.

„Odvjetnice Giannini, koliko ste rekli da taj film traje?“ rekao je sudac Iversen.

„Devedeset minuta. Samo silovanje trajalo je s prekidima nekih pet, šest sati, ali moja se klijentica slabo sjeća što se događalo tih posljednjih sati.“ Annika Giannini okrenula se prema Teleborianu.

„I postoji scena u kojoj joj Bjurman probuši bradavicu iglom za koju doktor Teleborian tvrdi da je izraz bolesne mašte Lisbeth Salander. To se dogodilo u sedamdeset drugoj minuti filma i mogu vam odmah prikazati.“

„Hvala, nije potrebno“, rekao je Iversen.

„Gospođice Salander...“ Na sekundu se zbunio i nije znao kako da nastavi.

„Gospođice Salander, zašto ste snimili taj film?“

„Bjurman me već silovao i tražio još. Pri prvom silovanju me prisilio da mu popušim. Mislila sam da će ovo biti repriza, da ću tako dobiti dobre dokaze što mi je napravio i da ću ga moći ucijeniti da se drži podalje od mene. Ali krivo sam ga procijenila.“

„Ali zašto ga niste prijavili policiji zbog silovanja kad imate tako... uvjerljive dokaze?“

„Ne razgovaram s policijom“, rekla je Lisbeth Salander ravnim glasom.

Holger Palmgren iznenada je ustao iz invalidskih kolica. Uhvatio se za rub stola. Glas mu je bio vrlo jasan. „Naša klijentica iz principa ne razgovara s policijom i drugim službenim osobama, a ponajmanje psihijatrima. Razlog je jednostavan. Otkad je bila dijete, neprestano je pokušavala razgovarati s policijom, socijalnim radnicima i službenim osobama i objasniti im da Alexander Zalachenko zlostavlja njenu majku. Kao rezultat toga bila je svaki put kažnjena zato što su državni službenici odlučili da je Zalachenko važniji od Salander.“ Nakašljao se i nastavio.

„A kad je konačno shvatila da je nitko ne sluša, njen je jedini izlaz bio

da pokuša spasiti majku tako što će napasti Zalachenka. A onda ovaj gad koji se zove doktorom“, pokazao je na Teleboriana, „napiše lažnu psihijatrijsku dijagnozu i proglasi je duševnom bolesnikom, što mu je omogućilo da je drži zavezanu u St. Stefanu tristo osamdeset dana. To je vrijedno zgražanja.“ Palmgren je sjeo. Iversena je, izgleda, iznenadio Palmgrenov istup. Okrenuo se prema Lisbeth Salander.

„Želite li možda da napravimo stanku...“

„Ne, zašto?“ upitala je Lisbeth.

„Dobro, onda nastavljamo. Odvjetnice Giannini, videosnimka će biti pregledana i želim imati potvrdu tehničara da je autentična. A sada nastavljamo s ispitivanjima.“

„Može. I meni je to neugodno gledati. Ali istina je da je moja klijentica bila izložena tjelesnom, psihičkom i pravnom nasilju. A osoba koju najviše možemo kriviti za to jest Peter Teleborian. Iznevjerio je svoju profesiju i svoju pacijenticu. S Gunnarom Bjorckom, suradnikom jedne ilegalne grupe unutar SOAe, izmislio je tu psihijatrijsku procjenu kako bi se mogli riješiti nezgodnog svjedoka. Mislim da je ovaj slučaj bez presedana u povijesti švedskog pravosuđa.“

„Ovo su nečuvene optužbe“, rekao je Peter Teleborian.

„Ja sam na najbolji mogući način pokušao pomoći Lisbeth Salander. Ona je pokušala ubiti oca. Jasno je da nešto nije bilo u redu s njom...“ Annika ga je prekinula.

„A sada bih htjela usmjeriti pozornost suda na drugi psihijatrijski izvještaj doktora Teleboriana o mojoj klijentici. To je izvještaj koji je danas citiran u sudu. Ja tvrdim da je i on lažan, baš kao i onaj iz 1991.“

„Ma ovo je...“

„Suče Iversen, možete li opomenuti svjedoka da me prestane prekidati.“

„Gospodine Teleborian...“

„Neću više. Ali ovo su nečuvene optužbe. Nije čudo da sam uznemiren...“

„Gospodine Teleborian, budite tiho dok vam se ne postavi pitanje. Nastavite, odvjetnice Giannini.“

„Ovo je psihijatrijski izvještaj koji je doktor Teleborian dao sudu. On

se zasniva na takozvanim promatranjima moje klijentice koja su se odvijala otkada je prebačena u zatvor Kronoberg šestog lipnja, a navodno su završila petog srpnja.“

„Da, tako sam i ja to shvatio“, rekao je sudac Iversen.

„Doktore Teleborian, je li točno da niste imali mogućnosti provesti nikakve testove ili promatranje moje klijentice prije šestog lipnja? Prije toga je, kao što je poznato, ležala u izolaciji u bolnici Sahlgrenska.“

„Da“, rekao je Teleborian.

„Dva ste puta pokušali dobiti pristup mojoj klijentici u Sahlgrenskoj. Oba vam je puta pristup zabranjen. Je li to točno?“

„Da.“

Annika Giannini ponovno je otvorila aktovku i izvadila jedan dokument. Zaobišla je stol i dala ga sucu Iversenu.

„Da“, rekao je Iversen.

„Ovo je kopija istrage doktora Teleboriana. Što bi to trebalo dokazati?“

„Htjela bih pozvati dva svjedoka koja čekaju ispred sudnice.“

„Tko su ti svjedoci?“

„To su Mikael Blomkvist iz časopisa *Millennium* i inspektor Torsten Edklinth, voditelj državne zaštite u SOAi.“

„Oni čekaju vani?“

„Da.“

„Uvedite ih“, rekao je sudac Iversen.

„Ovo nije po propisima“, rekao je tužitelj Ekstrom, koji već jako dugo nije prozborio ni riječi. Šokiranom je Ekstromu postalo jasno da će Annika Giannini potpuno uništiti njegova ključnog svjedoka. Film je bio strašan. Iversen je ignorirao Ekstroma i mahnuo stražaru da otvori vrata. Ušli su Mikael Blomkvist i Torsten Edklinth.

„Prvo želim pozvati Mikaela Blomkvista.“

„Zamolio bih Petera Teleboriana da zasad odstupi u stranu.“

„Jeste li gotovi sa mnom?“ upitao je Teleborian.

„Ne, ni blizu“, odgovorila je Annika Giannini. Mikael Blomkvist zamijenio je Teleboriana na mjestu za svjedoke. Sudac Iversen brzo je obavio formalnosti i Mikael se zakleo da će govoriti istinu.

Annika Giannini prišla je Iversenu i zamolila ga da joj posudi kopiju tog psihijatrijskog izvještaja koju mu je upravo dala. Dala je kopiju Mikaelu.

„Jeste li ikada prije vidjeli ovaj dokument?“

„Da, jesam. Posjedujem tri verzije. Prvu sam dobio oko dvanaestog svibnja, drugu devetnaestog svibnja, a treću – to je ova verzija – trećeg lipnja.“

„Možete li mi reći kako ste došli do ove kopije?“

„Dobio sam je kao novinar od izvora kojeg ne mogu imenovati.“ Lisbeth Salander zagledala se u Petera Teleboriana. Odjednom je probljedio.

„Što ste učinili s tim izvještajem?“

„Dao sam ga Torstenu Edklinthu iz državne zaštite.“

„Hvala, Mikaele. Sada bih htjela pozvati Torstena Edklintha“, rekla je Annika Giannini i uzela izvještaj od Mikaela. Dala ga je Iversenu, koji ga je zamišljen podigao.

Ponovili su zakletvu.

„Inspektore Edklinth, je li točno da ste dobili psihijatrijsku istragu o Lisbeth Salander od Mikaela Blomkvista?“

„Da.“

„Kada ste je dobili?“

„U SOA inim zapisnicima upisana je kao primljena četvrtog lipnja.“

„I to je ista ova istraga koju sam upravo predala sucu Iversenu?“

„Ako je moj potpis na poledini izvještaja, onda je to ista istraga.“ Iversen je okrenuo dokument i vidio potpis Torstena Edklintha.

„Inspektore Edklinth, možete li mi objasniti kako je moguće da ste u ruke dobili psihijatrijsku istragu o osobi koja još uvijek leži izolirana u bolnici Sahlgrenska?“

„Da, mogu.“

„Recite nam.“

„Psihijatrijska istraga Petera Teleboriana krivotvorina je koju je sastavio zajedno s osobom po imenu Jonas Sandberg, baš kao što je 1991. napisao sličan falsifikat s Gunnarom Bjorckom.“

„To je laž“, rekao je Teleborian slabašno.

„Je li to laž?“ upitala je Annika Giannini. „Ne, nije. Možda bih trebao spomenuti da je Jonas Sandberg jedna od desetak osoba koje su na

zahtjev Državnog odvjetništva danas privedene policiji. Uhićen je za suučesništvo u ubojstvu Gunnara Bjorcka. Bio je član ilegalne grupe koja je operirala unutar Sigurnosnoobavještajne agencije i koja je od sedamdesetih godina šttila Alexandera Zalachenka. Ta je grupa odgovorna za odluku da 1991. Lisbeth Salander bude zatvorena u ludnicu. Imamo dovoljno dokaza te priznanje šefa te grupe.“

Sudnicom je odjednom zavladao mrtvačka tišina.

„Želi li Peter Teleborian komentirati rečeno?“ upitao je sudac Iversen. Teleborian je odmahnuo glavom.

„U tom vas slučaju moram obavijestiti da riskirate prijavu za krivokletstvo, a možda i druge optužbe“, rekao je sudac Iversen.

„Ispričavam se“, rekao je Mikael.

„Da?“ upitao je Iversen.

„Peter Teleborian ima većih problema od toga. Ispred vrata stoje dva policajca koja ga žele privedi na ispitivanje.“

„Da ih pozovem da uđu?“ upitao je Iversen.

„To bi bila dobra ideja.“

Iversen je mahnuo stražaru, koji je pustio unutra inspektoricu Šonju Modig i ženu koju je tužitelj Ekstrom odmah prepoznao. Ime joj je bilo Lisa Collsjo, bila je inspektorica u odjelu za posebne slučajeve, jedinici unutar švedske policije koja se bavi slučajevima seksualnog nasilja nad djecom i dječjom pornografijom.

„Po kojem ste zadatku došli?“ upitao je Iversen.

„Ovdje smo kako bismo uhitili Petera Teleboriana čim dobijemo priliku, a da to ne naruši suđenje.“

Iversen je bacio pogled na Anniku Giannini.

„Nisam sasvim gotova s njim, ali možete ga odvesti.“

„Izvolite“, rekao je Iversen.

Lisa Collsjo pristupila je Peteru Teleborianu.

„Uhićeni ste zbog korištenja dječjom pornografijom.“

Peter Teleborian nije disao. Annika Giannini vidjela je kako mu se pogled posve ugasio.

„Točnije, za posjedovanje oko osam tisuća fotografija dječje pornografije u svom kompjutoru.“ Sagnula se i podigla njegovu torbu za

laptop koju je nosio sa sobom.

„Ovo je konfiscirano“, rekla je.

Sve vrijeme dok su ga izvodili kroz vrata sudnice, pogled Lisbeth Salander pekao ga je na leđima kao vatra.

XXVIII.

Petak, 15. srpnja – subota, 16. srpnja

Sudac Jorgen Iversen pokucao je kemijskom olovkom po rubu stola kako bi utišao mrmljanje do kojeg je u sudnici došlo nakon što je Peter Teleborian odveden. Potom dugo nije ništa rekao, bilo je očito da nije siguran kako da nastavi suđenje. Okrenuo se prema tužitelju Ekstromu.

„Imate li što dodati o ovome što se događalo u posljednjih sat vremena?“

Richard Ekstrom nije imao pojma što da kaže. Ustao je i gledao Iversena, pa Torstena Edklintha, a onda je okrenuo glavu i susreo nemilosrdan pogled Lisbeth Salander. Shvatio je da je bitka već izgubljena. Pogledao je Mikaela Blomkvista i odjednom užasnuto shvatio da postoji rizik da i on završi u časopisu *Millennium*... Što bi bilo katastrofalno i zauvijek ga uništilo.

Ali nikako nije mogao shvatiti što se dogodilo. Počeo je suđenje uvjeren da zna sve o cijeloj toj priči.

Shvaćao je delikatnu ravnotežu koju je zahtijevala državna sigurnost nakon mnogih otvorenih razgovora s inspektorom Georgom Nystromom. Uvjerili su ga da je izvještaj o Salander iz 1991. krivotvoren. Dobio je tajne informacije koje je trebao. Postavljao je pitanja – stotine pitanja – i dobio odgovore na sve. Blef. A sada je Nystrom uhićen, tako je barem rekla odvjetnica Giannini.

Oslanjao se na Petera Teleboriana, koji se činio tako... tako kompetentan i učen. Tako uvjerljiv.

Isuse Bože. Kako sam se uvalio u sve ovo ?

A onda.

Kako da se izvučem iz ovoga?

Prešao je rukom preko brade. Nakašljao se. Polako je skinuo naočale.

„Žao mi je, ali čini se da sam bio pogrešno obaviješten o nekoliko važnih točaka ove istrage.“ Pitao se bi li za sve mogao okriviti policijske istražitelje, a onda mu se odjednom pred očima ukazao inspektor Bublanski. Bublanski ga nikada ne bi podržao. Da Ekstrom napravi ijedan krivi korak, Bublanski bi sazvao tiskovnu konferenciju. Uništio bi ga.

Ekstrom je pogledao Lisbeth Salander u oči. Strpljivo je sjedila i čekala s pogledom koji je otkrivao radoznalost i želju za osvetom. Bez kompromisa.

Još uvijek bi je mogao optužiti za teško zlostavljanje u Stallarholmenu. Možda bi je mogao optužiti i za pokušaj ubojstva oca u Gossebergi. To bi značilo da bi smjesta i spontano morao promijeniti cijelu svoju strategiju i odbaciti sve što ima veze s Peterom Teleborianom. Znači da bi otpala sva njegova objašnjenja da je ona luda psihopatkinja, a to bi isto tako značilo da bi njena priča sve do 1991. dobila na vjerodostojnosti. Skinuli bi joj pečat društveno nesposobne, a time... A ona ima i taj prokleti film koji...

A onda je odjednom shvatio.

Isuse Bože. Ona je nedužna.

„Gospodine suče... ne znam što se dogodilo, ali shvaćam da više ne mogu vjerovati papirima koje držim u ruci.“

„A tako“, rekao je sudac Iversen suho.

„Mislim da moram zahtijevati stanku ili prekid suđenja dok ne uspijem istražiti što se točno dogodilo.“

„Gospodo Giannini?“ rekao je Iversen.

„Ja zahtijevam da sve točke optužnice protiv moje klijentice budu odbacene i da odmah bude puštena na slobodu. Isto tako zahtijevam da sud donese odluku o pitanju njene društvene nesposobnosti. Mislim da bi trebala dobiti zadovoljštinu za sve nepravde kojima je bila izložena.“

Lisbeth Salander skrenula je pogled prema sucu Iversenu. Bez kompromisa.

Sudac Iversen gledao je autobiografiju Lisbeth Salander. Zatim je pogledao tužitelja Ekstroma.

„I ja mislim da je dobra ideja da se istraži što se stvarno dogodilo. Ali bojim se da vi niste prava osoba za provođenje te istrage.“

Neko je vrijeme razmišljao.

„Svih godina što radim kao pravnik i sudac nikada ni blizu nisam imao slučaj poput ovog današnjeg. Moram priznati da sam iznenađen. Nikada nisam čuo za slučaj da glavni svjedokoptužbe bude uhićen pred sudom i da se ono što se činilo prilično uvjerljivim dokazom pokaže falsifikatom. Iskreno rečeno, ne znam što je uopće preostalo od tužiteljevih točaka

optužnice. “Holger Palmgren se nakašljao.

„Da?“ upitao je Iversen.

„Kao zastupnik obrane ne mogu, a da ne dijelim vaše osjećaje. Ponekad moramo napraviti korak unatrag i pustiti da razum nadvlada formalnosti. Htio bih reći da ste vi kao sudac vidjeli samo početak afere koja će potresti službenu Švedsku. Tijekom dana uhićeno je desetak policajaca iz SOAe. Bit će optuženi za ubojstva i dugačak popis zločina i potrajat će dok ta istraga ne bude završena.“

„Pretpostavljam da moramo napraviti stanku na ovom suđenju.“

„Ispričavam se, ali mislim da to ne bi bila najbolja odluka.“

„Slušam.“

Palmgren je očito imao poteškoća s formuliranjem riječi. Ali govorio je polagano i bez zapinjanja.

„Lisbeth Salander je nedužna. Njena maštovita autobiografija, kako je gospodin Ekstrom prezirno nazvao njenu priču, istinita je. I to možemo dokazati. Bila je izložena strašnoj nepravdi i kršenju osnovnih ljudskih prava. Kao sud možemo se držati službene procedure i nastaviti suđenje sve dok je ne oslobode. Alternativa je očita. Pustiti da nova istraga preuzme sve što ima veze s Lisbeth Salander. Ta je istraga već u tijeku i dio je ovog kaosa koji Državno odvjetništvo pokušava razjasniti.“

„Razumijem na što ciljate.“

„Kao sudac imate izbor. U ovom bi slučaju bilo pametno odbaciti cijelu tužiteljevu preliminarnu istragu i opomenuti ga neka pošteno napravi zadaću.“ Sudac Iversen zamišljeno je promatrao Ekstroma. “Pravedno bi bilo pustiti našu klijenticu na slobodu, i to odmah. Osim toga ona zaslužuje ispriku, no potrajat će dok ne dobije zadovoljštinu, što ovisi o daljnjoj istrazi.“

„Razumijem vaše stajalište, odvjetnice Palmgren. Ali prije nego što vašu klijenticu budem mogao proglasiti nedužnom, cijela ova priča mora mi biti jasna. A to će malo potrajati...“

Okljevao je i pogledao Anniku Giannini.

„Ako odlučim da napravimo stanku u suđenju do ponedjeljka i izađem vam toliko u susret da odlučim da nema razloga da vaša klijentica i dalje bude u pritvoru, što znači da možete očekivati da neće biti osuđena na

zatvorsku kaznu, možete li mi onda garantirati da će biti prisutna na nastavku suđenja kad je pozovemo?“

„Jasno“, rekao je odmah Holger Palmgren.

„Ne“, rekla je Lisbeth Salander oštrim glasom. Svi su se pogledi usmjerili na osobu oko koje se odvijala sva ta drama.

„Kako to mislite?“ upitao je sudac Iversen.

„U trenu kad me pustite, ja ću otputovati. Ne namjeravam više potrošiti ni minutu svog vremena na ovo suđenje.“ Sudac Iversen zapanjen je gledao Lisbeth Salander.

„Odbijate doći na suđenje?“

„Točno tako. Ako želite da odgovorim na još pitanja, morat ćete me zadržati u zatvoru. U trenu kad me pustite, za mene je ova priča završena. A to znači da ne namjeravam biti tu na neodređeno vrijeme kako bih bila na raspolaganju vama, Ekstromu ili nekim policajcima.“ Sudac Iversen je uzdahnuo. Holger Palmgren izgledao je zbunjeno.

„Slažem se sa svojom klijenticom“, rekla je Annika Giannini.

„Država i državne službe počinile su zločin nad Lisbeth Salander, a ne obratno. Ona zaslužuje izaći kroz ova vrata na slobodu i pokušati zaboraviti sve ovo.“

Bez kompromisa. Sudac Iversen bacio je pogled na ručni sat.

„Prošla su tri sata. To znači da me prisiljavate da zadržim vašu klijenticu u pritvoru.“

„Ako je to vaša odluka, mi je prihvaćamo. Kao zastupnica Lisbeth Salander ja zahtijevam da je se oslobodi za zločine za koje ju optužuje tužitelj Ekstrom. Zahtijevam da oslobodite moju klijenticu bez ikakvih ograničenja, i to odmah. I zahtijevam da se ukine njen status društveno nesposobne osobe te da joj se odmah vrata sva građanska prava koja joj pripadaju.“

„Pitanje o statusu nesposobne osobe puno je dulji proces. Moram dobiti izjavu stručnjaka psihijatra koji će je pregledati. O tome ne mogu samo tako odlučiti.“

„Ne“, rekla je Annika Giannini.

„To ne prihvaćamo.“

„Kako to mislite?“

„Lisbeth Salander mora imati građanska prava kao i svi ostali građani Švedske. Nad njom je počinjen zločin. Na prijevaru su je proglasili nesposobnom za samostalan život. To se može dokazati. Time odluka da joj se da skrbnika nema pravnih osnova i treba je odmah ukinuti. Nema apsolutno nikakvog razloga da moja klijentica bude podvrgnuta psihijatrijskoj istrazi. Nitko ne mora dokazati da nije lud kad je nad njim počinjen zločin.“

Iversen je to kratko odvagao.

„Gospodo Giannini“, rekao je.

„Shvaćam da je ovo posebna situacija. Sada namjeravam proglasiti petnaestominutnu stanku, tako da možemo protegnuti noge i malo se sabrati. Nemam nikakve želje zadržati vašu klijenticu noćas u pritvoru ako je nedužna, ali to znači da se suđenje mora nastaviti dok ne budemo gotovi.“

„Može“, rekla je Annika Giannini.

Tijekom stanke Mikael Blomkvist poljubio je svoju sestru u obraz. „Kako je prošlo?“

„Mikaele, bila sam sjajna u ispitivanju Teleboriana. Totalno sam ga uništila.“

„Pa rekao sam ti da ćeš biti nepobjeđiva na ovom suđenju. Jer kad se sve zbroidi, ovdje se ne radi o špijunima i državnim tajnama, nego o najobičnijem nasilju nad ženama te muškarcima koji to omogućuju. Ono malo što sam vidio, bila si fantastična. Znači, oslobodit će je.“

„Da. Tu više nema nikakve sumnje.“

Nakon stanke sudac Iversen pokucao je o stol.

„Možete li biti ljubazni i ispričati mi cijelu priču od početka do kraja, da mi bude jasno što se ustvari dogodilo.“

„Vrlo rado“, rekla je Annika Giannini.

„Da počnemo s onom nevjerojatnom pričom o grupi policajaca iz Sigurnosne koji se zovu Sekcija i koji su sredinom sedamdesetih bili zaduženi za bivšeg ruskog špijuna? Cijela je priča objavljena u današnjem broju časopisa *Millennium*. Pretpostavljam da će to večeras biti glavna vijest u svim dnevnicima.“

Oko šest je sudac Iversen presudio da se Lisbeth Salander pušta na

slobodu i da joj se ukida status društveno nesposobne osobe.

No odluka je donesena pod jednim uvjetom. Sudac Iversen zahtijevao je da Lisbeth Salander bude službeno ispitana i da kao svjedokinja pridonese svojim znanjima o aferi Zalachenko. Lisbeth je isprva glatko odbila. To je odbijanje dovelo do rasprave, sve dok sudac Iversen nije podigao glas. Nagnuo se prema njoj i napeto je pogledao.

„Gospođice Salander, ako više niste nesposobna osoba, to znači da imate ista prava kao i svi drugi građani. Ali to isto tako znači da imate i iste obveze. Time imate obvezu da se brinete za svoje financije, plaćate porez, poštujuete zakone i pomognete policiji u istrazi o teškim zločinima. Daklepozvani ste na ispitivanje kao bilo koji drugi građanin koji ima informacije koje mogu pomoći istrazi.“

Logika tog argumenta upalila je, izgleda, kod Lisbeth Salander. Isturila je donju usnicu i izgledala nezadovoljno, ali se prestala svađati.

„Nakon što policija uzme vašu izjavu, voditelj preliminarne istrage – u ovom slučaju Državno odvjetništvo – odlučit će hoće li vas pozvati kao svjedoka u mogućem budućem suđenju. Kao i svi drugi građani Švedske imate pravo odbiti takav poziv. Što ćete učiniti, to se mene ne tiče, ali ne možete se izvući iz svega. Ako odbijete doći na suđenje, onda možete, baš kao i svi drugi građani, biti optuženi za nepoštovanje zakona ili krivokletstvo. Tu nema iznimki.“

Lisbeth se još više smrkнула.

„Što ćete učiniti?“ upitao je Iversen.

Nakon minute razmišljanja samo je kratko kimnula.

OK. Jedan mali kompromis.

Tijekom poslijepodneva dok su raspravljali o aferi Zalachenko, Annika Giannini jako je napala tužitelja Ekstroma. Poslije je Ekstrom priznao da je sve bilo otprilike onako kako je Annika Giannini opisala. U istrazi mu je pomogao inspektor Georg Nystrom i dobivao je informacije od Petera Teleboriana. U Ekstromovu slučaju nije bilo nikakve urote. Pomagao je Sekciji misleći da dobro postupa kao voditelj preliminarne istrage. Kada je stvarno uvidio opseg svega što se dogodilo, odlučio je odbaciti slučaj protiv Lisbeth Salander. Odluka je značila da su mogli otpisati poprilično birokratskih formalnosti. Iversen je izgledao kao da mu je laknulo.

Holger Palmgren bio je premoren na kraju svog prvog dana u sudnici nakon nekoliko godina. Bio je prisiljen vratiti se u krevet u centru za rehabilitaciju Ersta. Odvezao ga je uniformirani zaštitar Milton Securityja. Prije nego što je otišao, stavio je ruku na Lisbethino rame. Gledali su se. A onda je ona kinnula i malo se nasmiješila.

U sedam navečer Annika je na brzinu nazvala Mikaela i obavijestila ga da je Lisbeth oslobođena po svim točkama optužnice, no da će ostati još nekoliko sati u policiji na ispitivanju.

Poruka je stigla kad su se svi zaposlenici *Millenniuma* nalazili u redakciji. Telefoni su neprestano zvonili otkako su oko podneva dostavljajući podijelili prve primjerke časopisa drugim redakcijama u Stockholmu. Poslijepodne je TV4 objavio prvu posebnu emisiju o Zalachenku i Sekciji. Za medije je to bilo poput Božića.

Mikael je stao nasred redakcije, stavio prste u usta i kratko zazviždao.

„Upravo sam dobio poruku da je Lisbeth oslobođena po svim točkama optužnice.“

Svi su spontano zapljeskali. Potom su nastavili telefonirati kao da se ništa nije dogodilo.

Mikael je podigao pogled i gledao TV4, koji je bio uključen na televizoru usred redakcije. Upravo je počeo *Dnevnik* TV4. Najava je bio kratki isječak iz filma koji je prikazivao Jonasa Sandberga kako podmeće kokain u njegov stan u Bellmansgatanu.

„Ovdje djelatnik SOAe podmeće kokain u stan novinara časopisa *Millennium* Mikaela Blomkvista.“

Tada se pojavio voditelj *Dnevnika*.

„Desetak zaposlenika Sigurnosnoobavještajne agencije uhićeno je tijekom današnjeg dana zbog kršenja zakona, među ostalim i zbog ubojstva. Dobro došli u današnje produženo izdanje *Dnevnika*.“” Mikael je isključio ton kad se pojavila novinarka TV4 i kada je ugledao samog sebe na stolcu u studiju. Znao je što je rekao. Pogledao je stol za kojim je radio Dag Svensson. Tragovi nakon njegove reportaže o *traffickingu* nestali su i sada je stol ponovno postao mjesto kamo su odlagali novine i nerazvrstane gomile papira kojima se nitko nije želio pozabaviti.

Za Mikaela je afera Zalachenko počela za tim radnim stolom.

Odjednom je poželio da je Dag Svensson tu da vidi rasplet. Nekoliko primjeraka njegove tek tiskane knjige o *traffickingu* bilo je tu poredano zajedno s knjigama o Sekciji.

Ovo bi ti se sviđalo.

Čuo je kako zvoni telefon u njegovu uredu, ali nije imao snage javiti se. Zatvorio je vrata, otišao do Erike Berger i uvalio se u jednu od onih udobnih fotelja pokraj stolića uz prozor. Erika je telefonirala. Ogledao se po sobi. Vratila se na posao prije mjesec dana, ali još nije stigla nakrcati sobu svim mogućim osobnim stvarima koje je odnijela u travnju kad je prestala raditi. Polica je još uvijek bila vidljiva i nije stigla objesiti nikakve slike.

„Kako si?“ upitala ga je spustivši slušalicu.

„Mislim da sam sretan“, rekao je. Nasmijala se.

„*Sekcija* je pravi hit. U svim redakcijama su ljudi za knjigom. Je l' ti se da otići na televiziju gostovati u *Dnevniku* u devet?“

„Ne.“

„To sam i mislila.“

„O ovome ćemo razgovarati još nekoliko mjeseci. Nema žurbe.“
Kimmula je.

„Što radiš kasnije večeras?“

„Ne znam.“ Ugrizao je donju usnicu.

„Erika... ja...“

„Figuerola“, rekla je Erika i nasmiješila se. Kimmuo je.

„Je li to ozbiljno?“

„Ne znam.“

„Ona je jako zaljubljena u tebe.“

„Mislim da sam i ja zaljubljen u nju“, rekao je.

„Držat ću se podalje dok ne budeš siguran.“ Kimmuo je.

„Možda“, rekla je.

U osam sati na vrata redakcije pokucali su Dragan Armanskij i Susanne Linder. Smatrali su da tu prigodu treba proslaviti šampanjcem i nosili su vrećicu punu boca. Erika je zagrlila Susanne i povela je u obilazak redakcije, dok je Armanskij sjeo s Mikaelom u njegov ured.

Pili su. Dugo nijedan od njih nije ništa rekao. Armanskij je prvi

prekinuo tišinu.

„Znaš što, Blomkvist? Kad smo se prvi put sastali u vezi s onim slučajem u Hedestadu, nisi mi bio nimalo simpatičan.“

„A tako.“

„Došli ste potpisati ugovor kad si angažirao Lisbeth kao *researcher a.n* „Sjećam se.“

„Mislim da sam bio zavidan. Poznavao si je samo nekoliko sati. Smijala se s tobom. Ja sam joj nekoliko godina pokušavao biti prijatelj, ali nikada mi nije uspjelo ni da se nasmiješi.“

„Ha... ni ja nisam baš bio naročito uspješan u tome.“ Ponovno su neko vrijeme sjedili u tišini.

„Dobro da je sve ovo gotovo“, rekao je Armanskij.

„O , da“, rekao je Mikael. Inspektori Jan Bublanski i Sonja Modig bili su ti koji su proveli službeno ispitivanje Lisbeth Salander. Oboje se vratilo svojim obiteljima nakon prilično dugog radnog dana, a onda su bili prisiljeni odmah se vratiti na policiju.

Salander je bila u pratnji Annike Giannini, koja nije imala puno posla jer gotovo da se nije imala na što žaliti. Lisbeth Salander na svako je pitanje koje su joj Bublanski i Modig postavili vrlo precizno odgovorila.

Dosljedno je lagala o dvije ključne stvari. Opisujući što se dogodilo u vezi s tučom u Stallarholmenu, uporno je tvrdila da je Sonny Nieminen pogreškom ustrijelio CarlMagnusa „Maggea“ Lundina u stopalo u trenutku kad ga je napala elektrošokerom. Odakle joj elektrošoker? Konfiscirala ga je od Maggea Lundina, objasnila je.

I Bublanskom i Modig to je bilo malo sumnjivo. Ali nije bilo nikakvih dokaza i nije bilo svjedoka koji bi se mogli usprotiviti njezinu objašnjenju. Sonny Nieminen možda bi mogao protestirati, ali on je odbijao išta reći o tom incidentu. Činjenica je da nije ni znao što se dogodilo nekoliko sekundi nakon što je onesviješten strujom iz elektrošokera.

Što se tiče Lisbethina puta u Gossebergu, objasnila je da joj je cilj bio suočiti se s ocem i nagovoriti ga da se preda policiji.

Lisbeth Salander izgledala je iskreno.

Nitko nije mogao procijeniti govori li istinu ili ne. Annika Giannini tu nije imala što reći.

Jedini koji je bio siguran da je Lisbeth Salander otišla u Gossebergu s namjerom da jednom zauvijek raskrsti s ocem bio je Mikael Blomkvist. Ali on je morao napustiti sudnicu prije nego što je suđenje nastavljeno. Nitko nije znao da su on i Lisbeth Salander vodili duge noćne razgovore preko interneta dok je ležala izolirana u Sahlgrenskoj. Mediji su potpuno propustili oslobađanje. Da su znali točno vrijeme njezina oslobađanja, svi bi švedski mediji okupirali policijsku zgradu. Ali reporteri su bili premoreni nakon kaosa koji je izbio tijekom dana kada je izašao *Millennium* i kada su neke policajce iz Sigurnosne uhitili drugi policajci iz Sigurnosne.

Novinarka TV4 bila je jedina koja je znala o čemu se tu radi. Njena jednosatna emisija postala je klasik i nekoliko mjeseci poslije donijela joj nagradu za najbolji televizijski prilog na vijestima. Sonja Modig izvela je Lisbeth kroz policijsku zgradu tako što je jednostavno odvela nju i Anniku do garaže i odvezla ih u odvjetnički ured na Kungholms Kyrkoplanu. Tamo su ušle u Annikin automobil. Annika je čekala da Sonja Modig ode, a onda je pokrenula auto. Krenula je prema Sodermalmu. Kad su prošle zgradu Parlamenta, prekinula je tišinu.

„Kamo?“ upitala je.

Lisbeth je nekoliko sekundi razmišljala.

„Možeš me ostaviti negdje u Lundagatanu.“

„Miriam Wu nije tamo.“ Lisbeth je bacila pogled na Anniku.

„Otputovala je u Francusku ubrzo nakon što je izašla iz bolnice. Stanuje kod svojih roditelja ako želiš stupiti u kontakt s njom.“

„Zašto mi to nisi rekla?“

„Nisi nikada pitala.“

„Hmm.“

„Trebalo joj je da se makne od svega. Mikael mi je jutros dao ovo, rekao je da to vjerojatno želiš natrag.“

Dala joj je svežanj ključeva. Lisbeth ga je prihvatila bez riječi.

„Hvala. Možeš li me onda ostaviti negdje u Folkkungagatanu?“

„Ne želiš mi čak ni reći gdje stanuješ?“

„Kasnije. Hoću da me svi ostave na miru.“

„OK.“

Annika je uključila mobitel kad su napustile policijsku zgradu nakon

ispitivanja. Počeo je pištati kad su prošle Slussen. Pogledala je zaslon.

„Mikael. Zadnjih nekoliko sati zvao je svakih deset minuta.“

„Ne želim razgovarati s njim.“

„OK. Ali mogu li ti postaviti osobno pitanje?“

„Da?“

„Što ti je Mikael napravio da ga tako intenzivno mrziš? Mislim, da nije bilo njega, večeras bi vjerojatno bila zatvorena u ludnicu.“

„Ne mrzim ja Mikaela. Nije mi ništa učinio. Samo ga sada ne želim vidjeti.“ Annika je kratko pogledala svoju klijenticu.

„Ne namjeravam se miješati u tvoje veze, ali ti si se zaljubila u njega, zar ne?“ Lisbeth je gledala kroz prozor i nije odgovorila.

„Moj je brat potpuno neodgovoran sto se tiče veza. Sevi koga hoće i ne shvaća koliko to može povrijediti žene koje ga smatraju nečim više od seksa za jednu noć.“

Lisbeth ju je pogledala.

„Ne želim razgovarati o Mikaelu s tobom.“

„OK“, rekla je Annika. Parkirala je uz pločnik nešto prije u Erstagatana.

„Je li ovdje u redu?“

„Je.“

Neko su vrijeme sjedile u tišini. Lisbeth, izgleda, nije namjeravala otvoriti vrata. Nakon nekog vremena Annika je isključila motor.

„Što će sada biti?“ upitala je Lisbeth naposljetku.

„Ono što od sada vrijedi jest da više nemaš skrbnika. Možeš raditi što želiš. Iako je, kao što smo rekli danas na sudu, ostalo još puno birokratskih stvari koje treba srediti. U Općinskom vijeću za nadzor skrbnika bit će provedena istraga da se vidi tko je odgovoran i postaviti će pitanja o kompenzaciji i takvim stvarima. I nastaviti će se policijska istraga.“

„Ne želim nikakvu kompenzaciju. Hoću samo da me svi ostave na miru.“

„Shvaćam. Ali ne igra neku veliku ulogu što ti želiš. Ovaj proces je veći od tebe. Predlažem ti da pronadeš odvjetnika koji će biti tvoj glasnogovornik.“

„Zar ti ne želiš i dalje biti moja odvjetnica?“

Annika je protrljala oči. Nakon uzbuđenja današnjeg dana osjećala se potpuno ispražnjeno.

Samo je htjela otići kući, istuširati se i da joj muž izmasira leđa.

„Ne znam. Ti nemaš povjerenja u mene. A ni ja nemam povjerenja u tebe. Nemam nikakve volje biti uvučena u dugi proces gdje ću samo biti frustrirana jer ću od tebe dobiti samo tišinu svaki put kad budem imala prijedlog ili kad želim o nečemu prodiskutirati.“

Lisbeth dugo nije ništa rekla.

„Ja... ne idu mi odnosi s ljudima. Ali imam povjerenja u tebe.“ To je zvučalo gotovo kao isprika.

„Moguće. Ali nije moj problem što ti loše idu odnosi s ljudima. A to postaje moj problem ako te ja zastupam.“ Iisina.

„Želiš li da i dalje budem tvoja odvjetnica?“ Lisbeth je kimnula. Annika je uzdahnula.

„Stanujem u Fiskargatanu broj devet. Iznad Trga Mosebacke. Možeš li me tamo odvesti?“

Annika je bacila pogled na svoju klijenticu. Pokrenula je auto. Lisbeth joj je govorila kuda da vozi.

Stale su nedaleko od kuće.

„OK“, rekla je Annika.

„Pokušat ćemo. Ovo su moji uvjeti. Bit ću tvoja zastupnica. Kad te budem zvala, hoću da mi se javiš. Kada budem trebala znati što želiš da poduzmem u nekoj situaciji, hoću jasne odgovore. Ako te nazovem i kažem ti da se moraš sastati s nekim policajcem ili tužiteljem ilinekim tko ima veze s istragom, to znači da sam procijenila da je to neophodno. Onda zahtijevam da dođeš na dogovoreno mjesto u točno vrijeme i da mi se ne protiviš. Možeš li živjeti s tim?“

„OK.“

„A ako počneš muljati, prestajem biti tvoja odvjetnica. Jesi li razumjela?“ Lisbeth je kimnula.

„Još nešto. Ne želim završiti u nekoj drami između tebe i svog brata. Ako imaš problema s njim, sama to sredi. Ali on ti stvarno nije neprijatelj.“

„Znam. Sama ću to srediti. Ali treba mi vremena.“

„Što ćeš sada učiniti?“

„Ne znam. Možeš me dobiti na mail. Obećavam da ću odgovoriti što prije mogu, ali možda ne pregledavam poštu svaki dan...“

„Nisi postala robinja samo zato što imaš odvjetnika. Zasad je ovo dovoljno. A sada van iz mog auta. Mrtva sam umorna i želim otići kući spavati.“

Lisbeth je otvorila vrata i izašla na pločnik. Kad je htjela zatvoriti vrata, zaustavila se. Izgledala je kao da pokušava nešto formulirati, ali joj nedostaje riječi. Anniki se na trenutak učinilo da čak izgleda ranjivo.

„U redu je“, rekla je Annika.

„Idi kući spavati. I nemoj odmah upasti u nepravilike.“

Lisbeth Salander ostala je stajati na rubu pločnika i gledati za Annikom Giannini sve dok stražnja svjetla njezina auta nisu zamakla za ugao.

„Hvala“, rekla je tada.

XXIX.

Subota, 16. srpnja – petak, 7. Listopada

Pronašla je svoj Palm Tungsten T3 na komodi u hodniku. Tu su bili i ključevi njezina auta i torba koju je izgubila kad ju je Magge Lundin napao ispred vrata kuće u Lundagatanu. Bilo je tu i otvorene i neotvorene pošte koja je podignuta iz pretinca u Hornsgatanu. *Mikael Blomkvist.*

Polako je prošla kroz namješteni dio svog stana. Posvuda je pronalazila njegove tragove. Spavao je u njezinu krevetu i radio za njenim pisaćim stolom. Koristio se njenim printerom i u košu za smeće pronašla je prve verzije tekstova o Sekciji i odbačene bilješke.

Kupio je litru mlijeka, kruh, sir, kavijar i deset kutija pizza Billy Pan i stavio ih u hladnjak.

Na kuhinjskom je stolu pronašla malu bijelu omotnicu sa svojim imenom. Bila je to poruka od njega. Poruka je bila kratka. Njegov broj mobitela. Ništa drugo.

Lisbeth Salander odjednom je shvatila da je ona na redu da povuče sljedeći potez. On joj se nije namjeravao javiti. Završio je priču, vratio joj ključeve stana i nije joj se namjeravao javiti. Ako nešto želi, ona njega mora nazvati. *Prokleti tvrdoglavac.*

Skuhala je kavu, napravila četiri sendviča, sjela u prozorsku nišu i gledala prema Djurgardenu. Pripalila je cigaretu i razmišljala.

Sve je bilo gotovo, ali život joj se svejedno odjednom činio zatvorenijim nego ikada prije. Miriam Wu otišla je u Francusku. *Ja sam kriva što si skoro umrla.* Užasavala se trenutka kad će biti prisiljena vidjeti Miriam Wu, ali odlučila je da će to biti prvo što će učiniti kad bude slobodna. *A onda je ona otišla u Francusku.* Odjednom je bila dužna ljudima za razne stvari.

Holgeru Palmgrenu. Draganu Armanskiju. Svima bi im se trebala javiti i zahvaliti. Paolu Robertu.

I Plagueu i Trinity. Čak i onim vražjim policajcima Bublanskom i Modig, koji su, objektivno gledano, stali na njenu stranu. Nije joj se sviđalo dugovati ljudima. Osjećala se kao kockica u igri koju ne može kontrolirati.

Prokletom Kalleu Blomkvistu. A možda čak i proketoj Eriki Berger s

jamicama na obrazima, lijepom odjećom i samouvjerenim stavom.

Gotovo je, rekla je Annika Giannini kad su izašle iz policijske zgrade. Da. Suđenje je gotovo. Gotovo je za Anniku Giannini. I gotovo je za Mikaela Blomkvista, koji je objavio svoj tekst, koji će završiti nateleviziji i sigurno za sve to zaraditi i neku vražju nagradu.

Ali nije bilo gotovo za Lisbeth Salander. Ovo je bio tek prvi dan ostatka njezina života.

U četiri ujutro prestala je razmišljati. Bacila je svoju pankersku odjeću na pod spavaće sobe, otišla u kupaonicu i istuširala se. Skinula je svu šminku koju je imala na suđenju i obukla udobne tamne lanene hlače, bijelu majicu s naramenicama i tanku jaknu. Spakirala je malu torbu s rezervnom odjećom, donjim rubljem i nekoliko majica s naramenicama te obula lagane cipele.

Uzela je svoj palm i naručila taksi na Trg Mosebacke. Otišla je do zračne luke Arlanda i stigla tamo nešto prije šest. Proučavala je tablu s odlascima zrakoplova i kupila kartu za prvo mjesto koje joj se svidjelo. Upotrijebila je putovnicu na svoje ime. Začudila se kada je pri kupovanju karte ili čekiranju, izgleda, nitko nije prepoznao ili reagirao na njeno ime.

Dobila je mjesto na jutarnjem letu za Malagu i sletjela usred dana po užasnoj vrućini. Nesigurna što da sljedeće učini, stajala je na terminalu. Naposljetku je otišla do karte i razmišljala što da radi u Španjolskoj. Nakon nekoliko je minuta odlučila. Nije imala snage pokušati saznati kada ide autobus ili neki drugi prijevoz. Kupila je sunčane naočale u trgovini u zračnoj luci, otišla do stajališta za taksije i sjela na stražnje sjedalo prvog slobodnog auta.

„Gibraltar. Plaćam kreditnom karticom.“

Vožnja je trajala tri sata duž nove autoceste na južnoj obali. Izašla je iz taksija kod kontrole putovnica na granici s britanskim teritorijem, otpješačila do hotela The Rock koji se nalazio na Europa Roadu na usponu 425 metara visoke stijene i pitala imaju li koju slobodnu sobu. Imali su jednu dvokrevetnu. Rezervirala ju je na dva tjedna i predala im kreditnu karticu.

Istuširala se, sjedila zamotana u plahtu na terasi i gledala prema Gibraltarskom zaljevu. Vidjela je teretni brod i nekoliko jedrilica. Kroz

sunčanu je izmaglicu mogla nazreti Maroko na drugoj strani. Smirila se.

Nakon nekog vremena vratila se u sobu i zaspala.

Sljedećeg se jutra Lisbeth Salander probudila u pola šest. Ustala je, istuširala se i popila kavu u hotelskom baru u prizemlju. U sedam je napustila hotel, otišla kupiti vrećicu manga i jabuka pa se taksijem odvezla do The Peaka i otišla do majmuna. Bilo je tako rano da još uvijek nije bilo turista i bila je praktički sama sa životinjama.

Voljela je Gibraltar. Bio je to njen treći posjet toj čudnoj stijeni s apsurdno gusto naseljenim engleskom gradom na Sredozemnom moru. Gibraltar nije nalikovao ni na jedno drugo mjesto na zemlji. Grad je desetljećima bio izoliran, kolonija koja se uporno odbijala saživjeti sa Španjolskom. Španjolci su, naravno, protestirali protiv okupacije. (Lisbeth Salander smatrala je da bi Španjalcima bilo bolje da začepi sve dok u svom posjedu drže enklavu Ceuta na marokanskom teritoriju s druge strane Gibraltarskog zaljeva.) Bilo je to mjesto zgodno odvojeno od ostatka svijeta, grad koji se sastojao od bizarne stijene, jedva dva četvorna kilometra gradske površine tezračne luke koja je počinjala i završavala u moru. Kolonija je bila toliko malena da je svaki četvorni centimetar bio iskorišten i ekspanzija se morala odvijati prema moru. Kako bi uopće došli do grada, posjetitelji su bili prisiljeni prijeći preko piste zračne luke.

Gibraltar je davao novo značenje izrazu kompaktno stanovanje.

Lisbeth je ugledala snažnog majmuna kako se podiže na zid pokraj šetnice. Zabuljio se u nju. Bio je to *Barbary Ape*. Znala je da joj ne bi bilo pametno pokušati ga pogladiti.

„Bok, prijatelju“, rekla je.

„Vratila sam se.“

Prvi put kad je posjetila Gibraltar, nije ni čula za te majmune. Samo se odvezla do vrha da vidi kakav je pogled i jako se iznenadila kad je slijedila grupu turista i odjednom se našla usred velike grupe majmuna koji su se pentrali s obje strane puteljka.

Bio je to poseban osjećaj šetati puteljkom i odjednom vidjeti desetak majmuna oko sebe. Promatrala ih je s dubokim nepovjerenjem. Nisu bili opasni ni agresivni. Ali bili su dovoljno jaki da mogu ubiti ako ih netko izaziva ili ako misle da im prijeti opasnost.

Pronašla je jednog zaposlenika, pokazala svoju vrećicu i upitala smije li dati voće majmunima. Rekao je da je to OK.

Izvadila je jedan mango i stavila ga na zid nedaleko od majmuna.

„Doručak“, rekla je, naslonila se na zid i odgrizla komadić jabuke. Mužjak je zurio u nju, pokazao zube i zadovoljno uzeo mango.

Pet dana poslije, oko četiri sata poslijepodne, Lisbeth Salander pala je sa stolca u Harry's Baru u jednoj sporednoj ulici koja je izlazila na Main Street, dvije ulice dalje od njezina hotela. Otkako je napustila brdo s majmunima, bila je stalno pijana, a veći se dio opijanja odvijao kod Harryja O'Connella, koji je bio vlasnik bara i govorio isforsiranim irskim naglaskom iako nikada u životu nije bio u Irskoj. Promatrao ju je sa zabrinutim izrazom lica.

Kad je naručila prvo piće jednog poslijepodneva četiri dana prije, zahtijevao je da vidi osobne dokumente jer je izgledala puno mlada nego što joj je pisalo u putovnici. Znao je da se zove Lisbeth, pa ju je zvao Liz. Obično bi došla nakon ručka, sjela na visoki barski stolac na samom kraju kafića i naslonila se na zid. Potom bi se posvetila ispijanju goleme količine piva ili viskija.

Kad je pila pivo, bilo joj je svejedno koje je vrste ili marke; uzela je što god bi joj natočio. Ali kad bi naručila viski, uvijek bi uzela Tullamore Dew, osim jednom prilikom kad je proučavala boce iza bara i naručila Lagavulin. Kad je dobila čašu, pomirisala je piće. Podigla je obrve, a onda otpila malimali gutljaj. Spustila je čašu i na minutu se zagledala u nju s izrazom lica kao da je ono unutra njen najgori neprijatelj.

Zatim je odgurnula čašu od sebe i rekla Harryju da joj da nešto što ne možeš upotrijebiti za poliranje broda. Ponovno joj je natočio Tullamore Dew i vratila se opijanju. U protekla je četiri dana sama popila cijelu bocu. Piva nije ni brojio. Harry je, u najmanju ruku, bio iznenađen što cura njene veličine može toliko popiti, ali pretpostavio je da ako već hoće piti, onda će to i učiniti, bilo to u njegovu baru ili negdje drugdje.

Pila je polagano, ni sa kim nije razgovarala i nije pravila probleme. Jedino što je radila, osim konzumiranja alkohola, bilo je petljanje po Palm Pilotu, koji je povremeno znala uključiti u mobitel. Nekoliko je puta pokušao zapodjenuti razgovor s njom, ali dočekala ga je tupa tišina. Činilo

se da izbjegava društvo. Nekoliko se puta, kad je u baru bilo mnogo ljudi, preselila za stol na ulici ili bi otišla do talijanskog restorana dvije kuće niže na večeru, nakon čega se vraćala Harryju i naručila još Tullamore Dewa. Obično bi napustila bar oko deset i oteturala prema sjeveru. Baš tog dana pila je više i brže nego ikada prije i Harry je odlučio malo pripaziti na nju. Kad je popila već sedam čaša Tullamore Dewa u samo dva sata, odlučio je da joj neće dati više. Prije nego što je stigao provesti svoju odluku, čuo je buku kad je pala sa stolca.

Spustio je čašu koju je upravo brisao, zaobišao šank i podigao je. Izgledala je uvrijeđeno.

„Mislim da ti je bilo dosta“, rekao je. Pogledala ga je mutnim pogledom.

„Mislim da si u pravu“, odgovorila je iznenadujuće jasnim glasom.

Jednom se rukom pridržavala za šank, a drugom iskopala novčanice iz džepa na prsima i oteturala prema izlazu. Nježno ju je uhvatio za rame.

„Čekaj malo. Što kažeš da odeš u kupaonicu, povратиš to zadnje što si popila i ostanesh malo sjediti u baru. Ne bih te htio pustiti van u ovakvom stanju.“

Nije protestirala kad ju je odveo do kupaonice. Stavila je prste u grlo i učinila što je rekao. Kad se vratila u bar, natočio joj je veliku čašu sodavode. Popila je cijelu čašu i podrignula. Natočio joj je još jednu čašu.

„Sutra ćeš se osjećati ko drek“, rekao je Harry. Kimmula je.

„Ne tiče me se, ali ja bih na tvome mjestu pokušao nekoliko dana biti trijezan.“ Ponovno je kimmula. A onda se vratila u kupaonicu i ponovno povraćala.

Ostala je u Harry's Baru još koji sat prije nego što joj se pogled dovoljno razbistrio da ju je Harry pustio da ode. Napustila je bar na nesigurnim nogama, spustila se do zračne luke i slijedila obalu duž marine. Šetala je sve do pola devet, kada joj se tlo pod nogama prestalo ljuljati. Tek se tada vratila u hotel. Otišla je u svoju sobu, oprala zube, umila se, presvukla, vratila u hotelski bar u foajeu pa naručila crnu kavu i bocu mineralne vode. Sjedila je tiho i neprimjetno iza jednog stupa i proučavala ljude u baru. Vidjela je par u tridesetima kako tiho razgovara. Žena je bila odjevena u svijetlu ljetnu haljinu. Muškarac ju je držao za ruku pod stolom.

Dva stola dalje sjedila je crnačka obitelj, muškarcu je kosa počela sijedjeti na sljepoočnicama, a žena je bila odjevena u lijepu žutocrnovenu haljinu. S njima je bilo dvoje djece na pragu puberteta. Proučavala je grupu poslovnih ljudi u bijelim košuljama, kravatama i sakoima prebačenim preko naslona stolca. Pili su pivo. Vidjela je grupu umirovljenika koji su, bez ikakve sumnje, bili američki turisti. Muškarci su nosili bejzbolske kape, majice za tenis i široke hlače. Žene su bile u dizajnerskim trapericama, crvenim majicama i sunčanim naočalama koje su visjele na lančićima. Vidjela je muškarca u svijetlom lanenom sakou, sivoj košulji i tamnoj kravati kako ulazi u hotel i uzima ključeve s recepcije, kreće prema baru i naručuje pivo. Sjedila je tri metra od njega i promatrala ga dok je uzimao mobitel i počeo govoriti na njemačkom.

„Bok, ja sam... je li sve u redu?... dobro je, sljedeći sastanak je sutra poslijepodne... ne, mislim da će se sve riješiti... ostat ću tu još barem pet, šest dana, a onda idem u Madrid... ne, vraćam se kući tek krajem sljedećeg tjedna... i meni... volim te... naravno... nazvat ću te još ovaj tjedan... bok.s Bio je visok 185 centimetara, imao 50, možda 55 godina i plavu, ne tako kratku kosu u kojoj su se vidjele sijede, bradu slabija i jako širok struk. Svejedno je bio u prilično dobrom stanju. Čitao je *Financial Times*. Kad je popio pivo i krenuo prema liftu, Lisbeth Salander ustala je i slijedila ga. Stisnuo je gumb za šesti kat. Lisbeth je stala uz njega i naslonila glavu na zid.

„Pijana sam“, rekla je. Pogledao ju je.

„Da?“

„Da. Ovo mi je takav neki tjedan. Da pogodim. Ti si nekakav biznismen, iz Hannovera si ili tako nekog grada na sjeveru Njemačke. Oženjen si. Voliš svoju ženu. I moraš ostati ovdje u Gibraltaru još nekoliko dana. Toliko sam shvatila iz tvog telefonskog razgovora u baru.“

Gledao ju je zbunjen.

„Ja sam iz Švedske. Imam užasnu potrebu za seksom. Fućka mi se što si oženjen i ne želim tvoj telefonski broj.“ Podigao je obrve.

„Ja sam u sobi sedamsto jedanaest, kat iznad tebe. Namjeravam otići u svoju sobu, skinuti se, okupati i leći u krevet. Ako mi želiš praviti društvo, pokucaj na vrata u sljedećih pola sata. Inače ću zaspati.“

„Je li ovo neka šala?“ upitao je kad je lift stao.

„Nije. Ne da mi se ići u neki bar i pokušati nekoga zavesti. Ili ćeš mi doći u sobu, ili ništa.“ Dvadeset pet minuta poslije pokucao je na vrata Lisbethine hotelske sobe. Bila je zamotana u ručnik kad je otvorila.

„Uđi“, rekla je.

Ušao je i sumnjičavo se ogledao po sobi.

„Samo sam ja tu“, rekla je.

„Koliko ti ustvari imaš godina?“

Ispružila je ruku, uzela svoju putovnicu koja je ležala na komodi i dala mu je.

„Izgledaš mlađe.“

„Znam“, rekla je, rastvorila ručnik i bacila ga na stolac. Otišla je do kreveta i odmaknula pokrivač. Zurio je u njene tetovaže. Pogledala je preko ramena.

„Ovo nije nikakva klopka. Ja sam *singlecurz* i ovdje sam nekoliko dana. Već se nekoliko mjeseci nisam seksala.“

„Zašto si izabrala baš mene?“

„Zato što si ti bio jedini u baru koji nije imao društvo.“

„Ja sam oženjen...“

„A mene ne zanima tko je ona, a ni tko si ti. I ne želim sociološke rasprave. Želim se ševiti. Skini se, ili se vrati u svoju sobu.“

„Samo tako?“

„Zašto ne? Odrasla si osoba, znaš kako to ide.“

Razmišljao je pola minute. Izgledao je kao da misli otići. Sjela je na rub kreveta i čekala. Ugrizao je donju usnicu. A onda je skinuo hlače i košulju. Ostao je samo u gaćama i ponovno oklijevao.

„Sve“, rekla je Lisbeth Salander.

„Ne namjeravam se ševiti s čovjekom u gaćama. I moraš upotrijebiti kondom. Ja znam gdje sam sve bila, ali ne znam gdje si ti bio.“

Skinuo je gaće, prišao joj i stavio joj ruku na rame. Lisbeth je zažmirila kad se nagnuo nad nju i poljubio je. Dobar okus. Pustila mu je da je polegne na krevet. Bio je težak dok je ležao na njoj. Odvjetnik Jeremy Stuart MacMillan osjetio je kako su mu žmarci prešli preko vrata kad je otvorio vrata svog ureda u Buchanan Houseu na Queensway Quayu iznad

marine. Osjetio je miris duhana i čuo kako je stolac zaškripio. Još nije bilo sedam ujutro i njegova prva pomisao bila je da je naletio na provalnika.

A onda je osjetio miris kave iz aparata u maloj kuhinji. Nakon nekoliko sekundi oklijevajući je zakoračio preko praga, prešao hodnik i zavirio u svoj prostrani i elegantno namještteni ured. Lisbeth Salander sjedila je na njegovu uredskom stolcu okrenuta mu leđima i s nogama na prozorskoj niši. Njegov kompjutor bio je uključen i očito je bez problema pronašla lozinku. Također je bez problema otvorila njegov sef. U krilu je držala fascikl s njegovom vrlo privatnom korespondencijom i knjigovodstvom.

„Dobro jutro, gospođice Salander“, rekao je konačno.

„Mmm“, odgovorila je.

„U kuhinji ima kave i kroasana.“

„Hvala“, rekao je i uzdahnuo, predao se.

Istina je da je kupio ured njenim novcem i na njen prijedlog, ali nije očekivao da će se ona pojaviti bez najave. Osim toga izgleda da je pronašla i očito pregledala pornočasopis za homoseksualce koji je držao skriven u ladicu pisaćeg stola.

Kako neugodno.

Ili možda nije.

Kad je posrijedi Lisbeth Salander, smatrao ju je osobom koja zna biti strašno protiv nekoga tko je živcira, ali nikada ne bi ni obrvu podigla kad se radilo o ljudskim slabostima. Znala je da je on službeno heteroseksualac, ali da je njegova velika tajna to što ga privlače muškarci i da je nakon svog razvoda, prije petnaest godina, počeo ostvarivati svoje najintimnije maštarije.

Smiješno. Osjećam se siguran s njom.

Budući da je već u Gibraltaru, Lisbeth je odlučila posjetiti odvjetnika Jeremyja MacMillana, koji se brinuo za njene financije. Nije bila u kontaktu s njim još od početka godine, pa je htjela znati je li je uspio uništiti dok je nije bilo.

Ali to nije bilo hitno, a nije bio ni razlog što je otišla ravno u Gibraltar kad su je oslobodili. Učinila je to zato što je osjećala intenzivnu potrebu da se makne od svega, a za takvo što Gibraltar je savršeno mjesto. Provela je gotovo tjedan dana u opijanju, a onda još nekoliko dana u seksu s

njemačkim biznismenom, koji se poslije predstavio kao Dieter. Sumnjala je da mu je to pravo ime, ali nije to išla istražiti. On je provodio dane na sastancima, a navečer bi večerao s njom pa bi se povukli u njegovu ili njezinu sobu.

Uopće nije bio loš u krevetu, utvrdila je Lisbeth. Možda samo malo zadržao te povremeno nepotrebno grub. Dietera je očito iskreno šokiralo što je ona samo tako instinktivno pokupila debelog njemačkog biznismena koji je čak nije ni pokušao zavesti. A i bio je oženjen i obično nije varao suprugu ili tražio žensko društvo na svojim poslovnim putovanjima. Ali kad mu se pružila prilika u obliku mršave i tetovirane djevojke, nije se mogao othrvati iskušenju. Tako je rekao.

Lisbeth nije puno zanimalo što on govori. Nije joj trebalo ništa više od rekreativnog seksa, ali se iznenadila da se čak i trudio zadovoljiti je. Tek četvrte, njihove posljednje zajedničke noći uhvatila ga je panika i počeo je razmišljati što će njegova žena reći. Lisbeth je smatrala da bi trebao začepiti i ništa od toga ne reći ženi. Ali nije rekla svoje mišljenje.

Bio je odrasla osoba koja je mogla odbiti njen poziv. Nije njen problem što ga je sada mučila savjest ili što je htio sve priznati ženi. Ležala je okrenuta mu leđima i petnaest minuta slušala njegovo paničarenje, a onda je razdražena zakolotala očima, okrenula se i zajašila ga.

„Misliš li da bi mogao napraviti malu stanku u očajavanju i ponovno me zadovoljiti?“ upitala je. Jeremy MacMillan bio je sasvim druga priča. Njega Lisbeth Salander nije nimalo erotski privlačila.

On je bio prevarant. Smiješno, ali izgledom je poprilično podsjećao na Dietera. Imao je 48 godina, bio je šarmantan, odeblji, kovrčave plave kose prošarane sjedinama koju je češljao unatrag i otkrivao visoko čelo. Nosio je naočale tankih zlatnih okvira.

Nekada je bio pravnik; diplomirao je na Oxfordu i radio u Londonu. Čekala ga je svijetla budućnost i bio je suvlasnik odvjetničkog ureda čijim su se uslugama koristile velike tvrtke i novi bogati yuppii koji su se bavili prodajom nekretnina i porezima. U sretnim osamdesetima dane je provodio družeći se s novim slavnim bogatašima. Puno je pio i šmrkao kokain s ljudima s kojimase ustvari nije želio probuditi sljedećeg jutra. Nikada nije bio optužen ni za što, ali izgubio je ženu i dvoje djece te dobio otkaz kad je

zanemario svoj posao i došao pijan na sudsku nagodbu.

Bez puno razmišljanja otriježnio se i posramljen napustio London. Nije točno znao zašto je odabrao baš Gibraltar, ali 1991. skompao se s lokalnim pravnikom i zajedno su otvorili skroman ured u sporednoj ulici koji se službeno bavio puno manje glamuroznim stvarima, poput popisivanja ostavštine i testamentima. A malo manje službeno MacMillan & Marks bavili su se osnivanjem fiktivnih tvrtki i bili nešto kao golmani za razne opskurne ljude iz Europe. Posao se jedva kotrljao sve dok Lisbeth Salander nije odabrala Jeremyja MacMillana da upravlja s one 2,4 milijarde dolara koje je ukrala iz propalog financijskog carstva HansErika Wennerstroma. MacMillan je, bez ikakve sumnje, bio prevarant. Ali ona ga je smatrala *svojim* prevarantom, a on je iznenadio samog sebe time što je prema njoj bio potpuno pošten. Prvo ga je angažirala za jednostavan zadatak. Za skromnu svotu otvorio je nekoliko tvrtki koje su imale samo adresu, kojima se mogla koristiti i u koje je uložila milijun dolara. Bila je s njim u telefonskom kontaktu i za njega bila samo neki glas iz daljine. Nikada je nije pitao odakle joj taj novac. Učinio je što ga je tražila i naplatio joj pet posto te svote. Ubrzo nakon toga prebacila mu je veću svotu novca, kojom je trebao osnovati tvrtku, Wasp Enterprises, koja je zatim kupila jedan stan u Stockholmu. Time je kontakt s Lisbeth Salander postao financijski vrlo isplativ, iako je on dobio samo mali dio tog novca.

Dva mjeseca poslije iznenada ga je došla posjetiti u Gibraltar. Nazvala ga je i predložila večeru u četiri oka u svojoj sobi u The Rocku, koji nije bio najveći, ali je bio najprestižniji hotel u zemlji. Nije bio siguran što bi trebao očekivati, ali nije mislio da će njegova klijentica biti cura veličine lutkice koja izgleda kao da je tek ušla u pubertet. Mislio je da je to neka bizarna šala. Ali brzo je promijenio mišljenje. Ta je čudna djevojka razgovarala s njim bez zadržke i nikada se nije nasmiješila ili pokazala ljudsku toplinu. A ni hladnoću. Sjedio je zaprepašten dok je ona u samo nekoliko minuta potpuno uništila poslovnu fasadu respektabilnog i svjetskog poslovnog čovjeka koju se toliko trudio izgraditi.

„Što želite?“ upitao je.

„Ukrala sam određenu svotu novca“, odgovorila je sasvim ozbiljno.

„Trebam prevarant koji će se brinuti za nju.“

Pitao se je li ona sasvim normalna, ali je odlučio igrati po njezinu. Potencijalno bi mogla biti žrtva malog driblinga u kojem bi mogao nešto i zaraditi. No ostao je sjediti kao gromom pogođen kad mu je rekla kome je ukrala novac, kako je to prošlo i o kojoj se svoti radi. Afera Wennerstrom bila je najveća tema razgovora u svijetu međunarodnih financija.

„Shvaćam.“

Opcije su mu se rojile glavom.

„Vi ste dobar poslovni pravnik i burzovni meštar. Da ste idiot, nikada ne biste dobili zadatke koje ste dobivali osamdesetih. Ali ponašali ste se kao idiot i dobili nogu.“ Podigao je obrve.

„Od sada ću ja biti vaša jedina klijentica.“

Uputila mu je najiskreniji pogled koji je ikada vidio.

„Imam dva uvjeta. Jedan je da nikada ne počinite nikakav zločin i da nikada ne budete umiješani u nešto što bi nam moglo stvoriti probleme i privući pozornost državnih službi na moju tvrtku i račune. Drugi je da mi nikada ne lažete. Nikada. Nijednom. I ni iz jednog razloga. Ako mi budetelagali, naša se suradnja odmah prekida, a ako me budete jako izivcirali, uništiti ću vas.“ Natočila mu je čašu vina.

„Nemate razloga da mi lažete. Ja već znam sve što vrijedi znati o vašem životu. Znam koliko zarađujete na dobar, a koliko na loš mjesec. Znam koliko trošite. Znam da nikada nemate dovoljno novca. Znam da imate sto dvadeset tisuća funti dugova, i dugoročnih i kratkoročnih, i da stalno morate riskirati i muljati kako biste došli do novca za otplatu rata. Elegantno se odijevate i pokušavate izgledati kao da imate sredstava, ali ustvari nemate ništa i već nekoliko mjeseci niste kupili novi sako, nego ste prije dva tjedna ostavili stari krojaču da vam zakrpa podstavu. Prije ste skupljali rijetke knjige, a sada ih malopomalo rasprodajete. Prošlog ste mjeseca prodali rano izdanje *Olivera Twista* za sedamsto šezdeset funti.“

Utihnula je i napeto ga promatrala. Progutao je slinu.

„Prošlog ste tjedna čak i imali dobitak. Prilično pametna prijevara one udovice koju zastupate. Uspjeli ste si uzeti šest tisuća funti, koje joj ionako neće nedostajati.“

„Kako to znate?“

„Znam da ste bili oženjeni, da imate dvoje djece u Engleskoj koja vas

ne žele vidjeti i da ste nakon razvoda imali uglavnom homoseksualne veze. Vjerojatno se toga sramite jer izbjegavate klubove za homiće i da vas vide u gradu s nekim od vaših prijatelja, pa često putujete preko granice u Španjolsku i tamo se sastajete s muškarcima.“

Jeremy MacMillan ostao je bez teksta od šoka. Odjednom se počeo bojati. Nije imao pojma kako je saznala sve to, ali znala je dovoljno da ga može uništiti. “Ovo ću vam reći samo jednom. Meni se stvarno fućka s kim se seksate. To se mene ne tiče. Ja želim znati tko ste vi, ali nikada neću iskoristiti to što znam. Neću vam prijetiti, niti ću vas ucjenjivati.“

MacMillan nije bio glup. Naravno da je shvaćao da znanje koje ima o njemu predstavlja prijetnju.

Imala je kontrolu nad njim. U trenutku mu je palo na pamet da je podigne i baci preko ruba terase, ali se suzdržao. Nikada se još nije tako bojao.

„Što želite?“ uspio je izgovoriti.

„Želim da budemo partneri. Vi ćete prekinuti sve druge poslove koje imate i raditi samo za mene.“

Zaradit ćete više nego što ste ikada mogli sanjati.“ Objasnila mu je što želi da učini i kako da ugovor izgleda.

„Želim biti nevidljiva“, objasnila je.

„Vi se brinete za moje poslove. Sve mora biti po zakonu. Ono što ja sama zeznem vas se neće ticati i nikada neće biti moguće povezati s našim poslovima.“

„Razumijem.“

„Dakle ja ću biti vaš jedini klijent. Imate tjedan dana da se riješite drugih klijenata i prekinete sve male muljaže kojima se bavite.“

Shvatio je da je dobio ponudu kakvu više nikada u životu neće dobiti. Razmišljao je šezdeset sekundi, a onda prihvatio. Imao je samo jedno pitanje.

„Kako znate da vas neću prevariti?“

„Nemojte. Jer ćete zbog toga žaliti ostatak svog jasnog života.“

Nije bilo nikakvog razloga za varanje. Lisbeth Salander ponudila mu je posao koji bi potencijalno mogao donijeti toliko profita da bi to bilo apsurdno riskirati zbog malo novca. Dokle god se bude držao nevidljivim i

ne bude varao, budućnost mu je osigurana.

I zato nije namjeravao prevariti Lisbeth Salander. Dakle postao je pošten, ili barem toliko pošten koliko to može biti bivši vrhunski odvjetnik koji raspolaže ukradenom novčanom svotom astronomskih razmjera.

Lisbeth uopće nije zanimalo bavljenje financijama. MacMillanov je zadatak bio da ulaže njen novac i pobrine se da uvijek ima dovoljno na kreditnim karticama kojima se koristila. Razgovarali su nekoliko sati. Objasnila mu je kako želi da sve funkcionira. Njegov je posao bio da se pobrine da to tako i funkcionira.

Veliki dio ukradenog novca uložen je u stabilne fondove, koji su je učinili financijski neovisnom do kraja života, čak i ako bude živjela ekstremno rastrošnim i luksuznim životom. Iz tih su fondova pokrивane njene kreditne kartice.

Ostatkom novca mogao se igrati i ulagati ga kako se njemu čini najpametnije, pod uvjetom da ne ulaže ni u što što bi na bilo koji način moglo dovesti do problema s policijom. Zabranila mu je da se bavi sitnim zločinima i prijevarama koje bi – ako ne budu imali sreće – mogle dovesti do istrage, koja bi mogla obuhvatiti i nju.

Ono što je preostalo bilo je koliko će on na tome zarađivati.

„Za početak suradnje plaćam petsto tisuća funti. Time možete otplatiti sve svoje dugove i još će vam puno novca ostati. A nakon toga sami zarađujete. Osnovat ćete tvrtku čiji smo oboje vlasnici. Dobivat ćete dvadeset posto profita koji tvrtka ostvari. Želim da budete dovoljno bogati da ne dođete u napast nešto muljati, ali ne toliko bogati da vam više nije stalo.“

Počeo je raditi na svom novom poslu 1. veljače. Do kraja ožujka otplatio je sve svoje dugove i stabilizirao privatne financije. Lisbeth je inzistirala da prvo sanira svoju financijsku situaciju, tako da je solventan. U svibnju je raskinuo partnerstvo s kolegom alkoholičarem Georgeom Marksom, drugom polovicom MacMillana & Marksa. Malo ga je mučila savjest što se tako rješava partnera, ali umiješati Marksa u poslove s Lisbeth Salander bilo je isključeno.

Razgovarao je o tome s Lisbeth kada se vratila u Gibraltar u spontani posjet početkom srpnja i otkrila da MacMillan radi iz svog stana, a ne više

iz onog jadnog ureda u sporednoj uličici u kojem je prije radio.

„Moj partner je alkoholičar i ne bi se mogao ovime baviti. Čak bi i predstavljao golemi rizik. Ali kad sam došao u Gibraltar prije petnaest godina, spasio mi je život uzevši me za partnera.“

Razmišljala je dvije minute proučavajući MacMillanovo lice.

„Razumijem. Ti si lojalan prevarant. Što je vjerojatno hvalevrijedna osobina. Predlažem da otvoriš mali račun kojim se on može igrati. Pobrini se da zarađuje koju tisućicu mjesečno, tako da ima dovoljno za život.“

„Je li ti to u redu?“

Kimmula je i pogledala njegov samački stan. Stanovao je u jednosobnom stanu s čajnom kuhinjom u uličici blizu bolnice. Jedino što je bilo lijepo bio je pogled. No to je pogled koji ne možeš izbjeći u Gibraltaru.

„Trebaju ti ured i bolji stan“, rekla je.

„Nisam imao vremena“, odgovorio je.

„OK“, rekla je.

Otišla mu je kupiti ured i odabrala prostor od 130 m² s malom terasom koja je gledala prema moru u Buchanan Houseu na Queensway Quayu, što je svakako bio bogatiji dio grada. Angažirala je dizajnera koji je sve renovirao i dekorirao. MacMillan se sjećao kako je, dok je on bio zatrpan papirima, ona osobno nadgledala instaliranje protuprovalnog alarma i sefa, po kojem je kopala kad je iznenađen ušao u ured tog jutra.

„Jesam li u nemilosti?“ upitao je.

Spustila je fascikl s korespondencijom koju je čitala.

„Nisi, Jeremy. Nisi u nemilosti.“

„Dobro“, rekao je i otišao po kavu.

„Ti se stvarno znaš pojaviti kad te čovjek ni najmanje ne očekuje.“

„Bila sam zauzeta u posljednje vrijeme. Samo sam se htjela informirati o svemu što se dogodilo.“

„Ako sam dobro shvatio, tražili su te zbog trostrukog ubojstva, upucali u glavu i optužili za cijeli niz zločina. Neko vrijeme sam se stvarno brinuo. Mislio sam da si još uvijek u zatvoru. Jesi pobjegla?“

„Ne. Oslobođena sam po svim točkama optužnice i puštena. Koliko toga znaš?“ Oklijevao je sekundu.

„OK. Da ne lažem ovako bez veze. Kad sam shvatio da si u govnama,

angažirao sam jedan prevoditeljski ured da prati švedski tisak za mene i konstantno me obavještava što se događa.

Znam dosta toga.“

„Ako svoje znanje temeljiš na onome što je pisalo u novinama, onda nemaš pojma ni o čemu. Ali pretpostavljam da si saznao dosta tajni o meni.“

Kimnuo je.

„I što sada?“

Iznenadeno ga je pogledala. „Ništa. Nastavljamo kao i dosad. Naš odnos nema nikakve veze s mojim problemima u Švedskoj. Ispričaj mi što se dogodilo dok me nije bilo. Jesi bio dobar?“

„Ne pijem“, rekao je.

„Ako si na to mislila.“

„Nisam. Tvoj me se privatni život ne tiče dokle god ne smeta poslovima. Mislim, jesam li bogatija ili siromašnija nego prije godinu dana?“

Privukao je stolac za posjetitelje i sjeo. Na neki način uopće nije bilo važno što je sjela na *njegovo* mjesto. Nije bilo razloga da se natječe oko prestiža s njom.

„Dala si mi dvije cijelih četiri milijarde dolara. Dvjesto milijuna stavili smo u fondove za tebe. Ostatak si mi dala da se igram.“

„Da.“

„Tvoji osobni fondovi nisu se puno promijenili osim kamata. Mogu povećati profite ako...“

„Ne zanima me povećavanje profita.“

„OK. Potrošila si neznatnu svotu. Najveći izdatak bio je stan koji sam kupio za tebe i ona zaklada koju si otvorila za odvjetnika Palmgrena. Inače si samo trošila normalne količine, nisi ni bila naročito rastrošna. Kamate su bile u našu korist. Otprilike si na istoj svoti.“

„Dobro.“

„Ostatak sam investirao. Prošle godine nismo ostvarili neki veći profit. Bio sam malo zahrđao i neko sam vrijeme posvetio tome da ponovno upoznam tržište. Imali smo izdataka. Tek smo ove godine počeli zarađivati. Dok si bila zatvorena, imali smo profit od nekih sedam milijuna. Na dolare mislim.“

„Od čega dvadeset posto ide tebi.“

„Od čega dvadeset posto ide meni.“

„Jesi li zadovoljan time?“

„Zaradio sam više od milijun dolara u pola godine. Da. Zadovoljan sam.“

„Znaš... nemoj biti previše pohlepan. Možeš se povući kad ti bude dosta. Ali povremeno potroši nekoliko sati na sređivanje mojih poslova.“

„Deset milijuna dolara“, rekao je.

„Molim?“

„Kad zaradim deset milijuna dolara, prestajem. Dobro da si se pojavila. Moramo dosta toga raspraviti.“

„Reci.“

Raširio je ruke.

„Ovo je toliko novca da sam totalno prestravljen. Ne znam kako da postupam s time. Ne znam koji je cilj kompanije osim da zaradi još novca. Za što će novac biti upotrijebljen?“

„Ne znam.“

„Ni ja. No novac može biti i samom sebi cilj. To je ludo. I zato sam odlučio da prestanem raditi kad skupim deset milijuna. Ne želim više tu odgovornost.“

„OK.“

„Prije nego što se povučem, htio bih da odlučiš što želiš učiniti s tim bogatstvom u budućnosti. Moraju postojati svrha, ciljevi i organizacija koju mogu predati nekome drugome.“

„Mmm.“

„Jednoj je osobi nemoguće poslovati na ovakav način. Podijelio sam svotu na dugoročne stabilne investicije – nekretnine, vrijednosne papire i takve stvari. Imaš potpun popis toga u kompjutoru.“

„Pročitala sam.“

„S drugom polovicom špekuliram, ali radi se o prevelikoj količini novca koju treba pratiti, ne stignem sve to. I zato sam otvorio investicijsku kompaniju u Jerseyju. Trenutno imaš šest zaposlenih u Londonu. Dva vješta mlada brokera i uredsko osoblje.“

„Yellow Ballroom Ltd? Pitala sam se što je to.“

„Naša tvrtka. Ovdje u Gibraltaru zaposlio sam jednu tajnicu i jednog mladog pravника koji puno obećava... doći će ovamo za nekih pola sata.“

„Aha. Molly Flint, četrdeset jedna godina, i Brian Delaney, dvadeset šest godina.“

„Želiš li ih upoznati?“

„Ne. Je li Brian tvoj ljubavnik?“

„Što? Ne.“

Izgledao je šokiran.

„Ja ne mijేశam...“

„Dobro.“

„Uostalom... ne zanimaju me mladi dečki... neiskusni, hoću reći.“

„Ne, tebe više privlače muškarci malo sirovijeg stava nego što ga ima neki balavac. To me se i dalje ne tiče, ali, Jeremy...“

„Da?“

„Budi oprezan.“

Ustvari nije planirala ostati u Gibraltaru više od nekoliko tjedana, samo dok se ponovno ne orijentira. Odjednom je shvatila da nema pojma kamo bi trebala krenuti. Ostala je tamo dvanaest tjedana. Provjeravala je elektroničku poštu jednom dnevno i poslušno odgovarala na mailove Annike Giannini onih nekoliko puta što joj se javila. Nije joj rekla gdje se nalazi. Nije odgovarala ni na koje druge mailove. Nastavila je posjećivati Harry's Bar, ali sada je dolazila navečer samo popiti nekoliko piva. Veći dio dana provodila je u hotelu, na terasi ili u krevetu. Imala je još jednu prolaznu vezu s tridesetogodišnjim britanskim mornaričkim časnikom, ali bio je to samo seks za jednu noć i općenito totalno nezanimljiv doživljaj.

Shvatila je da joj je dosadno.

Početak listopada otišla je na večeru s Jeremyem MacMillanom. Sreli su se samo nekoliko puta u sve to vrijeme što je bila tamo. Padao je mrak, pili su bijelo vino voćnog okusa i raspravljali za što bi mogli upotrijebiti Lisbethine milijarde. Odjednom ju je iznenadio pitanjem što je muči. Pogledala ga je dok je razmišljala što da odgovori. A onda mu je, na njegovo iznenađenje, ispričala o svojoj vezi s Miriam Wu, kako ju je pretukao i gotovo ubio Ronald Niedermann. To je bila njezina krivnja. Osim pozdrava koji joj je prenijela Annika Giannini nije čula ni riječi od

Miriam Wu. A sad se preselila u Francusku. Jeremy MacMillan dugo je šutio.

„Jesi li zaljubljena u nju?“ upitao je iznenada.

Lisbeth Salander razmišljala je o odgovoru. Naposljetku je odmahнула glavom.

„Nisam. Mislim da ja nisam vrsta osobe koja se zaljubi. Ona mi je prijateljica. I dobra seksualna partnerica.“

„Nitko ne može izbjeći zaljubljanje“, rekao je.

„Možda to možeš poricati, ali prijateljstvo je vjerojatno najuobičajenija vrsta zaljubljenosti.“

Gledala ga je zbunjena.

„Hoćeš se naljutiti ako budem indiskretan?“

„Neću.“

„Za ime Boga, pa daj odi u Pariz“, rekao je.

Sletjela je u zračnu luku De Gaulle oko pola tri poslijepodne, odvezla se autobusom do Trijumfalne kapije i sljedeća dva sata lutala obližnjim kvartovima u potrazi za hotelskom sobom. Krenula je prema jugu i Seinei i konačno pronašla sobu u malom hotelu Victor Hugo u Ulici Copernic.

Istuširala se i nazvala Miriam Wu. Sastale su se u devet navečer u baru u blizini NotreDamea. Miriam je bila odjevena u bijelu košulju i sako. Izgledala je sjajno. Lisbeth je odmah postalo neugodno. Poljubile su se u obraz.

„Oprosti što se nisam javljala i što nisam došla na suđenje“, rekla je Miriam.

„U redu je. Suđenje je ionako bilo iza zatvorenih vrata.“

„Tri tjedna sam bila u bolnici, a onda, kad sam se vratila kući u Lundagatan, sve je bilo takav kaos.“

Nisam mogla spavati. Imala sam noćne more o tom prokletom Niedermannu. Nazvala sam mamu i rekla joj da želim biti s njom.“

Lisbeth je kimnula.

„Oprosti mi.“

„Daj, ne budi luda. Ja sam došla ovamo da *tebe* zamolim da mi oprostiš.“

„Zašto?“

„Nisam razmišljala. Nikada mi nije palo na pamet da bih te mogla dovesti u opasnost ako ti dam stan, a ja i dalje ostanem prijavljena tamo. Moja je krivnja što su te skoro ubili. Razumjet ću ako me mržiš.“

Miriam je izgledala zaprepašteno.

„To mi nikada nije palo na pamet. Ronald Niedermann me pokušao ubiti. Ne ti.“

Neko su vrijeme sjedile bez riječi.

„Aha“, rekla je naposljetku Lisbeth.

„Da“, rekla je Miriam. „Nisam došla ovamo zato što sam zaljubljena u tebe“, rekla je Lisbeth.

Miriam je kimnula.

„Kao partnerica za seks stvarno si dobra, ali ja nisam zaljubljena u tebe“, naglasila je.

„Lisbeth... mislim...“

„Htjela sam reći da se nadam da... kvragu.“

„Što?“

„Ja nemam puno prijatelja...“ Miriam je kimnula.

„Ostat ću neko vrijeme u Parizu. Moje je studiranje u Stockholmu propalo, pa sam se ovdje upisala na faks. Ostat ću barem godinu dana.“

Lisbeth je kimnula.

„A poslije ne znam. Ali vratit ću se u Stockholm. Plaćam stanarinu u Lundagatanu i namjeravam zadržati stan. Ako se slažeš s tim.“

„To je tvoj stan. Radi s njim što hoćeš.“

„Lisbeth, ti si stvarno posebna“, rekla je.

„Rado bih i dalje bila tvoja prijateljica.“

Razgovarale su dva sata. Lisbeth nije imala nikakvog razloga tajiti svoju prošlost pred Miriam Wu.

Svi koji su imali pristup švedskim novinama znali su za aferu Zalachenko. I Miriam je sve jako zainteresirano pratila. Ispričala joj je u detalje što se dogodilo u Nykvarnu one noći kad joj je Paolo Roberto spasio život.

A onda su otišle do njene studentske sobe u blizini sveučilišta.

EPILOG

OSTAVŠTINA

Petak, 2. prosinca – nedjelja, 18. prosinca

Annika Giannini sastala se s Lisbeth Salander u kafiću kazališta Sodra oko devet navečer. Lisbeth je pila pivo i upravo ispraznila drugu čašu.

„Ispričavam se što kasnim“, rekla je Annika bacivši pogled na ručni sat.

„Zadržao me drugi klijent.“

„A tako“, rekla je Lisbeth.

„Što slaviš?“

„Ništa. Samo sam se poželjela napiti.“ Annika ju je skeptično promatrala i sjela.

„Imaš li često tu želju?“

„Pila sam ko svinja kad su me oslobodili, ali ne mislim da sam sklona alkoholizmu. Samo mi je palo na pamet da sam prvi put u životu društveno sposobna osoba i da se imam legalno pravo napiti ovdje doma u Švedskoj.“

Annika je naručila campari.

„OK“, rekla je.

„Želiš li piti sama ili si za društvo?“

„Radije sama. Ali ako ne budeš puno pričala, možeš sjediti tu sa mnom. Pretpostavljam da nisi raspoložena da odeš sa mnom doma na seks?“

„Molim?“ upitala je Annika.

„Da, to sam si i mislila. Ti si jedna od onih apsurdno heteroseksualnih osoba.“ Anniki je to odjednom postalo smiješno.

„Ovo je prvi put da mi je neki od mojih klijenata predložio seks.“

„Jesi zainteresirana?“

„Žao mi je, ni najmanje. Ali hvala na ponudi.“

„Što si me onda trebala, odvjetnice?“

„Dvije stvari. Ili odmah dajem otkaz kao tvoja odvjetnica, ili ćeš se početi javljati na telefon kad te zovem. Taj smo razgovor obavile kad si bila oslobođena.“

Lisbeth Salander pogledala je Anniku Giannini.

„Cijeli te tjedan pokušavam dobiti. Zvala sam te i pisala ti i slala ti

mailove.“

„Bila sam na putu.“

„Veći dio jeseni nije bilo moguće doći do tebe. Ovo ne funkcioniše. Prihvatila sam da budem tvoja pravna zastupnica u svim poslovima koje imaš s državnim službama. To znači da treba srediti puno formalnosti i dokumenata. Treba potpisati puno papira. Treba odgovoriti na puno pitanja. Moram moći doći do tebe i uopće nemam volje osjećati se kao idiot zato što ne znam gdje si.“

„Razumijem. Bila sam dva tjedna u inozemstvu. Jučer sam se vratila kući i nazvala te čim sam čula da si me tražila.“

„To nije dovoljno. Moraš me obavijestiti gdje se nalaziš i javljati mi se barem jednom tjedno dok sva pitanja o kompenzaciji i takvim stvarima ne budu razriješena.“

„Jebe mi se za kompenzaciju. Hoću da me država ostavi na miru.“

„Ali država te neće ostaviti na miru, koliko god ti to željela. Tvoje oslobođanje na sudu povlači dugi niz posljedica. Ne radi se samo o tebi. Peter Teleborian će biti optužen za sve što ti je učinio. To znači da moraš svjedočiti. Tužitelj Ekstrom je predmet istrage o tome je li počinio profesionalnu pogrešku, a i podići će optužnicu protiv njega ako se pokaže da je svjesno zanemario svoje dužnosti i radio za Sekciju.“

Lisbeth je podigla obrve. Na sekundu je izgledala gotovo zainteresirano. „Ne mislim da će to dovesti do optužbe. Nasjeo je na blef i ustvari nije imao nikakve veze sa Sekcijom. Ali tek prošlog tjedna jedan je tužitelj počeo preliminarnu istragu Općinskog vijeća za nadzor skrbnika. A postoji još nekoliko prijava parlamentarnom predstavniku i jedna državnom pravobranitelju.“

„Ja nisam nikoga prijavila.“

„Nisi. Ali očito je da su počinjene velike profesionalne pogreške i to sve treba istražiti. Nisi ti jedina osoba za koju je Vijeće odgovorno.“

Lisbeth je slegnula ramenima.

„To me se ne tiče. Ali obećavam da ću održavati bolji kontakt s tobom nego dosad. Ova zadnja dva tjedna bila su iznimka. Radila sam.“

Annika je sumnjičavo pogledala svoju klijenticu.

„Što si radila?“

„Kao konzultantica.“

„OK“, rekla je naposljetku.

„Druga stvar je da je ostavština riješena.“

„Kakva ostavština?“

„Tvog oca. Državni odvjetnik obratio se meni zato što, izgleda, nitko nije znao kako da dođu do tebe. Ti i tvoja sestra jedine ste nasljednice.“

Lisbeth je promatrala Anniku neutralna izraza lica. Zatim je pogledala konobaricu i pokazala na svoju čašu.

„Ne želim ništa od svog oca. Napravi s tim što god hoćeš.“

„Krivo. *Ti* možeš napraviti s tim što god hoćeš. Moj je posao da se pobrinem da to možeš učiniti.“

„Ne želim ni novčića od te svinje.“

„OK. Onda pokloni novac Greenpeaceu ili tako nekome.“

„Fućka mi se za kitove.“ Annika je odjednom počela govoriti vrlo razumnim tonom.

„Lisbeth, ako se sada brojiš kao normalna građanka sa svim pravima i obvezama, onda se moraš početi tako i ponašati. Fućka mi se što ćeš učiniti s novcem. Potpiši ovdje da si ga primila, a onda možeš mirno nastaviti piti.“

Lisbeth je pogledala Anniku ispod šiški pa se zabuljila u stol.

Annika je pretpostavila da je to gesta koja bi možda mogla značiti ispriku u ograničenom repertoaru gesti Lisbeth Salander.

„OK. Što sam dobila?“

„Ustvari dosta. Tvoj je tata imao oko tristo tisuća kruna u vrijednosnim papirima. Nekretnina u Gossebergi dat će, po procjeni, oko milijun i pol kad se proda – u nju spada i malo šume. A osim toga tvoj je otac bio vlasnik još tri objekta.“

„Objekta?“

„Da. Izgleda da je investirao dosta novca u to. Nisu to neki strašno vrijedni objekti. Vlasnik je jedne manje stambene zgrade u Uddevalli s ukupno šest stanova za iznajmljivanje čije stanarine pokrivaju dio troškova. Ali zgrada je u lošem stanju, a on je nije renovirao. Čak su je stanari prijavili vijeću za zaštitu stanara. Nećeš se obogatiti, ali mogla bi dobiti nešto novca ako je prodaš. Vlasnik je i ljetnog imanja u Smalandu, koje je procijenjeno na dvjesto pedeset tisuća kruna.“

„Aha.“

„A tu je i ruševni industrijski lokal blizu Norrtaljea.“

„Zašto je, za ime boga, kupio tako nešto?“

„Stvarno nemam pojma. Procijenjeno je da bi vam ostavština ako sve prodate mogla donijeti oko četiri milijuna kruna nakon plaćanja poreza i svega toga, ali...“

„Da?“

„Ostavština onda treba biti podijeljena na jednake dijelove između tebe i tvoje sestre. Problem je samo što, izgleda, nitko ne zna gdje je tvoja sestra.“

Lisbeth je bezizražajno promatrala Anniku.

„I?“

„I što?“

„Gdje je tvoja sestra?“

„Nemam pojma. Nisam je vidjela deset godina.“

„Njeni su podaci klasificirani kao strogo povjerljivi, ali dobila sam informaciju da, izgleda, nije u zemlji.“

„A tako“, rekla je Lisbeth nezainteresirano. Annika je rezignirano uzdahnula.

„OK. Onda predlažem da skupimo sav prihod i stavimo pola iznosa u banku dok ti sestra ne bude pronađena. Ja mogu početi raditi na tome ako mi daš dopuštenje.“

Lisbeth je slegnula ramenima.

„Ne želim imati nikakve veze s njegovim novcem.“

„To mi je jasno. Ali svejedno treba sve obračunati i završiti. A to je dio tvoje odgovornosti kao osobe koja živi kao sav normalan svijet.“

„Onda prodaj sve. Pola stavi u banku, a drugu polovicu pokloni kome god hoćeš.“

Annika je podigla jednu obrvu. Shvatila je da Lisbeth Salander ima negdje svoj novac, ali nije znala da ima toliko da može ignorirati ostavštinu od milijun kruna, možda čak i više. A nije znala ni odakle Lisbeth taj novac i o koliko se novca ustvari radi. Ali htjela je završiti cijelu tu birokratsku proceduru.

„Lisbeth, molim te... Možeš li pročitati popis ostavštine i dati mi

dopuštenje, tako da to možemo jednom zauvijek riješiti.“Lisbeth je neko vrijeme mrmljajući protestirala, ali na kraju je popustila i stavila mapu u torbu. Obećala je da će sve pročitati i dati Anniki nalog što želi da učini. Nakon toga se vratila pivu. Annika joj je pravila društvo još sat vremena, no pila je uglavnom mineralnu vodu.

Tek kada je nekoliko dana poslije Annika Giannini nazvala i podsjetila Lisbeth Salander na popis ostavštine, Lisbeth je izvadila te zgužvane papire iz torbe i izravnala ih. Sjela je za kuhinjski stol u svom stanu na Mosebackeu i pročitala sve dokumente.

Tekst se protezao na nekoliko stranica i sadržavao podatke o svemu živome – o tome kakvih je tanjura bilo u ormaricama u kuhinji u Gossebergi, o ostavljenoj odjeći te vrijednosti fotoaparata i drugih osobnih stvari. Alexander Zalachenko nije ostavio puno vrijednih stvari za sobom i nijedna stvar nije imala nikakvu sentimentalnu vrijednost za Lisbeth. Neko je vrijeme razmišljala te odlučila da nije promijenila stav prema svemu odonda kad se sastala s Annikom u kafiću. Prodaj sve i spali lov. Ili tako nešto.

Bila je sasvim sigurna da ne želi ni novčića od oca, ali je isto tako, i s dobrim razlogom, vjerovala da je pravo Zalachenkovo bogatstvo skriveno negdje gdje nijedan službenik nije tražio.

Tada je otvorila dokument o industrijskom objektu u Norrtäljeu.

Objekt se sastojao od tri zgrade ukupne površine od 20.000 četvornih metara. Nalazile su se u blizini Skederida, između Norrtäljea i Rimboa.

Službenik koji je pisao popis ostavštine samo je nakratko posjetio mjesto i utvrdio da je riječ o zatvorenoj tvornici cigle koja je od šezdesetih stajala višemanje napuštena, a u sedamdesetima služila kao skladište za trupce. Utvrdio je da se zgrada nalazi u *krajnje lošem stanju* i nije pogodna da se obnovi za neku drugu djelatnost. Loše je stanje značilo da je ono što je opisano kao „sjevernazgrada“ bilo uništeno požarom i sasvim se srušilo. No na „glavnoj zgradi“ provedeno je djelomično renoviranje.

Ono što je privuklo Lisbethinu pozornost bila je povijest kupnje. Alexander Zalachenko kupio je zgrade za smiješne novce 12. ožujka 1984., ali ime koje je stajalo na ugovorima o kupnji bilo je Agneta Sofia Salander.

Dakle Lisbethina majka bila je vlasnica zgrada. No to se promijenilo

već 1987. Zalachenko je kupio zgrade od nje za dvije tisuće kruna. Nakon toga su zgrade naizgled stajale neupotrijebljene petnaest godina. U dokumentima je pisalo da je tvrtka KAB 17. rujna 2003. angažirala građevinsku tvrtku NorrBygg d.o.o. da provede renoviranje, što je uključivalo popravak poda i krova te priključaka za vodu i struju. Popravci su trajali dva mjeseca, do kraja studenog 2004., kada su prekinuti. NorrBygg poslao im je račun, koji je plaćen.

Od svega iz ostavštine njezina oca to je bilo jedino zbujujuće. Lisbeth se namrštila. Posjedovanje industrijske zgrade bilo je razumljivo ako je njen otac htio da izgleda kao da njegova legitimna tvrtka KAB obavlja nekakvu djelatnost ili ima nešto u vlasništvu. Isto je tako razumljivo da je iskoristio Lisbethinu majku kao mamac ili tobožnjega kupca, a onda sam preuzeo ugovor.

Ali zašto bi 2003. platio gotovo 440.000 kruna za renoviranje ruševne zgrade koja, kako je pisalo u dokumentima, nije bila ni za što upotrijebljena?

Lisbeth je bila zbujujena, ali ne pretjerano zainteresirana. Zatvorila je mapu i nazvala Anniku.

„Pročitala sam ostavštinu. Moja odluka ostaje ista. Prodaj sve i radi što hoćeš s novcem. Ja ne želim ništa od njega.“

„OK. Onda ću se pobrinuti da pola iznosa bude spremljeno za tvoju sestru. Zatim ću ti poslati nekoliko prijedloga udruga kojima bi mogla donirati novac.“

„Aha“, rekla je Lisbeth i spustila slušalicu bez pozdrava.

Sjela je u prozorsku nišu, pripalila cigaretu i zagledala se prema Saltsjonu.

Lisbeth Salander provela je sljedeći tjedan pomažući Draganu Armanskiju u hitnom poslu. Trebalo je pronaći i identificirati osobu za koju su sumnjali da je unajmljena da otme dijete u borbi za skrbništvo do koje je došlo nakon što se jedna Šveđanka rastala od muža, podrijetlom iz Libanona. Lisbeth je trebala samo kontrolirati mailove te osobe koju su smatrali poslodavcem. Zadatak je prekinut kad su se obje strane pravno usuglasile i pomirile.

Osamnaesti prosinca bio je nedjelja prije Božića. Lisbeth se probudila u

pola sedam ujutro i shvatila da mora kupiti poklon za Holgera Palmgrena. Neko je vrijeme razmišljala bi li trebala kupiti božične poklone i nekom drugom – možda Anniki. Bez žurbe je ustala, istuširala se pa doručkovala kavu i prepečeni kruh sa sirom i marmeladom od naranče.

Nije imala ništa posebno planirano za taj dan, pa je neko vrijeme razvrstavala papire i novine s pisaćeg stola. A onda joj je pogled pao na mapu s popisom ostavštine. Otvorila ju je i ponovno pročitala onu stranicu o industrijskoj zgradi u Norrtaljeu. Naposljetku je uzdahnula. *OK. Moram znati kog je vraga tamo radio.*

Obukla se u toplu odjeću i obula bakandže. Bilo je pola devet kad je izvezla hondu iz garaže i izašla na ulicu. Vrijeme je bilo vrlo hladno, ali lijepo, sunce je sjalo, a nebo bilo pastelno plavo. Krenula je preko Slussena i Klarabergsledena i vijaduktom se popela do autoceste E18 u smjeru Norrtaljea. Nije joj se nikamo žurilo. Bilo je skoro deset kad je skrenula na jednu pumpu nekoliko kilometara prije Skederida da pita kako da dode do stare ciglane. Čim je parkirala, vidjela je da nema potrebe pitati. Nalazila se na maloj uzvisini s dobrim pogledom preko udoline s druge strane ceste. Lijevo od ceste za Norrtalje bili su skladište za boje, neka zgrada, koja je, izgleda, bila skladište za građevinski materijal, te parkiralište za buldožere. Desno, na samom kraju industrijske zone, nekih četiristo metara od glavne ceste, nalazila se sumorna ciglena zgrada srušena dimnjaka. Tvornica se nalazila na samom kraju industrijske zone, pomalo izolirana s druge strane ceste i malog potoka. Zamišljeno je promatrala zgrade pitajući se koji joj je vrag bio da profučka dan na putovanje do Norrtaljea.

Okrenula je glavu i bacila pogled na pumpu, na kojoj je upravo stao jedan kamion s oznakom TIR. Odjednom je shvatila da se nalazi na glavnoj prometnici koja vodi iz trajektne luke Kappelskar, iz koje se odvijao veliki dio robnog prometa između Švedske i baltičkih zemalja.

Ponovno je izašla autom na cestu i skrenula prema napuštenoj ciglani. Parkirala je usred posjeda i izašla iz auta. Bilo je ispod nule, pa je navukla crnu kapuljaču i crne kožnate rukavice.

Glavna je zgrada imala dva kata. U prizemlju su svi prozori bili prekriveni šperpločama. Na katu je mogla vidjeti da je mnogo prozora razbijeno. Ciglana je bila puno veća nego što je mislila. Činilo se da je u

potpunom raspadu. Nije mogla vidjeti nikakve tragove popravaka. Nije vidjela ni žive duše, ali je primijetila da je netko odbacio upotrijebljeni kondom na parkiralištu i da je dio fasade bio mjesto inspiracije za neke umjetnike grafitu.

Ma za što je Zalachenku trebala ova zgrada ?

Hodala je oko zgrada i vidjela da se dio sa stražnje strane urušio. Primijetila je da su sva vrata na glavnoj zgradi zaključana lokotima. Na kraju je frustrirana proučavala jedna vrata s bočne strane. Na svim su vratima lokoti bili osigurani jakim željeznim zasunima kao zaštita od provale. Brava s bočne strane nije izgledalatako čvrsta i držao ju je samo jedan veliki čavao. *Ma baš me briga, pa ja sam vlasnica zgrade.* Osvrnula se oko sebe, pronašla tanku željeznu cijev na hrpi smeća i iskoristila je kao polugu da odbije metalni dio koji je držao lokot.

Ušla je na stubište koje je vodilo prema prizemlju. Zbog zatvorenih prozora bilo je mračno kao u rogu, osim nekoliko rijetkih zraka svjetlosti koje su se probijale oko rubova šperploče. Ostala je tamo stajati nekoliko minuta da joj se oči priviknu na mrak i uspjela vidjeti more smeća, napuštenih paleta, starih dijelova strojeva te trupac u hodniku koji je bio nekih četrdeset pet metara dugačak i možda dvadeset širok i koji su na mjestu držali masivni stupovi. Stare pećnice ciglane bile su, izgleda, razmontirane i odnesene. Temelji su postali bazeni ispunjeni vodom, a na podu je bilo velikih lokvi vode i truleži. Osjetio se smrad ustajalosti i truleži od sveg tog smeća. Nabrala je nos.

Lisbeth se okrenula i popela stubama. Gornji je kat bio suh i sastojao se od dvije hale u nizu, veličine nekih dvadeset puta dvadeset metara i barem osam metara visine. Prozori su se nalazili sasvim gore ispod stropa. Ništa se nije vidjelo kroz njih, ali je barem svjetlost na katu bila lijepa. Kao i u prizemlju, posvuda je bilo otpada. Prošla je pokraj desetak kutija od metra naslaganih jedna na drugu. Gurnula je jednu. Nije se dala pomaknuti. Pročitala je što je na njima pisalo na engleskom: „Dijelovi strojeva 0A77“. Ispod je to isto pisalo na ruskome. Primijetila je otvoren teretni lift nasred jednog zida vanjske hale.

Skladište za strojeve teško da može generirati neko bogatstvo ako materijal samo stoji i hrda u staroj ciglani.

Prošla je kroz ulaz u unutrašnju halu i shvatila da se nalazi na mjestu gdje su izvodili popravke. Hala je bila prepuna otpada, kutija i starog uredskog namještaja postavljenog po nekombiniranom sistemu. Dio poda zamijenjen je novim podnim daskama. Lisbeth je primijetila da je renoviranje, izgleda, bilo naglo prekinuto. Alat – pila, pištolj za čavle, metalne poluge, oštre željezne cijevi – te kutije s alatom još su uvijek bili tamo. Namrštila se. *Cak i ako je rad prekinut, valjda bi građevinska tvrtka uzela svoju opremu.* Ali i na to je pitanje dobila odgovor kad je podigla jedan odvijač i vidjela da je tekst na dršci na ruskom. Zalachenko je uvezao alat, a možda i radnu snagu.

Prišla je pili i uključila je. Upalila se zelena lampica. Ima struje. Ponovno je isključila struju.

U dubini hale nalazila su se troja vrata koja su vodila u manje prostorije, možda nekadašnje urede. Pokušala je otvoriti najsjevernija. Zaključana. Osvrnula se oko sebe, vratila do rasutog alata i uzela polugu. Trebalo joj je neko vrijeme da provali.

U sobi je vladao potpuni mrak i smrdjelo je po ustajalosti. Napipala je prekidač, koji je uključio голу žarulju koja je visjela sa stropa. Lisbeth se zaprepašteno ogledala oko sebe.

Namještaj u prostoriji sastojao se od tri kreveta prljavih madraca i još tri madraca na podu. Posvuda je bilo prljave posteljine. Desno su se nalazili malo kuhalo i nekoliko lonaca pokraj zahrđale slavine. U kutu su stajale plastična kanta i rola toaletnog papira.

Netko je tu živio. Više osoba.

Odjednom je primijetila da s unutrašnje strane vrata nema kvake. Žmarci su joj prošli leđima.

U dubini sobe nalazio se veliki ormar. Otišla je do njega, otvorila ga i pronašla dvije putne torbe. Izvadila je gornju. U njoj je bila odjeća. Kopala je po torbi i podigla suknu s etiketom s tekstom na ruskome. Pronašla je i torbicu pa istresla sadržaj na pod. Među šminkom i svakakvim smećem pronašla je putovnicu koja je pripadala tamnokosoj ženi u dvadesetim godinama. Tekst je bio na ruskome. Slovkala je ime: Valentina. Lisbeth Salander polako je izašla iz sobe. Osjetila je *dejd vu*. Istu je takvu istragu mjesta zločina obavila prije dvije i pol godine u podrumu u Hedebyju.

Ženska odjeća. Zatvor. Stajala je i dugo razmišljala. Zabrinjavalo ju je to što su putovnica i odjeća samo tako ostavljene. Tu nešto nije u redu.

Vratila se onoj hrpi alata i kopala po njoj dok nije pronašla jaku baterijsku svjetiljku. Provjerila je ima li baterije i sišla u prizemlje i u veliku halu. Voda iz lokvi ušla joj je u bakandže.

Što je dublje zalazila u halu, to je više smrdjelo po truleži.

Smrad je, izgleda, bio najgori na sredini hale. Zastala je kod temelja, gdje su stajale stare peći za ciglu. Temelji su bili ispunjeni vodom gotovo do ruba. Osvjetlila je baterijom tu crnu vodenu površinu, ali nije mogla ništa vidjeti. Djelomično su je prekrile alge i stvorile ljigav zeleni pokrov. Osvrnula se oko sebe i pronašla tri metra dugačku željeznu šipku za armiranje. Stavila ju je u bazen i malo vukla goredolje. Voda je bila duboka samo oko pola metra. Gotovo odmah zapela je za nešto. Nekoliko je sekundi vukla, a onda je na površinu isplivalo tijelo. Prvo je izronilo lice, izobličena i istrunula maska smrti. Disala je na usta, osvjetlila lice i vidjela da se radi o ženi, možda onoj čija je putovnica na katu. Nije znala koliko brzo tijelo truli u hladnoj vodi, ali izgledalo je kao da je već duže vrijeme u bazenu.

Odjednom je ugledala da se nešto kreće po površini vode. Nekakve larve.

Pustila je tijelo da ponovno potone na dno i pipala dalje šipkom. U kutu bazena ponovno je zapela za nešto što bi moglo biti tijelo. Nije ga dirala. Izvukla je šipku, bacila je na tlo i zamišljena ostala stajati uz bazen.

Lisbeth je ponovno otišla na kat. Upotrijebila je polugu da provali i vrata u sredini. Soba je bila prazna i nije se, izgleda, koristila. Prišla je zadnjim vratima i uglavila polugu, ali prije nego što je stigla gurnuti, vrata su se sama otvorila. Nisu bila zaključana. Gurnula ih je polugom i osvrnula se oko sebe.

Soba je imala otprilike trideset četvornih metara. Prozori su bili na uobičajenoj visini i gledali prema dvorištu ispred zgrade. Mogla je čak i vidjeti benzinsku crpku na uzvisini iznad ceste. Bili su tu krevet, stol i sudoper s posuđem. A onda je ugledala otvorenu torbu na podu. I u njoj novac. Zbunjena, napravila je dva koraka. Tada je shvatila da je u sobi toplo. Pogled joj je pao na električni radijator usred sobe. Ugledala je

aparata za kavu. Crvena je lampica svijetlila.

Ovdje netko stanuje. Nije sama u ciglani.

Smjesta se okrenula, izjurila kroz unutrašnju halu, izašla kroz srednja vrata i krenula prema izlazu u vanjskoj hali. Naglo se zaustavila pet koraka prije stubišta, primijetivši da su ulazna vrata zatvorena i zaključana lokotom. Bila je zaključana. Polako se okrenula i osvrnula oko sebe. Nikoga nije mogla vidjeti.

„Bok, sestro“, začula je glas sa strane.

Okrenula je glavu i ugledala golemu figuru Ronalda Niedermanna kako se pojavila uz kutije s dijelovima strojeva. Imao je bodež u ruci.

„Nadao sam se da ću te ponovno sresti“, rekao je Niedermann.

„Prošli put je sve išlo tako brzo.“ Lisbeth se osvrnula oko sebe.

„I ne pokušavaj“, rekao je Niedermann.

„Sad smo tu samo ti i ja, a jedini izlaz su zaključana vrata iza tebe.“

Lisbeth je pogledala polubrata.

„Kako ti je ruka?“ upitala je.

Niedermann se i dalje smiješio. Podigao je desnu ruku i pokazao joj. Nije imao mali prst.

„Infekcija. Bio sam ga prisiljen odrezati.“

Ronald Niedermann patio je od kongenitalne analgezije i nije osjećao bol. Lisbeth mu je u Gossebergi razrezala ruku lopatom, sekundu prije nego što joj je Zalachenko pucao u glavu. „Trebala sam ciljati u glavu“, rekla je Lisbeth neutralnim glasom.

„Kog vraga radiš ovdje? Mislila sam da si već mjesecima negdje u inozemstvu.“

Nasmiješio joj se.

Da je Ronald Niedermann i pokušao odgovoriti na Lisbethino pitanje o tome što radi u ruševnoj ciglani, vjerojatno mu ne bi uspjelo. Ni njemu samom to nije bilo jasno.

Napustio je Gossebergu osjećajući se slobodnim. Računao je na to da je Zalachenko mrtav i da će preuzeti kompaniju. Znao je da je odličan organizator.

U Alingsasu je promijenio auto, strpao prestravljenju zubaricu Anitu Kaspersson u prtljažnik i krenuo prema Borasu. Nije imao nikakav plan.

Improvizirao je. Nije razmišljao o tome što će učiti s Anitom Kaspersson. Bilo mu je svedeno je li živa ili mrtva, ali je pretpostavio da će se morati riješiti tog nezgodnog svjedoka. Negdje u predgrađu Borasa sinulo mu je da bi je mogao iskoristiti na drugi način. Krenuo je prema jugu i pronašao napušteni šumarak u blizini Seglore. Zavezao ju je u jednoj kolibi i ostavio tamo. Računao je da će se za nekoliko sati uspjeti osloboditi i tako odvesti policiju na potragu prema jugu. A ako se ne uspije odvezati i umre od gladi ili se smrzne tamo u kolibi, to nije njegov problem.

Vratio se do Borasa pa krenuo prema istoku i Stockholmu. Vozio je ravno do Motokluba Svavelsjo, ali nije otišao do njihove središnjice. Šteta što je Magge Lundin bio u zatvoru. Zato je potražio njegova zamjenika HansAkea Waltarija u njegovoj kući. Zatražio je pomoć i skrovište, što je Waltari sredio poslavši ga Viktoru Goranssonu, blagajniku kluba, koji je bio zadužen i za financije. Ali tamo se zadržao samo nekoliko sati.

Teoretski Ronald Niedermann nije imao nekih većih financijskih briga. Istina, ostavio je gotovo 200.000 kruna u Gossebergi, ali imao je pristup puno većim svotama koje su stavili u inozemne fondove. Problem je samo bio što nije imao gotovine. Goransson je bio zadužen za financije motokluba i Niedermann je to smatrao dobrom prilikom. Bez problema je natjerao Goranssona da mu pokaže gdje je sef u sjeniku i uzme gotovo 800.000 kruna u gotovini.

Niedermannu se činilo da se sjeća da je u kući bila i neka žena, ali nije bio siguran što je učinio s njom.

Od Goranssona je dobio i automobil koji nije tražila policija. Krenuo je prema sjeveru. Imao je nekakav mutan plan da se ubaci na jedan od trajekata koji iz Kappelskara idu u Tallinn.

Odvezao se do Kappelskara i na parkiralištu isključio motor. Sjedio je u autu pola sata i proučavao okolinu. Sve je bilo puno policije.

Ponovno je pokrenuo auto i bez plana krenuo dalje. Trebalo mu je skrovište, negdje gdje će se moći pritajiti na neko vrijeme. U samoj blizini Norrtäljea sjetio se stare ciglane. Više od godinu dana nije ni pomislio na tu zgradu, još odonda kad su obavljani popravci. Braća Harry i Atho Ranta koristili su se njome kao skladištem za robu koja je dolazila s Baltika i odlazila onamo, ali braća Ranta već su nekoliko tjedana u inozemstvu, još

odonda kad je novinar Mikael Blomkvist počeo njuškati oko trgovine kurvama. Ciglana je bila prazna.

Sakrio je Goranssonov saab u šupu iza ciglane i ušao. Bio je prisiljen provaliti vrata u prizemlju.

Ubrzo je napravio rezervni izlaz kroz olabavljenu šperploču na bočnoj strani kuće; bila je to jedna od prvih stvari koje je učinio. Poslije je zamijenio razbijeni lokot pa se smjestio u udobnu sobu na katu.

Bilo je već poslijepodne kada je začuo glasove kroza zidove. Isprva je mislio da su to obični duhovi. Sjedio je i neko vrijeme napeto osluškivao. Naglo je ustao, izašao u hodnik i osluškivao. Nije ništa čuo, ali je ostao strpljivo tamo stajati dok nije čuo grebanje. Ključevi su bili na sudoperu.

Ronald Niedermann rijetko je bio tako iznenađen kao kada je otvorio vrata i pronašao dvije ruske kurve. Bile su iscrpljene jer nisu imale hrane, koliko je shvatio, već nekoliko tjedana otkada su pojele kutiju riže. Živjele su na čaju i vodi.

Jedna od kurvi bila je u toliko lošem stanju da nije mogla ni ustati iz kreveta. Druga je bila u boljem stanju. Govorila je samo ruski, ali on je dovoljno dobro znao jezik da je shvatio da zahvaljuje Bogu i njemu što ih je spasio. Pala je na koljena i obgrlila ga oko nogu. Zapanjen, odgurnuo ju je od sebe, izašao i zaključao vrata.

Nije znao što da radi s kurvama. Pripremio je juhu iz konzervi koje je pronašao u kuhinji i dao im dok je razmišljao. Žena u krevetu malo se oporavila. Proveo je večer ispitujući ih. Trebalo mu je neko vrijeme da shvati da te dvije žene nisu kurve, nego studentice koje su platile braći Ranta da ih prebaci u Švedsku. Obećali su im radnu dozvolu i dozvolu boravka. Došle su iz Kappelskara u veljači i odvedene ravno u skladište, gdje su ih zatvorili.

Niedermann se smrknuo. Ta prokleta braća Ranta zarađivala su sa strane, a o tome nisu obavijestila Zalachenka. A onda su jednostavno zaboravili na žene ili ih možda svjesno prepustili sudbini kad su na brzinu napustili Švedsku.

Pitanje je samo bilo što da učini sa ženama. Nije imao nikakvog razloga da im naudi. Ali nije ih ni htio samo tako pustiti na slobodu jer bi najvjerojatnije dovele policiju do ciglane. Jednostavno. Nije ih mogao

poslati natrag u Rusiju jer bi to značilo da bi morao otići do Kappelskara s njima. A to je bilo previše riskantno. Tamnokosa djevojka po imenu Valentina ponudila mu je seks u zamjenu za pomoć. Njega seks nije ni najmanje zanimao, ali ponuda ju je učinila kurvom. Jednostavno. Nakon tri dana postao je umoran od njihova neprestanog moljakanja, gnjavljenja i kucanja po zidu. Nije vidio drugog izlaza. Samo je htio da ga ostave na miru. I zato je posljednji put otključao vrata te riješio problem po kratkom postupku. Ispričao se Valentini, a onda ispružio ruke i jednim joj pokretom zavrnuo vratom između drugog i trećeg kralješka. Nakon toga je prišao plavokosoj djevojci na krevetu čije ime nije znao. Pasivno je ležala i nije se branila. Odnio je tijela u prizemlje i bacio ih u bazen ispunjen vodom. Konačno je imao malo mira.

Nije namjeravao ostati u ciglani. Namjeravao je biti tamo samo dok se najveća policijska potraga malo ne slegne. Obrijao je glavu i pustio bradu. Izgled mu se promijenio. Pronašao je kombinezon koji je ostavio neki od radnika iz NorrByggaa i koji je bio gotovo njegove veličine. Obukao ga je i stavio na glavu kapu s natpisom tvrtke za boje koju je također tamo pronasao. Stavio je metar u džep na nogavici i otišao do pumpe na uzvisini iznad ceste u kupnju. Imao je dovoljno gotovine od plijena Motokluba Svavelsjo. U kupnju je išao navečer. Izgledao je kao najobičniji šljaker koji je zastao na pumpi na povratku kući. Nitko nije obraćao pozornost na njega. Odlazio je u kupnju dva puta tjedno. Na pumpi su ga prijateljski pozdravljali, a uskoro i počeli prepoznavati.

Od početka je trošio puno vremena da se obrani od prikaza kojih je zgrada bila puna. Nalazile su se u zidovima i noću izlazile. Čuo ih je kako hodaju po halama.

Zabarikadirao bi se u svoju sobu. Nakon nekoliko dana bilo mu je dosta toga. Naoružao se bodežom koji je pronasao u ladici u kuhinji i otišao se suočiti s čudovištima. Tome mora doći kraj. A onda je odjednom primijetio da su se povukla. Prvi put u životu imao je kontrolu nad njima. Bježala su kad bi im se približio. Mogao je vidjeti njihove repove i deformirana tijela kako zamiču iza kutija i ormara. Urlao je na njih. Pobjegla su. Šokiran, vratio se u svoju udobnu sobu i prosjedio budan cijelu noć čekajući da se vrate. U zoru su ponovno napala i ponovno se suočio s

njima. Pobjegla su.

Osjećao je naizmjenice paniku i euforiju.

Cijelog su ga života progonila ta čudovišta u mraku i prvi je put osjetio da kontrolira situaciju. Ništa nije radio. Jeo je. Spavao. Razmišljao. To ga je smirivalo.

Dani su postali tjedni i stiglo je ljeto. Putem radija i novina pratio je kako propada potraga za Ronaldom Niedermannom. Zainteresirano je pratio izvještaje o ubojstvu Alexandera Zalachenka.

Kako užasno. Neki luđak je ubio Zalachenka. U srpnju je zanimanje medija ponovno poraslo kada je bilo suđenje Lisbeth Salander. Zaprepastio se kad su je iznenada oslobodili. To nije u redu. Ona je slobodna, a on se mora skrivati.

Kupio je *Millennium* na pumpi i pročitao tematski broj o Lisbeth Salander, Alexanderu Zalachenku i Ronaldu Niedermannu. Novinar po imenu Mikael Blomkvist opisao ga je kao patološkog ubojicu i psihopata. Niedermann se namrštio.

Izenada je stigla jesen, a on još uvijek nije otišao. Kada je postalo hladnije, na pumpi je kupio električni radijator. Nije mogao objasniti zašto nije napustio tvornicu.

Nekoliko su puta neki klinici parkirali u dvorištu ispred tvornice, ali nitko ga nije ometao i nitko nije provalio u tvornicu. U rujnu je jedan auto parkirao ispred tvornice i muškarac u plavoj vjetrovcu pokušao je otvoriti vrata, hodao uokolo po prostoru i zavirivao posvuda. Niedermann ga je promatrao s prozora na katu. Muškarac je stalno nešto zapisivao u blok. Ostao je tamo dvadeset minuta, posljednji se put osvrnuo oko sebe, sjeo u auto i odvezao se. Niedermann je odahnuo. Nije imao pojma tko je taj čovjek i po kojem je poslu tamo, ali izgledalo je kao da pregledava zgrade. Nije mu palo na pamet da Zalachenkova smrt znači da treba popisati ostavštinu. Puno je razmišljao o Lisbeth Salander. Nije očekivao da će je ikada ponovno sresti, ali fascinirala ga je i plašila. Ronald Niedermann nije se bojao nikoga živoga. Ali njegova sestra – njegova polusestra – ostavila je neobičan dojam na njega. Nitko ga nije porazio kao ona. Vratila se iako ju je zakopao. Vratila se i progonila ga. Sanjao ju je svake noći. Budio se obliven hladnim znojem i shvatio da je ona zamijenila njegove uobičajene

duhove.

U listopadu je odlučio. Neće napustiti Švedsku dok ne pronađe sestru i ubije je. Nije imao plan, ali život mu je ponovno imao cilj. Nije znao gdje se ona nalazi ili kako da je nađe. Ostao je sjediti u sobi na katu ciglane i buljiti kroz prozor, dan za danom, tjedan za tjednom.

Sve dok se crvena honda nije jednoga dana parkirala ispred zgrade i na svoje je beskonačno iznenađenje vidio kako Lisbeth Salander izlazi iz auta. *Bog je milostiv*, pomislio je. Lisbeth će se pridružiti u bazenu u prizemlju onim dvjema ženama čijih se imena više nije sjećao. Njegovu je čekanju bio kraj i konačno će moći nastaviti sa svojim životom.

Lisbeth je procijenila situaciju i vidjela da je izmakla kontroli. Mozak joj je ubrzano radio. *Klik, klik, klik*. Još uvijek je držala polugu u ruci, ali je shvatila da je to jadno oružje prema čovjeku koji ne osjeća bol. Bila je zaključana u kući od tisuću kvadrata s robotom ubojicom iz pakla.

Kad se Niedermann iznenada pomaknuo, bacila je polugu na njega. Mirno se izmaknuo. Lisbeth je potrčala. Stala je na jednu kantu, popela se na kutiju te se nastavila penjati poput pauka još dvije kutije više. Zastala je i pogledala Niedermanna, koji je bio nekih četiri metra ispod nje. Stajao je i čekao.

„Sidi“, rekao je mirno.

„Ne možeš pobjeći. Kraj je neizbjezan.“

Pitala se ima li kakvo vatreno oružje. *To* bi bio problem. Sagnuo se, podigao jedan stolac i bacio ga na nju. Sagnula se i izbjegla ga. Niedermann je odjednom pobjesnio. Stao je na kantu i počeo se penjati za njom. Čekala je dok nije skoro stigao do vrha, a onda je uzela zalet, u dva brza koraka preskočila prolaz i sletjela na hrpu kutija koje su stajale nekoliko metara dalje. Brzo se spustila i uzela polugu.

Niedermann ustvari nije bio nespretni. Ali znao je da ne može riskirati da skoči s hrpe kutija jer bi mogao slomiti nogu. Bio je prisiljen oprezno se spustiti. Jednostavno je bio prisiljen kretati se polagano i metodično, cijeli mu je život trebao da zadobije kontrolu nad vlastitim tijelom. Gotovo je stigao do tla kada je začuo korake iza sebe i taman se stigao okrenuti prema njoj tako da je mogao ramenom parirati udarcu polugom. Ispao mu je bodež.

Lisbeth ga je udarila i ispustila polugu. Nije imala vremena podići bodež, samo ga je šutnula dalje od njega prema kutijama, izbjegla bekhend njegove goleme šake i povukla se ponovno gore na hrpu kutija s druge strane ulaza. Krajičkom oka vidjela je Niedermanna kako je zamahnuo za njom. Munjevito je povukla noge gore. Kutije su bile poredane u dva reda i naslagane na tri kata u blizini ulaza te dva kata s vanjske strane. Skočila je na hrpu od dva kata i odgurnula se leđima koristeći se svom snagom koju je imala u nogama. Kutija mora da je težila barem dvjesto kila. Osjetila je kako se pomaknula i prevalila preko ulaza.

Niedermann je vidio kutiju kako pada i u posljednjem se trenutku bacio u stranu. Jedan ugao kutije udario ga je u prsa, ali uspio se izvući bez ozljeda. Zastao je. *Ona se stvarno brani.* Počeo se penjati za njom. Upravo je podigao glavu do trećega kata, kad ga je udarila nogom. Bakandža ga je pogodila u čelo. Zastenjaio je i podigao se na kutije. Lisbeth je pobjegla skočivši na hrpu kutija s druge strane ulaza. Odmah se prebacila preko ruba i nestala mu iz vida. Čuo je njene korake i vidio je kako prolazi kroz vrata u unutrašnju halu. Lisbeth se ciljano ogledala oko sebe. *Klik.* Znala je da nema šanse. Dokle god može izbjeći Niedermannove goleme šake i držati se na udaljenosti, može preživjeti, ali čim pogriješi – što će se dogoditi prije ili poslije – mrtva je. Mora ga izbjegavati. Dovoljno je da je se samo jednom dočepa i borba je gotova. Treba joj oružje.

Pištolj. Strojica. Topovska granata. Nagazna mina. Bilo što.

Ali ničeg takvog nije bilo u blizini. Ogledala se oko sebe. Nije bilo oružja.

Bilo je samo alata. *Klik.* Pogled joj je pao na pilu, ali nema teorije da bi ga mogla natjerati da legne na postolje ne bi li ga prepilila. *Klik.* Vidjela je željezni štap sa šiljkom koji bi mogao poslužiti kao koplje, ali bio je pretežak da bi mogla učinkovito rukovati njime. *Klik.* Bacila je pogled kroz vrata i vidjela da je Niedermann petnaest metara dalje uspio sići s kutija. Ponovno je krenuo prema njoj. Imala je možda pet sekundi prije nego što Niedermann stigne do nje. Bacila je posljednji pogled na alat.

Oružje... ili skrovište. Odjednom je zastala.

Niedermann se nije žurio. Znao je da nema izlaza i da će prije ili poslije

doći do sestre. Ali, bez sumnje, bila je opasna. Ipak je ona Zalachenkova kći. A on nije htio biti ozlijeđen. Bolje je da pusti da joj nestane snage.

Zastao je na pragu unutrašnje hale, osvrnuo se oko sebe i prešao pogledom preko gomile alata, odbačenih podnih dasaka i namještaja. Nigdje ju nije vidio.

„Znam da si ovdje. Pronaći ću te.“

Ronald Niedermann mirno je stajao i osluškivao. Jedino što je mogao čuti bilo je vlastito disanje. Sakrila se. Nasmiješio se. Izazivala ga je. Njezin se posjet odjednom pretvorio u igru brata i sestre. Tada je začuo neoprezno šuškanje s neodređenog mjesta u toj staroj hali. Okrenuo je glavu, ali isprva nije mogao ocijeniti odakle je došao taj zvuk. A onda se ponovno nasmiješio. Usred prostorije, nedaleko od sveg tog krša, stajala je pet metara dugačka radna ploha od drva, a ispod nje je bio ormar s vratima i nizom ladica.

Prišao je plohi sa strane i bacio pogled iza ormara da se uvjeri da ga nije pokušala prevariti. Tamo nije bilo nikoga. *Sakrila se u ormar. Kako glupo.* Naglo je otvorio prva vrata slijeva.

Odmah je začuo kretanje i kako se netko pomaknuo unutra. Zvuk je dolazio iz srednjeg dijela ormara. U dva brza koraka prišao mu je i otvorio vrata s pobjedonosnim izrazom lica.

Prazan.

Tada je začuo seriju oštrih pucnjeva koji su zvučali kao pucnjevi iz pištolja. Zvuk ga je tako iznenadio da isprva nije mogao shvatiti odakle je došao. Okrenuo je glavu. Osjetio je neobičan pritisak na lijevom stopalu. Nije osjetio bol. Spustio je pogled na pod i ugledao Lisbethinu ruku kako usmjeruje pištolj za čavle na njegovo desno stopalo.

Ispod ormara je.

Stajao je kao paraliziran onih nekoliko sekundi koliko joj je trebalo da prisloni pištolj na njegovu cipelu i ispalji još pet komada čavala od sedam inča ravno kroz njegovo stopalo.

Pokušao se pomaknuti.

Profućkao je dragocjene sekunde prije nego što je shvatio da su mu stopala zakucana za novopostavljeni pod od drvenih dasaka. Lisbeth je brzo prebacila pištolj za čavle na njegovo lijevo stopalo. Zvuk je bio kao

kad na brzinu ispalish seriju hitaca. Uspjela je ispaliti još četiri čavla kao pojačanje prije nego što je reagirao. Sagnuo se da zgrabi Lisbethinu ruku, no odmah je izgubio ravnotežu, ali se uspio održati na nogama uhvativši se za ormar.

Tada je ponovno čuo ispaljivanje iz pištolja za čavle, *kablam, kablam, kablam*. Vratila se njegovu desnom stopalu. Vidio je kako ispaljuje čavle dijagonalno kroz petu i dolje u pod.

Ronald Niedermann odjednom je bijesno zaurao. Ponovno je posegnuo za Lisbethinom rukom. Sa svog mjesta ispod ormara Lisbeth je vidjela kako mu se nogavice povlače prema gore, što je bio znak da se saginje. Ispustila je pištolj za čavle. Niedermann je vidio kako njena ruka brzo poput guštera nestaje ispod ormara taman kad ju je htio zgrabiti.

Posegnuo je za pištoljem, ali u trenutku kad ga je uspio doseći vršcima prstiju, Lisbeth je povukla kabel pod ormar.

Razmak između poda i ormara bio je možda dvadeset centimetara. Skupio je svu snagu i prevrnuo radnu plohu u stranu. Lisbeth ga je pogledala odozdo velikim očima i uvrijeđena izraza lica. Okrenula je pištolj i ispalila čavao s pola metra udaljenosti. Čavao ga je pogodio usred cjevanice.

U sljedećem je trenutku ispustila pištolj, brzo se otkotrljala od njega i skočila na noge izvan njegova dosega. Udaljila se dva metra od njega i stala.

Niedermann se pokušao pomaknuti, no ponovno je izgubio ravnotežu i zaljuljao se mašući rukama. Uspio je stati mirno i opasno se nagnuo prema njoj.

Ovoga je puta uspio zgrabiti pištolj. Podigao ga je i uperio u Lisbeth. Pritisnuo je okidač.

Ništa se nije dogodilo. Zbunjeno je pogledao pištolj. Ponovno je pogledao Lisbeth. Bezizražajna lica podigla je kabel s utikačem. Bijesan, bacio je pištolj na nju. Hitro se izmaknula u stranu. Opet je uključila utikač u struju i uzela pištolj. Pogledao je u bezizražajne oči Lisbeth Salander i iznenadio se. Bilo mu je jasno da je pobijedila. *Ona je natprirodna*. Instinktivno je pokušao ustuknuti. *Ona je čudovište*. Uspio je podići stopalo za nekoliko milimetara, ali dalje nije išlo. Čavli su mu se zabili u

stopala pod različitim kutovima i morao bi doslovno rastrgati stopala da se oslobodi. Čak se ni svojom gotovo nadljudskom snagom nije uspio odlijepiti od poda. Nekoliko se sekundi ljuljao kao da će se onesvijestiti. Nije se mogao osloboditi. Vidio je lokvu krvi kako se polagano širi između njegovih cipela.

Lisbeth je sjela ispred njega na stolac otkinuta naslona da vidi ima li naznaka da bi mogao otrgnuti stopala od poda. Budući da nije osjećao bol, bilo je samo pitanje snage može li provući čavao ravno kroz nogu. Mirno je sjedila i deset minuta promatrala njegovu borbu. Oči su joj pritom bile posve bezizražajne.

Nakon nekog vremena ustala je, zaobišla ga i prislonila mu pištolj na kralježnicu, točno ispod vrata.

Lisbeth je napeto razmišljala. Muškarac ispred nje dovodio je u zemlju žene, drogirao ih i zlostavljao, a onda prodavao. Ubio je najmanje osmero ljudi, uključujući policajca u Gossebergi, i bio član Motokluba Svavelsjo. Nije imala pojma koliko života njen polubrat ima na savjesti, ali zahvaljujući njemu nju su lovili po cijeloj Švedskoj kao da je bijesan pas i optužili za tri njegova ubojstva.

Prst joj je pritiskao okidač.

Ubio je Daga Svenssona i Miju Bergman.

Sa Zalachenkom je ubio i *nju* te je zakopao u Gossebergi. A sada se vratio da je ponovno ubije. Čovjeka izvirciraju i manje stvari. Nije vidjela nikakvog razloga da ga ostavi na životu. Nije shvaćala zašto je toliko mrzi. Što će se dogoditi ako ga preda policiji? Suđenje? Doživotni zatvor? Kada bi ga pustili na vikend? Koliko bi brzo pobjegao? A sada kada njezina oca konačno više nema koliko bi se godina morala uvijek osvrtni oko sebe i čekati onaj dan kada će se njen brat iznenada ponovno pojaviti? Pištolj je bio težak. Mogla bi ovo okončati jednom zauvijek.

Analiza posljedica.

Ugrizla je usnicu.

Lisbeth Salander ničega se na svijetu nije bojala. Shvatila je da nema mašte za to – bio je to konačan dokaz da nešto nije u redu s njenim mozgom.

Niedermann ju je mrzio i ona je na to odgovorila jednakom mržnjom.

Bio je jedan u nizu muškaraca poput Maggea Lundina, Martina Vangera, Alexandera Zalachenka i desetak drugih gadova koji, po njezinu mišljenju, nemaju razloga da ih se ostavi na životu. Kad bi ih mogla sve prebaciti na pusti otok i baciti atomsku bombu na njih, bila bi zadovoljna.

Ali ubojstvo? Jesu li vrijedni toga? Što će biti s njom ako ga ubije? Kolike su šanse da ne bude otkrivena? Što je pripravna žrtvovati za zadovoljstvo ispaljivanja ovog pištolja za čavle posljednji put?

Mogla bi reći da se radilo o samoobrani i da je bila prisiljena tako postupiti... ne, teško da je bila prisiljena kad su mu noge zakucane za pod.

Odjednom se sjetila Harriet Vanger, koju su također mučili otac i brat. Sjetila se razgovora koji je vodila s Mikaelom Blomkvistom i u kojem je grubo osudila Harriet. Bila je to Harrietina krivnja što je njen brat Martin Vanger nastavio ubijati svih tih godina.

„Što bi ti učinila?“ upitao je Mikael. „Ubila bih gada“, rekla je, uvjerena iz dna svoje hladne duše da je to ispravno.

A sada se nalazila u istoj situaciji u kojoj se nalazila Harriet Vanger. Koliko bi još žena Ronald Niedermann ubio ako ga pusti na slobodu? Bila je obična građanka, odgovorna za svoje postupke. Koliko je godina svog života spremna žrtvovati? Koliko je godina Harriet Vanger bila spremna žrtvovati?

Pištolj joj je postao pretežak i više nije imala snage držati ga objema rukama usmjerenog u njegovu kralježnicu.

Spustila je oružje i imala osjećaj kao da se vraća u stvarnost. Čula je Ronalda Niedermanna kako nešto mrmlija. Govorio je na njemačkome. Nešto o vragu koji je došao po njega.

Odjednom je postala svjesna da ne govori njoj. Činilo se da gleda u nešto na drugom kraju prostorije. Okrenula je glavu i slijedila njegov pogled. Tamo nije bilo ničega. Naježila se po vratu.

Okrenula se na peti, uzela željezno koplje i otišla do vanjske hale potražiti svoju torbu. Kad se sagnula da uzme torbu, primijetila je bodež na podu. I dalje je imala rukavice na rukama. Podigla je oružje.

Na sekundu je oklijevala, a onda ga stavila na vidljivo mjesto usred prolaza među naslaganim kutijama. Trebale su joj tri minute da kopljem odvali lokot i otvori vrata.

Sjedila je mirno u automobilu i dugo razmišljala. Naposljetku je uzela mobitel. Trebale su joj dvije minute da pronade broj Motokluba Svavelsjo.

„Da“, čula je glas s druge strane žice.

„Nieminen“, rekla je.

„Čekaj.“ Čekala je tri minute prije nego što se javio trenutačni predsjednik motokluba Sonny Nieminen.

„Tko je?“

.

„To te se ne tiče“, rekla je Lisbeth, tako tiho da ju je jedva razumio. Nije čak mogao ni odrediti radi li se o muškarcu ili ženi.

„Aha. I što hoćeš?“

„Htio si dojavu o Ronaldu Niedermannu.“

„Ma da?“

„Ne seri. Želiš li znati gdje je on ili ne?“

„Slušam.“

Lisbeth mu je objasnila kako da dođe do napuštene ciglane kod Norrtäljea. Rekla je da bi Niedermann trebao biti tamo ako požuri.

Prekinula je vezu, upalila auto i odvezla se do pumpe s druge strane ceste. Parkirala je tako da je ciglana bila ravno ispred nje.

Morala je čekati dulje od dva sata. Bilo je skoro pola dva kada je primijetila jedan kombi kako polagano vozi cestom ispod nje.

Stao je na odmorištu uz cestu, čekao pet minuta, okrenuo se i parkirao ispred ciglane. Počeo je padati mrak.

Otvorila je pretinac, izvadila dalekozor Minolta 2 x 8 i gledala kako se kombi parkira. Vidjela je Sonnyja Nieminena, HansAkea Waltarija i još tri osobe koje nije poznavala. *Novaci. Treba ponovno izgraditi tvrtku.*

Kad su Sonny Nieminen i njegovi kompanjoni otkrili otvorena vrata s bočne strane, ponovno je uzela mobitel. Napisala je poruku i poslala je policijskoj postaji u Norrtäljeu.

UBOJICA R. NIEDERMANN NALAZI SE U STAROJ CIGLANI POKRAJ PUMPE KOD SKEDERIDA. UPRAVO GA UBIJAJU NIEMINEN I BANDA IZ MOTOKLUBA SVAVELSJO. MRTVA ŽENA U BAZENU.

Nije vidjela nikakvo kretanje u tvornici. Strpljivo je čekala.

Dok je čekala, izvadila je SIMkarticu iz mobitela i razrezala je na pola škaricama za nokte. Spustila je prozor i bacila komadiće. Izvadila je novu SIMkarticu iz novčanika i stavila je u mobitel. Bila je to Comviqova prepaidkartica kojoj je bilo gotovo nemoguće ući u trag. Nazvala je Comviq i nadoplatila petsto kruna.

Potrajalo je jedanaest minuta prije nego što se patrola s isključenim sirenama, ali s uključenim plavim svjetlima približila ciglani iz smjera Norrtäljea. Patrola je parkirala na prilaznoj cesti. Nekoliko minuta poslije došla su još dva policijska auta. Dogovarali su se pa svi zajedno krenuli prema ciglani i parkirali uz Nieminenov kombi. Podigla je dalekozor. Vidjela je jednog policajca kako podiže vokitoki i javlja registarske oznake kombija centrali. Policajci su se ogledali oko sebe, ali su čekali. Dvije minute poslije ugledala je još jedna kola kako se velikom brzinom približavaju ciglani.

Odjednom je shvatila da je sve konačno gotovo. Priča koja je počela onoga dana kad se rodila, završila je u ovoj ciglani.

Slobodna je.

Kad su policajci uzeli dodatno oružje, stavili pancirke i počeli okruživati područje tvornice, Lisbeth je ušla u pumpu pa kupila kavu za van i sendvič. Jela je stojeći uz visoki stol. Kad se vratila do auta, bio je mrak. Baš kada je otvorila vrata, čula je dva pucnja iz daljine. Pretpostavila je da je riječ o pucnjima iz pištolja s druge strane ceste. Vidjela je nekoliko figura u crnom kako stoje priljubljene uz fasadu u blizini ulaza s bočne strane. Čula je sirene dok se još jedno policijsko vozilo približavalo iz smjera Uppsale. Nekoliko se automobila zaustavilo uz rub ceste ispod nje i promatralo predstavu.

Upalila je svoju crvenu hondu, izašla na E18 i krenula kući prema Stockholmu.

Bilo je sedam navečer kad je Lisbeth Salander pobješnjela jer joj je netko uporno zvonio na vrata.

Ležala je u kadi, voda se pušila. U principu nema osobe koja bi joj sad mogla pozvoniti na vrata. Prvo je namjeravala ignorirati zvonjavu, ali nakon trećeg zvona uzdahnula je i omotala se ručnikom. Isturila je donju usnicu dok je voda kapala s nje po podu hodnika.

„Bok“, rekao je Mikael Blomkvist kad je otvorila vrata.

Nije odgovorila.

„Jesi slušala vijesti?“ Odmahnula je glavom.

„Mislio sam da bi možda htjela znati da je Ronald Niedermann mrtav. Ubila ga je banda iz Motokluba Svavelsjo kod Norrtäljea danas.“

„Stvarno“, rekla je Lisbeth nezainteresiranim glasom.

„Razgovarao sam s dežurnim iz policije tamo. Izgleda da se radi o internom obračunu. Niedermanna su očito mučili i izboli nožem. Tamo su pronašli i torbu s nekoliko stotina tisuća kruna.“

„A tako.“

„Banda iz Svavelsjoa je uhićena. Još su i pružali otpor. Došlo je do pučnjave i policija je bila prisiljena pozvati pojačanje iz Stockholma. Banda je kapitulirala oko šest.“

„Aha.“

„Tvoj je stari prijatelj Sonny Nieminen iz Stallarholmena mrtav. Totalno je poludio i htio se probiti van pucajući.“

„Dobro.“

Mikael je nekoliko sekundi šutio. Gledali su se kroz odškrinuta vrata.

„Smetam li?“ upitao je. Slegnula je ramenima.

„Bila sam u kadi.“

„Vidim. Jesi za društvo?“ Oštro ga je pogledala.

„Nisam mislio na kadu. Donio sam peciva“, rekao je i podigao vrećicu.

„A kupio sam i kavu za espresso. Kad već imaš aparat Jura Impressa u kuhinji, mogla bi se i naučiti njime koristiti.“ Podigla je obrve. Nije znala da li da osjeća razočaranje ili olakšanje.

„Samo društvo?“ upitala je.

„Samo društvo“, potvrdio je.

„Ja sam samo dobar prijatelj koji posjećuje dobru prijateljicu. Naravno, ako sam dobrodošao.“

Oklijevala je nekoliko sekundi. Dvije se godine držala što je dalje mogla od Mikaela Blomkvista.

Ali on se svejedno nekako stalno držao zalijepljen za njen život, kao žvakaća guma za poplat cipele, ili preko interneta ili u stvarnom životu. Preko interneta je to dobro funkcioniralo. Tada je bio samo zbirka

elektrona i slova. U stvarnom životu, ispred njenih vrata, bio je i dalje prokletu zgodan muškarac. Koji je znao njene tajne, baš kao što je i ona znala njegove.

Promatrala ga je i utvrdila da više ništa ne osjeća prema njemu. Barem ne na taj način. On joj je stvarno bio prijatelj protekle godine.

Mogla se osloniti na njega. Možda. Živciralo ju je što je čovjek kojega je cijelo vrijeme izbjegavala jedna od rijetkih osoba na koje se može osloniti. Odjednom je odlučila. Bilo je glupo praviti se da on ne postoji. Pogled na njega više je nije bolio. Otvorila je vrata i ponovno ga pustila u svoj život.

Kraj

O Autoru

Stieg Larsson, švedski pisac i novinar, rođen 1954., odrastao je u švedskoj provinciji na sjeveru zemlje u mjestu Norsjo. Odgajali su ga baka i djed do djedove smrti 1962.

Nakon što je završio školovanje i odslužio vojsku, zaposlio se kao novinar i jedan od prvih zadataka bilo mu je izvještavanje o građanskom ratu u Eritreji. Nakon povratka iz Afrike, gdje se zarazio malarijom, počeo je raditi kao grafički dizajner i urednik u novinskoj agenciji Tidningarnas Telegrambvr, gdje je ostao dvadeset godina.

Prije književničke karijere bio je poznat po borbi protiv rasizma i desničarskog ekstremizma. Bio je jedan od najboljih svjetskih poznavatelja desničarskih ekstremističkih skupina i snažno se borio protiv njihova utjecaja. Sredinom osamdesetih pokrenuo je nenasilni program Stop the Racism. Zakladu Expo utemeljio je 1995. te je postao glavni urednik njezina časopisa *Expo*. Časopis je bio na neprestanu udaru i pod prijetnjama desničarskih ekstremista, kao i sam Larsson.

Prve tri knjige iz serije *Millennium*, *Muškarci koji mrze žene*, *Djevojka koja se igrala vatrom* i *Kule u zraku*, Stieg Larsson dovršio je neposredno prije iznenadne smrti od srčanog udara 9. studenog 2004., na dan Kristalne noći.

Te tri knjige postale su svjetski fenomen te najpopularnije i najprodavanije europske knjige posljednjeg desetljeća. Prva knjiga nagrađena je 2005. najprestižnijom nagradom za kriminalističke romane u Skandinaviji *Glasnyckel*, druga knjiga dobila je 2006. nagradu Švedske akademije za detektivske romane, a trećom knjigom Larsson je ponovno osvojio nagradu *Glasnyckel*, čime je postao tek drugi autor koji ju je osvojio dva puta.

Table of Contents

PRVI DIO	6
8. – 12. TRAVNJA	6
I.	7
Petak, 8. Travnja	7
II.	26
Petak, 8. Travnja	26
III.	47
Petak, 8. travnja – subota, 9. Travnja	47
IV.	63
Subota, 9. travnja – nedjelja, 10. Travnja	63
V.	84
Nedjelja, 10. Travnja	84
VI.	108
Ponedjeljak, 11. travnja	108
VII.	134
Ponedjeljak, 11. travnja – utorak, 12. Travnja	134
DRUGI DIO	166
1. – 22. Svibnja	166
VIII.	167
Nedjelja, 1. svibnja – ponedjeljak, 2. svibnja	167
IX.	180
Srijeda, 4. svibnja	180
X.	198
Subota, 7. svibnja – četvrtak, 12. svibnja	198
XI.	218
Petak, 13. svibnja – subota, 14. svibnja	218

XII	246
Nedjelja, 15. svibnja – ponedjeljak, 16. svibnja	246
XIII.	264
Utorak, 17. svibnja	264
XIV.	281
Srijeda, 18. svibnja	281
XV.	302
Četvrtak, 19. svibnja – nedjelja, 22. svibnja	302
TREĆI DIO	325
27. svibnja – 6. lipnja	325
XVI.	326
Petak, 27. svibnja – utorak, 31. svibnja	326
XVII.	345
Srijeda, 1. lipnja	345
XVIII.	368
Četvrtak, 2. Lipnja	368
XIX.	391
Petak, 3. lipnja – subota, 4. lipnja	391
XX.	408
Subota, 4. lipnja	408
XXI.	429
Subota, 4. lipnja – ponedjeljak, 6. lipnja	429
XXII.	450
Ponedjeljak, 6. lipnja	450
ČETVRTI DIO	464
1. srpnja – 7. listopada	464
XXIII.	465
Petak. 1. srpnja – nedjelja, 10. srpnja	465

XXIV.	485
Ponedjeljak, 11. srpnja	485
XXV.	508
Srijeda, 13. srpnja – četvrtak, 14. srpnja	508
XXVI.	526
Petak, 15. srpnja	526
XXVII.	532
Petak, 15. Srpnja	532
XXVIII.	561
Petak, 15. srpnja – subota, 16. srpnja	561
XXIX.	574
Subota, 16. srpnja – petak, 7. Listopada	574
EPILOG	593
Petak, 2. prosinca – nedjelja, 18. prosinca	593